Marcus Clarke

PENTRU TOATĂ VIAȚA

MARCUS CLARKE

PENTRU TOATĂ VIAȚA

Coperta : ADRIANA IONIȚĂ

I.S.B.N. — 973-95537-2-9

MARCUS CLARKE

PENTRU TOATĂ VIAȚA

În românește de HERTHA PEREZ și D. FLOREA

EDITURA ALCOR
BUCUREȘTI 1992

PROLOG

În partea de răsărit a cîmpiei de la Hampstead, între strada Finchley şi bulevardul Chestnut, se află Northend House, o aşezare înconjurată de un parc uriaş. În seara zilei de 3 mai 1827, grădina acestei case mari, construită din cărămizi roşii şi ornamentată cu numeroase foişoare, fu scena unei tragedii familiale.

Personajele acţiunii erau trei : un bătrîn, al cărui păr alb şi faţă ridată trădau o vîrstă de cel puţin şase decenii. Stătea drept, cu spatele spre zidul ce despărţea grădina de cîmpie, în postura omului pradă unei izbucniri subite de mînie. Ridicase un baston greu, din lemn de abanos, care de obicei îi servea ca sprijin. În faţa lui stătea un tînăr de vreo douăzeci şi doi de ani, neobişnuit de înalt şi cu o statură atletică, în haine grosolane, de marinar. Cuprinsese ocrotitor o doamnă de vîrstă mijlocie. Faţa tînărului exprima surprindere şi spaimă, iar trupul delicat al femeii cu părul cărunt era zguduit de un plîns violent.

Cele trei persoane erau sir Richard Devine, soţia lui şi singurul lor fiu, Richard, întors în dimineaţa aceea din străinătate.

„Doamnă", strigă sir Richard, cu voce stridentă, tremurînd de enervare, proprie chiar şi oamenilor dotaţi cu stăpînire de sine în momente de tensiune sufletească supremă, „aţi fost, deci, timp de două decenii minciuna întruchipată ! Două decenii m-aţi înşelat, v-aţi bătut joc de mine ! Două decenii, dumneavoastră şi un ticălos al cărui nume este expresia cea mai josnică a viciului, v-aţi rîs de mine ca de un prostănac orb şi uşor de înşelat. Şi numai pentru că am cutezat să ridic mîna împotriva acestui derbedeu uşuratic, aici de faţă, aţi mărturisit ruşinea, şi, pe deasupra, mai sînteţi şi mîndră de asta !".

„Mamă, dragă mamă", spuse tînărul cu adîncă îngrijorare, „spuneţi-i că aceste vorbe nu trebuie luate în serios, că le-aţi spus la mînie ! Vedeţi, sînt calm. Dacă vrea, poate să mă bată". Lady Devine tremura. Se lipi şi mai strîns de pieptul larg al fiului ei, de parcă ar fi vrut să se ascundă.

Bătrînul continuă : „M-am căsătorit cu dumneata de dragul frumuseţii dumitale, Ellinor Wade ; te-ai măritat cu mine de dragul averii. Eram plebeu — dulgher, constructor de nave ; dumneata erai de familie bună, tatăl dumitale — om de lume, cartofor, prieten cu oameni risipitori şi depravaţi. Eram bogat.

Fusesem înnobilat. Eram în grațiile Curții. El avea nevoie de bani, așa că v-a vîndut. Am plătit cît a cerut, dar în contract nu era pomenit nimic despre vărul dumneavoastră, onorabilul lord Bellasis și Wotton".

„Îndurare, sir, îndurare !", îl imploră lady Ellinor, cu voce sfîrșită.

„Să vă cruț ? ! Dar pe mine m-ați cruțat, oare ? Ascultați", strigă cuprins din nou de mînie, „nu mă las dus de nas așa ușor. Toți din familia dumneavoastră sînt mîndri ; colonelul Wade mai are și alte fiice. Amantul dumneavoastră, lordul Bellasis, mai rîvnește încă să-și refacă printr-un mariaj averea irosită. Mi-ați mărturisit rușinea. Mîine, tatăl dumneavoastră, surorile dumneavoastră, lumea întreagă va afla povestea pe care mi-ați înșirat-o".

„Dumnezeule, sir, n-o să faceți una ca asta !", izbucni tînărul.

„Taci, bastardule !", strigă sir Richard. „Da, poți să-ți muști buzele cît poftești, cuvîntul aparține scumpei tale mame !".

Lady Devine se smulse din brațele fiului ei și se aruncă la picioarele soțului.

„Să nu faci una ca asta, Richard ! Ți-am fost credincioasă douăzeci și doi de ani, am suportat toate umilințele, toate jignirile cu care m-ai copleșit. Am trădat secretul iubirii mele din tinerețe doar cînd l-ai amenințat, la mînie, pe el. Alungă-mă, omoară-mă, dar cruță-mă de această rușine !".

Sir Richard, care se pregătea să plece, se opri deodată. Pe chipul înroșit de furie, sprîncenele albe și stufoase se arcuiseră amenințător ; privirea îi era sălbatică și sumbră. Rîse, iar rîsul părea să-i transforme turbarea în ură rece și crudă.

„Vreți, așadar, să vă păstrați bunul renume ? Să vă ascundeți rușinea în fața lumii ? Ei bine, vă fac pe plac, cu o condiție".

„Care anume, sir ?", întrebă ea și se ridică în picioare. Dar tremura încă de frică, în timp ce stătea în fața lui, cu brațele fără vlagă și cu ochii larg deschiși.

Bătrînul o privi lung, apoi spuse încet : „Cu condiția ca acest escroc, care mi-a purtat atîta vreme numele în mod abuziv, mi-a irosit banii fără drept și mi-a mîncat pîinea, să părăsească imediat casa ! Să renunțe pentru totdeauna la numele însușit fără vreun drept, să piară din ochii mei și să nu-mi mai calce pragul".

„Doar n-o să mă despărțiți de singurul meu fiu !", strigă nefericita femeie.

„Duceți-vă, dacă vreți, împreună cu el la tatăl lui".

Richard Devine desprinse încet brațele care-l cuprinseseră din nou, sărută obrajii palizi ai mamei și-și îndreptă chipul — la fel de palid — către bătrîn.

„Nu vă datorez respect", spuse el. „Întotdeauna m-ați urît și m-ați batjocorit. M-ați gonit cu ură din casă, ați trimis după mine spioni, să iscodească noua mea viață. Nu mă leagă nimic de dumneavoastră. Am simțit-o de multă vreme. Acum, cînd, pentru prima oară, aflu al cui fiu sînt în realitate, mă bucur că am și mai puține temeiuri să vă mulțumesc decît am crezut cîndva. Accept condițiile dumneavoastră. Nu, mamă, gîndiți-vă la bunul dumneavoastră renume !".

Sir Richard Devine izbucni din nou în rîs : „Te felicit pentru docilitatea de care dai dovadă. Ascultă : încă în această seară va veni Quaid și va redacta noul meu testament. Maurice Frere, fiul surorii mele, va fi unicul meu moștenitor. Ție nu-ți las nimic. Într-o oră, vei părăsi această casă. Vei lua alt nume. Nici prin vorbe, nici prin fapte nu vei formula vreodată vreo pretenție asupra mea sau asupra celor apropiați mie, oricît de grea ar fi situația în care te-ai afla, chiar dacă viața ta ar depinde de asta. În ziua în care voi afla că-ți spui Richard Devine, rușinea mamei tale va fi dată în vileag. Mă cunoști prea bine, știi că mă țin de cuvînt. Mă întorc peste o oră, doamnă. Să aveți grijă să nu-l mai găsesc aici".

Cu capul ridicat, de parcă mînia i l-ar fi susținut, trecu pe lîngă ei, păși cu siguranța pe care ți-o dă furia, trecu prin grădină și se depărtă pe drumul ce ducea spre Londra.

„Richard !", se jelui nefericita mamă. „Iartă-mă, fiul meu ! Te-am azvîrlit în ghearele nefericirii".

Copleșit de dragoste și de amar, Richard Devine își dădu la o parte părul căzut pe frunte.

„Mamă, dragă mamă, nu plîngeți", o imploră. „Nu vă merit lacrimile. Nu dumneavoastră, ci eu trebuie să-mi cer iertare. Am fost arogant și ingrat, în timp ce dumneavoastră sufereați. Dați-mi voie să iau și eu o parte din povară, spre a v-o ușura. El are dreptate. E just ca eu să plec. Pot să-mi dobîndesc un nume cinstit, un nume pe care să-l pot purta fără să roșesc și de care să nu-mi fie rușine cînd îl veți auzi. Sînt puternic, pot să muncesc. Lumea e mare. Adio, dragă mamă !".

„Încă nu, încă nu ! Ah, uite-l, s-a îndreptat spre Belsize. O, Richard ! Roagă-te cerului ca ei să nu se întîlnească".

„Sigur n-o să se întîlnească ! Sînteți atît de palidă, mamă, vă pierdeți cunoștința !".

„Mă copleşeşte teama de o nenorocire apropiată. Tremur gîndindu-mă ce te aşteaptă. O, Richard, Richard, iartă-mă! Roagă-te pentru mine!“.

„Liniştiţi-vă, draga mea mamă! Veniţi, vă conduc în casă. Am să vă scriu. Oricum, veţi mai auzi de mine înainte de a pleca. Aşa, aşa e bine, v-aţi mai liniştit“.

Sir Richard Devine, dulgher constructor de nave, furnizor al marinei şi milionar, era fiul unui meşter dulgher, constructor de bărci, din Harwich. Rămas de timpuriu orfan şi împovărat de grija pentru sora sa, nu cunoscuse alt scop în viaţă decît averea. Cu aproximativ jumătate de secol în urmă, în ciuda prevestirilor sumbre, se angajase pe şantierul de la Harwich, să construiască nava Hastings, o corvetă pentru marina regelui George al III-lea. Acest contract a stat la baza uriaşelor şantiere navale de la Plymouth, Portsmouth şi Sheernees, la care se adaugă nenumăratele butoaie cu carne de proastă calitate şi pesmet marinăresc viermănos. Fiul grosolan, ambiţios şi raţional al lui Dick Devine nu rîvnea decît un singur lucru: bani. Se umilise şi se gudurase, ameninţase şi se mîniase, se ploconise în faţa celor mari şi făcuse stagiul în anticamerele potentaţilor zilei. Nimic nu i se păruse prea meschin, nimic prea înălţător. Deoarece se pricepea atît la afaceri, cît şi la meserie şi, pe deasupra, nu-l stînjeneau nici un fel de scrupule, acumulă repede bani şi ştiu să-i păstreze. Publicul află pentru prima oară despre bogăţia sa atunci cînd, în 1796, se răspîndi vestea că domnul Devine, unul din constructorii navali ai guvernului, un om relativ tînăr, de vreo patruzeci şi patru de ani, a semnat un cec de cinci mii de lire sterline, împrumutat de stat, în vederea continuării războiului împotriva Franţei. După ce adusese servicii folositoare şi, se zicea, destul de bănoase în procesul intentat lordului Melville, trezorierul marinei, şi-a măritat, în 1805, sora cu un negustor înstărit din Bristol, un anume Anthony Frere; el însuşi se însură cu Ellinor Wade, fiica cea mare a colonelului Wotton Wade, tovarăş de chefuri al regentului şi unchiul prin alianţă al lordului Bellasis, o secătură, un filfizon a cărui faimă era cunoscută în tot oraşul. În acea perioadă, speculaţiile fericite, cu efecte publice, — se zicea că, în anii furtunoşi dintre 1813 şi 1815, se folosise de informaţii secrete venind din Franţa — precum şi cîştigurile legale de pe urma contractelor de livrare încheiate cu guvernul îi aduseseră deja o avere princiară, încît şi-ar fi putut permite să ducă o viaţă de prinţ, în strălucire şi lux. Dar povara caliciei şi a avariţiei, cu care de bună voie se încărcase în tinereţe, se încăpăţîna să-i stea

pe umeri, acum, la o vîrstă înaintată. Doar o singură dată și-a etalat bogăția, și anume atunci cînd, cu ocazia înălțării sale la rangul de nobil, și-a cumpărat casa din Hampstead, nu prea fericit așezată, însă amenajată confortabil, și s-a retras, în aparență, din afaceri.

Viața pe care o avusese în continuare nu-i adusese fericirea. Era un tată sever și un stăpîn aspru. Servitorii îl urau, soția se temea de el. Singurul său fiu, Richard, părea să fi moștenit voința neînfrîntă și setea de dominație a tatălui său. Călăuzit cu grijă și pricepere, ar fi putut găsi calea cea dreaptă, dar așa, în lume lăsat de capul său, iar acasă cu forța ținut în frîu de autoritatea paternă, deveni ușuratic și cheltuitor. Mama — biata, înfricoșata Ellinor, care fusese despărțită fără milă de dragostea din tinerețe — vărul ei, lordul Bellasis — încercă să-l îndemne la o viață mai moderată. Deși băiatul încerca pentru mama sa acea dragoste duioasă care nu rareori caracterizează firile furtunoase, se dovedi totuși imposibil de stăpînit și, după scandaluri casnice vreme de trei ani, fugi de acasă, pentru a continua pe continent viața de petreceri ce-l revoltase pe sir Richard la Londra. Drept urmare, sir Richard chemă pe fiul surorii sale, Maurice Frere, — firma Frere de la Bristol dăduse faliment, odată cu desființarea negoțului cu sclavi — și-i cumpără un patent de ofițer într-un regiment de infanterie, nu fără a face aluzii misterioase referitor la viitoare dovezi speciale de favoare. Soția sa, sensibilă, suporta greu contrastul dintre nobila generozitate a tatălui și meschinăria soțului, se simți adînc lezată de maniera ostentativă în care sir Richard își favoriza nepotul. Nu se simpatizau de multă vreme, parvenitul Devine și familia Wotton Wade, descendenta unui lung șir de strămoși nobili. Sir Richard simțea disprețul colonelului față de el, burghezul înnobilat. Aflase în repetate rînduri că lordul Bellasis și prietenii săi deplîngeau la petreceri soarta amară a frumoasei Ellinor, legată de un asemenea zgîrciob. Armigell Esmé Wade, viconte Bellasis și Wotton, era un copil al vremii sale. Provenea dintr-o familie nobilă (despre strămoșul său, Armigell, se spunea că descinsese în America înaintea lui Gilbert și Raleigh) [1] și

[1]) Sir Humphrey Gilbert (1537—1583) a navigat în 1578 în Indiile Apusene, pentru a întemeia acolo o colonie. Tînărul sir Walter Raleigh (născut în 1552) a participat la această expediție. Cariera strălucită a lui Walter Raleigh, navigator, poet și cunoscut om politic englez, a fost întreruptă de trei întemnițări (1592, 1603, 1618) la Tower (Turnul Londrei) — folosit drept închisoare — și a luat sfîrșit o dată cu executarea lui, în 1618, din ordinul lui Iacob I, regele Angliei, sub acuzația de a fi participat la un complot.

moştenise reşedinţa sa, Bellasis sau Belsize, de la un anume sir Esmé Wade, trimis de regina Elisabeta ca sol, în delicata afacere Mendoza,[1] la curtea regelui Spaniei, devenit mai apoi consilierul lui Iacob I şi comandantul Turnului Londrei. Acest Esmé fusese un tip dubios : din însărcinarea Elisabetei, dusese tratative cu Maria Stuart şi îi smulsese lui Cobham mărturia împotriva marelui Raleigh. În felul acesta, se îmbogăţi, iar averea casei sale crescu şi mai mult cînd sora lui (văduva lui Henry de Kirkhaven, lord de Hemfleet), intra, prin căsătorie, în familia Wotton, îşi măritase fiica, Sybil, cu Marmaduke Wade. Marmaduke Wade, pe atunci ministru al marinei, era un sprijinitor al lui Pepys[2] care, în celebrul său jurnal (la data de 17 iulie 1668), pomeneşte despre o vizită la castelul Belsize. În anul 1667, i se acordă rangul de pair, titlul de baron Bellasis şi Wotton, apoi se căsători, în noua căsnicie, cu Anne, fiica lui Philip Stanhope, al doilea Earl de Chesterfield. Prin această legătură cu un neam puternic, arborele genealogic al casei Wotton Wade crescu şi înflori. În anul 1784, Philip, cel de al treilea baron, se însură cu domnişoara Povey, o frumuseţe celebră ; Armigell Esmé, cu care părea să se fi epuizat înţelepciunea grijulie a familiei, era fiul celor doi.

Al patrulea lord Bellasis reunea în sine dorinţa de aventură a strămoşului său, Armigell, şi proastele apucături ale lui Esmé, comandantul Turnului Londrei. De îndată ce se văzu stăpîn pe avere, se vîndu, cu lipsa de măsură caracteristică epocii, băuturii, jocului de zaruri şi desfrîului. Era primul la orice scandal şi cel mai faimos dintre toţi apucaţii zilei.

Într-o scrisoare adresată, în 1785, lui Selwyn, Horace

---

[1] Este vorba despre scandalul izbucnit din cauza Annei de Mendoza (1540—1592), soţia prinţului de Eboli. Anna a fost atît amanta lui Philipp al II-lea, cît şi a ministrului său Perez. Duplicitatea ei a fost dată în vileag în urma unor intrigi, ceea ce a dus la izbucnirea scandalului politic mai sus menţionat.

[2] Samuel Pepys (1633—1703), scriitor englez. Fiu de croitor, a făcut o strălucită carieră administrativă, devenind secretar al amiralităţii britanice. E cunoscut în literatura universală datorită *Jurnalului* său (1 ianuarie 1660—31 mai 1669), redactat într-un limbaj prescurtat, propriu autorului care a putut fi descifrat abia în 1825, de către John Smith.

Walpole[1] pomeneşte de un detaliu care n-are voie să lipsească din această relatare. „Tînărul Wade", scrie el, „a pierdut ieri seară la joc o mie de guinee, în favoarea celui mai depravat dintre Burboni, ducele de Chartres, şi se zice că nebunaticul tînăr nu are nici nouăsprezece ani". Nebunaticul Armigell Wade deveni apoi ticălos de-a binelea, şi împrejurarea că, la treizeci de ani, odată cu bunurile sale, pierde şi speranţa de a dobîndi pe singura femeie care l-ar mai fi putut salva, pe verişoara Ellinor, îl făcu făptura cea mai nenorocită din lume, un escroc, o secătură de familie bună. Cînd colonelul Wade îl înştiinţă calm că bogatul armator sir Richard Devine ceruse mîna blondei, delicatei Ellinor, jură, cu o cută de mînie între sprîncenele sale negre, că de acum înainte nici o lege omenească sau divină nu-l va putea reţine de la viaţa sa egoistă şi dezmăţată. „V-aţi vîndut fiica, iar pe mine m-aţi aruncat în ghearele pierzaniei!" strigă el. „Veţi suporta consecinţele". Zîmbind ironic, colonelul Wade îi spuse rudei sale mînioase : „Vă veţi simţi, desigur, bine în casa lui sir Richard, iar un jucător atît de experimentat ca dumneavoastră va ieşi, fireşte, la socoteală".

Lordul Bellasis frecventă, într-adevăr, în primii ani ai căsniciei verişoarei sale, casa lui sir Richard, dar după naşterea fiului, eroul povestirii noastre, se certă cu burghezul înnobilat, îl numi zgîrciob meschin, care nu juca zaruri, nici nu chefuia ca un gentleman autentic, îl dăduse dracului şi se întoarse, mai înverşunat ca oricînd împotriva soartei, la vechii săi tovarăşi de chefuri. Anul 1827 îl găsi în vîrstă de şaizeci de ani, lipsit de iluzii, cu sănătatea şubredă, cu averea risipită, însă ajutat întreit, de un corset, de vopsea de păr şi de curajul său neînfricat. Ţinea astfel piept lumii şi se ospăta în Belsizul ameninţat de sechestru, la fel de voios ca pe vremuri, la Careton House. Din toate proprietăţile familiei Wotton Wade îi rămăsese doar această casă, veche şi despuiată, pe care o onora însă destul de rar cu prezenţa sa.

---

[1]) Al patrulea Earl de Orford, scriitor englez (1717—1797), fiul cunoscutului om politic sir Robert Walpole. Şi-a reclădit reşedinţa de la Strawberry Hill în stil gotic, influenţînd prin aceasta moda vremii. Prin scrierea sa *Castelul din Otranto* (1764), a devenit unul dintre reprezentanţii „romanului gotic", gen precis în literatura engleză, întemeiat pe impresia de teroare şi groază, continuat apoi de Ann Radcliffe (1764—1823) şi Matthew Gregory Lewis (1775—1818).

Walpole este şi autorul unei vaste corespondenţe (1732—1797), cuprinzînd numeroase informaţii preţioase despre viaţa economică şi social-politică a vremii.

În seara zilei de 3 mai 1827, lordul Bellasis participase la o vînătoare de porumbei la Hornsey Wood. În ciuda insistențelor, aproape agasante, ale unuia dintre cunoscuții săi — era vorba despre un anume domn Lionel Crofton, un tînăr om de lume, nobil, a cărui situație în societate nu putea fi nicidecum definită ca sigură— refuză să-l însoțească în oraș și declară că intenționează să meargă călare la Belsize, trecînd peste cîmpia Hampstead. „Am o întîlnire la pinii din cîmpie", spuse el.

„Cu o femeie ?" întrebă Crofton.

„Nicidecum. Cu un preot".

„Cu un preot ?"

„Nu-i așa că vă miră ? Ei bine, a fost de curînd hirotonisit. L-am cunoscut anul trecut, la Bath, unde și-a petrecut concediul. Studia, pe atunci, la Cambridge și m-a îndatorat pierzînd la joc, în favoarea mea, o sumă bunicică".

„Ah, iar acum așteaptă să-și achite datoria din primele sale venituri de preot. Vă doresc din toată inima noroc. Dar trebuie să ne grăbim, căci e tîrziu".

„Mulțumesc pentru frumoasele dumneavoastră intenții, sînt însă nevoit să călăresc singur", spuse lordul Bellasis, sec. „Mîine putem face socoteala referitor la ospețele din săptămîna trecută. Ascultați, ceasul bate ora nouă. Noapte bună !"

La nouă și jumătate, Richard Devine părăsi casa mamei sale, decis să înceapă viața nouă pe care o alesese. Și astfel, printr-una din acele ciudate întîmplări ale destinului care decid viața noastră, avu loc o întîlnire între tată și fiu.

Tînărul parcursese deja jumătate din cărarea ce ducea spre cîmpie, cînd se întîlni cu sir Richard, care se întorcea din sat. Nu era în intenția lui să înceapă o discuție cu bărbatul pe care mama sa îl nedreptățise atît de amarnic și ar fi preferat să profite de întuneric ca să se strecoare pe lîngă el. Dar cînd îl văzu atît de singur, îndreptîndu-se către tristul său cămin, fiul pierdut simți nevoia să-i spună cîteva cuvinte de rămas bun. Spre surprinderea sa, sir Richard trecu însă repede pe lîngă el, cu partea de sus a corpului aplecată înainte, ca unul care și-a pierdut echilibrul, cu ochii privind fix, în față, de parcă n-ar fi văzut nimic în jur.

Speriat de această ciudată comportare, Richard merse grăbit mai departe, pînă ce, la o răspîntie, se poticni de ceva care explica într-o manieră înspăimîntătoare purtarea ciudată a bătrînului. Un om zăcea cu fața în jos, printre mărăcini. Lîngă el, se putea vedea o cravașă, al cărei mîner era pătat de sînge, și un portofel deschis. Richard luă portofelul și citi literele gravate în aur : lord Bellasis.

Nefericitul tînăr îngenunche lîngă trupul neînsuflețit și încercă să-l ridice. Craniul era sfărîmat de o lovitură, dar viața părea să nu i se fi stins de tot. Înnebunit de spaimă — totul arăta că temerile mamei deveniseră realitate — Richard îl ținea în brațe pe tatăl său, asasinat. Așteptă pînă ce ucigașul, al cărui nume îl purta, ajunse la adăpost. În starea de agitație în care era, i se păru că trecuse o oră pînă cînd, în casa pe care tocmai o părăsise, să zărească lumină, trecînd de la o fereastră la alta. Știu, așadar, că sir Richard ajunsese nestingherit în camera sa. Se ridică și o porni spre oraș, să aducă ajutoare. În timp ce mergea pe cărare, auzi, deodată, voci, și asupra lui se năpustiră vreo duzină de oameni, dintre care unul ducea un cal de căpăstru. Furioși, dădură buzna și-l aruncară la pămînt. La început, tînărul, atacat atît de grosolan, nu simțise pericolul care-l amenința. Pentru el, nu exista decît o singură explicație, groaznică, a crimei, încît nu înțelese ce bănuială nutrea proprietarul hanului „La trei spanioli". „Dumnezeu să mă ocrotească !", strigă domnul Mogford, care privea, în lumina palidă a răsăritului de lună, chipul celui ucis. „E lordul Bellasis ! Oh, derbedeule ! Jem, adu-l încoa', poate că-l mai recunoaște înălțimea sa, lordul".

„N-am făcut-o eu !", strigă Richard Devine. „Pentru numele lui dumnezeu, spuneți-le...". Amuți brusc și, pironit în genunchi de cei care-l prinseseră, cu o spaimă înfiorătoare în priviri, se uită la muribund.

Oamenii în care agitația determină o circulație sporită a sîngelui, obișnuiesc, în momente de maxim pericol, să tragă iute ca fulgerul concluziile. În acel moment de groază, cînd ochii lui se întîlniră cu cei ai lordului Bellasis, Richard Devine adună elementele pro și contra de care depindea soarta sa viitoare și văzu limpede la ce se putea aștepta. Alarmați de calul fără călăreț, de la hanul „La trei spanioli", ieșiră în cîmpie, să-l caute, și dădură peste un tînăr în haine grosolane de marinar, un necunoscut care se pregătea s-o șteargă de la locul crimei, iar lîngă el un portofel prădat și o cravașă pătată de sînge.

Era prins în rețeaua dovezilor. Cu o oră în urmă, i-ar fi fost ușor să se smulgă din ea. Declarația : „Sînt fiul lui sir Richard Devine. Veniți cu mine în casa de vizavi și vă voi dovedi că am plecat de acolo abia de cîteva clipe" ar fi fost suficientă pentru a-i dovedi nevinovăția. Acest drum îi era însă închis. Cunoscînd firea lui sir Richard și, în plus, presupunînd că bătrînul îl ucisese, într-un acces de furie, pe cel care-l dezonorase, fiul lordului Bellasis și al Ellinorei Devine se

văzu silit fie să se sacrifice pe sine însuși, fie să-și dobîndească libertatea cu prețul dezonoarei mamei și al sacrificării bărbatului înșelat de mama lui.

Dacă fiul alungat ar ajunge la Northend House — primind o dublă lovitură a sorții — sir Richard s-ar dezice neîndoielnic de el, iar apoi nu se putea justifica decît dezvăluind fapte care descopereau rușinea mamei lui, atîrnîndu-l de ștreang pe bărbatul dus de nas de ea timp de douăzeci de ani — bărbatul căruia îi datora educația primită și bunăstarea lui de pînă acum. Mai stătea încă în genunchi lîngă muribund, incapabil de a scoate o vorbă sau de a se mișca.

„Apropie-te !“, strigă din nou Mogford. „Spuneți, mylord, ăsta-i făptașul ?“

Lordul Bellasis își încordă simțurile, ochii săi sticloși fixară cu o insistență cutremurătoare chipul fiului, apoi dădu dezaprobator din cap, ridică brațul neputincios, de parcă ar fi vrut să indice o altă direcție, și căzu mort.

„Dacă nu l-ai ucis, l-ai jefuit“, strigă Mogford. „În noaptea asta, oricum, ai să dormi în Bow Street[1]. Tom, fugi repede, anunță portarul că am un călător pentru diligență ! — Ia-l de aici, Jack ! — Hei, tu, cum te cheamă ?“

Fu nevoit să repete de două ori întrebarea pentru ca prizonierul să-i răspundă. În cele din urmă, Richard Devine își înălță chipul palid, pe care se citea o hotărîre fermă și o îndîrjire bărbătească, și spuse : „Dawes — Rufus Dawes“.

Noua sa viață începuse. În noaptea aceasta, Rufus Dawes, acuzat de omucidere și jaf, zăcea fără somn în închisoare și aștepta pronunțarea sentinței, a doua zi, dimineața.

Alți doi oameni așteptaseră la fel de nerăbdători. Unul era Lionel Crofton, celălalt — călărețul care avusese întîlnire cu lordul Bellasis în cîmpia Hampstead. Doar sir Richard Devine nu mai aștepta pe nimeni, căci, abia ajuns în odaia sa, îl fulgeră apoplexia și căzu mort.

---

[1]) Celebră stradă londoneză. Aici se află Tribunalul unde a funcționat, ca judecător, marele romancier Henry Fielding (1707—1754).

Cartea întîi

MAREA

1827

CAPITOLUL 1

Corabia cu deținuți

Umbrele vasului *Malabar* se legănau singuratice pe marea scînteietoare, în liniștea sufocantă a unei după-amieze tropicale. Aerul era apăsător și fierbinte, iar cerul limpede, fără nori, se încinsese ca metalul incandescent.

Soarele, înălțîndu-se în fiecare dimineață, ca un bulgăre de jar, în stînga corăbiei, își croia încet drum prin albastrul nesfîrșit și, în cele din urmă, se cufunda în dreapta, în amestecul de foc al cerului cu marea. Acum era destul de jos pentru a putea privi sub tenda de pe puntea vasului și pentru a-l trezi pe tînărul în haine de doc care dormea, cu capul pe o frînghie făcută ghem.

„Drace ! Se vede că am dormit !“, murmură el și se sculă. Suspinînd ostenit, ca omul care n-are nimic de făcut, își întinse mădularele, se sprijini apoi de odgonul ce susținea catargul și privi peste umăr înspre mijlocul corăbiei.

În afară de omul de la cîrmă și de santinelă, era singur pe punte. Cîteva păsări zburau în jurul corăbiei. Păreau a trece în zbor pe lîngă pupa, pentru a putea apărea din nou la prora. Un albatros leneș, de pe ale cărui aripi picurau stropi de apă, se înălță cu un țipăt ascuțit, iar din mare, în locul unde stătuse cu o clipă mai înainte, se zări ieșind aripa hidoasă a unui rechin ce înota în tăcere. Puntea, curat lustruită, era lipită cu smoală topită, iar încăperea unde se afla busola, bătută în alamă, scînteia ca o bijuterie sub razele soarelui. Era o zi fără vînt și, în timp ce corabia greoaie se legăna încet, pînzele moi se lipeau cu zgomot de catarge. Bompresul părea să se înalțe cu fiecare val, lăsîndu-se apoi din nou în jos, cu o smucitură care făcea să vibreze toate odgoanele.

Pe puntea anterioară, ședeau soldați, în cele mai variate uniforme din doc ; unii jucau cărți, alții fumau sau urmăreau undițele ce atîrnau peste stîlpul macaralei.

Privită din afară, corabia nu se deosebea de una obișnuită, de transport. Înăuntru însă te întîmpina o priveliște ciudată. Părea că intrai într-o cușcă. La picioarele catargului din față

şi pe dunetă, puntea era baricadată de un baraj puternic, prevăzut cu creneluri şi porţi. În faţa acestui bastion, stătea de pază o santinelă. În interior se învîrteau vreo şaizeci de bărbaţi tineri, în uniforme cenuşii ; mergeau în sus şi-n jos, cu paşi egali, fiind mereu în bătaia focului de puşcă. Erau deţinuţi ai coroanei, iar bastionul era locul în care făceau mişcare. Închisoarea lor se afla sub lucarna principală a punţii intermediare, iar barajul care se continua în jos alcătuia pereţii ei.

Pauza de două ore în aer liber, hărăzită în fiecare după-amiază deţinuţilor coroanei, prin graţia Majestăţii-Sale regele George al IV-lea, se apropia de sfîrşit, dar, deocamdată, deţinuţii se bucurau din plin de ea. E drept, nu era la fel de plăcut ca sub tenda de pe punte, dar acest blagoslovit loc umbros era rezervat unor oameni importanţi, cum erau căpitanul vasului şi ofiţerii săi, medicul Pine, locotenentul Maurice Frere şi cele două personalităţi marcante de pe bord, căpitanul Vickers şi soţia lui.

După toate probabilităţile, şi deţinutul care se rezema de balustradă ar fi dorit să-l alunge, măcar pentru o clipă, pe supărătorul inamic — soarele. Tovarăşii săi, care şedeau pe marginea lucarnei principale, rîdeau şi pălăvrăgeau cu o voioşie sfidătoare, respingătoare, el însă, cu şapca trasă pe frunte şi cu mîinile ascunse în buzunarele surtucului său grosolan, nu lua parte la exuberanţa lor dezgustătoare. Soarele îşi trimitea razele fierbinţi pe creştetul neocrotit al tînărului, dar, în ciuda arşiţei care făcea ca fiecare fisură a punţii să transpire smoala încinsă, acesta stătea nemişcat, privind sumbru la apa adormită.

Stătuse ades lîngă balustradă, căci de cînd corabia scăpase de valurile ucigătoare din golful Biscaia, cele o sută optzeci de fiinţe nefericite, dintre care una era el, fuseseră eliberate din lanţuri şi lăsate să respire, de două ori pe zi, aer proaspăt.

Derbedeii cu frunţile înguste şi trăsături grosolane care se lăfăiau pe punte aruncau priviri dispreţuitoare spre făptura însingurată de lîngă balustradă. Dar comentariile lor se rezumau la simple gesturi. Chiar şi printre criminali există deosebiri de rang, iar deţinutul Rufus Dawes, care scăpase cu chiu-cu vai de ştreang, pentru a zace întreaga sa viaţă în lanţuri, trecea drept o personalitate. Fusese adus în faţa instanţei sub acuzaţia de a fi omorît şi jefuit pe lordul Bellasis. Afirmaţia, puţin credibilă, că l-ar fi găsit întîmplător, în cîmpie, pe muribund nu l-ar fi ajutat, probabil, pe vagabondul necunoscut, dacă n-ar fi fost declaraţia, sub jurămînt, a hangiului —

că lordul, întrebat dacă prizonierul e într-adevăr ucigașul, dăduse dezaprobator din cap. Vagabondul fu achitat de acuzația de omor, dar condamnat la moarte pentru jaf. Cînd pedeapsa cu moartea fu comutată în deportare pe viață, la Londra, unde publicul participa cu viu interes la procese, toți ziceau că se poate considera fericit.

Pe aceste închisori plutitoare, trebuia păstrată taina asupra crimei fiecăruia, în fața celorlalți deținuți. Dacă dorea și dacă dispoziția supraveghetorilor îi era favorabilă, putea începe, în noua sa patrie, o altă viață, fără să i se reproșeze nelegiuirile comise în trecut. Dar asemenea multor hotărîri excelente, nici decizia aceasta nu era decît pe hîrtie, iar dintre cei o sută optzeci de condamnați foarte puțini nu erau la curent cu faptele comise de tovarășii lui. Cei cu crime capitale se lăudau, răufăcătorii mărunți se jurau că vina lor e cu mult mai mare decît arătau aparențele. Pe deasupra, o faptă atît de sîngeroasă și o schimbare a pedepsei, atît de neașteptată, scăldaseră numele lui Rufus Dawes într-o sumbră lumină de glorie, iar calitățile spirituale superioare ale deținutului, nu mai puțin firea sa mîndră, ca și statura sa puternică îi sporeau faima. Un tînăr de douăzeci și doi de ani, care se ținea departe de toți și făcea parte din rîndul lor doar pentru că și el comisese o faptă reprobabilă, era, desigur, în stima și admirația lor. Pînă și cei mai ordinari derbedei din șleahta închisă pe punte, cei care rîdeau în spatele lui de „alura sa nobilă“, stăteau muți cînd se aflau față în față cu el. Căci, pe o corabie cu deținuți, cel mai mare ticălos e socotit cel mai mare erou și singura noblețe recunoscută în această republică groaznică este ordinul ștreangului, înmînat de gîde...

În momentul acela, tînărul de pe punte îl observă pe deținutul înalt care se rezema de balustradă și profită de prilejul favorabil, pentru a aduce puțină variație în serviciul său monoton. „Hei, tu !“, strigă el, cu o înjurătură. „Cară-te de lîngă scara de bord !“.

Rufus Dawes nu stătea pe scara de bord, era la o distanță de doi pași de ea, dar, la auzul vocii locotenentului Frere, tresări și se îndepărtă ascultător de lucarnă.

„Salută, cîine !“, strigă Frere și se apropie de balustrada dunetei. „Ei, mai repede !“.

Rufus Dawes ridică mîna la șapcă și salută pe jumătate militărește.

„Vă fac eu picioare, dacă n-o să m-ascultați !“, murmură furios Frere. „Ticăloși nerușinați !“.

Zgomotul santinelei care prezenta arma pe dunetă îi schimbă gîndurile. Un bărbat cu alură soldăţească, înalt, zvelt, cu ochi albaştri reci şi trăsături severe urcă din cabina comandantului şi întinse mîna unei blondine, de vîrstă mijlocie, cam afectată şi făcînd fasoane, s-o ajute să urce la bord. Căpitanul Vickers îşi conduse soţia la bord, pentru a-i spori pofta de mîncare la cină.

Doamna Vickers avea patruzeci şi doi de ani (mărturisea doar treizeci şi trei din ei) şi, înainte de a se mărita cu ţeapănul John Vickers, fusese, timp de unsprezece ani extenuanţi, una dintre frumuseţile garnizoanei. Căsnicia lor nu era prea fericită. Vickers îşi dădu seama curînd că soţia lui era exagerată, vanitoasă şi trufaşă ; la rîndul ei, doamnei îi displăcea firea lui aspră, uscată şi prozaică. Singura legătură a acestei perechi nepotrivite era o fiică, născută la doi ani după nuntă. Vickers o iubea ca un nebun pe micuţa Sylvia, iar cînd medicii, din cauza sănătăţii lui şubrede, îi recomandaseră o călătorie de lungă durată pe mare, se lăsă mutat în alt regiment şi insistă să ia cu el copilul, deşi doamna Vickers formulase, în repetate rînduri, obiecţii vizînd dificultăţi de ordin educativ. O să-i dea el însuşi lecţii, în caz de nevoie — spusese el — ăsta nu era un motiv s-o lase acasă. Aşa că, după multe lupte, doamna Vickers se supuse, îşi înmormîntă visul de a avea reşedinţa la Bath şi-şi urmă soţul. Aflată în plin ocean, părea să se fi împăcat cu soarta, iar timpul cît nu se certa cu fiica sau cu camerista şi-l petrecea vrăjindu-l pe tînărul şi necioplitul locotenent Maurice Frere.

Cochetăria era o componentă esenţială a firii Iuliei Vickers. Singurul ţel al vieţii ei era să fie admirată de bărbaţi. Chiar la bordul unei corăbii cu deţinuţi şi sub ochii soţului, simţea nevoia să flirteze sau să piară, din cauza însingurării sufleteşti. De fapt, nu păcătuia cu nimic, era doar o femeie vanitoasă, de vîrstă mijlocie, iar Frere nu punea pe favorurile ei un preţ mai mare decît merita. Pe deasupra, după cum vom vedea, favorurile ei aveau să se arate folositoare.

Frere coborî scara de frînghie şi, ţinînd şapca în mînă, îi oferi ajutor.

„Mulţumesc, domnule Frere. Aceste scări de frînghie sînt îngrozitoare ! Tremur de fiecare dată ! Şi ce cald e ! Vai, dumnezeule, e o zăpuşeală ! Ah, vă rog, domnule Frere, mii de mulţumiri ! Sylvia ! John, ai flaconul cu săruri ? Mai persistă acalmia ? Oh, aceste acalmii înfiorătoare !".

Replicile ei superficiale, de salon, sunau destul de ciudat de cealaltă parte a barajului, la mai puţin de douăzeci de paşi

de cuşca fiarelor, dar domnul Frere nu observa acest lucru. Obişnuinţa alungă groaza şi, astfel, cocheta incurabilă îşi etala, în faţa deţinuţilor care rînjeau, fustele foşnitoare din muselină şi farmecele puţin fanate, cu tot atîta plăcere ca şi cînd s-ar fi aflat în sala de bal de la Chatham. Ba, dacă n-ar fi fost altul în apropiere, probabil că ar fi cochetat cu deţinuţii şi ar fi făcut ochi dulci celui mai chipeş dintre ei.

Vickers se înclină în faţa lui Frere, o ajută pe soţia sa să urce scara şi se îndreptă apoi către fiică.

Sylvia era o copilă gingaşă, de şase ani, cu ochi albaştri şi păr blond. Deşi tatăl o trata cu maximă indulgenţă, iar mama o răsfăţa, graţie firii ei bune nu era înclinată spre obrăznicii, iar urmările educaţiei se trădau, deocamdată, doar în nenumăratele ghiduşii care făcuseră din ea preferata întregii nave. Micuţa domnişoară Sylvia se bucura de privilegiul de a putea merge unde voia şi de a face ce-i trece prin minte. În prezenţa ei, amuţeau pînă şi vorbele neruşinate ale deţinuţilor. Fetiţa alerga pe lîngă tatăl ei şi pălăvrăgea nestingherită. Fugea încoace şi încolo, punea întrebări, născocea singură răspunsurile, rîdea, cînta şi ţopăia, se uita în încăperea busolei, vîrî mîna în buzunarele timonierului, merse de mînă cu ofiţerul de gardă, coborî în fugă duneta şi trase de pulpană santinela de servici. În cele din urmă, obosită de giumbuşlucuri, scoase din buzunarul fustiţei o minge mică, din piele, şi o aruncă tatălui, care stătea pe punte. El i-o azvîrli înapoi, iar acum mingea zbura de la unul la altul, întîmpinată de fetiţă cu chiote şi aplauze.

Deţinuţii, care îşi luaseră deja raţia zilnică de aer proaspăt, se bucurau acum de această nouă sursă de plăcere. Rîsetele inocente şi sporovăiala copilăroasă le erau străine. Unii zîmbeau şi, dînd din cap, îşi exprimau interesul pentru destinul schimbător al mingii. Unul dintre cei tineri îşi reţinu cu greu aplauzele. Era ca şi cum o briză răcoroasă s-ar fi înălţat să împrospăteze zăpuşeala apăsătoare care copleşise vasul. În mijlocul acestei veselii generale, ofiţerul de gardă, care scruta orizontul ce se colora cu iuţeală în roşu-carmin, se opri deodată ; puse mîna streaşină la ochi şi privi încordat spre apus.

Frere, care începuse să suporte cam greu pălăvrăgeala doamnei Vickers şi privea, din cînd în cînd, spre treptele ducînd la cabine, de parcă ar fi aşteptat pe cineva, deveni atent.

„Ce s-a întîmplat, domnule Best ?"

„Nu ştiu precis. Pare o dîră de fum". Luă binoclul şi cercetă din nou orizontul.

„Lăsaţi-mă pe mine", spuse Frere şi se uită, la rîndul lui, cu binoclul.

Departe, la orizont, în apropierea soarelui ce apunea, se afla un nor minuscul, de culoare cenuşie. În orice caz aşa, părea. Între timp, tot cerul se colorase în auriu şi roşu, care cuprinseseră şi pata cenuşie, deci era cu neputinţă să distingi detaliile.

„Nici eu nu-mi dau seama exact", spuse Frere, şi-i înapoie binoclul. „Să aşteptăm pînă ce soarele va mai coborî".

Fireşte că şi doamna Vickers voi să privească prin binoclu. Făcu nazuri pînă ce-l potrivi, îl ridică la ochi, chicotind ca o fată tînără, şi, în sfîrşit, acoperindu-şi un ochi cu mîna, declară că nu vede decît cerul şi crede că răutăciosul domn Frere o face dinadins.

Apăru căpitanul Blunt, care luă binoclul de la ofiţer şi privi lung, cu atenţie. Apoi fu întrebat marinarul de pe catarg, care declară că nu se vede nimic.

În cele din urmă, soarele apuse brusc, de parcă l-ar fi înghiţit valurile, iar pata neagră, ascunsă de ceaţa care se ridica, nu mai putu fi urmărită.

Odată cu apusul soarelui, se schimbau santinelele, iar santinela eliberată se pregătea să supravegheze coborîrea deţinuţilor. În acest moment, Sylvia scăpă mingea, care căzu peste baraj şi ajunse pînă la Rufus Dawes, sprijinit încă de peretele bordului şi adîncit în gînduri. Pata colorată care se zărea pe puntea albă îi atrase atenţia. Se aplecă mecanic, ridică mingea şi păşi înainte, s-o predea. Uşa bastionului era deschisă, dar santinela, un soldat tînăr, atent doar la schimbul gărzii, nu observă că deţinutul iese. În clipa următoare, Rufus Dawes se afla pe duneta interzisă. Sylvia, încălzită de joc, cu obrajii împurpuraţi, ochii scînteietori şi părul în vînt, se întorsese şi voia să sară după minge, cînd un braţ alb şi rotund se zări ieşind din întunericul cabinei şi o mînă prinse copilul de eşarfă şi-l opri. Imediat după asta, omul în haine de deţinut puse jucăria în mîna Sylviei. Maurice Frere, care tocmai cobora de pe punte, nu asistase la micul incident. Ajuns jos, văzu doar că un deţinut păşise pe teritoriul interzis.

„Mulţumesc", spuse o voce, cînd Rufus Dawes se înclină în faţa Sylviei. Deţinutul ridică ochii şi văzu o fată chipeşă, de vreo optsprezece, nouăsprezece ani, care stătea în dreptul uşii, îmbrăcată într-o rochie albă, cu mîneci largi. Avea păr negru, pieptănat în bucle lungi, care-i încadrau faţa îngustă, picioare fine, pielea albă, mîini frumoase şi ochi mari, bruni.

îi zîmbi, iar buzele roșii lăsară să se vadă dinții albi și înșirați ca mărgelele.

O recunoscu imediat. Era Sarah Purfoy, camerista doamnei Vickers. Nu o văzuse niciodată de aproape. I se părea că se află în fața uneia din acele ciudate flori tropicale ce emană un parfum amețitor.

O clipă, cei doi se priviră, apoi Rufus Dawes fu smuls de guler și azvîrlit jos, cu violență.

Sări ca ars, și primul impuls fu să se năpustească asupra agresorului. Văzu însă baioneta santinelei și se stăpîni cu greu, căci Maurice Frere era cel care-l atacase.

„Cum dracu' ai ajuns aici ?" strigă locotenentul. „Ce cauți aici, cîine blestemat ? Dacă te mai prind, te pun o săptămînă să zaci în lanțuri".

Palid de necaz și mînie, Rufus Dawes deschise gura să se apere, dar cuvintele îi amorțiră pe buze. N-aveau nici un rost.

„Cară-te jos și ține minte ce ți-am spus", urlă Frere. Înțelesese imediat cum anume se întîmplase și reținu numele santinelei care-și uitase datoria.

Deținutul își șterse sîngele ce-l podidise, se întoarse în tăcere și intră în cușcă, prin ușa grea de stejar.

Frere se aplecă înainte și atinse mîna fetei. Dar comerista și-o retrase imediat, ochii ei întunecați se uitară dușmănos la el.

„Lașule !", spuse ea.

Soldatul care se afla lîngă ei auzi cuvintele și clipi din ochi. Frere își mușcă buzele groase și o urmă pe fată în cabină. Dar Sarah Purfoy o luă pe Sylvia de mînă, se strecură în cabina stăpînei, zîmbind batjocoritor, și închise ușa în urma ei.

CAPITOLUL 2

Sarah Purfoy

De îndată ce deținuții erau din nou sub lacăt și cheie, dedesubtul punții, întinși pe paturile de scînduri sau, mai bine zis, pe o singură scîndură, de 16 țoli lărgime, care revenea fiecăruia, conform deciziei guvernului, și care, din cauza lipsei de spațiu de pe bord, era și mai îngustă, pasagerii din cabine petreceau, de obicei, o seară agreabilă. Doamna Vickers, suflet poetic, era și melomană, cîntînd acompaniată de chitară ; doctorul Pine, medicul navei, înșira într-una povești ; Vickers era destul de plictisitor, Frere, în schimb, era întot-

deauna vioi și vorbăreț. În plus, masa era încărcată pînă la refuz cu mîncare bună, tutun, brandy, jocuri de cărți și muzică ; așadar serile sufocante treceau cu o iuțeală despre care animalele sălbatice de pe puntea intermediară, îngrămădite în boxe neîncăpătoare, nici nu-și puteau face vreo idee.

În seara aceasta însă în cabina comandantului nu se prea instală buna dispoziție. Mîncarea nu-și făcu efectul, iar discuțiile ajungeau mereu într-un punct mort.

„Nici un semn de briză, domnule Best ?“, întrebă Blunt, cînd intră primul ofițer.

„Nici unul, sir“.

„Și acalmiile astea îngrozitoare !“, oftă doamna Vickers. „De o săptămînă lucrurile se desfășoară astfel, nu-i așa, căpitane Blunt ?“

„De treisprezece zile, doamnă“, mormăi Blunt.

„Îmi amintesc“, interveni neobositul Pine, „era prin apropierea coastei Coromandel, cînd, la bordul navei *Rattlesnake*, izbucni ciuma...“

Blunt se grăbi să-l întrerupă : „Încă un păhărel de vin, căpitane Vickers ?“

„Nu, mulțumesc. Mă doare capul“.

„Capul, aha ! Nici nu-i de mirare, ați fost jos, la derbedeii ăștia. E o adevărată rușine felul cum guvernele ticsesc aceste corăbii. Avem la bord peste două sute de suflete, și abia dacă e loc pentru jumătate“.

„Două sute ? Nu corespunde“, spuse Vickers. „Conform dispozițiilor regale...“

„O sută optzeci de deținuți, cincizeci de soldați, treizeci de oameni în echipaj și, în plus — așteptați ! — unu, doi, trei... șapte persoane în cabine. Deci, în total ?“

„Ei da, de astă dată sîntem, într-adevăr, un pic înghesuiți“, spuse Best.

„Lipsește simțul de răspundere“, se revoltă Vickers. „Asta e. Conform dispozițiilor...“

Dar tema dispozițiilor era încă și mai puțin agreată de cei prezenți decît interminabilele povestioare ale lui Pine, deci doamna Vickers dirija conversația în alte direcții. „Nu sînteți sătul de această viață îngrozitoare, domnule Frere ?“.

„Ei bine, nu pot nega că am sperat, de fapt, la ceva mai bun“, răspunse Frere și-și trecu mîna, pătată de pistrui, prin părul roșcat. „Dar sînt nevoit să fac față situației“.

„Da“, spuse doamna, cu acel ton domol pe care-l adopți fără să vrei cînd pomenești o nenorocire unanim cunoscută,

„a fost, desigur, o grea lovitură pentru dumneavoastră să vă vedeţi lipsit, atît de neaşteptat, de o avere considerabilă".

„Nu numai atît, ci să fiu nevoit, în plus, să constat că ticălosul care a moștenit banii a plecat în India, fără să fi aflat de moartea unchiului meu ! În ziua înmormîntării, lady Devine a primit de la el o scrisoare, în care o anunţa că s-a îmbarcat pe nava *Hydaspes*, în drum spre Calcutta, şi că n-are intenţii să se mai întoarcă vreodată".

„Şi alţi copii n-a mai avut sir Richard Devine ?"

„Nu. Numai pe acest misterios Dick, care trebuie să mă fi urît, deși nu ne-am întîlnit vreodată".

„Ferească dumnezeu ! Groaznice, aceste certuri de familie ! Sărmana lady Devine, să-și piardă soţul și singurul fiu în aceeași zi !"

„Iar a doua zi să afle că i-a fost ucis vărul ! Ştiţi, doar, că sîntem înrudiţi cu familia Bellasis. Tatăl mătușei mele era însurat cu o soră a celui de al doilea lord Bellasis".

„Da, îmi amintesc. O crimă oribilă. Şi credeţi, într-adevăr, că omul acela îngrozitor pe care mi l-aţi arătat deunăzi este asasinul ?"

„Juraţii par să fi fost de altă părere", spuse domnul Frere. „Dar nu ştiu cine, în afara lui, ar fi avut vreun motiv. În fine, ies puţin, să fumez o pipă".

„Mă întreb, oare de ce acest zgîrciob de armator a vrut să-și dezmoştenească singurul fiu, de dragul unui tip atît de necioplit ?", i se adresă medicul căpitanului Vickers, de îndată ce Maurice Frere ieşi din cabină.

„Cred că tînărul și-a cam făcut de cap în străinătate. Oameni care ajung să fie cineva prin propriile lor puteri sînt, de obicei, neînduratori cu risipitorii. E, totuși, greu pentru Frere, căci, în ciuda grosolăniei, e un om cumsecade. Cînd un om tînăr pierde, printr-o întîmplare nefericită, un sfert de milion și rămîne sărac lipit pămîntului, doar cu un patent de ofiţer și cu ordinul de marș spre o colonie de deţinuţi, are destule motive să fie supărat pe destin".

„Cum s-a întîmplat că fiul a moştenit, totuși, banii ?"

„După cîte ştiu, bătrînul Devine trimisese deja după avocatul său, în vederea schimbării testamentului, dar fu împiedicat de moartea prin apoplexie. Probabil, se enervase peste măsură. Cînd deschiseră uşa odăii sale, dimineaţa, fu găsit mort".

„Iar acum fiul înoată, undeva, în ocean, fără să ştie de norocul său", spuse domnul Vickers. „E ca într-un roman de aventuri".

„Eu mă bucur, în orice caz, că Frere n-a moştenit banii", spuse Pine, care-şi menţinea cu îndîrjire prejudecata. „Rar am întîlnit un om al cărui chip să-mi convină atît de puţin, nici măcar la banditii de colo, de jos".

„Oh ! doctore ! Cum puteţi spune una ca asta ?" interveni doamna Vickers.

„Pe sufletul meu, doamnă, unii dintre ei sînt de familie bună, iar alţii sînt hoţi de buzunare şi escroci care au frecventat societatea înaltă".

„Îngrozitori oameni !", strigă doamna Vickers şi-şi netezi fustele. „John, aş vrea să urc pe punte".

Acesta era semnalul de plecare.

„Ştiţi, Pine", spuse căpitanul Blunt, cînd cei doi bărbaţi rămaseră singuri, „noi doi călcăm mereu în străchini".

„Femeile sînt un balast inutil la bordul unui vas", răspunse Pine.

„O, doctore, ştiu exact că aceasta nu-i părerea dumneavoastră intimă", se auzi în spatele lor o voce blîndă. Era Sarah Purfoy, care stătea în uşa cabinei sale.

„Iat-o !", strigă Blunt. „Tocmai vorbisem despre frumoşii dumitale ochi, draga mea".

„Cred că merită să se vorbească despre ei, căpitane, nu-i aşa ?", întrebă ea şi-şi îndreptă privirea spre el.

„Pe crucea mea, aşa cred şi eu !", confirmă Blunt şi, pentru a întări cele spuse, lovi cu palma în masă. „Sînt cei mai frumoşi ochi pe care i-am întîlnit în viaţa mea. Şi apoi buzele, oh, doamne..."

„Vreţi să-mi daţi voie să trec, căpitane ? Mulţumesc, doctore". Şi, înainte ca îndrăgostitul comandant s-o fi putut opri, ieşise cuminte din cabina lui.

„Încîntătoare făptură, nu-i aşa ?", spuse Blunt, privind în urma ei. „Şi-apoi, îl mai are şi pe diavolul în trup".

Bătrînul Pine luă o priză serioasă de tutun.

„Pe diavol ? Am să vă spun eu ce-i cu ea, Blunt. Nu ştiu unde a găsit-o Vickers, dar aş prefera să-mi încredinţez viaţa celui mai rău dintre răufăcătorii de colo, de jos, decît să cad în ghearele ei, în cazul că ar vrea să-mi plătească o poliţă".

Blunt rîse.

„Cred şi eu că ar fi în stare să înjunghie un om fără să clipească", spuse el. „Aşa, doctore, iar acum trebuie să plec". Pine îl urmă încet. „Nu-mi imaginez că mă pricep prea bine la femei", mormăi el, „dar ceva nu-i în ordine cu fata asta. Oare ce va fi determinat-o să vină pe nava asta ? Şi ce cameristă — e o enigmă pentru mine !". Strînse pipa între dinţi şi

traversă puntea, acum pustie, îndreptîndu-se spre lucarna principală. Privind spre făptura albă care păşea, în sus şi-n jos pe punte, văzu că de ea se apropie o altă fiinţă, mai întunecoasă. „Aş putea jura că pregăteşte ceva“, murmură el.

În aceeaşi clipă, cineva îi atinse braţul — un soldat în haine de doc, care venise de jos.

„Ce s-a întîmplat ?“

Omul stătu drept şi salută. „Iertare, doctore, un deţinut e bolnav, se simte destul de rău şi, pentru că cina s-a terminat, mi-am permis să vă deranjez“.

„Măgarule !“ spuse Pine, care, ca mulţi oameni aspri, ascundea o inimă blîndă, „de ce nu m-ai chemat imediat ?“ Stinse pipa şi-l urmă pe soldat.

Femeia asupra căruia doctorul avea bănuieli se bucura, între timp, de relativa răcoare a serii. Stăpîna ei şi fetiţa mai erau în cabină, iar domnii se dedicaseră fumatului. Tenda fusese dată la o parte, stelele străluceau pe cerul fără lună, santinela de pe punte se retrăsese pe dunetă, iar domnişoara Sarah Purfoy, conversînd tainic cu căpitanul Blunt, se plimba pe puntea părăsită. De două ori trecuse în tăcere pe lîngă el, dar a treia oară, grăsunul, cuprins de nelinişte, nu mai putu rezista ochilor ei adînci şi se oferi să-i ţină companie.

„Nu mi-aţi luat, sper, în nume de rău cele spuse adineauri ?“, întrebă el.

O făcu pe mirata. „Da, dar ce anume ?“

„Ei, vreau să zic... grosolănia mea ! Căci am fost un pic grosolan, recunosc“.

„Să v-o iau în nume de rău ? Deloc. N-aţi fost grosolan“.

„Atunci e bine“, răspunse Phineas Blunt, uşor ruşinat că se dăduse de gol cu mărturisirea lui.

„Probabil că aţi fi devenit îndrăzneţ, dacă v-aş fi permis“.

„De unde ştiţi ?“

„Mi-am dat seama imediat. Credeţi că o femeie nu observă cînd un bărbat intenţionează să devină îndrăzneţ ?“

„Eu îndrăzneţ ? Parol că nu !“

„Da, îndrăzneţ. După vîrstă, mi-aţi putea fi tată, căpitane Blunt, dar nu aveţi nici un drept să mă sărutaţi, decît dacă v-aş invita eu“.

„Ha, ha !, rîse Blunt. „Îmi place să aud asemenea vorbe. Să mă inviţi ! Doamne, mi-aş dori una ca asta ! Ce mai drăcoaică !“

„O mai doresc şi alte persoane“.

„Spre exemplu, ofiţerul de colo, nu-i aşa, domnişoară Virtute? Dacă ne-am lua după felul în care se uită uneori la dumneata, se pare că i-ar face plăcere să încerce".

Fata îl privi ştrengăreşte. „Vă referiţi la locotenentul Frere? Sînteţi, cumva, gelos pe el?"

„Gelos? Aşi! Mai are caş la gură. Eu, gelos!"

„Cam aşa se vede. Deşi n-aveţi nici un motiv. E un prostănac plicticos, chiar dacă se cheamă locotenentul Frere".

„Asta-i adevărat. Aveţi dreptate, pe cuvînt".

Sarah Purfoy rîse astfel, încît sîngele lui Blunt începu să circule mai repede, ameţindu-l.

„Căpitane Blunt", spuse ea, „sînteţi pe cale de a face o mare prostie".

Se apropie mult de ea şi încercă s-o prindă de mînă. „Ce prostie?"

Ea îi răspunse cu altă întrebare: „Ce vîrstă aveţi, de fapt?"

„Patruzeci şi doi, dacă vreţi să ştiţi numaidecît".

„Oh! Şi sînteţi gata să vă îndrăgostiţi de o fată de nouăsprezece ani".

„De cine?"

„De mine!" răspunse ea, întinzîndu-i mîna şi zîmbindu-i, cu buzele roşii şi pline.

Pînza de pe catarg îi ascundea de privirile timonierului, iar strălucirea nopţii tropicale înstelate învăluia puntea. Blunt simţi pe obraz respiraţia caldă a acestei femei ciudate, pupilele ei păreau a se mări, apoi a se micşora, iar mîna mică, dar hotărîtă, pe care o ţinea într-a sa, ardea ca jarul.

„Cred că aveţi dreptate", spuse el. „Pe jumătate, m-am şi îndrăgostit".

Ea coborî dispreţuitor genele grele şi-şi retrase mîna. „Fiţi atent, să nu vă îndrăgostiţi în întregime, aţi putea regreta".

„Într-adevăr?" întrebă Blunt. „Lăsaţi asta în grija mea. Vino mai aproape, mică vrăjitoare, dă-mi sărutul pe care, după cum susţii, am vrut să ţi-l fur deunăzi, în cabină". Zicînd aceasta, o îmbrăţişă.

Într-o clipă, ea se desfăcu din strînsoare, privindu-l cu mînie.

„Să nu care cumva să îndrăzniţi să mă sărutaţi!", strigă ea. „Nu cu de-a sila! Vă purtaţi ca un şcolar. Dacă reuşiţi să mă cuceriţi, vă voi săruta eu, ori de cîte ori vreţi. Altfel, ocoliţi-mă".

Blunt nu ştia bine dacă trebuia să se supere sau să rîdă de acest refuz. Ţinînd seama de faptul că nu prea se acoperise

de glorie, consideră preferabil să rîdă. „Sînteţi o adevărată văpaie. Ce să fac să vă cuceresc ?"

Ea făcu o reverenţă în faţa lui.

„Asta-i treaba dumneavoastră", spuse ea şi, deoarece în aceeaşi clipă capul domnului Frere apăru pe trepte, Blunt plecă, ameţit, dar nicidecum nemulţumit de propria-i persoană.

„La naiba, e o fată admirabilă !" murmură el şi-şi trase şapca pe ureche. „Să mă ia dracu' dacă n-a pus ochii pe mine".

Fluierînd încetişor, tomnaticul flăcău îndrăgostit traversă puntea. Se uită neprietenos la bărbatul care-i luase locul lîngă fată, dar o senzaţie nelămurită, de jenă, îl determină să nu se amestece.

Salutul lui Maurice Frere fu destul de laconic. „Ei, Sarah", întrebă el, „mai sînteţi supărată pe mine ?"

Ea încruntă fruntea. „De ce l-aţi bătut pe deţinut ? Doar nu vă făcuse nimic".

„E nedisciplinat. Ce căuta aici ? Trebuie ţinuţi în frîu, ticăloşii".

„Altfel, îşi iau nasul la purtare, nu-i aşa ? Credeţi, într-adevăr, că un singur om ar putea pune stăpînire pe o corabie, domnule Maurice ?"

„Prostii ! Şi cum ar ţine piept soldaţilor ? Doar sînt cincizeci de soldaţi la bord".

„Unul singur — nu. Dar o sută, tot ce se poate".

„Asta aşa-i, dar..."

„Ce dar ?"

„Ah, nimic. Nu e conform regulamentului şi nu pot îngădui aşa ceva".

„Nu e conform dispoziţiilor regale — cum ar zice căpitanul Vickers".

Frere rîse cînd ea îl strîmbă pe căpitanul cel grav.

„Sînteţi o fată ciudată. Nu ştiu în ce ape vă scăldaţi. Veniţi", adăugă şi o prinse de mînă, „povestiţi-mi cine sînteţi în realitate".

„Promiteţi că nu veţi spune nimănui ?"

„Fireşte".

„Pe cuvînt de onoare ?"

„Pe cuvînt de onoare".

„Sînt... dar nu, o să mă trădaţi, sînt sigură".

„Eu ? Nicicînd ! Dar vorbiţi odată".

„Cameristă în familia unui domn distins, care întreprinde o călătorie în străinătate".

„Nu puteţi fi serioasă măcar o clipă, Sarah ?"
„Sînt serioasă. Aşa cerea şi anunţul la care m-am prezentat".
„Vreau să spun : ce aţi fost înainte ? Doar n-aţi fost întotdeauna cameristă ?"
Sarah Purfoy îşi strînse şalul în jurul trupului, străbătută de un fior. „Ah, nu te naşti cameristă, nu-i aşa ?"
„Deci, cine sînteţi ? N-aveţi prieteni ? Ce aţi fost înainte ?"
Îl privi — expresia feţei lui era ceva mai puţin severă ca de obicei — se lipi de el şi-i şopti : „Mă iubiţi, Maurice ?". El îi prinse mîna care se odihnea pe balustradă şi o sărută, sub scutul întunericului.
„Ştiţi că vă iubesc", răspunse el. „Fie cameristă, fie altceva, pentru mine sînteţi cea mai încîntătoare femeie pe care am întîlnit-o vreodată".
Zîmbi la auzul furtunoasei declaraţii de dragoste. „Ce vă pasă cine sînt, dacă mă iubiţi ?"
„Dacă m-aţi iubi la fel, mi-aţi povesti", spuse el cu o vioiciune surprinzătoare pentru el însuşi.
„Dar nu am ce să vă povestesc şi, în afară de asta, nu vă iubesc — încă nu".
Nerăbdător, îi eliberă mîna. În clipa următoare apăru Blunt, care nu se mai putea stăpîni.
„Ce noapte frumoasă, domnule Frere".
„Da, e o noapte frumoasă".
„Dar, din păcate, nici un semn de briză".
„Nu, din păcate, nu".
Deodată, prin ceaţa liliachie ce învăluia orizontul se zări o lumină ciudată.
„Hei ! Aţi văzut", strigă Frere.
Toţi trei văzuseră, dar aşteptau să se repete.
Blunt se frecă la ochi.
„Am văzut clar", spuse el. „Un fulger". Privind ţintă, încercară să străpungă întunericul.
„Înainte de masă, Best a vestit ceva asemănător. Se anunţă o furtună".
Iată, o dîră subţire de lumină se înălţă şi dispăru din nou. De data aceasta, orice îndoială era exclusă. Toţi trei scoaseră un strigăt de uimire. Din întunericul ce învăluia orizontul, se ridică o coloană de foc ce străluminǎ noaptea, apoi pieri. În urmă rămase o dîră rozie.
„O corabie care arde !", strigă Frere.

CAPITOLUL 3

Monotonia ia sfîrşit

Din nou priviră în zare. Lumina palidă învăluia necuprinsul apei, iar din cînd în cînd, din întuneric, se înălţă o pată sîngerie, care plutea în văzduh ca o stea sinistră. Soldaţii şi marinarii de pe puntea anterioară o urmăreau cu atenţie, iar în curînd agitaţia cuprinse tot vasul. Doamna Vickers, cu micuţa Sylvia agăţată de fustele ei, veni fuga pe punte, să nu scape noua senzaţie. Văzîndu-şi stăpîna, camerista se îndepărtă discret de lîngă Frere. De fapt, n-a fost nevoie, căci nimeni n-o mai lua în seamă. Blunt, în agitaţia lui profesională, uitase de prezenţa ei, iar Frere era adîncit într-o consfătuire gravă cu Vickers.

„Pregătiţi o barcă !", spuse căpitanul. „Numaidecît, dragul meu Frere. Cu condiţia, fireşte, să nu aibă nimic de obiectat comandantul vasului şi să nu contravină dispoziţiilor".

„Ce părere aveţi, domnule comandant ? Poate vom reuşi să salvăm măcar cîţiva dintre bieţii oameni", strigă Frere, a cărui energie se trezise la gîndul unei aventuri excitante.

„O barcă ?", mormăi Blunt. „Corabia e la o depărtare de cel puţin douăsprezece mile şi, în afară de asta, nu se simte nici o boare".

„Totuşi, nu putem să-i lăsăm să se coacă precum castanele !", replică locotenentul, în timp ce lumina focului se răspîndea pe cer, devenind tot mai strălucitoare.

„La ce foloseşte, în acest caz, o barcă ?" întrebă Pine. „În barca cea mare încap numai treizeci de oameni, şi se pare că e vorba de un vas impunător".

„Ei bine, să luăm, deci, două bărci, sau trei ! O, cerule, nu vreţi să faceţi chiar nimic pentru salvarea oamenilor ? Preferaţi să-i priviţi arzînd de vii ?"

„Dar au propriile lor bărci", spuse Blunt, al cărui calm, de nezdruncinat, era în contradicţie cu nerăbdarea tînărului ofiţer. „Dacă focul se întinde, vor urca singuri în bărcile lor de salvare, puteţi fi sigur de asta. Între timp, le facem semn, să vadă că e cineva pe-aproape".

Nu terminase de vorbit, cînd se urcă spre cer, o rachetă albastră.

„Ei, pe asta sigur au văzut-o", zise el.

Flacăra vie făcuse, pentru o clipă, să pălească stelele, dar acum strălucea din nou pe cerul ce părea întunecat.

„Domnule Best, pregătiți bărcile de salvare de pe dunetă și asigurați-le echipajul! Domnule Frere, puteți merge și dumneavoastră, dacă vreți. Luați unul sau doi voluntari dintre deținuții de pe puntea intermediară. Am nevoie de toți oamenii disponibili, pentru cazul în care ar fi necesară barca mare și cea cu pînze. Atenție, băieți! Încet!"

În timp ce primii opt oameni care ajunseseră pe punte se repartizară la bărcile de la babord și tribord, Frere alergă spre puntea principală.

Doamna Vickers, care, ca întotdeauna, stătea în drum, scoase un țipăt ușor, cînd Blunt o dădu la o parte, trecînd pe lîngă ea, cu o scuză mormăită. Camerista însă rămase dreaptă, nemișcată lîngă balustrada dunetei, iar cînd comandantul se opri, un moment, din fugă și privi înapoi, văzu ochii ei întunecoși fixîndu-l admirativ. Avea, după propria-i mărturisire, patruzeci și doi de ani, era gras și cărunt, dar roși ca o fată sub privirea caldă a Sarei. Se mulțumi, totuși, cu un: „E dată dracului!" și cu o ușoară înjurătură.

Între timp, Maurice Frere trecuse în goană pe lîngă santinelă și se năpustise spre puntea intermediară. La semnul său, ușa închisorii fu deschisă. Aerul era încins, încăperea duhnea respingător, de la mirosurile pe care le emanau trupurile înghesuite. Parcă intrase într-un grajd ticsit.

Privirile lui trecură peste boxele înșirate de-a lungul vasului și se opriră, în cele din urmă, asupra boxei de vizavi. Ceva nu părea în ordine acolo, căci în loc de șase perechi de picioare, cîte ar fi trebuit să se vadă, zări în lumina geamlîcului doar patru.

„Ce se întîmplă aici, santinelă?", întrebă el.

„Un deținut este bolnav, sir. Medicul l-a trimis la spitalul vasului".

„Dar lipsesc doi".

Al doilea ieși din nișa aflată în spatele boxei. Era Rufus Dawes. Stătea deoparte. Salută.

„Mi-a fost rău, sir, și am vrut să deschid puțin fereastra".

Toate capetele șirului tăcut se ridicaseră, urechile și ochii așteptau încordați urmarea. În acest moment, boxele semănau înspăimîntător cu boxele unor animale sălbatice.

Maurice Frere lovi furios cu piciorul în podea.

„Rău! De ce ți-e rău, cîine? Ești bolnav de lene, nu-i așa? Am să-ți dau îndată prilejul să scapi de boală. Haide, înaintează!"

Buimăcit, Rufus Dawes ascultă. Era vizibil sleit și amețit, și-și șterse fruntea anevoie.

„Care dintre voi, ticăloşilor, poate ţine o vîslă ?“, continuă Frere. „Lua-v-ar dracu', n-am nevoie de cincizeci. Îmi ajung trei. Hai, grăbiţi-vă !“

Uşa grea se închise şi, în clipa următoare, cei patru „voluntari“ erau pe punte. Lumina roşie a focului se colora încet în galben, răspîndindu-se pe tot cerul.

„În fiecare barcă, doi !“, strigă Blunt. „La fiecare oră, dau drumul la cîte o rachetă albastră, domnule Best. Şi să fiţi atenţi, să nu răsturnaţi bărcile. Haide, băieţi !“

Cînd cel de al doilea deţinut din barca lui Frere apucă vîsla, gemu tare şi se prăbuşi, dar se ridică imediat. Sarah Purfoy, care se sprijinea de balustradă, deveni atentă.

„Ce e cu omul ăsta ?“, întrebă ea. „E bolnav ?“

Pine, care stătea lîngă ea, se uită şi el în jos.

„E vlăjganul de la numărul zece“, strigă el. „Hei, Frere !“

Dar Frere nu-l asculta. Se uita fix la focul, din ce în ce mai luminos, din depărtare. „Haide, băieţi !“, urlă el. Însoţite de strigătele încurajatoare ale echipajului, cele două bărci ieşiră din cercul de lumină strident al rachetei albastre şi dispărură în întuneric.

Sarah Purfoy se uită la Pine. Aştepta o explicaţie, dar el se întoarse imediat şi plecă. O clipă, fata rămase nedumerită, apoi aruncă repede o privire în jur şi, înainte ca medicul să se fi întors, coborîse deja pe scară şi se afla pe puntea intermediară.

Baricada din stejar, întărită cu fier şi prevăzută, pentru cazuri grave, cu creneluri şi clapete blindate, despărţind soldaţii de deţinuţi, era imediat în stînga ei. Santinela de la uşa ferecată cu un lacăt greu se uită întrebător la ea. Fata puse mîna mică pe laba lui aspră — santinela nu e decît un biet om — şi-şi aţinti ochii întunecoşi asupra lui.

„Infirmeria“, spuse ea. „Medicul m-a trimis“. Şi mai înainte ca el să fi putut răspunde ceva, faţa ei albă dispăru. Sarah trecu pe lîngă compartimentul impermeabil în spatele căruia se afla bolnavul.

CAPITOLUL 4

Infirmeria

Infirmeria nu era nici mai mult, nici mai puţin decît o îngrădire, despărţită cu scînduri, aflată pe puntea de jos ; spaţiul necesar fusese luat de la soldaţi. Aşezată de-a lungul vasului, ajungea pînă la hubloul pupei şi era, în fond, o cabină

de la pupa, construită ulterior. La nevoie, s-ar fi putut adăposti acolo o duzină de oameni.

Deşi nu era aşa de cald ca în închisoare, aerul de pe puntea de jos era sufocant. Sarah Purfoy, care se oprise ca să asculte murmurul înăbuşit al vocilor ce ajungeau pînă la ea, din boxele soldaţilor, fu cuprinsă de o ciudată ameţeală. Se stăpîni însă, iar cînd dintre umbrele aruncate de o lanternă, care se legăna trist, se desprinse un bărbat, îi întinse mîna. Era tînărul soldat care, ziua, stătuse de gardă în faţa scării ce ducea la deţinuţi.

„Aici, domnişoară, sînt aici, după cum vedeţi. V-am aşteptat".

„Eşti un băiăt bun, Miles. Dar nu crezi că merit să fiu aşteptată ?"

Miles rînji, cu gura pînă la urechi. „Şi încă cum !", spuse el.

Sarah Purfoy se încruntă, apoi îi zîmbi. „Vino încoace, Miles, ţi-am adus ceva".

Miles rînji din nou şi înaintă un pas.

Fata vîrî mîna în buzunarul rochiei şi scoase un obiect. Dacă doamna Vickers l-ar fi văzut, s-ar fi supărat, probabil, căci nu era altceva decît sticluţa cu brandy a căpitanului.

„Bea", îi spuse ea. „E din cel care se bea sus, deci n-o să-ţi facă rău".

Flăcăul n-avea nevoie de încurajare. Goli dintr-o înghiţitură jumătate de sticlă, respiră adînc şi se uită ţintă la fată. „E grozav !"

„Într-adevăr ? Te cred". Îl privise cu dispreţ în timp ce băuse. „Rachiul e tot ce vă interesează, pe voi, bărbaţii".

„Nu-i adevărat, domnişoară", spuse el, clipind din ochii porcini. „Mă pricep şi la altceva, domnişoară, puteţi să mă credeţi".

Tonul lui o făcu să-şi amintească, deodată, pentru ce venise. Rîse vesel şi zgomotos, apoi puse mîna pe braţul soldatului. Băiatul — căci era încă băiat, unul dintre cei crescuţi în sălbăticie, care schimbaseră coarnele plugului cu flinta, trăind, pentru un şiling soldă pe zi, voluptatea şi plăcerea războiului glorios — roşi pînă la rădăcina părului său tuns scurt.

„Destul. Eşti doar un soldat prost, Miles. N-ai voie să-mi faci curte".

„N-am voie ?", strigă Miles. „Atunci de ce m-aţi chemat aici ?"

Ea rîse din nou. „Prost mai eşti ! Dar dacă aş avea ceva să-ţi spun ?"

Miles o sorbea din ochi.

„E o soartă aspră — să te măriţi cu un *soldat*", spuse el accentuînd cuvîntul cu toată mîndria recrutului. „Dar vi s-ar putea întîmpla ceva şi mai rău, domnişoară. Aş robi ca un sclav pentru dumneavoastră. Sigur".

Se uită la el, curioasă şi amuzată. Deşi timpul ei era preţios, nu putea rezista tentaţiei de a culege laude.

„Ştiu, nu sînt de rangul dumneavoastră, domnişoară Sarah. Sînteţi o doamnă bine, dar eu vă iubesc cu-adevărat şi mă scoateţi din minţi cu tertipurile dumneavoastră".

„Adevărat ?"

„Mai întrebaţi ? De ce veniţi întîi să-mi faceţi ochi dulci, şi-apoi flirtaţi cu alţii ?"

„Cu care ?"

„Ei, cu cei din cabina comandantului — cu căpitanul vasului, şi cu doctorul, şi cu Frere ăla... Doar vă văd seara cum vă plimbaţi cu el, încoace şi încolo, pe punte. Pe dumnezeul meu, aş putea să-i trag un glonte în căpăţîna aia roşie, doar pentru că se uită la dumneavoastră".

„Ps ! Dragă Miles, ne aude cineva". Obrajii ei ardeau, nările îi zvîcneau. Oricît de frumos era acum chipul ei, avea, totuşi, ceva aspru.

Încurajat de felul în care i se adresase, Miles îi cuprinse mijlocul subţire, exact aşa cum făcuse Blunt ; de data asta, nu se feri aşa de tare. Miles promisese mai mult.

„Ps !", şopti ea cu o spaimă admirabil jucată. „Aud paşi !". Iar cînd soldatul se dădu brusc înapoi, îşi netezi rochia.

„Nu-i nimeni aici !", spuse el.

„Nu ? M-am înşelat. Vino încoace, Miles".

Miles ascultă.

„Cine e la infirmerie ?"

„Nu ştiu".

„Vreau să intru acolo".

Miles se scărpină în cap şi rînji încurcat. „N-aveţi voie să intraţi".

„De ce nu ? O dată mi-ai dat voie".

„Ordin de la medic. Mi-a spus răspicat să nu dau drumul nimănui, numai lui".

„Prostii".

„Nu-s prostii. În seara asta a fost adus un deţinut, şi n-are nimeni voie să intre la el".

„Un deţinut ?". Ea arătă un viu interes. „Dar ce are ?"

„Nu ştiu. Trebuie să stea liniştit pînă ce bătrînul Pine vine din nou să-l vadă".

Ea i se adresă pe un ton autoritar. „Haide, Miles, dă-mi drumul".

„Asta nu mi-o puteţi cere, domnişoară. E împotriva dispoziţiilor şi..."

„Ah, dispoziţiile ! Tocmai adineauri te-ai lăudat că ai să împuşti pe nu ştiu cine, iar acum..."

Miles se simţi înghesuit şi se supără. „Da, am zis eu aşa ceva ? Dar, fie că m-am lăudat, fie că nu, rămîneţi afară".

Ea se întoarse. „Fie şi aşa. Dacă asta ţi-e recunoştinţa pentru faptul că-mi pierd vremea cu tine, mă întorc pe punte".

Miles şovăi.

„Sînt mulţi oameni amabili pe vas".

Miles făcu un pas spre ea.

„Domnul Frere sigur mă va lăsa să intru, dacă-l voi ruga".

Miles înjură în gînd. „Tot mereu, blestematul de Frere ! Ei bine, intraţi, dacă ţineţi numaidecît", spuse el. „Nu vreau să vă opresc, dar gîndiţi-vă ce primejdios e pentru dumneavoastră".

Sarah Purfoy, care era deja cu piciorul pe scară, se întoarse repede. „Eşti un băiat bun. Stiam eu că n-ai să mă refuzi". Îi zîmbi bietului prostănac, pe care-l dusese de nas, şi se furişă în cabină.

Înăuntru, lanterna nu ardea, iar prin hublou nu intra decît o lumină palidă, ceţoasă. Valurile, cu un clipocit melancolic, loveau trupul navei, care se legăna, iar respiraţia bolnavului părea să umple încăperea. Zgomotul înăbuşit al uşii care se deschise îl făcu să sară în sus, se sprijini în cot şi murmură ceva. Sarah Purfoy se opri la uşă şi-şi încordă auzul, însă nu reuşi să înţeleagă nimic. Cu o mişcare vizibilă prin întuneric, datorită rochiei sale albe, îi făcu semn lui Miles să se apropie.

„Lanterna", şopti ea, „adu-mi lanterna !"

El o desprinse de pe frînghia de care atîrna şi voi s-o ducă în cabină. În aceeaşi clipă, bolnavul îndreptă anevoie ochii spre lumină. „Sarah !", strigă el, cu o voce stridentă, întinzînd prin întuneric braţul vlăguit, de parcă ar fi vrut s-a apuce.

Fata sări ca o panteră, smulse lanterna din mîna flăcăului şi se îndreptă din nou spre patul de campanie. Deţinutul era un om tînăr, de vreo douăzeci şi doi de ani. Mîinile lui, care ţineau strîns pătura, erau subţiri şi frumoase. Firele nerase de pe bărbie trădau un păr abundent. Ochii negri sălbăticiţi ardeau de febră. Respira atît de greu, încît fruntea i se acoperi cu broboane de sudoare.

Priveliştea bolnavului era groaznică, iar Miles, care se dădu înapoi cu o înjurătură, nu se miră de spaima care o cu-

prinsese pe camerista doamnei Vickers. Cu gura deschisă și fața schimonosită de frică, stătea ca împietrită în mijlocul încăperii, cu lanterna în mînă, uitîndu-se fix la bolnav.

„Doamne, l-a apucat rău de tot“, spuse Miles, în cele din urmă. „Ieșiți, domnișoară, și închideți ușa. Vorbește aiurea, puteți să mă credeți“.

Vocea lui o făcu să-și revină. Puse jos lanterna și se năpusti spre pat. „Prostule, nu vezi că se sufocă ? Apă ! Adu-mi apă !“ Înconjură cu brațele trupul bolnavului, își lipi capul de pieptul lui și-l legănă.

Intimidat de tonul ei poruncitor, Miles o ascultă ; îi aduse într-un căuș apă dintr-un butoi descoperit, care zăcea într-un colț. Fără un cuvînt de mulțumire, duse căușul la buzele bolnavului. Acesta bău lacom și, cu un oftat de ușurare, închise ochii.

Deodată, Miles auzi un zgomot de armă.

„Vine doctorul, domnișoară !“, strigă el. „Garda prezintă deja arma. Veniți ! Repede !“.

Ea apucă lanterna, îi deschise ușița și stinse lumina.

„Spune-i că s-a stins !“, îi șopti ea, tulburată. „Și ține-ți gura ! Nu trebuie să te sinchisești de mine“.

Se aplecă peste bolnav, de parcă ar fi vrut să-i mai îndrepte în grabă perna, și ieși din cabină în clipa în care Pine începuse să coboare.

„Hei ! Unde e lumina ?“, strigă Pine, care era cît pe-aci să cadă.

„Aici, sir !“, răspunse Miles, umblînd la lanternă. „Îndată o aranjez, sir. S-a stins doar, sir“.

„S-a stins ? De ce o lași să se stingă, măgarule ? !“, îl certă Pine. „Așa sînteți voi, niște prostănaci. La ce e bună o lanternă dacă se stinge, hei ?“

În timp ce-și croia drum prin întuneric, pipăind cu brațele întinse, Sarah se strecură neobservată pe lîngă el și urcă pe punte.

CAPITOLUL 5

Cușca

Un murmur tulbure de voci făcu să vibreze întunericul adînc al închisorii de la puntea intermediară. Gardianul de la intrarea spre scară ar fi trebuit, de fapt, să „suprime orice zgomot ce venea din partea deținuților“ ; el interpreta însă acest ordin într-o manieră foarte elastică : atîta vreme cît

oamenii nu răcneau, nici nu ţipau în gura mare — ceea ce făceau uneori — îi lăsa în pace. Această atitudine nu era dictată numai de comoditate, ci şi de înţelepciune, căci un singur gardian nu poate face cine ştie ce, atunci cînd e vorba de atît de mulţi. Dacă deţinuţii erau trataţi cu prea mare asprime, izbucneau în cor într-un urlet animalic, care, în ciuda larmei îngrozitoare, împiedica pedepsirea persoanelor izolate. Nu puteai biciui o sută optzeci de oameni şi era cu neputinţă să scoţi din grămadă pe unul ce urla mai tare. În acest fel, deţinuţii dobîndiseră, în ultimă instanţă, dreptul nescris de a sta de vorbă unii cu alţii, pe şoptite, şi de a se plimba în cuşca lor de stejar.

Pentru cineva care cobora direct de pe puntea superioară, aici, jos, era noapte adîncă ; ochii deţinuţilor însă, obişnuiţi cu veşnicul amurg, erau în stare să-şi recunoască uşor ambianţa. Închisoarea era lungă de vreo cincizeci de picioare şi avea înălţimea punţii intermediare, adică cinci picioare şi zece ţoli. Barajul era prevăzut ici-colo, cu creneluri, iar golurile dintre stinghii erau, pe alocuri, destul de largi pentru o flintă. Pe dunetă, unde se aflau boxele soldaţilor, era un chepeng asemenea unui şuber din faţa uşiţei unei sobe. La o primă privire, părea că îndurarea omenească avusese grijă să lase aici o clapetă pentru aerisire, dar o a doua privire năruia această iluzie. Deschizătura era destul de mare pentru gura unui obuzier pregătit în spatele ei. În cazul unei răzmeriţe, soldaţii puteau să ajungă cu bătaia tunului de la un capăt la altul al închisorii. Aerul proaspăt pătrundea numai prin creneluri şi, ceva mai mult, printr-o pînză destinată ventilaţiei, care atîrna, de la intrarea scărilor, pînă jos. Deoarece însă pînza era fixată obligatoriu la capătul încăperii, aerul adus era consumat de cei douăzeci-treizeci de deţinuţi fericiţi din apropiere, pe cînd ceilalţi o sută cincizeci erau în pagubă. E-adevărat, lucarnele mai mici erau deschise, deoarece însă boxele erau astfel construite încît stăteau cu spatele la ele, aerul ce intra pe acolo era proprietatea personală a oamenilor care dormeau nemijlocit lîngă lucarne. Numărul boxelor era de douăzeci şi opt, cîte una la şase persoane. Stăteau, cîte două, una deasupra celeilalte, de-a lungul a trei pereţi ai închisorii, douăzeci se înşirau lîngă cele două laturi lungi, restul de opt — lîngă baricada aflată vizavi de uşă. Fiecare boxă ar fi trebuit să măsoare cinci picioare şi şase ţoli la pătrat ; deoarece lipsea însă spaţiul pentru încărcătură, fuseseră scurtate cu şase ţoli, încît doisprezece oameni trebuiau să doarmă pe stinghii. Pine nu exagerase cînd vorbise despre prostul obicei de a supraîncărca

vapoarele cu deținuți și, avînd în vedere faptul că lui i se plătea o jumătate de guinee pentru fiecare om pe care-l aducea viu la Hobart, [1] plîngerea sa nu era lipsită de temei.

Frere fusese jos cu o oră în urmă și-i găsise pe deținuți dormind. Între timp, situația se schimbase, deși, la primul clinchet al zăvorului, își ocupaseră locurile și se prefăcură a dormi adînc. Ochiului obișnuit cu întunericul posomorît al închisorii i se oferea o priveliște ciudată. În toate pozițiile posibile, oamenii ședeau în grup, ori mergeau în sus și în jos. Era aceeași priveliște ca mai înainte, pe punte, numai că aici fiarele, nețiute în frîu de paznici, se mișcau mai în voie. E cu neputință să redai în cuvinte imaginea acestei scene, de-a dreptul fantasmagorice, ori să descrii făpturile și chipurile care se iveau din lumina sumbră, dezgustătoare a îngrozitoarei închisori. Creionul de gravor al unui Jacques Callot, [2] pana unui Dante ar fi reușit s-o facă, poate, cu titlu abuziv ; dar orice încercare de a zugrăvi amănunțit groaza n-ar stîrni decît repulsie. Așa cum există peșteri infestate în care nimeni nu îndrăznește să intre, există și prăpăstii umane pe care nu le poate explora nimeni.

Moșnegi și tineri, spărgători îndrăzneți și hoți la drumul mare, dormeau cot la cot cu hoții de buzunare vlăguiți sau vagabonzi vicleni. Falsificatorul de bani împărțea boxa cu jefuitorul de cadavre. Omul de cultură învăța să cunoască secretele ciudate ale tagmei hoțești, iar micul escroc din St. Giles lua lecții despre stăpînire de sine de la rutinatul escroc de meserie. Ajutorul de vînzător hoț și spărgătorul trecut prin ciur și prin dîrmon făceau schimb de experiență. Relatările contrabandistului despre întîmplările fericite și expedițiile nereușite erau întrecute de cele ale hoțului de stradă, care-și amintea de nopți cețoase și ceasuri de buzunar șterpelite. Braconierul, care se gîndea cu durere amară la soția bolnavă și la copiii rămași fără tată, tresărea cînd era bătut pe umăr și sfătuit, cu o înjurătură, să fie curajos, să se poarte ca „un bărbat". Ușuraticul băiat de prăvălie, care-și ispășea aici pa-

---

[1]) Orașul principal al insulei Tasmania, situată în apropierea țărmului de sud-est al Australiei.

[2]) Jacques Callot (1592—1635), desenator și gravor francez. A exercitat o înrîurire puternică asupra multor gravori din secolele al XVII-lea—XVIII-lea, precum și asupra unor scriitori asemenea lui E. Th. A. Hoffmann, pe linia realismului și a vervei satirice. Sînt cunoscute mai cu seamă cele două cicluri ale sale intitulate *Mizeriile războiului* (1632), care reliefează contrastele sociale ale vremii prin creionarea unor variate și pitorești tipuri (țărani, soldați, țigani, cerșetori etc.)

tima pentru un anturaj distins şi o viaţă îmbuibată, lepădase de mult sentimentul de ruşine încercat la început şi asculta cu lăcomie povestioarele despre ticăloşiile reuşite care scăpau atît de uşor din gura tovarăşilor săi mai vîrstnici. După cîte se părea, deportarea nu era un destin atît de neobişnuit. Cei vîrstnici rîdeau şi dădeau din cap, amintindu-şi de zilele trecute, iar tinerii care-i ascultau doreau apropiată vremea cînd vor fi şi ei la fel. Societatea era duşmanul lor comun, iar judecătorii, gardienii, preoţii erau socotiţi pradă bună pentru oricine se respecta. Numai proştii erau cinstiţi, numai laşii sărutau băţul în loc să se gîndească la răzbunare împotriva lumii prea cinstite care-i nedreptăţise atît de amarnic.

Fiecare nou venit era un recrut în plus în rîndurile banditilor, iar printre lepădăturile înghesuite în acest infect lăcaş al viciilor nu exista nici unul care să nu fi devenit duşmanul declarat al legii şi al ordinii. Ce ai fost înainte nu mai conta. Fiecare era acum un deţinut închis într-o cuşcă împuţită, alături de drojdia omenirii — fiinţe abjecte, ale căror înjurături triviale îţi ţiuiau în urechi, ajungînd să pierzi respectul de sine şi transformîndu-te în fiară — după cum zic paznicii — care trebuie ţinută sub cheie şi lacăt, ca să nu fugă, rupîndu-i pe toţi în bucăţi.

Conversaţia se referea la cei patru deţinuţi scoşi pe neaşteptate. Oare ce vroiau de la ei la o oră ca asta ?

„Vă spun eu, pe punte se petrece ceva", îi zise unul vecinului. „Nu auziţi tropăind şi bocănind ?".

„De ce au lăsat la apă bărcile ? Am auzit clipocitul vîslelor".

„Habar n-am, omule. Poate vreo înmormîntare", spuse un flăcău mic şi îndesat, plin de speranţă.

„Unul dintre băieţii din salon !", completă altul.

Această bănuială provocă printre deţinuţi rîsete zgomotoase.

„N-avem norocul ăsta. Ai să mai aştepţi puţin cu discursul tău funebru. Pesemne că bătrînul a ieşit în larg, la pescuit".

„Bătrînul nu pescuieşte, prostule. Ce să pescuiască ? Şi încă la miezul nopţii".

„Ca bătrînul Dovery, nu-i aşa ?", adăugă al cincilea — era o aluzie la un bătrîn recidivist, cu părul cărunt, condamnat a doua oară pentru jefuire de cadavre.

Deodată, se iţi dintre ei un hoţ de buzunare, mărunţel, un tip jigărit, vrînd să-şi croiască drum către uşă. Fu întîmpinat de o salvă de înjurături şi lovituri de picioare.

„Iertare, domnilor", strigă nefericitul, „am nevoie de aer".

„Cumpără-ţi o pungă plină", urlă un tînăr care avea renumele de cel mai iscusit pîndar din întreaga Londră.

„Vai, spatele meu !"

„Vreau să ies", gemu cineva în întuneric.

„Dumnezeule, mă sufoc ! Hei, gardian !"

„Apă !" strigă tipul jigărit de adineauri.

„Daţi-ne o picătură de apă, pentru numele lui dumnezeu ! Nu ne-aţi dat deloc, toată ziua".

„Jumătate de galon pe zi, și gata", spuse un marinar de lîngă el.

„Ce-ai făcut cu jumătatea ta, hei ?", întrebă ironic pîndarul.

„Mi-a fost furată", gemu cel însetat.

„Aş, ai vîndut-o", ţipă altul. „Ai vîndut-o pur și simplu, ca să-ţi cumperi un costum frumos, de duminică. Tînăr, şi aşa de depravat !". Şi vorbitorul, care-l mima cu haz pe predicatorul sever al virtuţii, îşi înveli capul cu pătura.

Deţinutul cel mic și jigărit — era de profesie croitor — persista, încercînd să-şi facă drum printre picioarele tovarăşilor.

„Lăsaţi-mă să mă ridic, oameni buni", îi implora el. „Lăsaţi-mă să mă ridic. Cred că mor, mor..."

„Lăsaţi-l pe domnul să se ridice", spuse glumețul din boxă. „Nu vedeţi că-l aşteaptă trăsura ? Vrea să meargă la Operă !"

Discuţia se aprinsese, cînd, din boxa de deasupra lor, apăru un cap rotund.

„Oare nu se mai poate dormi deloc ?", strigă deodată o voce aspră. „Ei, drăcie, cobor şi vă dau cu capul unul de altul".

Se pare că vorbitorul se bucura de oarecare vază, căci zgomotul amuţi imediat. Dar liniştea fu întreruptă de un ţipăt strident, pornit din pieptul nefericitului croitor. „Ajutor ! Mă omoară ! Văleu !"

„Ce se întîmplă aici ?", strigă împăciuitorul și sări din boxă. „Daţi-i pace, n-auziţi ?", se răsti el la pîndar și la tovarășii lui, dîndu-i la o parte.

„Aer !", gemu bietul om. „Aer ! Leşin !"

În aceeași clipă, se auzi un geamăt din boxa de vizavi.

„Lua-v-ar dracu' pe toţi !", înjură uriașul, apucîndu-l de guler pe croitorul care gîfîia și se uita sălbatic în jur.

„Parc-am fi în iad ! Oare sînteţi cu toţii bolnavi de piept, puișorilor ?"

Bărbatul din boxă gemu și mai puternic.

„Daţi-i de veste santinelei !", strigă cineva cu sentimente ceva mai omeneşti.

„Da, aruncaţi-l afară !", spuse glumeţul. „Mai scăpăm şi noi de unul. Locul se eliberează, şi aşa ne e mai de folos decît ne-a fost".

„Santinelă, avem un bolnav aici !"

Dar gardianul cunoştea regulamentul şi nu se mişcă. Tînărul soldat fusese pus în temă cu toate tertipurile deţinuţilor şi, în plus, căpitanul Vickers îi atrăsese atenţia că santinela, conform „dispoziţiilor regale", n-are voie să răspundă la vreo întrebare sau să transmită vreo comunicare din partea unui deţinut ; că, în orice caz, are datoria să-l cheme pe ofiţerul de serviciu. Ar fi putut, e drept, să comunice cu santinela de pe dunetă, dar îi era teamă să-i deranjeze pe domni pentru un deţinut bolnav şi, fiindcă ştia că al treilea schimb va veni peste cîteva minute, hotărî să aştepte pînă atunci.

Între timp, croitorul se simţea tot mai rău. Începu să geamă înfiorător.

„Hei !" strigă ocrotitorul său, speriat. „Ţine-te drept, băiete ! Ce ai ? Nu leşina. Haide, duceţi-l la uşă !" Şi bietul om fu împins de la unul la altul.

„Apă !", şopti el şi lovi slab, cu mîna, uşa groasă de stejar. „Daţi-ne ceva de băut, domnule, pentru numele lui dumnezeu !"

Dar santinela, prudentă, rămase tăcută şi nemişcată, pînă ce sirena vasului anunţă schimbul.

Cînd cinstitul Pine se informă, cu mină îngrijorată, ce s-a întîmplat, i se spuse că s-a mai îmbolnăvit un deţinut. La ordinul său, uşa fu deschisă, iar croitorul — tras repede afară. O privire peste chipul roşu de febră şi desfigurat de spaimă îi fu de-ajuns medicului.

„Mai geme încă unul, cine e ?" întrebă el.

Era omul care, cu o oră în urmă, strigase zadarnic santinela. Deţinuţii rămaseră surprinşi cînd Pine dădu ordin să fie scos şi acesta.

„Duceţi-i sus, la infirmerie", spuse el. Şi dacă se mai îmbolnăvesc şi alţii, Jenkins, să fiu imediat anunţat. Sînt pe punte".

Gardienii se uitară neliniştiţi unul la altul, dar nu spuseră nimic, căci corabia, care ardea acum pe suprafaţa liniştită a apei, cu flăcări uriaşe, le ocupa mai mult gîndurile decît pericolul apropiat.

Pine urcă pe scară.

„Avem febră tifoidă la bord !", îi spuse lui Blunt, pe care-l întîlni.

„Doamne! Să fie, oare, adevărat, Pine?“. Bătrînul dădu îngrijorat din cap. „Doar blestemata de acalmie e de vină. Mă așteptam mai demult la așa ceva, prea au fost înghesuiți o groază de oameni. Cînd am mers cu Hecuba...“

„Cine e?“

Pine rîse îngăduitor, dar și enervat. „Un deținut, firește, cine altcineva? Jos pe punte, ca la abator. O sută optzeci de oameni, într-o încăpere de cincizeci de picioare, aerul ca de cuptor... La ce altceva te puteai aștepta?“

Bietul Blunt lovi cu piciorul. „Nu-i vina mea“, strigă el. „De boxele de sus avem nevoie pentru soldați. Ce să fac, dacă guvernul supraîncarcă aceste vase?“

„Ah, guvernul! Domnii nu dorm într-o cabină înaltă de numai șase picioare, cu șaizeci de persoane alături! Ei nu fac febră tifoidă la tropice, sau...?“

„Asta nu, dar...“

„Vedeți, deci, de-aia guvernul prea puțin se sinchisește“.

Blunt își șterse fruntea fierbinte. „Cine a fost primul bolnav?“

„Numărul nouăzeci și șapte, boxa zece, șirul de jos. John Rex e numele lui“.

„Sînteți sigur că e febră tifoidă?“

„Sută la sută. Capul e ca un bulgăre de foc, limba — ca pielea tăbăcită. Dacă se pricepe cineva, atunci eu sînt ăla“, spuse Pine, cu un zîmbet trist. „L-am trimis la infirmerie! Frumoasă infirmerie! O gaură cît un gîtlej de lup. Am văzut cuști pentru cîini mult mai comode“.

Blunt arătă cu capul spre fumul care se înălța. „S-ar putea să mai luăm la bord o încărcătură nouă, de acolo. Doar n-o să-i lăsăm să piară“.

„Nu, firește că nu“, răspunse Pine, sumbru.

„Dacă vor fi salvați cîțiva, trebuie să-i adăpostim undeva. În cazul acesta, ar fi cel mai bine ca, la prima briză, să ne îndreptăm spre Capul Bunei Speranțe. Altă soluție nu văd“.

Acestea fiind zise, se întoarse să privească la corabia care ardea.

CAPITOLUL 6

Destinul vasului *Hydaspes*

În timpul acesta, cele două bărci se îndreptau spre coloana roșie de foc care se înălța ca o făclie uriașă deasupra apei.

Cum spusese Blunt, între corabia ce ardea și vasul *Malabar* erau mai mult de douăsprezece mile, iar vîslitul era anevoios, obositor. Stinghiile ocrotitoare, care îi purtaseră pînă acum, în drumul lor amar, rămăseseră în urmă ; în fața aventurierilor, părea să se fi deschis o nouă lume. Pentru prima oară, li se dezvăluia necuprinsul oceanului. La bordul corăbiei cu deținuți, înconjurați de amintirile din patrie, chiar dacă nu și de confortul patriei-mume, nu-și dăduseră seama cît de mult se depărtaseră de acea civilizație care-i însoțise de la naștere. Cabina luminoasă, confortabil amenajată, veselia simplă de pe puntea anterioară, garda și schimbarea gărzii, ba chiar groaza sumbră a închisorii păzite cu strictețe, toate acestea creau călătorilor impresia plăcută că sînt apărați de pericolele necunoscute ale mării. Din sentimentul comuniunii cu confrații noștri ne vine puterea de a ține piept forțelor naturii — așa li se întîmplase, pînă acum, și lor. Simțeau că, deși singuri pe întinsul oceanului, erau în legătură cu cei de o seamă cu ei și că greutățile pe care alții le învinseseră puteau fi biruite și de ei. Acum însă, cînd corabia din spatele lor devenea tot mai mică, iar cea din fața lor plutea pe valurile sumbre, ca o epavă în flăcări, imagine a groazei și desperării omenești, își dădeau deodată seama de propria lor neputință. *Malabar-ul*, monstrul marin, în al cărui pîntece trăiau în suferință atîtea ființe, se chircise, ajungînd să semene cu o coajă de nucă. Și cît de mică li se păruse fragila barcă remorcată. față de corabia uriașă, atunci cînd porniseră ! Nu cu mult în urmă, trunchiul întunecat părea a fi încă un bastion puternic, ce putea ține piept celor mai violente furtuni și valuri ; acum, nu mai era decît o covată de lemn plutitoare, pe o apă neprietenoasă, adîncă, neagră, nesfîrșită. Lumina albastră a rachetei, care, cînd se aprinsese prima oară, făcuse să pălească strălucirea stelelor, scăldînd bolta cerească în irizări fantastice, nu mai era decît un punct, un punct strălucitor și limpede, iar corabia devenise de neobservat. Ca un licurici pe o frunză plutitoare, *Malabar*-ul se odihnea pe ape, iar lumina violentă a rachetei n-avea mai multă putere asupra întunericului decît lumînarea pe care minerul singuratic o ia cu sine în adîncul minei de cărbuni.

Și cu toate astea, *Malabar*-ul avea la bord peste două sute de suflete !

Apa pe care pluteau bărcile era neagră și tăcută. Valurile mute, fără dantele de spumă, ofereau o priveliște înspăimîntătoare. Cînd marea spumegă, pare că vorbește, alungînd groaza, dar cînd tace, zăcînd leneșă, e semn că clocește ne-

norociri. În timpul unei acalmii, marea ia chipul unui uriaș sinistru, cu gînduri negre. Marea liniștită e nemăsurată, pe cînd valurile răscolite mînios par să apropie orizontul, încît nu mai poți distinge cale de cîte mile se întind valurile necruțătoare. Pentru a te cuprinde de nesfîrșitul spăimos al oceanului, trebuie să-l vezi dormind.

Limpede, fără zare de nor, cerul se întindea deasupra apei mohorîte. Stelele păreau să se fi coborît aproape de apă, strălucind dintr-o perdea de ceață liliachie. De jur împrejur, domnea o liniște adîncă, iar clipocitul vîslelor se întorcea ca un ecou, repetat mereu. Ori de cîte ori vîsla brăzda apa întunecoasă, pe luciul ei apăreau luminițe ca de foc, iar urmele de la chila bărcii semănau cu doi șerpi, ce înotau leneș în marea de mercur.

Pînă nu demult, cele două bărci organizaseră un soi de întrecere. Cu dinții încleștați și buzele strînse, oamenii vîsleau. La un moment dat, barca din față rămase în urmă. Best scoase un chiot, îndreptîndu-se spre dîra lată, stacojie, de unde venea miros de ceva ars. „Ce s-a întîmplat ?", strigă el. Dar auzi doar o înjurătură ieșind din gura lui Frere, iar ceilalți începură să vîslească din nou, ca să-l ajungă. Într-adevăr, nimic important — un deținut era gata să leșine.

„Ei, drăcie !", răcni Frere. „Ce-i cu tine ? Ah, tu ești, Dawes ! Firește, iarăși Dawes. De la un cîine blestemat ca el, la ce te poți aștepta ? ! Nu, la mine nu prind astea. Desigur, e mai plăcut să lenevești pe punte, dar ai să vîslești mai departe, băiete".

„Pare să fie bolnav, sir", spuse un marinar.

„Bolnav ? Asta, nu ! E un prefăcut. Haide, haide, dă-i mai departe ! Trageți zdravăn !"

Deținutul apucă vîsla, iar barca țîșni înainte. Dar oricît de vîrtos îi îndemnă domnul Frere pe oamenii lui, nu mai puteau recupera timpul pierdut, și Best ajunse primul la norul negru ce plutea deasupra apei sîngerii. La semnul său, a doua barcă se opri lîngă prima.

„Distanță mai mare !", strigă el. „Dacă au mai rămas mulți oameni pe bord, ar putea ușor să răstoarne bărcile noastre, și cred că sînt mulți, căci n-am întîlnit pînă acum nici o barcă".

În timp ce oamenii, sleiți, se sprijineau de vîsle, strigă cu putere spre corabia care ardea.

Era o corabie mare și grosolan construită, cu puntea superioară foarte largă și balustrada înaltă. Deși incendiul, după observațiile lor, nu părea să fi bîntuit prea multă vreme, vasul — ciudat ! — era deja o epavă, părăsită de toți. Focarul prin-

cipal era la mijloc, iar puntea de jos ardea cu flăcări vii. In coca vasului, ici și colo, se zăreau găuri mari, carbonizate, prin care ieșea focul. La tribord, scheletul negru al catargului atingea apa, fapt ce explica poziția strîmbă a vasului.

Focul ardea cu îndîrjire, valuri uriașe de fum ieșeau din magazia vasului, plutind pe ape în chip de nor negru. Frere, a cărui barcă înconjura încet vasul, striga mereu spre punte. Dar nu primi nici un răspuns și, cu toate că valul de lumină ce colora luciul apei îi îngăduia să distingă clar fiecare odgon, fiecare scîndură, ochii săi nu zăriră nici un suflet viu la bord.

Cînd se apropiară, putură citi literele aurii pictate pe vas.

„Cum îi zice, oameni buni ?“, strigă Frere. Vocea sa se pierdea în vîltoarea apei și a flăcărilor. „Puteți să descifrați ?“

Rufus Dawes, împins de o curiozitate ciudată, stătea drept în barcă și-și pusese mîna streașină la ochi.

„Ei, nu poți vorbi ? Cum îi zice ?“

„*Hydaspes !*“

Frere icni. *Hydaspes !* Vasul cu care călătorise vărul său, Richard Devine ! Vasul a cărui întoarcere în Anglia va fi așteptată zadarnic ! *Hydaspes !* Își aduse aminte ce auzise despre corabia asta, pe cînd culegea informații despre vărul dispărut.

„Înapoi ! Întoarceți bărcile ! Vîsliți pentru viața voastră !“

Barca lui Best se apropie. „Puteți descifra numele ?“

„*Hydaspes !*“, răcni Frere, alb ca varul. „Era în drum spre Calcutta și avea la bord cinci tone de praf de pușcă !“

Nu mai trebuiră alte explicații. Secretul fusese dezvăluit. La prima alarmă, echipajul urcase în bărci și lăsase vasul în voia soartei. Nefericiții oameni se aflau, probabil, la mare depărtare și, mai mult ca sigur, nu luaseră direcția dinspre care le venea ajutorul.

Bărcile treceau în zbor pe deasupra apei. Oamenii, care se grăbiră să ajungă la vas, erau acum și mai grăbiți să se îndepărteze de el. Flăcările ajunseseră deja în apropierea magaziei. Cîteva minute, și ar fi fost prea tîrziu. O vreme, nimeni nu scoase o vorbă. Oamenii vîsleau din toate puterile, gîfîind, cu ochii ațintiți asupra corăbiei-fantomă de care se depărtau. Ținînd seama de pericolul groaznic care-i amenința, Best și Frere își îndemnau oamenii la eforturi și mai mari.

Flăcările cuprinseseră steagul, iar ornamentele de pe pupa începuseră să se topească. În curînd, totul va fi mistuit de foc.

Dar iată : se auzi un zgomot surd ; corabia în flăcări se despică în două ; o coloană de jar se înălță din ocean, stîlpi și scînduri se ridicară spre văzduh ; un trosnet înspăimîntător umplu nemărginirea, de parcă oceanul s-ar fi ciocnit cu cerul.

Un munte uriaş de apă ţîşni, veni rostogolindu-se spre ei; îi ajunse din urmă, trecu pe deasupra lor. Apoi rămaseră singuri — ameţiţi, buimăciţi şi fără respiraţie, înconjuraţi de întunericul înfiorător şi de o linişte mormîntală.

Resturi ale vasului *Hydaspes* pluteau pe suprafaţa apei — asta îi readuse la realitate. Iar cînd lumina albastră a rachetei de pe *Malabar* incendie apa, ştiură că sînt în siguranţă.

Pe *Malabar*, doi oameni păşeau în sus şi în jos pe punte, aşteptînd dimineaţa. În sfîrşit, mijiră zorile. Cerul se limpezi, ceaţa se ridică şi, peste cîtva timp, deasupra orizontului îndepărtat apăru o fîşie prelungă, palidă, de lumină. Apa sclipea din ce în ce mai intens, oceanul se preschimbă din negru în galben, apoi în verde deschis. Omul de pe catarg strigă ceva către punte. Bărcile erau la vedere, se apropiau de corabie. Stropi argintii cădeau de pe vîslele ce trăgeau din greu. Spectatorii, care se înghesuiau lîngă balustradă, izbucniră în chiote de bucurie şi aruncară pălăriile în sus.

„Nici un suflet!“, strigă Blunt. „Numai oamenii noştri Noroc că măcar ei s-au întors teferi“.

Bărcile se aşezară de-a lungul vasului şi, cîteva clipe mai tîrziu, Frere se urcă la bord.

„Ei, domnule Frere?“

„Totul a fost zadarnic“, raportă Frere, tremurînd de frig. „Abia dacă am avut timp să plecăm. Cît pe-aci să ne vină de hac şi nouă“.

„N-aţi văzut pe nimeni?“

„Nici un suflet. Precis s-au urcat în bărci“.

„Atunci nu pot fi departe“, îşi dădu cu părerea Blunt, în timp ce scruta orizontul cu binoclul. „La acalmia asta, trebuie să vîslească tot timpul, şi se mişcă greu“.

„Poate că s-au îndreptat în direcţia cealaltă“, interveni Frere. „Au avut, oricum, un avans de mai bine de patru ore“.

Acum urcă la bord şi Best, dînd raportul mulţimii care asculta cu înfrigurare. După ce marinarii urcaseră şi fixaseră bărcile, fură trimişi la masă pe punte, unde, printre îmbucături, trebuiră să povestească aventurile lor. Cei patru deţinuţi, în schimb, fură duşi imediat pe puntea intermediară şi închişi acolo.

„Ar trebui să trageţi un pic de somn, Frere“, spuse Pine, morocănos. „N-are rost să staţi toată ziua şi să aşteptaţi venirea vîntului“.

Frere rîse cu vioiciune. „Asta am să şi fac“, spuse el. „Sînt obosit mort şi nedormit“. Şi, zicînd acestea, coborî treptele

Pine se mai plimbă de cîteva ori în sus și-n jos, apoi schimbă o privire cu căpitanul și se opri în fața lui Vickers. „O să mă considerați, probabil, un om crud, căpitane Vickers, dar socot că am face mai bine să nu-i mai căutăm pe bieții oameni. Oricum, avem destule pe cap".

„Cum să interpretez una ca asta, domnule Pine ?", întrebă Vickers, care, deși lăudăros, era capabil de sentimente mari. „Doar nu vreți să-i lăsăm în voia soartei pe acei nefericiți ?"

„Poate că nici nu ne-ar mulțumi, dacă i-am lua pe vas"

„Nu vă înțeleg".

„Avem cazuri de febră tifoidă".

Vickers încruntă sprîncenele. Nu avea experiență în asemenea chestii. Știrea era, ce-i drept, înfricoșătoare, dar nu surprinzătoare, avînd în vedere închisoarea supraaglomerată. Gîndul că era el însuși în pericol nici nu-i trecu prin minte „Asta-i o mare nenorocire. Dar o să luați, desigur, măsurile de rigoare..."

„Pînă acum e afectată doar închisoarea", răspunse Pine, accentuînd sumbru primele cuvinte. „Dar nimeni nu poate spune cîtă vreme lucrurile vor rămîne așa. S-au înregistrat deja trei cazuri".

„Aveți, firește, mînă liberă, sir. Luați măsurile cuvenite, eu voi face tot ce-mi stă în puteri".

„Mulțumesc. Înainte de toate, am nevoie de mai mult spațiu pentru infirmerie. Soldații să se mai restrîngă puțin".

„Să văd ce pot face".

„Și ar mai fi recomandabil ca soția și fiica dumneavoastră să stea mai mult pe punte".

Auzind de copil, Vickers păli. „Doamne ! Credeți că e în pericol ?"

„Pericol e pentru noi toți ; dar, cu oarecare prudență, putem scăpa, sper. Și mai e camerista. Spuneți-i să se mai potolească. O întîlnești ba ici, ba colo, și asta nu-mi place. Boala se transmite foarte lesne, iar copiii se contaminează mai ușor decît adulții."

Vickers își strînse buzele. Omul acesta bătrîn, cu vocea aspră, dezagreabilă, și cu prozaismul său îngrozitor, croncănea a nenorocire ca un corb.

Blunt, care pînă atunci ascultase în tăcere, se simți obligat să apere fata, în absența ei. „Fata e sănătoasă tun, Pine. Ce aveți de obiectat ?"

„Sigur, ea e sănătoasă, nu mă îndoiesc de asta. Probabil că mai puțin vulnerabilă decît noi toți. O persoană cu o astfel

de vitalitate e rezistentă ca o pisică. Dar poate să transmită boala mai repede decît oricare dintre noi".

„Eu... mă duc imediat la ea", bîigui bietul Vickers și dădu să plece.

Femeia de care fusese vorba îl întîlni pe scară. Fața ei era mai palidă ca de obicei, iar cearcănele întunecate de sub ochi erau mărturia unei nopți nedormite. Deschise buzele ca să vorbească, dar se opri brusc cînd îl văzu pe Vickers.

„Ei, ce-i ?"

Ea se uită de la unul la altul. „Vroiam să vorbesc cu doctorul Pine".

Cu puterea de înțelegere pe care o acordă numai dragostea, Vickers ghici ce o adusese acolo. „S-a îmbolnăvit cineva ?"

„Domnișoara Sylvia, sir. Dar nu cred că e ceva grav, un pic de febră, și doamna Vickers..."

Cu fața schimonosită de spaimă, căpitanul trecu pe lîngă ea și o porni în jos, pe trepte. Pine apucă brațul fetei. „Unde ai fost ?"

Două pete mari, roșii, se conturară pe obrajii ei palizi. Îi aruncă lui Blunt o privire revoltată.

„Veniți, Pine, lăsați fata în pace !"

„Ați fost la fetiță în noaptea asta ?", continuă Pine, fără a întoarce capul.

„Nu, n-am fost de ieri în cabină. Doamna Vickers m-a chemat adineauri. Dați-mi drumul, mă doare".

Informația părea să-l satisfacă pe Pine, căci dădu drumul fetei. „Scuzați-mă", îi spuse el cu asprime. „N-am vrut să vă chinuiesc. Dar în închisoare a izbucnit febra tifoidă și mă tem că fata s-a contaminat. Trebuie să fiți prudentă". Și se grăbi, îngrijorat, să-l urmeze pe căpitan.

O clipă, Sarah Purfoy rămase stană de piatră. Fu cuprinsă de groază. Buzele ei se deschiseră puțin, ochii i se umplură de lacrimi și făcu o mișcare de parcă ar fi vrut să fugă.

„Biata de ea !" gîndi onestul Blunt. „Cîte griji își face pentru copil ! Drace, dobitocul de medic a jignit-o !". „N-o luați în tragic, domnișoară", îi spuse el. Era în plină zi și nu îndrăznea să-i vorbească atît de familiar ca noaptea. „Nu vă temeți ! Am mai avut ocazia, în repetate rînduri, să văd izbucnind molima la bordul unui vas".

Vocea lui părea s-o fi trezit din starea în care era. Se apropie de el. „Dar febra tifoidă ! Am auzit atîtea despre asta ! [P]e vase supraaglomerate, ca acesta, oamenii mor ca muștele".

„La noi nu se va întîmpla așa. Fiți fără grijă, n-o să moară nici domnișoara Sylvia, nici dumneavoastră". O apucă de mînă.

„Poate or să dea ortul popii cîteva zeci de deținuți. Sînt cam înghesuiți..."

Ea își trase mîna, dar se răzgîndi imediat și i-o dădu din nou.

„Dar ce aveți ?"

„Nimic. Nu mi-e bine. N-am dormit toată noaptea".

„Bine, bine ! Pesemne, din cauza agitației. Culcați-vă puțin !"

Ea privi spre ocean, cufundată în gînduri. Era atît de absorbită, încît Blunt, fără să vrea, reveni la ea. Atingerea lui o readusese la realitate. Își încruntă fruntea, apoi își înălță sprîncenele frumoase și arcuite, hotărîtă asupra atitudinii ce avea s-o adopte pe viitor.

„Mă dor dinții", spuse ea și duse mîna la obraz.

„Luați cîteva picături de opiu", o sfătui Blunt, care își amintea ca prin ceață felul cum proceda bătrîna lui mamă în asemenea împrejurare. „Pine o să vă dea medicamentul".

Spre marea lui uimire, ea izbucni în plîns.

„Hai, hai ! Nu mai plîngeți ! Vă rog ! De ce plîngeți ?"

Ea își șterse lacrimile. Ridică fața spre el, cu un zîmbet încrezător. „Ah, nu-i nimic ! Sînt atît de singură, departe de casă și... și doctorul Pine m-a bruscat. Uitați-vă !"

Își dezveli brațul frumos și, într-adevăr, pe pielea ei albă se puteau vedea trei urme roșii de degete.

„Necioplitul !", strigă Blunt. „Nemaipomenit !" Și, uitîndu-se în jur, căpitanul îndrăgostit sărută în grabă locul înroșit. „Am să vă dau eu picăturile", îi spuse el. „Ca să nu fiți nevoită să apelați la el. Veniți în cabina mea".

Blunt locuia într-o cabină de la tribord, aflată sub tendă. Dintre cele trei ferestre, una dădea spre larg, două — spre punte. Cabina corespunzătoare de la babord îi fusese repartizată lui Maurice Frere. Căpitanul închise ușa și desprinse cutia cu medicamente, agățată de un cîrlig de peretele unde era și binoclul său.

„Iată", spuse el, deschizînd cutia. „De ani de zile, le tot car după mine, dar, Domnul fie lăudat, nu le-am folosit de prea multe ori. Așa, luați cîteva picături".

„Doamne ferește, căpitane Blunt, vreți să mă otrăviți ? Dați-mi sticluța, mă descurc singură".

„Dar să nu luați prea mult deodată", o avertiză Blunt. „E periculos".

„Nici o grijă, am mai luat cîndva".

Uşa era închisă, iar cînd îi strecură în buzunar sticluţa, căpitanul îndrăgostit o cuprinse în braţe. „Ce credeţi? N-am meritat, oare, un sărut?"

Lacrimile ei se uscaseră. Rămăsese doar roşeaţa obrajilor. Această femeie ştia cît să plîngă ca să nu se urîţească. Cu un zîmbet îndrăzneţ, îşi ridică ochii bruni spre el. „Totul, la timpul potrivit", îi spuse ea şi se furişă pe uşă.

Deoarece cabina ei se afla lîngă cea a stăpînei, auzea clar gemetele surde ale copilului bolnav. Ochii ei se umplură cu lacrimi, sincere de astă dată. „Bietul copil!", şopti ea. „Sper că nu va muri".

Apoi se aruncă pe pat şi-şi ascunse faţa fierbinte în pernă. Vestea despre izbucnirea molimei păru s-o fi speriat. Vestea contravenea, oare, unui plan bine ticluit? Apariţia neaşteptată a bolii îi strica socotelile grijulii, punîndu-i în cale, aproape de ţinta rîvnită de multă vreme, o piedică de neînvins.

„Dacă va muri? E numai din vina mea", se gîndi. „Dar cum era să ştiu că are febră tifoidă? Poate m-am îmbolnăvit şi eu — mă simt atît de rău..." Se zvîrcoli pe pat, cuprinsă de nelinişte. Deodată, îi trecu prin minte un gînd, care o făcu să tresară: dar dacă va muri el? Boala avansează repede, şi ar însemna că toată conjuraţia a fost zadarnică. Aşadar, trebuie acţionat pe loc. Nu mai exista altă cale. Luă sticluţa din buzunar, să vadă cît conţine. Era aproape plină. „Asta ajunge pentru amîndoi", spuse ea, printre dinţi. Văzînd sticluţa, îi veni în minte galantul Blunt şi trebui să zîmbească. „Ce nu faci, din dragoste pentru un bărbat?", murmură în sinea ei. „Dar *lui* îi este indiferent, şi ar fi trebuit, între timp, să fi devenit şi eu la fel. Am să-mi urmez drumul. Dacă se rup toate odgoanele, tot îmi mai rămîne Maurice". Învîrti dopul sticluţei, pentru a-l putea scoate mai uşor la momentul potrivit, apoi ascunse sticluţa în decolteul rochiei. „Iar acum, aş vrea să dorm puţin, dacă s-ar putea", spuse ea. „Ceilalţi sînt informaţi că va avea loc în noaptea asta..."

CAPITOLUL 7

Febra tifoidă

Deţinutul Rufus Dawes se întinsese în cabina lui şi încercă să doarmă. Se simţea obosit şi frînt, capul îi era ca de plumb, totuşi rămase treaz. Vîslitul şi aerul tare îl obosiseră, înviorîndu-l, totodată. Nu era mai puţin adevărat că boala ticăloasă

îl ţinea în gheare : pulsul îi bătea repede, tîmplele îi zvîcneau, o fierbinţeală nefirească îl mistuia. Zăcea în semiîntuneric, pe patul îngust, se zvîrcolea, închidea ochii, dar degeaba — nu putea să adoarmă. Cu un efort suprem al voinţei, reuşea doar să se transpună într-un soi de semisomnolenţă în care auzea vocile tovarăşilor săi, avea însă mereu în faţa ochilor corabia incendiată — *Hydaspes* — al cărei naufragiu ştersese pentru vecie orice urmă a nefericitului Richard Devine.

Nimeni nu-l stingherea. Îl avantaja faptul că acela care fusese cu el în barcă avea o fire vorbăreaţă, căci deţinuţii voiră să audă de zeci de ori povestea exploziei. Rufus Dawes fusese trezit doar ca să repete numele corăbiei. Dacă tovarăşii lui nu ar fi avut pentru el o oarecare stimă, chiar şi împotriva voinţei lor, ar fi insistat ca el să le povestească aventura, aşa cum o trăise, şi să participe la dezbaterea vie privind soarta echipajului. Dar aşa, era lăsat în pace, zăcea neobservat în boxa lui şi încerca să doarmă.

Deoarece un grup de cincizeci de oameni se aflau pe punte pentru „aerisire", în închisoare nu era atît de cald ca în timpul nopţii, şi mulţi puşcăriaşi foloseau acum ocazia ca, în boxele mai puţin aglomerate, să-şi scoată pîrleala pentru somnul nocturn de prea scurtă durată. Cei patru vîslaşi voluntari avură chiar permisiunea să doarmă de-a binelea.

Pînă acum, nu se răspîndise panica din cauza febrei. Cele trei cazuri de boală dăduseră, e drept, prilej de vorbă, şi dacă n-ar fi fost corabia incendiată, care agita atît de mult spiritele, măsurile de precauţie ale lui Pine n-ar fi ajutat prea mult. „Vulpile bătrîne", care mai făcuseră o dată călătoria, nutreau o oarecare bănuială, dar nu vorbeau despre asta decît în şoaptă. Probabil, cei slabi şi bolnăvicioşi vor pieri primii, iar atunci cei rămaşi vor avea mai mult loc. „Vulpile bătrîne" erau mulţumite.

Trei dintre ei se adunaseră în spatele peretelui de scîndură al boxei lui Dawes. Boxele măsurau cinci picioare la pătrat, fiecare fiind destinată unui număr de şase oameni. Boxa lui Dawes — cu numărul zece — se afla la colţ, între tribord şi nava mijlocie, iar în spatele ei se găsea o nişă cu o ferestruică. El avea acum doar trei „tovarăşi de pat", deoarece John Rex şi croitorul londonez fuseseră duşi la infirmerie. Aceştia trei erau cei care se întreţineau aprins, ascunşi în nişă. Purtătorul de cuvînt părea să fie uriaşul care, noaptea trecută, făcuse uz de autoritatea sa la închisoare. Se numea Gabbett şi era puşcăriaş recidivist, condamnat a doua oară pentru infracţiune. Ceilalţi doi erau : unul pe nume Sanders, cunoscut sub pore-

cla „cerşetorul", şi Jemmy Vetch, „pîndarul". Vorbeau în şoaptă, dar Rufus Dawes, care stătea cu capul foarte aproape de peretele subţire de scîndură, înţelegea tot ce spuneau.

Mai întîi vorbiră despre corabia incendiată şi despre posibilitatea salvării echipajului. Apoi povestiră despre catastrofe navale şi aventuri, în general, iar în cele din urmă Gabbett spuse un lucru care-l dezmetici de-a binelea, din toropeala sa, pe ascultătorul involuntar. Se rostise chiar numele lui, în legătură cu acela al femeii pe care o întîlnise pe dunetă.

„Am văzut-o vorbind cu Dawes", spuse uriaşul, cu o înjurătură. „Ajunge cîţi sîntem noi. N-am chef să-mi risc pielea pentru toanele soţiei lui Rex. Am să i-o şi spun".

„A fost din cauza copilului", interveni Jemmy, pîndarul. „Nu cred că l-a mai văzut vreodată. În afară de asta, e nebună după Jack, n-o să se încurce cu altul".

„Dac-aş şti sigur că ne trădează, i-aş tăia beregata !" mîrîi Gabbett, violent. „Ar avea şi Jack un cuvinţel de zis la o treabă ca asta", spuse cerşetorul. „Şi cu el nu-i bine să ai de-a face"

„Tacă-ţi pliscul !", mormăi Gabbett. „Pălăvrăgeala nu ne duce departe. Dacă va fi să facem ceva, trebuie s-o ticluim ca lumea".

„Dar ce să facem ?", spuse cerşetorul. „Jack e printre bolnavi, iar fără el fata n-o să mişte un deget".

„Aşa-i", replică Gabbett, „tocmai asta-i".

„Dragi prieteni", începu pîndarul, „dragi prieteni creştini, e regretabil că natura v-a blagoslovit cu căpăţîni mari, dar nu şi cu un dram de minte. Vă zic eu că acum e momentul potrivit. E-adevărat, Jack e la infirmerie. Dar ce are a face asta ? Îi merge mai bine ? Nici poveste. Şi dacă dă ortul popii, ei bine, atunci fata n-o să mai mişte nici atît, acum o face doar de dragul lui. Nu-i aşa ?"

„Hm", mormăi Gabbett, cu mina omului numai pe jumătate convins. „Oare aşa o fi ?"

„Cu atît mai mult, avem motive să acţionăm repede. Şi încă ceva : dacă băieţii miros că avem febră tifoidă la bord, o să iasă un tărăboi monstru, credeţi-mă. Or să vrea cu toţi să participe. Dacă avem flinte şi pistoale, noi sîntem cei tari".

Discuţia asta, împestriţată cu înjurături şi expresii argotice, fu grăitoare pentru Rufus Dawes. El, care fusese aruncat atît de neaşteptat în închisoare şi condamnat la iuţeală, care nu bănuia nimic despre moartea tatălui său şi despre moştenire, stătuse, în durerea şi amarul său, departe de ticăloşii din jurul său, respingînd încercările lor de apropiere. Acum însă recunoscu că greşise. Ştia că numele purtat cîndva de el pierise o dată pentru

totdeauna, că pînă și cea mai firavă legătură cu fosta sa viață se prefăcuse în scrum, ca și vasul *Hydaspes*. Secretul pentru care Richard Devine își jertfise de bună voie numele, luînd asupra sa corvada unei morți groaznice și rușinoase, nu mai putea fi divulgat. Căci Richard Devine era mort, odată cu echipajul corăbiei ghinioniste pe care se aflase și el, după cum glăsuia scrisoarea trimisă din partea lui, prin contrabandă, din închisoare. Richard Devine era mort. Luase cu sine secretul nașterii sale. De-acum înainte, rămăsese în viață doar Rufus Dawes, răufăcătorul condamnat, presupusul ucigaș, ca să-și revendice libertatea și să pregătească răzbunarea. Poate că, întărit de experiența închisorii, își va dobîndi libertatea, în ciuda gardienilor.

Amețit și cu creierul înfierbîntat, asculta cu atenție. Febra care-i ardea în vine părea să-i fi pîrjolit simțurile, cruțîndu-i însă auzul. Își dădea seama că e bolnav. Picioarele îl dureau, mîinile îi ardeau, totuși auzea fiecare cuvînt și era în stare să chibzuiască temeinic, pornind de la cele auzite.

„Deci fără ajutorul fetei nu putem întreprinde nimic", constată Gabbett. „Ea trebuie să abată atenția gărzii și să ne facă semn".

Un zîmbet viclean apăru pe fața pămîntie a pîndarului. „Cît de înțelept grăiește!", spuse el. „De parc-ar fi înghițit cu lingura din înțelepciunea lui Solomon! Priviți!"

Scoase la iveală o țidulă murdară, la care tovarășii săi se uitară curioși.

„De unde o ai?"

„Ieri după-masă, Sarah stătea pe punte și hrănea, cu fărîmituri de pîine, pescărușii. Am observat că se tot ginea la mine. Pînă la urmă, s-a apropiat cît a putut de mult de balustradă, aruncînd în continuare bucățele de pîine în apă. Deodată, o bucată destul de măricică mi-a picat la picioare. Am pîndit un moment prielnic și am ridicat-o. Țidula asta era în ea".

„Ah!", spuse Gabbett. „Asta îmi place s-aud. Citește Jemmy!"

Scrisul, deși cu caractere feminine, era îndrăzneț și clar. Se vedea că Sarah ținuse seama de gradul de cultură al prietenilor ei și se străduise să le provoace cît mai puține dureri de cap.

„Totul în ordine. Fiți atenți cînd am să vin mîine seară pe punte. Dacă las să-mi cadă batista, începeți la ora stabilită. Se poate pune bază pe santinelă".

Deși Rufus Dawes abia putea ține ochii deschiși și era ca paralizat de o cumplită oboseală, asculta lacom cuvintele șop-

tite. Se pregătea o conjurație care urmărea să pună stăpînire pe corabie. Sarah Purfoy se coalizase cu deținuții. Era soția sau amanta unuia dintre ei. Venise la bord cu intenția de a-l elibera, iar planul urma să se realizeze acum. Rufus Dawes auzise deseori despre faptele de groază ale unor rebeli victorioși. Multe povestiri de acest gen fuseseră ascultate de deținuți, cu o bucurie abjectă. Îi cunoștea pe cei trei ticăloși care, despărțiți de el doar printr-o scîndură, pălăvrăgeau rîzînd despre planurile lor de eliberare și răzbunare. Deși nu vorbea decît rareori cu tovarășii săi, împărțeau împreună aceeași boxă, iar el știa exact cum s-ar fi răzbunat aceștia pe cei care-i țineau încarcerați.

Firește, conjurația n-avea cap — John Rex, falsificatorul de bani, ieșea din competiție — dar avea două mîini sau, mai bine zis, două gheare, și anume Gabbett, spărgătorul, și Sanders, evadatul... Și chiar dacă Jemmy, pîndarul pirpiriu, n-avea mintea ascuțită a domnului și stăpînului său, compensa totuși printr-o viclenie pisicească și o mobilitate diabolică, în care nu-l întrecea nimeni. Cu un aliat atît de puternic, în afara închisorii, ca presupusa cameristă, șansele de reușită crescuseră imens. Erau la bord o sută optzeci de deținuți și numai cincizeci de soldați. Dacă primul atac reușea — și măsurile pregătitoare ale Sarei făceau foarte posibil acest lucru — corabia era a lor. Rufus Dawes se gîndea la fetița blondă care îi fugise candidă în întîmpinare și se înfioră.

„Ei, ce ziceți ?", întrebă pîndarul, cu nu zîmbet ironic. „Mai credeți și acum că ne duce de nas ?"

„Nu", spuse uriașul, rînjind, în timp ce-și întindea cu voluptate brațele puternice, ca în fața soarelui, „e în ordine fata. Asta-i treabă, nu glumă".

„Anglia, țară frumoasă !", declamă Vetch, cu patos eroicomic, aflat în contrast ciudat cu tema discuției lor. „Ai vrea, desigur, să te mai întorci acasă, bătrîne ?"

Gabbett sări furios la el. Fruntea îngustă i se încruntă de mînie.

„Măi !", mîrîi el. „Crezi că a zace în lanțuri e turtă cu miere ? Dar eu am trăit toate astea, puișorule, știu ce înseamnă".

Un minut sau două, se așternu liniștea. Uriașul privea sumbru înainte. Vetch și cerșetorul se uitară grăitor unul la celălalt. Gabbett fusese zece ani în colonia penitenciară Macquarie Harbour și suportase acolo chinuri pe care nu le mărturisise tovarășilor săi. Dacă se lăsa uneori copleșit de amintiri, prietenii lui socoteau potrivit să-l lase în pace.

Rufus Dawes nu-şi putea explica tăcerea subită. Se concentră cît putu ca să audă ceva, căci liniştea îl nedumerea. Tunarii spun că, atît de obişnuiţi în tranşee cu urletul neîncetat al armelor, au cumplite dureri de urechi atunci cînd focul încetează subit. La fel i se întîmplă şi lui Rufus Dawes. Putinţa lui de a auzi şi de a gîndi — încordată la maximum — păru să-l părăsească brusc. Părea că cineva îi retezase picioarele. Simţurile, neîncurajate de sunetele din afară, începură să-l lase. Sîngele îi inunda creierul, zumzăindu-i în urechi. Făcu un efort violent de a nu-şi pierde cunoştinţa, apoi se prăvăli cu un strigăt uşor, iar capul i se lovi de peretele boxei.

Zgomotul îi smulse pe deţinuţi din meditaţia lor. Era cineva în boxă ! Cei trei se uitară unul la altul, iar Gabbett se năpusti, dintr-o săritură, în spatele peretului de scîndură.

„E Dawes !", spuse cerşetorul. „Am uitat de tot de el !"

„O să participe şi el, omule, sigur c-o să participe !", strigă Vetch, de frică să nu aibă loc o vărsare de sînge.

Gabbett scoase o înjurătură, se apropie de cel leşinat, îl apucă de cap şi-l trase în jos. Leşinul subit avea să-i salveze, lui Rufus Dawes, viaţa. Banditul ţinea cu putere cămaşa presupusului spion, făcu cealaltă mînă pumn şi tocmai se pregătea să-l lovească, amuţindu-l pentru vecie, cînd Vetch îl opri. „Dormea", strigă el. „Nu-l lovi ! Nu vezi, nici acum nu-i încă treaz".

Într-o clipă, fură înconjuraţi de curioşi Uriaşul îi dădu drumul, dar deţinutul nu făcea altceva decît să geamă, iar capul îi căzu moale pe umăr.

„L-ai omorît !", strigă cineva.

Gabbett mai aruncă o privire asupra feţei roşii ca focul şi a frunţii acoperite de sudoare, apoi sări ca ars, frecîndu-şi mîna dreaptă de parcă ar fi vrut să se şteargă de ceva lipicios.

„Are febră tifoidă", răcni el, cu faţa schimonosită de groază.

„Ce are ?", întrebară deodată douăzeci de voci.

„Febră tifoidă, neghiobilor !", strigă Gabbett. „Nu-i prima oară cînd văd aşa ceva. Avem febră tifoidă la bord ; el e al patrulea caz !"

Figurile îndobitocite care se apropiaseră să vadă „lupta" se dădură înapoi, speriate, deşi nu-şi dădeau seama decît pe jumătate de semnificaţia celor auzite. Parcă printre ei ar fi căzut o bombă. Rufus Dawes zăcea jos, nemişcat, gemînd greu. Toţi se uitau ţintă la el. Zvonul se răspîndi, şi toţi deţinuţii veniră să-l vadă. Deodată, se ridică, sprijinit în cot, gemu şi

încercă să vorbească. Dar nici un sunet nu-i ieşea printre dinţii încleştaţi.

„Cu ăsta, s-a zis", spuse brutal cerşetorul. „Şi n-a auzit nimic, iau otravă dacă nu-i aşa".

Zgomotul zăvoarelor grele, care se deschiseră zornăind, frînse magia. Prima echipă se întorcea de la „aerisire". Uşa fu dată în lături şi o rază de soare, strecurată pe ferestruică, făcu să strălucească baioneta santinelei. Această rază de soare, ce pătrunsese în închisoarea întunecoasă şi sufocantă, părea să rîdă de mizeria lor. Cerul îşi rîdea de ei. Lăsîndu-se în voia unui îndemn ciudat, mulţimea întoarse bolnavului spatele şi se îndreptă spre uşă. Interiorul închisorii străluci, cînd toate feţele priviră în sus. Mîini gesticulînd sălbatic fluturau în întuneric.

„Aer ! Aer ! Vrem aer !"

„Ei, vedeţi", le spuse Sanders tovarăşilor săi. „Bănuiam ce-o să se întîmple dac-au să afle".

Gabbett, al cărui sînge sălbatic începuse să clocotească la vederea privirilor aprinse şi a feţelor mînioase, era cît pe-aci să înainteze, împreună cu ceilalţi. Dar Vetch îl opri.

„Îndată se termină", spuse el. „E doar o criză".

Avea dreptate. Răcnetele fură întrerupte de zăngănitul armelor pregătite de gardieni, iar în faţa flintelor ridicate, ceata celor în haine cenuşii se dădu speriată înapoi. O clipă, domni tăcerea, apoi bătrînul Pine coborî treptele închisorii şi îngenunche lîngă Rufus Dawes.

La vederea fiinţei cu care se obişnuiseră şi care-şi făcea cu atîta calm datoria, se trezi din nou acea supunere în faţa autorităţii, care e rezultatul unei discipline severe. Deţinuţii se furişară în boxele lor sau se grăbiră, cu supunere ipocrită, să-l ajute pe medic.

Închisoarea semăna acum cu o clasă în care a apărut, deodată, dascălul.

„Înapoi, băieţi ! Ridicaţi-l, doi dintre voi, şi duceţi-l la uşă. Bietul om n-o să vă facă nimic". Ordinele lui Pine fură executate. Bătrînul aşteptă pînă ce pacientul său fu scos, apoi ridică mîna, să se facă auzit.

„Văd că ştiţi deja ce voiam să vă spun. A izbucnit febra tifoidă. Omul ăsta e bolnav. E ridicol să credem că scăpăm numai cu-atît. Eu însumi sînt tot atît de periclitat ca şi voi. Că sînteţi tare înghesuiţi aici, băieţi, ştiu prea bine, dar nu pot schimba nimic. Nu eu am construit nava".

„Auziţi ! Auziţi !"

„E o treabă păcătoasă, dar e necesar să păstrați liniștea și ordinea, și să priviți lucrurile cu curaj. Cunoașteți dispozițiile. Nu stă în puterea mea să le schimb. Voi face tot ce-mi stă în putință... Sper că o să mă ajutați".

Cu capul sus, curajosul bătrîn păși printre ei, fără a privi nici în dreapta, nici în stînga. Găsise tonul potrivit. Ajunse la ușă, însoțit de urale și de strigăte : „Auziți, auziți ! Așa-i bine, doctore, așa-i bine !". Dar răsuflă ușurat cînd ajunse afară, cu bine. Trecuse printr-o grea încercare — era conștient de acest lucru.

„Ascultați, mai strigă și ura !, deși știu de blestemata asta de febră tifoidă !", murmură, în colțul său, cerșetorul.

„Așteptați", spuse deșteptul de Jemmy Vetch. „Lăsați-le puțin timp. Noaptea or să se mai îmbolnăvească vreo trei-patru, și-atunci mai vorbim !"

CAPITOLUL 8

O criză periculoasă

Tîrziu după-amiază, Sarah Purfoy se trezi din somnul ei neliniștit. Visase despre fapta plănuită, era roșie la față și avea frisoane. Știind însă consecințele pe care le-ar putea avea reușita sau eșecul acțiunii, făcu un efort, își răcori fața și mîinile cu apă rece și urcă pe punte.

Nu se schimbase nimic. Armele gardienilor străluceau în lumina necruțătoare a soarelui, vasul se mișca ușor, iar cușca fiarelor era populată de aceleași făpturi nenorocite, care ședeau, la fel ca ieri, pe punte. Pînă și domnul Maurice Frere, care, între timp, își revenise de pe urma eforturilor nocturne, se întorsese la vechiul său loc de odihnă — odgonul făcut sul.

Un ochi ager ar fi observat, totuși, dincolo de spoiala exterioară, ce părea aceeași, o deosebire. Omul de la cîrmă cerceta, azi, mai atent orizontul, scuipa plictisit în apă, iar chipul lui era sinistru. Undițele atîrnau lîngă macara, dar nimeni nu le atingea. Soldații și marinarii stăteau în grupuri mici, pe puntea anterioară ; nu aveau nici măcar chef să fumeze, ci priveau sumbru înaintea lor. Vickers stătea în cabină și scria. Blunt era în cabina lui, iar Pine, cu ajutorul a doi tîmplari ce lucrau sub conducerea lui, avea grijă de mărirea spațiului infirmeriei. Zgomotul ciocanelor umplea de prevestiri funeste dormitorul soldaților : parcă se ciopleau sicrie. În închisoare domnea o liniște ciudată, acea liniște apă-

sătoare dinaintea furtunii. Deţinuţii de pe punte nu povesteau nimic, nu rîdeau, ci zăceau grămadă, mohorîţi şi supuşi, de parcă ar fi aşteptat ceva. Trei bărbaţi — doi deţinuţi şi un soldat — se îmbolnăviseră de cînd Rufus Dawes fusese dus la infirmerie. Deşi nu se formulase pînă atunci nici o plîngere şi nimic nu trăda o atmosferă de panică, pe toate chipurile se citea o aşteptare spăimoasă şi fiecare — soldat, marinar sau deţinut — părea să se întrebe cine va fi următorul. O umbră terifiantă căzuse asupra corăbiei, care se legăna neîncetat deasupra adîncurilor sumbre ale oceanului leneş, ca un animal rănit. *Malabar*-ul părea învăluit într-un nor încărcat cu electricitate : în fiecare clipă o scînteie întîmplătoare ar fi putut transforma întunericul posomorît înr-o vîlvătaie de foc care urma să înghită vasul.

Femeia în a cărei mînă se aflau ambele capete ale firelor ce urmau să producă această scînteie se opri din mers, urcă apoi pe punte, se uită în dreapta şi în stînga, se aplecă peste balustradă şi privi spre închisoare. După cum am mai spus, deţinuţii stăteau în grupuri mici, de patru sau cinci persoane. Privirea Sarei Purfoy se îndreptă spre un anumit grup. Trei bărbaţi, rezemaţi neglijent de balustradă, îi urmăreau fiecare mişcare.

„Iat-o, ea e", mormăi Gabbett, de parcă ar fi continuat o discuţie anterioară. „Îndrăzneaţă ca întotdeauna. Se uită şi la noi".

„Dar nici urmă de batistă", constată cerşetorul cu cugetul prozaic.

„Răbdarea e o virtute, nobile asasin", spuse pîndarul, cu o falsă nepăsare. „Daţi-i timp femeii !"

„La dracu' ! Nu mai aştept", mîrîi uriaşul şi-şi linse buzele vinete. „Zi de zi, nevasta filfizonului ne-a dus de nas, iar noi am alergat în jurul ei ca nişte căţei. Avem febră tifoidă la bord, totul este pregătit. Ce să mai aşteptăm ? Cu sau fără ordin, sînt pentru pornirea imediată a acţiunii... Iată, priviţi asta", adăugă el înjurînd, cînd Maurice Frere se apropie de cameristă şi amîndoi începură să se plimbe, umăr lîngă umăr, pe punte.

„Dar ce vrei, zăpăcit ce eşti ?", strigă Jemmy, pîndarul, care-şi pierduse răbdarea, ascultînd pălăvrăgeala tovarăşului său, neghiob şi îndărătnic. „Cum să ne facă semn dacă individul e lîngă ea ?"

Singurul răspuns al lui Gabbett fu un mîrîit sălbatic şi pumnul ridicat, la care Vetch se retrase în pripă. Uriaşul se

liniști, astfel încît Vetch, cu brațele încrucișate, într-o atitudine care trăda un ușor dispreț, putu să-și îndrepte atenția din nou către Sarah Purfoy. Ea părea, dealtfel, să se afle în centrul atenției, căci, în aceeași clipă, un soldat tînăr urcă treptele spre puntea anterioară și se uită cu încordare în direcția fetei.

Maurice Frere se apropiase de ea pe la spate și-i atinsese umărul. După conversația din seara anterioară, luase decizia să nu se mai lase dus de nas. Fata, evident, se juca, iar el voia să-i arate că nu era bărbatul cu care te joți juca. „Ei, Sarah ?"

„Ei, domnule Frere ?". Își desprinse mîna de pe balustradă și se întoarse cu un zîmbet spre el :

„Cît de drăguță sînteți azi ! Încîntătoare !"

„Asta am auzit-o de atîtea ori", răspunse ea și strînse îmbufnată buzele. „N-aveți altceva să-mi spuneți ?"

„Da. Că vă iubesc", răspunse el cu patimă.

„Știu, știu. Nu-i nimic nou pentru mine".

„La dracu', Sarah, dar ce ar trebui să facă un bărbat ca să găsească ascultare la dumneata ?". Planurile sale îndrăznețe de seducție se topiră repede. „Ce rost are să te joci astfel, de-a pisica și șoarecele cu un bărbat ?"

„Un *bărbat* ar trebui să știe singur ce are de făcut, domnule Frere. Nu v-am rugat să vă îndrăgostiți de mine, nu-i așa ? Dacă nu-mi sînteți pe plac, asta poate că nu-i vina dumneavoastră".

„Ce vreți să spuneți ?"

„Dumneavoastră, soldații, aveți atîtea lucruri la care trebuie să vă gîndiți — la gărzile și santinelele voastre, și la mai știu eu ce. N-aveți, de fapt, destul timp pentru o biată femeie ca mine".

„N-am timp ?", strigă Frere, surprins. „Ei drăcie, nu mi-ați permis niciodată să am timp pentru dumneavoastră. Dacă nu-i decît asta, s-ar putea aranja".

Ea lăsă ochii în jos și o roșeață virtuoasă îi coloră obrajii.

„Am atîtea obligații", spuse ea cu jumătate de gură. „Și sînt veșnic sub observație, nu mă pot mișca fără să fiu văzută".

În timp ce vorbea, înălță capul și privi în jur, de parcă ar fi vrut să dea greutate cuvintelor ei. Privirea i se încrucișă cu cea a tînărului soldat de pe puntea anterioară și, deși distanța o împiedică să-i recunoască chipul, ghici cine era — gelosul Miles. Încîntat de dispoziția ei, brusc schimbată, Frere

se apropie de ea și-i șopti ceva la ureche. Ea se prefăcu speriată și se folosi de ocazie spre a face un semn pîndarului.

„Vin la ora opt", spuse ea rușinîndu-se, cu fața îndreptată în altă parte.

„La opt, e schimbul gărzii", spuse el, cu regret.

Ea își dădu capul pe spate. „Bine, duceți-vă la schimbul gărzii. Mi-e totuna".

„Dar, Sarah, gîndiți-vă...".

„Ce femeie îndrăgostită mai e capabilă să raționeze ?", răspunse ea și-l privi cu atîta înflăcărare, încît ar fi topit și o inimă mai rece ca a ei.

Îl iubea, deci ! Dacă ar fi refuzat-o, ar fi fost un prost. Cel mai important lucru era ca ea să vină. Cum va reuși să împace datoria cu dorința — asta se va vedea. La nevoie, schimbarea gărzii putea să aibă loc, măcar o dată, și fără el.

„Ei bine, iubito, rămîne stabilit pentru ora opt".

„Ps ! Vine prostănacul de căpitan".

Cînd Frere se îndepărtă, ea se întoarse și, cu ochii spre închisoare, lăsă să-i cadă batista peste balustradă. Ajunse la picioarele îndrăgostitului Blunt, iar căpitanul cel demn o ridică, uitîndu-se pe furiș în jur, și i-o aduse înapoi.

„O, mulțumesc, căpitane Blunt", spuse ea, iar ochii îi erau mai grăitori decît gura.

„Ați luat picăturile de opiu ?", șopti Blunt, trăgînd cu ochiul.

„Doar cîteva", răspunse ea. „Astă seară vă aduc sticluța înapoi".

Blunt se îndreptă spre dunetă. Fluieră vesel și-l salută pe Frere, bătîndu-l pe umăr. Cei doi bărbați rîseră, fiecare cu gîndurile lui, dar asta nu reuși să șteargă umbra neagră ce apăsa corabia.

Sarah Purfoy, care se uita în direcția deținuților, observă că poziția celor trei bărbați se schimbase. Stăteau din nou grămadă, unul lîngă altul, iar Jemmy Vetch își scosese șapca cenușie. O ținea cu o mînă, în timp ce cu cealaltă își ștergea fruntea. Semnul fetei fusese înregistrat și înțeles.

Între timp, Rufus Dawes, care fusese dus la infirmerie, stătea culcat pe spate, se uita în tavan și încerca să-și amintească neapărat ceva anume.

Își aminti că, după leșinul său brusc, care-i anticipase îmbolnăvirea, fusese scos din boxă de niște mîini aspre, văzuse chipuri sălbatice și simțise apropierea unui pericol amenințător. Își aminti, de asemenea, că interceptase, în timp ce se

lupta cu febra, o conversaţie, de importanţă vitală pentru el, dar şi pentru toţi ceilalţi de pe vas. Dar n-avea habar de tema conversaţiei. Făcu zadarnic un efort mintal, zadarnic voinţa sa, în luptă cu febra, rechema în memorie crîmpeie de cuvinte şi impresii. Povara jumătăţilor de amintiri îl apăsa. Ştia că-l ameninţă un pericol îngrozitor, că dacă şi-ar sili creierul să gîndească limpede măcar zece minute, ar fi în stare să transmită o informaţie care ar înlătura orice pericol, salvînd corabia. Dar capul îi ardea, buzele îi erau ca de iască, se simţea slăbit şi nu era în stare să mişte un deget — parc-ar fi fost vrăjit.

Încăperea în care se afla era slab luminată. Inventiv, Pine dăduse ordin să se fixeze o tendă, din pînză de cort, care apăra privirile de soare, reţinînd lumina. Dawes abia era în stare să recunoască scîndurile de deasupra capului său şi să distingă contururile celorlalte trei boxe ce semănau cu a sa. Singurele sunete care întrerupeau tăcerea erau clipocitul apei şi zgomotul făcut de oamenii lui Pine, care înălţau noul perete de scîndură. Cînd loviturile de ciocan se opriră, bolnavul auzi respiraţia întreruptă, gemetele şi şoaptele tovarăşilor săi — semn că mai erau în viaţă.

Deodată, se auzi o voce: „Fireşte, poliţele sale fac patru sute de lire sterline; dar ce sînt patru sute de lire pentru un om ca mine, dragul meu? Patru sute de lire am cheltuit odată pentru o toană a bunei mele Sarah! Nu-i aşa, Jezebel? E o fată de treabă, adică ceea ce se înţelege *de treabă* cînd vorbeşti despre o fată. Doamna Lionel Crofton din familia Croft, Sevenoaks, Kent — Sevenoaks, Kent — Seven..."

O lumină străfulgeră bezna ce învăluia creierul obosit al lui Rufus Dawes. Omul era John Rex, vecinul său de boxă.

„Rex!", rosti el, cu greu.

„Da, da, vin. Nu te pripi! Ne putem baza pe santinelă; e la numai cinci paşi de uşă. O săritură, şi e a noastră, băieţi! Adică a mea. A mea şi a nevestei mele, doamna Lionel Crofton din Seven Crofts, nu, Sevenoaks — Sarah Purfoy, cameristă şi guvernantă — ha-ha! — cameristă şi guvernantă!"

Numele rostit la urmă fu firul care-i deschise drumul prin labirintul în care rătăceau gîndurile istovite ale lui Rufus Dawes. Sarah Purfoy! Deodată, îşi aduse aminte de detaliile convorbirii interceptate şi-şi dădu seama de necesitatea imperioasă de a da cît mai repede în vileag conjuraţia ce ameninţa corabia. Nu se gîndi prea mult la felul în care urma să fie realizată revolta, simţea că plutea deasupra abisului şi că totul

era pierdut dacă nu reuşea să se facă înţeles înainte de a-şi pierde din nou cunoştinţa.

Dădu să se ridice, dar membrele sale slăbite de temperatură refuzau să asculte impulsul voinţei. Încercă să strige, dar limba părea că i se lipise, iar maxilarele îi erau încleştate. Nu era în stare să ridice un deget, să scoată un sunet. Scîndurile de deasupra capului său prinseseră a se undui în valuri, ca o pînză atinsă de vînt, cabina se învîrtea în jurul lui, iar cerculeţele desenate de razele de soare la picioarele sale dansau în sus şi-n jos, ca nişte licurici. Cu un oftat adînc, de desperare, închise ochii şi se lăsă în voia soartei. În clipa asta, ciocănitul se opri şi uşa se deschise. Era ora şase. Venise Pine, să-şi mai vadă odată pacienţii, înainte de cină.

Nu era singur ; o voce prietenoasă, dîndu-şi o uşoară importanţă, făcea comentarii cu privire la lipsurile infirmeriei şi la „necesitatea, necesitatea imperioasă de a respecta dispoziţiile regale".

Deşi onestul Vickers tremura pentru soarta copilului său, nu voia să se abată cîtuşi de puţin de la drumul datoriei. Se hotărîse să facă o vizită bolnavilor, fără a ţine seama de faptul că aceasta înseamnă să nu mai poată intra în cabina unde se afla fiica lui. Dealtfel, doamna Vickers se plînsese de multe ori, la balurile granizoanei, cu un sentiment de autocompătimire, că „bietul John avea o concepţie a datoriei atît de severă, aproape de sclav".

„Iată-i", spuse Pine. „Şase oameni. Ăsta e afectat cel mai tare" — se apropie de Rex. „Dacă n-ar fi atît de vînjos, n-ar mai duce-o nici măcar o noapte".

„Trei, optsprezece, şapte, patru", murmură Rex. „Doi pe masă, trei în minte. Oare asta-i ocupaţie de gentleman ? Nu, sir. Noapte bună, domnule. Noapte bună ! Ascultă ! Bate ceasul ora nouă. Cinci, şase, şapte, opt ! Ţi-a sunat ceasul. Nu te văicări, destul te-ai bucurat de viaţă".

Pine ridică lanterna. „Un tip periculos", observă el. „Un tip foarte periculos — cel puţin, era înainte. Asta-i încăperea — o gaură de şobolani. Dar ce putem face ?"

„Haide, să urcăm pe punte", spuse Vickers şi se scutură, dezgustat.

Rufus Dawes simţea cum fruntea i se acoperă cu broboane de sudoare. Nu aveau nici cea mai mică bănuială. Se pregăteau să plece. Trebuia să-i avertizeze. Făcu un efort peste puterile lui, se întoarse şi scoase mîna de sub pătură.

„Ei ! Dar ce-i ?", strigă Pine şi ridică din nou lanterna. „Culcă-te, prietene ! Apă, nu-i aşa ? Na, bea, dar încet, încet

de tot“. Şi-i duse ulcica la buzele învineţite. Lichidul îi umezi gîtlejul uscat ; deţinutul făcu un efort suprem, vrînd să vorbească. „Sarah Purfoy... astă seară... închisoarea... răzmeriţă !“

Ultimul cuvînt, pe care bolnavul, în desperarea de a se face înţeles, mai mult îl strigă decît îl rosti, stîrni simţurile rătăcite ale lui John Rex.

„Linişte !“, croncăni acesta. „Tu eşti, Jemmy ? Sarah are dreptate. Aşteptaţi pînă ce dă semnalul“.

„Are halucinaţii“, spuse Vickers.

Pine îl apucă pe deţinut de umăr. „Ce zici, omule ? O răzmeriţă printre deţinuţi ?“

Cu gura deschisă şi cu pumnii încleştaţi, nemaifiind în stare să scoată o vorbă, Rufus Dawes îşi încordă toate puterile şi încercă să facă un semn cu capul ; dar acesta îi căzu pe piept şi din faţa ochilor săi obosiţi dispăru îndată lumina tremurătoare, închisoarea sumbră, faţa agitată a lui Pine, ca şi cea mirată a lui Vickers. Nu mai reuşi să zărească decît că cei doi bărbaţi schimbară priviri pe jumătate neîncrezătoare, pe jumătate îngrijorate, apoi simţi că începe să plutească pe pîrîul răcoros al copilăriei, şi i se păru că, împreună cu Sarah Purfoy şi cu locotenentul Frere, e pe cale de a declanşa o răzmeriţă pe vasul *Hydaspes*, ancorat în vechea casă din Hampstead.

CAPITOLUL 9

Armele unei femei

Cei doi, care aflaseră despre secretul periculos, ţinură un consiliu de război. Vickers era de părere că ar trebui pusă de îndată în alarmă garda, iar deţinuţii anunţaţi că fusese descoperită conjuraţia. Pine, obişnuit cu mentalitatea deţinuţilor, se declară contra acestei propuneri.

„Eu îi cunosc pe indivizii ăştia, mai bine decît dumneavoastră“, spuse el. „E posibil să nu intenţioneze să se răscoale. Poate că e doar o halucinaţie a lui Dawes. Dacă le sugerăm noi înşine deţinuţilor ideea să ne atace, nu se poate şti ce vor face“.

„Oricum, omul părea sigur“, răspunse celălalt. „Şi a pomenit-o pe camerista soţiei mele !“

„Ei şi... Pe de altă parte, ar putea să aibă, totuşi, dreptate ! Fata asta nu mi-a inspirat niciodată încredere. Dar dacă le spunem acum că am depistat totul, nimic n-o să-i împiedice să mai încerce o dată. Nici nu ştim măcar ce au de gînd. Dacă

e vorba, într-adevăr, de o răzmeriţă, jumătate din echipaj poate fi complice. Nu, căpitane Vickers? Permiteţi-mi, ca medic militar, să iau măsurile de rigoare. Vă este clar, sper că..."

„Că aveţi puteri depline, conform dispoziţiilor regale", completă Vickers, care şi în situaţii desperate punea disciplina mai sus de orice. „Fireşte, m-am gîndit doar... Nu cunosc mai îndeaproape fata, ştiu doar că ultima ei stăpînă — o oarecare doamnă Crofton, dacă nu mă înşel — i-a dat un certificat strălucit. Am fost bucuroşi că am reuşit să găsim pe cineva pentru această călătorie".

„Vedeţi", continuă Pine, „dacă le spunem în faţă acestor ticăloşi că planul lor ne este cunoscut, se vor preface nevinovaţi şi vor încerca din nou, cu prima ocazie. Şi poate că atunci vom fi luaţi pe nepusă masă. Se mai adaugă şi faptul că nu ştim absolut nimic despre felul în care urmează să se desfăşoare lucrurile şi nu cunoaştem nici numele conducătorilor. Vom dubla în tăcere gardienii şi vom ţine soldaţii în alarmă. Domnişoara Sarah e liberă să facă ce vrea; dacă răzmeriţa va izbucni într-adevăr, o vom înăbuşi în faşă. Îi vom pune în lanţuri pe toţi ticăloşii pe care-i vom prinde şi-i vom preda autorităţilor la Hobart Town. Nu sînt un om crud, sir, dar avem la bord o încărcătură de fiare sălbatice, şi trebuie să fim prudenţi".

„Nu v-aţi gîndit că vor fi şi morţi, domnule Pine? Vreau să zic... n-ar trebui procedat ceva mai uman? Ştiţi, e mai bine să preîntîmpinaţi, decît..."

Răspunsul lui Pine dovedi duritatea care-l caracteriza. „V-aţi gîndit, oare, căpitane Vickers, la securitatea corăbiei? Doar ştiţi ce se întîmplă în cazul unei răzmeriţe, sau aţi auzit, cel puţin. V-aţi gîndit ce s-ar putea întîmpla cu acea jumătate de duzină de femei din boxele soldaţilor? V-aţi gîndit la soarta familiei dumneavoastră?"

Vickers tresări. „Faceţi cum credeţi de cuviinţă. Sînteţi cel mai în măsură. Dar nu puneţi în pericol mai multe vieţi omeneşti decît e necesar".

„Fiţi fără grijă", răspunse Pine. „O să fiu cu băgare de seamă, jur pe sufletul meu. Dumneavoastră nu ştiţi — încă nu ştiţi — cum sînt deţinuţii sau, mai bine zis, ce a făcut din ei justiţia..."

„Bieţii oameni!", spuse Vickers, care, ca mulţi superiori severi, avea, de fapt, o inimă blîndă. „Cu puţină bunătate s-ar putea obţine mult de la ei. Doar sînt şi ei oameni, ca noi".

„Da, sigur", răspunse celălalt. „Dar să nu faceţi uz de acest argument după ce vor fi cucerit corabia, fiindcă n-o să vă folosească la nimic. Lăsaţi pe mine, sir. Şi încă ceva : nu vorbiţi cu nimeni despre asta. Viaţa noastră, a tuturor, atîrnă de un cuvînt nechibzuit".

Vickers promise solemn şi-şi ţinu promisiunea, reuşind să discute vesel la masă cu Blunt şi Frere. Soţiei îi scrise o scurtă notiţă : să nu se mişte din cabină pînă la venirea lui, orice s-ar întîmpla. Ştia că, în ciuda orizontului ei limitat, va asculta de un ordin exprimat răspicat.

Cum se obişnuia pe corăbiile cu deţinuţi, schimbarea gărzii avea loc la două ore, iar la orele şase seara, santinela de pe punte era retrasă spre dunetă, unde depunea flintele care, în timpul zilei, erau pregătite deasupra lăzii cu muniţii. Fără a-i spune nimic lui Frere — la sfatul lui Pine, locotenentul nu fusese pus în temă — Vickers ordonă tuturor bărbaţilor, în afara celor care fuseseră de gardă în timpul zilei, să rămînă înarmaţi, le interzise să se apropie de puntea de sus şi puse pe propria sa ordonanţă — un soldat bătrîn, pe al cărui devotament putea conta sută la sută — ca santinelă în faţa uşii camerei de gardă. Dublă apoi gărzile şi luă la el cheia de la închisoare, pe care de obicei o păstra subofiţerul de serviciu. Era ora şapte fără un sfert, cînd Pine şi cu el se postară lîngă bocaport. Erau hotărîţi să vegheze pînă la ziuă.

La ora şapte fără un sfert, oricui ar fi privit, din curiozitate, pe fereastra cabinei căpitanului Blunt, i-ar fi fost hărăzită o priveliște neobişnuită. Comandantul cel galant şedea cu un pahar de rom în mînă, lîngă pat, iar drăgălaşa cameristă a doamnei Vickers luase loc lîngă el, pe un taburet. O privire era de-ajuns ca să-ţi dai seama că Blunt era beat-criţă. Părul cărunt îi căzuse peste obrajii înroşiţi, iar ochii îi clipeau ca ai unei bufniţe, în lumina soarelui. La masa de seară băuse mai mult vin decît de obicei, cu gîndul la bucuria întîlnirii ; fiindcă tocmai îşi turna din sticla de rom o înghiţitură spre „calmare", în timp ce victima forţei sale de seducţie se furişa prin uşa întredeschisă a cabinei, cameristei nu-i fu greu să-l îmbie să mai bea.

„Veniţi... veniţi, Sarah", se bîlbîi el. „Totul e în ce... cea mai perfectă ordine, mititico ! Dar nu trebuie să te ţii aşa de mîndră. Ştii, sînt un simplu marinar... un simplu marinar, Sarah. Dar sînt comandantul *Mal... Mala... Malabar*-ului: Şi asta-i o v... vo... vorbă".

Sarah rîse uşor, apoi făcu să i se vadă glezna fină. Îndrăgostitul Phineas se aplecă anevoie înainte şi reuşi să-i apuce

inîna. „Dumneavoastră mă i... iu... iubiţi pe mine şi eu — hîc ! — vă iubesc pe dumneavoastră, Sarah. Eşti o mică vrăjitoare... dulce. Dă-mi un sărut, Sarah !“

Sarah se ridică şi se îndreptă spre uşă.

„D... dar ce ? Vr... vrei să pleci ? Nu pleca, Sarah !“. Se ridică şi se îndreptă, împleticindu-se, spre ea. Sticla de rom din mîna lui se clătina ameninţător.

Clopotul vasului bătu ora şapte. „Acum ori niciodată“, gîndi Blunt. O îmbrăţişă şi, bîlbîindu-se din cauza romului şi a emoţiei, încercă să-i fure sărutul pe care-l dorea atît de mult. Ea folosi ocazia favorabilă, se lipi de el, scoase sticluţa cu opiu din buzunar şi, pe la spatele lui, turnă jumătate din conţinut în pahar.

„Crezi, pr... probabil, — hîc ! — că sînt beat, n... nu-i aşa ? N... nu, fată dragă !“

„O să fiţi în curînd beat, continuînd astfel. Haide, beţi şi asta, apoi liniştiţi-vă, altfel plec“.

Îşi însoţi ameninţarea cu o privire ce-i anula vorbele, şi era atît de provocatoare, încît pătrunse cu putere în conştiinţa înceţoşată a bietului Blunt. Clătinîndu-se pe picioarele nesigure, se ţinea de pereţii cabinei şi se uita la fată cu o privire tulbure, de îndrăgostit transportat de admiraţie. Se holbă apoi la paharul din mîna sa, sughiţă de trei ori la rînd, cu o solemnitate ceremonioasă, şi dintr-o sorbitură dădu pe gît romul, de parcă şi-ar fi adus deodată aminte de un lucru neglijat. Efectul se făcu resimţit pe loc. Dădu drumul paharului, se apropie clătinîndu-se de femeia de lîngă uşă şi căzu, pe jumătate întors. Imediat după asta, începu să sforăie ca o balenă.

Sarah Purfoy îl mai urmări un timp, stinse apoi lumina, se furişă din cabină şi închise uşa în urma ei. Ca şi cu o noapte înainte, pe punte era întuneric beznă — un întuneric care ascundea tot ce se afla în faţa catargului cel mare. Pe puntea anterioară, ardea o lanternă care se legăna încoace şi încolo, odată cu mişcările vasului. Lampa de la uşa închisorii aruncă o slabă lumină prin lucarna deschisă. În cabină, în dreapta ei, ardeau ca de obicei mai multe lămpi de petrol. Ea se uită, fără a dori să-l vadă pe Vickers, care, de obicei, la ora asta se afla acolo, dar cabina era goală. Cu atît mai bine, se gîndi ea, îşi strînse haina în jurul umerilor şi bătu la uşa lui Frere. Deodată, simţi o durere violentă în tîmple, iar genunchii îi tremurară. Cu un suprem efort de voinţă, se strădui să nu-şi piardă cunoştinţa şi se ţinu dreaptă. Nu-şi putea permite să leşine tocmai acum.

Uşa se deschise şi Maurice Frere o atrase în cabina sa.

„Ați venit, totuși“, spuse el.
„După cum vedeți. Numai să nu mă fi văzut cineva!“
„Prostii. Cine să vă fi văzut?“
„Căpitanul Vickers, doctorul Pine sau altcineva“.
„Ași, amîndoi stau încă de la cină jos, în cabina lui Pine. Sînt la adăpost sigur“.
În cabina lui Pine! Vestea o umplea de spaimă. Care era motivul acestei comportări atît de neobișnuite? Oare aveau vreo bănuială?
„Dar ce fac acolo?“, întrebă ea.
Maurice Frere nu era în dispoziția de a face presupuneri.
„Ce știu eu? N-am habar. Dar ce ne pasă nouă?“, adăugă el. „Ducă-se la naiba, ce-avem noi cu ei, Sarah?“.

CAPITOLUL 10

Ora opt

La ora șapte, în închisoare se auzi un tumult de glasuri. Vestea despre pericolul febrei tifoide trezise în deținuți dorul de libertate care, pînă atunci, dormitase înăbușit de monotonia călătoriei. Acum, cînd erau amenințați de moarte, rîvneau la o posibilitate de scăpare accesibilă celor liberi. „Trebuie să ieșim de aici“, se transmitea de la om la om. „Am fost închiși să murim ca niște vite“. Nici un chip mai puțin posomorît, nici o mină care să nu fi trădat desperarea. Uneori, priviri sălbatice luminau întunericul lipsei de curaj, ca un fulger ce străbate norul negru de furtună. Într-un fel inexplicabil se răspîndi, treptat, știrea că e pe cale de a izbucni o răzmeriță, că vor fi scoși din cușca lor împuțită — cîțiva dintre ei urziseră un plan pentru eliberarea lor. Cu teamă și uimire, deținuții de pe puntea mijlocie își reținură respirația, pentru a nu se trăda. Copleșiți de gînduri, porniră într-un ciudat du-te-vino. Toți răufăcătorii, neștiutorii și nevinovații se puseră în mișcare, mînați de același impuls. Îi apropia firea — cine se aseamănă se adună; fiecare se așeză în tăcere la locul potrivit, asemenea bucățelelor de sticlă și a mărgelelor multicolore ce formează figuri geometrice într-un caleidoscop. La ora șapte, deținuții se aflau împărțiți în trei grupe: îndrăzneții, fricoșii și prudenții. Poziția fiecărei grupe era în funcție de caracterul ei. Răsculații conduși de Gabbett, Vetch și cerșetor se postaseră lîngă ușă. Fricoșii — tineri și moșnegi, ființe sărmane, nevinovate, condamnate pe bază de reclamații, sau bieți oameni de la țară, declarați hoți pentru că luaseră o sfeclă de pe ogor

— se îngrămădeau în partea dinapoi a cuştii. Şi prudenţii, adică toţi ceilalţi gata să lupte sau să fugă, să înainteze sau să dea înapoi, să-i ajute pe cei la putere sau pe tovarăşii lor, după caz, depinde cui i-ar surîde norocul, se ţineau la mijloc. Cifra răsculaţilor propriu-zişi era de vreo treizeci de oameni, iar din aceştia treizeci, nu mai mult de şase erau în cunoştinţă de cauză în privinţa planului.

Clopotul vasului bătu jumătatea de oră, iar cînd strigătele celor trei santinele, care schimbau garda pe dunetă, se stinseră, Gabbett, care stătea cu spatele rezemat de uşă, îl înghionti pe Jemmy Vetch.

„Acum, Jemmy“, şopti el, „spune-le !“

Oamenii de lîngă el, care-i auziseră cuvintele, amuţiră. Treptat, tăcerea, înaintînd în valuri, se aşternu peste toată mulţimea, pînă ce ajunse la boxele din fund.

„Gentlemeni“, începu Vetch, în felul său politicos-sarcastic, „eu şi prietenii mei sîntem pe cale de a cuceri corabia pentru voi. Cine ni se alătură, s-o spună pe loc, căci într-o jumătate de oră nu va mai avea prilejul s-o facă“.

Urmă o pauză. Privi în jur, cu o îndrăzneală atît de neruşinată, încît trei dintre cei nehotărîţi, aflaţi pe la mijloc, se apropiară, ca să audă mai bine.

„Puteţi fi fără grijă“, continuă Vetch, „totul este pregătit. Afară ne aşteaptă buni prieteni, uşa se va deschide îndată. Tot ce ne trebuie, gentlemeni, este aprobarea şi participarea voastră... adică, vreau să zic...“

„Nu mai trăncăni atîta“, îl întrerupse uriaşul, nerăbdător. „La subiect, n-auzi ? ! Spune-le, fie că vor, fie că nu, vom lua cu asalt corabia, iar cine refuză să participe va fi aruncat peste bord. Limpede ?“

Cuvintele lui căzură ca o bombă. Grupul celor fricoşi, din fundul închisorii, schimbă priviri îngrijorate. Un murmur înăbuşit se răspîndi în încăpere. Rîsul sălbatic şi vesel, intonat de un vecin al lui Gabbett, nu contribui la liniştirea celor cărora le era frică.

„Şi soldaţii ?“, întrebă o voce din rîndul celor prudenţi.

„Să-i ia dracu' !“, strigă cerşetorul, căruia îi venise o idee. „Ei pot, cel mult, să vă omoare cu gloanţele, şi ori un glonţ, ori febră tifoidă — tot aia e !“

Găsise tonul potrivit — o arătau aplauzele deţinuţilor.

„Totul e clar, bătrîne !“, strigă Jemmy Vetch către urias, frecîndu-şi mîinile uscăţive cu o vioiciune nefirească. „Băieţii sînt în ordine !“. Şi cînd urechea sa ascuţită înregistră zăngănit de arme, adăugă : „Acum, cu toţii la uşă ! Şi apoi, pe ei !“

Era ora opt, iar schimbul gărzii veni de pe dunetă. Deținuții de la ușă își opriră respirația ca să asculte.

„Totul e pregătit", murmură Gabbett, încetișor. „Dacă se deschide ușa, ne năpustim afară și, înainte ca soldații să știe ce-i cu ei, sîntem în mijlocul lor, îi tîrîm în închisoare, le luăm armele, și treaba-i gata !"

„Prea sînt liniștiți", remarcă bănuitor pîndarul. „Sper că totul merge cum trebuie".

„Eliberează ușa, Miles", se auzi de afară vocea lui Pine, calmă ca întotdeauna.

Pîndarul respiră ușurat. Doctorul nu le vorbise altfel decît de obicei, iar Miles era soldatul pe care Sarah Purfoy îl mituise, ca să nu tragă. Totul mersese bine.

Cheile zăngăniră, ușa fu deschisă. Cel mai curajos din tagma celor prudenți, care chibzuise dacă nu cumva era cazul, periclitîndu-și viața, să-și răscumpere libertatea sărind înainte, la momentul oportun, și avertizîndu-i pe soldați, își înăbuși strigătul pe care era gata să-l scoată, cînd văzu că oamenii pregătiți să înainteze se dădură înapoi și cînd zări coama zburlită și dinții rînjiți ai uriașului.

„Acum !", strigă Jemmy Vetch. Ușa de stejar, bătută în fier, se deschise. Gabbett, cu un strigăt de mistreț sălbatic, se și năpustise afară.

Lumina roșie care venea dinspre ușă fu ascunsă, o clipă mai tîrziu, de figuri negre. Toată închisoarea se urni înainte și, într-o clipită, cinci, zece, douăzeci de deținuți erau afară. Parcă un șuvoi de apă găsise o fisură într-un zid de piatră și începea să se reverse pe acolo. Dispoziția belicoasă îi cuprinse pe toți, făcîndu-i să-și uite îndoielile. Cei care se temeau îl văzură pe Jemmy Vetch pe creasta acestui șuvoi de oameni ce se desprindea de ghemul încîlcit al celor ce luptau, văzură cum îi îndemna rînjind, și năvăliră și ei în față.

Deodată, se auzi un răcnet înspăimîntător, de fiară sălbatică prinsă într-o cursă. Șuvoiul năvalnic se opri la ușă ; dinspre lumina tremurătoare spre care se năpustise uriașul, veni un fulger, iar santinela trădătoare căzu jos, gemînd surd, cu pieptul zdrobit de gloanțe. Mulțimea din cadrul ușii ezită o clipă, apoi fu împinsă mai departe de presiunea celor care urmau. Dar deja ușa grea se închise la loc și zăvorul fu tras.

Totul părea să se fi întîmplat deodată : se petrecu cu o viteză atît de mare, încît era greu să descrii detaliile. Ușa închisorii se deschise și, o clipă mai tîrziu, se închise la loc. Tabloul care se oferise ochiului deținuților dispăruse tot atît de repede ca acela dintr-o „panoramă". Intervalul de timp

între deschiderea și închiderea ușii corespundea duratei unui foc de flintă.

Se auzi o a doua împușcătură și țipete confuze, amestecate cu zăngănit de arme. Deținuții pricepură că echipajul fusese pus în alarmă. Cum mergeau treburile pe punte? Oare prietenii lor vor putea anula santinelele sau vor fi aruncați înapoi? În curînd, totul se va limpezi. În întunericul înăbușitor, făcînd eforturi desperate de a se recunoaște unii pe alții, așteptau sfîrșitul luptei. Deodată, zgomotul încetă și un sunet ciudat ajunse pînă la urechile celor care ascultau.

Ce se întîmplase?

Oamenii ieșiți din întuneric fugeau, cu privirea rănită de lumină, pe punte, fără o direcție precisă. Conform promisiunii sale, Miles nu trăsese, dar, în clipa următoare, Vickers îi smulse flinta, sări în mijlocul învălmășelii și trase în direcția închisorii. Răzmerița se declanșase mai devreme decît se așteptase, dar nu-și pierdu prezența de spirit. Împușcînd, urmărise două lucruri: să-i pună în alarmă pe cei din camera de gardă și apoi — dacă era posibil — să-l omoare pe unul dintre deținuți, ca să-i intimideze pe ceilalți. Împins mereu înapoi, luptînd încrîncenat contra asaltului acestor chipuri sălbăticite, nu mai avea pic de milă. Trase cu sînge rece asupra capului lui Jemmy Vetch, dar glontele își greși ținta și-l omorî pe nenorocitul de Miles.

Între timp, Gabbett și tovarășii săi ajunseseră pînă la treptele ce duceau spre cabine, unde dădură de garda întărită cu baionete, scînteind roșu în lumina lanternei. O privire îi fu de-ajuns uriașului ca să-și dea seama că armele pe care voise să le cucerească erau apărate de zece flinte și că ceilalți soldați stăteau, cu armele pregătite, în ușile deschise ale îngrăditurii de scînduri și după catarge. Pînă și mintea lui surdă înțelese că răzmerița eșuase și că fusese trădat. Cu un răcnet desperat — care se auzi pînă în închisoare — își croi, luptînd, drum înapoi și ajunse la timp, pentru a vedea cum mulțimea se retrage în fața flintei lui Vickers. În clipa următoare, Pine împreună cu doi soldați profitară de slăbirea presiunii, puseră zăvorul și încuiară închisoarea.

Răsculații se aflau în cursă.

În încăperea îngustă dintre camera de gardă și baricadă izbucni o încăierare sălbatică. Douăzeci de deținuți și doar vreo zece soldați se loveau și se împungeau cu furie. Se îngrămădiseră în așa hal, încît cei atacați și cei care atacau nu se mai recunoșteau. Gabbett îi smulse unui soldat baioneta din mînă, își dădu pe spate capul uriaș, ordonă cerșetorului să-l

urmeze și urcă scara, decis să țină piept focului santinelelor. Înainte de a-l fi urmat pe uriaș, cerșetorul se aruncă asupra celui mai apropiat soldat, îl apucă de mînă și încercă să-i smulgă baioneta. Un flăcău vînjos, cu gît de taur, ce se găsea lîngă el, izbi cu pumnul fața unui soldat ; acesta, în furia lui, aruncă baioneta, scoase pistolul și trase un glonte în capul flăcăului. Cel de-al doilea glonte îl alarmase pe Maurice Frere.

Cînd tînărul locotenent sări pe punte, își dădu seama, după felul cum erau așezate santinelele, că alții avuseseră mai bine decît el grijă de securitatea vasului. Dar nu-i rămase timp pentru explicații, căci, la bocaport, se lovi de uriaș, care tocmai urca și care văzîndu-și inamicul neașteptat, dădu drumul la un groaznic blestem și-l strînse în brațele puternice, deoarece nu putea să-l lovească — spațiul era prea îngust. Cei doi se prăvăliră jos. Santinela de pe dunetă nu îndrăznea să tragă asupra trupurilor încolăcite care se rostogoleau ca un ghem pe punte ; pentru o clipă, viața lui Frere atîrnă de un fir de mătase. Cerșetorul, stropit de sîngele tovarășului său nefericit, pusese deja piciorul pe treapta de jos a scării, cînd baioneta îi fu aruncată din mînă de o lovitură cu patul puștii, iar el fu tras cu brutalitate înapoi. În cădere, văzu că Jemmy Vetch țîșnește înainte din mulțimea deținuților care se mai luptau cu santinelele, ajunge la spațiul liber de la picioarele scării și ridică mîinile de parcă s-ar feri de o lovitură. Deodată, se lăsă acea tăcere care-i umplea de spaimă pe cei din închisoare.

În curînd, înțeleseră ce se întîmplă afară. Cei doi soldați care, cu ajutorul lui Pine, închiseră ușa, deschiseră repede zăvorul de la chepengul ce ducea la baricadă și, la un semn al lui Vickers, cei trei oameni scoaseră tunul încărcat din ascunzătoarea de lîngă camera de gardă, îndreptară gura tunului spre deschizătura baricadei și așteptară comanda pentru deschiderea focului.

„Predați-vă !“, răcni Vickers, eliberat de orice compasiune. „Predați-vă și spuneți cine-s căpeteniile răscoalei ; dacă nu, vă omor pe toți !“

Vocea nu-i tremura și, cu toate că Pine se afla lîngă gura tunului, răsculații simțiră, cu acea agerime a minții pe care un pericol amenințător o dăruiește și celui mai tocit creier, că își va ține cuvîntul, dacă ar zăbovi fie și numai o clipă. Se așternu o liniște de moarte, întreruptă de un zgomot slab, ce venea din închisoare. Părea că o familie de șobolani fuseseră deranjați în timp ce se înfruptau din lada cu făină.

Zgomotul îl făceau deţinuţii, repezindu-se la boxele lor, ca să scape de ploaia amenințătoare de cartușe. Pentru cei douăzeci de desperaţi care stăteau ghemuiţi în faţa tunului, acest sunet era mai grăitor decît cuvintele. Nu mai aveau putere asupra camarazilor lor. Cei de dinăuntru vor refuza să participe. Situaţia era extrem de dificilă. Din direcţia chepengului venea un murmur înăbuşit, ca dintr-o scoică, dar în colţul acela nu se putea zări nimic. Chepengul putea fi la fel de bine o fereastră care dădea spre un tunel. În dreapta şi-n stînga acestei ferestre groaznice, împinşi aproape în faţa deschiderii, stăteau Pine, Vickers şi santinela. În faţa micului grup zăcea cadavrul nefericitului băiat împins la pieire de Sarah Purfoy. Alături, şedeau cei douăzeci de răsculaţi, pe ale căror chipuri se oglindeau teama şi mînia. În spatele răsculaţilor, în afara luminii ce se strecura prin deschidere, ameninţa — cu moarte şi pieire — buza tunului, iar în spatele tunului, apărată de ţevi de flintă, pîlpîia flacăra minusculă a fitilului arzător ţinut în mînă de ordonanţa credincioasă a lui Vickers.

Oamenii căzuţi în cursă priviră spre bocaport, dar santinela le tăiase această cale de scăpare ; cîţiva membri ai echipajului, fără a se sinchisi de pericol, îi observau de sus. Nu mai exista nici o posibilitate de a scăpa.

„Încă un minut !“, strigă Vickers, convins că va fi de-ajuns. „Un minut sau...“

„Predaţi-vă, camarazi, pentru dumnezeu !“, strigă unul dintre bieţii oameni din bezna închisorii. „Vreţi, deci, moartea noastră ?“

Jemmy Vetch, dotat, ca toţi oamenii nervoşi, cu o sensibilitate ascuţită, simţea că tovarăşii îl doresc purtătorul lor de cuvînt şi spuse cu voce stridentă : „Ne predăm. N-are rost să ne lăsăm omorîţi“. Ridică braţele, porni la un semn al căpitanului, îndreptîndu-se spre camera de gardă.

„Daţi-mi lanţurile !“, strigă Vickers şi părăsi în grabă locul periculos unde stătuse. Înainte ca ultimul om să fi trecut pe lîngă fitilul care încă mai scotea fum, lovituri de ciocan vestiră că Jemmy, pîndarul era din nou pus în cătuşele de care fusese eliberat, cu o lună în urmă, în golful Biscaia. În clipa următoare, chepengul fu închis, tunul aşezat la loc, iar deţinuţii respirară uşuraţi.

Între timp, pe puntea superioară avusese loc o scenă la fel de palpitantă. În furia oarbă care, de obicei, e reacţia firilor violente atunci cînd au de întîmpinat un eşec, Gabbett sărise să-l sugrume pe Frere, să ucidă măcar pe unul dintre duşmanii

săi. Deşi se lupta cu curajul desperării şi era superior locotenentului, ca greutate şi forţă, trebui să constate că avea în faţa sa un adversar de nedispreţuit.

Maurice Frere nu era un laş. Brutal şi egocentric, — nu-i lipsea însă curajul — nici inamicii săi cei mai înverşunaţi nu-i puteau reproşa lipsa lui. Dimpotrivă, în zilele irevocabil trecute ale tinereţii zburdalnice fusese renumit tocmai pentru aceste calităţi. Participa cu entuziasm la întrecerile între bărbaţi, dispunea de o forţă considerabilă şi, cu ocazia multor încăierări la cîrciumă, unele din ele iniţiate chiar de el însuşi, dovedise cît de injust e proverbul după care un lăudăros este *întotdeauna* şi un laş. Avea rezistenţa unui buldog, iar dacă se agăţa de un adversar, nu-i mai dădea drumul nici în ruptul capului. În privinţa puterii şi a rezistenţei, era un Gabbett cu iscusinţa unui luptător profesionist. Cînd se întîlnesc doi bărbaţi la fel de curajoşi, cunoştinţele tehnice cîntăresc mai mult decît puterea. În această luptă, cunoştinţele tehnice păreau să n-aibă prea multă valoare. Un observator neexperimentat ar fi putut deduce că uriaşul turbat care-l apucase de beregată pe omul de sub el va ieşi cu uşurinţă învingător. Era necesară doar forţa — nici spaţiul, nici timpul nu îngăduiau desfăşurarea unei arte iscusite a apărării.

E drept, cunoaşterea unor rafinate exerciţii tehnice nu conferă puteri suplimentare, în schimb dă sînge rece. În ciuda atacului surprinzător, Maurice Frere nu-şi pierdu prezenţa de spirit. Deţinutul îl cuprinse atît de strîns, încît nu putu lovi, dar cînd fu împins înapoi, reuşi să-şi împingă genunchiul în coapsa adversarului şi să-l apuce de guler. Strîns înlănţuiţi, căzură şi se rostogoliră peste punte, fără ca santinela, speriată, să fi îndrăznit să tragă, pînă ce se izbi de perete. Frere, care-l ţinea acum pe Gabbett, îşi încordă toate forţele ca să desprindă mîna ce-i strîngea beregata, dar era ca şi cum ar fi răsturnat un zid de piatră. Ochii îi ieşiră din orbite, muşchii îi erau încordaţi, cu toate astea nu reuşi să se elibereze. Simţi că Gabbett îi dă drumul, pentru a-i aplica lovitura decisivă. Cu o smucitură, Frere îşi eliberă mîna stîngă, se aruncă brusc pe spate, trase în sus genunchiul drept, lovi violent bărbia lui Gabbett şi, cînd uriaşul aruncă involuntar capul în sus, îi aplică o lovitură crîncenă cu pumnul în gîtul vînjos. Uriaşul se clătină, căzu în mîini şi genunchi şi, într-o clipă, fu înconjurat de marinari.

Într-un timp mai scurt decît cel necesar pentru descrierea ei, începu și sfîrși lupta înverșunată a unui om împotriva a douăzeci, o luptă cu adevărat homerică, nu mai puțin eroică, pentru că în locul lui Ajax era un deținut, iar în locul troienilor — niște simpli marinari. Gabbett se scutură de dușmanii săi cu aceeași ușurință cu care un mistreț sălbatic se scutură de cîinii ce se năpustesc în coasta lui țepoasă, într-o clipă fu în picioare și-i ținu în șah pe adversari, rotind în jurul capului baioneta furată. De patru ori, soldații din jurul bocaportului ridicară flintele și de patru ori nu cutezară să deschidă focul, de frică să nu-i rănească pe tovarășii care se năpustiseră asupra uriașului furios. Părul aspru al lui Gabbett era zburlit, ochii injectați de sînge scînteiau de mînie, laba puternică se deschidea și se închidea în aer, lacomă să apuce ceva, iar el răcnea ca un taur rănit, în timp ce se învîrtea în jurul propriului său ax. Cămașa grosolană, ruptă de la umăr pînă la mijloc, lăsa să se întrevadă jocul mușchilor săi uriași. Dintr-o rană la frunte îi curgea sînge, picurînd încetișor pe pieptul său păros. Ori de cîte ori un adversar ajungea în apropierea baionetei sale, un nou acces de mînie făcea să sporească forțele tîlharului. Numai ce se agățaseră de el dușmanii, asemeni unui ciorchine, — brațele, picioarele, umerii săi erau acoperiți de trupuri omenești — iar în clipa următoare stătea liber și neînfricat în fața lor, cu fața hidoasă schimonosită de ură. Semăna mai degrabă cu un demon decît cu un om, ori cu una dintre maimuțele acelea uriașe care populează singurătatea pădurilor africane. Fără a ține seama de șleahta care-l asalta, se apropie de un adversar ce se afla în spatele lui, să-l doboare cu o ultimă lovitură. Deoarece își imagina că Sarah Purfoy îl trădase, și anume de dragul acestui ofițer chipeș, furia sa se concentrase asupra lui Frere. Imaginea răufăcătorului era îngrozitoare, încît văzînd strălucirea baionetei ridicate, Frere, în ciuda curajului său natural, închise ochii și se lăsă în voia soartei.

În clipa cînd Gabbett se pregătea să-l doboare, corabia, care pînă atunci se legănase domol pe apa leneșă și liniștită, fu zdruncinată brusc. Deținutul își pierdu echilibrul, se clătină și căzu. Înainte de a se putea ridica, douăzeci de mîini îl și legaseră. Pe loc se reîntronară liniștea și ordinea. Revolta luase sfîrșit.

CAPITOLUL 11

Descoperiri și mărturisiri

Zdruncinătura se făcuse simțită pe tot vasul. Pine, care supraveghea ferecarea ultimului răzvrătit, ghici imediat ce se întîmplase.

„Slavă domnului!", strigă el. „În sfîrșit o briză!"

În timp ce uriașul învins, tatuat de urme de lovituri, sîngerînd și încătușat, era tîrît pe trepte, doctorul, fericit, alergă pe punte, unde se putu convinge că *Malabar*-ul străbătea apa spumegîndă cu o viteză de cincisprezece noduri.

„Fiți gata pentru luarea terțarolei! Oameni buni, echipați vasul și fixați zburătorul!", răcnea Best de pe dunetă. În mijlocul învălmășelii, Maurice Frere îi relată pe scurt doctorului ce se întîmplase în cabina sa. Trecu însă cu iuțeală peste faptul că-și uitase datoria.

Pine ridică din sprîncene. „Credeți că fata este complice cu răzvrătiții?"

„Firește că nu!", îl asigură Frere, străduindu-se să evite o anchetare a cazului. „Cum ar fi putut? Revoltă?! Dacă nu mă înșel, are febră tifoidă".

Și, într-adevăr, cînd deschiseră ușa cabinei, o găsiră pe Sarah jos, exact acolo unde căzuse cu un sfert de oră în urmă. Nici zăngănitul armelor, nici împușcăturile n-o treziră din leșin.

„Trebuie s-o izolăm undeva", spuse Pine, aruncînd o privire nu prea prietenoasă spre trupul nemișcat. „Deși nu cred că e grav. Dracu' s-o ia! Probabil, ea e principala vinovată. Ei, aflu eu în curînd, căci i-am amenințat pe bandiți că, dacă nu mărturisesc pînă mîine tot, dau ordin să fie biciuiți la Hobart Town. Haide, Frere, apucați-o, s-o scoatem de aici înaintea sosirii lui Vickers. Sînteți un prost! Am știut eu că nu pot merge bine treburile cu femei la bord. E o adevărată minune că doamna Vickers n-a apărut încă. Încet, atenție la ușă! Vai, dar vă purtați de parcă n-ați fi ținut niciodată o fată în brațe! Nu mai luați mina asta speriată — de la mine nu va afla nimeni nimic. Mai repede, înainte de a veni popa. Popii sînt întotdeauna vorbăreți". Pălăvrăgind astfel, Pine îl ajută pe Frere s-o ducă pe camerista doamnei Vickers în cabina ei.

„Drăcie, e drăguță foc, ce mai", spuse el, privind cu ochi de medic trupul ce părea neînsuflețit. „Nu mă mir că v-a căzut

cu tronc. Poate v-aţi contaminat de la ea, dar o să vedeţi că briza va alunga repede boala. Iar Blunt, acest măgar bătrîn, nu e cu nimic mai breaz ca dumneavoastră. Să-i fie ruşine, la vîrsta lui !"

„Ce vreţi să spuneţi cu asta ?", zise repede Frere, căci auzea apropiindu-se nişte paşi. „Ce are Blunt cu ea ?"

„Oh, nu ştiu", răspunse Pine. „S-a îndrăgostit de ea, asta-i tot. Ca mulţi alţii, dealtfel".

„Ca mulţi alţii ?", repetă Frere, cu nepăsare prefăcută.

„Da !", confirmă Pine, rîzînd. „Le-a cam făcut ochi dulci la toţi bărbaţiii de pe vas, dragul meu ! Am văzut-o sărutîndu-se şi cu un soldat".

Obrajii lui Maurice Frere ardeau ca focul. El, rutinatul cuceritor de femei, fusese dus de nas, înşelat, poate chiar luat în derîdere. Tot timpul avusese certitudinea că o vrăjise pe fata cu ochi negri. Şi, de fapt, ea fusese cea care îl sucise şi-l învîrtise cum dorise, poate îşi bătuse joc de curtea lui, împreună cu amantul ei, soldatul. Gînduri deloc îmbucurătoare. Ciudat, dar n-o ura pe Sarah pentru infidelitatea ei. Există un soi de dragoste — dacă se poate numi astfel — care prosperă atunci cînd e călcată în picioare. Oricum, era atît de dezgustat, încît scoase cîteva înjurături.

La uşă fu întîmpinat de Vickers. „Pine, Blunt este bolnav ! Domnul Best l-a găsit gemînd în cabină".

Comandantul vasului *Malabar* se afla în cabina lui, uşor crispat, cum se întîmplă cu oamenii care dorm îmbrăcaţi. Doctorul îl scutură, se apleacă peste el şi-l descheie la gît.

„Nu-i bolnav", constată el. „E beat ! Blunt ! Treziţi-vă ! Hei, Blunt !"

Dar acesta nu se mişca..

„Alo !", strigă Pine deodată şi mirosi paharul. „Ce-i asta ? Miroase curios. Rom ? Nu. Ah ! Opiu ! Ei drăcie, a fost drogat !"

„Prostii !"

„Acum ştiu tot", spuse Pine şi se lovi peste coapsă. „Aici s-a amestecat muieruşca asta blestemată ! Ea l-a drogat. Şi tot asta voia să facă şi cu... (Frere îi aruncă o privire imploratoare)... cu orice alt dobitoc prins în mrejele ei. Dawes avea dreptate, sir. Ea e complice cu derbedeii. Aş putea să jur că e aşa".

„Ce", strigă Vickers, „camerista soţiei mele ? Prostii !"

„Prostii !“, spuse și Frere.

„Nu-s prostii. Soldatul împușcat — cum îi zice ? — acest Miles al... ei, dar să lăsăm asta. Totul s-a terminat“.

„Pînă mîine, oamenii vor mărturisi“, spuse Vickers. „Atunci o să vedem“. Se îndepărtă, pentru a face o vizită soției sale, în cabina ei.

Doamna Vickers îi deschise ușa. Stătuse lingă patul copilului ei. În ciuda cochetăriei și a superficialității ei, Iulia Vickers era în stare să suporte situații grele cu acel curaj neabătut de care dau uneori dovadă femei de talia ei. Deși căsca la orice carte ce depășea nivelul obișnuit al romanelor de dragoste, deși, cu ifose de fecioară, căuta să atragă bărbați tineri care puteau foarte bine să-i fie copii, deși scotea țipete de spaimă cînd vedea vreo broască sau vreun păianjen, era în stare să reziste la un sfert de oră de tensiune ca aceea de adineauri, de parcă ar fi fost cea mai curajoasă femeie.

„A trecut totul ?“, întrebă ea.

„Da, slavă Domnului !“, spuse Vickers, care se oprise în prag. „Acum din nou liniște ; am scăpat cu chiu cu vai. Ce face Sylvia ?“

Mititica era în pătuțul ei. Părul blond i se răsfirase pe pernă, iar mînuțele și le agita încoace și încolo.

„Cred că-i merge ceva mai bine. E drept, aiurează cam mult“.

Buzele roșii i se deschiseră, iar ochii albaștri, mai strălucitori ca oricînd, priveau fără să vadă. Păru să fi auzit vocea tatălui, căci rosti o scurtă rugăciune : „Dumnezeu să-i ocrotească pe tata, pe mama și pe toți cei de pe vas. Să mă ocrotească și pe mine, să mă facă bună și cuminte. Amin !“

Rugăciunea simplă a copilului bolnav fu atît de emoționantă, încît John Vickers care, cu zece minute în urmă ar fi semnat propria sa condamnare la moarte pentru a asigura securitatea vasului, simți că-i curg lacrimile.

Două ore mai tîrziu, *Malabar*-ul își continua drumul pe apa înspumată. Răzvrătiții, prin intermediul purtătorului de cuvînt James Vetch, făcuseră următoarea mărturisire : le părea rău și sperau că li se va ierta revolta împotriva disciplinei. Fuseseră împinși de frica de febră tifoidă. N-aveau complici nici în afara, nici înăuntrul închisorii, dar nu voiau să omită a sublinia că Rufus Dawes fusese cel care făcuse planul răzmeriței. Răutăciosul Vetch ghicise de la cine provenise informația ce dusese la eșecul revoltei. Și se răzbună în felul lui.

CAPITOLUL 12

O notiţă de ziar

Extras din „Hobart Town Courier", 12 noiembrie, 1827.

„Marţea trecută a luat sfîrşit interogatoriul deţinuţilor care au participat la răscoala de pe *Malabar*. Cei patru organizatori — Dawes, Gabbett, Vetch şi Sanders — au fost condamnaţi la moarte. Între timp, pedeapsa a fost comutată, din ordinul Excelenţei sale guvenatorul, în detenţiune de şase ani în colonia penitenciară Macquarie Harbour"[1].

[1]) Macquarie Harbour, situat lîngă un braţ de mare pe coasta de vest a Tasmaniei. Între 1822 şi 1834, în acest loc a fost o colonie penitenciară pentru răufăcătorii recidivişti.

Cartea a doua

MACQUARIE HARBOUR

1833

CAPITOLUL 1

Descriere topografică a Tasmaniei

De la singuraticul Mewstone şi pînă la lanţul de bazalt, de la acest lanţ muntos pînă la Capul Pillar şi de la Capul Pillar pînă la măreţia aspră a Golfului Piraţilor, coasta sud-estică a Tasmaniei — insulă ce purta, pînă în anul 1853, numele de Ţara Van Diemen — seamănă cu o bucată de pesmet roasă de şobolani. Crestată neuniform, coasta e asaltată dinspre răsărit şi apus de apele oceanului care a smuls cîndva peninsula din continentul austral-asiatic, făcînd pentru Ţara Van Diemen ceea ce a făcut şi pentru Isle of Wight.

Privite pe hartă, fragmentele fantastice ale insulelor şi lanţurilor muntoase răspîndite între promontoriul sud-vestic şi Swan Port seamănă cu ciudatele figuri ce iau naştere atunci cînd torni plumb topit în apă. Dacă ipoteza n-ar fi prea excentrică, ţi-ai putea imagina că un uriaş neatent a răsturnat creuzetul de topire la turnarea continentului australian, iar Ţara Van Diemen a fost vărsată în ocean. Navigaţia de lîngă coastă este, aici, la fel de periculoasă ca şi în Marea Mediterană. Călătorind de la Capul Bougainville la vîrful răsăritean al insulei Maria, printre numeroasele stînci şi peste adîncile abisuri care se deschid sub Three Thumbs, marinarul se trezeşte deodată în faţa peninsulei Tasman, ce atîrnă asemenea unei perechi de cercei uriaşi. Navigînd în jurul stîncii Pillar şi prin golful Furtunii, mai departe, spre Storing Island, atingem Italia acestei Mări Adriatice în miniatură. Între Hobart Town şi Sorrel, Pittwater şi Derwent, înaintează spre golf un promontoriu în formă bizară — cizma italiană, cu vîrful întors în sus — iar la spate, despărţită de promontoriu de o şuviţă subţire de apă, apare Bruny Island, o insulă stîncoasă, lungă ; între coasta de vest a insulei şi stînca lui Mount Royal, se află strîmtoarea periculoasă cunoscută sub numele de canalul d'Entrecasteaux. La intrarea sudică a strîmtorii, un şir de stînci scufundate, purtînd denumirea de reciful Axtaeon, atestă faptul că, odinioară, lanţul Bruny era legat de coasta golfului Recherche. Spuma albă care, de la capul sudic pînă

sus, la Macquarie Harbour, scaldă reciful scufundat și vîrfurile unor stînci izolate avertizează marinarul să nu se apropie de coastă.

S-ar putea crede că natura geloasă a ascuns intrarea spre frumusețile fluviului Derwent, așezînd cît mai multe piedici. Dar dacă ai lăsat în urmă arhipelagul strîmtorii D'Entrecasteaux sau, venind dinspre răsărit, ai reușit să te strecori prin mai puțin periculosul golf al Furtunii, călătoria pe cursul fluviului e o plăcere. Părăsind singurătatea liniștită a lui Iron Pot și ajungînd în preajma încîntătoarelor maluri ale lui New Norfolk, fluviul șerpuiește alene, se înghesuie printre recife înalte, închipuind un drum de apă îngust și adînc. Dacă de la izvorul fluviului Derwent ai trage o linie spre nord, s-ar întîlni ușor cu un al doilea fluviu, care — ca și Derwent, la sud — iese șerpuind din insulă. Aici valurile au avut o acțiune mai puțin distrugătoare — puterea lor se epuizase după prăbușirea strîmtorii care unise, probabil, cu două milenii în urmă, Țara Van Diemen de continent. Vîrtejurile și curentele Mării Sudului, ce se întîlnesc la gura Tamarului, s-au năpustit asupra fîșiei de pămînt, pe care au înghițit-o, și, lovindu-se de coasta de sud a Victoriei, au scobit o mare închisă, ce poartă denumirea de Port Philip Bay. Coasta de sud a Țării Van Diemen a fost erodată mai puțin, în schimb din coasta de sud a Victoriei valurile au mușcat o felie bună. Port Philip Bay e un lac mare, cu o suprafață de nouă sute de metri pătrați, care a devenit un simplu șanț de vreo două mile, între lanțurile muntoase. Cam la vreo sută șaptezeci de mile la sud de acest șanț, se află Țara Van Diemen, frumoasă și bogată, umezită de ploile blînde ce se cern din norii atrași de Frenchman's Cap, Wyld's Crag sau de vîrfurile mîndre ale munților Dromedary și Wellington, făcînd să rodească văile ocrotite. Vîntul cald nu mîngîie lanurile. Vîntul de sud, răcoros, vălurește apele albastre ale fluviului Derwent, unduind perdelele ferestrelor deschise ale orașului aflat în umbra munților Wellington. Vîntul fierbinte, al cărui loc de naștere este deșertul arzător din interiorul continentului australian, cutreieră podișurile arse de soare, usucă apele și iarba, pînă ce întîlnește marele golf sudic. În drumul peste strîmtoare, își pierde focul și cade obosit la picioarele înălțimilor cu chip de terasă de la Launceston.

Clima Țării Van Diemen e una din cele mai plăcute de pe glob. Launceston este cald, ocrotit și umed ; Hobart Town, pe care Bruny Island, arhipelagurile canalului D'Entrecasteaux și Golful Furtunii îl apără de lanțurile muntoase, are temperatura medie a Smyrnei. Între aceste două orașe, se întind văi

frumoase, străbătute de rîuri limpezi. Pe coasta de vest, de la stînca abruptă a Capului Grim pînă la pleșuvul Cap Sandy și pînă la sumbra intrare în Macquarie Harbour, peisajul se prezintă altfel. De-a lungul coastei stîncoase, de la Pyramid Island și pădurile singuratice ale lui Rocky Point pînă la marele lanț muntos Ram și portul Davey, te înconjoară pustiul și tristețea. Aici, pe această plajă posomorîtă, valurile Mării Sudului își încheie călătoria în jurul lumii, iar furtuna, care a bîntuit Capul Bunei Speranțe, în drumul ei spre răsărit s-a unit cu vînturile înghețate dinspre ținuturile necunoscute și spăimoase ale Polului Sudic, atacînd nestingherită pădurile de pini de la Huon și biciuind fruntea crîncenă a lui Mount Direction. Vînturi năprasnice și furtuni neașteptate amenință locuitorii coastelor. Fiecare călătorie marină e o aventură temerară — la „Poarta Iadului“ de la Macquarie Harbour se putea ajunge, în acea vreme despre care relatăm — perioada de înflorire a coloniei penitenciare — numai cînd era vreme bună. Pe ape se înșiră epavă după epavă. Recifele de stînci sînt botezate după vapoarele care s-au scufundat lîngă ele. Aerul e neplăcut de rece și umed, pămîntul găzduiește doar tufișuri țepoase și mărăcini, iar emanațiile otrăvitoare ale mlaștinilor zac deasupra pămîntului umed ca un burete. De jur împrejur — pustiu. Natura stă sub semnul veșnicei amenințări. Marinarul naufragiat, urcînd cu trudă stîncile de bazalt, sau deținutul în lanțuri, trăgînd cu greu un trunchi de copac spre marginea platoului stîncos, privesc îngroziți apele acoperite de cețuri, din care se ițesc vîrfuri muntoase, sau zăresc, prin grindina usturătoare, un deșert acoperit de tufișuri și stînci, iar în spate — munții Heemskirk și Zeehan, ce păzesc coasta ca doi lei ghemuiți. [1]

CAPITOLUL 2

Omul singuratic de la Poarta Iadului

Poarta Iadului e alcătuită din două limbi de pămînt ; una, rîpoasă și sălbatică, o atinge cu coasta răsăriteană pe cealaltă, aflată în fața lui King's River. La mijlocul Porții se află un zăvor natural — o insulă situată pe un banc de nisip, din ambele părți asaltată de curenți, încît se formează un dublu vîrtej, o piedică aproape de neînvins chiar pe vremea cea mai

---

[1]) Munții Heemskirk și Zeehan, numiți astfel după corăbiile lui Abel Tasman, descoperitorul Tasmaniei (1642).

blîndă. Dacă vaporul a trecut cu bine de această poartă, pușcăriașul legat de punte cu lanțuri puternice vede apărînd înaintea lui creștetul pleșuv al Capului Frenchman, care se înalță din ceața umedă pînă la o înălțime de cinci mii de picioare; zărește marginile întunecoase ale bazinului din vale, străjuite de stînci abrupte și păduri uriașe ce se îngustează spre gura fluviului Gordon. Fluviul e de un albastru intens; nutrită de numeroase rîulețe afluente care-și croiesc drum printr-o vegetație mlăștinoasă, apa lui e otrăvitoare — ucide pînă și peștii veniți, pe vreme de furtună, dinspre ocean. E ușor de imaginat că furtunile care biciuiesc coasta neprotejată sînt deosebit de puternice. Dacă, zile la rînd, vîntul bate dinspre nord-vest, fluviul Gordon are urme de apă sărată vreo douăsprezece mile deasupra barierei. Nu departe de gura acestui fluviu neospitalier, pe o insulă denumită Sarah Island, se afla cartierul general al coloniei penitenciare.

Azi regiunea e părăsită. Doar cîțiva țăruși putreziți stau mărturie a evenimentelor teribile ce nu se vor repeta. Dar în anul 1833 se aflau pe aceste locuri numeroase clădiri spațioase. Pe Philip Island, în partea de nord a portului, se afla o mică fermă ce producea legume pentru funcționarii așezării; pe Sarah Island erau un joagăr, o fierărie, șantierul naval, închisoarea, spălătoria și barăcile. Soldații, cam șaizeci la număr, păzeau, împreună cu gardienii și polițiștii, mai mult de trei sute cincizeci de deținuți, ființe lipsite de orice speranță și supuși la muncile cele mai înjositoare. În întreaga colonie nu exista nici un animal de povară — pînă și la muncile cele mai grele erau folosiți oameni. Aproximativ o sută de inși se bucurau, pentru bunul lor comportament, de unele înlesniri: erau repartizați la șantierul naval și aduceau lemnul pentru construcția navelor. Ceilalți trebuiau să doboare copaci de la marginea insulei și să-i ducă, pe umeri, spre coastă. Pentru asta, trebuiau mai întîi să croiască un drum de vreun sfert de milă prin mărăcinișul des, apoi trunchiurile, curățate de crengi, erau stivuite unul lîngă altul, pînă ce se forma un soi de tobogan, pe care trunchiurile cele mai grele erau rostogolite spre port. Acolo lemnul de construcție era transformat în plute și dus pînă la depozite sau pregătit pentru a fi transportat mai departe, la Hobart Town. Pușcăriașii de pe Sarah Island erau adăpostiți în barăci; alături se înălța închisoarea, cu două etaje, ale cărei „celule" erau spaima celor mai abrutizați indivizi. În fiecare dimineață, li se azvîrlea micul dejun — papară din fulgi de ovăz, apă și sare; apoi vîsleau, păziți de santinele, spre taberele tăietorilor de lemne, unde, fără a mai

căpăta altceva de mîncare, trebuiau să lucreze pînă seara tîrziu. Cînd încărcau sau curățau trunchiurile, trebuiau să stea pînă la mijloc cufundați în apă. Mulți erau legați în lanțuri grele. Dacă murea vreunul dintre ei, era îngropat pe o fîșie mică de pămînt, denumită Halliday Island, după numele celui dintîi înhumat acolo. Drept piatră funerară servea o bucată de lemn cu inițialele numelui lor.

Sarah Island e o insulă lungă, situată în colțul de sud-est al portului. Centrul îl formează casa comandantului, despărțită de închisoare prin barăci, și casa clericului. Pe coasta de vest se află spitalul și cele două case de corecție. Mai multe șiruri de palisade înalte înconjoară așezarea, dîndu-i aspectul unui oraș întărit. Aceste palisade fuseseră ridicate pentru a proteja insula de groaznicele furtuni care o bîntuiau, pătrunzînd prin golful îngust — uneori smulseseră acoperișul caselor și doborîseră barăcile. Micul orășel era construit la marginea civilizației, iar locuitorii lui purtau un război neîncetat cu vîntul și valurile.

Dar Sarah Island nu era singura închisoare în această regiune dezolantă. La oarecare distanță, se înălța din ocean o stîncă scăldată de valuri. În seara zilei de 3 decembrie 1833, cînd soarele se ascunsese după vîrfurile copacilor din stînga portului, un om se arătă pe stîncă. Purta haine aspre, de pușcăriaș, iar gleznele îi erau ferecate în cercuri de fier prinse de un lanț scurt și greu. La mijlocul lanțului era fixată o funie de piele care, la nivelul șoldului, se bifurca în formă de T și era legată în chip de curea în jurul trupului. Cureaua trăgea lanțul atît de sus,încît deținutul nu se poticnea. Omul era cu capul descoperit, iar cămașa grosolană, cu dungi albastre, deschisă la piept, lăsa liber gîtul vînjos, ars de soare. Ieșise dintr-un soi de nișă sau peșteră cioplită în stîncă de natură sau de mîna omului. După ce aruncase o bucată de lemn de pin pe un foc sărăcăcios, arzînd într-o scobitură a stîncii, dispăru în peșteră și ieși îndată cu o oală de metal plină cu apă. Mîinile sale trudite dădură cenușa la o parte, apoi așezară oala pe jăratic. Pesemne că peștera era deopotrivă cămară și magazie, iar scobitura stîncii îi servea drept bucătărie.

Acum, după ce-și pregătise cina, urcă pe o cărare ce ducea spre vîrful stîncii. Lanțul îl silea să facă pași mici ; mergînd, își schimonosea fața, ca și cum cătușele l-ar fi rănit adînc. Glezna stîngă îi sîngera — o învelise cu o bucată de pînză. Chinuit de dureri, se tîra încet ; ajungînd la țintă, se prăvăli pe pămînt și privi în jur.

După-amiaza bîntuise furtuna ; razele soarelui ce apunea aruncau o lumină roşiatică deasupra apei tulburi şi înspumate a golfului. În dreapta era Sarah Island, în stînga — malul pustiu al coastei, cu vîrful pleşuv al lui Frenchman's Cap ; la răsărit, nori negri de furtună atîrnau deasupra colinelor golaşe. Singurul semn al prezenţei umane era un bric, tras în port de două bărci cu deţinuţi.

Vederea bricului părea a-i aminti ceva omului singuratic de pe stîncă ; îşi rezemă bărbia în mînă şi, cufundat în gînduri, îşi îndreptă privirea melancolică spre vasul care se apropia. Trecu un ceas, dar el nu se clinti. Bricul aruncă ancora, bărăcile se îndepărtară, soarele apuse, iar peste golf se aşternu întunericul.

De-a lungul coastei, se aprinseră luminile coloniei. Focul firav se stinsese, apa din oală se răcise, dar observatorul de pe stîncă mai privea încă, atent, în noapte. Nemişcat ca stînca pe care se întinsese, stătea culcat pe piatră, singur în închisoarea sa, iar ochii îi erau îndreptaţi spre vas.

Omul singuratic era Rufus Dawes.

CAPITOLUL 3

O seară plăcută

În casa comandantului de la Macquarie Harbour, maiorul Vickers, seara zilei de 3 decembrie se anunţa neobişnuit de plăcută.

Locotenentul Maurice Frere, staţionat pînă nu demult la Maria Island, venise pe neaşteptate cu veşti de la cartierul general. *Ladybird*, goeleta guvernamentală, vizita colonia de obicei de două ori pe an, iar coloniştii o aşteptau întotdeauna cu nerăbdare. Pentru deţinuţi, apropierea vasului *Ladybird* însemna sosîrea unor feţe necunoscute, cu ştiri despre vechi camarazi şi noutăţi din lumea din care fuseseră exilaţi. Cînd venea *Ladybird*, puşcăriaşii trudiţi, legaţi în lanţuri, simţeau că sînt din nou oameni, că pădurile sumbre ce înconjurau închisoarea nu erau graniţa lumii, că dincolo de ele se afla o lume în care oameni ca ei fumau, beau şi rîdeau, se odihneau şi trăiau în libertate. Cînd sosea *Ladybird*, aflau noutăţi care-i priveau cu adevărat. Nu le era dor să ştie fleacuri, nici noutăţi despre războaie ; voiau să afle lucruri care-i interesau în mod deosebit : că Tom lucra acum în comandamentul construcţiei de străzi, că Dick fusese eliberat condiţionat, că Harry fugise în pădure, că Jack fusese spînzurat în închisoarea de la Hobart

Town. Astea erau singurele veşti pe care le ascultau cu atenţie, iar vizitatorii le puteau furniza din plin asemenea informaţii. Pentru deţinuţi, *Ladybird* înseamnă ceea ce pentru noi înseamnă bîrfa, spectacolele de teatru, ştirile de la bursă ori cele mai noi telegrame. Era ziarul şi poşta lor, singura variaţie în trista lor existenţă, singura legătură între mizeria lor şi fericirea celorlalţi. Pentru comandant şi coloniştii liberi, aceşti soli din afară nu erau mai puţin bineveniţi. Fiecare om de pe insulă stătea cu inima strînsă, văzînd cum dispar în zare pînzele albe.

De data asta, agitaţia maiorului Vickers se datora unei sarcini de o neobişnuită importanţă. Guvernatorul Arthur se hotărîse să desfiinţeze colonia. Din cauza crimelor şi a numeroaselor încercări de evadare, atenţia autorităţilor fusese îndreptată spre acest loc care, datorită distanţei de la Hobart Town, se dovedise a fi, în plus, incomod şi costisitor. Arthur destinase peninsula Tasman — cercelul de care am mai pomenit — drept viitoare colonie penitenciară şi o botezase, în cinstea lui, Port Arthur. Din însărcinarea sa, locotenentul Frere îl înştiinţase pe maiorul Vickers de faptul că puşcăriaşii de la Macqarie Harbour trebuiau mutaţi acolo.

Putem aprecia la just valoarea importanţei şi semnificaţia unui astfel de ordin ca acela transmis de locotenentul Frere doar dacă privim pe scurt starea socială a coloniei penitenciare în acel moment.

Colonelul Arthur, fost guvernator de Honduras, preluase noua sa funcţie cu nouă ani în urmă, şi anume într-un moment deosebit de critic. Predecesorul lui, colonelul Sorrell, fusese un om prietenos, dar cu o voinţă prea slabă. În plus, în viaţa sa particulară, era înclinat exceselor, iar ofiţerii, încurajaţi de exemplul lui, încălcau toate regulile sociale. Era la ordinea zilei ca ofiţerii să-şi aleagă iubitele dintre puşcăriaşe. Nimeni nu făcea un secret din asta. Binevoitoare, femeile puteau să-şi cumpere multe fleacuri; circulau însă şi povestioare ciudate, după care deţinutele ce cutezau să-şi aleagă amanţii după gustul lor erau aspru pedepsite. Prima intenţie a lui Arthur a fost de a stîrpi această stare de lucruri. E drept, ţinea atît de mult la respectarea protocolului şi a aparenţelor, încît ceea ce pretindea putea fi considerat uşor exagerat. Era onest, curajos şi generos, dar, în acelaşi timp, zgîrcit şi distant; veselia debordantă a coloniştilor zadarnic lua cu asalt indiferenţa sa politicoasă.

În flagrant contrast cu societatea oficială formată de guvernatorul Arthur, era cea a coloniştilor liberi şi a deţinuţilor eli-

berați condiționat. Ultimii erau mai numeroși decît s-ar putea crede. La 2 noiembrie 1829, au fost pronunțate treizeci și opt de grațieri și cincizeci și șase de grațieri condiționate, iar la 26 septembrie, în același an, totalul celor eliberați era de șapte sute patruzeci și cinci.

E imposibil să vorbești despre colonie fără a rămîne uimit de starea socială de atunci. În însemnările multor personalități onorabile — funcționari guvernamentali, ofițeri și coloniști liberi — e pomenită mereu viața coloniștilor. Beția era un viciu general. Pe străzi puteau fi văzuți chiar și copii beți. Duminica, bărbați și femei se înghesuiau în fața cîrciumilor, care erau deschise abia după terminarea slujbei religioase ; cu toții așteptau nerăbdători să-și prelungească petrecerea. Și în rîndurile pușcăriașilor acest viciu făcea ravagii. Bărbați și femei se îmbătau împreună ; o sticlă de rachiu nu li se părea prea scump plătită cu douăzeci de lovituri de bici. Fabrica — o închisoare de femei — era scena celor mai dezgustătoare orgii ; în taberele penitenciare și de lucru aveau loc scene oribile — imposibil de descris în detaliu. Tot ce pot să născocească niște ființe abrutizate și dezumanizate, se născocea și se practica fără reținere ori rușine în această țară nefericită.

În anul 1826, cînd fură terminate noile barăci — închisoarea de la Hobart Town — pe pușcăriași îi împărțiră în șapte categorii. Cei din prima categorie nu dormeau în barăci, și sîmbăta aveau voie să lucreze pe cont propriu ; a doua categorie se bucura numai de dreptul menționat la urmă ; a treia avea la dispoziție după-amiaza zilei de sîmbătă ; în cea de a patra și a cincea erau reuniți „îndărătnicii și rebelii", care trebuiau să muncească în lanțuri ; a șasea se compunea din „oameni denaturați, cu neputință de remediat", care nu numai că trudeau în cătușe, dar erau despărțiți în modul cel mai strict de ceilalți pușcăriași ; membrii celei de-a șaptea categorii erau drojdia — asasini, bandiți și tîlhari, care nu se lăsau disciplinați nici cu lanțuri, nici cu lovituri de bici. Erau socotiți morți pentru societate și erau duși la Poarta Iadului sau la Maria Island.[1] Poarta Iadului era cea mai temută dintre aceste case de sclavi. Disciplina era aici atît de severă, viața înspăimîntătoare, încît pușcăriașii făceau totul ca să scape. Într-un an, din optzeci de cazuri mortale doar treizeci fuseseră naturale ; din ceilalți cincizeci de morți, douăzeci și șapte se înecaseră, iar opt se accidentaseră mortal ; trei fuseseră îm-

[1] Maria Island — o insulă în apropierea coastei de est a Tasmaniei ; între anii 1825—1832, colonie de pedeapsă.

puşcaţi de soldaţi, iar doisprezece — asasinaţi de camarazii lor. În anul 1822, din o sută optzeci şi doi de oameni, o sută şaizeci şi nouă au fost pedepsiţi cu două mii de lovituri de bici. În cei zece ani de existenţă a temniţei de la Poarta Iadului, au fugit o sută doisprezece oameni, dintre care au fost găsiţi, morţi, doar şaizeci şi doi. Puşcăriaşii se sinucideau fiindcă nu mai puteau suporta traiul de aici ; chiar dacă reuşeau să treacă prin mărăcinişul mlăştinos ce se întindea între puşcărie şi ţinuturile colonizate, preferau moartea faţă de teama de a fi prinşi din nou. Misiunea lui Maurice Frere era de a-i aduce nevătămaţi, în noua puşcărie a lui Arthur, pe cei rămaşi în viaţă dintre aceşti răufăcători.

Ca de obicei, şedea indiferent, picior peste picior, în faţa căminului, întreţinînd o conversaţie. Cei şase ani de cînd părăsise Anglia îi făcuseră trupul mai viguros, obrajii — mai plini. Părul era mai aspru, faţa — mai roşie, iar privirea — mai dură. Purtarea însă nu i se schimbase prea mult. Poate că era ceva mai aşezat, iar glasul lui avea acea siguranţă pe care, în decursul timpului, o dobîndesc cei deprinşi să comande. Dar defectele lui nu se schimbaseră. Cei cinci ani petrecuţi la Maria Island îi întăriseră brutalitatea şi setea de putere — două însuşiri care-l făcuseră cunoscut din totdeauna — îi dăduseră însă o fermitate care reuşea să ascundă părţile mai puţin lăudabile ale caracterului său. Puşcăriaşii îl urau — erau „la cuţite“, cum zicea el — dar în faţa superiorilor trecea drept un ofiţer bun, conştiincios şi curajos, deşi cu o fire cam aspră.

„Ei, doamnă Vickers“, spuse el, luînd ceaşca de ceai pe care i-o întindea gazda, „sper să nu regretaţi că părăsiţi aceste locuri ? Vă rog să-mi daţi nişte pîine prăjită, domnule Vickers !“

„Nu, fireşte că nu“, îl încredinţă doamna Vickers, chicotind feciorelnic. „Sînt foarte bucuroasă. E un loc oribil ! Fireşte, John nu se putea sustrage îndatoririlor sale. Şi vîntul ăsta ! Nu vă puteţi imagina cît e de neplăcut, dragă domnule Frere. Am vrut s-o trimit măcar pe Sylvia la Hobart, însă John n-o lasă“.

„Dar ce mai face domnişoara Sylvia ?“, întrebă Frere cu acea mină condescendentă pe care o adoptă oamenii de soiul lui atunci cînd e vorba de copii.

„Din păcate, nu prea bine“, răspunse Vickers. „Ştiţi, aici e cam plictisitor pentru ea. Singura fetiţă de aceeaşi vîrstă cu ea, aflată pe vas, nu e o companie potrivită pentru Sylvia. Dar n-am vrut să mă despart de ea, de aceea m-am străduit s-o educ eu însămi.

„Hm ! Dar n-ați avut o educatoare, sau cam așa ceva ?“, întrebă Frere, uitîndu-se în ceașcă. „Camerista dumneavoastră... cum se numea, oare ?“

„Domnișoara Purfoy“, spuse doamna Vickers, devenind gravă. „Da, biata fată... E o poveste tristă, domnule Frere“.

Frere clipi. „Adevărat ? Vă aduceți aminte că am părăsit Hobart la scurt timp după procesul intentat rebelilor, așadar nu cunosc detalii“.

Vorbea cu o aparentă lipsă de interes, așteptînd încordat răspunsul.

„O poveste tristă !“, repetă doamna Vickers. „Era soția nefericitului Rex și se angajase la mine în calitate de cameristă doar ca să fie în apropierea lui. N-a vrut să-mi istorisească povestea vieții ei, sărmana fată, deși am implorat-o, după groaznicele acuzații ale acelui medic odios — dealtfel, nu l-am putut suferi niciodată. Doar știți cu cîtă abnegație i-a îngrijit pe Sylvia și pe John. Și e o ființă atît de distinsă ! Cred că era, într-adevăr, educatoare“.

Frere ridică din sprîncene, de parcă ar fi vrut să spună : „Educatoare ! Firește, asta-i cheia enigmei ! Ar fi trebuit să-mi închipui !“

„Purtarea ei a fost exemplară — într-adevăr, exemplară — și în cele șase luni pe care le-am petrecut la Hobart a învățat-o pe Sylvia o mulțime de lucruri. Dar pe bietul ei soț nu l-a putut ajuta“.

„Ah, într-adevăr“, spuse Frere, „parcă am auzit ceva despre el. A ajuns rău de tot, nu-i așa ? Vă rog, numai jumătate de ceașcă“.

„Domnișoara Purfoy sau doamna Rex, cum se numea, de fapt — zahăr și lapte, ați zis ? — prin decesul unei mătuși bătrîne din Anglia a ajuns în posesia unei mici moșteniri“.

Domnul Frere dădea din cap, vrînd să zică prin asta : „Mătușă bătrînă ! Splendid ! Tocmai la ceea ce mă așteptam“.

„După care ea a demisionat și și-a închiriat o căsuță în New Town Road. Rex i-a fost repartizat ca servitor“.

O ușoară roșeață coloră obrajii lui Frere.

„Aha, vechiul truc“, observă el. „Și mai departe ?“

„Bietul om a încercat să fugă, iar ea l-a ajutat. Voia să ajungă la Launceston, iar de acolo, cu un vapor la Sidney. Dar l-au prins și l-au trimis la Macquarie Harbour. Pentru ea, cu asta totul s-a sfîrșit, deși a scăpat numai cu o amendă“.

„Cum adică, totul s-a sfîrșit ?“

„Da, fiindcă puțini știau de relațiile ei cu Rex. și era foarte respectată. Dar cînd povestea fu dată în vileag, nimeni n-a mai

vrut să aibă de-a face cu ea. Şi nu-i de mirare, şi apoi teribilele acuzaţii ale lui Pine... N-o să mă credeţi, dar de la început omul ăsta mi-a provocat repulsie. Ar fi vrut să vină cu noi, s-o îngrijească pe Sylvia, dar John era de părere că ea nu urmăreşte decît să fie în apropierea lui Rex, şi n-a acceptat".

„E clar că n-a urmărit nimic altceva", spuse Vickiers şi se ridică. „Dacă vreţi să fumaţi, Frere, mergem pe verandă. Ea n-o să se dea bătută pînă ce n-o să-l elibereze pe individul acela".

„Probabil, un individ detestabil, nu-i aşa ?" întrebă Frere. Deschise uşa de sticlă ce dădea spre grădină. „Scuzaţi-mi, vă rog, nepoliteţea, doamnă Vickers, dar sînt oarecum sclavul pipei mele. Ha-ha ! Mi-e nevastă şi copil, în acelaşi timp".

„Unul dintre cei mai răi", confirmă Vickers. „Are o fire liniştită, e gata pentru orice mîrşăvie. Îl socot unul dintre cei mai răi. Da, împreună cu alţi doi, sînt într-adevăr cei mai răi".

„De ce nu daţi ordin să fie biciuiţi ?", spuse Frere şi-şi aprinse o pipă. „Eu îi jupoi de vii pe bandiţi, dacă nu mă ascultă".

„Personal, nu pun prea mare preţ pe pedeapsa cu bătaia. Barton, predecesorul meu, îi biciuia îngrozitor, dar nu cred că a ajutat la ceva. Au încercat de mai multe ori să-l asasineze. Vă aduceţi aminte de cei doisprezece care au fost spînzuraţi ? Nu ? Ah, da, eraţi deja plecat".

„Dar ce faceţi cu ei ?"

„Pe cei mai răi, fireşte, dau ordin să fie biciuiţi, dar, de regulă, nu mai mult de unul pe săptămînă. Şi nu mai mult de cincizeci de lovituri. Sînt mai domestici acum. În afară de asta, îi punem în lanţuri, îi ţinem în celule întunecoase sau îi exilăm".

„Cum adică îi exilaţi ?"

„Le prescriem detenţie izolată pe Grummet Island. Dacă sînt prea turbaţi, îi ducem cu barca la Grummet şi le dăm hrană pentru o vreme. În stînci sînt săpate celule, iar după ce individul şi-a cărat sus puţinele provizii, rămîne singur cuc. O lună de zile. Are efecte miraculoase, vă spun eu".

„Nu mai spuneţi ?", strigă Frere. „O idee minunată. Aş dori să am şi eu un asemenea locşor pe Maria Island".

„Pentru moment, îl am acolo pe un anume Dawes", continuă Vickers. „Vă aduceţi precis aminte de el. A fost capul revoltei de pe *Malabar*. Un individ declasat. În primul an al şederii mele aici era teribil de nedisciplinat. Barton l-a biciuit cam mult, încît Dawes se temea ca de moarte de pisica cu

nouă cozi. Cînd am sosit aici — cam cînd s-a întîmplat asta ? — da, în 'douăzeci și nouă, tocmai înaintase un memoriu precum că vrea să se întoarcă în colonie. Susținea, desigur, că e nevinovat, că a fost acuzat pe nedrept de a fi instigat la revoltă".

„Vechiul truc", spuse Frere. „Aveți un foc ? Mulțumesc".

„Firește, nu l-am lăsat să plece. Dar l-am scos din coloana de muncă și l-am trimis pe nava *Osprey*. Ați văzut-o, desigur, ancorată cînd ați venit. Un timp a lucrat bine, dar după aceea a încercat să fugă".

„Ah, vechiul truc. Ha-ha ! Îl cunosc, cunosc totul", stabili Frere și scoase pe nări un nor de fum, de parcă ar fi vrut să-și sublinieze înțelepciunea supraomenească.

„Ei bine, l-am prins și i-am aplicat cincizeci de lovituri. A fost repartizat apoi comandoului de muncă, la tăiat lemne. După aceea, l-am trimis la bărci, dar s-a certat cu șeful bărcilor, și l-am mutat la plute. Acum șase săptămîni, a încercat din nou să evadeze, împreună cu Gabbett, individul care era cît pe-aci să vă ucidă. Dar și-a rănit glezna cu inelul de fier și l-am prins din nou. Gabbett și alți trei au scăpat".

„Nu i-ați găsit ?", întrebă Frere, trăgînd din pipă.

„Nu. Dar n-o să le meargă mai bine decît celorlalți", spuse Vickers, cu o mîndrie sumbră. „Din Macquarie Harbour n-a scăpat încă nimeni".

Frere rîse. „Or să aibă de tras dacă nu se întorc pînă la sfîrșitul lunii, nu-i așa ?"

„Oh", spuse Vickers, „se întorc în mod sigur, dacă mai sînt în stare, bineînțeles. Cine se rătăcește în *bush* are puține șanse să rămînă în viață".

„Cînd veți fi gata de mutare ?", întrebă Frere.

„Cînd doriți. Nu țin să rămîn în locul acesta nici-o clipă în plus față de cît e necesar. Viața aici e îngrozitoare".

„Găsiți ?", întrebă celălalt, cu o uimire neprefăcută. „Mie-mi place. Desigur, e cam monoton. La început, m-am plictisit și pe Maria Island, dar m-am obișnuit repede. Știți, mă mulțumește într-un fel să-i țin în frîu pe derbedei. Mă bucur de fiecare dată cînd trec pe lîngă unul dintre ei și văd cum îi scapără ochii. Doamne, m-ar rupe în bucăți dacă ar putea, cel puțin unii dintre ei" rîse cu cruzime, de parcă ura pe care o inspira ar fi fost un motiv de mîndrie.

„Dar cum să procedăm ? Aveți indicații în acest sens ?", întrebă Vickers.

„Nu“, răspunse Frere, „asta rămîne la latitudinea dumneavoastră. Arthur a spus doar să încercați tot ce credeți de cuviință și să porniți repede la drum. După părerea sa, aici sînteți prea departe. Vrea să vă aibă mai aproape“.

„E periculos să încarci așa de mulți deodată“, interveni Vickers.

„Ași ! Înghesuiți-i în magazie și puneți multe santinele. Cu siguranță nu se va întîmpla nimic“.

„Dar soția și copilul meu ?“

„M-am gîndit și la asta. Dumneavoastră și pușcăriașii călătoriți cu *Ladybird*, iar mie permiteți-mi s-o însoțesc pe doamna Vickers pe *Osprey*“.

„Asta ar fi o soluție. Da, cred că așa e cel mai bine. Gîndul de a o ști pe Sylvia alături de ticăloșii ăia mă sperie. Pe de altă parte, n-aș vrea să mă despart de ea“.

„Ei, bine, atunci merg eu pe *Ladybird*“, spuse Frere, care era sigur că poate duce la bun sfîrșit tot ceea ce întreprinde. „Și dumneavoastră o conduceți pe doamna Vickers pe *Osprey*“.

„Nu, nu“, refuză Vickers, recăpătîndu-și aerul important, „asta nu merge. După dispozițiile regale...“

„Bine, bine“, îl întrerupse Frere. „Nu trebuie să dați citate. Ofițerul de comandă e obligat să aibă personal grijă etc. Totul e în ordine. N-am nimic împotrivă“.

„Mă gîndesc numai la Sylvia“, spuse Vickers.

„Iat-o că vine !“, strigă locotenentul cînd se deschise ușa de sticlă. O ființă mică, albă, se strecură pe verandă. „Întrebați-o chiar pe ea. Ei, domnișoară Sylvia, nu vreți să dați mîna cu un vechi prieten ?“

Copilul blond care se jucase pe *Malabar* era acum a fetiță blondă de unsprezece ani. Așa cum stătea, într-o rochiță simplă, albă, în lumina lămpii, pînă și prozaicul Frere nu putea să nu-i admire extraordinara frumusețe. Ochii strălucitori erau luminoși și albaștri ca pe vremuri, trupul grațios era drept și elastic ca o trestie, iar chipul delicat și nevinovat era înconjurat de o aureolă de păr auriu, cu care pictorii evului mediu încoronau și glorificau îngerii.

„Haide, domnișoară Sylvia, veniți să mă sărutați !“, strigă Frere. „Sper că nu m-ați uitat ?“

Sylvia puse mîna pe genunchiul tatălui și-l scrută pe domnul Frere din cap pînă-n picioare, cu încîntătoarea obrăznicie proprie copiilor. Își aruncă apoi căpșorul blond pe spate și întrebă : „Cine-i domnul, papa ?“

„E domnul Frere, draga mea. Nu-ți aduci aminte de domnul Frere, care s-a jucat cu mingea cu tine și a fost atît de drăguț cînd erai în convalescență ? Să-ți fie rușine, Sylvia !“

Vocea sa era plină de reproș, totuși atît de drăgăstoasă, încît reproșul rămase fără efect.

„Îmi aduc aminte“, spuse Sylvia și dădu din cap cu încăpățînare. „Dar pe atunci erați mult mai drăguț ca acum. Nu vă pot suferi“.

„Precis, nu vă aduceți aminte de mine“, o contrazise Frere. Era tulburat, deși se părea că discuția îi face plăcere. „Precis, nu. Cum mă cheamă ?“

„Locotenentul Frere. L-ați lovit atunci pe un pușcăriaș care mi-a ridicat de jos mingea. Nu vă pot suferi“.

„Ei drăcie, ce duduie obrăznicuță“, strigă Frere, strîmbîndu-se de rîs. „Ha-ha ! Așa a fost, acum îmi aduc aminte. Ce memorie !“

„Acum e aici, nu-i așa, papa ?“ continua Sylvia neabătută. „Numele său e Rufus Dawes și are mereu ghinion. Bietul om, îmi pare atît de rău pentru el. Danny zice că nu e teafăr la cap“.

„Și cine-i Danny ?“, se informă Frere, rîzînd.

„Bucătarul nostru“, explică Vickers. „Un moșneag pe care l-am scos de la spital. Sylvia, vorbești prea mult cu pușcăriașii. Ți-am interzis-o de cîteva ori“.

„Dar Danny nu-i pușcăriaș, papa“, răspunse Sylvia, care nu se lăsa ușor intimidată. „E bucătar și e un om deștept. Mi-a spus multe despre Londra, unde Lordul Mayor se plimbă într-o caleașcă de sticlă, iar munca o fac oamenii liberi. Acolo nu auzi niciodată zăngănit de lanțuri, așa zice el. Vreau și eu la Londra, papa !“

„Și domnul Danny — la fel“, spuse Frere.

„Nu, asta n-a spus-o. Vrea doar să-și mai vadă o dată mama bătrînă. Doamne, cum o fi arătînd mama lui Danny ! Trebuie să fie o bătrînă urîtă foc ! Zice că în cer o s-o vadă precis. Oare așa este, papa ?“

„Sper, draga mea !“

„Papa !“

„Da ?“

„În cer Danny o să poarte tot jacheta galbenă sau acolo e un om liber ?“

Frere rîse cu poftă.

„Sînteţi neruşinat, sir", strigă Sylvia şi-l fulgeră din priviri. „Cum îndrăzniţi să rîdeţi de mine? Dacă aş fi în locul lui papa, aş da ordin să fiţi biciuit o jumătate de oră. Ce neruşinare!". Roşie de mînie, mica frumuseţe răsfăţată fugi în casă.

Vickers rămase grav, dar Frere se cutremura de rîs, încît se văzu silit să se scoale.

„Asta-i bună! Pe cinstea mea, asta-i bună! Micuţă vrăjitoare! Să fiu biciuit o jumătate de oră! Ha-ha! Ha-ha-ha-ha!"

„E un copil ciudat", se scuză Vickers, „şi spune lucruri puţin obişnuite pentru vîrsta ei. Să nu i-o luaţi în nume de rău. Sylvia nu mai e un copil, dar nici femeie nu se poate numi încă, iar educaţia ei a fost neglijată. Şi apoi locul acesta sumbru, lăsînd impresii groaznice — ce puteţi aştepta de la un copil care creşte într-o colonie penitenciară?"

„E încîntătoare, dragul meu", răspunse locotenentul. „Şi de o naivitate uimitoare".

„Trebuie să frecventeze trei-patru ani o şcoală bună, la Sydney. Cu ajutorul lui dumnezeu, voi realiza asta după întoarcerea noastră sau o voi trimite în Anglia, dacă voi putea. E o fată drăguţă şi inimoasă, dar în ceea ce priveşte manierele mai are multe de învăţat"

În clipa aceea, dinspre grădină se apropie un bărbat.

„Ce-i, Troke?"

„Unul dintre puşcăriaşi s-a întors, sir".

„Care?"

„Gabbett. S-a întors în seara asta".

„Singur?"

„Da, sir. Zice că ceilalţi îs morţi".

„Ce s-a întîmplat?", întrebă Frere, cu interes.

„Evadatul despre care v-am povestit — vechiul dumneavoastră prieten, Gabbett. S-a întors".

„Cît a lipsit?"

„Aproape şase săptămîni, sir", spuse poliţistul şi duse mîna la chipiu.

„Doamne, cred că a scăpat ca prin urechile acului. Aş vrea să-l văd".

„E jos, la hambare", spuse zelos Troke — un „fost" care obţinuse acest post pentru buna lui purtare. „Domnii îl pot vedea îndată, dacă au chef".

„Ei, ce zici, Vickers?"

„Desigur, cu plăcere".

CAPITOLUL 4

Evadatul

Hambarele nu erau departe. După cîteva minute, lăsaseră în urma lor palisadele din lemn și stăteau în fața unei clădiri lungi, de piatră, cu două etaje, din care se auzea un urlet surd, înspăimîntător, și, din cînd în cînd, un țipăt strident. Abia cînd cu patul puștilor loviră pereții de lemn, zgomotul încetă și se instală o liniște sinistră. Cei doi ofițeri pășiră printre două șiruri de supraveghetori și ajunseră într-un ungher unde, pe un pat de scînduri, zăcea o masă greu de definit. Alături, pe un taburet grosolan, ședea un om în jachetă cenușie, pe care o poartă toți pușcăriașii remarcați pentru buna lor purtare, spre a se deosebi de ceilalți ,în haine galbene. Ținea pe genunchi o gamelă de tinichea, cu supă de fulgi de ovăz, și se străduia să hrănească masa așezată pe pat.

„Nu vrea să mănînce, Steve ?“, întrebă Vickers.

Steve se ridică, auzind vocea comandantului.

„Nu știu ce are, sir“, spuse el și arătă cu degetul spre frunte. „Pare să se fi țicnit. Nu mai știu ce să fac cu el“.

„Gabbett !“

Deșteptul Troke, veșnic gata să fie pe placul superiorilor, mută masa și-l scutură violent.

Gabbett — căci el era — își trecu laba mare peste față și se uită, zăpăcit, la vizitatori. Rămase exact în poziția în care-l așezase Troke.

„Ei, Gabbett, iată-ne din nou“, spuse Vickers. „Cînd o să-ți bagi și tu mințile în cap ? Unde sînt camarazii tăi ?“

Uriașul nu răspunse.

„Nu mă auzi ? Unde sînt camarazii tăi ?“

„Unde sînt camarazii tăi ?“, repetă Troke.

„Morți“, spuse Gabbett.

„Toți trei ?“

„Da“.

„Și tu ? Cum de te-ai întors ?“

Gabbett arătă în tăcere spre picioarele sale ce sîngerau.

„L-am găsit pe limba de pămînt, sir, și l-am adus cu barca“, explică Troke zelos. „I s-a dat apoi o gamelă cu supă din fulgi de ovăz, dar se pare că nu e prea flămînd“.

„Ți-e foame ?“

„Da“.

„Atunci de ce nu mănînci supa ?“

Gabbett strîmbă din gura sa mare. „Am gustat-o. Cu mîncarea asta mizerabilă, poate să reziste cineva la biciuire? N-aveţi ceva mai bun pentru mine, bandă de zgîrciţi? Cîte-mi daţi de data asta, domnule maior? Cincizeci?"

Cu asta se întinse din nou, rînjind, pe pat.

„Un exemplar splendid!", spuse Vickers, zîmbind dezorientat. „Ce să faci cu el?"

„Dacă ar vorbi aşa cu mine, i-aş scoate sufletul din piept cu biciul", răspunse Frere.

Această remarcă le insipră lui Troke şi celorlaţi respect pentru tînărul ofiţer. Arăta ca şi cum ar fi fost în stare să se ţină de cuvînt.

Uriaşul îşi înălţă capul şi-l privi pe vorbitor, dar nu-l recunoscu. Văzu doar o figură străină — era, probabil, un vizitator.

„Daţi-mi o bucată de tutun de mestecat, domnule, după aceea mă puteţi biciui", spuse el.

Frere rîse. Indiferenţa brutală a omului îi plăcea. Îi aruncă lui Vickers o privire interogativă, scoase din buzunarul hainei sale albastre o bucată de tutun presat şi i-o întinse puşcăriaşului.

Gabbett se aruncă asupra tutunului ca un dulău asupra osului, făcîndu-l să dispară imediat în gură.

„Cîţi colegi a avut?", întrebă Maurice, privind cu interes la maxilarele ce mestecau, de parcă ar fi studiat o curiozitate a naturii. „Coleg" părea a fi ceva cu care puşcăriaşul se năştea — o aluniţă, de exemplu.

„Trei, domnule".

„Trei? Ei bine, Vickers, daţi-i treizeci de lovituri".

„Dacă aş mai fi avut încă trei", mormăi Gabbett, mestecînd tutun, aş fi reuşit să scap".

„Ce zice?"

Dar Troke nu înţelesese despre ce e vorba, iar Steve, care se dăduse puţin înapoi, susţinea că nu auzise nimic. Ticălosul continua să plescăie, mestecînd tutun. Se cufundase în tăcere şi se prefăcea a nu fi zis nimic.

Şezînd astfel şi mestecînd posomorît, oferea o privelişte înspăimîntătoare. Nu atît pentru urîţenia lui naturală, sporită de zdrenţele jegoase ce abia-i acopereau goliciunea, nici din cauza bărbiei ascuţite, a buzei de iepure, a picioarelor strivite, a obrajilor supţi şi a trupului vlăguit. Nu numai pentru că această fiară ghemuită, care stătea picior peste picior, cu braţul păros pe genunchi, arăta atît de puţin a om, încît te îngrozea la gîndul că femei şi copii făceau parte din aceeaşi speţă

cu monstrul acesta. Nu, mai cu seamă pentru că gura sa, din care se prelingea saliva, maxilarele sale, ce mestecau liniştit, degetele sale mişcîndu-se febril şi ochii injectaţi vesteau ceva înfiorător, mai înfiorător decît moartea prin înfometare — amintirea unei tragedii care se petrecuse, probabil, în adîncul *bush*-ului.

„Veniţi", spuse Vickers, „să mergem. Va trebui să-l biciuiesc din nou. Ah, ce loc îngrozitor! Nu-i de mirare că i se zice Poarta Iadului".

„Prea sînteţi moale, domnule", constată Frere, cînd ajunseseră pe la mijlocul drumului. „Bestiile trebuie tratate ca atare".

Maiorul Vickers oftă, deşi o asemenea mentalitate nu-i era necunoscută. „N-am căderea să critic sistemul", spuse el. Respectul său pentru „disciplină" îl făcu să se reţină şi să nu-şi exprime deschis părerea. „Dar uneori mă întreb dacă nu s-ar ajunge mai departe cu bunătatea decît cu lanţurile ori pisica cu nouă cozi".

Însoţitorul său izbucni în rîs. „Ah, iată aceleaşi vechi idei! Gîndiţi-vă că ele erau să ne coste viaţa atunci, pe *Malabar*. Nu, nu, am experienţa mea cu puşcăriaşii — deşi bandiţii mei nu-s nici pe departe aşa de răi ca ai dumneavoastră — şi vă spun, domnule, nu există decît o soluţie: pumnul. Să simtă cine sînt. Cu toţii sînt aduşi aici ca să muncească şi, dacă nu muncesc, trebuie biciuiţi pînă ce se înmoaie. Şi chiar dacă lucrează bine, o lovitură cu biciul, din cînd în cînd, nu poate să strice. Le aduce aminte de ceea ce-i paşte dacă se lenevesc".

Între timp, ajunseseră pe verandă. Luna arunca o lumină blîndă asupra golfului de la picioarele lor şi făcu să lucească vîrful lui Grummet Rock.

„Ei da, asta-i opinia generală", răspunse Vickers. „Dar gîndiţi-vă ce viaţă duc. Doamne!", strigă el cu o subită pasiune, în timp ce Frere se opri şi privi spre golf. „Nu sînt un om crud şi n-am ordonat, după cîte ştiu, încă nici o pedeapsă nemeritată, dar, de cînd sînt aici, am trăit de zece ori coşmarul că un puşcăriaş s-a înecat aruncîndu-se de pe stînca de colo. Cu toţii au preferat moartea unei vieţi de mizerie. Nu sînt nici trei săptămîni de cînd doi puşcăriaşi, care lucraseră la tabăra de tăietori de lemne şi se certaseră cu supraveghetorul, au spus adio camarazilor şi, luîndu-se de mînă, s-au aruncat de pe stîncă. Un gînd desperat!"

„N-ar fi trebuit să comită crime", interveni prozaicul Frere. „Au ştiut doar ce pedeapsă îi aşteaptă. Au primit ceea ce au meritat".

„Dar imaginați-vă că ar trebui să trăiască aici și un condamnat din eroare !"

„Asta nu mi-o pot imagina", spuse Frere, rînjind. „Condamnat din eroare, mă faceți să rîd ! Toți sînt nevinovați, dacă dai crezare spuselor lor. Dar ce-i cu lumina roșie de vizavi ?"

„E focul aprins de Dawes pe Grummet Rock", răspunse Vickers și o luă din loc. „Omul despre care v-am povestit. Veniți, să bem un brandy și să închidem ușa".

CAPITOLUL 5

Sylvia

„Ei, lăsați, în curînd o să rezolvați problema", spuse Frere cînd intrară în casă. „La sfîrșitul lunii, în mod sigur, o să puteți porni la drum. Eu voi veni după dumneavoastră, cu doamna Vickers".

„E vorba despre mine ?", îi întîmpină veselă doamna Vickers. „Bărbați răi ce sînteți, m-ați lăsat singură !"

„Domnul Frere a fost atît de amabil oferindu-se să vă însoțească, pe tine și pe Sylvia, pe vasul *Osprey*. Iar eu voi prelua comanda pe *Ladybird*".

„Foarte drăguț din partea dumneavoastră, domnule Frere. Foarte drăguț", spuse doamna Vickers, iar amintirea flirtului de acum șase ani cu un anume locotenent tînăr îi aprinse obrajii. „Într-adevăr, sînteți foarte atent. Nu te bucuri, Sylvia, să călătorești cu domnul Frere și cu mama la Hobart ?"

„Domnule Frere", spuse Sylvia, care-și făcuse apariția dintr-un colț al camerei, „îmi pare rău că v-am jignit adineauri. Vreți să mă iertați ?". Stătea în fața lui, cu fața încadrată de bucle blonde, cu mîinile încrucișate peste șorțul negru, din mătase (Iulia Vickers avea păreri ciudate cu privire la îmbrăcămintea fiicei sale) și-și formulă scuza într-o manieră atît de rigidă și demodată, încît Frere era cît pe-aci să izbucnească din nou în rîs.

„Firește, te iert, copilul meu", răspunse el. „N-ai vrut să spui ceea ce ai spus, sînt sigur".

„Ba da, ba da, asta am vrut să spun, și toomai de aia îmi pare rău. Sînt uneori revoltător de nemanierată, deși n-o să mă credeți". (Spunea aceasta cu încîntătoarea cochetărie a unui copil conștient de frumusețea lui). „Mai cu seamă în ceea ce privește istoria romană. Nu cred că romanii au fost nici măcar pe jumătate atît de curajoși precum cartaginezii. Și dumneavoastră, domnule Frere ?"

Întrebarea fu atît de neașteptată pentru Maurice, că nu putu răspunde decît cu un : „De ce nu ?"

„Pentru că nu țin la ei nici pe jumătate", explică Sylvia, cu desconsiderarea tipic feminină a argumentelor de ordin rațional. Întotdeauna au avut atîția soldați ! E drept, ceilalți au fost foarte cruzi în campaniile lor de cucerire".

„Oare așa să fi fost ?", întrebă Frere.

„Dar cum altfel ? Doamne ! Nu i-au tăiat pleoapele bietului Regulus, iar apoi l-au rostogolit de pe un deal într-un butoi plin cu cuie ? Nu găsiți că e groaznic ?"

Cu mina unui om care i-a studiat temeinic pe clasici, domnul Frere dădu din cap, recunoscînd că, într-adevăr, n-a fost prea drăguț din partea cartaginezilor.

„Sînteți o mare erudită, domnișoară Sylvia", adăugă el repede, căci simțea că fata, sigură de sine, e gata să-l încolțească. „Vă place să citiți ?"

„Foarte mult".

„Și ce fel de cărți citiți ?"

„Oh, o grămadă. *Paul și Virginia*,[1] și *Paradisul pierdut*,[2] și piesele lui Shakespeare, și *Robinson Crusoe*, și *Predicile lui Blair*,[3] și *Cartea frumuseții*, și *Tom Jones*[4]".

„Un amestec cam pestriț", interveni doamna Vickers, cu un zîmbet acru — ea nu punea prea mare preț pe lectură — „dar mica noastră bibliotecă nu oferă posibilitatea unei selecții, iar eu personal nu citesc prea mult. John, domnul Frere precis ar mai bea un pahar. Oh, nu trebuie să vă scuzați. Sînt doar soție de soldat. Sylvia, draga mea, spune-i domnului Frere noapte bună și du-te la culcare".

„Noapte bună, domnișoară Sylvia. Îmi dați un sărut ?"

„Nu !"

„Sylvia, nu fi obraznică !"

---

[1] *Paul și Virginia*, roman publicat în 1787. Autorul este Jacques Henri Bernardin de Saint-Pierre (1737—1814), discipol al lui Rousseau. Evocă dragostea idilică și moartea tragică a doi „copii ai naturii" pe exotica insulă Mauritius din Oceanul Indian.

[2] *Paradisul pierdut*, poem epic din 1667, opera marelui scriitor englez John Milton (1608—1674), evocînd lupta burgheziei engleze împotriva tiraniei, elogiu al răzvrătirii prometeice, întruchipată în figura lui Satan.

[3] Hugh Blair (1718—1800), cleric scoțian ; în 1761, devine profesor de retorică la Edinburgh. Predicile sale (5 volume, 1777—1801) au fost considerate, multă vreme, drept un model de proză iluministă.

[1] *Tom Jones* — romanul publicat în 1749, al scriitorului englez Henry Fielding (1707—1754), vastă panoramă tipologică a Angliei din acea vreme.

„Nu sînt obraznică", strigă Sylvia, revoltată de felul în care fuseseră primite mărturisirile ei literare. „*Dînsul* e obraznic ! Nu vreau să-l sărut. Doamne, tocmai pe dînsul !"

„Nu vrei să mă săruţi, frumuseţe mică", strigă Frere, aplecîndu-se înainte şi punînd braţul pe talia fetei. „Atunci trebuie să te sărut eu !"

Spre marea lui mirare, Sylvia, văzîndu-se apucată şi sărutată împotriva voinţei ei, se făcu roşie ca racul, ridică pumnul şi-l lovi în faţă cu toată puterea. Lovitura fu atît de neaşteptată şi-l duru atît de tare, încît Maurice era cît pe-aci să cedeze grosolăniei sale congenitale şi să tragă o înjurătură.

„Sylvia !", exclamă Vickers, cu un sever reproş.

Dar Frere izbucnise în rîs. Ţinea strîns mîinile Sylviei şi o sărută din nou, oricît de violent protestă ea. „Aşa !", spuse el, triumfător. „Vezi, n-ai reuşit !"

Vickers se ridică, vizibil supărat, şi vru să tragă fata deoparte. Sylvia, care gemea şi plîngea de furie, îşi eliberase între timp o mînă şi-l lovea mereu pe cel ce-o chinuia.

„Doamne !", strigă ea, cu ochii scăpărînd de mînie, „daţi-mi drumul ! Vă urăsc ! Vă urăsc ! Vă urăsc !"

„Îmi pare foarte rău, Frere", spuse Vickers, după ce uşa se închisese în urma Sylviei. „Sper că nu v-a lovit prea tare".

„Oh, nu ! Îmi place temperamentul ei. Ha-ha ! Toate sînt la fel : cu femeile n-o scoţi la capăt decît dacă le arăţi cine e cel mai tare".

Vickers se grăbi să dea conversaţiei o altă întorsătură ; evocînd trecutul şi făcînd consideraţii despre viitor, uitară în curînd micul incident. Dar cînd domnul Frere, o oră mai tîrziu, traversă culoarul spre a se îndrepta către camera lui, văzu deodată în faţa lui o făptură gingaşă, învelită într-un şal. Era micuţa sa inamică.

„V-am aşteptat, fiindcă vreau să vă cer iertare, domnule Frere", spuse ea. „N-ar fi trebuit să vă lovesc. Sînt o fată rea. Da, aşa-i, şi dacă nu mă fac mai bună, n-o s-ajung în rai".

Zicînd aceasta, fetiţa scoase de sub şal o hîrtie împăturită ca o scrisoare şi i-o puse lui Frere în mînă.

„Ce-i ásta ?", întrebă el. „Du-te repede la culcare, altfel răceşti, fetiţo".

„Este o cerere scrisă, de iertare. Şi n-am să răcesc, căci port ciorapi. Dacă n-o primiţi", adăugă ea, ridicîndu-şi sprîncenele, „n-am ce face în plus. V-am lovit, şi pentru asta îmi cer scuze. Deoarece sînt femeie, nu vă pot da satisfacţie în maniera obişnuită".

Frere își înăbuși rîsul și se aplecă adînc în fața adversarei sale. „Primesc scuzele dumneavoastră, domnișoară Sylvia", spuse el.

„Cu asta, discuția noastră a luat sfîrșit", răspunse de sus Sylvia. „Am onoarea să vă doresc noapte bună, domnule".

Micuța domnișoară își strînse cu un aer de demnitate șalul în jurul umerilor firavi și o porni în lungul culoarului, atît de gravă, de parc-ar fi fost Amadis de Gaula [1] în persoană.

Frere, care se cutremura de rîs, intră în camera sa, desfăcu hîrtia și, la lumina lumînării de seu, citi ceea ce-i comunica Sylvia, cu scrisul ei infantil :

„Domnule, v-am lovit. Mă scuz în scris. Servitoarea dumneavoastră devotată,

Sylvia Vickers".

„Aș vrea să știu din ce carte a copiat asta", murmură el. „E precis un pic sărită de pe fix. Nici nu-i de mirare, asta nu-i viață pentru un copil".

CAPITOLUL 6

O săritură în întuneric

Două sau trei zile după sosirea vasului *Ladybird*, pușcăriașul singuratic de pe Grummet observă, dimineața, mișcări misterioase de-a lungul coastei, pe Sarah Island. Bărcile pușcăriașilor, care, de obicei, la răsăritul soarelui, se îndreptau spre colinele împădurite din cealaltă parte a portului, nu mai apăruseră de cîteva zile. Lucrările de construcție a unui spărgător de valuri, pe vîrful de vest al coloniei, fuseseră întrerupte. Toate forțele de muncă disponibile erau ocupate pe *Osprey*. Și soldații care veneau în fiecare dimineață de pe *Ladybird* luau parte la lucrările misterioase. Degeaba se gîndea Rufus Dawes, în timp ce-și făcea micul tur zilnic, oare ce ar fi putut însemna activitatea asta neobișnuită. Din nefericire, nu se arăta nimeni care să-l lămurească.

Două săptămîni mai tîrziu, în jurul datei de 15 decembrie, observă din nou ceva ciudat. Într-o dimineață, toate bărcile insulei se îndreptară spre partea opusă a portului, iar în cursul

[1] *Amadis de Gaula* — celebru roman cavaleresc, a cărui limbă de origine nu a fost încă pe deplin elucidată ; în varianta inițială a fost, probabil, portugheză. Scriitorul spaniol Garcia Ordonez de Montalvo a prelucrat cele trei cărți ale primei variante, adăugînd alte două părți ; 1492, tipărit în 1508 ; a contribuit la renașterea literaturii cavalerești în Europa.

zilei se răspîndi peste coline un nor mare de fum. O zi după asta, spectacolul se repetă, iar a patra zi bărcile se întoarseră trăgînd după ele o plută uriaşă. Cum se văzu mai tîrziu, pluta, care fu fixată lîngă vasul *Ladybird*, era construită din scînduri, stîlpi şi căpriori care fură, pe rînd, urcaţi cu macarale şi depozitaţi pe vas.

Asta îi dădu de gîndit lui Rufus Dawes. Oare nu se mai taie deloc copaci? Născocise guvernul altă metodă de folosire a forţei de muncă a puşcăriaşilor? El doborîse copaci şi construise bărci, tăbăcise piei şi făcuse pantofi. E posibil, oare, să se treacă acum la altceva? Înainte de a fi găsit o explicaţie plauzibilă, o nouă expediţie de bărci îl puse în faţa unei noi enigme. Trei bărci navigară spre golf şi se întoarseră, după douăzeci şi patru de ore, cu patru făpturi străine, cu provizii şi unelte agricole. Cînd Rufus Dawes zări uneltele, ajunse la concluzia că bărcile fuseseră la Philip Island, „grădina“ coloniei, ca să-i aducă pe grădinari şi produsele recoltei. Toate astea îl făcură a bănui că *Ladybird* adusese un nou comandant — privirea lui, ascuţită de viaţa semisălbatică, îl recunoscuse deja pe Maurice Frere — iar evenimentele misterioase erau „îmbunătăţiri“ ale noului stăpîn. În acest punct al reflecţiilor sale din prima supoziţie — presupunînd că era justă — rezultă firesc o a doua: locotenentul Frere va fi un comandant mai sever decît maiorul Vickers. În ceea ce-l priveşte pe Rufus Dawes, severitatea atinsese de mult măsura suportabilului şi, astfel, nenorocitul om luă o decizie desperată — să se sinucidă. Înainte de a-l judeca, să ne amintim cît de mult suferise bietul om în ultimii şase ani.

Ne-am putut face o părere despre viaţa pe corăbiile cu puşcăriaşi şi ştim prin ce chinuri a trecut Rufus Dawes înainte de a păşi pe coasta stearpă a Porţii Iadului. Dar ca să ne dăm seama pe de-a-ntregul de chinurile pe care fusese nevoit să le suporte de atunci încoace, trebuie să ne imaginăm mîrşăviile care se petrecuseră sub puntea *Malabar*-ului. În închisoarea de acolo, se mai zărea, din cînd în cînd, o rază de lumină. Nu toţi puşcăriaşii erau nişte bandiţi respingători, nu toţi erau ticăloşi irecuperabili. Oricît de strîmtă şi sufocantă fusese închisoarea, oricît de abrutizaţi cei dinlăuntrul ei, oricît de îngrozitoare amintirea fericirii trecute, viitorul era necunoscut — mai rămîneau speranţele. La Macquarie Harbour însă se adunase drojdia din cupa deznădejdii. Aici veneau cei mai răi şi astfel aveau să rămînă pentru totdeauna. Abisul chinului era atît de adînc, încît nu mai vedeai cerul. Viaţa era

lipsită de speranță ; doar moartea deschidea porțile închisorii insulare.

Oare se poate imagina cît a suferit, într-o singură săptămînă, un om nevinovat, dotat cu ambiție și cu puterea de a-i iubi și respecta pe alții ? Noi, oamenii obișnuiți, care trăim o viață obișnuită — ne plimbăm, rîdem, ne facem un cămin, apoi ne căsătorim copiii, nu ne putem imagina mizeria unei astfel de vieți. Ne putem închipui doar vag plăcerile libertății și sila ce ți-o provoacă o societate detestabilă, dar asta-i tot. Sîntem siguri că am muri sau am înnebuni, probabil, dacă am fi puși în lanțuri și am fi înjosiți, dacă am fi hrăniți cu lături, tratați ca animalele, mînați la muncă zilnică cu amenințări și bătaie, închiși împreună cu ticăloși care disprețuiesc cinstea și onoarea. Dar nu știm și nu vom ști niciodată cît de odioasă ni se pare viața atunci cînd trebuie s-o împărțim cu ființe ca acelea care cărau trunchiurile de copaci la malul fluviului Gordon și roboteau, blestemînd înfiorător. în groapa cu nisip de pe Sarah Island. Nimeni nu poate descrie în ce abisuri ale mizeriei îl poate arunca o singură săptămînă a unei asemenea vieți. Chiar dacă s-ar simți în stare s-o descrie în cuvinte, n-ar cuteza s-o facă. Ca acela care caută în deșert un chip omenesc, dă peste un lac cu apa de sînge, își vede în el propria imagine și fuge îngrozit, oricare dintre noi ar fugi de priveliștea propriilor sale chinuri înjositoare. Să ne închipuim acum că o ființă omenească a avut de suportat, timp de șase ani, asemenea chinuri.

Deoarece Rufus Dawes nu știa că tot ceea ce observase și auzise era legat de desființarea coloniei și că *Ladybird* urma să-i ridice de acolo pe pușcăriași, luă hotărîrea să se scuture de povara care-l apăsa atît de greu și să-și pună capăt vieții. Șase ani doborîse copaci și cărase apă, șase ani nădăjduise, în ciuda lipsei de speranță, șase ani trăise în umbra morții. Nu îndrăznea să-și reamintească prin ce trecuse. Simțurile lui erau paralizate de chinuri.

Singurul lucru de care era conștient era acesta : fusese închis pentru toată viața. La început, e drept, visase libertatea, făcuse totul ca să f. grațiat pentru buna lui purtare, dar ticăloșia lui Vetch și Rex răpiseră fructul strădaniilor sale. În loc să fie răsplătit cu laude și recunoștință pentru că dăduse în vileag revolta, fu considerat el însuși vinovat și condamnat, deși își susținuse cu tărie nevinovăția. „Trădarea“ sa — așa o considerau pușcăriașii — nu-i fu recunoscută ca un merit de autoritate, îi atrase însă disprețul și dușmănia acelor monștri în mijlocul cărora trăia. La sosirea sa la Poarta Iadului, era

deja un proscris, un paria printre acele ființe care, la rîndul lor, erau paria pentru cei din afară.

De trei ori încercaseră să-l asasineze, dar pe atunci nu era încă sătul de viață și se apărase. Opoziția sa fu interpretată de un supraveghetor drept încăierare și fu pus din nou în lanțurile de care abia fusese eliberat. Forța sa fizică — singura care-l putea ajuta aici — insuflă celorlalți respect și fu lăsat în pace.

La început, îi conveni această atitudine, cu timpul deveni însă chinuitoare, apoi dureroasă și, în final, insuportabilă. În timp ce vîslea, ori se tîrîia prin noroi, încovoindu-se sub povara lemnelor, dorea nespus de mult ca măcar vreunul să-i adreseze un cuvînt.

Dacă făcea parte dintr-un lanț de oameni pe spatele cărora zăcea un trunchi de copac greu, lua pe umerii săi o povară dublă, numai ca să audă un cuvînt prietenesc. Muncea întreit ca să audă o vorbă bună de la vreun camarad. Singur și proscris, rîvnea la prietenia banditilor și asasinilor. Apoi urmă reacția contrară : acum ura pînă și vocea lor. Nu mai vorbea și refuza să răspundă dacă cineva i se adresa. Supa o mînca departe de ceilalți, ori de cîte ori lanțul i-o permitea. Astfel își atrase repede renumele unui ticălos sumbru, periculos și aproape dement. Căpitanului Barton, comandantul, îi fu milă de el și-l folosi ca grădinar. O săptămînă suportă mila, dar cînd Barton veni într-o dimineață, găsi smulse puținele tufișuri, straturile cu flori călcate în picioare și pe grădinar stînd jos, printre uneltele de grădinărit sparte. Pentru asta, Dawes fu biciuit. Se zicea că se purtase bizar cu acest prilej. Plîngea și cerșea îndurare, ruga să fie iertat, aruncîndu-se la picioarele lui Barton. Acesta fu însă neîndurător și, la prima lovitură, deținutul amuți. De atunci deveni și mai închis. Numai uneori, cînd se credea singur, se arunca jos și plîngea ca un copil. Părerea generală era că se țicnise.

Cînd Vickers își luase postul în primire, Dawes îi ceru o întrevedere și-l rugă să-l trimită înapoi la Hobart. Cererea, firește, îi fu refuzată, dar i se dădu voie să lucreze pe *Osprey*. I se scoaseră cătușele și, un timp, totul merse bine. Dar într-o zi se ascunse și, la venirea nopții, înotă în port. Fu urmărit, prins, biciuit din nou și condamnat la cele mai aspre munci. Stingea var, căra trunchiuri de copac, se chinuia vîslind. I se dădeau cele mai grele și mai degradante munci. Era evitat și urît de tovarășii săi, temut de supraveghetori și privit cu suspiciune de către autorități. Rufus Dawes ajunsese în adîncul prăpastiei durerii în care se aruncase de bună voie. Gîndu-

rile sale îl duseră aproape la demență și, astfel, se asocie cu Gabbett și cei trei nenorociți, în încercarea lor desperată de evadare, dar, după cum povestise Vickers, fu prins imediat. Fusese stînjenit de cătușele grele pe care le purta și, deși Gabbett îl asigurase cu un zel ciudat că garantează reușita evadării, nenorocitul se prăbuși după prima sută de iarzi de fugă și, înainte de a se putea ridica, fu prins de doi voluntari. Acestei împrejurări camarazii lui îi datorau scurta lor libertate, căci Troke se mulțumi cu acest singur pușcăriaș recuperat, încetă urmărirea, care era destul de periculoasă, dată fiind natura terenului, și-l readuse în triumf pe Dawes la colonie. Drept pedeapsă, pușcăriașul rebel fu izolat pe Grummet Rock.

În singurătatea apăsătoare în care trăia acum, mintea i se rătăcise din cauza reproșurilor ce și le făcea. Era chinuit de viziuni și vise terifiante. Zăcea ore în șir fără să se miște, uitîndu-se fix la necuprinsul cerului și al mării. Se întreținea cu ființe imaginare. Îi venea mereu în minte scena despărțirii de mama lui. Ținea discursuri solemne stîncilor și cerea pietrelor să depună mărturie că e nevinovat și că s-a jertfit. Prietenii săi din tinerețe treceau pe lîngă el într-o horă fantasmagorică. Uneori considera că viața sa nu mai e decît un vis. Ori de cîte ori se trezea din halucinațiile sale, o voce interioară îl îndemna să se arunce în apele învolburate din preajma închisorii și să termine odată cu visele astea sumbre.

În ciuda letargiei sale fizice și spirituale, înregistră neobișnuitele evenimente de pe coastă, care îl făcură să urască și mai mult viața. Vedea în ele ceva înspăimîntător, amenințarea unor chinuri insuportabile. Dacă ar fi știut că vasul *Ladybird* urma să ridice în curînd ancora și că se dăduse deja ordin să fie readus de pe stîncă și transportat, împreună cu ceilalți, la Hobart, ar fi ezitat, dar nu bănuia nimic ; știa numai că povara vieții îi devenise nespus de grea și că trebuia să scape de ea, acum ori niciodată...

Între timp, în colonie era o agitație febrilă. Cam la trei săptămîni după ce Vickers anunțase ordinul guvernatorului, totul era pregătit pentru plecare. Comandantul se înțelesese definitiv cu Frere și cu privire la măsurile strategice. El personal urma să preia vasul *Ladybird*, împreună cu pușcăriașii. Soția și fiica sa urmau să rămînă pînă ce era gata de plecare vasul *Osprey*, care trebuia să urmeze corăbiei, sub comanda lui Frere, de îndată ce locotenentul își va fi îndeplinit cealaltă misiune — de a face colonia una cu pămîntul. „Vă las aici un grup de gardă, sub comanda unui caporal și zece pușcăriași, ca echipaj pentru vas“, spusese Vickers. „Vă ajunge cu priso-

sință". La care Frere, cu un zîmbet mulțumit de sine, destinat doamnei Vickers, declară că i-ar putea ajunge la nevoie și cinci pușcăriași, căci știe cum să-i facă pe puturoșii ăia să muncească întreit.

N-avem voie să trecem sub tăcere, în această relatare, unul dintre incidentele care s-au petrecut în timpul pregătirilor de călătorie. În apropierea lui Philip Island, pe partea de nord a portului, se află Coal Head. Nu demult, acolo fusese un grup de muncă. Oamenii chemați în grabă de Vickers, să ajute la opera de distrugere, lăsaseră acolo cîteva unelte, precum și lemn de construcție. În ultima oră, cîțiva bărbați fură trimiși cu barca să aducă cele uitate. Adunară uneltele și legară cu lanțuri, în formă de plută, trunchiurile de copaci care valorau la Hobart cîte 25 de șilingi bucata. După ce pușcăriașii recuperaseră astfel lemnul și-l agățaseră de barcă, către apusul soarelui vîsleau înapoi, spre vas. Deoarece timpul presa și, oricum, nimeni nu mai supraveghea respectarea disciplinei, pluta nu fusese făcută cu grija cuvenită ; se mai adăugă și curentul puternic, împotriva căruia avea de luptat barca. Trunchiurile începură să se desfacă din legătură și, cu toate că lanțul rămase încordat datorită mișcării bărcii, o parte din încărcătură se desprinse cînd vîslașii încetiniră viteza. Domnul Troke, care fixa barca de vasul *Ladybird*, mai văzu doar cum un trunchi uriaș se desprinse, dispărînd în întuneric. În timp ce se uita mînios în urma lui, de parc-ar fi fost vorba de un pușcăriaș îndărătnic, care merita două zile de carceră izolată, i se păru deodată că aude un țipăt din direcția spre care se îndreptase trunchiul. Ar mai fi ascultat, fără îndoială, dar fu nevoit să-și concentreze toată atenția asupra salvării lemnului și să împiedice răsturnarea bărcii din cauza masei instabile de lemne.

Țipătul era al lui Rufus Dawes. De pe stînca sa singuratică, văzuse barca îndreptîndu-se spre *Ladybird*. Cînd e vorba de decizii finale, întreprindem uneori acțiuni ciudate ; astfel, Rufus Dawes se hotărîse să se arunce în valuri în clipa cînd întunericul va înghiți barca. Văzu cum aceasta se chinuia să înainteze, depărtîndu-se de el cu fiecare lovitură de vîslă și devenind tot mai greu vizibilă. La un moment dat nu se mai zărea la pupa decît figura domnului Troke, apoi dispăru și aceasta, iar cînd următorul val ridică vîrful plutei, Rufus Dawes se aruncă în valuri.

Cătușele grele îl făcură să se scufunde ca o piatră. Își propusese să nu înoate și, în prima clipă, ridică într-adevăr bra-

țele deasupra capului, ca să se scufunde mai rapid. Dar cînd simți că se sufocă, iar cînd apa, rece ca gheața, alungă toropeala ce-l cuprinsese, începu să se zbată cu desperare și ajunse din nou la suprafață, în ciuda cătușelor de fier, buimăcit și dominat de un sălbatic spirit de autoconservare. Deodată, zări un obiect uriaș, negru, care se năpusti din întuneric asupra lui. O scurtă luptă cu curentul, o încercare zadarnică de a evita prin scufundare obiectul necunoscut, groaznicul sentiment că lanțul de fier de la picioare îl trage în jos, și trunchiul uriaș desprins din plută era deasupra lui, amenințînd să-l zdrobească. În fața pericolului morții, îi dispăru gîndul sinuciderii. Scoțînd un țipăt deznădăjduit — pe care-l auzise Troke — ridică brațele, să apuce monstrul ce voia să-l împingă spre moarte. Trunchiul de copac zăcea deasupra lui și-l ținea sub apă, dar cînd mîna lui Rufus Dawes pipăi trunchiul, veni în contact cu lațul odgonului, care atîrna încă de copac. Îl apucă cu o mișcare desperată. În clipa următoare, capul său era deasupra apei, se ținu bine și, cu ultimele forțe, se avîntă pe trunchi.

Pentru o clipă, văzu în depărtare luminile ce răzbăteau prin hublourile corăbiilor ancorate, zări dispărînd în stînga Grummet Rock, apoi închise epuizat ochii ; trunchiul plutitor îl conduse, repede și în tăcere, în întuneric.

Domnul Troke, care a doua zi dimineața acostă pe insula stîncoasă, constată că e pustie. Chipiul pușcăriașului se afla pe marginea stîncii, dar deținutul dispăruse. În drum spre *Ladybird,* Troke medită temeinic asupra cazului, iar cînd îi raportă lui Vickers pomeni de țipătul ciudat pe care-l auzise cu o seară înainte.

„Cred, domnule, că a încercat să traverseze golful înot", spuse el. „Dar în mod sigur s-a scufundat imediat, căci, cu lanțul, nu putea face nici cinci mișcări".

Vickers, care tocmai dădea ordinul de ridicare a ancorei și avea de lucru pînă peste cap, acceptă fără obiecții această presupunere. Pușcăriașul ori se sinucisese, ori pierise într-un accident. Fie că era sinucidere, fie o încercare eșuată de evadare — după experiența de pînă acum cu Rufus Dawes, a doua explicație era cea mai plauzibilă — era, oricum, mort. După cum observase domnul Troke, cu cătușe nimeni nu putea traversa înot golful. Cînd vasul *Ladybird* trecu, o oră mai tîrziu, pe lîngă Grummet Rock, toți cei de pe bord erau convinși că trupul ultimului locuitor al celulei stîncoase zăcea sub valurile învolburate.

CAPITOLUL 7

Rămas bun de la Macquarie Harbour

Toţi de pe *Ladybird* îl credeau mort pe Rufus Dawes, iar cei care rămăseseră pe Sarah Island nu bănuiau nimic despre ciudatul incident. Maurice Frere, care nu-şi irosea timpul gîndindu-se la deţinutul rebel, îl credea pe Dawes la adăpost în magazia goeletei şi la jumătate de drum spre Hobart Town. Nici una dintre cele optzeci de persoane de pe *Osprey* nu bănuia că barca ce venise să-l ia pe puşcăriaşul exilat se întorsese fără el. Dealtfel, micul grup nu avea vreme să stea prea mult pe gînduri. Domnul Frere, interesat să-şi dovedească iscusinţa şi energia, făcea eforturi uriaşe ca să accelereze plecarea. Îi împingea din urmă fără cruţare pe cei zece puşcăriaşi nefericiţi, încît, la nici o săptămînă după plecarea vasului *Ladybird*, *Osprey* putu întinde pînzele. Doamna Vickers şi fiica ei, care priviseră cu regrete lesne de înţeles distrugerea casei lor, se mutaseră în micuţa cabină de pe bric şi, în seara zilei de 11 ianuarie, domnul Bates, căpitanul vasului, comunică echipajului că locotenentul Frere ordonase ridicarea ancorei pentru zorii zilei următoare.

Aşa se şi întîmplă. Bricul porni la drum în zori, cu o uşoară briză din sud-vest, şi aruncă ancora în afara Porţii Iadului cam pe la ora trei după-amiază. Din nefericire, vîntul îşi schimbă direcţia către nord-vest, ceea ce provocă valuri mari spre bancul de nisip, la bariera amintită. Gîndindu-se la doamna Vickers şi la copil, prudentul Bates navigă zece mile înapoi şi aruncă ancora în golful Wellington, la orele şapte seara. Fluxul urca repede, iar bricul se clătina violent. Doamna Vickers rămase în cabina ei, iar pe Sylvia o trimise la locotenentul Frere, cu sarcina să-l distreze pe acesta. Sylvia se supuse, dar nu reuşi deloc să-l amuze. Nutrea pentru Frere o adevărată repulsie — una dintre acele violente antipatii pe care copiii le încearcă uneori fără motiv — şi, din acea seară memorabilă cînd îi înmînase scuzele scrise, îl trata cu o politeţe distantă. Degeaba o răsfăţase şi o curtase, nimic n-o putea determina să aibă pentru el sentimente mai calde. „Nu vă pot suferi, domnule", spunea, de exemplu, în maniera ei preţioasă. „Dar asta precis că nu vă deranjează, aveţi doar destulă bătaie de cap cu puşcăriaşii dumneavoastră. Nu vă străduiţi, vă rog, mă pot întreţine şi singură". — „Cum doriţi", răspundea Frere. „N-am intenţia să mă impun". Dar era, totuşi, puţin supărat. În seara aceasta, tînăra domnişoară se arăta ceva mai prevenitoare.

Tatăl ei plecase, mama era bolnavă, ea se simţea singură, iar Frere era singurul om care-i putea oferi puţină distracţie. Se supuse, deci, ordinului mamei. Locotenentul se plimba, fumînd, pe punte.

„Domnule Frere, trebuie să vă întreţin".

„Aşa ? Ascult".

„Oh, nu ! Domnul e cel care trebuie să poarte conversaţia. Faceţi un mic efort !"

„Ei bine, luaţi loc, să stăm de vorbă", răspunse Frere, care era bine dispus, căci îşi îndeplinise atît de bine sarcina. „Cu ce să vă întreţin ?"

„Ah, ce prost sînteţi !" Parcă eu aş şti ! *Dumneavoastră* trebuie să vorbiţi. Povestiţi-mi o întîmplare"

„Jack şi vrejul de fasole ?", [1] propusese Frere.

„Jack şi bunica ! Ridicol ! Născociţi singur una".

Frere rîse. „Nu ştiu nici una. N-am făcut niciodată aşa ceva".

„Atunci e timpul. Începeţi. De nu, plec".

Frere îşi şterse fruntea.

„Ştii povestea lui Robinson Crusoe ?", începu el, grav, de parcă asta ar fi fost cea mai grozavă idee.

„Fireşte c-o ştiu", replică Sylvia, strîmbînd din botişor. „Cine nu ştie de Robinson Crusoe ?"

„Aşa ? Nu ştiam. Să mă mai gîndesc".

Meditativ, pufăi din pipă şi trecu în revistă reminiscenţele sale literare. Sylvia şedea lîngă el şi aştepta cu nerăbdare ideea fericită ce nu voia să mai apară.

„Sînteţi cu-adevărat prost !", spuse ea, bosumflîndu-se. „Noroc că, în curînd, voi fi din nou cu tata. El ştie tot felul de poveşti, aproape cît bătrînul Danny".

„Cum, şi Danny ştie poveşti ?"

„Danny ?", repetă ea cu uimire, de parcă ar fi zis „Walter Scott". „Şi cîte încă !". Aplecînd capul într-o parte, îi aruncă o privire hazlie, de superioritate : „Cred că nu ştiţi nici măcar povestea despre fantoma care anunţă moartea ?"

„Nu. N-am auzit-o niciodată".

„Şi nici pe cea despre roibul familiei Peppers ?"

„Nu".

„Trebuia să-mi închipui. Şi basmul despre copilul rău crescut ? Nu ?"

---

[1] *Jack şi vrejul de fasole* — basm englez, în care Jack, fiul unei văduve sărace, se înalţă pînă la nori, pe un vrej de fasole, izbutind să învingă, prin viclenie, un uriaş.

„Nu“.

Sylvia se dădu jos de pe pervazul ferestrei pe care șezuse și-l privi cu dispreț pe omul de lîngă ea. „Trebuie să recunosc, domnule Frere, că sînteți cu-adevărat incult. Scuzați-mă, nu vreau să vă jignesc, dar nu mă pot abține să constat că, pentru vîrsta dumneavoastră, sînteți total incult“.

Maurice Frere se necăji un pic din cauza acestei observații. „Ești suficient de obraznică, Sylvia“ spuse el.

„Numele meu este domnișoara Vickers, domnule locotenent Frere. Și acum mă duc la domnul Bates. Mă voi întreține cu el“.

Și transformă pe loc amenințarea în realitate. Domnul Bates, care avea sarcina, plină de răspundere, de pilot, îi povesti despre scafandri și recife de coral, apoi îi relată, exagerînd, aventurile sale în apele Chinei.

În acest timp, Frere se plimba fumînd. Era furios împotriva lui însuși și împotriva micuței zîne obraznice. Această mică făptură feerică exercita asupra lui o vrajă de neînțeles. Toată seara, nu mai reuși s-o vadă. A doua zi dimineața, la micul dejun, ea îl trată foarte de sus. „Cînd pornim, în sfîrșit, mai departe ? Vă rog, marmelada, domnule Frere. Mulțumesc“.

„Nu știu, domnișoară“, răspunse Bates. „Lîngă bancul de nisip, sînt valuri mari. Domnul Frere și cu mine am verificat azi dimineață, nu e încă destul de sigur“.

„Vreau să sper“, observă Sylvia, „că n-o să naufragiem și că n-o să fim siliți să înotăm cîteva mile ca să ne salvăm viața“.

„Ha-ha !“, izbucni în rîs Frere. „Să nu-ți fie frică. Mă ocup eu personal de tine“.

„Știți să înotați, domnule Bates ?“, întrebă Sylvia.

„Da, domnișoară, sigur că știu“.

„Atunci prefer să fiu salvată de dumneavoastră. Îmi sînteți foarte drag. Domnul Frere n-are decît s-o salveze pe mama. O să trăim apoi cu toții împreună pe o insulă izolată, nu-i așa, domnule Bates ? O să ne hrănim cu nuci de cocos și cu fructele arborelui de pîine. Ah, pesmetul acesta e tare ca piatra ! Da, eu am să fiu Robinson, iar dumneavoastră, domnule Bates — Vineri. Aș vrea tare mult să locuiesc pe o insulă pustie. Numai să nu fie sălbatici și să fie multă mîncare și băutură“.

„Ar fi tare drăguț, domnișoară. Din păcate, asemenea insule nu se găsesc la tot pasul“.

„Atunci mai bine să nu naufragiem“, spuse Sylvia dînd din cap cu hotărîre. „N-o să naufragiem, domnule Bates, nu-i așa ?“

„Sper că nu, domnişoară".

„Luaţi, pentru orice eventualitate, nişte pesmet în buzunar, Sylvia", spuse Frere, rîzînd.

„Oh, ştiţi doar ce părere am despre dumneavoastră, domnule. Tăceţi, vă rog, nu doresc să port nici o conversaţie cu dumneavoastră".

„Nu ? Mi-e indiferent".

„Domnule Frere", spuse Sylvia cu demnitate, oprindu-se la uşa cabinei mamei sale, „dacă aş fi Richard al III-lea, ştiţi ce-aş face cu dumneavoastră ?"

„N-am idee", răspunse Frere şi continuă să mănînce liniştit. „Ce anume ?"

„V-aş pune să staţi înfăşurat într-un cearşaf alb şi să ţineţi în mînă o lumînare aprinsă, în faţa catedralei Sfîntul Paul, pînă ce v-aţi căi, lepădînd manierele acestea detestabile. Sînteţi un necioplit".

Domnul Frere — învelit în cearşaf alb şi cu o lumînare în mînă, în faţa catedralei Sfîntul Paul ! La o astfel de imagine, domnul Bates nu mai rezistă. Izbucni într-un rîs zgomotos.

„Un copil ciudat, domnule, nu-i aşa ? E opoziţia personificată, dar are un suflet bun".

„Cînd putem naviga mai departe, domnule Bates ?", întrebă Frere, care se simţea lezat în demnitatea sa de izbucnirea de veselie a acestuia.

Tonul schimbat nu-i scăpă lui Bates, care se adaptă repede dispoziţiei superiorului său.

„Sper către seară, domnule", răspunse el. „Cînd se retrage fluxul, voi risca. Înainte n-are rost".

„Oamenii vor să meargă la ţărm, să-şi spele lucrurile", spuse Frere. „Dacă oricum vom sta aici pînă seara, trimiteţi-i după-masă acolo".

„Da, domnule", răspunse Bates.

După-amiaza trecu aşa cum fusese prevăzut. Cei zece deţinuţi merseră la ţărm şi-şi spălară hainele. Erau James Barker, James Lesly, John Lyon, Benjamin Riley, William Cheshire, Henry Shiers, William Russen, James Porter, John Fair şi John Rex.

Ultimul fusese destinat ulterior pentru serviciul de pe *Osprey*. Se purtase mai bine în ultima vreme şi dăduse dovadă de un zel nemaipomenit cu prilejul încărcării vasului *Ladybird*, iar influenţa sa asupra celorlalţi puşcăriaşi îl impuse ca o personalitate importantă. Vickers îi acordă, ca atare, anumite avantaje, de care fusese privat pînă atunci. Domnul Frere însă,

care supraveghea încărcarea proviziilor, părea decis să exploateze pofta de muncă evidentă a lui Rex. Îl mîna mereu din urmă, găsea tot timpul ceva de obiectat şi-l numea puturos şi neruşinat. De dimineaţa pînă seara se auzea: „Rex, vino încoace! Rex, fă asta, Rex, fă aia!". Puşcăriaşilor le era clar că Frere avea un dinte împotriva lui Rex.

Cu o zi înaintea plecării vasului *Ladybird*, Rex, bucuros la gîndul plecării, se lăsase antrenat şi replică la o observaţie muşcătoare a lui Frere. Acesta i se plînse lui Vickers.

„Derbedeul se grăbeşte să scape de aici", spuse el. Lăsaţi-mi-l pentru *Osprey*, să-i fie de învăţătură".

Vickers fu de acord, iar John Rex fu înştiinţat că nu va merge cu primul lot. Camarazii săi considerară acest ordin o adevărată porcărie. Rex nu se pronunţă. Lucră şi mai mult, iar Frere nu mai găsi nimic de obiectat, oricît ar fi dorit. Locotenentul se lăudă chiar că a reuşit să-l domesticească pe puşcăriaşul rebel, dîndu-l pe tăcutul şi ascultătorul Rex drept exemplu pentru efectul excelent al măsurilor sale severe. Deţinuţilor, care-l ştiau mai bine pe Rex, zelul lui le păruse de la început suspect.

În seara zilei de 13 ianuarie, John Rex se întoarse aparent vioi şi bine dispus, împreună cu ceilalţi deţinuţi. Domnul Frere, condamnat fără să vrea la repaus, se decisese ca, înainte de cină, să mai prindă cîţiva peşti. Se urcă în barcă, în cea care-i adusese pe puşcăriaşi. Îl văzu pe Rex rîzînd în compania celorlalţi şi se felicită încă o dată pentru succesul său.

Timpul trecu. Se lăsă treptat întunericul, iar domnul Bates, care se plimba pe punte, se uita nerăbdător după barcă. Voia să ridice ancora şi să se îndrepte spre bancul cu nisip. Totul era în perfectă ordine. Doamna Vickers cu fetiţa erau la adăpost, în cabină. Doi soldaţi erau pe punte (pe ceilalţi doi Frere îi luase cu el), iar deţinuţii de pe puntea anterioară cîntau. Adia un vînt prielnic, iar marea se liniştise. În mai puţin de o oră, vasul *Osprey* ar fi putut părăsi portul.

CAPITOLUL 8

Puterea junglei

Trunchiul plutitor căruia Rufus Dawes îi datora salvarea sa miraculoasă ieşi din golf, odată cu curentul. Epuizat de lupta sa desperată pentru viaţă, deţinutul zăcea nemişcat, abia respirînd, pe spatele aspru al acestei plute trimise parcă de cerul însuşi. În cele din urmă, o zdruncinătură puternică îl readuse

în simţiri şi-şi dădu seama că trunchiul naufragiase pe o limbă de pămînt nisipoasă, ale cărei contururi se pierdeau în întuneric. Cu un efort imens, se ridică de pe patul său incomod, merse clătinîndu-se cîţiva paşi, se prăbuşi pe pămînt şi adormi pe loc.

Cînd mijiră zorii, Rufus Dawes putu constata unde se află. Trunchiul trecuse pe lîngă Philip Island şi ajunsese la ţărm, pe promontoriul sudic al lui Coal Head. La o distanţă de vreo trei sute de metri. se aflau magaziile părăsite ale taberei cărbunarilor. Un timp, puşcăriaşul se lăsă toropit de razele soarelui, fără a-şi mişca picioarele zdrobite. Liniştea din jur era atît de plăcută, încît uită de toate întrebările şi reflecţiile. Nu se întrebă nici de ce colibele sînt nelocuite. Dacă nu era nimeni, cu atît mai bine. Dar dacă tabăra cărbunarilor nu plecase, putea fi descoperit în cîteva minute şi dus înapoi la închisoarea de pe insulă. Sleit, acceptă fie una, fie cealaltă dintre cele două alternative şi adormi din nou.

În timp ce el aţipise, domnul Troke îl anunţă pe comandant că Rufus Dawes murise. El dormea adînc, iar vasul *Ladybird* trecu atît de aproape de locul unde stătea întins, încît fiecare om de pe bord ar fi putut zări, printr-un binoclu, făptura întinsă pe plajă.

Cînd se trezi, era ora prînzului, iar soarele ardea. Hainele îi erau uscate. Înviorat de somn, se trezi.

Pînă acum nu-şi prea dăduse seama în ce situaţie se află. Fireşte, scăpase, dar nu pentru multă vreme. Rufus Dawes avea experienţă în materie de evadări şi ştia că un om rămas singur pe această coastă stearpă n-are de ales între două alternative : să moară prin înfometare sau să fie prins din nou. Se uită spre soare, clipind din ochi, şi se întrebă mirat cum de mai era în libertate. Privirea îi căzu asupra magaziilor pentru cărbuni şi înţelese că sînt goale. Se miră, fiind cuprins de o teamă nedefinită. Intră într-una din colibe, privi pe furiş în jur, aşteptîndu-se să întîlnească din clipă în clipă vreun poliţist sau vreun soldat înarmat, aflaţi la pîndă. Deodată, descoperi pîinile şi carnea pe care, cu o seară înaintea plecării, deţinuţii le aruncaseră într-un colţ. Această comoară, descoperită în mizerie, i se păru un dar al cerului. Era aproape sigur că o să dispară pe loc. Dac-ar fi fost copilul unui secol trecut, ar fi pornit în căutarea îngerului care le trimisese.

Apoi însă, după ce mîncase din pîinea-minune, făcu apel la experienţa sa de puşcăriaş şi, încetul cu încetul, se lămuri asupra celor întîmplate. Extragerea cărbunelui fusese oprită, pesemne, pentru că noul comandant avea alte munci pentru

animalele sale de povară. Un evadat se putea simți deci în siguranță aici, pentru cîteva ore. Dar n-avea voie să rămînă. Pentru el, nu exista odihnă. Dacă voia să scape, trebuia s-o pornească imediat. Privirea i se odihnea încă pe bucate, cînd ceva ca o rază de speranță i se strecură în suflet. Aici erau provizii pentru el, rațiile a șase persoane. Oare nu cumva era posibil să străbați, cu ajutorul lor, bushul care-l despărțea de libertate? Chiar numai gîndul ăsta făcu să-i bată mai tare inima. Era posibil. Trebuia doar să-și împartă rațional proviziile, să meargă mult și să mănînce puțin, să distribuie o rație la trei zile. Cu ceea ce era aici, șase oameni trebuiau să trăiască o zi, deci un om putea trăi șase zile. Consumînd de fiecare dată doar o treime de porție, va rezista optsprezece zile. Optsprezece zile! Cîte mile putea să facă în optsprezece zile? Zilnic — treizeci, nu, patruzeci de mile, deci mai mult de șase sute de mile. Dar s-o ia mai ușor! N-avea voie să fie prea optimist: drumul era dificil, *bush*-ul, pe alocuri — de nestrăbătut. Trebuia să faci ocoluri, să te întorci mile întregi, și astfel se pierdea un timp prețios. Dar, poate, douăzeci de mile pe zi? Da, douăzeci de mile, asta precis nu e prea mult. Ridică de jos un băț și socoti pe nisip. Optsprezece zile, douăzeci de mile zilnic — trei sute șaizeci de mile. Suficient pentru a cîștiga libertatea. Era posibil. Dacă proceda cu cap, era cu-adevărat posibil! Prudență, cumpătare — asta era acum legea supremă. Cumpătare! Mîncase mult prea mult. Scoase repede din gură ultima bucățică de carne și o puse înapoi, între provizii. Oricare altul ar fi considerat gestul respingător, dar față de o ființă atît de lovită de soartă nu simțeai decît milă.

Se hotărîse și, fără zăbavă, începu să se elibereze de cătușe. Era mai ușor decît se așteptase. În magazie găsi o pană de fier cu care desfăcu niturile. Inelele erau prea tari ca să fie „întinse“, altfel le-ar fi dat jos demult. Împachetă carnea și pîinea, vîrî pana la brîu — îi putea servi și ca armă de apărare — și porni la drum.

Avea intenția de a ocoli colonia, pentru a ajunge la regiunile populate ale coastei, unde avea să se dea drept naufragiat sau un călător rătăcit. Nu-l preocupa, deocamdată, ce va face de îndată ce se va afla printre oamenii liberi. I se părea că nu va mai putea avea dificultăți. Acum era preocupat să traverseze *bush*-ul ce se întindea în fața lui. Mai tîrziu, agerimea ori întîmplarea aveau să-l ajute să înlăture orice bănuială. Pericolul amenințător de a fi urmărit făcu să pălească toate celelalte temeri.

Înainte de ivirea zorilor celei de a doua zile, parcursese zece mile, iar pînă în seara celei de a patra zile reuşi să mai parcurgă încă patruzeci de mile.

Cu picioarele pline de răni şi sfîrşit de oboseală, se culcă după un tufiş. Se simţea, în sfîrşit, în siguranţă faţă de urmăritori. *Bush*-ul era perfid. Tufişuri dese şi plante luxuriante îi opreau calea, creste stîncoase şi lipsite de vegetaţie se înălţau înaintea lui. Nimeri în prăpăstii şi mlaştini, se agăţă de tufe cu spini. Marea sărată, care se întinsese tot timpul, scînteietoare, în dreapta sa, era acum în stînga lui. Greşise direcţia şi trebuia să se întoarcă. Două zile căută drumul bun şi, în a treia zi, se pomeni deodată în faţa unei stînci uriaşe, al cărei vîrf teşit se înălţa din jungla de nepătruns. Îi rămăsese doar alternativa de a trece peste această piedică sau de a o ocoli; alese a doua alternativă. O cărare naturală însoţea stînca, şerpuind la picioarele acesteia. Ici-colo zăceau crengi rupte, iar bietul om, care gîfîia sub povară, i se păru că au mai trecut pe aici şi alţii, înaintea lui. La capătul cărării se deschidea un luminiş, iar acolo zări ceva fluturînd în vînt. Rufus Dawes se grăbi într-acolo şi, deodată, se poticni de-un cadavru.

În liniştea terifiantă a acestui loc izolat, i se păru că l-a chemat o voce. Toate povestirile înspăimîntătoare despre crime pe care le citise sau despre care auzise cîndva păreau să prindă contur în respingătorul cadavru care purta haine galbene de puşcăriaş şi zăcea ghemuit de parcă ar fi fost asasinat. Rufus Dawes se aplecă spre el, mînat de dorinţa irezistibilă de a afla ce se întîmplase, şi constată că mortul era mutilat. Îi lipsea un braţ, iar craniul îi fusese zdrobit de un obiect greu. Această grămadă de zdrenţe şi oase, cadavrul unui puşcăriaş evadat şi mort de inaniţie, era o mărturie mută a demenţei propriei sale întreprinderi. Avu o bănuială oribilă. După numărul tipărit pe pînza groasă, recunoscu pe unul dintre oamenii care fugiseră cu Gabbett.[1] Stătea pe locul unei crime! Oare asta era totul? Slavă Domnului că proviziile sale nu se epuizaseră! Se întoarse şi o luă la fugă, uitîndu-se cu teamă înapoi. Nu se putea respira în umbra acestui munte îngrozitor.

Înnebunit de frică, îşi croia drum prin junglă. În sfîrşit, sîngerînd şi istovit de oboseală, ajunse aproape de primii ver-

---

[1] Canibalismul lui Gabbett — episodul se bazează pe un fapt autentic din viaţa lui Alexander Pierce (sau Pearce), spînzurat la Hobart, în 1824. Pierce a fost unul dintre primii ocnaşi care au încercat să evadeze de la Macquarie Harbour.

santi ai lanţului muntos. Se uită în jur. Deasupra se înălţau vîrfurile cenuşii, iar dedesubtul lui se întindea *bush*-ul. Creştetul alb al lui Frenchman's Cap era la dreapta lui, iar în stînga un lanţ de munţi păreau a forma o barieră de netrecut. O fîşie strălucitoare ca marea se întindea la răsărit. Molifţi uriaşi îşi înălţau vîrfurile elegante spre cerul în amurg, iar la picioarele lor se întindea *bush*-ul des, prin care Rufus Dawes îşi croise drum cu atîta greutate. I se părea că ar putea sări pe covorul întins desenat de vîrfurile copacilor. Înălţă privirea şi, departe, zări întinzîndu-se, ca o sabie lungă şi teşită, suprafaţa îngustă, albastră ca oţelul, a portului de unde fugise. O pată întunecată trecu pe deasupra apei. Era *Osprey*, în drum spre Poarta Iadului, aparent atît de aproape, încît ar fi putut azvîrli o piatră pe covertă. Un răcnet de furie disperată izbucni din pieptul lui. În ultimele trei zile, umblase, pesemne, în cerc, căci se afla din nou în apropierea coloniei ! Mai mult de jumătate din timpul pe care-l prevăzuse se irosise, iar el nu se depărtase nici cu treizeci de mile de închisoare Moartea stătea la pîndă, gata să-l înhaţe în acest mărăciniş nemilos. Ca o pisică jucîndu-se cu şoarecele, destinul se jucase cu el şi-l legănase, dîndu-i o siguranţă înşelătoare. Situaţia lui era fără ieşire. Nu mai putea scăpa. Nenorocitul îşi înălţă privirea şi văzu că soarele ce apunea, arzînd ca o minge purpurie după un molift înalt, trimitea o rază sîngerie înspre luminişul de la picioarele sale. Era ca şi cum un deget însîngerat i-ar fi arătat cadavrul care zăcea acolo — un semn prevestitor de rele ca şi priveliştea de la care Rufus Dawes se întorsese cutremurat şi dispăru din nou în junglă.

Patru zile rătăci fără ţintă. Pierduse orice speranţă de a-şi atinge ţelul, dar, cîtă vreme mai avea ceva din provizii, voia să se ţină departe de colonie. Deoarece nu mai putea rezista foamei, îşi mărise raţia zilnică ; carnea afumată, expusă ploii şi arşiţei, începuse, e drept, să intre în putrefacţie, dar era suficient s-o vadă, pentru a fi cuprins de pofta de a mînca pe săturate. Carnea crudă, stricată, şi pîinea uscată i se păreau bucate delicioase. O dată sau de două ori se sili să mănînce mugurii copacilor de ceai ori ai tufelor de mentă. Aveau un gust aromat şi alungau, pentru un timp, senzaţia chinuitoare de foame, dar provocau sete, pe care o potolea cu apa rece a izvoarelor alpine. Norocul era că existau multe izvoare de acest fel, căci altfel s-ar fi stins după puţine zile. În sfîrşit, în ziua a douăsprezecea de cînd plecase de la Coal Head, se afla

la poalele lui Mount Direction, aproape de vîrful peninsulei care formează partea de vest a portului. Drumul său de groază îl dusese în cerc, în jurul coloniei ! În noaptea următoare, se tîrî de-a lungul coastei Birches Inlet și ajunse pînă la debarcaderul așezat vizavi de Sarah Island. Proviziile i se terminaseră de două zile, iar el era ca ieșit din minți de foame. Nu se mai gîndea la sinucidere. Îl stăpînea un singur gînd : mîncarea ! Era decis să se predea, să se lase biciuit, dar hrănit, așa cum făcuseră atîția alții înaintea lui. Dar cînd ajunse la debarcader, camera de gardă era goală. Privi spre închisoare — nici un semn de viață. Colonia fusese evacuată !

Această descoperire îl făcu aproape să înnebunească. De cîteva zile, care i se păruseră secole, doar speranța de a ajunge la colonie îi ținuse în viață trupul epuizat, iar acum, cînd ajunsese aici, după chinuri de nedescris, o găsea părăsită. Se ciupi, să se convingă că nu visează. Refuză să-și creadă ochilor. Strigă, țipă și făcu semn cu haina sa zdrențuită. Se prăbuși, epuizat. Își spuse calm că, probabil, soarele, care-l bătuse în creștet, i-o fi rătăcit simțurile și că, peste cîteva clipe, va vedea apropiindu-se bărcile atît de bine cunoscute. Mai tîrziu, își spuse că e vorba, pesemne, de o confuzie, că insula nu era Sarah Island, ci vreo altă insulă cu aspect asemănător. Dar munții necruțători, care-i deveniseră atît de familiari în cei șase ani, îi dădură în tăcere răspunsul, iar marea de la picioarele lui părea a rînji, cu buze subțiri și gîtlejul larg deschis. Colonia era părăsită — era limpede — dar totul era atît de inexplicabil, încît nu reuși să înțeleagă nimic. Așa s-o fi simțit, probabil, acel călător în munții magici, cînd s-a întors, dimineața, la camarazii săi și i-a găsit stane de piatră.

În cele din urmă, trebui să accepte groaznicul adevăr. Se dădu cîțiva pași înapoi, și se îndreptă, clătinîndu-se, cu furie desperată, spre marginea stîncii. Voia să se arunce pentru a doua oară în apa neagră, cînd privirea sa, care cuprinsese pentru ultima oară golful, fu oprită de un fenomen ciudat, pe o limbă de pămînt din partea stîngă a golfului. În aerul liniștit, se înălță o dîră albastră, subțire. Era fum ! Speranța inundă din dou sufletul bietului desperat. Un semn al cerului ! Micul drapel de fum albăstrui i se păru minunat, ca odinioară copiilor lui Israel coloana de foc care-i călăuzise în pustiu. Deci mai existau ființe omenești pe-aproape ! Întoarse spatele mării înfometate și se îndreptă, cu ultimele sale forțe, către semnul binecuvîntat.

CAPITOLUL 9

Cucerirea vasului *Osprey*

Expediţia de pescuit a lui Frere se arătă a fi un eşec, aşadar se prelungi. Nu voia cu nici un chip să vină înapoi cu mîinile goale, deci, îndărătnic cum era în orice împrejurare, întîrzie pornirea, deşi întunericul, care se lăsa repede, ar fi trebuit să-l determine să se întoarcă. În cele din urmă, un semnal, o împuşcătură de flintă de pe bordul bricului îi atrase atenţia că domnul Bates devenise nerăbdător. Cu chipul sumbru, Frere retrase undiţele şi le ordonă celor doi soldaţi să se întoarcă pe vas.

Vasul *Osprey* stătea nemişcat, iar pe catargele sale goale nu se zărea nici o pînză. Soldaţii, care vîsleau cu spatele spre vas, înregistraseră împuşcătura de flintă ca pe un lucru firesc. Ardeau de nerăbdare să părăsească golful, urmărind nemulţumiţi eforturile încăpăţînate ale lui Frere, şi speraseră să audă semnalul de întoarcere. Deodată, observară însă că mina posomorîtă a comandantului lor se schimbă, Frere, care stătea la prora şi-l avea pe *Osprey* în faţa ochilor, observase că evenimente ciudate se petrec pe punte. Din cînd în cînd, apăreau lîngă balustrade fiinţe bizare, care dispăreau tot atît de repede, şi un învălmăşag confuz de voci răzbătu peste ape. Răsună o a doua împuşcătură, şi un trup se prăbuşi peste bord. Neliniştit şi revoltat, Frere trase o înjurătură, sări în sus, îşi ţinu mîna streaşină la ochi, şi privi încordat spre goeletă. Soldaţii puseră jos vîslele, urmărindu-i exemplul. Barca începu să se clatine, legănîndu-se alarmant încoace şi încolo. O pauză scurtă, înfricoşătoare, şi din nou o împuşcătură, urmată de ţipătul unei femei. Acum totul era clar. Puşcăriaşii puseseră mîna pe vapor! „Daţi-i drumul!“, strigă Frere, palid de mînie şi frică, iar soldaţii, care-şi dădeau seama în ce pericol se aflau, mînară barca grea cît de repede le-o îngăduiau cele două vîsle de care dispuneau.

Domnul Bates, pe care influenţa nefastă a ceasului îl legănase într-un iluzoriu sentiment al siguranţei, coborîse să comunice micuţei sale tovarăşe de joc că, în curînd, vor porni spre Hobart, oraşul despre care auzise atîtea. Unul dintre cei doi soldaţi rămaşi pe vas stătea de pază, celălalt profită de absenţa domnului Bates şi se îndreptă spre puntea anterioară, atras de cîntecul puşcăriaşilor. Îi găsi pe cei zece bărbaţi în cea mai bună dispoziţie. Vocile sunau melodios, iar textul cîntecului, care-i distrase pe multe corăbii, era de natură să bu-

cure o inimă de soldat. Soldatul Grimes uită puntea nesupravegheată, se așeză jos și ascultă.

În timp ce gîndurile sale rătăceau, James Lesly, William Cheshire, William Russen, John Fair și James Barker se furișară la trapă și se urcară pe punte. Barker ajunse la trapa dunetei în clipa în care se întorcea santinela. Îl încolăci pe la spate și-l trase jos, înainte ca acesta să fi putut scoate un țipăt. Cel atacat atît de neașteptat, în zăpăceala sa, lăsă să-i cadă flinta, ca să se apere împotriva dușmanului invizibil. Fair trase arma spre el și amenință că va omorî pe loc santinela dacă va mișca un deget. Cu asta, soldatul fu scos din luptă, iar acum Cheshire, care acționa după un plan dinainte stabilit, sări jos prin trapa dunetei și le dădu, lui Lesly și lui Roussen, flintele din rastel. În total, cuceriseră patru flinte. Barker îl lăsă pe Fair de pază lîngă prizonier, apucă una dintre flinte și fugi la scara ce ducea spre cabine. Russen, rămas fără armă prin această manevră, părea să-și cunoască datoria. Fugi pe puntea anterioară, se furișă pe la spatele soldatului care asculta cîntecul și-l atinse pe cîntăreț pe umăr. Acesta era semnul. John Rex se opri brusc din cîntat, rîse tare și-i dădu lui Grimes un pumn în față.

„Nici un sunet !", strigă el. „Bricul e al nostru".

Înainte ca Grimes să fi putut scoate o vorbă, Lyon și Riley îl apucaseră și-l legaseră.

„Înainte, băieți !", răcni Rex. „Aruncați-i pe prizonieri aici, jos ! De data asta am nimerit-o, pe cuvîntul meu !"

Conform ordinului său, Grimes și santinela fură aruncați sub punte, cu zăvorul tras.

„Așază-te în fața trapei, Porter", strigă Rex. „Cînd vin sus, doboară-i cu o pîrghie. Lesly și Russen, voi doi mergeți la scările ce duc spre cabine, tu te uiți după barcă : cînd e destul de aproape, tragi !"

În timp ce vorbea, se auzi prima împușcătură trasă de Barker.

Domnul Bates o găsi pe Sylvia în cabină, unde se ghemuise pe sofa și citea.

„Ei, domnișoară, îndată pornim spre tata !", începu el.

Sylvia răspunse cu o altă întrebare, care n-avea nimic de-a face cu remarca lui.

„Domnule Bates", spuse ea și-și dădu părul de pe frunte, „ce e aia un *coracle* ?" [1]

---

[1] În limba engleză : barcă de nuiele împletite, acoperită cu pînză impermeabilă sau piele, folosită de vechile popoare mai cu seamă pentru navigația pe lacuri și rîuri.

„Un ce ?“ întrebă domnul Bates.

„Un *coracle*. C-o-r-a-c-l-e“, silabisi ea rar. „Tare aş vrea să ştiu ce este“.

Bates, mirat, dădu din cap. „N-am auzit niciodată despre aşa ceva, domnişoară“, spuse el şi se aplecă deasupra cărţii. „Dar cum sună pasajul ?“

„Vechii britanici“, citi Sylvia cu o mină serioasă, „erau, în fond, încă barbari. Îşi colorau trupurile cu vopsea albastră şi avem dreptul să presupunem că în „coracle“-urile lor uşoare, ale căror rame înguste, din lemn, erau acoperite cu piei, ofereau o privelişte destul de sălbatică şi grosolană“.

„Ha !“, spuse Bates, auzind această remarcabilă frază. „Asta sună misterios de tot, parol. Un *coricle*, un *cor...*“. Deodată, îi veni o idee. „Vă referiţi la un curricle [1], domnişoară. Asta e o trăsură deschisă. În aşa ceva se plimbă tinerii filfizoni în Hyde Park [2], i-am văzut eu însumi“.

Sylvia se legă pe loc de noua expresie.

„Ce-s ăia tineri filfizoni ?“, întrebă ea.

„Oh, lumea bună ! Tinerii nobili !“, răspunse Bates, care, spre groaza lui, se văzu din nou încolţit. „Ştiţi, oamenii tineri, bogaţi, care trăiesc pe picior mare“.

„Înţeleg“, spuse Sylvia. „Nobili, şi prinţi, şi alţii de genul ăsta. Dar ce-i un coracle ?“

„Da“, răspunse umilit Bates, „îmi imaginez că-i o trăsură. Un soi de brişcă, cum se zice“.

Prea puţin mulţumită, Sylvia se îndreptă din nou spre cartea ei. Era un volumaş uzat, cu titlul *Istoria Angliei pentru copii*. Continuînd să mai citească puţin, cu fruntea încruntată, izbucni în hohote de rîs.

„Cerule, domnule Bates !“, strigă ea, agitînd triumfător cartea de istorie, „Ce proşti sîntem ! O trăsură ! Nu, ce prostie ! E o barcă !“

„Aşa să fie ?“. Domnul Bates admiră inteligenţa micuţei sale tovarăşe. „Cine ar fi crezut ? Dar de ce nu i-au zis barcă, şi gata ?“

Tocmai voia să se asocieze rîsetelor Sylviei, cînd privirea îi căzu asupra lui James Barker, care stătea în uşă, cu flinta în mînă. „Ei ! Dar ce se întîmplă ? Ce cauţi aici ?“

„Scuzaţi deranjul, domnule Bates“, spuse puşcăriaşul rînjind, „trebuie să mă urmaţi“.

---

[1] În limba engleză : carioletă cu două roţi. *Coracle-curricle* — joc de cuvinte.

[2] Hyde Parck — celebru parc londonez, cu o suprafaţă de 158 ha Este un loc tradiţional pentru mitinguri şi demonstraţii politice.

Bates înțelese pe loc că se întîmplase ceva groaznic, nu-și pierdu însă prezența de spirit. Iute ca fulgerul, smulse o pernă de pe sofa și o aruncă în fața pușcăriașului. Perna îl nimeri în plină față, încît cîteva clipe fu ca orb. Flinta țiui, dar, din fericire, nu atinse pe nimeni. Înainte ca Barker să-și fi redobîndit echilibrul, Bates îl împinse afară din cabină și strigînd : „Revoltă", zăvorî pe dinăuntru ușa.

Auzind zgomotul, doamna Vickers veni în grabă, iar micuța cercetătoare a istoriei Angliei se refugiase în brațele ei. „Doamne, domnule Bates, ce s-a întîmplat ?"

În furia sa, Bates uită într-atîta de sine, încît înjură cu voce tare.

„O revoltă, doamnă", spuse el. „Duceți-vă în cabină și zăvorîți ușa. Ticăloșii, ne-au luat prin surprindere".

Iulia Vickers simți că i se oprește inima. Oare cînd se va termina această viață de spaimă ?

„Duceți-vă în cabina dumneavoastră", repetă Bates, „și să nu vă mișcați, pînă ce nu vă chem. Poate că nu e atît de rău pe cît pare. Slavă domnului că am asupra mea pistoalele ! Și domnul Frere a auzit împușcătura, nu mă îndoiesc. — Revoltă. Toți pe punte", răcni el din răsputeri.

Dar singurul răspuns de sus fu un rîs batjocoritor, care-i umezi trupul cu transpirații reci. Rapid, pilotul, speriat, împinse femeia și copilul în cabina-dormitor, scoase piedica pistolului, smulse o baionetă din rastelul fixat de catargul ce traversa cabina, deschise ușa cu piciorul și fugi spre scară. Barker se urcase pe punte și, o clipă, Bates crezu că drumul era liber. Dar Lesly și Russen îl și împinseră înapoi cu țevile flintelor încărcate. Voia să-l doboare pe Russen cu baioneta, îl scăpă însă și, dîndu-și seama de lipsa de eficacitate a atacului, se văzu silit să se retragă.

Între timp, Grimes și celălalt soldat reușiră să se elibereze de cătușe. Încurajați de împușcătura pe care o luaseră drept semn că nu era încă totul pierdut, reușiră să spargă trapa anterioară. Porter, care nu era prea curajos și, în plus, fiind ani de zile în subordine, se dezvățase să acționeze independent, nu opuse decît o slabă rezistență. Jones, santinela, îi smulse pîrghia și fugi spre dunetă, să-l ajute pe pilot. Cînd ajunse la nava mijlocie, Cheshire, un tip cu sînge rece, îl împușcă pe loc. Grimes se poticni din cauza cadavrului, iar Cheshire — dacă ar mai fi avut la îndemînă altă flintă încărcată, ar fi tras — îl lovi sălbatic peste cap cu patul puștii. Apoi îl ridică pe nenorocitul de Jones și-l aruncă peste bord. „Porter, dobitocule", răcni el, gîfîind din cauza efortului, „vino și ajută-mă

să-l arunc și pe celălalt!" Speriatul Porter se pregătea să vină, cînd un alt incident abătu atenția ticălosului, astfel încît bietul Grimes mai scăpă o dată cu viață.

Înnebunit de furie, din cauza rezistenței neașteptate a pilotului, Rex se aruncă cu toată puterea împotriva ferestrei de pe punte și reuși s-o deschidă. Totodată, Barker, care-și încărcase din nou flinta, trase spre cabină. Glonțul traversă ușa cabinei-dormitor și se înfipse în perete, lîngă capul blond al Sylviei. Mititica scăpase de moarte ca prin urechile acului. Doamna Vickers, ieșită din minți de teamă, scosese acel țipăt pe care-l auziseră soldații din barcă.

Rex, care se dădea înapoi din fața vărsării de sînge inutile, consideră țipătul drept un strigăt de durere și presupuse că Barker o rănise mortal pe Sylvia.

„Ai omorît copilul, ticălosule", strigă el.

„Ei și?", replică Barker, cu o mină posomorîtă. „Mai devreme sau mai tîrziu, tot trebuia să moară".

Rex vîrî capul pe fereastră și-l somă pe Bates să se predea. Dar Bates scoase al doilea pistol.

„Vreți să comiteți o crimă?", strigă el, iar privirea lui trăda o hotărîre sălbatică.

„Nu, nu", strigă unul dintre deținuți, care nu voia să-și amintească de moartea bietului Jones. „De ce să facem lucrurile mai rele decît sînt? Spune-i să vină sus, nu-i vom face nimic".

„Veniți sus, domnule Bates", spuse Rex. „Vă dau cuvîntul meu că nu vi se va întîmpla nimic".

„O să duceți la țărm femeia și copilul?", întrebă Bates, cu ochii fixați asupra chipurilor sumbre de deasupra lui.

„Da".

„Fără să li se întîmple nimic?". În ciuda țevilor de flintă, pilotul se strădui să salveze ce se putea salva.

„Da, da, în ordine!", răspunse Russen. „Nu vrem decît libertatea noastră, nimic altceva".

Bates, care tot mai aștepta întoarcerea bărcii, încercă să cîștige timp.

„Închideți fereastra", strigă el, cu un efort de a fi autoritar, „pînă ce o întreb pe doamna".

Fu refuzat însă de John Rex.

„Puteți întreba și de acolo, de unde sînteți", spuse el.

Dar domnul Bates n-avu nevoie să mai întrebe. Ușa cabinei-dormitor se deschise, iar doamna Vickers, ținînd-o de mînă pe Sylvia, ieși tremurînd.

„Acceptaţi, domnule Bates", îl sfătui ea. „E necesar. Un refuz nu ne-ar folosi la nimic. Sîntem la cheremul lor. Dumnezeu să ne ajute !"
„Amin !", spuse Bates încet, iar apoi, mai tare : „Sîntem de acord".
„Puneţi pistoalele pe masă şi veniţi sus", ordonă Rex, a cărui flintă urmărea fiecare mişcare a pilotului. „Nimeni n-o să vă clintească nici măcar un fir de păr".

CAPITOLUL 10

Răzbunarea lui John Rex

De o paloare cadaverică, dar însufleţită de un curaj demn de admiraţie, doamna Vickers se apropie de fereastra deschisă. Sylvia, al cărei vis romantic se destrămase brusc, lovindu-se cu realitatea crudă, se ţinea strîns cu o mînă de mama ei în timp ce, cu cealaltă, strîngea la piept *Istoria Angliei pentru copii*. Încremenită de frică, uitase să lase cartea din mînă.
„Luaţi-vă un şal, doamnă, şi o pălărie pentru fetiţă", spuse Bates.
Doamna Vickers aruncă o privire în urmă, se cutremură şi dădu din cap. Bărbaţii înjurară, nemulţumiţi din cauza întîrzierii. Cei trei se grăbiră să ajungă cît mai repede pe punte.
„Cine va prelua acum comanda bricului ?", întrebă curajosul Bates, cînd ajunseră sus.
„Eu", răspunse John Rex. „Cu aceşti flăcăi curajoşi navighez şi în jurul lumii".
Cuvintele sale avură ecou imediat. Deţinuţii intonară un slab „ura !". Sylvia încruntă sprîncenele, auzind strigătele deţinuţilor. Crescută la închisoare, ea nu fu mai puţin mirată de această comportare decît ar fi fost o nobilă doamnă dacă servitorul ei s-ar fi apucat, deodată, să recite poezii. Bates însă, prozaic şi practic ca întotdeauna, văzu chestiunea într-o cu totul altă lumină. Planul enunţat cu atîtea îndrăzneală de Rex i se părea de-a dreptul absurd. Filfizonul şi un echipaj compus din nouă puşcăriaşi voiau să-nconjoare lumea cu un bric ! Era, pur şi simplu, ridicol ! Nici unul dintre bărbaţi nu se pricepea la calcule nautice. În gînd, încercatul pilot îl vedea deja pe *Osprey* plutind neajutorat pe valurile uriaşe ale Mării Sudului şi lovindu-se de gheţarii Antarcticei. Îşi închipuia, cu aproximaţie, ce li se va întîmpla celor zece oameni. Chiar dacă ar fi ajuns cu bine în vreun port, n-ar fi avut nici o şansă să scape definitiv, căci ce ar fi putut invoca spre justificarea

lor ? Judecînd astfel, onestul Bates făcu o ultimă încercare de a-i determina pe puşcăriaşi să renunţe la întreprinderea lor.

„Nebuni ce sînteţi !", le strigă el. „Ştiţi măcar la ce vă înhămaţi ? Niciodată n-o să vă reuşească evadarea. Predaţi-ne bricul şi vă jur pe ce am mai sfînt că nu suflu o vorbă şi vă eliberez la toţi un certificat de bună purtare".

Lesly şi un altul izbucniră într-un rîs batjocoritor. Rex însă, care calculase cu grijă toate posibilităţile, rămase serios, deoarece înţelegea argumentele pilotului.

„N-are rost să vorbim despre asta", răspunse el şi clătină din cap. „Bricul e în puterea noastră şi nici nu ne gîndim să renunţăm la ea. Ştiu s-o conduc, deşi nu sînt marinar. Nu vă osteniţi, domnule Bates. Noi vrem libertate".

„Şi noi ? Ce va fi cu noi ?", întrebă Bates.

„O să rămîneţi aici".

Bates se făcu alb ca varul. „Cum ? Aici ?"

„Da. Nu-i un loc prea atrăgător, nu-i aşa ? Şi, totuşi, am trăit aici cîţiva ani", spuse Rex, rînjind.

Bates tăcu. Logica irefutabilă a acestui rînjet îi luă graiul.

„Haide, mişcaţi-vă !", strigă filfizonul, a cărui stare depresivă trecuse deja. „Coborîţi barca de salvare. Intraţi în cabina dumneavoastră, doamnă Vickers, şi luaţi tot ce vă este necesar. Din păcate, mă văd nevoit să vă dăm jos aici, dar n-am intenţia să vă jefuiesc bunurile".

Bates asculta cu admiraţie involuntară cuvintele deţinutului. Niciodată nu s-ar fi putut exprima în cuvinte atît de alese, nici în ruptul capului.

„Înainte, domnişoară", strigă Rex „du-te după mama şi să nu te temi". Această ofensă o făcu pe Sylvia să roşească.

„Să mă tem ?", spuse ea. „Dacă la bord n-ar fi fost numai femei, n-aţi fi pus niciodată mîna pe bric. Teamă ? ! Lasă-mă să trec, puşcăriaşule !"

Oamenii mureau de rîs, dar sărmana doamnă Vickers se opri, speriată de îndrăzneala copilului. Viaţa lor era în mîna acestui puşcăriaş îndrăzneţ, şi a-l lua peste picior părea nebunie curată. Dar îndrăzneala fetei le aduse salvarea. Rex, a cărui politeţe era simplă poză, se simţi lezat de remarca dispreţuitoare a Sylviei referitoare la curajul său, iar tonul amar cu care pronunţase cuvîntul „puşcăriaş" (denumirea curentă pentru „deţinut") îl răscoli într-atît, încît îşi muşcă buzele de mînie. Dacă ar fi fost după el, ar fi doborît-o cu o lovitură pe creatura asta obraznică, dar rîsetele tovarăşilor săi îl readuseră la realitate. Şi printre deţinuţi există ceva care seamănă cu „opinia publică", iar Rex nu îndrăznea să-şi verse

furia asupra unui copil neajutorat. Așa cum obișnuiesc să facă bărbații în asemenea cazuri, simulă a se fi amuzat, ca să-i arate că sarcasmul ei nu l-a atins.

„Fiica dumneavoastră are curajul tatălui ei, doamnă", i se adresă el doamnei Vickers, făcînd o plecăciune.

Bates rămase cu gura căscată. Nu-i erau de ajuns urechile pentru a înregistra complimentele politicoase ale deținutului. Îi venea să creadă că era prada unui vis negru. Simți că, în clipa aceasta, John Rex era un om mai important decît John Bates.

Doamna Vickers nu ajunsese încă la cabina ei cînd barca lui Frere și a celor doi soldați ajunse în bătaia flintei. Conform ordinului, Lesly trase o împușcătură drept avertisment și dădu ordin să se țină la capă. Dar Frere, scos din minți de mînie pentru faptul că lucrurile luaseră o astfel de întorsătură, era decis să nu renunțe fără luptă la autoritatea sa. În ciuda invitației, continua să se îndrepte direct spre vas. În întunericul ce se lăsase, figurile de pe punte abia mai puteau fi recunoscute. Locotenentul revoltat nu era în stare decît să presupună ce se petrecea acolo sus.

Deodată, se auzi o voce. „Înapoi! Înapoi!", răcni aceasta și se opri brusc, de parcă ar fi fost gîtuit.

Vocea era a domnului Bates. Observase că Rex și Fair tîrau o bucată mare de fier brut, ce făcea parte din balastul bricului, punînd-o pe balustradă. Intenția lor era evidentă. Onorabilul Bates lătră ca un cîine de pază, pentru a-și avertiza stăpînul. Dar Cheshire îl apucă de beregată. Frere își așezase barca în lungul vasului, direct sub nasul lui Rex, dornic de răzbunare.

Bucata grea de fier căzu în barcă, zdrobind una din scîndurile prorei.

„Ticăloșilor!" urlă Frere. „Vreți să ne înecați?"

„Da", strigă Rex, rîzînd, „pe voi și încă o duzină de teapa voastră! N-aveți ochi? Bricul e al nostru, noi sîntem stăpîni!" Frere își înăbuși un strigăt de mînie și-i dădu ordin unuia dintre soldați să prindă barca de vas; împinsă de izbitură, barca se depărtase de goeletă cu mai mult de un braț. Deasupra lui, locotenentul văzu chipul sălbatic al lui Cheshire.

Cei doi soldați, obosiți de vîslit, nu încercară să oprească barca. Valurile, răscolite de bucata de fier, nu se liniștiseră încă, pe cînd puntea vasului *Osprey* dispăruse în întuneric.

Frere lovi cu furie neputincioasă bancheta. „Ticăloșii!" spuse printre dinți. Ne-au luat prin surprindere! Oare ce mai pun la cale?"

La această întrebare, veni imediat un răspuns. Din trunchiul întunecat al bricului, ţîşni un fulger, se auzi un bubuit, şi un glonte căzu în apă, chiar lîngă ei. Între masa neagră a goeletei şi suprafaţa scînteietoare a apei se zări o pată albă, care se lăsă încet în jos.

„Aşezaţi-vă de-a lungul !", strigă o voce. „Astfel o să vă meargă prost !"

„Vor să ne omoare", spuse Frere. „Înainte !"

Dar cei doi soldaţi schimbară o privire, întoarseră şi se îndreptară spre corabie. „N-are sens, domnule Frere", spuse omul care stătea mai aproape de el, „nu le putem rezista şi nu cred că ne vor face vreun rău".

„Javrelor, sînteţi înţeleşi cu ei ?" strigă Frere, roşu de mînie. „Vreţi să vă răzvrătiţi ?"

„Calmaţi-vă, sir", mîrîi unul dintre soldaţi. „Cred că nu e momentul potrivit pentru a vă răsti la mine. Ce înseamnă „răzvrătit" ? Acum nimeni nu-i cu nimic mai presus decît celălalt".

Aceste cuvinte, rostite de un om care, cu cîteva minute în urmă, şi-ar fi riscat viaţa pentru a se supune ordinelor ofiţerului său, îl făcură pe Maurice Frere să-şi dea mai limpede seama că situaţia sa e mai desperată decît ar fi putut s-o facă o dezbatere de o oră. Autoritatea lui — născută de împrejurări întîmplătoare şi sprijinită de ajutoare întîmplătoare — dispăruse brusc. Împuşcătura de flintă îl degradase la rangul de simplu soldat. Acum, nu era mai mult decît oricare altul, ba chiar mai puţin, căci puterea o deţineau cei care îşi însuşiră armele. Oftînd, se lăsă în voia soartei ; îşi privi uniforma de doc şi i se păru că din ea dispăruse orice putere eficace.

Cînd ajunseră la bric, văzură că barca mare fusese coborîtă şi aşezată paralel cu vaporul. În ea erau unsprezece persoane : Bates, care avea o rană la frunte şi stătea cu mîinile legate, Grimes, fără simţire, Russen şi Fair la vîsle, Lyon, Riley, Cheshire şi Lesly, cu flinte, şi John Rex, care şedea la prora, cu pistoalele lui Bates la brîu şi cu o flintă pe genunchi. Pata albă pe care o zăriseră oamenii din barca lui Frere era un şal alb, mare, care le învelea pe doamna Vickers şi pe Sylvia. La vederea acestui grup în alb, Frere scoase un oftat de uşurare. Se temuse că fetiţa păţise ceva. Rex dirijă barca lui Frere lîngă cealaltă, apoi Cheshire şi Lesly se mutară în ea. Lesly îi dădu lui Rex flinta sa şi-i legă la spate mîinile lui Frere, aşa cum făcuse mai înainte cu Bates. Frere încercă să protesteze împotriva acestui tratament nedemn, dar Cheshire îl ameninţă că, dacă mai scoate o vorbă, îl împuşcă. Frere văzu sclipi-

rea duşmănoasă din ochii lui John Rex, îşi aduse aminte cît de mult dorea acesta să-i plătească vechea poliţă şi preferă să tacă.

„V-aş ruga să vă deranjaţi venind pînă la noi, sir“, spuse Rex, cu ironie politicoasă. „Îmi pare rău că sînt silit să vă leg, dar propria mea siguranţă e mai scumpă decît confortul dumneavoastră“.

Cu o mină sumbră, Frere se mută greoi în barca de salvare şi se prăbuşi jos. Deoarece era legat, nu putea să se ridice fără ajutor ; Russen, rîzînd, se smuci fără menajamente. Aşa cum era acum, dispoziţia lui, rîsul acesta ordinar îl duru mai mult decît cătuşele.

În ciuda grijilor ei, doamna Vickers, cu instinctul sigur al femeii, găsi cuvinte de compătimire. „Ticăloşii !“, îi şopti, cînd Frere fu împins lîngă ea. „Să vă trateze atît de nedemn !“

Sylvia nu spuse nimic. Părea chiar a se feri de locotenent. Poate că-şi imaginase, în fantezia ei de copil, că acesta va veni s-o salveze, înarmat din cap pînă-n picioare, sau va apărea pe scenă în chip de erou puternic, care, într-o clipită, va învinge toate piedicile. Dacă, într-adevăr, nutrise ascemenea iluzii, realitatea o convinsese cu cruzime că lucrurile stăteau altfel. Frere, legat, neputincios şi congestionat la faţă, n-avea nimic, dar absolut nimic dintr-un erou.

„Ei, băieţi“, li se adresă Rex celor doi soldaţi — se vede că autoritatea lui Frere trecuse asupra lui — „aveţi de ales : rămîneţi la Poarta Iadului sau mergeţi cu noi“.

Soldaţii ezitară să răspundă .Asocierea cu răzvrătiţii însemna certitudinea unor munci grele şi, în plus, pericolul de a fi spînzuraţi la capătul călătoriei. Dacă rămîneau cu prizonierii, erau expuşi morţii prin inaniţie, pe o coastă părăsită. Aşa cum se întîmplă adesea în asemenea cazuri, un fleac îi determină să se decidă. Rănitul Grimes, care se trezea încet din amorţeala lui, înţelese oarecum sensul cuvintelor rostite şi, zăpăcit cum era, consideră imperios necesar să-şi exprime părerea.

„Duceţi-vă cu el, netrebnicilor !“, le spuse celor doi soldaţi, „şi lăsaţi-ne singuri pe noi, oamenii cumsecade ! Oh, o să fiţi legaţi cu curele pentru treaba asta !“

Expresia „legaţi cu curele“ amintea de una dintre cele mai crunte metode de pedeapsă cazonă — pisica cu nouă cozi — şi trezi în mintea celor doi soldaţi, care erau tentaţi să se scuture de jugul apăsător, imagini îngrozitoare. Viaţa unui soldat într-o colonie penitenciară era, pe atunci, foarte aspră.

Deseori li se micşora raţia de mîncare, erau lipsiţi de distracţii şi pedepsiţi aspru pentru orice fleac. Companiile trimise în coloniile penitenciare nu recrutau cele mai bune elemente, iar cei doi soldaţi nu erau nicidecum primii care-şi căutau salvarea în fugă.

„Ei, haide", le strigă Rex, „nu pot să stau, pentru voi, toată noaptea. Vîntul se înteţeşte, iar noi trebuie să navigăm spre bancul de nisip. Aşadar, ce-aţi hotărît ?"

„Mergem cu voi !", strigă soldatul care vîslise, scuipînd în apă. Puşcăriaşii salutară cu urale această decizie şi fiecare voia să le strîngă mîna celor doi.

Apărat de flintele lui Lyon şi Riley, Rex părăsi barca, după ce desfăcuse cătuşele celor doi prizonieri şi le ordonase să se aşeze pe locurile lui Fair şi Russen. Cealaltă barcă era echipată acum cu şapte răzvrătiţi. Rex preluă cîrma, Fair, Russen şi cei doi soldaţi vîsliră, timp în care ceilalţi patru stăteau în picioare în barcă şi-şi îndreptau flintele asupra bărcii alăturate. Lunga sclavie cultivase în deţinuţi o astfel de frică de supraveghetorii lor, încît n-aveau încredere nici măcar în aceşti oameni neputincioşi, ameninţaţi de patru flinte.

„Păstraţi distanţa !" strigă Cheshire cînd Frere şi Bates începură, ascultători, să vîslească, ducînd barca de salvare spre coastă. În felul acesta, micul grup de oameni desperaţi fu dus la ţărm.

Era beznă cînd ajunseră la mal ; luna, care nu apăruse încă, îşi anunţa răsăritul printr-o lumină mată pe cerul fără nori, iar valurile, care mîngîiau blînd plaja luceau unduindu-se. Frere şi Bates săriră pe mal şi-i ajutară pe doamna Vickers, pe Sylvia şi pe rănitul Grimes să coboare din barcă. Cînd toţi se aflară pe ţărm, Bates şi Frere, la ordinul lui Rex, fură nevoiţi să împingă barca cît de departe posibil pe apă, unde Riley o prinse cu o cange şi o remorcă.

„Şi acum, băieţi", strigă Cheshire, cu o bucurie sălbatică, „de trei ori ura pentru bătrîna Anglie şi pentru libertate !"

Se auziră pe loc strigăte de bucurie, întorcîndu-se amplificat, ca un ecou dinspre colinele întunecoase, martorii tristeţei lor. Celor cinci fiinţe nefericite, această exuberantă veselie li se păru muzică de înmormîntare.

„Doamne !", strigă Bates în urma bărcilor ce se îndepărtau. „Ne lăsaţi să murim de foame ?"

Singurul răspuns fu scîrţîitul curelelor şi plescăitul vîslelor, tot mai îndepărtate.

CAPITOLUL 11

Abandonaţi la Poarta Iadului

Chiar fără a zăbovi asupra amănuntelor, ne putem lesne închipui prin ce chinuri sufleteşti trecură cei cinci în acea noapte de spaimă. Suferinţele care-i aşteptau fură cel mai limpede înţelese tocmai de persoana fiziceşte cel mai puţin aptă a le suporta. Chiar dacă doamna Vickers era naivă şi superficială, sesiza totuşi, instinctiv — cu cel de-al şaselea simţ, propriu sexului ei — pericolele care-i ameninţau. Era femeie şi mamă, avea, deci, o dublă capacitate de a îndura chinurile. Imaginaţia ei feminină evoca toată grozăvia morţii prin inaniţie şi, după ce sărmana femeie conjură propriile ei chinuri, dragostea de mamă o sili să suporte aceleaşi martirii şi pentru copilul ei. Deşi Frere o întrebase de cîteva ori dacă n-o poate ajuta cu ceva, nefericita femeie refuză orice sprijin, se retrase cu fetiţa după o stîncă din apropierea malului şi, cu copilul în braţe, se lăsă în voia gîndurilor chinuitoare. Sylvia, care-şi revenise, între timp, de pe urma spaimei, se lipi de mama ei şi adormi pe loc. Pentru ea, această misterioasă aventură nocturnă, în care bărci şi flinte jucaseră un rol important, avea ceva nespus de romantic. Bates, Frere şi mama erau împreună cu ea, aşadar de ce să se teamă ? În afară de asta, tatăl ei — cea mai importantă persoană din colonie — se va întoarce, desigur, pentru a-i pedepsi crunt pe puşcăriaşii obraznici care îndrăzniseră s-o jignească pe soţia şi pe fiica lui. În timp ce se cufunda încet în somn, Sylvia se surprinse, cu ciudă, compătimindu-i pe răzvrătiţi pentru că se vîrîseră singuri în asemenea necaz. Doamne, ce-i vor mai biciui cînd se va întoarce papa ! Şi, în rest, era chiar nostim să dormi, măcar o dată, sub cerul liber.

Bates scoase la iveală cîţiva pesmeţi şi, cu generozitatea care-l caracteriza, propuse ca numai cele două femei să-i mănînce. Dar doamna Vickers nu acceptă. „Trebuie să împărţim totul echitabil", spuse ea, cu aceeaşi fermitate pe care, era sigură de asta, ar fi manifestat-o soţul ei într-o astfel de situaţie. Frere o admira pentru tăria ei de caracter. Dac-ar fi fost dotat cu agerime, nu s-ar fi mirat, ci ar fi ştiut că asupra unui om care, trăind mult timp în preajma altuia şi ajunge într-o situaţie dificilă, se manifestă influenţa spiritului celui mai nobil.

Frere, care avea în buzunar o brichetă, aduna frunze şi crengi uscate şi aprinse un foc. Grimes adormi, timp în care

ceilalţi doi şedeau lîngă foc şi discutau posibilităţile de salvare. Nici unul dintre ei nu îndrăzni să exprime bănuiala că fuseseră abondonaţi definitiv. Ajunseră la concluzia că, în cazul în care goeleta nu va merge mai departe în cursul nopţii — la lumina lunii, care răsărise între timp, se vedea că era încă ancorată — se vor întoarce şi le vor aduce alimente. Această presupunere se dovedi justă, căci cu o oră înainte de răsăritul soarelui văzură barca.

Între timp răzvrătiţii meditară dacă nu e cazul s-o pornească la drum. Barker, care făcuse parte din echipajul bărcii-pilot şi cunoştea pericolele bancului de nisip, îi lămuri însă că e imposibil să ghidezi bricul prin Poarta Iadului înainte de ivirea zorilor. Astfel, bărcile fură fixate spre pupa şi o dublă gardă avea menirea să-l împiedice pe neputinciosul Bates să nu recucerească vasul. În decursul serii, starea de agitaţie se stinsese şi, dîndu-şi seama tot mai limpede de greutatea sarcinilor care stăteau în faţa lor, îi cuprinse un sentiment de milă pentru fiinţele nefericite abandonate la ţărm. Nu era exclus ca *Osprey* să li se ia înapoi şi, în acest caz, condamnaseră fără rost, la moarte sigură, cinci fiinţe. Chiar dacă cei mai mulţi dintre ei nu ezitau în faţa unei crime, nu era, totuşi, nici unul căruia să nu-i fi repugnat gîndul de a-l expune cu sînge rece, morţii prin inaniţie, pe copilul comandantului. Cînd John Rex îşi dădu seama de opinia colectivă, se grăbi să pledeze pentru milă înaintea celorlalţi. El îşi stăpînea derbedeii nu atît prin voinţă, cît pentru faptul că-i conducea pe drumul ales de ei.

„Propun“, spuse el, „să împărţim proviziile. Nimeni nu ne va putea reproşa nimic“.

„Da“, încuviinţă Porter, cu gîndul la o întîmplare asemănătoare, „dacă vom fi prinşi, vom putea depune mărturie despre ceea ce am făcut pentru ei. N-avem voie să procedăm ca aceia de pe vasul *Cypress*, care i-au lăsat pe toţi să moară de foame“ [1].

„Ai dreptate“, spuse Barker, la rîndul lui. „Atunci cînd a fost executat Fergusson la Hobart Town, l-am auzit pe bă-

---

[1] Bricul *Cypress* (sau *Cyprus*) a fost capturat, în 1829, de ocnaşi, şi anume între Hobart şi Macquarie Harbour, şi dus pînă în Japonia. Ulterior, cîţiva dintre ocnaşii implicaţi au fost arestaţi în Anglia, doi au fost spînzuraţi şi alţii trei trimişi înapoi în Tasmania. Relatările din prezentul capitol se bazează pe informaţiile culese de Clarke din periodicele vremii, mai cu seamă pe un articol din *Hobart Town Almanack*, din anul 1838.

trînul Troke spunînd că flăcăul ar fi putut scăpa basma curată dacă n-ar fi refuzat să ducă la ţărm alimentele".

Egoismul şi mila îi făcură pe răzvrătiţi să decidă şi astfel, în zori, proviziile de alimente fură duse pe punte şi împărţite. Soldaţii, a căror conştiinţă îi îndemna spre generozitate, votară pentru împărţirea în jumătate, dar Barker se împotrivi. „Dacă aceia de pe *Ladybird* observă că nu mai vin, se întorc să-i caute", spuse el. „Iar noi ş-ar putea să fim bucuroşi de orice fărîmitură, căci cine ştie cînd vom vedea pămînt".

Argumentul fu acceptat şi se procedă în consecinţă. În butoi mai erau cam cincizeci de kilograme de carne afumată, din care o treime o dădură celor din barcă, împreună cu o jumătate de sac de pîine, o pungă cu un amestec de ceai şi zahăr, un cazan de fier şi o cană. În afară de asta, Rex, vrînd să-şi ferească oamenii de excese, trimise după unul dintre cele două butoiaşe cu rom. Cheshire nu fu de acord cu asta şi, poticnindu-se de capra adusă de la Philip Island, se înfurie, apucă de picioare animalul şi-l aruncă în apă, strigînd că ar fi bine ca Rex să scape şi de dihanie. Rex trase bietul animal în barcă şi se îndepărtă cu încărcătura sa pestriţă. Capra, care tremura de frig, scoase un behăit jalnic, care-i făcu pe oameni să rîdă. Un străin şi-ar fi putut închipui că un grup vesel de pescari sau locuitori de pe ţărm se întoarce cu cumpărăturile de la piaţă.

Cînd ajunseră aproape de mal, Rex îl strigă pe Bates, să vină să ia proviziile; în timp ce, ca şi în seara anterioară, trei oameni stăteau în barcă, cu flintele pregătite să se apere împotriva unui eventual atac, proviziile, capra şi restul fură duse la mal.

„Aşa", spuse Rex, „acum nu mai puteţi zice că v-am tratat prost, căci am împărţit proviziile cu voi".

În faţa acestui ajutor nesperat, cei cinci oameni prinseră curaj, iar recunoştinţa le umplu inimile. După frica teribilă care-i cuprinsese noaptea, era cu neputinţă să nu nutrească sentimente prieteneşti pentru aceşti oameni care avuseseră grijă de ei.

„Oameni buni", spuse Bates adînc mişcat, „la asta nu m-am aşteptat. Sînteţi de treabă, căci ştiu că proviziile de pe bord sînt puţine".

„Da", confirmă Frere, „sînteţi băieţi buni".

John Rex izbucni într-un rîs sălbatic, amintirea suferinţelor sale trecute îl făcu să uite de alura sa aristocratică.

„Ține-ți gura, despotule!“, răcni el. „N-o facem pentru tine. Poți să-i mulțumești doamnei și copilului“.

Iulia Vickers se grăbi să-i informeze despre soarta fiicei sale. „Vă sîntem foarte îndatorate“, spuse ea, cu acel calm plin de demnitate care-l caracteriza și pe soțul ei. „Dac-ar fi să mă întorc cîndva acasă, o să am grijă să fac cunoscută bunătatea dumneavoastră“.

Escrocul și falsificatorul își scoase șapca de piele și se înclină adînc. De cinci ani nu i se mai adresase o doamnă. Pentru o clipă, redeveni domnul Lionel Crofton, gentlemanul din zilele de demult. Acum, cînd îi surîdeau libertatea și norocul, simți cum îi revine respectul față de sine însuși. O privi pe doamnă fără timiditate.

„Sînt ferm convins, doamnă“, spuse el, „că vă veți întoarce acasă cu bine. Pot spera că bunele dumneavoastră urări mă vor însoți pe mine și pe tovarășii mei?“

Cînd Bates auzi aceste cuvinte, nu-și mai putu stăpîni mirarea și entuziasmul. „Ce om!“, strigă el. „John Rex, nu v-ați născut spre a fi pușcăriaș“.

Rex zîmbi. „Rămîneți cu bine, domnule Bates, dumnezeu să vă ocrotească!“

„Rămîneți cu bine“, răspunse Bates, scoțîndu-și pălăria. „Eu... eu... la dracu'! Sper c-o să reușiți. În fond, fiecare om iubește libertatea“.

„Adio, omule!“, strigă Sylvia și-i făcu semn cu batista. „Sper că n-o să vă prindă!“

Strigăte de rămas bun și semne cu batista salutară barca ce se îndepărta.

În agitația provocată de atitudinea aparent nobilă a lui Rex, nici unul dintre cei părăsiți nu se mai gîndi la gravitatea situației lor proprii. În mod ciudat, fură animați în primul rînd de teamă pentru soarta răzvrătiților. Dar pe măsură ce barca se depărta de ei, le reveni pas cu pas sentimentul pericolului amenințător. Și cînd, în sfîrșit, barca dispăru în umbra goeletei, se treziră cu toții ca dintr-un vis, îndreptîndu-și simțurile treze spre propriile lor probleme.

Sub conducerea domnului Frere, ținură un consiliu de război și se deciseră să administreze toate proviziile în comun. Carnea afumată, ceaiul și făina fură depozitate la oarecare distanță de plajă, într-o văgăună, iar domnul Bates, numit responsabil cu proviziile, urma să distribuie, echitabil și nepărtinitor, rațiile fixate. Capra fu legată cu o sfoară de undiță care să-i permită să pască. Căzură de acord să facă uz de rom doar în caz de boală sau la mare ananghie, deci rostogoliră bu-

toiaşul în cel mai îndepărtat ungher al văgăunei. De apă de băut nu duceau lipsă, căci, la cîteva sute de paşi depărtare de locul în care acostaseră, susura un izvor de munte. Îşi făcură socoteala că proviziile puteau să le ajungă, cu mare economie, pentru vreo patru săptămîni.

Cînd trecură în revistă propriile lor avuţii, constataseră că au în total trei cuţitaşe de buzunar, un ghem de sfoară, două pipe şi o cutie cu tutun, mai multe undiţe cu cîrlig şi un cuţit mare, pe care Frere îl luase în excursie, ca să curețe peştii pe care sperase să-i prindă. Spre decepţia lor, nu găsiră nimic care să semene cu un topor. Ca haine în plus, doamna Vickers dispunea de un şal, iar Bates — de o haină de postav. Frere şi Grimes, în schimb, nu aveau decît ce era pe ei. Se înţeleseră ca fiecare să-şi păstreze avutul, doar undiţele fură declarate proprietate comună.

După ce toate acestea fură reglementate, cazanul fu umplut cu apă de izvor şi atîrnat, pe trei crengi verzi, deasupra focului. În afara lui Grimes, care declară că nu poate mînca nimic, fiecare căpătă o ceaşcă de ceai şi o bucată de pesmet. După acest mic dejun, Bates se apucă să coacă în spuză nişte turte, iar apoi se sfătuiră în privinţa condiţiilor de locuit.

Era clar că nu puteau adormi sub cerul liber. Era în toiul verii şi, chiar dacă nu se aştepta o ploaie, totuşi arşiţa amiezii era de nesuportat. Doamnei Vickers şi fetiţei trebuia, în orice caz, să li se asigure un loc de dormit separat. Nu departe de plajă, o colină nisipoasă ducea spre stîncă, iar versantul răsăritean al acestei coline era acoperit cu copaci tineri. Frere propuse să fie tăiaţi copacii, pentru a face din ei o colibă. După cum se văzu în curînd, bricegele erau unelte cam nepotrivite dar bărbaţii se folosiră de ele crestînd fiecare trunchi şi apoi rupîndu-l. În două ore adunaseră atîtea lemne, încît putură face un acoperiş deasupra spaţiului aflat între văgăuna în care ţineau proviziile şi a doua stîncă, aflată la vreo zece paşi depărtare. Această colibă era destinată doamnei Vickers şi Sylviei, în timp ce Frere şi Bates urmau să doarmă în faţa intrării cămării cu provizii, pentru a păzi atît femeile, cît şi alimentele. Grimes trebuia să-şi facă o colibă proprie, pe locul unde aprinseseră focul noaptea trecută.

Entuziasmaţi de acest plan, spre prînz se întoarseră la masă, dar o găsiră pe biata doamnă Vickers speriată, căci Grimes, pe care cei doi bărbaţi nu-l luaseră cu ei din cauza rănii de la cap, fugea încoace şi încolo pe plajă, rostea cuvinte confuze şi ridica ameninţător pumnul împotriva unui inamic invizibil. Se apropiară de el şi constatară că lovitura îi rănise, probabil,

creierul, căci vorbea aiurea. Frere se strădui să-l liniştească, dar fără succes. La sfatul lui Bates, în cele din urmă îl cufundară în apă. Baia rece avu un efect liniştitor — îl aşezară la umbra unei stînci apropiate şi adormi imediat.

Bates distribui turtele, care, împreună cu o bucăţică de carne, constituiră prînzul lor. Doamna Vickers relată că a observat pe bric o vie agitaţie şi-şi dădu cu părerea că deţinuţii vor fi aruncat, probabil, peste bord orice balast inutil, pentru a uşura vasul. Bates confirmă această bănuială şi adăugă că răzvrătiţii urcaseră în vapor un ancorat şi voiau, pesemne, să scoată bricul din port trăgîndu-l cu parîme. Înainte ca ei să fi terminat prînzul, se simţi o uşoară briză. *Osprey* arboră steagul, trase o salvă, ca semn de adio, ori ca semn al victoriei, şi dispăru, cu vînt în pînze, după braţul vestic al portului.

Doamna Vickers o luă de mînă pe Sylvia şi se refugie cu ea în viitorul lor lăcaş. Se rezemă de peretele grosolan şi plînse amarnic. Bates şi Frere simulară bună dispoziţie, dar simţiră amîndoi că, pînă acum, doar apropierea goeletei îi ferise să-şi dea seama de starea jalnică în care se aflau.

Dar nu era timp pentru melancolie. Bates dădu cel dintîi exemplu. Cei doi bărbaţi lucrară cu atîta zel, încît, pînă la lăsarea întunericului, adunaseră destule lemne pentru a termina coliba doamnei Vickers. E drept că, în repetate rînduri, fură deranjaţi de Grimes, care-i copleşea cu învinuiri confuze, îi acuza de trădare şi susţinea că ei îl predaseră răzvrătiţilor. Se adăugă şi faptul că rana lui Bates se agrava, dîndu-i tot mai dese ameţeli. Îşi vîra mereu capul în apa izvorului şi, în acest fel, reuşi să se ţină în picioare pînă ce se sfîrşi lucrul. După aceasta însă se aruncă jos şi declară că nu se mai poate ridica.

Frere îl trată în felul care, la Grimes, dăduse rezultate atît de bune, dar apa sărată inflamă rana şi starea lui Bates se înrăutăţi. Doamna Vickers recomandă spălarea rănii cu apă şi alcool, astfel încît butoiaşul fu început.

Cina se compuse din ceai şi turte, iar focul, care ardea viu, făcu ca situaţia să pară mai puţin desperată. Doamna Vickers pusese cana lîngă ea, pe o piatră, netedă, şi servea ceaiul cu o demnitate forţată, care ar fi putut să pară ridicolă, dacă n-ar fi fost înduioşătoare. Îşi netezise părul şi-şi drapase cochet şalul pe umeri, ba îi mărturisi domnului Frere că regreta de a nu fi luat cu ea mai multe rochii. Sylvia rîdea şi pălăvrăgea, pentru nimic în lume n-ar fi recunoscut că-i este foame. După masă, aduse în căzănel apă de la izvor şi spălă rana lui Bates. Se decisese ca, dimineaţa, să caute un loc unde să poată arun-

ca undițele, și căzură de acord ca, zilnic, unul dintre ei să meargă la pescuit.

Între timp, starea nefericitului Grimes dădu prilej de griji serioase. Dacă, la început, doar vorbise aiurea, acum trecu la acțiuni, iar Frere trebui să-l păzească. După gemete și vorbe fără șir, bietul om adormi, în sfîrșit, iar după ce Frere îl duse și pe Bates la locul său, din fața stîncii, și-l culcă pe o grămadă de crengi verzi, putu spera că-i vor fi hărăzite și lui cîteva ore de odihnă. Obosit de agitația și munca grea a zilei, adormi pe loc, dar în zori fu trezit de un zgomot ciudat. Grimes, a cărui febră crescuse, pesemne, în timpul nopții, dărîmase stavila din crengi și se aruncase cu sălbăticie asupra lui Bates. Mîrîind furios, încercă să-l sugrume pe nefericitul pilot. Cei doi se luptară cu înverșunare. Bates era atît de slăbit de boală, încît nu reuși să-și învingă adversarul, dar reuși să-l cheme, cu voce slabă, pe Frere și, totodată, să apuce cuțitul mare de care am mai pomenit. Frere țîșni, fugind să-l ajute pe pilot. Dar ajunse prea tîrziu. Înainte de a-l fi putut imobiliza pe Grimes, acesta reușise să înfigă de două ori cuțitul în pieptul lui Bates.

„Mor“, horcăi Bates.

Vederea sîngelui și gemetele victimei îl readuseră la realitate pe Grimes. Consternat, privi arma însîngerată, apoi o azvîrli departe, se năpusti spre mal și se aruncă în apă.

Mut de groază din cauza teribilei întîmplări, Frere se uită în urma lui. Văzu cum, din apa lină care strălucea în bătaia soarelui de dimineață, se ridică două brațe cu mîinile întinse, o pată neagră, capul, se zărea printre brațele rigide, apoi totul dispăru cu un țipăt îngrozitor, iar apa se unduia cu sclipiri calme, ca mai înainte. Frere, încremenit de spaimă, tocmai se pregătea să se apropie de rănit, cînd, la jumătatea drumului între apa mării și locul de pe plajă unde se afla cuțitul, zări un obiect care explica în suficientă măsură criza subită a dementului. În cenușa focului de aseară, se afla butoiașul cu rom răsturnat, iar alături — o cîrpă, pe care Grimes o purtase ca bandaj la cap. Pesemne că nenorocitul, aiurînd de febră, rătăcise pînă ce dăduse peste butoi și băuse apoi o cantitate prea mare de rom, care-l zăpăcise de tot.

Frere se întoarse în grabă la Bates, îl ridică și încercă să oprească sîngele care-i țîșnea din piept. Probabil că pilotul, în timpul atacului, se sprijinise pe cotul stîng, căci Grimes îi înfipse de două ori cuțitul în partea dreaptă a pieptului. Bates era palid și zăcea fără cunoștință. Frere se temea că e rănit mortal. Își smulse eșarfa de la gît și voi să-i lege rana,

dar constată că fîșia îngustă din mătase nu era de-ajuns. Doamna Vickers, stîrnită de zgomot, venise și ea. Își stăpîni spaima, rupse iute o fîșie din rochia ei, ceea ce constitui un pansament destul de larg. Frere merse să vadă dacă butoiașul mai conținea măcar cîteva picături de rom cu care să umezească buzele muribundului. Era gol. Grimes se săturase de băutură, apoi răsturnase butoiașul deschis, așa încît nisipul absorbise și ultima picătură. Sylvia aduse apă de la izvor, iar cînd doamna Vickers umezi tîmplele rănitului, acesta își reveni. Doamna Vickers mulse capra — nu făcuse în viața ei așa ceva — și-i dădu lui Bates laptele pe care acesta îl bău cu lăcomie, dar îl vărsă imediat. Avea, probabil, o rană interioară.

În această dimineață, micul dejun rămase aproape neatins. Numai Frere, mai puțin sensibil decît ceilalți, mîncă o bucată de turtă și puțină carne afumată. Nu-și putu stăpîni un sentiment de bucurie la gîndul că, Grimes fiind mort, rațiile vor fi mai mari, iar dacă ar muri și Bates, ar crește și mai mult. Firește, păstră aceste gînduri pentru sine. Așeză capul rănitului în poala sa și alungă muștele care se așezau pe fața lui Bates. Spera, totuși, că Bates nu va muri, căci altfel el, Maurice Frere, ar fi trebuit să aibă singur grijă de femeie și de copil. Poate că doamna Vickers nutrea gînduri asemănătoare. În ceea ce o privea pe Sylvia, aceasta nu-și ascundea frica.

„Să nu muriți, domnule Bates ; oh, vă rog să nu muriți !“, îl imploră ea jalnic. Stătea aproape de el, dar nu îndrăznea să-l atingă. „Să nu ne lăsați singure, pe mama și pe mine, în acest loc îngrozitor !“

Bietul Bates nu era în stare să-i răspundă, dar Frere se încruntă, iar doamna Vickers rosti cu atîta reproș în glas : „Sylvia !“, ca și cum s-ar fi aflat în casa veche din Sarah Island.

După masă, Frere plecă să aducă lemne de foc. Cînd se întoarse, Bates era pe punctul de a-și da duhul. Doamna Vickers relată că nu se mai mișcase de o oră și abia mai respira. Soția maiorului, care stătuse lîngă atîtea paturi de muribunzi, era calmă și stăpînită. Biata Sylvia, în schimb, ședea înfricoșată pe o piatră și tremura. Avea despre moarte o imagine neclară — o bănuia a fi violentă. Cînd soarele apuse, Bates își reveni, dar cei doi din preajma lui știură că e ultima pîlpîire a unei lumînări care se stinge. „Moare !“, șopti Frere, de parcă s-ar fi temut să trezească sufletul pe jumătate plecat. Doamna Vickers, care plîngea încetișor, înălță capul lui Bates și-i mai umezi buzele uscate cu o batistă muiată în apă. Un fior îi străbătu trupul, cîndva atît de puternic, iar muribundul

deschise ochii. La început, păru a nu şti unde se află, dar cînd îi privi, pe rînd, memoria îi reveni — nu încăpea îndoiala că-i recunoştea pe toţi. Privirea i se opri asupra chipului palid al Sylviei, apoi se îndreptă spre Frere. Apelul mut al ochilor era limpede.

„Nu, n-am să-i părăsesc“, spuse Frere.

Bates zîmbi. Cînd văzu că şalul alb al doamnei Vickers e pătat de sîngele său, încercă, cu ultimele puteri, să-şi ridice capul. Nu se cădea ca şalul unei doamne să fie murdărit de sîngele unui om de rînd. Doamna Vickers înţelese instinctiv ce-l împovăra şi-i apropie cu blîndeţe capul de pieptul ei. În faţa morţii, nobila doamnă era o simplă femeie. O clipă, se lăsă tăcerea. Ei îl crezură mort, dar, deodată, deschise din nou ochii — privirea sa căuta marea.

„Lăsaţi-mă să mai văd o dată marea“, şopti el, iar cînd îl ridicară, se aplecă înainte şi ascultă.

„Dumnezeu să ocrotească acest loc!“, spuse el. „E linişte, dar aud valurile spărgîndu-se de bancul de nisip!“

Apoi capul îi căzu în piept. Murise.

Cînd Frere luă trupul neînsufleţit din braţele doamnei Vickers, Sylvia fugi la mama ei.

„Oh, mamă, dragă mamă!“, plîngea în hohote. „De ce, oare, dumnezeu l-a lăsat să moară? Aveam atîta nevoie de el!“

Înainte de lăsarea întunericului, Frere îl duse pe mort lîngă stînci, îi acoperi faţa cu haina de postav, peste care puse pietre, ca să n-o ia vîntul. În vîltoarea evenimentelor care se precipitaseră, nu-şi dăduse seama că, de ieri, doi dintre cei părăsiţi scăpaseră deja de această pustietate. În clipa cînd ajunse la această concluzie, îşi puse, fără să vrea, întrebarea cine va fi următorul.

Doamna Vickers, obosită de eforturile şi necazurile zilei, se retrase devreme. Sylvia refuză să-i vorbească lui Frere, urmînd-o pe mama ei. Această antipatie inexplicabilă şi atît de vădit manifestată a copilului îl necăjea pe Maurice mai mult decît voia să admită. Era supărat pe ea pentru că nu-l iubea, dar nu se străduia s-o conducă spre sentimente mai bune. La gîndul că ea va fi de-acum silită să-l accepte ca pe singurul protector, nu-şi putea înfrîna o oarecare mulţumire. Dacă Sylvia ar fi fost cu cîţiva ani mai mare, tînărul ar fi bănuit, probabil, că e îndrăgostit de ea.

Ziua următoare trecu destul de greu. Aerul era fierbinte şi apăsător, iar peste munţi atîrna un văl de ceaţă. Frere petrecu toată dimineaţa săpînd o goapă pentru bietul Bates.

Practic și prozaic cum era, îi scoase mortului o parte din veșminte, pe care el însuși le putea folosi, le ascunse însă sub o piatră, ca să nu le vadă doamna Vickers. Către prînz, groapa fu gata. Așeză trupul neînsuflețit în ea și împrejmui movila cu multe pietre. După masă se sui cu undița sa în vîrful unei stînci pe care o ochise cu o zi înainte, nu prinse însă nici un pește. În drum spre casă, trecu pe lîngă mormînt. Observă că doamna Vickers îl împodobise cu o cruce, cam grosolană, din lemn, încropită din două bețe legate cruciș.

După cină — ca de obicei, se servea carne afumată și turte — își aprinse pipa și încercă să lege o conversație cu Sylvia.

„De ce nu putem fi prieteni ?", o întrebă el.

„Nu vă pot suferi", răspunse Sylvia. „Mă tem de dumneavoastră".

„De ce ?"

„Nu sînteți prietenos. Nu vreau să spun că faceți lucruri crude, dar sînteți... Oh, tare-aș vrea ca tata să fie aici !"

„Vorbele n-ajută la nimic", replică Frere, apăsînd precaut tutunul în pipă, cu degetul arătător.

„Vedeți, iar începeți ! Despre asta era vorba. Sînteți, oare, prietenos cînd spuneți : „Vorbele n-ajută la nimic !". Oh, de-ar veni odată !"

„N-am vrut să fiu neprietenos", răspunse Frere. „Ce fată ciudată ești !"

„Savanții au constatat că există oameni care nu se-nghit", spuse Sylvia. „Mi se pare că am citit despre așa ceva în cărțile lui papa, și cred că ăsta-i necazul nostru. Nu vă prea înghit, și nu-i nimic de făcut — asta-i !"

„Prostii !", mîrîi Frere. „Vino să-ți spun o poveste".

Doamna Vickers se retrăsese în coliba ei, iar cei doi ședeau singuri lîngă foc, în preajma căruia se aflau cazanul și turtele coapte. Ezitînd, fetița se apropie. O luă și o așeză pe genunchi. Luna nu răsărise încă, iar umbrele focului ce pîlpîia păreau niște monștri diformi. Deodată, lui Maurice Frere îi veni ideea sadică de-a speria acest copil, lipsit de apărare.

„A fost odată un castel, într-o pădure întunecoasă", începu el, „iar în castel trăia un căpcăun cu ochi bulbucați".

„Tăceți !", strigă Sylvia, smuncindu-se. „Vreți să vîrîți spaima în mine ?"

„Și hrana preferată a căpcăunului erau fetițele mici. O fetiță, care trecea într-o zi prin pădure, îl auzi pe căpcăun venind spre ea : bum, bum, bum !"

„Domnule Frere, dați-mi drumul !"

„Fetița se sperie teribil și o rupse la fugă, pînă ce văzu deodată..."

Sylvia scoase un strigăt puternic.

„Oh, Doamne! Cine-i ăsta?" strigă ea, lipindu-se strîns de cel ce o chinuia.

De cealaltă parte a focului, stătea nemișcată o făptură, iar din gîtlejul său răgușit se auziră vorbele: „Dați-mi ceva de mîncare!"

Era Rufus Dawes.

Vocea omenească frînse magia fricii care o înlănțuise pe fetiță, iar cînd lumina focului căzu asupra hainelor galbene, de pușcăriaș, sfîșiate, Sylvia făcu imediat legătura.

Nu la fel gîndi Maurice Frere. El văzu doar un nou pericol, o gură înfometată în plus, jinduind la sărăcăcioasele provizii, de aceea smulse un lemn din foc, pentru a-l alunga pe pușcăriaș. Rufus Dawes, care, cu ochi de vultur flămînd, zărise turta de lîngă cazanul de fier, întinse mîna după ea. Frere ridică amenințător lemnul ce ardea.

„Înapoi!", răcni el. „N-am mîncare de prisos!"

Cu un strigăt de mînie, pușcăriașul scoase ranga de fier și se năpusti desperat asupra noului dușman. Dar Sylvia se strecurase iute ca fulgerul pe lîngă Frere, luase turta și adresîndu-i-se: „Poftim, bietul de tine, mănîncă!", i-o întinsese celui pe jumătate mort de foame. Apoi se întoarse și-i aruncă lui Frere o privire care trăda atîta repulsie și revoltă, încît acesta roși și lăsă să-i cadă din mînă lemnul.

Rufus Dawes rămase consternat de apariția fetiței cu păr auriu. Turta îi scăpă din mîini, iar privirea sa rătăcită urmări copilul care se îndepărta. După ce Sylvia dispăruse în întuneric, nefericitul om își ascunse fața în mîinile sale negre și bătătorite, apoi izbucni în plîns.

CAPITOLUL 12

„Domnul" Dawes

Vocea răstită a lui Maurice Frere îl dezmetici: „Ce cauți aici?", îl întrebă acesta.

Rufus Dawes își înălță capul, îl privi și-l recunoscu.

„Dumneavoastră sînteți?", întrebă el, încet.

„Ce? Mă cunoști?". Frere se dădu un pas înapoi.

Deținutul nu-i răspunse. Foamea sălbatică îi înăbușea toate reacțiile. Lacom, apucă turta și începu să mănînce în tăcere.

„Omule, n-auzi?", întrebă Frere, nerăbdător. „Cine ești?"

„Un deținut evadat. Mîine dimineață mă puteți preda. Am încercat totul, dar sînt la capătul puterilor“.

Aceste cuvinte provocară consternarea lui Frere. Omul acesta nu știa nimic despre desființarea coloniei penitenciare!

„Nu te pot preda. În afară de mine, o femeie și un copil nu mai e nimeni în colonie“.

Rufus Dawes uită de mîncare, fixîndu-l buimăcit.

„Pușcăriașii au fost transportați cu un vapor“, continuă Frere. „Dacă vrei să rămîi liber, n-am nici o posibilitate de a te împiedica. Sînt la fel de neputincios ca și tine“.

„Dar cum de sînteți aici?“

Frere rîse cu amărăciune. Nu era în obiceiurile sale să dea explicații unui pușcăriaș, dar de data asta n-avea încotro. „Deținuții s-au revoltat și au cucerit bricul“.

„Care bric?“

„*Osprey*“.

Rufus Dawes se lămuri pe deplin, dîndu-și seama ce ocazie pierduse.

„Cine l-a luat?“

„Ticălosul de John Rex“, răspunse Frere cu mînie subită. „Dea Domnul să se scufunde, să ardă sau...“

„Au plecat cu-adevărat?“, strigă nefericitul Dawes, smulgîndu-și părul din cap.

„Da, de două zile. Iar pe noi ne-au lăsat pradă morții prin inaniție“.

Rufus Dawes izbucni într-un rîs atît de strident, încît pe celălalt îl trecură fiori de spaimă.

„O să murim împreună, Maurice Frere“, spuse el, „căci atîta timp cît mai aveți ceva de mîncat, o să împărțiți cu mine. Dacă tot trebuie să renunț la libertate, vreau măcar să mă răzbun“.

Sălbaticul înfometat, care ședea lîngă foc, clătinîndu-se, cu bărbia sprijinită de genunchiul rănit, arăta înspăimîntător — Maurice Frere se înfioră din nou. I se păru că se află în situația acelui vînător din Africa, întorcîndu-se în tabără, care văzuse un leu culcat lîngă foc. „Ticălosule!“, strigă el. „De ce vrei să te răzbuni pe mine?“

Pușcăriașul ridică privirea. „Țineți-vă gura!“, mîrîi el. „Nu admit nici o jignire. Eu — ticălos! Dacă sînt ticălos, cine-i vinovat? Dacă vă urăsc, pe dumneavoastră și lumea întreagă, cine m-a silit s-o fac? Sînt născut om liber — am fost om liber, ca dumneavoastră. De ce am fost închis împreună cu niște fiare și condamnat la o viață de sclav, mai rea decît moartea? Răspundeți-mi, Maurice Frere, răspundeți-mi!“

„N-am făcut eu legile", răspunse Frere. „De ce lovești în mine?"

„Pentru că dumneavoastră sînteți ceea ce eu am fost cîndva, sînteți *liber*. Puteți face tot ce vreți. Puteți iubi, puteți munci, puteți gîndi. Eu pot doar să urăsc!". Uimit de sine însuși, se opri; apoi rîse încetișor și continuă: „Vorbe frumoase, din gura unui pușcăriaș, nu-i așa? Dar lăsați, domnule Frere, nimic nu mai contează. Acum sîntem cu toții egali, iar eu nu voi muri nici măcar cu o oră mai devreme decît dumneavoastră, deși dumneavoastră sînteți un „om liber", iar eu — un pușcăriaș!"

Frere ajunse treptat la convingerea că avea de-a face cu un al doilea nebun.

„Să murim! Cine se gîndește la moarte?", rosti el, cît de blînd putea. „Totul va fi bine".

„Așa vorbește un om liber. Noi, pușcăriașii, vă sîntem superiori în această privință. Voi vă temeți de moarte, noi o așteptăm. Cel mai bun lucru care ni se poate întîmpla este să murim! Odată, era cît pe ce să fiu spînzurat. De ce n-au făcut-o? Ce bine era s-o fi făcut!"

Această dorință trăda o desperare adîncă, încît Maurice Frere se sperie.

„Culcă-te și odihnește-te, băiete", spuse el. „Ești epuizat. Mîine mai stăm de vorbă".

„Stați!", strigă Rufus Dawes, pe un ton autoritar. „Cine e cu dumneavoastră?"

„Soția și fata comandantului", răspunse Frere, care nu îndrăznea să lase fără răspuns o întrebare atît de insistentă.

„Nimeni altcineva?"

„Nu".

„Sărmanele!", murmură pușcăriașul. „Le compătimesc".

Cu aceste cuvinte, se întinse ca un cîine lîngă foc și adormi pe loc. Maurice Frere privi dezorientat figura uscățivă. N-avea idee ce putea face cu noul membru al micii lor colectivități. Nu întîlnise niciodată un ins atît de straniu. Nu era în stare să se lămurească în privința acestui amărît, zdrențăros, desperat, care plîngea și amenința deopotrivă, care mîrîia cu tonul abject al pușcăriașului și imediat vorbea cu o elocvență surprinzătoare. O clipă, îl pîndi gîndul să se arunce asupra celui ce dormea și să-l lege, dar o a doua privire asupra trupului vînjos, deși slăbit, îl determină să nu-și urmeze impulsul precipitat, dictat de frică. O altă idee, generată de lașitate, fu aceea de a căuta cuțitul cu care se comisese deja o crimă. Proviziile erau puține, și, oricum, viața femeii și a copilului va-

lorau mai mult decît cea a unui bandit necunoscut. Dar să fim drepţi cu el : goni acest gînd imediat ce-i dăduse tîrcoale. „Să vedem cum se va prezenta mîine“, îşi spuse Frere. Se opri în faţa gardului din crengi, în spatele căruia stăteau culcate, înlănţuite strîns, mama şi fiica, şi le spuse în şoaptă că el va sta de pază şi că evadatul a adormit. Cînd mijiră zorile, constată că temerile sale fuseseră neîntemeiate. Puşcăriaşul zăcea exact aşa precum îl lăsase Frere, iar ochii îi erau închişi. Dacă ajunsese, cu o seară înainte, să ameninţe, se datora, probabil, excitaţiei provocate de salvarea neaşteptată. Pentru moment, nu părea în stare de nici un fel de violenţă. Frere se îndreptă spre el şi-l zgîlţîi de umăr.

„Luaţi mîinile de pe mine !“, strigă bietul om, sări în sus şi ridică braţul, să se apere. „Luaţi mîinile !“

„Bine“, spuse Frere. „Nimeni nu-ţi face nimic. trezeşte-te !“

Rufus Dawes îl privi fără să înţeleagă nimic, apoi îşi aduse aminte de cele întîmplate şi se ridică, greoi, în picioare.

„Am crezut că m-au prins !“, spuse el. „Dar alta este situaţia acum. Ei bine, domnule Frere, să mîncăm. Mi-e foame“.

„Trebuie să aştepţi“, răspunse Frere. „Crezi că eşti singur aici ?“

Rufus Dawes, care tremura de slăbiciune, se frecă la ochi cu mîneca ruptă a hainei. „Nu ştiu. Ştiu doar că mi-e foame“.

Frere se opri în loc. Acum ori niciodată venise momentul să stabilească felul viitoarelor lor relaţii. Stătuse treaz toată noaptea, cu cuţitul pregătit lîngă el, în acele ceasuri, îşi dăduse seama cum trebuie să procedeze. Puşcăriaşul va căpăta atît cît primeau ceilalţi — nu mai mult. Dacă nu era de acord, se va vedea cine e mai tare.

„Ascultă“, îi spuse. „Avem foarte puţină mîncare, şi puţinul ăsta trebuie să ne ajungă pînă ce ne vine ajutorul — dacă va mai veni vreodată. Sînt răspunzător pentru biata femeie şi pentru copil, şi voi avea grijă să nu li se facă vreo nedreptate. O să împărţim cu tine ultima bucăţică, dar n-o să capeţi mai mult decît noi“.

Puşcăriaşul îşi întinse braţele lipsite de vlagă, privindu-le absent, ca un beţiv.

„Sînt slab“, spuse el. „Îmi sînteţi superior“. Căzu jos ostenit. „Vreau să beau“, gemu el, mişcînd uşor mîna.

Frere îi aduse apă. Dawes bău, se întinse zîmbind şi adormi pe loc. Cînd doamna Vickers şi Sylvia ieşiră din coliba lor, Dawes mai dormea încă. Cele două femei îl recunoscură imediat pe Rufus Dawes.

„Era cel mai rău dintre toţi", spuse doamna Vickers — aşa auzise de la soţul ei. „Oh, ce-o să ne facem ?"

„N-o să vă clintească un fir de păr", răspunse Frere şi-l privi cu curiozitate pe faimosul răufăcător. „E ca şi mort".

Sylvia se uită la el cu ochi luminoşi, de copil.

„Nu-l putem lăsa să moară", spuse ea. „Ar fi o crimă".

„Nu, nu", răspunse în grabă Frere. „Nimeni nu vrea ca el să moară. Dar ce putem face ?"

„Îl voi îngriji !", strigă Sylvia.

Pentru prima oară de la revoltă, Frere începu să rîdă în felul ordinar care-l caracteriza. „Să-l îngrijeşti ? Ei drăcie, asta-i o glumă bună !"

Copila, slăbită şi sensibilizată, simţi dispreţul din vocea lui şi izbucni în hohote de plîns. „De ce mă jigneşti, răutăciosule ?! Bietul om e bolnav, va... va muri, ca şi domnul Bates. Oh, mamă, ce mult aş vrea să plec de aici !"

Frere plecă, înjurînd. Ajunse pînă la păduricea de sub stîncă ; acolo se aşeză jos. Îi treceau prin minte gînduri ciudate, nerostite şi pe care nu le admisese niciodată cu privire la propria sa persoană. Repulsia ce o nutrea Sylvia împotriva lui îl făcea să se simtă nefericit ; totuşi, îi plăcea s-o chinuiască. Îşi dădea seama că fusese mîrşav, speriind-o cu o seară înainte, şi că antipatia Sylviei faţă de el era binemeritată. Pe de altă parte, n-ar fi ezitat o clipă să-şi pună viaţa în pericol pentru a o apăra de sălbaticul care se ivise deodată în viaţa lor. Îl umplea de mînie gîndul că ea îl compătimea pe acest om. Cît de nedreaptă era, înţelegîndu-l atît de greşit ! E-adevărat, n-ar fi trebuit să înjure şi să mai şi fugă. Sentimentul de a fi făcut ceva nedemn nu-i provocă însă ruşine. Îndărătnicia congenitală nu-i permitea să-şi recunoască vreo vină — nici măcar în sinea lui. Mergînd mai departe, ajunse pînă la mormîntul lui Bates, cu crucea la căpătîi. Era o nouă dovadă că nu-l îndrăgea. Cu el nu fusese niciodată atît de prietenoasă cum fusese cu Bates. Iar acum, cînd pilotul era mort, îşi transmisese întreaga simpatie asupra deţinutului. „Oh", îşi zise Frere, iar prin minte îi trecu amintirea plăcută a multor victorii amoroase, „dacă ai fi femeie, vrăjitoare mică ce eşti, te-aş sili să mă iubeşti !". Dar îi veni să rîdă de sine însuşi. „Prostule, devii romantic", gîndi el. Cînd se întoarse, Dawes zăcea pe o grămadă de crengi, iar Sylvia şedea lîngă el.

„Se simte bine", spuse doamna Vickers, fără a mai face vreo aluzie la incidentul din dimineaţa aceea. „Staţi jos şi mîncaţi, domnule Frere..."

„Ţi-e mai bine ?", îl întrebă Frere, răstit.

Spre mirarea lui, pușcăriașul răspunse foarte politicos. „Într-o zi, două, voi fi din nou în puteri și vă voi putea ajuta, sir".

„Să mă ajuți? La ce?"

„Trebuie să facem o colibă pentru doamna. O să rămînem aici pînă la sfîrșitul zilelor noastre. N-o să ne mai întoarcem niciodată".

„Aiurează", spuse doamna Vickers. „Bietul om, pare a fi de familie bună".

Pușcăriașul intonă un cîntecel în limba germană, bătînd tactul cu mîna. Frere îl privi, curios. „Tare-aș vrea să-i știu trecutul", spuse el. „Desigur, unul foarte ciudat".

Sylvia îl măsură, zîmbind blajin.

„Îl voi întreba cînd va fi sănătos", spuse ea, „iar dacă vă purtați frumos cu mine, vă povestesc ce-a zis, domnule Frere".

Frere acceptă oferta de pace. „Sînt de-a dreptul nesuferit cîteodată, nu-i așa, Sylvia? Dar gîndesc cu totul altfel".

„Sînteți nesuferit", confirmă fără urmă de ezitare Sylvia. „Să ne dăm, totuși, mîna și să fim prieteni. N-are rost să ne certăm, toți patru, nu-i așa?"

În felul acesta, Rufus Dawes fu acceptat în noua colectivitate.

Pușcăriașul își reveni repede. După o săptămînă de cînd văzuse fumul de la focul înjghebat de Frere, era complet restabilit; pe deasupra, se făcuse de neînlocuit. Neîncrederea tovarășilor săi dispăruse, nu mai era un ostracizat de care se fereau, pe care-l arătau cu degetul și în spatele căruia șușoteau. Cel socotit cîndva recalcitrant se schimbase, nu amenința, nu se plîngea și, cu toate că uneori era cuprins de o adîncă melancolie, părea mai echilibrat decît Frere, care deseori stătea posomorît, era prost dispus și arogant. Rufus Dawes încetase de a mai fi pușcăriașul torturat și aproape abrutizat care se aruncase în apa învolburată a golfului pentru a scăpa de viața odioasă. Își redobîndi treptat independența și siguranța de sine. Această schimbare se datora influenței micuței Sylvia. După ce își revenise din spaima drumului său prin junglă, gustă, pentru prima oară în ultimii șase ani, din balsamul binefăcător al bunătății. În sfîrșit, viața lui căpătase un sens. Era de folos altora și, dacă ar fi murit, ar fi fost regretat. Acest lucru nu înseamnă probabil, pentru noi, prea mare lucru, dar pentru nefericitul om însemna totul. Spre mirarea lui, constată că nimeni nu-l disprețuiește, că, printr-un ciudat complex de împrejurări, se găsește într-o situație în care tocmai experiența sa de pușcăriaș îi acorda respect. Îi erau familiare toate

trucurile şi şiretlicurile vieţii de ocnaş. Ştia cum te poţi menţine în viaţă cu un minimum de alimente. Ştia să taie copaci fără ajutorul toporului, să facă pîine fără a avea cuptor, să ridice o colibă solidă fără să aibă cărămizi sau mortar. Din pacient, se transformase în sfetnic, iar din sfetnic — în şef. Cei patru oameni erau siliţi să trăiască în sălbăticie, iar el se convinse repede că dibăcia sălbaticului era tocmai ceea ce le folosea cel mai mult. Puterea era dreptul şi autoritatea lui Maurice Frere, bazată pe rangul său; în curînd fu subordonată autorităţii lui Rufus Dawes, bazată pe cunoaştere şi ştiinţă.

Prestigiul său creştea de la o zi la alta, în aceeaşi măsură cu topirea bietelor provizii. Cînd se punea întrebarea dacă o anumită plantă e comestibilă, Rufus Dawes ştia răspunsul. Dacă vroiau să prindă peşte, el era cel care-o făcea. Cînd doamna Vickers se plînse de lipsa de rezistenţă la intemperii a colibei sale, el împleti din crengi de salcie un acoperiş nou şi lipi pereţii cu lut, astfel încît îi făcu să reziste la cele mai violente rafale de vînt. Cioplea cupe din conuri de brad şi farfurii din coajă de copac. Lucra aproape cît trei. Nimic nu-l speria, nu-l descuraja. În timpul bolii doamnei Vickers — ca urmare a spaimei şi a hranei insuficiente — Rufus Dawes adună frunze proaspete pentru culcuşul ei, îi adresă cuvinte liniştitoare şi renunţă de bună voie la jumătate din raţia lui de carne, pentru ca ea să se întremeze mai repede. În curînd, biata femeie, împreună cu copilul, îl numiră „domnul" Dawes.

Frere observa toate acestea cu o neplăcere care, uneori, devenea ură. Nu putea să intervină — ştia prea bine că, în comparaţie cu Dawes, era un neştiutor. Ba chiar era de acord să execute ordinele fostului puşcăriaş — nu putea nega că acesta îi era superior în toate privinţele. Sylvia vedea în Dawes un al doilea Bates. În plus, îl considera proprietatea sa. Avea drept asupra lui, căci îl îngrijise şi-l ocrotise. Dacă n-ar fi fost ea, ar fi murit, fără îndoială. Rufus Dawes însă avea faţă de ea un sentiment asemănător cu pasiunea. Sylvia era îngerul său păzitor, lumina ce-l călăuzea în beznă. Îl hrănise cînd era să moară de foame, crezuse în el cînd ceilalţi fugiseră de el. Şi-ar fi dat bucuros viaţa pentru ea şi, din dragoste pentru Sylvia, spera în sosirea corăbiei, care urma să-i aducă fetei libertatea, iar lui — detenţia.

Dar, zilele treceau şi nici un vapor nu se zărea. În fiecare dimineaţă scrutau orizontul, sperînd că vor vedea, în sfîrşit, apărînd vasul *Ladybird*. Zadarnic. Boala doamnei Vickers se agravase, proviziile se topeau. Dawes plănuise deja să reducă

la jumătate raţia lui şi a lui Frere. Era limpede că, dacă ajutorul nu le va veni în cîteva zile vor muri de foame.

Frere elabora planuri aventuroase despre procurarea alimentelor, voia să înoate pînă la colonia abandonată, să vadă dacă, în graba plecării, nu uitaseră întîmplător vreo lădiţă cu pesmet. Avea de gînd să întindă curse pescăruşilor şi să prindă în laţ porumbei sălbatici. Dar proiectele lui se dovediră irealizabile, iar cei patru fură nevoiţi să asiste, cu chipurile palide, la micşorarea treptată a cantităţii de făină şi carne. În cele din urmă le veni ideea să se salveze prin forţe proprii. Oare n-ar putea construi o plută ? Fără cuie sau frînghii, acest lucru era imposibil. Dar o barcă ? Nici asta. Sau să aprindă un foc mare, un semnal de alarmă vizibil în depărtare ? Da, desigur, însă la ce bun, dacă nici o corabie nu se apropia de acest loc izolat ? Nu le rămăsese altceva de făcut decît să aştepte goeleta care trebuia, totuşi, să vină cîndva. Aşteptau, slăbind cu fiecare zi ce trecea.

Într-o dimineaţă, Sylvia stătea la soare şi citea din *Istoria Angliei pentru copii*, copleşită de frica pe care i-o provocase seara revoltei.

„Domnule Frere“, întrebă ea deodată, „ce e acela un alchimist ?“

„Unul care face aur“, sună răspunsul, cam vag, al lui Frere.

„Cunoaşteţi vreunul ?“

„Nu“.

„Dar dumneavoastră, domnule Dawes ?“

„Am cunoscut cîndva un bărbat care se considera alchimist“.

„Chiar ? Şi făcea aur ?“

„Într-un sens, da“.

„Făcea, într-adevăr, aur ?“, întrebă Sylvia, cu perseverenţă.

„Nu, de fapt, nu. Dar adora banii şi, sub acest aspect, putea fi considerat un alchimist“.

„Şi ce s-a întîmplat cu el ?“

„Nu ştiu“, răspunse Dawes cu reţinere, încît fetiţa, instinctiv, dădu conversaţiei altă întorsătură.

„Deci alchimia e o artă foarte veche ?“

„Oh, da“.

„Au cunoscut-o şi vechii britanici ?“

„Nu, nu-i aşa de veche“.

Deodată, Sylvia scoase un uşor strigăt. Îşi amintise de seara cînd îi citise bietului Bates capitolul despre vechii britanici şi, cu toate că atunci recitise de cel puţin o sută de ori pasajul respectiv, îşi dădu seama de importanţa lui. Răsfoi grăbită

cartea și citi cu voce tare pasajul care-i atrăsese atenția: „Vechii britanici erau încă, în fond, barbari. Își vopseau trupurile cu vopsea albastră și putem presupune că, în ușoarele lor „coracle"-uri, de lemn, căptușite cu piei, ofereau o priveliște destul de sălbatică". „Un „coracle"! O barcă! Nu putem construi un „coracle", domnule Dawes?"

CAPITOLUL 13

Relevația

Întrebarea Sylviei îi încurajă pe cei doi bărbați desperați. Cu nerăbdarea și nesăbuința lui obișnuită, Maurice Frere găsi că planul e ușor realizabil și — caracteristic pentru oamenii de genul lui — se miră că nu-i venise pînă acum ideea asta.

„E cel mai ușor lucru din lume!", strigă el. „Sylvia, ne-ai salvat!"

Dar cînd începu să se ocupe ceva mai amănunțit de proiect, constată că realizarea speranțelor e încă foarte îndepărtată. E drept, nu putea fi prea greu să faci o barcă din piei de animal, dar de unde să iei pieile? Biata piele a singurei lor capre nu ajungea în nici un caz. Sylvia, care spera într-o salvare apropiată și strălucea de mîndrie, căci propunerea fusese a ei, îl urmărea atent pe Rufus Dawes — nici o fărîmă de bucurie nu-i sclipea în priviri.

„O să reușim, domnule Dawes?", întrebă ea și așteptă, tremurînd, răspunsul.

Deținutul privea în gol, cu fruntea încruntată.

„Ei, ce este, Dawes?", întrebă Frere, pe care speranța aprinsă din nou îl făcu să uite, pentru moment, orice ostilitate. „Precis vă vine în minte ceva".

Rufus Dawes, care se auzi interpelat drept șef recunoscut al micii comunități, încercă un plăcut sentiment de satisfacție. „Nu știu bine", spuse el. „Trebuie să mă mai gîndesc la chestia asta. Pare atît de simplu, și totuși..."

Se opri. Ceva în apă îi atrăsese atenția. Era un ghem de iarbă de mare, pe care fluxul îl mîna încet spre coastă. Această masă plutitoare care, altădată, ar fi rămas nebăgată în seamă, acționă asupra lui Rufus Dawes ca o revelație.

„Da", continuă el, pe un ton schimbat, „cred că se va putea realiza. Am găsit o soluție".

Ceilalți, într-o tăcere plină de evlavie, așteptară rezultatul meditațiilor sale.

„Ce părere aveţi", se adresă el lui Frere, „oare cît de lat este golful ?"
„De aici pînă la Sarah Island ?"
„Nu, pînă la postul de pilotare".
„Cam patru mile".
Deţinutul oftă. „Prea departe pentru a traversa înot. Cîndva, aş fi făcut-o cu uşurinţă. Dar cu viaţa pe care o ducem, mi-am pierdut puterile. Totuşi, trebuie s-o facem"
„Ce ?", întrebă Frere.
„Să omorîm capra".
Sylvia, fără să vrea, scoase un ţipăt. O îndrăgise pe tovarăşa lor mută. „S-o omorîţi pe Nanny ? Oh, domnule Dawes, de ce ?"
„Vreau să fac o barcă pentru tine. Pentru asta, am nevoie de piei, de aţă şi de seu".
Cu cîteva săptămîni în urmă Maurice Frere ar fi rîs în hohote de un asemenea răspuns. Dar, între timp, înţelesese că acest puşcăriaş evadat nu era o fiinţă oarecare, şi chiar dacă-l ura pentru superioritatea lui, era, totuşi, nevoit să-i recunoască meritele.
„N-o să puteţi scoate decît o singură piele de la o capră", spuse el pe un ton întrebător, de parcă ar fi socotit posibil ca o fiinţă miraculoasă ca Dawes să scoată, graţie unui procedeu secret, două piei de pe un animal.
„Voi mai prinde cîteva capre".
„Unde ?"
„La postul de pilotare".
„Şi cum o să ajungeţi acolo ?"
„Pe o plută. Haideţi, n-avem timp de explicaţii ! Tăiaţi cîţi copaci veţi putea ! Să începem !"
Locotenentul îl privi mirat pe deţinut, se supuse însă forţei lui şi-l ascultă. Soarele nu apusese încă, iar corpul ciopîrţit al bietei Nanny atîrna de un copac. Frere, care se întorsese cu o încărcătură grea de copăcei, îl găsi pe Rufus Dawes prins într-o activitate bizară. Tăiase sub maxilar capul caprei, picioarele — la încheietura genunchiului, îi despicase burta, îi scoase intestinele, apoi cususe deschizătura cu un fir. În felul acesta, făcuse un soi de sac pe care-l umpluse cu rogoz. Frere observase că Dawes păstrase cu grijă grăsimea animalului şi vîrîse intestinele în saramură.
Dawes refuză însă să dea explicaţii.

„Asta-i treaba mea“, spuse el. „Lăsaţi-mă în pace. Poate n-o să meargă“.

Asaltat de întrebări de Sylvia, Frere se prefăcea a fi iniţiat în toate detaliile planului, neavînd însă voie să vorbească despre asta. Gîndul că un puşcăriaş refuza să-i împărtăşească un secret îl necăjea şi-l enerva peste măsură.

A doua zi, Frere, la indicaţia lui Dawes, tăie papura care creştea cam la o milă depărtare de tabăra lor, cărînd-o apoi în spinare. Pentru această muncă, avu nevoie de aproape o jumătate de zi. Raţiile micşorate avură un efect neîntîrziat asupra sănătăţii sale. Puşcăriaşul, în schimb, obişnuit cu lipsurile, îşi redobîndise treptat forţele.

„Ce vreţi să faceţi cu drăcia asta ?“, întrebă Frere, aruncînd din spinare legătura de papură.

Dawes catadicsi să-i răspundă. „O plută“.

„Pentru ce ?“

Celălalt dădu din umeri. „Sînteţi cam greu de cap, domnule Frere. Voi înota pînă la postul de pilotare şi voi prinde cîteva capre. Pînă acolo, o să-mi ajungă pielea de capră împăiată cu rogoz, dar la întoarcere am nevoie de o plută pentru animale.“

„Să prindeţi capre ? Dar cum naiba ?“, întrebă Frere, ştergîndu-şi fruntea de sudoare.

Puşcăriaşul îi făcu semn să se apropie, iar Frere privi cum tovarăşul său curăţă intestinele caprei. Întoarse mai întîi capătul intestinului asemenea unei mîneci, apoi îl vîrî în saramură. Apa pătrunse şi, prin presiune, ridică „manşeta“ puţin mai sus. După ce Dawes repetase figura de mai multe ori, intestinul era întors pe toată lungimea lui. Îndepărtă pieliţa dinăuntru, încît rămase un tub fin, străveziu, pe care Dawes îl legă strîns şi-l atîrnă la soare să se usuce.

„Asta-i pentru laţ“, explică el. „Trucul l-am învăţat în colonie. Aşa, iar acum veniţi cu mine“.

Frere îl urmă. Între două pietre, zări arzînd un foc, iar aproape de acesta un cazan pe jumătate îngropat în pămînt. De aproape, constată că era umplut cu pietricele netede.

„Scoate pietrele“, îi spuse Dawes.

Frere ascultă. Fundul cazanului era acoperit cu un praf alb, strălucitor, ce se depusese şi pe pereţii laterali.

„Asta ce-i ?“, întrebă el.

„Sare“.

„Şi cum aţi obţinut-o ?"

„Am umplut cazanul cu apă de mare şi am aruncat înăuntru pietricelele, după ce le încălzisem în foc pînă la incandescenţă. Dacă prinzi aburul într-o pînză şi storci pînza, poţi să-ţi procuri oricîtă apă de băut vrei. Dar de apă de băut, din fericire, nu ducem lipsă".

„Şi pe asta aţi învăţat-o tot în colonie ?", întrebă Frere, mirat.

Rufus Dawes rîse. Vocea lui suna amar. „Credeţi că am stat toată viaţa într-o colonie penitenciară ? Nu, e un lucru simplu ; e vorba de un proces de evaporare".

Frere era plin de admiraţie şi invidie. „Sînteţi, într-adevăr, un tip surprinzător, Dawes ! Cine sînteţi — adică, vreau să zic, ce-aţi fost înainte ?"

Chipul lui Dawes se lumină triumfător şi, o clipă, păru pe cale să facă o destăinuire uluitoare. Dar lumina se stinse, iar el respinse întrebarea cu un gest dureros.

„Sînt un simplu puşcăriaş", zise el. „Ce am fost înainte nu contează. Poate marinar, poate constructor de nave, risipitor, vagabond, ce contează, în fond ? Doar nu schimbă cu nimic soarta mea".

„Dacă scăpăm teferi", spuse Frere, „voi cere o clemenţă pentru dumneavoastră. O meritaţi".

Dawes izbucni într-un rîs răguşit.

„Răbdare", spuse el. „Să ajungem pînă acolo".

„Nu mă credeţi ?"

„Nu pun preţ pe intervenţia dumneavoastră", replică Dawes, cu voce răstită. „La treabă. Aduceţi papură şi legaţi-o de undiţă cu şnur".

În clipa aceasta, apăru Sylvia. „Bună ziua, domnule Dawes. Lucraţi de zor ? Oh ! Ce-i aici, în cazan ?"

Vocea copilului avu efecte magice asupra lui Rufus Dawes. Zîmbi prietenos. „Sare, domnişoară. Cu asta vreau să prind caprele".

„Să prindeţi capre ? Cum ? Vreţi să le presăraţi sare pe coadă ?", strigă ea, rîzînd.

„Caprelor le place să lingă sare, iar eu vreau să instalez dincolo de postul de pilotare capcane cu momeală de sare Cînd ajung la sare, cad în laţ, pricepi ?"

„Dar cum ajung acolo ?"

„Asta ai s-o vezi mîine".

CAPITOLUL 14

O zi plină de succese

A doua zi, Rufus Dawes se trezi devreme. Înfășură intestinul pe un băț și cără papura lîngă stîncă. Luă apoi un șnur de undiță și un băț zdravăn, și se apucă să schițeze în nisip contururile unei bărci plate, de opt picioare lungime și trei picioare lărgime. La intervale regulate, marcă niște puncte — în care vîrî crengi de salcie. Cînd fu gata, îl trezi pe Frere și-i arătă schița.

„Avem nevoie de opt trunchiuri de molid tînăr", spuse el. „Puteți să le obțineți prin ardere, dacă nu reușiți să le doborîți. Apoi să vîrîți trunchiurile în găurile în care se află acum crengile de salcie. După ce terminați, adunați cît mai multe crengi de salcie. Mă voi întoarce noaptea, tîrziu. Și acum ajutați-mă să adun papură".

Frere îl urmă înspre dig. Dawes se dezbrăcă, își puse hainele pe pielea de capră împăiată, se întinse pe legăturile de papură și manevră pluta, ajutîndu-se cu mîinile, ca s-o îndepărteze de mal. Hainele nu se scufundară, rămaseră uscate, dar papura cedă sub greutatea corpului, pînă cînd numai capul pușcăriașului se mai zărea deasupra apei. Astfel ajunse pînă la mijlocul curentului; odată cu refluxul începător, se îndreptă spre gura portului.

Frere, care-l observase cu o admirație involuntară, se întoarse să pregătească micul dejun. Trebuiau să se mulțumească și cu jumătăți de rație; Dawes nu le dăduse voie să se atingă de capra tăiată pînă ce nu era sigur de succesul expediției sale. Frere se întrebă cărei întîmplări fericite îi datorează întîlnirea cu acest pușcăriaș. „Un preot ar fi putut invoca „providența", gîndi el. Fără el, n-am fi rezistat atît de mult. Dacă reușește cu „barca" lui, probabil că vom scăpa cu viață. E viclean ca un diavol. Aș vrea să știu cine e, în realitate". Frere, care dispunea de o experiență îndelungată ca supraveghetor de pușcăriași, putea să-și imagineze ușor cît de periculos era un astfel de om într-o colonie penitenciară. Cu un tip atît de dibaci se pot ivi, desigur, dificultăți numeroase. Va trebui să-l păzească bine dacă-l vor prinde din nou. Oricum, le voi povesti multe despre inventivitatea lui. Deodată, își aminti de discuția lor din ziua precedentă. „Am promis că voi cere, pentru el, indulgență, dar n-a vrut să audă de așa ceva. E prea mîndru, nu acceptă să-i fac tocmai eu un serviciu. Cît de

obraznici devin indivizii ăştia cînd dobîndesc un pic de libertate ! Aşteaptă pînă ne întoarcem ! Te învăţ eu care ţi-e locul ! Oricum, e vorba şi de propria lui libertate, nu numai de a mea — vreau să zic a noastră !". Îi veni apoi o idee demnă de el, în toate privinţele : „Să presupunem că plecăm cu barca, iar pe el îl las aici !". Ideea i se păru atît de hazlie, în răutatea ei, încît îi veni să rîdă fără voie.

„Ce v-a apucat, domnule Frere ?"

„Ah, tu eşti, Sylvia ? Ha-ha ! M-am gîndit la ceva... la ceva foarte vesel".

„Aşa ?" răspunse Sylvia. „Ei, asta mă bucură. Unde este domnul Dawes ?"

Pe Frere îl supără zelul cu care ea întrebase de Dawes. „Tot mereu vorbeşti despre individul ăsta. Toată ziua aud : Dawes, Dawes ! S-a dus".

„Păcat", spuse ea, necăjită. „Mama voia să-i vorbească".

„De ce ?" mîrîi Frere.

„Mama e bolnavă, domnule Frere".

„Dawes nu-i medic. Ce are ?"

„Nu ştiu, dar azi e mai rău decît ieri".

Neliniştit, Frere o urmă în peştera unde zăcea, bolnavă, soţia comandantului. Peştera era înaltă, dar îngustă. Avea formă de triunghi şi fusese, iniţial, deschisă în două părţi. Inventivul Rufus Dawes le închisese cu crengi de salcie şi lut, şi fixase, în chip de uşă, un soi de gard împletit. Frere deschise uşa şi intră. Culcuşul bietei femei se compunea din trestie întinsă pe vreascuri. Gemea încetişor. De la început suferise din cauza lipsurilor la care era expusă, iar teama contribui la accentuarea slăbiciunii fizice. Starea de epuizare, ale cărei simptome apăruseră îndată după sosirea lui Dawes, se înrăutăţiseră, între timp, atît de mult, încît nu se mai putea ridica din pat.

„Capul sus, doamnă !", spuse Maurice, cu voioşie simulată. „Într-o zi, două, totul va fi altfel".

„Ah, dumneavoastră sînteţi, domnule Frere ? Trimisesem după domnul Dawes".

„Nu-i aici, momentan. Sînt pe cale să construiesc o barcă. Nu v-a povestit Sylvia ?"

„Mi-a povestit că el construieşte una"

„Ei, da... o construim împreună. În seara asta se întoarce. Pot să fac ceva pentru dumneavoastră ?"

„Nu, mulţumesc. Voiam să-l întreb cum merge lucrul...

Dacă nu pornim repede, o să fie prea tîrziu pentru mine. Vă mulţumesc că v-aţi deranjat pînă la mine. Nu-i groaznic, oare, că trebuie să-mi primesc musafirii în aceste condiţii ?"

„N-are importanţă", o consolă Frere, „peste cîteva zile sînteţi la Hobart Town. Pe drum, întîlnim în mod sigur o corabie. N-aveţi voie să vă pierdeţi curajul. Vreţi o cană cu ceai sau ceva de mîncare ?"

„Nu, mulţumesc. Mă simt prea slăbită. Sînt extrem de obosită".

Sylvia izbucni în plîns.

„Nu plînge, draga mea, mă voi însănătoşi cît de curînd. Oh, aş vrea ca domnul Dawes să se fi întors".

Maurice Frere ieşi, revoltat. Acest „domn" Dawes era totul, iar el — nimic. Dar le va demonstra el ! Toată ziua, în timp ce lucra din greu, executînd dispoziţiile puşcăriaşului, se gîndi cum ar putea întoarce lucrurile. Îl va acuza pe Dawes de acte de violenţă. Va cere să fie trimis înapoi, ca „evadat". Va insista să se facă dreptate, iar Dawes să fie condamnat la moarte, ca toţi cei prinşi încercînd să evadeze dintr-o colonie penitenciară. E drept însă că, dacă vor reuşi să se întoarcă, curajul surprinzător şi iscusinţa puşcăriaşului vor vorbi în favoarea lui. Se putea conta şi pe faptul că doamna Vickers şi Sylvia vor depune mărturie pentru grija şi destoinicia individului, insistînd în favoarea lui. Cum spusese şi el, Maurice Frere, puşcăriaşul merita iertarea. Nemernic, chinuit de vanitate şi de o gelozie fără margini, Frere chibzuia febril cum să facă să-şi atribuie lui însuşi succesul întoarcerii şi cum să-i răpească puşcăriaşului, care îndrăznise să-l întreacă, şi ultima speranţă de a fi liber.

Între timp, Rufus Dawes plutise, împreună cu curentul, de-a lungul părţii răsăritene a portului, pînă ce în zare, pe celălalt mal, apăru postul de pilotare. Era aproape de ora şapte cînd trase pluta la mal, într-un mic golf nisipos. Mîncă puţin din bucata de turtă pe care o păstrase în hainele sale, se aşeză apoi la soare să se usuce, strînse cu grijă resturile micului dejun şi împinse pluta din nou pe apă. Postul de pilotare se afla vizavi. Pentru cel de-al doilea start, alesese intenţionat tocmai acest punct de plecare, căci, dac-ar fi încercat să traverseze portul în unghi drept, ar fi fost mînat de curentul puternic spre marea deschisă. Slab, îşi pierdea des echilibrul. Legătura diformă de papură oferea curentului o suprafaţă prea mare de atac ; Dawes se învîrtea permanent în jurul ei, iar de cîteva ori fu gata să se scufunde. Totuşi, în cele din urmă, fără

respirație și epuizat, atinse celălalt mal, la o jumătate de milă mai jos de locul pe care-l ochise. Scoase pluta din apă și o porni peste coline, către postul de pilotare.

La prînz, era acolo. Se apucă imediat de treabă. Caprele, cu pielea cărora voia să acopere barca, erau în număr mare și păreau destul de blînde. Cercetă atent urmele și constată că toate se întretăiau într-un punct, lîngă cărarea ce ducea spre locul de adăpat. Muncind fără oprire, tăie tufișuri, cu care mască toate drumurile de acces la adăpătoare, în afara acestei cărări. La mal și la intervale neregulate, pe cărări presără sarea obținută prin procedeul primitiv de evaporare. Între grămăjoarele de sare și locurile unde bănuia că aveau să apară animalele, ascunse lațurile. În acest scop, rupse mai multe crengi și le curăță de frunze. Apoi, cu cuțitul și cu capătul vîslei pe care și-o cioplise pentru traversarea golfului, scobi în pămînt un șir de găuri de un picior lungime. La capătul mai gros al crengilor, cu o bucată de șnur de undiță, fixă o scîndurică traversală care, asemenea mînerului de la titirez, se mișca liber încoace și încolo. După ce băgase capetele crengilor în găuri, ridică de jur împrejur pămînt și-l bătători cu picioarele. Crengile, legate cu ajutorul scîndurelelor transversale, stăteau drepte ca lumînările și nu puteau fi scoase nici cu forța. Pe capetele subțiri ale crengilor, prevăzute cu o crestătură, fixă lațurile aduse, înconjurînd cu ele, de mai multe ori, lemnul. Apoi crengile fură îndoite, iar capetele, cu corzile de maț, fură ancorate în pămînt, la fel ca și capetele mai groase. Aceasta era partea cea mai dificilă a acțiunii, căci totul depindea de faptul dacă bețele erau bine întinse : n-aveau voie să sară de la sine, ci numai pe baza elasticității lor, și trebuiau să cedeze imediat ce se trăgea ușor coarda de maț. După cîteva eșecuri, Rufus Dawes găsi, în cele din urmă, o metodă bună — acum putea să-și ascundă lațurile sub crengi, să netezească nisipul răscolit cu o creangă și să se retragă, așteptînd efectul strădaniilor sale.

Cam după două ore după asta, caprele veniră la locul de adăpat. Erau cinci și doi iezi, mergînd agale pe cărarea îngustă ce ducea spre apă. Dawes își dădu repede seama că n-ar fi fost nevoie de atîtea măsuri de precauție. Țapul merse drept către laț, care i se înfășură după grumaz, trăgîndu-l în jos. Animalul scoase un behăit hazliu, zbătîndu-se cu violență. Deși viața tuturor depindea de succesul planului, Rufus Dawes nu se putu abține să nu rîdă de mișcările țapului. Celelalte capre o tuliră cînd îl văzură căzînd pe conducătorul lor ;

trei dintre ele nimeriră în laț, la o oarecare distanță. Trei capcane erau neatinse, dar Rufus Dawes consideră că a venit momentul să adune prada. Cu cuțitul în mînă fugi spre țap, dar înainte de a ajunge la el, coarda uscată cedă, iar animalul o șterse, dînd morocănos din cap. Celelalte trei însă nu reușiră să scape, deci fură ucise. Rufus Dawes putea suporta pierderea unuia dintre lațuri, căci trei capcane își așteptau încă victimele. Înainte ca soarele să apună, prinsese în total patru capre. Cu prudență, scoase corzile care-l serviseră atît de bine, tîrî trupurile lîngă mal, apoi le așeză pe plută. Dar constată că apa pătrunsese prin cusături în pielea de capră împăiată și umezise atît de tare rogozul, încît pluta nu mai era bună de nimic.

Trecură două ore, timp în care Rufus Dawes căută material ușor, potrivit pentru umplutură, apoi căptuși din nou pielea. Iarba de mare, ușoară, adusă de flux, formă un surogat bun pentru rogoz. În cele din urmă, legă trestia de ambele părți ale pieii de capră, încît se formă un soi de canoe pe care trupurile animalelor puteau să plutească în siguranță.

De dimineață nu mîncase nimic, iar eforturile uriașe îi sleiseră puterile. Dar misiunea pe care o avea de îndeplinit îl ținu pe picioare și, arzînd de nerăbdare, alungă orice gînd la vreun răgaz de odihnă. Își tîrî trupul obosit pe plajă, încercînd să alunge oboseala printr-o dublă încordare. Era timpul fluxului și știa că trebuie să ajungă pînă la coasta de vizavi, cît timp curentul era prielnic. De la postul de pilotare nu putea în nici un caz să traverseze golful pe timp de reflux. Dacă nu pornea imediat, trebuia să mai rămînă o zi acolo, iar el nu-și putea permite să piardă nici o oră. Tăie o creangă lungă, cu care conduse legăturica plutitoare într-un loc unde apa era foarte adîncă, chiar lîngă mal. Era o noapte senină, iar luna arunca o umbră tremurătoare peste apă. Celălalt mal era învăluit într-o ceață albăstruie ce ascundea și golful de unde pornise dimineața. Focul tovarășilor săi de suferință, ascuns după o stîncă, trimitea o lumină roșie. Valurile se izbeau cu zgomot surd și amenințător de recifele din fața bancului de nisip. Cu un refren înșelător, fluxul, care creștea, atingea mereu plaja. Atinse apa rece cu mîna și se dădu involuntar înapoi. Se decisese deja să aștepte pînă ce soarele dimineții va lumina marea, cînd gîndul la copilul neajutorat care stătea, desigur, pe mal și-l aștepta dădu noi forțe trupului său istovit. Cu privirea îndreptată spre lumina ce se ridica deasupra copacilor, vorbind despre prezența Sylviei, împinse pluta în mare.

Trestia îl ajuta, dar curentul puternic amenința să-l tragă în adînc. Cîteva clipe, se temu că nu va mai putea să se sprijine pe plută. Dar mușchii săi, oțeliți de munca de pușcăriaș, rezistară și la acest efort; gîfîind și cu degetele amorțite, se ținu în echilibru pînă ce pluta ieși din vîltoarea liniei de coastă și ajunse la curentul calm și uniform care, asemenea unui drum argintiu, ducea spre colonie. După o scurtă oprire, își adună încă o dată forțele și-și împinse „barca" spre mal. Vîslind și împingînd, o îndreptă încetul cu încetul în direcția focului și, în cele din urmă, tocmai cînd membrele sale amorțite începură să-i cedeze și nu mai fu în stare să se opună fluxului care înainta, simți pămînt solid sub picioare. Deschise ochii, pe care-i ținuse închiși în încordarea ultimei sforțări, și recunoscu locul unde acostase: sub stînca lîngă care se ascundea focul. Pesemne că valurile obosiseră să-l urmărească și-l aruncaseră, cu milă disprețuitoare, pe coastă — ținta speranțelor sale. Privi înapoi și se înfioră cînd își dădu seama din ce pericol scăpase. Dar spaima făcu în curînd loc unui sentiment de bucurie triumfătoare. De ce ezitase, dacă salvarea fusese atît de aproape? Tîrî trupurile caprelor la țărm și se îndreptă, înconjurînd stînca, spre foc. Amintirea serii cînd se apropiase pentru prima oară de acest loc îl copleși și-i spori bucuria. Cine fusese atunci, și iată cine era acum! Traversă plaja și văzu, în lumina palidă a lunii, copacii pe care Frere îi tăiase la ordinul lui. Ofițerul său lucra pentru el! Numai el, Rufus Dawes, cunoștea secretul salvării! El, „pușcăriașul" înfierat și dezonorat, era singura ființă în stare să-i readucă pe acești trei oameni în mijlocul civilizației.. Dacă refuza să-i ajute, trebuiau să rămînă pentru totdeauna în această închisoare unde suferise atît. Dar foaia se întorsese: el era acum supraveghetorul carcerei!

Rufus Dawes ajunse lîngă foc fără ca paznicul singuratic să-i fi auzit pașii. Își încălzi în tăcere mîinile deasupra jeraticului. Simți dispreț pentru omul care rămăsese acasă; în caz contrar, Frere ar fi simțit același lucru față de el.

Frere sări în sus, strigînd: „Dumneavoastră? Ați reușit?"

Rufus Dawes făcu semn că da.

„Ce?! Ați prins, cu-adevărat, capre?"

„Patru. Sînt jos, lîngă stîncă. Mîine, la micul dejun, putem servi carne!"

La auzul vocii lui, Sylvia ieși din colibă, alergînd către el. „Oh, domnule Dawes! Sînt atît de bucuroasă! Mama și cu mine eram desperate".

Rîzînd bucuros, Dawes o ridică în brațe și o aruncă în sus. „Spune-mi, ce vei face pentru mine dacă te voi duce sănătoasă acasă, pe tine și pe mama ta?“, strigă el, în timp ce o ținea în brațele sale de pe care șiroia apa.

„Vă grațiem“, spuse Sylvia, „iar papa o să vă ia în slujba lui“.

La acest răspuns, Frere izbucni într-un rîs zgomotos. Dawes însă simți un nod în gît. Lăsă copilul jos și se depărtă în tăcere. Da, asta era tot ce putea spera. Toate planurile sale, tot curajul, toate primejdiile pe care le-nfruntase n-aveau să-i aducă altceva decît protecția unui om influent, ca maiorul Vickers. Realizase o minune, prin iscusință și curaj, iar ca recompensă i se dădea voie să-i slugărească pe oamenii salvați de el. Dar la ce altceva se putea aștepta un pușcăriaș?

Sylvia simți cît de tare îl rănise, fără să vrea, și o porni pe urma lui.

„Și să nu uitați că vă voi iubi mereu, domnule Dawes“, spuse ea.

Dar deținutul, a cărui bucurie se stinsese, îi făcu semn să-l lase singur, iar ea îl văzu întinzîndu-se obosit, la umbra unei stînci.

CAPITOLUL 15

Barca

A doua zi dimineața. Rufus Dawes se trezi primul. Cînd apăru Frere, el jupuise deja pielea unei capre. Fără a pomeni nimic de incident, Dawes îi spuse să ia și el o piele la prelucrat. „Pentru acoperit am nevoie de piei pătrate“.

Muncind fără oprire, reușiră, pînă la micul dejun, să jupoaie cele patru capre și să le curețe intestinele pentru uzul ulterior. Puseră la frigare o bucată de carne, pe care o mîncară cu lăcomie, iar după asta Dawes merse la doamna Vickers, încă bolnavă. Cu acest prilej, păru să se fi împăcat cu Sylvia, căci ieșiră din colibă ținîndu-se de mînă. Frere, care tăia carnea în fîșii, pe care le punea la soare să se usuce, îi văzu. Focul invidiei și al geloziei se aprinse din nou în el, dar nu spuse nimic, căci dușmanul său încă nu-i arătase cum se construiește barca. În cursul dimineții însă fu inițiat în această taină — treaba era destul de simplă.

Rufus Dawes luă doi dintre copăceii cei mai drepți și mai ascuțiți dintre cei tăiați de Frere cu o zi înainte — și-i legă

bine, cu capetele groase spre exterior. Obținu astfel un par de douăsprezece picioare, pe care-l crestă, sus și jos, la aproximativ două picioare distanță de capetele tăiate, așa că putea îndoi capetele exterioare. Cu fîșiile din piele de capră menținu în poziția respectivă părțile îndoite. Se puteau vedea deja contururile brute ale unei părți a bărcii : etrava, chila și pupa erau dintr-o singură bucată. După ce așeză construcția în lung, între cei opt țăruși, fixă patru pari, și ei crestați în două locuri, care alcătuiau încheieturile. Părțile îndoite ale chilei, alcătuind etrava și prora, erau legate prin patru copăcei. Doi erau fixați sus, drept brîu de întărire, doi — jos, drept bordură pentru fundul bărcii. La fiecare punct de tăiere, Dawes lega parii cu șnur de undiță. Cînd totul fu gata, scoase țărușii : pe pămînt se afla scheletul unei bărci lungi de opt și lat de trei picioare.

Frere, ale cărui mîini erau rănite, ar fi dorit să facă o pauză, dar pușcăriașul nu vru să audă de așa ceva.

„Trebuie să lucrăm fără oprire", spuse el, fără să țină seamă de oboseala lui. „Pieile se vor usca prea tare".

„Fără mine", răspunse Frere, prost dispus. „Nu mai pot sta în picioare. Pesemne că aveți mușchi de fier. Eu — nu".

„Și eu am fost silit să muncesc chiar și atunci cînd nu mai puteam sta în picioare, Maurice Frere. Surprinzător cît de înviorătoare este o lovitură cu pisica. Nimic nu ajută mai bine, împotriva durerilor mușchiulare, ca munca — asta mi s-a spus deseori".

„Ei bine, ce să mai fac ?"

„Barca trebuie acoperită. Puteți topi grăsimea, apoi să coaseți pieile. Două cîte două, iar cusătura — aici, sus, la gît, ați înțeles ?"

„Să nu-mi vorbiți ca unui cîine !", strigă Frere, revoltat. „Vă rog să fiți mai politicos".

Dar Dawes, care cioplea și netezea părțile de lemn ieșite în afară, nu-i răspunse. Poate că socotea sub demnitatea lui să se certe cu locotenentul obosit. Cam cu o oră înainte de apusul soarelui, pieile erau gata, iar Rufus Dawes le întinse — cu partea păroasă spre interior — peste scheletul bărcii, umplute, între timp, cu crengi împletite. La marginea acestui acoperămînt, făcu găuri, la intervale egale, vîrî în ele șnururi din piele răsucită și le înnodă la marginea bărcii. Acum mai trebuia luată o ultimă măsură de precauție. Vîrî cana în seul topit și turnă multă grăsime peste cusăturile pieilor. Barca,

întoarsă cu gura în jos, arăta ca o uriașă coajă de nucă acoperită cu piele roșie, urît mirositoare.

„Așa !“, strigă Rufus Dawes, triumfător. „Acum lăsăm barca să se mai usuce douăsprezece ore la soare, ca să se întindă bine pieile, și apoi o să înoate ca o rață !“

A doua zi trecu cu restul pregătirilor. Carnea de capră uscată fu strînsă într-o legătură cît mai mică, butoiașul de rom — umplut cu apă, iar din intestinele caprelor Rufus Dawes făcu tuburi pe care le umplu cu apă de băut și le astupă bine cu dopuri din lemn. Apoi tăie bucăți cilindrice din scoarță de copac, le cusu lateral și le astupă cu același material. Cusăturile le lipi cu gumă și rășină. Făcu astfel patru găleți. O piele de capră rămăsese nefolosită și Rufus Dawes se hotărî s-o întrebuințeze drept pînză.

„Curenții sînt puternici“, spuse el, „și n-o să facem mare lucru cu bietele noastre vîsle. Dacă se stîrnește vîntul, poate că pînza asta ne va salva.“

Se dovedi imposibil de a fixa un catarg în scheletul fragil al bărcii, dar această dificultate fu depășită printr-un simplu artificiu. Fixară catargul cu fîșii de piele între doi pari legați de coverta mică din față și asigurați prin sarturi din șnur de undiță răsucit, legat de prora și pupa. Fundul bărcii îl căptușiră cu scoarță de copac, pentru a călca mai sigur.

Tîrziu, în după-amiaza celei de a patra zile, erau gata cu pregătirile și convenirä să înceapă călătoria a doua zi dimineața.

„Navigăm de-a lungul coastei, pînă la digul de nisip“, spuse Rufus Dawes, „iar acolo așteptăm pînă la terminarea fluxului. Mai mult nu putem face, deocamdată“.

Sylvia îi interpelă. Carnea proaspătă de capră îi dăduse puteri și, odată cu speranța unei salvări iminente, își recăpătase zburdălnicia. Mica domnișoară se împodobise cu o coroană din iarbă de mare și ținea în mînă o creangă lungă, cu un smoc de frunze la capăt. Era sceptrul, iar ea întruchipa pe una din eroinele cărților pe care le citise.

„Sînt regina insulei“, anunță ea, veselă. „Iar voi sînteți supușii mei devotați. Vă rog, sir Eglamour, e gata barca ?“

„La ordin, majestate“, răspunse Dawes.

„S-o inspectăm, deci. Haide, mergeți înainte. Nu trebuie să vă aplecați pînă la pămînt în fața mea ca Vineri [1] în fața

[1] Vineri — personaj din romanul lui Daniel Defoe *Robinson Crusoe.*

lui Robinson Crusoe, ar fi prea incomod pentru dumneavoastră. Nu vă jucaţi cu noi, domnule Frere ?“

„Ba da“, spuse Frere, căci ea făcuse un botişor atît de încîntător, încît nu-i putu refuza rugămintea. „Fireşte că mă joc şi eu. Ce să fac ?“

„Să veniţi lîngă mine, de cealaltă parte, şi să mă priviţi respectuos. Fireşte, totul e numai în joacă“, adăugă repede, din consideraţie pentru vanitatea lui Frere. „Aşa, iar acum regina, însoţită de nimfele ei, merge spre coastă ! Nu-i nimic de rîs, domnule Frere ! Desigur, nimfele arată altfel decît dumneavoastră, dar nu putem face nimic“.

Cu o solemnitate exagerată, o însoţiră pe regina lor pînă la barcă.

„Asta este, deci, barca !“, spuse regina şi, cu tot rangul ei, nu-şi putu ascunde mirarea. „Sînteţi un om minunat, domnule Dawes !“

Rufus Dawes zîmbi trist. „A fost simplu de tot“.

„Simplu, spuneţi ?“, strigă Frere, a cărui dispoziţie se ameliorase graţie veseliei Sylviei. „Sînt de cu totul altă părere. A fost o treabă a dracului de grea. O treabă îndrăcită !“

„Da, o treabă îndrăcită“, repetă, ca un ecou, Sylvia. „Bunul domn Dawes a muncit din greu !“ Şi, în timp ce desena cu sceptrul ei linii şi litere pe nisip, improviză un imn de glorie :

„Bunul domn Dames !
Bunul domn Dawes !
Asta e opera bunului domn Dawes.“

Maurice nu-şi putu înăbuşi un rîs batjocoritor.

„Bunul domn Dawes !“, repetă Sylvia. „Bunul domn Dawes ! De ce să nu spun aşa ? Sînteţi nesuferit, sir. Nu mă mai joc cu dumneavoastră“.

Spunînd acestea, se întoarse şi fugi de lîngă el.

„Biata copilă“, spuse Rufus Dawes. „N-ar trebui s-o trataţi atît de aspru“.

Acum, cînd barca era terminată, Frere îşi redobîndise încrederea în sine. Se simţea mai aproape de civilizaţie şi i se păru că a venit timpul să-şi manifeste din nou pretenţiile de autoritate la care-l îndreptăţea poziţia lui socială.

„După osanalele ei, s-ar putea crede că nimeni n-a construit pînă acum o barcă“, spuse el. „S-a entuziasmat peste măsură pentru această albie de spălat rufe. Doamne !“, continuă el, rîzînd răguşit, „de fapt, ar trebui să înţeleg cîte ceva

din *construcţia* de nave, căci dacă bătrînul meu unchi, ticălosul, n-ar fi murit subit, acum aş fi fost în locul lui".

Auzind cuvintele „a murit", Rufus Dawes se întoarse cu spatele şi se prefăcu a fixa mai bine şnururile de la marginea bărcii. Dacă Frere i-ar fi văzut faţa, devenită brusc palidă, ar fi fost mirat.

„Da", murmură Frere în sinea lui, „am pierdut o sumă frumuşică".

„Ce vreţi să spuneţi ?", întrebă deţinutul, fără să se întoarcă.

„Ce vreau să spun ? Ei, dragul meu, trebuia să moştenesc un sfert de milion, dar bătrînul zgîrciob a murit înainte de a-şi fi putut schimba testamentul, şi toţi banii au revenit unui fiu neruşinat, unui neisprăvit care nu se sinchisise de ani de zile de bătrîn. Aşa-i în lumea asta".

Rufus Dawes, care continua să stea cu spatele întors la el, respira greu. Îşi veni însă în fire şi spuse răstit : „Ce om norocos, acest fiu !"

„Om norocos !" spuse Frere, blestemînd. „Cu-adevărat norocos ! A pierit în incendiul de pe *Hydaspes*, înainte de a fi aflat de norocul său. Banii i-a moştenit mama lui, eu n-am văzut nici un sfanţ din ei".

Se îndepărtă, vizibil enervat de faptul să dorinţa de a se destăinui învinsese demnitatea lui. În timp ce se îndrepta către foc, se gîndea, fără îndoială, la deosebirea dintre Maurice Frere, posesorul unui sfert de milion, învîrtindu-se în societatea cea mai înaltă, plimbîndu-se în trăsura sa, apărînd ca un adevărat Mecena al unor boxeri renumiţi şi avînd o mulţime de cocoşi de luptă, şi Maurice Frere, bietul locotenent abandonat pe coasta jalnică de la Macquarie Harbour şi ajutîndu-l pe un puşcăriaş evadat la construcţia unei bărci.

Şi Rufus Dawes, la rîndul său, era cufundat în vise. Se rezema de brîul de întăritură al mult lăudatei bărci, privind marea ce strălucea ca aurul în lumina soarelui. Dar nu reţinea nimic din priveliştea care i se oferea. Ştirea neaşteptată despre averea sa fusese pentru el o adevărată lovitură ; nu mai era stăpîn pe gîndurile sale, iar acele scene pe care zadarnic se străduise să le uite îi apărură din nou în minte. Privea în depărtare — peste port şi ocean — şi văzu vechea casă din Hampstead, cu grădina ei sumbră, de care-şi aducea atît de bine aminte. Ba mai mult, se vedea scăpat de primejdii şi eliberat de sclavia înjositoare în care zăcuse atîta amar de vreme. Se şi vedea — cu o explicaţie plauzibilă a absenţei

sale — întors în ţară, pentru a pune stăpînire pe bogăţia care-i revenea de drept, om liber, bogat şi stimat, trăind în lumea din care fusese atîta vreme alungat. Zări faţa palidă şi surîzătoare a mamei sale, promisiunea unei vieţi de familie fericită. Se văzu primit cu lacrimi de bucurie, ca unul care a înviat din morţi. În faţa lui se deschidea un viitor luminos, iar el se pierdea în gînduri despre fericirea sa.

Era atît de absorbit, încît nu auzi paşii uşori ai copilului pe nisip. Doamna Vickers, înştiinţată de Sylvia de succesul strădaniilor lui Dawes, îşi învinsese slăbiciunea şi, sprijinită de braţul lui Maurice Frere, venise pe plajă să privească barca. Sylvia fugise înaintea celor doi.

„Mama vrea să vadă barca, domnule Dawes!", strigă ea.

Dawes nu se mişcă. Fetiţa repetă cuvintele, dar nici de astă dată nu primi vreun răspuns.

„Domnule Dawes!", strigă ea încă o dată, şi-l trase de mînecă.

La atingerea ei, Dawes tresări. Abia acum observă chipul drăgălaş al fetei. Fără să-şi dea bine seama ce face, stăpînit de imaginile care-i vorbeau despre libertate, bunăstare şi prestigiu, o luă în braţe şi o sărută de parcă ar fi fost propria lui fiică. Frere, purtat de fantezie pe cu totul alte căi, fu revoltat de obrăznicia deţinutului. Locotenentul, care susţinea braţul doamnei Vickers, se considera din nou un superior, iar în faţa aparentei îndrăzneli a puşcăriaşului se înfurie de parcă mai era încă stăpîn în micul său regat de pe Maria Island.

„Ticălosule!", răcni el. „Ce cutezanţă! Nu uita cine eşti!"

Aceste cuvinte îl readuseră pe Rufus Dawes la realitate. Nu era decît un puşcăriaş. Cum de îndrăznise s-o mîngîie pe fata comandantului? Totuşi, i se părea că fusese prea crud, prea aspru judecat faţă de cîte făcuse şi mai avea încă de gînd să facă. Văzu cum cei doi privesc barca construită de el. Observă culoarea roz a speranţei pe obrajii femeii bolnave şi autoritatea reînflorită în privirea dură a lui Frere, şi-şi dădu seama pe loc de consecinţele faptei sale curajoase. Se predase din nou sclaviei. Atîta vreme cît sperase zadarnic în salvarea lor, el le fusese folositor, ba chiar de neînlocuit. Acum, cînd le arătase calea spre libertate, redevenise animal de povară. În deşert fusese „domnul" Dawes-salvatorul, în lumea civilizată va fi din nou Rufus Dawes-ticălosul, puşcăriaşul, evadatul. Mut şi abătut, îl asculta pe Frere lăudînd avantajele micii ambarcaţiuni. Deoarece din puţinele cuvinte reci de mulţumire ale doamnei Vickers deduse că nici ea nu privea cu ochi buni

faptul că sărutase copilul, se întoarse brusc și se îndreptă spre pădurice.

„Ce tip straniu", spuse Frere, în timp ce doamna Vickers privea în urma lui. „Veșnic prost dispus".

„Bietul om ! A fost foarte bun cu noi", murmură doamna Vickers. Dar și ea simți o schimbare și recunoscu că, din motive inexplicabile, încrederea ei oarbă în deținutul care le salvase viața făcuse loc unei politeți condescendente, care nu avea nimic comun cu stima sau simpatia.

„Veniți să mîncăm", spuse Frere. „Sper că este ultima noastră masă aici. Cit despre Dawes, se va întoarce cînd îi va trece proasta dispoziție".

Dar nu se întoarse și, după cîteva comentarii surde cu privire la subita lui dispariție, doamna Vickers și fetița uitaseră că acesta plecase. Speranțele și temerile lor se roteau neîncetat în jurul zilei de mîine. Priveau cu o ușurință surprinzătoare aventura periculoasă care le stătea în față, considerînd-o deja ca reușită. Faptul că aveau o barcă le păru o minune, încît nici nu mai ținură seama de pericolele călătoriei. Iar în ceea ce-l privea pe Maurice Frere, se bucura chiar că scăpase de pușcăriaș. Ba ar fi dorit să nu se mai întoarcă.

CAPITOLUL 16

Litere pe nisip

Copleșit de necaz și mînie, Rufus Dawes se prăbuși pe pămînt de îndată ce ființele ingrate pentru care se jertfise dispăruseră din preajma lui. Pentru prima oară de șase ani încoace, se dăruise bucuriei de a face bine, uitîndu-se pe sine. Pentru prima oară de șase ani încoace, spărsese zidul urii față de oameni pe care-l ridicase în jurul său. Și iată care era răsplata ! Își reținuse pornirile, pentru a nu-i răni pe ceilalți. Alungase amintirea amară a timpului petrecut într-o sclavie degradantă, ca nici o umbră să nu cadă asupra copilului blond al cărui destin era atît de ciudat legat de al său. Trecuse sub tăcere chinurile sale, pentru a nu provoca altora necazuri. Nu se răzbunase, deși asta ar fi însemnat pentru el supremă desfătare. După ce în toți acești ani așteptase o ocazie să se răzbune pe cei care-l chinuiseră, acum, cînd o întîmplare neașteptată îi oferise arma distrugerii, nu profitase de împrejurare. Își primejduise viața, se schimbase din temelii, iar răsplata

erau priviri reci şi cuvinte răstite, de îndată ce iscusinţa lui le deschisese drumul spre libertate.

Îşi dăduse seama de asta în timp ce sălăşluia încă în el bucuria veştii despre averea sa neaşteptată. Din dragoste filială se condamnase mai degrabă la moarte socială decît să-şi cumpere libertatea şi viaţa prin destăinuiri care ar fi acoperit de ruşine fiinţa blîndă pe care o iubea. Un şir de întîmplări stranii îi veniseră în ajutor, astfel încît nimeni nu putea contrazice declaraţiile lui false. Vărul său nu-l recunoscuse. Corabia, pe care acesta credea că se aflase el, se scufundase. Identitatea lui se ştersese cu totul — nimic nu-l mai lega pe puşcăriaşul Rufus Dawes de Richard Devine, moştenitorul dispărut al constructorului naval decedat.

Oh, dac-ar fi ştiut asta ! Dacă în închisoarea întunecoasă, chinut de mii de temeri, doborît de povara copleşitoare a dovezilor, ar fi bănuit, cel puţin, că moartea se interpusese între sir Richard şi răzbunarea lui ! Ar fi fost scutit de a se jertfi. Fusese adus în faţa tribunalului şi condamnat ca un marinar fără nume, nu chemase martori care să-l disculpe, refuzase să facă vreo declaraţie cu privire la viaţa sa anterioară. Abia acum vedea limpede : ar fi trebuit să menţină declaraţia că nu ştie nimic despre crimă, ar fi putut ascunde numele asasinului, ca pe o taină, şi totuşi să fie liber. Judecătorii sînt drepţi, dar opinia publică e puternică, şi era uşor de presupus că milionarul Richard Devine ar fi scăpat de o soartă ca aceea hărăzită marinarului Rufus Dawes. Atunci, în închisoare, cînd gîndul la mama lui, frica şi desperarea îl aduseseră aproape de demenţă, se întrebase mereu ce l-ar putea salva, dar nu-i venise niciodată în minte că moştenise, între timp, averea tatălui care-l alungase. Dac-ar fi ştiut asta, viaţa lui ar fi arătat cu totul altfel. Acum, cînd ştia acest lucru, era prea tîrziu.

Zăcea în nisip, cu faţa în jos, apoi rătăci fără ţintă printre copacii schilozi care se înălţau ca nişte stafii în lumina palidă a lunii. Şedea — aşa cum şezuse, cu ani în urmă, în închisoare — cu capul sprijinit în mîini, legănîndu-şi trupul şi meditînd la viaţa sa amară. Moştenirea îl ajuta prea puţin. Un puşcăriaş evadat, cu mîinile bătătorite de muncă, cu spatele brăzdat de cicatrice, nu va putea niciodată să frecventeze saloanele lumii noi. Iar dacă-şi va revendica vechiul nume şi drepturile sale, ce va fi atunci ? Un răufăcător condamnat îşi pierduse, prin sentinţă judecătorească, numele şi drepturile.

Să meargă, oare, la Maurice Frere şi să-i spună că el e vărul pe care acesta îl credea mort ? Frere ar rîde de el. Să-şi

proclame sus și tare originea și inocența? Rezultatul ar fi că deținuții ceilalți ar rînji batjocoritor, iar supraveghetorul l-ar supune la cazne și mai grele. Să repete mereu adevărul povestirii sale fantastice, pînă ce va fi crezut? Ce-ar rezolva cu asta? Dacă în Anglia — după cîțiva ani de zile — s-ar auzi despre pușcăriașul de la Macquarie Harbour, socotit asasin și cu un cazier judiciar plin de abateri și pedepse, dacă s-ar afla că acest om susține că e moștenitorul de drept al unei mari averi și poate zdruncina poziția unor englezi onorabili, cum ar fi primită această veste? Desigur, nu cu dorința de a-l elibera pe ticălos și de a-l pune pe locul onorabil ocupat înainte de tatăl său, acum mort. Nu, o asemenea veste putea fi privită ca o mare nenorocire, prin care era mînjită o reputație integră, un nume prețuit și nepătat. Presupunînd că ar fi reușit să se întoarcă la mama lui, care, între timp, poate că se obișnuise cu gîndul morții sale, oare nu i-ar face rușine, o rușine nu mai puțin dezonorantă ca aceea de care se temuse?

Era cu neputință să se întoarcă. N-avea curajul să străbată din nou îngrozitorul labirint în care nimerise. Umerii săi plini de cicatrici puteau fi, oare, dovada faptului că era un gentleman, un om nevinovat? Putea, oare, să povestească despre mîrșăviile de nedescris comise la Macquarie Harbour, și totuși să se bucure de ospitalitatea celor bogați și să stea la mesele lor în calitate de oaspete prețuit? Putea să repete expresiile ordinare ale deținuților din carcera de pe corabie și glumele obscene ale pușcăriașilor din taberele de muncă, dovedind, totuși, că este o companie potrivită pentru femei cu gîndire nobilă și pentru copii nevinovați? Și chiar dacă ar reuși să țină secret numele adevăratului făptaș și să se spele de bănuiala care-l apăsa, toate comorile din lume nu i-ar putea redobîndi vechea stare de spirit. Toate comorile din lume n-ar fi în stare să-i redăruiască respectul de sine, smuls cu biciul, nici amintirea sclaviei umilitoare.

Ore întregi îl chinuiră aceste gînduri. Uneori, scotea țipete de parcă ar fi suferit dureri trupești, alteori zăcea ca amețit și era cu-adevărat chinuit de dureri fizice. N-avea rost să se gîndească la libertate și onoare. Trebuia să tacă și să suporte viața hărăzită de destin. Se va întoarce la închisoare și va lua asupra sa pedeapsa legală pentru evadare. Poate va scăpa de osînda maximă, ca răsplată pentru eforturile sale de a salva copilul. Se putea considera fericit dacă, din acest motiv, i se vor acorda circumstanțe atenuante. Fericit! Dar dacă nu s-ar întoarce deloc, ci ar rătăci prin junglă, aflîndu-și sfîrșitul?

Mai bine moartea, decît o soartă ca a lui. Dar de ce să moară? Știa să prindă capre, să pescuiască, să construiască o colibă. Poate că lăsaseră în colonia părăsită ceva boabe de grîu pe care le putea semăna, asigurîndu-și astfel pîinea. Construise o barcă, clădise un cuptor, făcuse un gard în jurul colibei. Oare n-ar fi reușit să trăiască singur și liber? Singur! Oare nu se afla jos, pe plajă, barca construită de el, el singur? De ce să n-o ia și să plece lăsîndu-i singuri pe mizerabilii care-l răsplăteau cu nerecunoștință?

Gîndul acesta îl străfulgeră, de parcă cineva i-ar fi șoptit cuvintele. Doar douăzeci de pași îl despărțeau de barcă. Dacă plutea o jumătate de oră cu curentul, nu-l mai ajungea nimeni. Dacă trecea de digul de nisip, se putea îndrepta spre vest, în speranța că va da peste o balenieră. Fără îndoială, va întîlni repede un astfel de vas, iar pînă atunci era asigurat cu apă și provizii. Marinarilor le va povesti că a naufragiat... Dar vai, uitase că-l vor trăda zdrențele pe care le purta! Cu un strigăt de desperare, țîșni în sus. Cînd întinse mîinile să se sprijine, dădu de ceva moale.

Stătuse alături de cîteva pietre clădite lîngă un tufiș. Obiectul atins era ascuns sub această grămadă de pietre. Îl apucă: ținea în mînă cămașa bietului Bates. Tremurînd, dădu la o parte pietrele — restul hainelor apăru. Cerul îi trimisese vestimentația de care avea nevoie.

Noaptea trecuse în timp ce-și lăsase gîndurile să zboare aiurea; o fîșie subțire de lumină anunță zorile. Palid și buimăcit, alergă spre barcă. Nu îndrăznea să-și judece intenția, dar, în timp ce fugea, auzi din nou vocea interioară care-l încurajase: viața ta e mai importantă decît a lor. Ei vor muri, dar sînt ființe ingrate și-și merită moartea. Tu te vei întoarce la ființa iubitoare care tînjește după tine. Există fapte prin care vei putea ajuta oamenii mai mult decît salvînd acești mizerabili, ce te privesc cu dispreț. Și-apoi, poate nici nu vor muri. Vor fi, fără îndoială, căutați. Gîndește-te ce-l așteaptă pe un deținut evadat!

La cîțiva pași de barcă, se opri și privi spre nisip, ca împietrit de spaimă, ca și cum ar fi văzut acolo avertismentul ce prezicea pieirea lui Belsazar.[1] Erau literele scrise cu o seară înainte de mîna Sylviei. Străluceau în lumina roșiatică a soa-

[1] *Belsazar* — denumire caldeană a profetului Daniel (secolul al VI-lea î.e.n.). În cartea a V-a a profetului iudeu găsim cuvintele-avertisment devenite proverbiale: „Mene Mene Tekel Upharsin“, adică: „Numărat, cîntărit și desfăcut“.

relui ce se înălţase din mare şi păreau a se fi înşirat singure la picioarele lui : *Bunul domn Dawes.*

Bunul domn Dawes ! Ce reproş teribil ascundeau aceste cuvinte simple ! Ce abis de laşitate, cruzime şi mîrşăvie dezvăluia priveliştea acestor patrusprezece litere ! Auzi vocea copilului pe care-l îngrijise, vocea Sylviei rugîndu-l s-o salveze. O văzu în clipa asta stînd între el şi barcă aşa cum stătuse în seara întoarcerii sale în colonia părăsită, cînd îi întinsese turta. Se năpusti spre peşteră, îl apucă de braţ pe Frere, care dormea, şi-l zgîlţîi cu putere. „Sculaţi-vă !“, strigă el. „Să părăsim aceste locuri !“

Frere sări în sus şi privi speriat, pe jumătate adormit, la faţa palidă şi ochii injectaţi ai bietului Dawes.

„Dar ce-i cu tine, omule ?“, întrebă el. „Arăţi de parcă ai fi dat peste o fantomă !“

Auzindu-i glasul, Rufus Dawes scoase un oftat adînc şi-şi trecu mîna peste faţă.

„Trezeşte-te, Sylvia !“, strigă Frere. „E timpul să te scoli. Pornim !“

Jertfa fusese adusă. Deţinutul se întoarse cu spatele, şi două lacrimi mari se prelinseră pe faţa sa brăzdată.

CAPITOLUL 17

Pe mare

O oră după răsăritul soarelui, barca fragilă, ultima speranţă a acestor patru oameni, plutea împreună cu curentul în direcţia gurii portului. Chiar de la începutul călătoriei, barca era cît pe-aci să se scufunde, căci era supraîncărcată. Trebuiră să arunce peste bord o cantitate considerabilă de carne uscată. Ne putem închipui cu ce regret o făcură, fiindcă fiecare bucată le păru echivalentul unei ore din viaţă. Dar nu le rămase altă soluţie. Trebuiau, cum spunea Frere, să mizeze totul pe o carte şi să încerce să scape cu orice preţ.

Către seară, ajunseră la Poarta Iadului. Aşteptară acolo cîteva ore, căci Dawes fu de părere să nu se plece înainte de încetarea refluxului. Porniră abia către ora zece, ca să treacă peste digul de nisip. Noaptea era blîndă, apa — liniştită. Se părea că providenţei îi e milă de ei, căci în ciuda instabilităţii bărcuţei, trecerea de care se temură le reuşi. Numai o singură dată, cînd intraseră în zona unde valurile se loveau de stînci, un val uriaş îi acoperi, părînd a înghiţi barca fragilă, dar

Rufus Dawes o conduse cu dibăcie, în timp ce Frere scosese apa cu pălăria, reușind astfel să ajungă pînă la apă adîncă. E drept, cu acest prilej îi lovi o nouă nenorocire : două dintre gălețile lor, din scoarță de copac, pe care nu le legaseră, căzură din barcă, iar odată cu ele — aproape o cincime din provizia lor de apă de băut.

În fața pericolului imens, acest incident li se păru lipsit de importanță, iar cînd, uzi și înghețați, ajunseră în larg, fură de părere că norocul le surîsese.

Cu vîslele lor improvizate, barca înainta greu. Către dimineață, se stîrni o ușoară briză din nord-vest. Fixară pînza din piele de capră și navigară de-a lungul coastei. Luară hotărîrea ca bărbații să stea de pază cu schimbul. Din nou, Frere își impuse autoritatea : îl sili pe Rufus Dawes să preia prima gardă.

„Sînt obosit", declară el. „Trebuie să dorm puțin".

Rufus Dawes, care nu dormise două nopți și lucrase din greu, nu răspunse. Suferise atît de mult în ultimele două zile, încît simțurile lui deveniseră insensibile.

Frere dormi pînă tîrziu după-amiază. Cînd se trezi, barca se legăna pe valuri, iar Sylvia cu mama ei aveau rău de mare. Înregistră acest lucru cu oarecare mirare, căci crezuse întotdeauna că răul de mare e o boală aparținînd exclusiv civilizației. În timp ce privea la valurile verzi, înalte care se înălțau între el și orizont, se gîndi din nou la toate evenimentele ciudate și surprinzătoare. Era ca și cum din povestea vieții lui fusese ruptă o foaie. I se părea că-și petrecuse toată viața privind marea și țărmul. Totuși, dimineața, înaintea părăsirii coloniei, numărase crestăturile de pe bastonul folosit în chip de calendar și constatase, buimăcit, că erau doar douăzeci și două. Luă cuțitul și făcu două crestături în marginea de întărire a bărcii. În total, erau douăzeci și patru de zile. Revolta avusese loc în 13 ianuarie, deci azi erau în 6 februarie.*Ladybird* ar fi trebuit de mult să se întoarcă. De unde să știe că nava *Ladybird*, din cauza unei furtuni, căutase refugiu la Port Davey și fusese blocată acolo șaptesprezece zile ?

Seara, vîntul se potoli și trebuiră din nou să vîslească. Vîsliră toată noaptea, dar înaintară puțin, așa că Rufus Dawes propuse să acosteze și să aștepte pe țărm, pînă ce se va stîrni din nou briza. Dar apropiindu-se de o stîncă de bazalt care înainta în mare, văzură valurile ce se loveau furioase de un recif întins pe vreo șapte mile. Nu le rămase altceva de făcut decît să continue să navigheze de-a lungul coastei.

Două zile merseră astfel, fără să vadă vreo corabie, iar în ziua a treia se stîrni un vînt puternic, dinspre sud-est, care-i aruncă înapoi cu treizeci de mile. Barca se alesese cu o spărtură, deci trebuia permanent golită de apă. În plus, butoiașul începu și el să curgă, așa încît cea mai mare parte a rezervei lor de apă de băut se pierdu. Cînd se-apucară să astupe fisura, era pe jumătate golit.

„Noroc că nu sîntem la tropice", spuse Frere.

Biata doamnă Vickers, care zăcea în barcă, învelită într-un șal umed și înghețată de vîntul năprasnic, nu avu puterea să răspundă. În sinea ei se gîndea însă că la tropice nu poate fi mai rău decît pe acest ocean, rece și dușmănos.

Cele patru biete ființe erau aproape desperate, doamna Vickers părea la capătul puterilor și era clar că, dacă nu vor primi în curînd vreun ajutor, va muri. Micuța Sylvia se simțea ceva mai bine. Rufus Dawes o învelise în flanela sa de lînă și, fără știrea lui Frere, împărțea cu ea rația zilnică de carne. Noaptea, dormea în brațele lui, iar ziua se lipea de el, căutînd protecție. Cît timp era în apropierea lui, se simțea ocrotită. Vorbeau puțin unul cu celălalt, dar Rufus Dawes simțea cum îl strîngea de mînă, cum își reazemă capul pe umerii lui, și aproape că uita de frig și de foame.

Mai trecură încă două zile. La orizont — nici o pînză. În ziua a zecea de cînd plecaseră de la Macquarie Harbour, nu mai aveau mîncare. Apa sărată stricase carnea de capră și înmuiase pîinea, care se transformase într-o masă lipicioasă, dezgustătoare. Valurile creșteau, iar vîntul, care bătea acum spre nord, se întețise. Linia, lungă și joasă, a țărmului, ce se întindea în stînga lor, era ascunsă uneori de o ceață albăstruie. Apa era galben-lutoasă, iar cerul amenința cu ploaia. Biata bărcuță, căreia-i încredințaseră viața lor, era spartă în patru locuri. Furtunile sălbatice care bîntuiau această coastă stîncoasă ar fi distrus-o fără doar și poate. Obosiți îngrozitor, chinuiți de foame și frig, cei doi bărbați erau cît pe-aci să-și dorească un sfîrșit rapid. În plus, Sylvia fu cuprinsă de frisoane — îi era cînd cald, cînd frig, aiurea și gemea. Rufus Dawes, care o ținea în brațe, fu martorul chinurilor ei, iar faptul că nu o putea ajuta îi umplea inima de desperare. Doamne, dacă murea ?

Trecură astfel ziua și noaptea. A unsprezecea dimineață găsi barca în luptă cu valurile oceanului singuratic. Cei patru nenorociți abia mai respirau.

Deodată, Dawes scoase un țipăt, apucă odgonul pînzei și întoarse. „Un vas ! Un vas !", strigă el. „Nu-l vedeți ?"

Zadarnic ochii lui Frere parcurseră întinderea nesfîrșită a apei.

„Nu-i nimic de văzut!", spuse el. „Nu vorbi prostii".

Barca nu mai urma linia coastei, ci se îndrepta spre sud. Frere încercă să-i smulgă odgonul din mînă, ca să îndrepte barca din nou spre vechiul curs.

„Ești nebun de te îndrepți spre larg?", urlă el, înfuriat și înspăimîntat.

Celălalt ridică amenințător brațul. „Stați jos!", se răsti la Frere, privind atent în zare, peste apa cenușie.

„Vă spun că văd un vapor!"

Intimidat de strălucirea ciudată a ochilor lui Dawes, Frere se așeză posomorît la loc. „Fă ce vrei, om nebun ce ești!", mîrîi el. „Așa-mi trebuie dacă m-am suit în barca ta îndrăcită!"

Dar ce mai conta? Era indiferent dacă te înecai în mijlocul oceanului sau în apropierea țărmului.

Trecură ore în șir, și nici o corabie nu se arătă. Către seară, vîntul se înteți, iar barca, croindu-și greu drum printre valurile cenușii, se clătina ca beată de apa pe care o înghițise, căci printr-o spărtură din față apa curgea ca vinul prin canea. Țărmul dispăruse, iar oceanul uriaș urla amenințător în jurul lor. Părea cu neputință ca ei să mai ajungă vii a doua zi. Dar Rufus Dawes, cu ochii îndreptați în direcția unde numai el singur vedea ceva, strîngea copilul la piept și conducea barca amețită prin deșertul negru al nopții și al oceanului. Pentru Frere, care ședea mohorît, acest chip încrîncenat, cu părul fluturînd în vînt și privirea fixă, avea ceva supranatural și terifiant. Își imagina că suferința și teama îi luaseră nefericitului om mințile.

În timp ce se gîndea cu groază la propria sa soartă, ațipi pentru scurtă vreme — așa i se păru, cel puțin — dar fu trezit de o voce. Speriat, cu genunchii tremurînd, sări în sus. Ziua cea nouă începuse; în stînga, dimineața se anunța printr-o fîșie lungă și palidă de lumină gălbuie. Între această fîșie gălbuie și prora bărcii, se văzu, pentru o clipă, o pată albă.

„O corabie! O corabie!", strigă Rufus Dawes, cu ochii sălbăticiți, iar în vocea lui se simțea un tremur ciudat. „Nu v-am spus?"

Zăpăcit și tremurînd de emoție, Frere se uită și el — din nou se zări pata albă. Se credea salvat, dar îl cuprinse și mai puternic deznădejdea. La distanța aceasta, era imposibil ca aceia de pe vas să observe barca.

„Nu ne vor vedea niciodată !", strigă el. „Dawes, Dawes ! Auzi ? Nu ne vor vedea niciodată !"

Rufus Dawes tresări, de parcă şi-ar fi venit subit în simţiri. O aşeză pe Sylvia lîngă mama ei, legă odgonul pînzei de ţăruşul servind drept margine de întăritură, apucă bucata de scoarţă de copac pe care şezuse şi se îndreptă spre prora bărcii.

„Pe asta or s-o vadă ! Smulgeţi scoarţa ! Aşa ! Puneţi totul la prora. Desprindeţi bucata de lemn de aici ! Şi creanga asta de salcie uscată ! Nu vă sinchisiţi de barcă, nu mai avem nevoie de ea. Rupeţi o bucată de piele şi vedeţi dacă lemnul dedesubt mai este uscat. Repede ! Mai repede !"

„Ce vreţi să faceţi ?", întrebă Frere, îngrozit, cînd îl văzu pe Dawes smulgînd de peste tot bucăţile de lemn uscat şi îngrămădindu-le peste scoarţa de la prora.

„Vreau să fac foc, înţelegeţi ?"

Frere înţelese. „Mai am trei chibrituri", spuse el, scotocindu-se, cu degetele tremurînde, în buzunare. „Poate că sînt uscate, le învelisem într-o foaie de carte".

Cuvîntul „carte" îi dădu lui Rufus Dawes o idee. Apucă *Istoria Angliei,* cartea Sylviei care le făcuse aşa multe servicii, smulse de la mijlocul volumului nişte foi uscate şi le împinse cu grijă printre bucăţile de lemn. „Acum, atenţie !"

Chibritul fu aprins — izbucniră flăcări. Hîrtia se aprinse, iar Frere suflă pînă ce şi scoarţa începu să ardă. Îngrămădi tot ce era inflamabil deasupra focului, pielea arse şi o coloană înaltă neagră de fum se înălţă deasupra apei.

„Sylvia !", strigă Rufus Dawes. „Sylvia, draga mea ! Eşti salvată !"

Ea deschise ochii şi-l privi, dar nimic nu trăda că-l recunoştea. Nemaifiind stăpînă pe simţurile ei, îl uitase, în clipa salvării, pe ocrotitorul ei. Copleşit de această ultimă lovitură a soartei, Rufus Dawes se aşeză jos, mut, cu copilul în braţe. Frere, care aţiţa focul, se gîndi în sinea lui că aceasta era şansa aşteptată. Mama era pe moarte, copilul — fără cunoştinţă. Cine putea, aşadar, să ateste dibăcia puşcăriaşului ? Nimeni, în afara domnului Frere, iar el, comandantul unei colonii penitenciare, era obligat să-l predea pe puşcăriaşul evadat şi să ceară pedeapsa după lege !

Corabia îşi schimbă cursul, îndreptîndu-se spre focul ce se înălţa în mijlocul oceanului. Barca, a cărei proră ardea ca o torţă, nu mai putea rezista nici măcar o oră. Puşcăriaşul, cu copilul în braţe, nu se mişca. Doamna Vickers zăcea fără cunoştinţă, nici nu bănuia că ajutorul era atît de aproape.

Vasul — un bric cu steag american — se apropiase. Lui Frere i se păru că recunoaşte deja chipurile de pe punte. Se tîrî pînă la Dawes şi, cu o lovitură de picior, îl clinti din imobilitatea sa. „Haide, dă-mi copilul şi treci în faţă", îi ordonă el.

Rufus Dawes înălţă capul şi, văzînd corabia, îşi aduse aminte de datoria sa. Cu un zîmbet nespus de amar, puse povara, purtată cu atîta dragoste, în braţele locotenentului, apoi se întoarse cu spatele.

Bricul era foarte aproape. Pînzele înalte şi sumbre umbreau valurile. Punţile umede străluceau în lumina soarelui de dimineaţă. Chipuri bărboase se aplecară cu curiozitate peste balustradă şi priviră miraţi la cei patru oameni care pluteau fără vlagă într-o barcă ce ardea pe ocean.

Frere o ţinea pe Sylvia în braţe. Astfel aşteptară corabia.

Cartea a treia

PORT ARTHUR
1838

CAPITOLUL 1

Un truditor în via Domnului

„Societatea de la Hobart Town, prea stimate domn, se compunea, în anul de grație 1838, din elemente destul de ciudate". Așa scria în epistola spirituală pe care reverendul[1] Meekin o duse la poștă și cu care el — de șapte zile diacon nou numit în Țara Van Diemen — căuta să-l înveselească pe protectorul său din Anglia. În timp ce se plimba cu pași grațioși pe cărarea care se întindea dinspre fluviul albastru pînă la lanțul Munților Purpurii, lăsă privirea sa blîndă să se odihnească ba pe unul, ba pe altul dintre chipurile semenilor săi și, spre satisfacția lui, găsi confirmată pe deplin fraza pe care o așternuse pe hîrtie. Ofițerii împopoțonați ai garnizoanei care-l îmbrînciseră pe domnul Meekin, doamnele bine îmbrăcate pe care le saluta cu un zîmbet dulceag, deținuții eliberați condiționat pe care-i evita, pentru că zdrențele lor miroseau urît, grupurile de pușcăriași în haine cenușii care intenționat se retrăgeau pe la colțuri, încît cu greu evita să se ciocnească cu ei, totul îi întărea convingerea că societatea frecventată de el acum se compune din elemente destul de bizare. Aici venea, cu nasul în vînt, un funcționar al statului, proaspăt importat, care renunța, pentru o clipă, la demnitatea lui, onorîndu-l cu un zîmbet obosit pe domnul diacon, favoritul guvernatorului, sir John Franklin,[2] dincolo se plimba mîndru un fost deținut îmbogățit de pe urma negoțului cu rom. Această populație pestriță, care se îmbulzea pe străzi în această după-amiază însorită de decembrie, oferea, într-adevăr, o priveliște neobișnuită pentru un cleric plecat nu demult de la Londra. Pentru prima oară în viața lui, pînă atunci atît de blîndă și comodă, îi lipsea acel paravan ocrotitor cu care so-

---

[1] Reverend — titlu dat preoților anglicani.

[2] Sir John Franklin : guvernatorul Țării Van Diemen, între 1837—1843. A dobîndit renume ca explorator al Arcticii. A murit în timpul unei expediții în anul 1847.

cietatea civilizată a Londrei se izolează de slăbiciunile și viciile naturii umane.

Într-un costum din cel mai bun postav negru, croit după ultima modă pentru clerici, cu cizme de dandy și mănuși de culoare liliachie, înfășurat într-o manta din mătase albă — o dovadă că acela care o purta era insensibil la soare și căldură — astfel se plimba domnul Meekin, cu pași grațioși, spre oficiul poștal, unde expedie scrisoarea. Cînd se întoarse, se pomeni în fața a două doamne.

„Domnule Meekin !"

Domnul Meekin își ridică pălăria elegantă, care pluti, o clipă, ca o mierlă deasupra frunții sale intelectuale.

„Doamna Jellicoe ! Doamna Protherick ! Ce plăcere neașteptată, stimate doamne ! Și încotro vă îndreptați în după-amiaza asta plăcută, dacă-mi este permis să întreb ? Să stai în casă, pe așa o vreme, ar fi o adevărată crimă. Ah, ce climă binecuvîntată ! Și, totuși, scumpă doamnă Jellicoe, nici un trandafir fără spini", adăugă el, oftînd.

„N-ați venit cu prea mare plăcere aici, la noi", spuse doamna Jellicoe, compătimitor.

Meekin zîmbi așa cum zîmbeau, probabil, martirii de proveniență aristocratică. „În slujba Domnului, scumpele mele doamne, în slujba Domnului. Sînt doar un biet truditor în via Domnului, care are de suportat arșița și povara zilei".

Stînd astfel, cu cravata fără cusur, cu mantia de mătase, cizmele la ultima modă și zîmbetul mulțumit de sine, semăna atît de puțin cu un biet truditor avînd de suportat arșița și povara zilei, încît doamna Jellicoe, soția drept-credinciosului magazioner al închisorii, nu se putu opri să nu nutrească gînduri eretice.

„Aș fi preferat să rămîn în Anglia", continuă domnul Meekin, în timp ce, cu mîna înmănușată, și-o mîngîia pe cealaltă și refuza din priviri laudele aduse spiritului său de sacrificiu, „dar am considerat de datoria mea să nu refuz oferta ce mi s-a făcut prin bunăvoința Înălțimii-sale guvernatorul. Aici e un cîmp vast, un cîmp pentru ciobanul creștin. Oile bisericii noastre, oile rătăcite și alungate ale bisericii noastre mă cheamă, doamnele mele".

Doamna Jellicoe dădu din cap, zîmbind, astfel că panglicile pălăriuței ei, ce semăna a scufie, fluturară.

„Nu-i cunoașteți pe deținuții noștri", spuse ea (după vocea ei vioaie, s-ar fi putut înțelege la fel de bine „vitele noastre"). „Ființe îngrozitoare ! Și, ca slugi, cerule, trebuie să-i schimbi

săptămînal. Dacă veți sta mai multă vreme aici, îi veți cunoaște mai bine, domnule Meekin".

„Uneori, sînt de-a dreptul nesuferiți", confirmă doamna Protherick, văduva unuia dintre comandanții barăcilor pentru deținuți, iar revolta făcu să i se urce tot sîngele în obraji. „Sînt, de obicei, ființa cea mai răbdătoare și mai bună de pe pămînt, dar trebuie să spun că aceste creaturi neroade și viciate care ni se dau în pază sînt în stare să scoată din sărite chiar și un sfînt".

„Fiecare dintre noi își poartă crucea, scumpele mele doamne", răspunse domnul Meekin, onctuos. „Cerul să ne dea putere s-o purtăm. Bună ziua !"

„Mi se pare că avem același drum", spuse doamna Jellicoe. „Nu putem merge împreună ?"

„Mă simt onorat. Tocmai voiam să fac o vizită domnului maior Vickers".

„Eu locuiesc la o azvîrlitură de băț de el", observă doamna Protherick. „Nu-i așa că e o făptură încîntătoare ?"

„Cine ?", întrebă domnul Meekin, din mers.

„Sylvia. N-o cunoașteți ? Oh, ce ființă drăgălașă !"

„L-am întîlnit pînă acum pe maiorul Vickers doar în clădirea guvernamentală", explică Meekin. „Încă n-am avut plăcerea să-i cunosc fiica".

„E o poveste tristă", spuse doamna Jellicoe. „Ar putea fi numită de-a dreptul romantică, dacă n-ar fi fost atît de tristă. Vreau să spun chestiunea cu soția lui, biata doamnă Vickers".

„Ce-i cu ea ?", întrebă Meekin, în timp ce salută prietenos un trecător. „E suferindă ?"

„E moartă, biata de ea". Vesela doamnă Jellicoe scoase un oftat adînc. „N-ați auzit încă povestea, domnule Meekin ?"

„Prea stimate doamne, sînt abia de o săptămînă la Hobart Town, n-am idee".

„E în legătură cu revolta. Știți, revolta de la Macquarie Harbour. Deținuții au pus mîna pe corabie și au abandonat-o pe doamna Vickers cu fetița, împreună cu căpitanul Frere, undeva, pe țărm. Bietele ființe au trebuit să suporte chinuri groaznice, erau cît pe-aci să moară. În cele din urmă, căpitanul Frere a construit o barcă și astfel au fost găsiți de un vapor. Biata doamnă Vickers n-a mai trăit decît cîteva ore, iar micuța Sylvia — avea pe atunci doisprezece ani — era cu mințile rătăcite. Se credea chiar că nu-și va mai reveni".

„Groaznic ! Și s-a înzdrăvenit ?"

„Oh, da, acum e vioaie şi sănătoasă. Dar şi-a pierdut memoria".

„Şi-a pierdut memoria ?"

„Da", interveni doamna Protherick, care ardea să participe şi ea la discuţie. „Nu-şi mai poate aminti nimic din ceea ce s-a întîmplat în cele trei-patru săptămîni cît au fost părăsite. În orice caz, nu exact".

„E o mare binefacere !", o întrerupse doamna Jellicoe, ferm decisă să nu renunţe la plăcerea de a relata povestea. „Căci cine i-ar dori să-şi aducă aminte toate ororile ? După cum relatează căpitanul Frere, trebuie să fi fost îngrozitor !"

„Nu mai spuneţi !", murmură domnul Meekin, tamponîndu-şi nasul cu o batistă fină.

„Un evadat fusese abandonat, din întîmplare, în colonie. I-a găsit şi i-a silit să împartă cu el proviziile, ticălosul ! Căpitanul Frere a trebuit să-l păzească tot timpul, altfel i-ar fi omorît, probabil. Încă din barcă a încercat să-i arunce în apă, ca să scape singur. Se zice că e unul dintre cei mai înrăiţi criminali de la Macquarie Harbour. Trebuie să-l rugaţi odată pe domnul Frere să vă povestească totul".

„Unde e acum ?" întrebă domnul Meekin, cu interes.

„Căpitanul Frere ?"

„Nu, puşcăriaşul".

„Oh, nu pot să vă spun cu precizie — la Port Arthur,[1] probabil. Ştiu numai că a fost judecat şi, dacă nu l-au spînzurat, se datorează exclusiv căpitanului Frere !"

„Cerule ! Asta e cu-adevărat o poveste ciudată", spuse domnul Meekin. „Şi tînăra domnişoară nu ştie nimic din toate astea ?"

„Numai ce i s-a povestit mai tîrziu, biata fată. Acum, dealtfel, e logodită cu căpitanul Frere".

„Adevărat ? Cu bărbatul care i-a salvat viaţa. Încîntător ! De-a dreptul romantic !"

„Nu-i aşa ? Toţi spun la fel. Şi, totuşi căpitanul Frere e mult mai în vîrstă decît ea".

„Dar în dragostea-i feciorelnică, fata se cramponează de ocrotitorul ei eroic", spuse Meekin, care avea suflet de poet. „Deosebit de frumos. Exact ca iedera şi stejarul, doamnele

---

[1] Port Arthur — la 104 kilometri sud-est de Hobart. Colonie penitenciară întemeiată în 1830, a funcţionat pînă în 1877. Putea cuprinde pînă la 7000 de puşcăriaşi. Considerat azi drept obiectivul turistic principal al Tasmaniei.

mele. Da, mai există raze de soare în această lume plină de păcate. Așa, cred că am ajuns la destinație".

Un servitor îmbrăcat curățel — un fost deținut, pe vremuri reputat hoț de buzunare — îl conduse pe cleric în salonul confortabil ale cărui jaluzele ridicate lăsau liberă vederea spre o grădină luminată de soare, spunîndu-i că o va anunța imediat pe domnișoara Vickers. Maiorul nu era acasă — era, probabil, reținut de obligațiile de comandant al barăcilor de deținuți. Dar domnișoara Vickers era în grădină și putea fi ușor chemată. Meekin își șterse sudoarea de pe frunte, își aranjă manșetele albe ca neaua și se așeză comod pe sofaua moale, plăcut impresionat de ambianța elegantă și de răcoarea încăperii. Privea sofalele frumoase, florile, pianul deschis și, fiindcă nu avea la îndemînă o comparație mai potrivită, asemui încăperea luxoasă cu o cameră din casa unui stăpîn de plantații din Indiile de vest : înăuntru era răcoare și lux, iar afară — soare arzător, zăpușeală și barbarie. Comparația îl încîntă atît de tare — înclina să-și admire propriile idei — încît, în gînd, schiță deja o epistolă către episcop, o descriere elegant formulată a acestei oaze în deșertul vieii sale. În timp ce era ocupat cu aceste gînduri, auzi voci venind dinspre grădină. I se păru că, în apropiere, cineva plînge cu sughițuri. Ieși în tăcere pe veranda cea mare și văzu un moșneag și o fată tînără. Plînsetele erau ale moșneagului. „Pe sufletul meu, domnișoară, este purul adevăr. Abia azi dimineață am ieșit. Oh, cîtă cruzime !"

Era un om bătrîn, cu părul alb, în haine cenușii de pușcăriaș. Mîna sa, cu vine proeminente, se sprijinea de postamentul unei vaze pline cu trandafiri.

„Dar e propria ta vină, Danny. Te-am avertizat cu toții împotriva ei", răspunse tînăra fată cu voce blîndă.

„E-adevărat, domnișoară, așa-i. Dar puteam să bănuiesc că și a doua oară tot așa se va purta cu mine ?"

„Cît ai stat închis de astă dată, Danny ?"

„Șase luni, domnișoară. Ea a spus că sînt un bețivan, că o bat. Eu s-o bat ? Cerul să mă pedepsească !". Întinse mîinile, tremurînd. „Și, firește, a fost crezută. Cînd m-am întors, am găsit coliba distrusă, iar ea plecase. Se încurcase — să-mi fie cu iertare, domnișoară — cu un căpitan și amîndoi făceau chefuri la „Regele George". Oh, să-mi facă mie, om bătrîn, una ca asta !". Izbucni din nou în plîns.

Fata oftă. „Deocamdată, nu te pot ajuta, Danny. Poate că domnul maior te va lăsa să lucrezi în grădină, ca odinioară. Voi vorbi cu el".

Cînd Danny ridică ochii, uzi de lacrimi, pentru a-i mulțumi, îl zări pe domnul Meekin și-l salută respectuos. Domnișoara Vickers se întoarse, iar domnul Meekin făcu o plecăciune, murmurînd o scuză. Constată că tînăra domnișoară era de vreo șaptesprezece ani, avea ochi mari și blînzi, păr blond, pieptănat în bucle bogate, și că mîna în care ținea cartea era albă și fină.

„Domnișoara Vickers, dacă nu mă înșel. Numele meu este Meekin, reverendul Arthur Meekin".

„Bună ziua, domnule Meekin", spuse Sylvia. Îi întinse mîna și-l privi fără sfială, drept în ochi. „Tata vine îndată".

„Fiica mă despăgubește copios pentru absența lui, stimată domnișoară".

„Oh, nu spuneți asta, domnule Meekin, nu-mi plac laudele. În orice caz, nu cele de genul ăsta", adăugă ea cu o franchețe încîntătoare, care părea izvorîtă din veselia și frumusețea ei. „Deși, de obicei, fetelor tinere le plac complimentele, nu-i așa ?"

Acest atac neașteptat îl zăpăci în așa hal pe domnul Meekin, încît se aplecă adînc în fața ei și-i zîmbi tinerei domnișoare, atît de sigură de sine.

„Du-te la bucătărie, Danny, și roagă-i să-ți dea tutun. Spune-le că eu te-am trimis. Nu vreți să veniți mai aproape, domnule Meekin ?"

„Domnul în vîrstă cu care ați stat de vorbă e cam ciudat, domnișoară Vickers. E, probabil, un servitor credincios ?"

„Un fost pușcăriaș, a lucrat la noi ca bucătar", răspunse Sylvia. „Au trecut însă mulți ani de cînd a fost la noi. Bietul om a avut, în ultima vreme, niște ghinioane teribile".

„Ghinioane ?", întrebă domnul Meekin, curios, în timp ce Sylvia își scoase pălăria.

„Da, a fost la radă, cum se spune aici. Muncă forțată, știți ? S-a căsătorit cu o femeie liberă, mult mai tînără ca el. Ea l-a făcut să bea, iar după aceea l-a denunțat pentru nesupunere".

„Pentru nesupunere ?! Iertați-mă, dragă domnișoară Vickers, am înțeles bine ?"

„Da, nesupunere. I-a fost repartizat ca servitor", explică Sylvia, ca și cum un asemenea procedeu ar fi fost lucrul cel mai obișnuit din lume. „Cînd se poartă urît, îl trimite pur și simplu înapoi, la radă".

Reverendul Meekin holbă ochii. „Dar ceea ce-mi spuneți e îngrozitor ! Încetul cu încetul, încep să-mi dau seama că mă aflu la antipozi".

„Cred că societatea de aici e alta decît cea din Anglia. Fiecare nou-venit o spune“, răspunse Sylvia.

„Doamne, o soție să-și vîre soțul în pușcărie !“

„Dacă vrea, poate face astfel ca el să fie biciuit. Danny a fost biciuit. E drept, nevasta lui e o ticăloasă înrăită. Mare prostie din partea lui c-a luat-o, dar un om bătrîn îndrăgostit își cam pierde mințile“.

Fruntea creștinească a reverendului Meekin se făcu roșie ca sfecla. Ce îngrozitor, să auzi din gura unei tinere domnișoare asemenea vorbe ! Cînd domnul Meekin citea din amvon *Cele zece porunci*, era întotdeauna atent să atenueze un anumit pasaj îndrăzneț, care, prin franchețea lui, ar fi putut răni urechile sensibile ale oițelor sale de sex feminin. Se grăbi să se îndepărteze de această temă penibilă, mirat de strania putere acordată „femeilor“ libere la Hobart Town.

„Tocmai citeați ?“, întrebă el.

„Da. *Paul și Virginia.* Am mai citit-o o dată, în traducere englezească“.

„Ah, citiți, deci, franțuzește ?“

„Din păcate, nu prea bine. Cîteva luni am avut un profesor, dar tata a trebuit să-l trimită înapoi la închisoare. Furase o cană de argint din sufragerie“.

„Un profesor de limbi străine să fure ?“

„Era deținut. Trebuie să țineți seama de asta. Un om deștept. Scria pentru „London Magazine“. Am citit articolele sale, unele erau cu mult deasupra nivelului mediu“.

„Și de ce a fost deportat ?“, întrebă domnul Meekin, care-și dădea, treptat, seama că via sa e mai mare decît crezuse inițial.

„După cîte știu, și-a otrăvit nepoata. Nu-mi pot aduce aminte amănunte, ce-i drept. Era un om cult, dar bețivan“.[1]

Domnul Meekin se miră tot mai mult de această țară ciudată în care domnișoare tinere și frumoase fac atît de puțin caz de otrăvire și biciuire, în care soțiile își aruncă soții în închisoare, iar asasinii dau lecții de franceză. În tăcere, își tamponă fruntea cu batista, al cărei delicat miros parfumat se răspîndi în cameră.

„Probabil că nu sînteți de multă vreme aici, domnule Meekin ?“, spuse Sylvia, după o pauză.

---

[1] Aluzie la Thomas Wainewright (1794—1847), om de litere, falsificator și presupus asasin, despre care se zice că și-ar fi otrăvit cumnata deoarece, cum ar fi justificat el, „avea glezne prea groase“.

„Nu, abia de o săptămînă. Și trebuie să mărturisesc că multe îmi par stranii. O climă minunată, dar, după cum îi spuneam adineauri și doamnei Jellicoe, nici un trandafir fără spini, dragă domnișoară Vickers, nici un trandafir fără spini".

„Deoarece Anglia ne trimite toți banditii, nu trebuie să vă mirați că găsiți aici spini", replică Sylvia. „Colonia n-are nici o vină".

„Oh, nu, firește că nu", confirmă grăbit Meekin. „Dar sînt, totuși, cazuri teribile".

„Ei bine, voi, bărbații, ar trebui să aveți grijă ca ele să se schimbe. Nu știu cum stau lucrurile în coloniile de pedeapsă, dar în oraș nu se face prea mult pentru refacerea morală a deținuților".

„Oamenii ascultă de două ori pe săptămînă frumoasa liturghie a sfintei noastre biserici, scumpă domnișoară", o contrazise reverendul Meekin. Vorbele lui sunară ca și cum ar fi zis pe un ton onctuos : „Dacă asta nu ajută, ce putem face ?"

„Oh, firește", spuse Sylvia. „Dar asta se întîmplă duminica. Ei bine, să nu mai vorbim, domnule Meekin", adăugă ea. „Papa îmi spune mereu să nu vorbesc despre aceste lucruri, căci sînt prinse exact în prescripțiile de serviciu, în dispoziții, cum zice el".

„O remarcă splendidă a tatălui dumneavoastră", spuse Meekin și răsuflă ușurat cînd, în clipa aceea, intrară Vickers și Frere.

Părul lui Vickers albise, dar Frere, la cei treizeci de ani ai săi, nu arăta a avea mai mult de douăzeci și doi.

„Draga mea Sylvia", strigă Vickers, „avem o veste interesantă pentru tine". Se opri cînd îl zări pe Meekin.

„Îl cunoști pe domnul Meekin, papa ?", spuse Sylvia. Acesta este căpitanul Frere, domnule Meekin".

„Am avut plăcerea", răspunse Vickers. „Încîntat, sir. Vă rog să nu vă ridicați".

Domnul Meekin văzu cum Sylvia îi sărută cu cea mai mare dezinvoltură pe cei doi domni. Curios, i se păru că-l sărută mai drăgăstos pe tatăl ei decît pe logodnic.

„E destul de cald, azi, domnule Meekin", spuse Frere. „Sylvia, draga mea, sper că n-ai fost afară pe căldura asta. Va să zică ai fost ! Și te-am rugat de atîtea ori..."

„Prostii, nici nu e prea cald", răspunse Sylvia, nemulțumită. „Doar nu-s din unt, n-am să mă topesc chiar așa ușor. Nu tre-

buie să cobori jaluzelele". Imediat însă, de parcă ar fi regretat răspunsul nepoliticos, continuă pe un ton prietenos: „Ai atîta grijă de mine, Maurice", și-i întinse mîna.

„E zăpușeală, căpitane Frere", spuse Meekin. „Pentru un străin, e de-a dreptul sufocant".

„Ce-ai zice de un pahar de vin ?", propuse Frere, ca și cum ar fi fost el însuși gazda. „Într-o zi atît de călduroasă, e nevoie de ceva stimulator".

„Da, firește", repetă Vickers, „să bem un pahar de vin. Sylvia, spune să se aducă sherry. Sper că fiica mea nu v-a asaltat cu teoriile ei ciudate, domnule Meekin ?"

„Oh, nu, nicidecum", îl asigură Meekin, care simțea că această încîntătoare domnișoară era privită ca o ființă ce nu poate fi cîntărită cu măsura obișnuită. „Ne-am înțeles de minune, stimate domnule maior, de minune".

„E bine", spuse Vickers. „Fiica mea e de o mare franchețe, iar străinii o înțeleg uneori greșit. Nu-i așa, păpușico ?"

Păpușica își lăsă capul pe spate. „Nu știu cum aș putea fi înțeleasă greșit", spuse cu îndrăzneală, „dar tu ai vrut, într-adevăr, să-mi spui ceva interesant cînd ai intrat. Despre ce-i vorba, papa ?"

„Ah, da", spuse Vickers, cu chipul serios. „O veste foarte interesantă. I-au prins pe ticăloșii ăia".

„Ce ? Doar nu vrei să spui... Nu, papa !", strigă Sylvia și-l privi, neliniștită.

Cînd se vorbea, în acest cerc restrîns, despre ticăloși, aceștia erau răsculații de pe *Osprey*.

„Da, deunăzi au sosit patru dintre ei. Rex, Barker, Shiers și Lesly. Sînt la bordul lui *Lady Jane*. E povestea cea mai curioasă pe care am auzit-o vreodată. Au ajuns pînă în China, unde s-au dat drept marinari naufragiați. Negustorii din Canton au strîns bani pentru ei și i-au trimis înapoi la Londra. Dar acolo i-a recunoscut bătrînul Pine, căci fusese medic pe vasul care i-a dus pe vremuri la Hobart Town".

Sylvia se așeză pe cel mai apropiat scaun. Agitația îi înroșise obrajii. „Și unde sînt ceilalți ?"

Doi au fost executați în Anglia. Ceilalți șase n-au fost încă prinși. Cei patru urmează să fie judecați aici".

„Despre ce este vorba, sir ?", întrebă reverendul Meekin, care cocheta, asemenea unui sfînt ce postește, cu sticla de sherry.

„Despre pușcăriașii care au pus mîna, acum cinci ani, pe un bric", explică Vickers. „Banditii le-au abandonat pe țărm

pe soția și fiica mea și le-au lăsat acolo, pradă morții prin inaniție. Dacă n-ar fi fost Frere — Dumnezeu să-l blagoslovească ! — n-aș mai fi revăzut-o pe Sylvia. Pe pilot și pe unul dintre soldați i-au împușcat și... dar e o poveste lungă".

„Am auzit-o", spuse Meekin și bău un pic din paharul pe care un al doilea servitor — tot un fost deținut — îl pusese în fața lui. „Și, de asemenea, despre atitudinea dumneavoastră curajoasă, căpitane Frere".

„Oh, nu merită să vorbim despre asta", spuse Frere, roșindu-se. „Ne-a fost, atunci, la fel de greu tuturor. Ei, draga mea, vrei și tu un pahar de vin ?"

„Nu, mulțumesc", spuse Sylvia, „n-am chef".

Se uita fix la raza de soare care se plimba între pervaz și jaluzele, de parcă lumina ar fi putut s-o ajute să-și aducă aminte ceva.

„Dar ce ai ?", o întrebă logodnicul, venind lîngă ea.

„Încerc să-mi amintesc, dar nu pot, Maurice. E un haos în capul meu. Nu mai văd decît un țărm întins și marea nesfîrșită, și doi bărbați, dintre care unul — tu — mă poartă în brațe".

„Doamne-dumnezeule", murmură domnul Meekin.

„Ea era pe atunci foarte mică", adăugă grăbit Vickers, de parcă n-ar fi vrut să se știe că boala cauzase amnezia Sylviei.

„Oh, nu ! Aveam doisprezece ani", îl contrazise Sylvia. „La vîrsta asta, nu mai ești un copil. Dar cred că febra m-a năucit".

Frere se uită neliniștit la ea.

„N-ai voie să meditezi atît", spuse el.

„Maurice", întrebă ea deodată, „dar ce s-a întîmplat cu celălalt bărbat ?"

„Care celălalt ?"

„Ei, cel care era cu noi. Celălalt, știi tu".

„Ah, te referi la bietul Bates ?"

„Nu, nu la Bates. Mă refer la pușcăriaș. Cum îi zice ?"

„Ah, pușcăriașul", răspunse Frere, ca și cum i-ar fi uitat numele. „Știi doar, draga mea, că a fost trimis la Port Arthur".

Pe fată o trecură fiorii. „Oh, și mai e încă acolo ?"

„Cred că da", spuse Frere, posomorît.

„Dealtfel", interveni Vickers, „va trebui să-l aducem aici, ca să-i identifice pe cei patru ticăloși".

„Dar nu putem noi să facem asta ?", întrebă Frere, neplăcut impresionat.

„Mă tem că nu. După cinci ani, n-aş putea jura cu bună credinţă pentru identificarea unui om".

„Eu, da !", strigă Frere. „E suficient să văd pe cineva o singură dată ca să-l recunosc oricînd şi în orice loc".

„E, totuşi, mai bine dacă-i aducem pe cîţiva dintre puşcăriaşii de atunci de la Macquarie Harbour", spuse Vickers pe un ton care nu admitea replică. „Nu vreau să ne scape ticăloşii".

„La Port Arthur, ce fel de oameni stau ?", întrebă Meekin.

„Vechi puşcăriaşi", răspunse Vickers. „La Port Arthur se află cazurile grele. Drojdia drojdiei, exact ca, pe vremuri, la Macquarie Harbour. O să fie mare agitaţie cînd va sosi goeleta acolo, luni !"

„Agitaţie ? Credeţi ? De fapt, de ce ?", întrebă Meekin.

„Goeleta urmează să aducă martorii. Cei mai mulţi dintre deţinuţi sînt condamnaţi la închisoare pe viaţă, iar o călătorie la Hobart Town e, pentru ei, un fel de excursie".

Domnul Meekin ronţăi un biscuit. „N-au voie să părăsească locul niciodată, dacă sînt condamnaţi pe viaţă ? Ce trist !"

„Niciodată, numai dacă mor", răspunse Frere rîzînd. „Şi sînt îngropaţi pe insulă. E drăguţ acolo. Ar trebui să veniţi să vedeţi, domnule Meekin. E pitoresc, pe cuvîntul meu".

„Dragul meu Maurice", spuse Sylvia, ridicîndu-se şi îndreptîndu-se spre pian, ca semn de protest împotriva întorsăturii pe care o luase discuţia. „Cum poţi vorbi aşa ?"

„Aş vrea, într-adevăr, să văd odată ce-i pe-acolo", spuse Meekin, ronţăind din biscuit. „Sir John a amintit odată că e vacant un loc de diacon şi am auzit că clima e destul de suportabilă".

Servitorul, care intrase cu o scrisoare oficială pentru maior, îl privi consternat pe elegantul reverend, iar necioplitul Maurice izbucni într-un rîs zgomotos.

„Oh, o climă formidabilă !", spuse el. „Şi nimic de făcut. Exact locul potrivit pentru dumneavoastră. Avem acolo o adevărată colonie. Toate povestirile scandaloase din Ţara Van Diemen sînt scornite acolo".

Această pălăvrăgeală superficială despre povestiri scandaloase şi condiţii climaterice putea să pară destul de ciudată dacă te gîndeai la cimitirul de pe insulă şi la deţinuţii condamnaţi pe viaţă. Poate că Sylvia cugeta astfel, căci intonă cîteva acorduri, iar mica societate, urmînd regulile politeţii, o ascultă un timp, în tăcere. Deoarece discuţia nu reuşi să se mai înviooreze, domnul Meekin simţi că a venit timpul să-şi ia rămas bun.

„La revedere, domnişoară Vickers", spuse el, cu zîmbet dulceag, şi se ridică. „Vă mulţumesc pentru plăcerea pe care ne-aţi prilejuit-o cîntîndu-ne la pian. M-aţi făcut fericit — era piesa mea preferată. Buna lady Jane o asculta întotdeauna cu plăcere, iar episcopul — la fel. Iertaţi-mă dacă am fost lipsit de tact, stimate căpitane Frere, dar acest incident ieşit din comun — prinderea piraţilor — o să-mi servească drept scuză că am abordat o temă atît de delicată. Ce privelişte încîntătoare ! Dumneavoastră, domnule căpitan, şi fermecătoarea dumneavoastră logodnică ! Cea salvată, alături de salvatorul ei, nu-i aşa, scumpe domnule maior ? Numai cei bravi — cunoaşteţi zicala — sînt demni de femei frumoase ! La revedere !"

Oricine o lăuda pe Sylvia putea să-l considere cucerit pe Vickers.

„Mai e cam mult pînă atunci", spuse maiorul. „Dacă nu sînteţi invitat în altă parte, domnule Meekin, ne-ar face plăcere să vă avem în mijlocul nostru în seara de Crăciun. Petrecem, de obicei, într-un cerc mic de prieteni".

„Încîntat", spuse Meekin, „într-adevăr, foarte încîntat. Ţi se încălzeşte inima cînd, în această colonie frumoasă, întîlneşti oameni cu aceleaşi gusturi ca tine. Sufletele înrudite se găsesc, nu-i aşa, scumpă domnişoară ? Da, aşa e. Încă o dată, la revedere".

Uşa abia se închisese în urma lui, cînd Sylvia izbucni în hohote de rîs.

„Vai, ce comic !", strigă ea. „E un tip atît de hazliu, cu mănuşile, şi cu umbrela, cu părul şi parfumul său ! Mi-l închipui pe acest manechin vrînd să-mi arate drumul spre cer ! Mult mai mult îmi place bătrînul domn Bowes, deşi e orb ca o cîrtiţă şi te enervează întotdeauna, fiindcă nu scoate niciodată atuurile, cum zici tu".

„Draga mea Sylvia", o admonestă Vickers serios, „nu uita că domnul Meekin e cleric".

„Ştiu", răspunse Sylvia, „dar asta n-ar trebui să-l împiedice să vorbească normal, nu-i aşa ? De ce ni se trimit asemenea oameni ? Sînt sigură că-s mai la locul lor în Anglia. Oh, mi-am adus aminte ! Papa, bietul Danny s-a întors azi. I-am dat voie să meargă la bucătărie. Nu eşti supărat, nu-i aşa ?"

„Ai să umpli toată casa cu vagabonzi, linguşitoareo", spuse Vickers şi o sărută. „Va trebui, deci, să-l păstrez. Ce poznă a mai făcut ?"

„Nevasta l-a băgat la închisoare fiindcă s-a îmbătat“, explică Sylvia. „Doamne, dacă aş şti de ce se grăbesc bărbaţii să se însoare !“

„Întreabă-l pe Maurice !“ spuse tatăl, zîmbind.

Sylvia înclină capul pe spate. „Ce ştie el ? Maurice, eşti ca un urs. Dacă nu mi-ai fi salvat viaţa, nu te-aş iubi deloc. Apropie-te, ai voie să mă săruţi“. (Vocea ei deveni mai caldă). „Această poveste cu puşcăriaşii mi-a adus din nou aminte cît de ingrată aş fi dacă nu te-aş iubi, scumpul meu“.

Maurice Frere se făcu roşu ca sfecla. Dădu curs invitaţiei ei tandre, o sărută şi apoi se îndreptă spre fereastră. În grădină lucra un puşcăriaş în haine cenuşii. Fluiera încetişor.

„De fapt, nu le merge chiar aşa rău“, murmură Frere.

„Ce spui ?“, întrebă Sylvia.

„Că nu te merit“, strigă Frere, cu o violenţă subită. „Eu... eu...“

„Ai voie să te gîndeşti numai la fericirea mea, căpitane Mormăilă“, spuse fata. „Mi-ai sàlvat viaţa şi aş dovedi că sînt o făptură rea dacă nu te-aş îndrăgi ! Nu, nu mă mai săruta“, adăugă ea şi ridică mîna, în semn de protest. „Haide, papa, să ne plimbăm puţin prin grădină, s-a răcorit. Maurice poate medita, între timp, la lipsa lui de merite“.

Maurice privi derutat în urma lor. “Întotdeauna îl preferă pe tatăl ei, se gîndi. Aş vrea să ştiu dacă mă iubeşte cu-adevărat sau îmi este numai recunoscătoare“. Întrebarea şi-o pusese în repetate rînduri, în cei cinci ani de cînd îi făcea curte, dar nu primise încă un răspuns satisfăcător.

CAPITOLUL 2

Sarah Purfoy şi pretenţiile ei

Seara se scursese ca sute de alte seri. După ce căpitanul Frere mai fumase la cazarmă încă o pipă, merse acasă. De cînd fusese numit adjunct al judecătorului de poliţie, drept răsplată a meritelor dobîndite pentru ajutorul dat victimelor revoltei de pe *Osprey*, locuia într-o casă de lemn de la New Town Road. Căpitanul Maurice Frere făcuse carieră. Prin mutarea la Hobart Town, poziţia lui socială era asigurată. Se ţinuse seama de el şi cînd fuseseră promovaţi, în anul 1834, ofiţerii garnizoanei. Fusese comandant la Bridgewater, iar după promovarea sa la gradul de căpitan, devenise adjunctul judecătorului de poliţie la Bothwell. Afacerea *Osprey* stîrnise

mare vîlvă și se convenise, în tăcere, să i se dea curajosului apărător al fetiței maiorului Vickers un post cît mai bun.

Maiorul Vickers dobîndise avuție și crescuse în prestigiu. Totdeauna un om prevăzător, cumpărase din economiile sale pămînt în condiții avantajoase. O parte o gospodărea el singur, cu cheltuieli minime, căci i se distribuiseră, ca forțe de muncă, pușcăriași. Cum se obișnuia, creștea și el vite și oi. Decretul de ofițer îl vînduse și era acum un om relativ înstărit. Avea o moșie frumoasă : casa în care locuia era proprietatea sa. Guvernatorul și autoritățile guvernamentale îl prețuiau foarte mult și, în calitatea lui de comandant al barăcilor de deținuți, juca un rol activ în administrația locală, astfel încît deținea o poziție cheie în societate. Maiorul Vickers, colonist fără voie, se transformase, sub imperiul evenimentelor, într-unul dintre bărbații proeminenți ai Țării Van Diemen. Fiica lui era considerată o veritabilă partidă. Mulți sublocotenenți și locotenenți care-și blestemau destinul — acela de a fi nevoiți să trăiască în garnizoane provinciale — mulți fii de coloniști ce locuiau la fermele părinților lor, în văile munților, și numeroși grefieri și secretari din administrația civilă îl invidiau pe Maurice Frere pentru norocul lui. Mulți considerau mare păcat că frumoasa fiică a lui „Vickers-dispoziție" încape pe mîna neciopliturui Frere, văzut atît de des în companii nepotrivite și devenit antipatic din pricina felului său brutal și arogant de a fi. Nu se putea nega însă faptul că Frere era un ofițer capabil. Se povestea că, datorită tendinței sale de a frecventa lumea de jos, cunoștea trucurile deținuților mai bine decît orice alt om de pe insulă. Ba se spunea chiar că, deghizat, se amestecă printre deținuții eliberați și printre servitori, ca să cunoască semnele și secretele lor. Cînd mai fusese la Bridgewater, își făcuse o plăcere din a se răsti la pușcăriașii din taberele de muncă în propriul lor argou și din a-l uimi pe cîte un nou-venit oferindu-i informații exacte despre trecutul lui. Pușcăriașii îl urau pe Frere, i se supuneau însă, căci brutalitatea și violența lui mergeau mînă în mînă cu o exuberanță nestăpînită, care făcea ca el să nu prea respecte dispozițiile legale. E drept însă, cum spuneau deținuții, că nu puteai avea deloc încredere în căpitan, căci, după ce chefuia împreună cu ei în vreun han a cărei hangiță se bucura de favorurile lui, dispărea pe o ușă laterală, de îndată ce polițiștii dădeau năvală pe ușa din dos, iar a doua zi dimineața, la interogatoriul celor reținuți, era atît de necruțător, de parcă nu i-ar fi văzut în viața lui. Superiorii lui numeau asta zel, supușii — trădare. El făcea haz

de toate astea. „Numai așa le vii de hac bandiților", obișnuia să spună.

Cu cît se apropia ziua nunții, cu atît se auzea mai puțin despre faptele sale eroice ; își impunea reținere și se străduia ca, printr-o comportare ireproșabilă, să facă uitate unele scandaluri răsunătoare din viața lui particulară, de care odinioară nu-i păsase. În calitate de comandant pe *Maria Island* și, de asemenea, în primii doi ani după întoarcerea lui din expediția cu ghinion, dusese o viață veselă, fără să-i pese de opinia publică ; abia mai tîrziu, cînd sentimentele lui pentru tînăra fată, care-l credea salvatorul vieții ei, prinseră contur, se decise să pună capăt, o dată pentru totdeauna, aventurilor sale. Nu avea regrete, nu simțea nici repulsie. Ajunsese, pur și simplu, la concluzia că un om care nutrește gînduri de însurătoare trebuie să renunțe la desfrîu. Își făcuse de cap ca toți oamenii tineri, poate că fusese tot atît de stupid ca mai toți oamenii tineri, dar pe el nu-l speriau fantomele trecutului. Pentru el, așa ceva nu exista, căci avea o fire mult prea prozaică. Cînd o vedea pe Sylvia, superioară lui ca puritate morală, pierdea din vedere toate creaturile cu care avusese legături pînă atunci. Păcatele comise înainte de a se fi îndrăgostit de Sylvia le considera ca aparținînd trecutului, iar în ceea ce privește consecințele acestora, își declina orice răspundere. În această clipă însă una dintre consecințe era foarte aproape de el. Servitorul lui, care-l aștepta conform indicațiilor, îi înmînă o scrisoare cu adresa evident scrisă de o femeie.

„Cine a adus-o ?", întrebă Frere, deschizînd scrisoarea.

„Grăjdarul, sir. A spus că un domn de la „Regele George" dorește să vă vorbească".

Frere, parcurgînd scrisoarea, se încruntă.

„Trebuie să plec", îi spuse servitorului. „Să nu mă aștepți". Își schimbă chipiul de serviciu cu o pălărie moale, alese unul dintre bastoanele ce stăteau rezemate într-un colț și porni la drum. „Oare ce vrea de la mine ?", se întrebă mînios, pășind pe strada luminată de lună. Dar în mînia lui își făcea loc și un soi de resemnare iritată, ce trăda faptul că „ea" avea dreptul să-i ceară orice.

Hanul „Regele George" era o clădire lunguiață, joasă, pe strada Elisabeth. Fațada era vopsită în roșu închis, ferestrele și perdelele tot roșii, creau aparența unui confort de reclamă și sugerau în mod ipocrit voioșia engleză veche. Cînd se apropie Frere, un grup de bărbați care stăteau în fața ușii se făcură nevăzuți căci era deja trecut de ora unsprezece și fiecare om

întîlnit după orele opt pe stradă putea fi oprit, pentru a i se cere permisul sau pentru a-şi justifica prezenţa. Poliţiştii erau destul de brutali, iar Frere în hainele sale albastre de vară, putea fi uşor luat drept poliţist.

Cu o siguranţă trădînd că e un familiar al casei, deschise uşa laterală, trecu prin coridorul îngust şi ajunse pînă la o uşă de sticlă. Bătu la uşă şi apăru o servitoare irlandeză, palidă şi cu urme de vărsat de vînt, care făcu slugarnic o reverenţă cînd îl recunoscu pe vizitator, apoi lumină treptele. Camera în care-l introduse era foarte mare, mobilată elegant şi cu trei ferestre dînd spre stradă. Covorul era moale, luminările ardeau viu, iar pe o masă, aşezată între ferestre, scînteia îmbietor o tavă de argint plină cu bucate. Cînd intră Frere, un căţeluş sări la el, lătrînd de zor : se vedea că nu era unul din vizitatorii obişnuiţi. Foşnetul unei rochii de mătase trăda apropierea femeii. Frere înconjură un divan care, asemenea unui promontoriu, înainta mult înăuntrul camerei. Se pomeni, deodată, în faţa Sarei Purfoy.

„Îţi mulţumesc că ai venit“, spuse ea. „Ia loc, te rog“.

Asta fu tot ce spuse. Frere, ascultător, dădu curs semnului pe care ea i-l făcuse cu mîna supraîncărcată de inele sclipitoare. Se aşeză.

Cei unsprezece ani ce trecuseră de la ultima întîlnire cu această femeie o trataseră cu destulă indulgenţă. Picioarele îi erau la fel de fine, mîinile la fel de albe ca altădată. Părul era bogat şi la fel de strălucitor, iar ochii nu pierduseră nimic din strălucirea lor. Trupul era mai puţin graţios, iar braţele albe care se zăreau prin bluza de muselină aveau proporţii care, probabil, nu l-ar fi mulţumit pe un sculptor mai pretenţios. Dar cel mai mult i se schimbase chipul. Obrajii nu mai aveau puritatea delicată de altădată, se rotunjiseră şi, ici-colo, erau brăzdaţi de vinişoare roşietice prevestind, la femeile frumoase, îmbătrînirea. Odată cu rotunjimea trupească spre care tind multe femei de vîrstă mijlocie, la ea apăruse şi o pronunţată vulgaritate în expresie şi purtare, indiciu al lipsei de suport moral.

Maurice Frere vorbi primul. Dorea mult să termine cît mai repede vizita.

„Ce vrei de la mine ?“, întrebă el.

Sarah Purfoy izbucni în rîs. Un rîs forţat, al cărui ton nefiresc îl făcu pe Frere s-o privească mirat. „Aş vrea să te rog să-mi faci un serviciu — un serviciu foarte mare — dacă nu te deranjează prea tare“.

„Ce vrei să spui cu asta ?“, întrebă Frere răstit, strîmbîndu-şi gura a necaz.

„Servicii ! Dar cum numeşti toate astea de-aici ?“. Lovi cu pumnul în sofaua pe care şedea. „Asta n-a fost un serviciu ? Şi casa, cu tot ce-i în ea, nu înseamnă nimic ? Ce mai vrei ?“

Spre marea lui uimire, femeia izbucni în plîns. Un timp, o privi în tăcere, ca şi cum n-ar fi vrut să se lase îmblînzit de un truc atît de primitiv. În cele din urmă, o întrebă :

„Iar ai băut ? Ce-i cu tine ? Spune ce vrei şi să terminăm odată. Ce naiba m-o fi apucat de-am venit ?“

Sarah se ridică şi, cu o mişcare nestăpînită, îşi şterse lacrimile. „Sînt bolnavă, nu vezi, nerodule ? !“, strigă ea. „Vestea m-a tulburat. Şi dacă beau, ce-ţi pasă ?“

„Nu-mi pasă deloc“, răspunse Frere. „Treaba ta. Dacă-ţi place să te umpli cu rachiu ca un butoi, n-ai decît !“

„Oricum, nu-mi plăteşti tu băutura !“, răspunse ea, iute de gură. Se vedea că cei doi nu erau la prima lor ceartă.

„Haide, povesteşte“, o îndemnă Frere, nerăbdător. „Nu pot să stau aici toată noaptea“.

Ea se ridică şi se apropie de el. „Maurice, cîndva ai ţinut foarte mult la mine“.

„Cîndva“, spuse el.

„Nu-i chiar atît de mult de atunci“.

„La dracu' !“, spuse el, dîndu-i la o parte mîna. „Încetează odată, mereu vechiul cîntec ! Asta a fost înainte ca tu să fi început să bei şi să înjuri. Şi înainte de a fi început să mă urmăreşti ca o dementă cu pasiunea ta“.

„Ei, dragul meu“, replică ea, iar privirea ei contrazicea tonul blînd al vocii, „am pătimit destul de greu pentru asta, nu crezi ? Nu m-ai aruncat în stradă ? Nu m-ai bătut ca pe un cîine ? Nu m-ai aruncat în închisoare ? E greu de luptat împotriva ta, Maurice“.

El zîmbi. Complimentul la adresa perseverenţei sale părea să-l flateze — poate că tocmai asta urmărise. „Nu mai relua vechile poveşti, Sarah. Ce a fost, a fost. Recunoaşte că n-ai ieşit chiar aşa de prost din toată afacerea“. Privi în jur, la camera frumos mobilată. „Haide, ce vrei ?“

„Azi dimineaţă a sosit trasportul“.

„Ei şi ?“

„Ştii exact cine e la bord, Maurice !“

Maurice rîse cu răutate, lovindu-şi mîinile una de alta.

„Asta era ! Prostul de mine, ar fi trebuit să-mi dau seama ! Vrei să-l vezi, nu-i așa ?"

Ea se apropie și mai mult de el, apucîndu-l de mînă.

„Vreau să-i salvez viața", spuse ea, cu seriozitate.

„Asta să ți-o scoți din cap, draga mea. Să-i salvezi viața ? Imposibil !"

„Pentru tine, nu e imposibil, Maurice".

„Eu să-l salvez pe John Rex ?", strigă Frere. „Se vede că ești nebună !"

„E singurul om care mă iubește, Maurice, singurul care ține cu-adevărat la mine. N-a făcut nimic rău. A vrut doar să fie liber. Nu e de înțeles ? Poți să-l salvezi, dacă vrei. Ce înseamnă asta pentru tine ? E un biet deținut, cine ar trage foloase de pe urma morții lui ? Lasă-l să trăiască, Maurice !"

Maurice rîse. „Dar ce pot face ?"

„Tu ești martorul principal împotriva lui. Dacă depui mărturie că v-a tratat frumos — și tu știi prea bine că așa a fost, căci altul v-ar fi lăsat să muriți de foame — n-o să-l spînzure".

„Așa crezi tu ? O vor face oricum".

„Ah, Maurice, îndurare !"

Se apleca și-l strînse și mai tare de mînă, dar el se eliberă cu o smucitură.

„Ți-ai găsit ! Tocmai eu să-l ajut pe iubitul tău, omul care m-a părăsit pe țărmul acela blestemat și nu s-a sinchisit de mine", spuse el, copleșit de amintirea amară a umilinței sale de acum cinci ani. „Să-l salvez ! La dracu', nu !"

„Ah, Maurice, te implor !". În vocea ei se simțea un plîns înăbușit. „Ce contează pentru tine ? Tot nu mă mai iubești. M-ai bătut, m-ai alungat, deși nu te-am înșelat niciodată. El a fost soțul meu, cu mult înainte de a te fi cunoscut. Nu ți-a făcut niciodată nimic, nu-ți va face nici de acum înainte. Te va binecuvînta dacă-l vei salva".

Frere dădu din cap, nerăbdător.

„Să mă binecuvînteze !", strigă el. „Mă lipsesc de binecuvîntarea lui. Va fi spînzurat. Cui îi pasă ?"

Dar Sarah nu renunță. Cu lacrimile șiroindu-i pe obraji, cu brațele înălțate implorator, stătea în genunchi în fața lui, i se agăța de haine și-l conjura s-o ajute.

Maurice îi dădu brînci, cu o înjurătură. „Scoală-te !", urlă el. „Slăbește-mă cu prostia asta ! Dacă depinde de mine, e de pe acum ca mort !"

Sarah izbucni, cu o mînie greu reținută. Sări în sus, copleșindu-l cu un șuvoi de cuvinte de ocară. „Tu ! Cine ești de îndrăznești să vorbești așa cu mine ? Degetul lui cel mic face mai mult decît tine, luat în întregime. El e bărbat, un bărbat curajos , nu un laș ca tine. Da, ești un laș ! Un laș, un laș ! Numai cu bărbați fără apărare și cu femei slabe ești curajos ! M-ai învinețit în bătaie, cîine ! Dar cînd ai îndrăznit, oare, să te apropii de un bărbat nelegat ? Oh, ce bine te cunosc ! Am văzut cu ochii mei cum ai schingiuit un om pe scaunul de tortură și, pe deasupra, ți-ai mai bătut și joc de el, pînă ce mi-am dorit ca biata creatură să se dezlege și să te ucidă, așa cum meritai ! Dar într-o bună zi, Maurice Frere, într-o bună zi vei fi ucis, îți dau cuvîntul meu ! Oamenii sînt ființe din carne și sînge, iar carnea și sîngele se răzbună !"

„Destul !" spuse Frere, pălind. „Nu te enerva în halul ăsta !"

„Te cunosc, fiară lașă ce ești ! Nu degeaba am fost iubita ta, dumnezeu să mă ierte ! Îți cunosc prostia, și vanitatea, tot, tot ! I-am văzut pe bărbații care-ți mîncau bucatele și-ți beau vinul, cum rîdeau de tine. Am auzit ce spun prietenii tăi, ce comparații fac pe seama ta : cîinii tăi au mai multă minte ca tine și de două ori mai multă milă ! Iată ce fel de oameni ni se trimit ca stăpîni ! Cerule ! Așa o fiară ca tine să aibă putere peste viață și moarte ! Va fi spînzurat, da ? Ei bine, dar voi fi spînzurată împreună cu el, iar dumnezeu mă va ierta pentru crimă, căci pe tine te voi fi ucis".

Frere se dădu înapoi în fața teribilei izbucniri. La strigătul care însoți ultimele ei cuvinte, se apropie de ea de parcă ar fi vrut s-o înhațe.

„Bate-mă ! Nu îndrăznești ? Te provoc ! Adu-le încoace pe ființele jalnice care se îndreaptă spre iad în această casă blestemată, arată-le cum mă bați. Cheamă-le ! Le cunoști doar ! Și ele îl cunosc pe căpitanul Maurice Frere !"

„Sarah !"

„Îți aduci aminte de Lucy Barnes, de biata și micuța Lucy, care furase stambă de o jumătate de șiling ? E jos, acum. Dar ai s-o recunoști, oare ? Nu mai e copilul vesel trimis aici pentru recuperare, pe vremea cînd un anume locotenent Frere avea nevoie de o nouă slujnică ! Cheam-o ! N-auzi, cheam-o ! Pe oricare dintre oamenii pe care i-ai pus în lanțuri îi poți întreba de Lucy Barnes, îți va povesti totul despre ea. Da, despre ea și despre atîtea alte ființe nefericite care trebuie să facă pe plac oricărui bețivan ce le întinde o bancnotă furată. Oh, cerule, de ce nu-l pedepsești pe acest om ?"

Frere se cutremură. Asistase deseori la izbucnirile ei de mînie, dar n-o văzuse niciodată atît de tulburată. Furia ei turbată îl sperie. „Pentru dumnezeu, Sarah, liniștește-te ! Ce vrei de la mine, Sarah, potolește-te ! Ce vrei, ce gînduri ai ?"

„Voi merge la logodnica ta și-i voi povesti tot ce știu despre tine. Am întîlnit-o pe stradă, am văzut cum a întors privirea cînd am trecut pe lîngă ea, cum și-a strîns fustele cînd am atins-o cu rochia mea, eu, care odinioară am îngrijit-o, am vegheat-o. Știu ce părere are despre mine și despre cele de-alde mine. E bună, și virtuoasă, și rece. S-ar feri de tine dacă ar ști ceea ce știu eu. S-ar feri ! Te-ar urî ! Iar eu îi voi povesti tot ,asta voi face ! Ai vrea să treci drept om de onoare, nu-i așa ? Drept viitor soț model ! Așteaptă, să-i povestesc tot, să-i trimit pe cîteva dintre bietele fete, să-i înșire și ele pățaniile lor. Tu-mi distrugi dragostea, eu ți-o voi distruge pe a ta !"

Frere o apucă de mîini și o sili să îngenuncheze.

„Nu-i rosti numele", răcni el cu voce răgușită, „dacă nu vrei să se întîmple o nenorocire ! Știu ce ești în stare, aș fi un prost dacă aș uita. Gura ! Bărbații au ucis femei ca tine, iar acum îmi dau seama cum au ajuns s-o facă".

Cîteva clipe, tăcură amîndoi. Apoi Frere îi eliberă mîinile și se dădu înapoi cu un pas. „Voi face ceea ce-mi ceri, cu o condiție".

„Și anume ?"

„Să părăsești orașul".

„Unde să mă duc ?"

„Unde vrei, dar cît mai departe. Îți plătesc drumul pînă la Sydney. Rămîi acolo sau nu — treaba ta".

Ea se liniști, auzindu-l că spune toate acestea. „Dar casa, Maurice ?"

„Ai datorii ?"

„Nu".

„Atunci renunță la ea. Asta-i treaba ta, nu a mea. Dacă vrei să te ajut, trebuie să pleci".

„Și pe el pot să-l mai văd o dată ?"

„Nu".

„Maurice !"

„Îl poți vedea pe banca acuzaților, dacă vrei", spuse Frere. Rîsul său batjocoritor încetă cînd ea îi aruncă o privire. „Ei, haide, n-am vrut să te jignesc".

„Să mă jignești ? Spune mai departe".

„Ascultă", spuse el, îndîrjit. „Dacă dispari, dacă-mi promiţi că nu mă mai deranjezi nici pe mine, nici pe ai mei, cu vorbe ori cu fapte, voi face tot ce-mi ceri".

„Ce vei face ?", întrebă ea, neputind să-şi înfrîngă zîmbetul victoriei.

„Nu voi spune tot ce ştiu despre acest om, voi spune că a fost cumsecade. Voi face tot ce-mi stă în putinţă ca să-i salvez viaţa".

„Dacă vrei, poţi".

„Voi încerca. Pe onoarea mea că voi încerca".

„Trebuie să te cred", spuse ea cu neîncredere. Apoi întrebă, cu o voce jalnică şi rugătoare, în contrast ciudat cu violenţa ei de pînă acum : „Nu mă duci de nas, Maurice ?"

„Nu. De ce aş face-o ? Ne ţinem amîndoi promisiunea. S-a făcut ?"

„Da".

Frere o privi cîteva clipe drept în ochi, apoi se îndreptă spre uşă. Era aproape de ieşire, cînd ea îl rechemă. Îl cunoştea bine, ştia că-şi va ţine cuvîntul şi nu se putu stăpîni să nu facă o ultimă remarcă ironică.

„Convenţia noastră nu prevede că n-am voie să-l ajut să fugă !", spuse ea, zîmbind.

„Să fugă ? Nu ne mai scapă, te asigur eu. Dacă zace dublu ferecat la Port Arthur, nu se mai poate întîmpla nimic". Zîmbetul ei păru să fie contagios, căci faţa posomorîtă a lui Maurice se lumină.

„Noapte bună, Sarah", spuse el. Îi întinse mîna, de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic. „S-a făcut, deci ?"

„S-a făcut. Ai mult de mers pînă acasă. Vrei puţin brandy ?"

„N-ar strica", spuse el, se apropie de masă şi-şi turnă un pahar. „În sănătatea ta şi... drum bun !"

Sarah Purfoy îi aruncă o privire cercetătoare şi izbucni în rîs.

„Ce ciudaţi sînt oamenii", spuse ea. „Cine ar crede că adineauri ne tratam cu înjurături ? Sînt un adevărat diavol cînd mă cuprinde furia, nu-i aşa, Maurice ?"

Frere se îndreptă spre uşă.

„Nu uita ce-ai promis", îi spuse el, pe un ton ameninţător. „Trebuie să iei următorul vapor care pleacă din Hobart Town".

„Fii fără grijă, îmi respect cuvîntul".

Afară, privind stelele şi necuprinsul mării, se strădui să scape de frica de moarte ce-l încercase. Convorbirea îl îngrozise, căci îi readusese în minte amintiri neplăcute. Era în-

fiorător ca tocmai acum, cînd deschisese o pagină nouă în cartea vieții sale, această urmă veche să păteze foaia albă. Era cumplit ca tocmai acum, cînd uitase cu desăvîrșire trecutul, să-i fie readus în minte atît de grosolan.

CAPITOLUL 3

Povestea celor două păsări de pradă

Fără îndoială că, după lectura paginilor precedente, cititorul se va întreba : în ce relații se află John Rex cu Sarah Purfoy ?

În anul 1825, trăia la St. Heliers, pe insula Jersey, un ceasornicar pe nume Urban Purfoy. Era un om ambițios și economisise ceva bani, care-i puteau asigura nepoatei sale o educație depășind nivelul celei obișnuite atunci. Sarah Purfoy, pe vremea aceea în vîrstă de șaisprezece ani, avea ochi mari, cafenii, era superficială și îndărătnică. Avea o părere proastă despre celelalte persoane de sex feminin și o admirație nelimitată pentru reprezentanții tineri și agreabili ai sexului opus. Vecinii considerau că e mult prea arogantă pentru starea ei socială. Bunicul spunea că e o adevărată frumusețe, leit defuncta ei mamă. Sarah nu punea prea mare preț pe farmecele ei trupești, în schimb avea o părere foarte bună despre mintea ei. Era plină de viață și nu se sinchisea de religie. Nici etica nu valora prea mult pentru ea, mai bine zis, n-avea ce face cu această noțiune ; în schimb, curajul personal îi stîrnea o mare admirație. Avea o aversiune față de viața monotonă pe care era silită s-o ducă, aversiune manifestată prin revolta împotriva tuturor normelor sociale. Îi plăcea, de pildă, să epateze prin toalete excentrice și se bucura dacă, de aici, se trăgeau concluzii false. Făcea parte dintre acele fete despre care femeile obișnuiau să spună : „Păcat că nu mai are mamă", iar bărbații : „Păcat că n-are bărbat" ; ea însăși se întreba : „Oare cînd voi avea și eu un iubit ?"

Aceștia nu lipseau, printre ofițerașii de la Fort Royal și Fort Henry. Dar populația feminină a insulei era numeroasă și disponibilă, deci în acest context Sarah rămînea neluată în seamă. Deși adora militarii, primul ei iubit și-l recrută din rîndul civililor. Pe cînd se plimba într-o zi pe plajă, întîlni un tînăr înalt, foarte prezentabil și bine îmbrăcat, Lemoine — așa-i spunea. Era fiul unui locuitor destul de înstărit al insulei, stătea la Londra și venise la St. Heliers să se odih-

nească și să-și revadă prietenii. Sarah fu nespus de impresionată de înfățișarea lui. Și el o remarcase. O urmări, i se adresă, iar ea găsi vocea lui fermecătoare. Vorbiră despre priveliștea înconjurătoare, despre viața pliotisitoare de la St. Heliers. O întrebă dacă se plimba deseori pe-aici. „Din cînd în cînd", răspunse ea. „Și mîine?". „Poate". Apoi domnul Lemoine ridică pălăria și plecă la masă, mulțumit de sine și de lumea întreagă.

Se întîlniră a doua și a treia zi. Lemoine nu era dintr-o familie bună, dar trăia vreme îndelungată printre oameni subțiri și învățase multe de la ei. Declară că virtutea e o vorbă goală, că oamenii bogați și puternici sînt mai stimați decît oamenii cinstiți, dar săraci. Totuși, nu era prea respectat, în orice caz, nu în măsura în care ar fi dorit ea. Lemoine era priceput la vorbă, agreabil, și avea bani — îi arătase, într-o zi, un pumn de bancnote. Îi povestea despre Londra și despre doamnele din societatea înaltă, lăsînd să se înțeleagă că ele nu erau întotdeauna virtuoase. Sarah nu era prea uimită de cele ce auzea. Începu să-i dea atenție tînărului seducător, făcîndu-l totodată să înțeleagă că e prea deșteaptă pentru a atribui virtuții o importanță neglijabilă. El considera rafinamentul Sarei drept inocență, crezînd că a făcut deja o cucerire. Fața era drăguță, îmbrăcată nostim. Ar fi putut să-i placă. O singură piedică intervenea : tînărul n-avea bani. Trăia la Londra pe picior mare, iar tatăl lui nu consimțea să-i mărească alocația.

Sarah îl prefera pe Lemoine oricărui alt tînăr, dar afacerile se bazează pe reciprocitate. Fata voia să se mute cu orice preț la Londra. Adoratul ei ofta și înjura — zadarnic. Cîtă vreme refuza s-o ia cu el la Londra, rămînea virtuoasă. Cu cît devenea mai virtuoasă, cu atît o dorea mai aprig. În cele din urmă, împrumută două sute de lire sterline de la reprezentantul comercial al tatălui său (Lemoinii erau negustori) și cedă insistențelor ei. Asta n-avea nici o legătură cu dragostea. Motorul principal al întreprinderii era vanitatea. Lemoine nu putea suporta eșecurile : Sarah dorea să ajungă în Anglia și să pătrundă în „lumea bună".

Nu e nevoie să-i descriem amănunțit viața. Vom spune doar atît : Sarah descoperi curînd că viciul nu aduce întotdeauna fericirea, nici măcar nu e răsplătit. Decepționată, Sarah vroia să-și schimbe viața obositoare de pînă atunci. Tocmai acum se îndrăgosti cu-adevărat.

Era vorba de un anume Lionel Crofton, un tînăr zvelt și chipeș, foarte agreabil. Avea trăsături prea puternic conturate, dar ochii — negri ca și părul — erau frumoși. Avea umerii largi și un trup bine făcut, mîini și picioare mici, capul semeț, cu urechile ciudat de mici. Sarah, avînd șaptesprezece ani, se îndrăgosti foc de acest bărbat doar cu patru ani mai mare ca ea. Era cu atît mai surprinzător, cu cît el, deși ținea la ea, nu-i tolera nici o toană și, fire nestăpînită, se descărca înjurînd-o și chiar lovind-o. Nu părea să aibă vreo meserie și, în ciuda fizicului său atrăgător, era și mai puțin atent ca Lemoine. Dar Sarah nutrea pentru el una din acele simpatii ciudate, dictate de tendința spre romantism a multor femei, și i se supunea orbește. Dragostea acesteia îl mișca și, fiindcă aprecia inteligența și lipsa ei de prejudecăți, îi mărturisi cine era în realitate : un escroc, falsificator și hoț, pe nume John Rex. Cînd află, Sarah fu cuprinsă de un straniu sentiment de bucurie. Îi povestea despre faptele, despre bucuriile și escrocheriile sale și despre felul cum scăpase de urmăritori. Cînd își dădu seama că, de ani de zile, acest tînăr îi ducea de nas pe cei bogați, pe care ea îi invidia atît, se atașă și mai mult de el.

„Mă bucur că ne-am găsit", spuse ea. „Două capete sînt mai bune decît unul singur. Vom lucra împreună".

John Rex, cunoscut printre prieteni sub numele de *Jack-filfizonul* era — zice-se — fiul unui om care fusese mulți ani camerier la lordul Bellasis, retrăgîndu-se cu o sumă frumușică și o soție din slujba risipitorului aristocrat. John Rex primi o bună educație, iar relațiile mamei sale cu fostul stăpîn al tatălui său îi procură tînărului de șaisprezece ani o situație bună la Bancă. Bătrînului Rex îi plăcea să povestească pe larg despre „lumea bună", doamna Rex îl iubea mult pe fiul ei și trezi în el dorința de a străluci în cercurile aristocratice. Era un flăcău isteț, dar lipsit de principii morale. Mințea cu nerușinare și fura ori de cîte ori putea, fără să riște a fi pedepsit. Era precaut, interesat, inventiv, îngîmfat și plin de vicii. Avea o capacitate de înțelegere rapidă, multă fantezie și suplețe, dar prea puțină morală. Îi disprețuia pe colegii de la Bancă, pentru că le lipsea „aerul aristocratic" pe care-l admira atît mama lui. Cel mai mult i-ar fi plăcut să intre în armată, căci era puternic și se lăuda mereu cu forța lui. Să stea zilnic într-un birou i se părea insuportabil. Bătrînul Rex îl sfătui să mai aștepte. Îi urmă sfatul și se mulțumi, pentru moment, să-și petreacă nopțile într-o companie proastă și să semneze un c de douăzeci de lire cu numele unui client al Băncii. Falsul

era destul de vizibil și fu descoperit după douăzeci și patru de ore. Deoarece falsificările de acte publice de către salariații înșiși, chiar rapid descoperiți, nu fac bine renumelui unei case bancare, firma decise să nu-l dea în judecată, dar domnul John Rex fu concediat pe loc. Fostul camerier, care nu-l iubea pe fiul său — doar după lege! — vru mai întîi să-l alunge, dar se lăsă înduioșat de nevastă și-l plasă pe promițătorul tînăr unui negustor de postavuri din City Road.

Noua activitate îi convenea atît de puțin lui John Rex, încît își propuse să renunțe la ea cît mai repede. Stătea acasă și putea dispune de cei treizeci de șilingi simbrie săptămînală ca bani de buzunar. Deși avea o remarcabilă dexteritate la jocul de biliard și nu rareori cîștiga sume considerabile pentru unul ca el, cheltuielile lui depășeau veniturile. Cînd toți refuzară să-l mai împrumute, intră din nou în panică. Trăsese, totuși unele învățături din faptul că scăpase, cu chiu-cu vai, de închisoare și avea de gînd să-i mărturisească totul mamei indulgente, și pe viitor, să fie mai puțin cheltuitor, cînd îi veni în ajutor unul din acele „noroace" care aduc peirea multor oameni. Gerantul muri, iar proprietarii firmei Baffaty & Co. îl numiră pe tînărul Rex, cel cu mainere alese, drept înlocuitor temporar. Geranții au ocazii mai bune decît alți salariați și, în seara celei de a treia zile, domnul Rex duse acasă un sul de dantelă. Din păcate, avea mai multe datorii decît putea acoperi cu suma obținută prin furtișagul mărunt și, astfel, fu nevoit să fure în continuare. Un coleg îl văzu cum ascunde un val de mătase, pe care voia să-l scoată mai tîrziu, și-i propuse, spre marea lui mirare, să împartă cu el. Rex simulă revolta, dar se convinse în curînd că nu rezolvă nimic. Celălalt era prea viclean pentru a crede în asigurările lui de nevinovăție. „Am văzut tot", spuse colegul, „și dacă nu împarți cu mine, te spun bătrînului Baffaty". Argumentul era irefutabil — făcură juma'-juma'. Deveniră buni prieteni. Partenerul nu-l ajuta pe Rex numai la scoaterea mărfurilor furate, dar îl puse în legătură și cu un tăinuitor, un individ care, în ciuda tuturor tradițiilor romantice, nu era evreu, ci un creștin drept-credincios. Era telal, avea o dugheană în City Road și — după cum se spunea — sucursale în toată Londra.

Domnul Blicks, care cumpăra mărfurile furate cu o treime din valoarea lor, fu adînc impresionat de înfățișarea lui Rex. „Arătați ca un escroc de clasă", îi spuse el, observație care, în gura lui, suna ca un compliment. Încurajat de succesele lor, Rex și tovarășul lui continuară furturile. John Rex își plăti

datoriile și începu să fie din nou „gentleman", dar tocmai cînd se simțea mai bine, domnul Baffaty descoperi jaful. Deoarece nu știa nimic de chestia cu falsul, nu-l bănuia pe Rex — un om atît de manierat! — ci pe partenerul acestuia, un individ inculț și dezagreabil. Îl chemă și-l chestionă. Complicele lui Rex negă totul, iar domnul Baffaty, un om cumsecade, care putea suporta o pierdere de cincizeci de lire, îi dădu timp de gîndire pînă a doua zi. Dacă pînă atunci nu va mărturisi unde sînt mărfurile, îl va da pe mîna poliției. Cu lacrimi în ochi, vînzătorul fugi la Rex, spunîndu-i că totul e pierdut. Nu-și trădase prietenul, dar dacă nu va spune adevărul, va fi arestat. Nu se puteau gîndi să fugă, căci nici unul dintre ei n-avea bani. În această situație, John Rex își aduse aminte de *complimentul* ce i se făcuse și fu cuprins de nerăbdare să-l confirme prin fapte. Dacă tot trebuia să bată în retragere, voia să distrugă mai întîi țara inamică. Un gerant avea, la prînz, dreptul la jumătate de oră pentru masă. John Rex profită de această jumătate de oră, închirie o birjă și merse la Blicks. Onorabilul cetățean îl primi cu căldură, simțind că Rex clocește planuri mari. John Rex îi explică în grabă intențiile sale. Ușa magazinului avea un lacăt care se deschidea pe dinăuntru, fără cheie. Se va întoarce seara, în secret, și va aștepta pînă ce va auzi semnalul. Dacă în ulița din spatele casei va fi pregătită o trăsurică, trei bărbați vor putea căra, în cîteva ore, o mulțime de valuri de stofă scumpă. Blicks dispunea de trei oameni potriviți? Ochii lui Blicks străluceau. Da, de acord, răspunse el, la unsprezece și jumătate vor fi la fața locului. Altceva? da. Domnul John Rex, care dibuise această ocazie favorabilă, nu era dispus s-o facă pe gratis. Prada era de cel puțin cinci mii de lire, nici un șiling mai puțin. Cerea o sută de lire bani peșin în momentul sosirii trăsurii la Blicks. Mai întîi, Blicks refuză categoric. Despre asta aveau să stea de vorbă mai tîrziu, n-avea chef să rămînă cu mîța-n sac. Dar Rex nu-l slăbea cu insistențele — era unica lui șansă — și, în cele din urmă, Blicks îi promisese optzeci de lire. În noaptea aceea, avu loc faimoasa spargere, intrată în analele Bow Street-ului — „marele furt al mătăsii". Două zile mai tîrziu, John Rex și complicele său, care luau masa la Birmingham, citiră într-un ziar londonez o relatare — destul de imprecisă — a respectivei întreprinderi.

John Rex, care părăsise o dată pentru totdeauna calea onorabilității burgheze, își luă adio de la casa părintească, urmînd îndemnurile mamei sale. Devenise, în felul lui, un „gentleman".

Cîtă vreme avu cele optzeci de lire, trăi în lux. Cînd le termină, se apucă de noua sa profesie. Era destul de rentabilă profesia de escroc. Calităților sale naturale — înfățișare plăcută, dibăcie, prezență de spirit — li se alăturau o iscusință remarcabilă la jocul de biliard, unele cunoștințe de scamatorie și conștiința folositoare că are de ales doar între a fi exploatat și a exploata. John Rex nu era un escroc de rînd. Predispozițiile sale, precum și darurile dobîndite îl fereau să comită greșeli obișnuite. Își dăduse seama că, pentru a înșela cu succes oamenii, ai nevoie de inteligență, și anume nu de una obișnuită. Cine vrea să fie mai înțelept decît *cei mai mulți* va fi întrecut în viclenie, iar cînd un escroc e întrecut în arta vicleniei, s-a zis cu el. Din studiile sale de criminalistică, John Rex mai învățase ceva : la toate acțiunile de jaf, la toate înșelătoriile, din umbră acționa cineva care profita de pe urma prostiei aliaților săi. Asta îi dădu o idee. Ce-ar fi dacă, pentru jefuirea semenilor săi, s-ar folosi nu numai de propriile sale daruri, ci și de cele ale altora ? Crima cunoaște multe deosebiri de rang. El însuși intenționa să ocupe cea mai înaltă treaptă, dar pentru asta trebuia, oare, să-i desconsidere pe cei care nu vor reuși să ajungă atît de departe ? Specialitatea sa era escrocheria, jocul de biliard, jocul de cărți, camăta, plasarea mărfurilor. Nu risca niciodată mai mult de două-trei lovituri mari într-un an. Alții intrau în case, furau brățări, ceasuri, pietre prețioase, și cîștigau într-o noapte cît aduna el în șase luni — e drept, cu un risc mult mai mare. Se punea întrebarea : de ce cu un risc mai mare ? Pentru că tinerii aceștia erau neciopliți, în felul lor destul de îndrăzneți și isteți, dar incapabili să țină piept rafinamentului legii. Erau buni numai pentru munci grosolane : spargeri de lacăte, uși etc., dar în arta, mai fină, a planificării, în strategia atacului și a retragerii, eșuau jalnic. Pe acești tineri îi va folosi ca ajutoare, iar el va fi capul. Va planifica jafurile, iar ei le vor executa.

John Rex acționa în multe domenii, avea grijă întotdeauna să-i ajute pe „colaboratorii" ajunși la ananghie, încheindu-și afacerile într-o manieră comercială. În cîțiva ani, deveni șef de bandă. Frecventa funcționari ușuratici și risipitori, lipsiți de suspiciune, din burghezia mijlocie, cărora prin vicleșug le smulgea informații despre case rău păzite sau magazine neasigurate și, de îndată ce dibuia o ocazie, lăsa partea mai periculoasă în seama ticăloșilor lui Blicks. Cu felurite măști și sub diverse nume, găsea acces la cercurile de sus ale lumii saloanelor. Risipitori bogați, care invitau de preferință bărbați,

îl invitau în casele lor ; Anthony Croftonsbury, căpitanul James Craven sau Lionel Crofton erau nume de care-şi aminteau mulţi petrecăreţi ruinaţi — uneori cu plăcere, mai des însă cu necaz. Rex poseda o calitate inestimabilă în profesia lui : era precaut şi stăpînit. Cînd înregistra un succes, dispărea pentru un timp. Îi plăcea să ducă o viaţă confortabilă şi se desfăta cu deliciile siguranţei şi ale prestigiului.

Trăia în felul acesta de trei ani de zile şi nu se pregătea să renunţe la traiul bun de pînă atunci, cînd o întîlni pe Sarah Purfoy. Cu ajutorul acestei femei, va putea sfida legea. Ea era momeala care-i înlesnea să-i prindă în mreje pe prostănaci : era doamna bine îmbrăcată care comanda mărfuri la Londra, le aconta, lăsa vorbă să fie trimise soţului ei la Canterbury, apoi dispărea pe vecie. Acolo unde va fi eşuat o femeie mai puţin frumoasă şi deşteaptă ca ea, Sarah avea succes. Soţul ei se şi vedea bogat şi credea că-şi va putea continua activitatea, atît de bănoasă, cu prudenţa cuvenită, pînă ce va veni momentul să înceteze. Dar vai, fiecare om e vulnerabil ! Într-o zi, făcu o gafă, iar legea, pe care o înfruntase pînă atunci cu atîta succes, îl descoperi în modul cel mai simplu.

John Rex şi Sarah Purfoy, sub numele de domnul şi doamna Skinner, închiriaseră o locuinţă liniştită în regiunea Bloomsbury. Gazda, o femeie bătrînă şi onorabilă, avea un fiu poliţist. Acesta povesti la masă că, a doua zi seara, urma să fie arestată o bandă de falsificatori în Old Street Road. Biata mamă visă urît toată noaptea. A doua zi dimineaţa, merse la doamna Skinner şi-i povesti, sub pecetea celei mai adînci tăceri, ce pericol groaznic îl paşte pe fiul ei. John Rex plecase cu lordul Bellasis la vînătoare de porumbei, iar cînd se întoarse, la ora nouă seara, Sarah îi povesti ce auzise.

La numărul patru, în Old Street Road, locuia un anume Green, care se ocupa de o bucată de timp cu falsificarea de bani. Omul acesta era unul dintre cei mai îndrăzneţi ostaşi din armata de bandiţi al cărei trezorier era Blicks, iar libertatea sa era preţioasă. În timp ce John Rex cina, într-o agitaţie neobişnuită, rumega totul în mintea lui, ajungînd la concluzia că trebuie să-l avertizeze pe Green de pericolul ce-l ameninţa. Nu-i prea păsa de Green, dar nu era înţelept să nu-ţi ajuţi tovarăşul la anaghie. În plus, era posibil ca Green, prins, să spună prea multe. Dar cum să-l avertizeze ? Prin intermediul lui Blicks ? S-ar putea ca ajutorul să vină prea tîrziu. Nu, trebuia să meargă el însuşi. Merse şi fu prins.

Cînd Sarah auzi de nenorocire, făcu pe dracu-n patru să-l ajute. Își adună toți banii și toate bijuteriile, îl vizită pe Rex la închisoare și-i aranjă un apărător. Blicks era plin de optimism, deoarece Green, care era cît pe-aci să fie spînzurat, îl numi însă pe Rex printre complicii lui, judecătorul nu fu dispus să acorde circumstanțe atenuante. Sentința fu : șapte ani deportare.

Sarah Purfoy promise că-l va urma. Era pregătită să-și plătească drumul ca pasageră sau emigrantă, cînd citi anunțul din ziar al doamnei Vickers și se angajă drept cameristă. Din întîmplare, și Rex urma să călătorească pe *Malabar*, iar Sarah, care descoperi aceasta înainte ca vasul s-o fi pornit la drum, elaboră un plan îndrăzneț, și anume să-l elibereze pe iubitul ei, îndemnîndu-i la revoltă pe pușcăriași. Rezultatul și povestirea evadării lui Rex de la Macquarie Harbour o cunoaștem.

CAPITOLUL 4

„Periculosul“ Dawes

Răsculații de pe *Osprey* treceau de mult drept morți, iar amănuntele revoltei începuseră, încetul cu încetul, să fie date uitării. Vestea prinderii lor, în condiții atît de ciudate, dădea ocazia la tot soiul de zvonuri. Se zice că domniseră ca regi peste niște popoare insulare sălbatice, că fuseseră șefi de pirați, că întemeiaseră familii pe insula Jawa, făcuseră negoț la Singapore, escrocherii la Hong Kong. Aventurile lor fuseseră reprezentate pe scena unui teatru londonez, iar cel mai cunoscut romancier al vremii era pe cale de a descrie soarta lor cutremurătoare.

Despre John Rex, capul revoltei, se povestea că e rudă cu o familie aristocratică ; printr-o petiție specială, adresată guvernatorului sir John Franklin, acesta ceruse pentru el îndurare. Exista, totuși, perspectiva să fie spînzurat, căci pînă și admiratorii cei mai înflăcărați ai iscusinței și curajului lui admiteau că o astfel de crimă nu poate fi răscumpărată decît prin moarte. Coroana se străduia din răsputeri să-l condamne la moarte. În închisoarea supraaglomerată, se produse o și mai mare agitație cînd fură aduși o jumătate de duzină de deținuți condamnați pe viață, de la Port Arthur, pentru identificarea răsculaților. Printre aceștia, se afla și „periculosul Dawes“.

Știrea asta răscoli amintirile și înteți zvonurile. Oamenii își amintiră că Dawes era acel pușcăriaș pe care-l adusese

înapoi căpitanul Frere și care datora grațierea sa faptului că-l ajutase pe căpitanul Frere să construiască barca minunată ce le oferise naufragiaților posibilitatea întoarcerii. Își mai aminti cît de sumbru și posomorît fusese la proces, în urmă cu cinci ani, cum izbucnise în rîs cînd i se adusese la cunoștință că pedeapsa cu moartea îi fusese comutată în detenție pe viață.

„Hobart Town Gazette" publică o scurtă biografie a acestui ticălos, unde se putea afla că participase la o răscoală pe vasul care transporta deținuții, că evadase de două ori de la Macquarie Harbour, fusese în repetate rînduri biciuit pentru violență și nesupunere și că se afla acum, după două noi încercări de evadare eșuate, deținut la Port Arthur. Ziarul mai descoperise că banditul fusese la origine deportat pentru jaf și conchidea că ar fi mai bine ca asemenea bestii să fie imediat spînzurate, decît să fie lăsate să-și continuie mîrșăviile. „Ce foloase a adus acest ticălos societății umane în ultimii unsprezece ani?", întreba, patetic, ziarul. Și toți fură siliți a recunoaște că nu adusese nici un folos.

Domnișoara Sylvia Vickers se află și ea, din nou, în centrul interesului public. Salvarea ei romantică, grație eroului Frere, care în curînd fu recompensat după tradiție pentru spiritul său de sacrificiu, o făcu aproape la fel de celebră ca pe banditul Dawes sau acolitul acestuia, monstrul John Rex.

Se povestea că la procesul care urma să aibă loc va depune mărturie împreună cu logodnicul ei, căci erau singurii care puteau relata amănunte cu privire la răscoală. Se mai zvonea că logodnicul ei face totul pentru a evita acest interogatoriu, deoarece ea — cît de interesant și de romantic! — fusese prea solicitată de suferințe și boală și, oricum, în mintea ei era un adevărat haos cînd venea vorba despre acele evenimente. Zvonurile făcură ca sala tribunalului să fie arhiplină în ziua dezbaterilor, iar cînd vestea minunată a salvării fu înșirată din nou, cu toate amănuntele, atmosfera se încălzi. Priveliștea celor patru pușcăriași ferecați în lanțuri grele stîrni o senzație înfiorătoare în acest oraș plin de pușcăriași. Se încheiară rămășaguri pentru felul în care va pleda apărarea. La început, crezuseră că vor specula larghețea coroanei și vor încerca să stîrnească mila opiniei publice, prin aventura lor fantastică, dar apariția acuzatului principal, John Rex, nu justifică bănuiala. Calm, reținut și, totodată, provocator, părea gata să-și accepte soarta, fie să vină cu contraargumente care să determine achitarea lui. Doar cînd auzi că e acuzat de faptul că a jefuit bricul

Osprey „într-un fel banditesc“, nu-și putu reține un zîmbet.

Domnul Meekin, aflat printre spectatori, sub imperiul prejudecăților sale religioase, era revoltat de acest surîs. „O fiară, scumpă domnișoară Vickers“, spuse el, folosindu-se de o pauză în interogarea deținuților — care trebuiau să-i identifice pe foștii răsculați — pentru a se apropia de Sylvia și tatăl ei, în sala de așteptare. „Are o privire de tigru“.

„Bietul om !“, spuse Sylvia, cutremurîndu-se.

„Bietul om ? Doar nu vreți să spuneți că-l compătimiți ?“

„Ba da“, răspunse Sylvia, frîngîndu-și mîinile ca de durere. „Îi compătimesc pe toți. Sărmanii !“

„Ce suflet delicat !“, spuse Meekin, uitîndu-se la Vickers. „E vocea inimii unei adevărate femei, scumpe domnule maior“.

Maiorul lovea nerăbdător în masă cu degetele. Pălăvrăgeala asta era inutilă, o enerva nespus de mult pe Sylvia. „Vino încoace, iubito“, spuse el, „și uite-te cu atenție. De aici îi poți vedea pe cei patru și, dacă nu recunoști pe nici unul, n-are sens să depui mărturie. Dacă va fi nevoie, te vei duce“.

Banca, destul de înaltă, a acuzaților era vizavi de ușa încăperii în care stăteau, iar cei patru bărbați încătușați, fiecare avînd la spate un supraveghetor înarmat, puteau fi văzuți pe deasupra capetelor mulțimii. Fata nu asistase niciodată la un proces în care era vorba de viața și moartea unui om ; liniștea din sală și ceremonialul tradițional al procesului o neliniștiră, ca pe toți cei care asistă pentru prima oară la așa ceva. Atmosfera era apăsătoare, lanțurile pușcăriașilor zornăiau, prevestind nenorociri. Judecătorul, supraveghetorii, gardienii și polițiștii adunați în vederea pedepsirii celor patru bărbați păreau să constituie o forță copleșitoare. Fețele cunoscute pe care Sylvia le zărise privind în jur i se păreau schimonosite. Pînă și chipul logodnicului ei, care se apleca încordat înainte, avea ceva sălbatic și sîngeros. Urmări în grabă degetul arătător al tatălui ei, privindu-i pe acuzați. Doi dintre ei zăceau pe o bancă și se uitau în gol, absenți și posomorîți, unul mesteca nervos ceva, al patrulea privea încruntat spre banca martorilor, pe care ea n-o putea vedea. Toate cele patru chipuri îi erau străine.

„Nu, papa“, spuse ea, cu un oftat de ușurare, „nu-i recunosc“.

Se întoarse deja cu spatele, cînd răsunetul unei voci o făcu să pălească și să se întoarcă din nou. Spectatorii rămaseră uimiți, începură să șoptească, iar un funcționar judecătoresc strigă : „Liniște în sală !“

Cunoscutul răufăcător Rufus Dawes, banditul de la Port Arthur, bestia care, după cele scrise în „Hobart Town Gazette“, nu merita să trăiască, era tocmai audiat ca martor. Era un om între treizeci şi patruzeci de ani, în floarea vîrstei, cu un trup frumos, a cărui musculatură n-o putea ascunde haina de deţinut, prost croită. Stătea drept, avea mîini puternice, arse de soare, şi ochi negri, răscolitori. Nici lanţurile duble care-l împovărau nu-i puteau ştirbi din ţinuta mîndră a trupului fără cusur. Nici feţele întunecate care-l fixau nu-l putură determina să-şi reţină dispreţul cu care-şi rosti numele : „Rufus Dawes, deţinut al coroanei“.

„Vino, draga mea“, spuse Vickers, speriat de paloarea şi încordarea fiicei sale.

„Îndată, îndată“, răspunse ea cu nerăbdare în timp ce asculta vocea vorbitorului invizibil. „Rufus Dawes ! Oh, am mai auzit acest nume !“

„Sînteţi deţinut al coroanei în colonia penitenciară Port Arthur ?“

„Da“.

„Pe viaţă ?“

„Pe viaţă“.

Silvia se îndreptă spre tatăl ei, iar în ochi i se citea o întrebare arzătoare : „Oh, papa, cine-i omul care vorbeşte acum ? Îi cunosc numele ! Şi vocea !“

„E omul care a fost cu voi în barcă, draga mea“, răspunse Vickers, cu seriozitate. „Deţinutul !“

Strălucirea din ochii Sylviei se stinse şi în locul ei apăru mîhnirea. „Am crezut că e un om bun“, şopti ea şi se sprijini de stîlpul uşii. „Vocea lui sună atît de generos. . .“. Tremurînd, îşi ascunse faţa în mîini.

„Haide, haide“, spuse Vickers, încercînd s-o calmeze, „n-ai pentru ce să te temi, nu poate să-ţi mai facă nimic“.

„Nu !“, confirmă Meekin, care-şi dădea aere de protector. „Sînteţi pentru totdeauna în siguranţă în faţa acestui ticălos“.

Între timp, audierea continua.

„Cunoaştéţi pe deţinuţii de pe banca acuzaţilor ?“

„Da“.

„Cum se numesc ?“

„John Rex, Henry Shiers, James Lesly şi. . . şi. . . în privinţa celui de-al patrulea, nu sînt sigur“.

„În privinţa celui de-al patrulea, nu sînteţi sigur. Dar identitatea celorlalţi trei o puteţi confirma prin jurămînt ?“

„Da“.

„Vă aduceţi aminte cu precizie ?"
„Am fost trei ani împreună cu ei la Macquarie Harbour".
Auzind această explicaţie, Sylvia scoase un uşor strigăt şi se lipi de tatăl ei. „Oh, papa, ia-mă de aici! Îndată îmi voi aminti de ceva îngrozitor".
În sală domnea o linişte adîncă, aşadar strigătul bietei fete se auzi clar. Toţi îşi îndreptară capul spre uşă. Astfel, nimeni nu observă schimbarea lui Rufus Dawes. Faţa i se făcu roşie, fruntea i se acoperise cu broboane de sudoare, iar ochii săi negri priveau cu atîta încordare în direcţia cămăruţei, de parcă ar fi vrut să străpungă zidul care-l despărţea de femeia aceea.
Maurice Frere sărise în picioare, croindu-şi drum prin mulţime.
„Ce s-a întîmplat ?", se răsti el la Vickers. „De ce aţi adus-o ? Doar v-am spus că prezenţa ei nu e necesară".
„Am considerat că e de datoria mea, sir", îl puse la punct Vickers, cu demnitate.
„De ce s-a speriat ? Ce-a auzit ? Ce-a văzut ?", întrebă Frere, cu faţa ciudat de palidă. „Sylvia !"
La auzul vocii sale, ea deschise ochii.
„Du-mă acasă, papa. Sînt bolnavă. Oh, ce gînduri !"
„Ce spune ?", strigă Frere, uitîndu-se neliniştit de la unul la altul.
„Se teme de acest ticălos de Dawes", îi explică Meekin. „Un fluviu de amintiri. Biata copilă ! Liniştiţi-vă, domnişoară Vickers, vă rog. E legat".
„Ţi-e frică de el ?"
„Da, Maurice, mi-e frică", spuse Sylvia, cu voce slabă. „Nu trebuie să mai rămîn aici, nu-i aşa ?"
„Nu", răspunse Frere şi faţa i se lumină. „Iertaţi-mă pentru că am fost iute la mînie, domnule maior. Duceţi-o acasă. E prea mult pentru ea". Îşi şterse sudoarea de pe frunte şi se întoarse în sală, respirînd greu, ca unul care a scăpat de o mare primejdie.
Rufus Dawes, care stătea în aceeaşi poziţie,tresări cînd îl văzu pe Frere apărînd în cadrul uşii.
„Cine e femeia ?", îl întrebă el, cu glas înăbuşit, pe poliţistul de la spatele lui.
„Domnişoara Vickers", răspunse acesta, răstit.
„Domnişoara Vickers ?" repetă puşcăriaşul, privindu-l pe poliţist cu o mină zăpăcită, o buimăceală dureroasă. „Mi s-a spus că a murit !"

Polițistul strîmbă din nas cînd auzi vorbele acestuia, de parcă ar fi vrut să spună : „De ce mă întrebi, măgarule, dacă știi mai bine ? !". Dar simți că privirea fixă a celuilalt impune un răspuns și adăugă : „Nu-i de mirare că ai crezut-o moartă. Am auzit că ai făcut tot posibilul ca s-o omori".

Deodată, deținutul ridică brațele, cu mînie și desperare, de parcă ar fi vrut, în ciuda flintelor încărcate, să se năpustească asupra polițistului. Dar imediat își reveni, se întoarse repede către sală și strigă : „Înălțimea-voastră ! Înaltă Curte ! Vă rog să-mi dați cuvîntul".

Tulburarea liniștii, tonul său complet schimbat făcură ca fețele care, pînă atunci, se îndreptaseră încordate spre ușa pe unde intrase domnul Frere, să se întoarcă. În prima clipă, mulți crezură că, între timp, Dawes fusese dus de acolo, căci în locul unde îl văzuseră pe ticălosul îndărătnic și sfidător stătea acum un bărbat răvășit, palid, care se înclina umil și rugător, cu o mînă ținînd balustrada, de parcă s-ar fi temut să cadă, iar cealaltă mînă întinzînd-o spre banca judecătorului.

„Înălțimea-voastră, sînt victima unei groaznice erori. Aș dori să fac o declarație. Am descris faptele și anterior, în scris, imediat după sosirea mea la Port Arthur, dar scrisorile n-au fost expediate de domnul comandant. Știu că acestea sînt dispozițiile și nu vreau să mă plîng. Înălțimea-voastră, am fost în mod injust trimis la Port Arthur. Eu am construit barca, Înălțimea-voastră. Eu am salvat soția și fiica maiorului. Eu, eu singur am făcut totul, dar prin sperjurul unui ticălos, care mă urăște, am fost lipsit de libertatea care mi se cuvenea. Pînă acum am crezut că nimeni nu cunoaște adevărul, căci mi s-a spus că ea e moartă".

Cuvintele sale, rostite în goană, provocară atîta mirare, încît nu-l întrerupse nimeni.

„Am fost condamnat la moarte ca evadat, sir, și mi s-a comutat pedeapsa în detențiune pe viață, pentru că am ajutat la construcția bărcii. Am ajutat ! Eu *singur* am construit-o ! Ea vă va confirma. Eu am îngrijit-o ! Am dus-o în brațe ! Am îndurat foamea de dragul ei ! Ea ține la mine, sir. Cu-adevărat ! Mă numea „bunul domn Dawes".

Cineva din sală izbucni în rîs, fu însă pe loc redus la tăcere. Judecătorul se aplecă înainte și întrebă :

„Se referă la domnișoara Vickers ?"

Între timp, Rufus Dawes aruncase o privire în sală și-l zărise pe Maurice Frere, care se uita la el cu ochii măriți de spaimă : „Vă văd, căpitane Frere, om mincinos și laș ! Audia-

ţi-l ca martor, domnilor, şi puneţi-l să înşire povestea. Ea o să confirme că el minte, negreşit. Oh, şi eu, care o credeam moartă !"

Grefierul se grăbi să-l informeze pe judecător : „Domnişoara Vickers a fost multă vreme grav bolnavă. Singura ei amintire despre deţinutul care a fost cu ei în barcă e un sentiment de frică şi dezgust. Pînă şi simpla vedere a acestuia i-a provocat o stare de agitaţie. Deţinutul e un mincinos notoriu şi un intrigant. Căpitanul Frere a contrazis de mult ceea ce susţine acesta".

Judecătorul, un om generos din fire, dar silit de experienţă să primească prudent vorbele puşcăriaşilor, spuse tot ce putea spune, iar tragedia ultimilor cinci ani fu încheiată cu următorul dialog :

Judecătorul : „Acesta nu-i locul potrivit pentru formularea unei acuzaţii împotriva căpitanului Frere şi nici nu putem discuta aici nedreptatea care ziceţi că vi s-a făcut. Dacă vi s-a făcut o nedreptate, autorităţi guvernamentale vor primi plîngerea dumneavoastră şi vă vor da satisfacţie".

Rufus Dawes : „M-am plîns deja, Înălţimea-voastră. Am scris nenumărate scrisori către guvern, dar n-au fost expediate. Apoi am auzit că e moartă şi, în cele din urmă, am fost trimis în minele de cărbuni !"

Judecătorul : „Problema aceasta nu e de competenţa mea. Domnule Mangles, mai aveţi de pus întrebări martorului ?"

Deoarece domnul Mangles nu mai avea întrebări, fu chemat Matthew Gabbett. Rufus Dawes, care zadarnic cerea să i se dea ascultare, fu scos din sală, în timp ce, din toate părţile, se auzeau comentarii şi supoziţii.

Şedinţa continuă fără alt incident. Sylvia nu fu chemată ca martor, în schimb fu audiat căpitanul Frere. Spre mirarea multor duşmani ia săi, vorbi cu multă generozitate în favoarea lui John Rex.

„Ar fi putut să ne lase să murim de foame", spuse Frere. „Ar fi putut chiar să ne ucidă, eram în mîna lui. Alimentele erau puţine şi faptul că, într-o asemenea situaţie, a împărţit cu noi, este o dovadă a sentimentelor sale de compasiune umană".

Mărturia aceasta era foarte favorabilă pentru deţinut, căci căpitanul trecea drept inamicul neîndurător al tuturor deţinuţilor răzvrătiţi şi se putea presupune că doar spiritul său justiţiar îi impusese cuvintele. În plus, Rex se apără cu multă dibăcie. În ceea ce priveşte evadarea, se declara vinovat, dar

ruga să i se acorde circumstanțe atenuante. Singura lui țintă fusese libertatea și, în cei trei ani care urmaseră, trăise, după cum putea dovedi, ca un om cinstit.Fusese acuzat de a fi capturat în mod pirateresc bricul *Osprey*, ținea însă să accentueze faptul că bricul fusese construit de deținuți la Macquarie Harbour și nu figurase nicicînd pe vreo listă navală, deci nu se putea vorbi de piraterie în adevăratul sens al cuvîntului. Tribunalul admise această obiecție, ținu seama de mărturia favorabilă a lui Frere, precum și de faptul că de la revoltă trecuseră cinci ani, iar cei doi vinovați principali, Cheshire și Barker, fuseseră executați în Anglia. Rex și cei trei complici ai săi fură condamnați la deportare perpetuă într-o tabără penitenciară a coloniei.

CAPITOLUL 5

Îngerul cel bun al lui Maurice Frere

Mulțumit de rezultatul eforturilor sale, Frere se decise să meargă la Vickers și să consoleze fata de dragul căreia îl salvase pe Rex de la ștreang. Pe stradă întîlni un bărbat care-l salută și-i solicită o scurtă întrevedere. Omul avea vreo cincizeci de ani, avea o față roșie ce trăda un zdravăn consum de rachiu. După mers și vorbă, părea a fi marinar.

„Ei, Blunt, ce-i nou ?", întrebă Frere, nerăbdător, cu mina omului care se așteaptă la o veste proastă.

„Am vrut să vă spun că totul e în cea mai perfectă ordine, sir", răspunse Blunt. „Azi dimineață a venit din nou la bord".

„A venit din nou la bord ?", strigă Frere. „Dar habar n-am avut că s-a dat jos. Unde a fost ?"

Vorbea cu un ton sigur, autoritar, iar Blunt care nu mai semăna cu tiranul grosolan de odinioară, părea a se teme de el. Procesul împotriva răzvrătiților de pe *Malabar* îi venise de hac lui Phineas Blunt. Orice scuze ar fi invocat, faptul că Pine îl găsise, tocmai pe el, care ar fi trebuit să stea la acea oră pe punte, beat în cabină nu rămase necunoscut, iar autoritățile nu puteau sau nu voiau să mușamalizeze o abatere atît de gravă de la disciplină. În felul acesta, căpitanul Blunt — el însuși povestea, firește, altfel — fu lipsit de onoarea de a transporta pe deținuții coroanei înspre coloniile Majestății Sale și trebui să se angajeze pentru a participa la o expediție de prins balene în Marea Sudului.Sarah Purfoy îl influențase

însă în rău, încît paguba nu mai putea fi reparată. Bărbatul greoi și coruptibil era robul acestei femei viclene și ușuratice. Cu timpul, Blunt decăzu tot mai mult, se vîndu băuturii și era unanim cunoscut faptul că avea pică pe guvern. Căpitanul Frere, care-i încredința uneori misiuni delicate și devenise, într-un fel, protectorul lui, îi procurase comanda unui vas comercial care circula între orașul Hobart și Sydney. Cînd Blunt luă în primire acest post — fapt cu care nu prea fusese de acord proprietarul vasului, domiciliat la Hobart — promisese ca, timp de un an, să nu bea nici o picătură de alcool. Din această pricină, se simțea mizerabil. Cu toate acestea, îi era devotat lui Frere, căci spera să obțină prin intervenția lui un „post guvernamental" — pe vremea aceea, acesta era visul tuturor căpitanilor de vas din colonii.

„Da, sir, s-a dat jos de pe vas ca să viziteze un prieten", spuse Blunt cu privirea îndreptată spre cer, apoi în jos.

„Ce prieten ?"

„Pe... un deținut, sir".

„Și l-a văzut ?"

„Da. Am crezut că dumneavoastră o să vreți, oricum, să știți treaba asta, sir", spuse Blunt.

„Just", spuse Frere. „Cel mai bine e să porniți imediat. Nu mai are sens să așteptați".

„Cum doriți, sir. Pot porni mîine dimineață ; dar și în seara aceasta, dacă preferați".

„În astă seară", decise Frere, luînd-o din loc. „Cît de repede posibil".

„Încă ceva, sir", spuse celălalt, ezitînd. „Am solicitat la Sydney un post... Dacă ați pune o vorbă bună pentru mine..."

„Despre ce este vorba ?"

„Despre comanda pe unul din vasele guvernamentale, sir".

„Ei bine", spuse Frere, „fiți în continuare integru și am să văd ce pot să fac. Și aveți grijă ca femeia să-și țină gura".

Cei doi schimbară o privire, iar Blunt zîmbi smerit. „Voi face tot ce-mi stă în putință".

„Asta v-aș recomanda-o", răspunse protectorul său și se îndepărtă fără să-l salute.

Frere îl întîlni pe Vickers în grădină și-l rugă de îndată să nu-i mai vorbească fiicei sale despre „povestea aceea". „Ați văzut doar cît de rău s-a simțit azi, Vickers. Pentru numele lui dumnezeu, să nu se îmbolnăvească din nou".

„Dragul meu Frere“, răspunse bietul Vickers, „de la mine precis nu va mai auzi nimic. Încă nu și-a revenit de pe urma șocului. E foarte nervoasă și obosită. Duceți-vă la ea“.

Frere intră în casă și încercă s-o consoleze pe Sylvia. O compătimea cu-adevărat.

„Acum e bine“, spuse el. „Nu te mai gîndi la asta. Încearcă să uiți“.

„Știu că m-am purtat prostește, dar n-am putut altfel, Maurice. Vocea... vocea acestui om mi-a adus aminte de ceva sau de cineva de care, cîndva, mi-a fost tare milă. Nici eu singură nu pot explica precis ce vreau. Am avut, deodată, sentimentul că sînt pe cale să-mi aduc aminte de o mare nedreptate, că voi afla ceva îngrozitor, care mă va înstrăina pentru totdeauna de omul pe care ar trebui să-l iubesc cel mai mult. Înțelegi la ce mă refer ?“

„Cred că da“, răspunse Frere, uitîndu-se în altă parte. „Dar toate astea sînt prostii, știi bine“.

„Firește“, răspunse ea, în felul copilăresc de a îndepărta obiecțiile, „oricine își dă seamă că-s prostii, totuși nu te poți apăra împotriva unor astfel de gînduri. Simt că port în mine două inimi, e ca și cum aș trăi o a doua viață — cea din vis“.

„Fetiță romantică ce ești“, spuse Frere. „Cum să trăiești viața din vis ?“

„În realitate, nu, firește. Dar în gînd — da. Uneori visez lucruri atît de stranii. Cad în abis ori sînt împinsă în hăuri adînci. Ce vise îngrozitoare !“

„Faci prea puțină mișcare și duci lipsă de aer curat“, susținu Frere. „N-ar trebui să citești atît de mult, ci mai bine să faci plimbări lungi“.

„Și aceste vise“, continuă Sylvia, neabătută, „au ceva comun — tu îmi apari în toate“.

„Asta-i bine“, spuse el.

„Da, dar nu atît de prietenos și bun cum ești, căpitane Mormăilă, ci sinistru, amenințător și atît de rău, încît mă tem de tine“.

„Vise urîte, iubito“.

„Da, dar...“

„Ei ?“

„Azi, în sala tribunalului, arătai exact așa, Maurice. Și cred că din cauza asta m-am purtat atît de prostește“.

„Comoara mea ! Nu plînge !“

Dar ea plîngea în hohote. „Oh, Maurice, sînt o fată rea. Nu mă mai cunosc pe mine însămi. Uneori cred că nu te

iubesc precum meriţi — căci tu mi-ai salvat viaţa şi m-ai îngrijit în timpul bolii".

„Nu te mai gîndi la asta", murmură Maurice, răguşit, de parcă i s-ar fi pus un nod în gît.

Încetul cu încetul, ea se linişti. După o clipă, înălţă capul şi întrebă: „Spune-mi, Maurice, în acele zile despre care mi-ai povestit, cînd mă purtai în braţe şi-mi dădeai să mănînc, cînd îndurai foame din cauza mea, te-ai gîndit, atunci, că ne vom căsători ?"

„Nu ştiu", răspunse Maurice. „De ce întrebi ?"

„Cred că te-ai gîndit, căci altfel — să nu-mi spui că sînt vanitoasă — n-ai fi fost atît de bun, generos şi gata de sacrificii".

„Lasă asta, iubito", spuse el, privind în altă parte.

„Ba da, aşa a fost. Eu uneori am toane, fiindcă tata m-a răsfăţat. Tu însă eşti mereu drăguţ cu mine. Cînd stai posac, e tot din pricina mea, nu-i aşa ?"

„Sper", spuse Maurice şi ochii i se umeziră.

„Vezi, de asta îmi fac reproşuri că nu te iubesc precum meriţi. Doresc să îndrăgeşti şi tu lucrurile care-mi plac — cărţile, muzica, pictura... Totuşi, uit mereu cît de frumos te-ai purtat, Maurice, şi cu cîtă abnegaţie ţi-ai pus în cumpănă viaţa pentru mine. Oh, dar ce-i cu tine, iubitule ?"

Se îndrepărtase de ea, apropiindu-se de fereastră, de unde privea spre golful ce strălucea, în lumina blîndă a serii. Bricul care adusese martorii de la Port Arthur era ancorat, iar steagul galben de pe catarg flutura uşor, atins de briza răcoroasă. Priveliştea steagului părea să-l indispună pe Frere, căci plecă de la fereastră, mîrîind furios.

„Maurice !", strigă ea. „Te-am jignit ?"

„Nu, nu, nu-i nimic", spuse el, cu o mină vinovată. „Eu... eu... Nu-mi place să te-aud vorbind astfel... De ce, nu mă iubeşti cu-adevărat ?"

„Te rog, iartă-mă, iubitule ! N-am vrut să te jignesc. N-am spus ceea ce trebuie. Cum să nu te iubesc, după tot ce ai făcut pentru mine ?"

Dînd curs unui impuls, el o întrebă : „Dar dacă ai afla că n-am făcut toate astea pentru tine, m-ai iubi ?"

Sylvia îl privise tandru, îngrijorată să nu-l fi supărat, dar auzind aceste vorbe, lăsă ochii în jos. „Ce întrebare ! ? Nu ştiu... Probabil că da. Dar n-are sens să facem presupuneri, Maurice. Ştiu ce ai făcut pentru mine, ce vrei mai mult ? Dacă totul ar fi fost altfel ?... Poate că nu m-ai fi iubit".

Frere fu încercat, pentru o clipă, de remuşcări, dar ezitarea ei le alungă. „Ai dreptate“, spuse el, cuprinzîndu-i mijlocul.

Sylvia ridică privirea spre el şi începu să rîdă vesel. „Sîntem nişte copii prostuţi. Nu putem schimba trecutul. Avem viitorul în faţă, Maurice, voi fi soţia ta şi vom trăi ca-n basme — fericiţi pînă la sfîrşitul zilelor noastre“.

Ispita îl subjugase adesea pe Maurice Frere. Era robul ei chiar dacă se întruchipa într-o formă mai puţin încîntătoare decît cea a frumoasei copile din faţa lui. Cîte speranţe pusese în dragostea ei, cîte intenţii bune născuse gîndul că va fi a lui ! Avea dreptate, trecutul era mort, iar viitorul era al lor. Cu ipocrizia care se înşală şi pe sine însăşi, o strînse la piept. I se păru atunci că e un om bun : „Dumnezeu să te binecuvînteze, iubito ! Eşti îngerul meu bun“.

Fata oftă, apoi spuse : „Cît de mult aş dori să fiu îngerul tău bun, Maurice, numai să încuviinţezi. . .“

CAPITOLUL 6

Domnul Meekin consolează

Rex, pe care domnul Meekin, a doua zi, îl onoră cu o vizită, îi încredinţă clericului că, „alături de bunăvoinţa Domnului, cea a căpitanului Frere l-a scăpat de la moarte“.

„Sper că veţi considera asta ca un semn de sus, fiule“, spuse domnul Meekin. „Dea Domnul ca gîndurile şi faptele dumneavoastră, pînă la sfîrşitul zilelor ce v-au fost dăruite de harul providenţei, să fie hărăzite ispăşirii păcatelor comise“.

„Cu-adevărat, asta voi face, sir“, răspunse John Rex, care ştia cum trebuia să se poarte cu domnul Meekin. „Sînteţi prea bun că v-aţi coborît să vorbiţi cu un mizerabil ca mine“.

„Nicidecum“, spuse Meekin, sfătos. „E de datoria mea. Sînt un slujitor al evangheliei“.

„Ah, sir, ce bine-ar fi fost dacă mi-aş fi însuşit în tinereţe învăţăturile evangheliei ! Aş fi fost cruţat de toate astea“.

„Fără îndoială. Dar harul Domnului e nesfîrşit, da, nesfîrşit, şi ne e hărăzit, nouă, tuturor — şi mie şi dumneavoastră“. (Asta o adăugă cu o mină care ar fi vrut să însemne : Ei, ce părere ai ?). „Gîndiţi-vă la hoţul pocăit, Rex, la hoţul pocăit“.

„Desigur, sir“.

„Citiţi zilnic Biblia, Rex, şi rugaţi-vă să vă dea Domnul putere să suportaţi pedeapsa“.

„Voi face întocmai, domnule Meekin. Am mare nevoie de putere, sir, nu numai de putere sufletească, ci și de putere trupească, fiindcă guvernul ne hrănește insuficient".

„Voi vorbi cu autoritățile, poate obțin o îmbunătățire pentru dumneavoastră", spuse Meekin, pe un ton protector. „Între timp, mai gîndiți-vă la amănuntele aventurii pe care ați trăit-o, pentru ca, data viitoare, să pot prelua relatarea faptelor. O poveste atît de surprinzătoare nu trebuie să se piardă".

„Vă mulțumesc din tot sufletul, sir. O voi face cu plăcere, sir. Ah, domnule Meekin, pe vremuri, cînd duceam o viață de gentilom, n-aș fi putut să cred că voi aluneca atît de jos. E drept, sir, e drept".

Ticălosul, viclean, îi înșirase clericului, cu vorbe iscusite, trecutul său.

„Acțiunile misterioase ale providenței sînt întotdeauna drepte", răspunse Meekin, căruia îi plăcea să vorbească despre Tatăl Atotputernic cu o incertitudine denotînd buna creștere. „Mă bucură, Rex, că v-ați dat seama de greșelile comise. Bună ziua".

„Bună ziua și cerul să vă binecuvînteze", spuse Rex cu ipocrizie, privind pe furiș spre colegii de celulă, care rînjeau. Domnul Meekin ieși cu pași grațioși, convins că a trudit cu mare succes în via Domnului și că pușcăriașul Rex e într-adevăr un om nobil. „Voi trimite episcopului povestea despre viața lui Rex", se decise în sinea lui. „Se va desfăta. Aici s-ar putea culege multe povestiri stranii, dacă te-ai apropia, în vreun fel, de pușcăriași".

În timp ce nutrea aceste gînduri, privirea îi căzu asupra lui Dawes, căruia i se permisese, pînă la plecarea bricului, să-și petreacă timpul spărgînd pietre. Baraca-închisoare pe care o vizitase domnul Meekin era un șopron scund și lung, cu acoperiș de tablă, mărginit în ambele părți de zidurile închisorii. De o parte erau celulele, de cealaltă — zidul exterior. Sub un acoperiș protector care înainta dinspre zidul exterior, ședeau patruzeci de pușcăriași în lanțuri grele. Pe locul liber de la mijloc se mișcau, în sus și în jos, doi polițiști cu carabinele încărcate, iar un al treilea stătea de pază într-o gheretă de lîngă zidul principal. La fiecare jumătate de oră, un al patrulea polițist trecea pe lîngă deținuți și le controla lanțurile. Sistemul special al detenției celulare, care, într-un an, duce de obicei la nebunie, nu era cunoscut pe atunci în orașul Hobart, deci cei patruzeci de bărbați încătușați aveau plăcerea să se vadă șase ore pe zi.

Celelalte persoane din închisoare trebuiau să lucreze în timpul zilei în rada portului sau în altă parte. Cei patruzeci erau însă considerați prea periculoși pentru a fi lăsați să umble de ici-colo. Ședeau pe două rînduri, la o distanță de trei picioare unul față de celălalt. Fiecare avea la picioare o grămadă de pietre, pe care trebuia să le fărîmițeze. Priveliștea acestui șir dublu de vrăbii amărîte care loveau cu ciocul în trunchiul disciplinei de închisoare nu era lipsită de haz. Părea atît de ridicol, de lipsit de sens, ca patruzeci de bărbați viguroși să fie puși în lanțuri și siliți, sub pază, să zdrobească pietre de cuarț! Oamenii își aruncau priviri mînioase, care zburau ca săgețile prin aer, iar cînd trecu preotul, îl salutară cu un mormăit din care răzbăteau înjurături. Un vizitator cu imaginația aprinsă, privind ciocanele care se mișcau mereu, în sus și în jos, ar fi putut compara șopronul cu interiorul unui pian uriaș, ale cărui clape erau puse alternativ în mișcare, de o mînă nevăzută.

Rufus Dawes era ultimul din rînd; stătea cu spatele spre celule și cu fața către zidul închisorii. Acest loc, cel mai apropiat de santinela din gheretă, era destinat celui mai periculos deținut. Unii dintre camarazii lui îl invidiau pentru această distincție jalnică.

„Ei, Dawes“, spuse Meekin, după ce apreciase cu prudență distanța dintre el și pușcăriaș așa cum apreciezi lungimea lanțului unui cîine rău, „cum vă merge ?“

Dawes îi aruncă o privire mohorîtă și murmură ceva aducînd cu „mulțumesc, foarte bine“.

„Mă tem, Dawes“, continuă Meekin, pe un ton plin de reproș, „că v-ați făcut un deserviciu cu lipsa de stăpînire în fața tribunalului. Aud că publicul e revoltat“.

Dawes alese o piatră mare, o vîrî într-o adîncitură plină cu pietre mici, fără să răspundă.

„Mă tem că vă lipsește răbdarea, Dawes. Mi se pare că nu regretați crimele comise“.

Singurul răspuns cu care-l onoră bărbatul ferecat în lanțuri fu o lovitură de ciocan furibundă, încît piatra se sfărîmă, iar clericul se dădu înapoi, speriat.

„Sînteți, într-adevăr, înrăit! N-auziți că vorbesc cu dumneavoastră ?“

„Ba da“, spuse Dawes, întinzînd mîna după altă piatră.

„Atunci vă rog să-mi dați ascultare cu respect“, strigă Meekin, roșu de o sfîntă mînie. „Pentru spart pietre aveți timp toată ziua“.

„Da, toată ziua“, răspunse Rufus Dawes, îndîrjit. „Şi mîine, din nou !“. Şi lovi iarăşi cu ciocanul.

„Am venit să vă consolez“, spuse Meekin, revoltat de dispreţul cu care fuseseră primite cuvintele sale. „Am vrut să vă dau un sfat, să vă ajut“.

La auzul acestei voci revoltate şi plină de îngîmfare, un zîmbet palid lumină chipul deţinutului.

„Iertare, sir“, murmură el. „Vă rog să continuaţi“.

„Da, cum spuneam, dragul meu“, urmă clericul, „v-aţi făcut singur rău, acuzîndu-l fără temei pe căpitanul Frere, şi apoi aţi mai amestecat-o şi pe domnişoara Vickers în treaba asta“.

Deţinutul se încruntă, reprimîndu-şi un răspuns violent.

„Nu va avea loc o anchetă, domnule Meekin ?“, întrebă el, în cele din urmă. „Ceea ce am susţinut e adevărat, dumnezeu mi-e martor“.

„Fără blasfemii, fiule !“, spuse Meekin, solemn. „Fără blasfemii ! Nu adăugaţi păcatului minciunii păcatul, şi mai mare, al folosirii în deşert a numelui Domnului. Căci Domnul, Dawes, gîndiţi-vă la asta, Domnul nu-l va lăsa nepedepsit pe acela care-i foloseşte numele în van. Nu, nu se va face nici o anchetă“.

„Cum, domnişoara Vickers nu va fi întrebată ?“, strigă, speriat, Dawes. „Mi s-a spus că va fi interogată. Aşa va fi“.

„N-am dreptul de a vă informa în legătură cu intenţiile autorităţilor“, spuse Meekin, satisfăcut de sine, fără a observa desperarea şi mînia ce tremurau în vocea celuilalt, „vă mărturisesc, totuşi, că domnişoara Vickers nu va fi interogată în chestiunea dumneavoastră. În ziua de douăzeci şi patru vă veţi întoarce la Port Arthur, unde veţi rămîne“.

Un geamăt izbucni din pieptul lui Rufus Dawes. Un geamăt de durere, încît se înfioră pînă şi Meekin cel lipsit de fantezie. „Aşa-i legea, dragul meu, asta e“, spuse el. „N-ar fi trebuit să păcătuiţi împotriva legii“.

„Ducă-se dracului legea !“, strigă Dawes. „E o lege blestemată. Oh, iertaţi-mă !“. Cu un zîmbet sinistru, se apucă din nou de lucru.

„Liniştiţi-vă“, spuse Meekin, care se simţea stingherit şi căuta un refugiu în locurile comune învăţate la Londra. „N-aveţi dreptul să vă plîngeţi, aţi păcătuit împotriva legii şi trebuie să suferiţi pentru aceasta. Lumea civilizată a formulat anumite interdicţii, iar cine nu le respectă trebuie să accepte pedeapsa impusă de societate. Păcat de dumnea-

voastră, Dawes, dar nu puteți nega că ați fost pedepsit cu temei".

Rufus Dawes refuză să-i răspundă, se mulțumi să privească în jur, ca și cum ar fi vrut să se convingă dacă societatea civilizată acționează cu-adevărat în spiritul dreptății, de vreme ce construiește asemenea închisori, pe care le ticsește cu ființe ca aceste patruzeci de dobitoace, condamnate să-și petreacă zilele spărgînd pietre.

„Nu-i așa, Dawes, nu o puteți nega?", repetă clericul.

„Nu pot să mă cert cu dumneavoastră, sir", răspunse Dawes, pe un ton indiferent în aparență, cu nuanțe de stimă și totodată, de dispreț, încît naivul Meekin nu-și dădu seama dacă a reușit să-l converteasca sau a devenit victima unei obrăznicii. „Dar eu sînt deținut pe viață și văd lucrurile altfel decît dumneavoastră".

Domnul Meekin nu păru să fi privit problema din acest unghi, căci o roșeață subită îi coloră obrajii. Faptul de a fi deținut pe viață atîrna greu în balanță. Spre norocul lui, sunetul gongului ce anunța prînzul îi aduse aminte că e timpul să întrerupă această conversație și să-i lase pe pușcăriași în vederea obișnuitei treceri în revistă, fără a-i mai consola.

Lanțurile de fier zornăiră cînd cei patruzeci de oameni se ridicară în picioare, lîngă grămezile lor de pietre. Al treilea polițist se apropie de fiecare dintre ei, pipăind lanțurile de la picioarele lor. După acest examen, fiecare deținut trebuia să salute și să se întoarcă la locul lui, în șirul dublu. Deși domnul Meekin nu prea fusese în viața lui în hipodrom, își aminti, fără să vrea, de potcovarul care, înainte de start, controlează copitele cailor.

„Cerule", gîndi el, cu o străfulgerare de compasiune autentică, „asta e o purtare nedemnă de ființa umană. Nu-i de mirare că bieții oameni gem. Doamne, e ora unu, iar la ora două m-am anunțat la masă la maiorul Vickers. Cum trece timpul!"

CAPITOLUL 7

Idila lui Rufus Dawes

În timp ce domnul Meekin își digera masa de prînz, stînd la taclale cu Sylvia, Rufus Dawes clocea în minte un plan temerar. Știrea că i se refuzase ancheta făcuse și mai apăsătoare cătușele răbdării pe care și le pusese singur. În cei cinci ani de singurătate, așteptase și sperase că o întîmplare feri-

cită îl va duce în orașul Hobart, unde-i va da prilejul să demaște trădarea lui Frere. Ca printr-o minune, i se oferise posibilitatea de a vorbi deschis, pentru a constata apoi că vorbise în vînt. Toate speranțele i se spulberaseră. Răbdarea cu care se înarmase ca să-și poată suporta soarta se transformase în mînie amară și furie sălbatică. În locul unui singur dușman, avea acum douăzeci. Toți — judecătorul, jurații, gardienii și preotul — se aliaseră împotriva lui, voiau să-l distrugă, să-i conteste drepturile. Toată lumea îi era ostilă ; nicăieri și la nimeni nu găsea înțelegere, cu excepția unei singure ființe. O singură amintire luminoasă strălucise ca o stea în viața sa mizerabilă, de deținut la Port Arthur. Un singur gînd curat și înălțător îl consolase — gîndul la copilul salvat de el și care-l iubea. Cînd îi fu dat să vadă că marinarii care-i scoseseră din barca în flăcări dau crezare minciunilor sfruntate ale lui Frere și se feresc de el, ticălosul, gîndul la copilul suferind îl înarmase cu forță și răbdare. Cînd biata doamnă Vickers dispăru din viață, fără o vorbă, fără un semn, și odată cu ea singurul martor al faptelor sale curajoase, speranța că fetița mai trăia îi înăbușise durerea. Cînd Frere îl predase pe „deținutul evadat“ autorităților și îndrugase cu perfidie povestea bărcii în așa fel încît lui îi revenea întregul merit, gîndul că Sylvia va contrazice, într-o zi, aceste minciuni sfruntate îi dăduse lui Rufus Dawes puterea de a tăcea. Atît de puternică era încrederea lui în gratitudinea ei, încît refuză să se roage pentru grațierea pe care, era sigur, o va cere ea pentru el. Atît de mult îl disprețuia pe lașul lăudăros care-și folosea autoritatea pentru a depune în mod perfid mărturie falsă împotriva lui, încît refuză să strige în gura mare adevărul, cînd auzi sentința — deportare pe viață. Prefera să aștepte ora răzbunării depline, care va sosi negreșit, odată cu însănătoșirea copilului. Dar la Port Arthur zilele trecură, fără a se ivi vreun semn. În cele din urmă, copleșit de desperare, își spuse că se întîmplase, desigur, ceva neobișnuit. Veniră apoi „nou sosiți“, care-i povestiră că fata comandantului se mai lupta cu moartea, mai tîrziu auzi că ea și tatăl ei părăsiseră colonia. Cu asta, i se spulberase ultima speranță că mărturisirea ei îl va ajuta să-și cîștige dreptatea. Vestea fu, pentru el, o lovitură dintre cele mai grele. Ajunsese s-o acuze pe Sylvia de egoism. Dar dragostea care sălășluia în adîncul sufletului lui găsi și acum scuze pentru ea. Sylvia era bolnavă, iar cei din jur nu dădeau importanță explicațiilor ei. Începu apoi să redacteze memorii, insistă să i se dea voie să stea de vorbă cu comandantul, împuie urechile gardienilor cu povestea

nedreptăţii suferite şi inundă autorităţile cu scrisori de acuzare la adresa lui Maurice Frere, care nu ajunseră la destinaţie. Autorităţile care, la început, îi acordaseră circumstanţe atenuante de dragul suferinţelor îndurate, se plictisiră, încetul cu încetul, de veşnicele lui scorneli şi-l puseră la cazne tot mai grele. Melancolia lui era etichetată drept perfidie, izbucnirile lui de mînie — drept sălbăticie, răbdarea lui tăcută — drept viclenie periculoasă. Ca şi la Macquarie Harbour, era considerat şi la Port Arthur un proscris. Deoarece pierduse speranţa că va putea redobîndi libertatea prin mijloace legale şi avea oroare de gîndul de a-şi petrece întreaga viaţă în lanţuri, încercă de două ori să evadeze. Dar şansele erau şi mai reduse ca la Poarta Iadului. Peninsula Port Arthur era păzită cu stricteţe : în jurul închisorii se înălţa un şir de turnuri de pază, în fiecare golf staţiona o barcă, al cărui echipaj era înarmat, iar fîşia îngustă de pămînt dintre peninsulă şi uscat era ocupată de un cordon de soldaţi cu cîini de pază. Fireşte, fu prins, biciuit şi încătuşat cu lanţuri şi mai grele. A doua oară, fu trimis în minele de cărbuni, unde deţinuţii trăiau în condiţii îngrozitoare, trudeau pe jumătate goi şi trebuiau să-şi care supraveghetorii în vagonete, atunci cînd aceştia binevoiau să coboare să-i viziteze. În ziua cînd fu dus acolo, află despre moartea Sylviei. Cu această veste, murise şi ultima lui speranţă.

De acum încolo se dedică unei noi religii : cultului morţilor. Pentru cei vii simţea doar ură, pentru Sylvia avea numai gînduri bune. Dacă fantomele tinereţii sale pierdute îl hăituiseră cîndva, acum nu vedea decît făptura copilului îndrăgit. Trăia doar pentru un singur ideal, întruchipare a fericirii. În jurul chipului copilei nevinovate pe care o strînsese la piept şi care-i zîmbise cu dragoste, risipi imagini de fericire şi dragoste. Deoarece alungase din mintea lui orice speranţă de a-şi redobîndi vreodată numele şi poziţia socială, îşi imagina un colţ liniştit, la capătul lumii — o căsuţă ascunsă între copaci, unde vor trăi împreună, el şi copila viselor sale, uniţi printr-o dragoste mai pură decît cea dintre bărbat şi femeie. Croia planuri, se gîndea cum îi va împărtăşi secretul numelui său adevărat şi cum o va ajuta să dobîndească, prin el, bogăţie şi onoruri. Dar nu, ea nu va dori decît o viaţă liniştită, modestă, dedicată binefacerilor. În viziunile sale, o vedea şezînd şi citind în faţa şemineului în care ardea un foc vesel, plimbîndu-se prin pădure sau stînd pe malul mării. În visele sale, îi simţea braţele cuprinzîndu-i gîtul, îi auzea rîsul vesel, o vedea fugind spre el, cu cosiţele blonde fluturînd în vînt.

În duhoarea înăbușitoare din mină, în lumina orbitoare a amiezii, cînd împingea vagonetele supraîncărcate, o vedea mereu lîngă el, ochii ei liniștiți îl priveau drăgăstos, așa cum îl priviseră odinioară, în barcă. Ea părea să aibă aceeași vîrstă, rămînînd pe vecie lîngă el. Cînd mizeria îl copleșea într-atît, încît se pomenea înjurînd, ea dispărea pentru o vreme. În visele sale găsea o compensație pentru toate chinurile vieții. Începu să fie indiferent față de suferințe. Dar ura față de cel care-l adusese în această stare, dorința de a-l demasca ardea mocnit în sufletul lui. În acest spirit voia să facă declarațiile în fața tribunalului, dar vestea că Sylvia trăiește îl copleșise, încît discursul său, îndelung pregătit, se transformase într-un șuvoi de acuzații și înjurii, în învinuiri care nu convinseseră pe nimeni și-i oferiseră lui Frere argumentele de care avea nevoie. Tribunalul ajunse la concluzia că deținutul Rufus Dawes e un ticălos înrăit, care nu urmărește decît să scape cu orice preț de pedeapsa binemeritată. Era decis să lupte împotriva acestei nedreptăți. Era scandalos, considera, el, că refuzau să-i interogheze pe cei care ar fi putut depune în favoarea lui, era oribil că fusese trimis înapoi în iad, fără să i se dea ei putința să spună un cuvînt. Dar el va zădărnici totul. Născocise un plan de evadare. Va sparge cătușele, se va arunca la picioarele ei și o va ruga să spună adevărul. Credea atît de mult în ea, încît era convins că va avea puterea să-l salveze așa cum o salvase și el cîndva.

Cu aceste gînduri, trecu noaptea. În pustietatea celulei sale, lăcrima la gîndul că Sylvia fusese înșelată, spunîndu-i-se că el murise, ca să-l uite. Cinci ani ! Trebuie să fie mare. Fetița mea e acum o femeie ! Dar sînt sigur că a rămas o copilă, dulce și gingașă. Cît de mult va suferi cînd va auzi despre chinurile pe care le-am îndurat. Oh, iubita mea, n-ai murit ! Privi repede în jur, de parcă s-ar fi temut să nu-l spioneze cineva, scoase din buzunar un pachețel, îl pipăi drăgăstos, îl ridică la buze și-l sărută ca pe o amuletă sfințită, în stare să-i deschidă poarta spre libertate.

CAPITOLUL 8

Evadarea

Cîteva zile mai tîrziu, la 23 decembrie, Maurice Frere fu alarmat de o știre neliniștitoare. Rufus Dawes fugise din închisoare ! Căpitanul Frere inspectase închisoarea după-amiază și avusese impresia că ciocanele loveau cu hărnicie, iar lan-

ţurile zornăiau vesel. „Cîinii, se gîndesc la sărbătorile de Crăciun!", îi spuse el gardianului. „Se bucură că vor mînca bine!". Deţinutul care şedea cel mai aproape de el rîse înţelegător, aşa cum rîd deţinuţii şi şcolarii de glumele superiorilor. Totul părea în ordine. Dealtfel, Frere nu se putu abţine să nu-l tachineze pe Rufus Dawes: „Ai ghinion, drăguţule", îl luă în rîs, „bricul pleacă mîine dimineaţă, iar tu vei sărbători Crăciunul în mină". Avu satisfacţia să-l vadă pe Rufus Dawes ducînd în tăcere mîna la bonetă şi continuînd să spargă pietre. Lanţurile duble şi munca grea erau mijloace sigure pentru înfrîngerea rezistenţei unui om. Nu-i de mirare, deci, că lui Frere nu-i veni să-şi creadă urechilor cînd, în seara aceleiaşi zile, i se povesti că Rufus Dawes s-a eliberat din cătuşe, s-a căţărat în plină zi pe zidul închisorii, a traversat strada Macquarie şi a dispărut în munţi.

„Dar cum a fost posibil aşa ceva, Jenkins?", răcni el, de îndată ce ajunsese la curte.

„Dracu să mă ia dacă ştiu, Înălţimea-voastră", răspunse Jenkins. „A sărit zidul cît ai zice peşte, Scott a tras, dar nu l-a nimerit, apoi am auzit flinta santinelei, însă şi acesta a greşit ţinta".

„A greşit ţinta!", răcni Frere. „Sînteţi cu toţii nişte netrebnici! Nu ştiţi să nimeriţi nici măcar o claie de fîn de la douăzeci de paşi distanţă! Şi ticălosul era doar la trei paşi de carabinele voastre!"

Bietul Scott, care stătea, întruchipare a fricii, lîngă cătuşele goale, bîigui ceva despre soarele care-l orbise. „Nu ştiu cum mi s-a putut întîmpla una ca asta, sir. Ar fi trebuit să-l nimeresc. Pot spune chiar că l-am atins în trecere, pe cînd escalada zidul".

Cineva străin ar fi putut crede că se vorbea despre o vînătoare de porumbei.

„Povestiţi-mi exact cum s-a întîmplat", ordonă Frere, înjurînd.

„Tocmai făceam rondul, Înălţimea-voastră, cînd l-am auzit pe Scott ţipînd. Cînd m-am întors, am văzut lanţurile lui Dawes zăcînd jos, iar pe el căţărîndu-se peste grămada de pietre. Cei doi oameni din dreapta mea săriră în sus, iar eu, crezînd că e un plan aranjat dinainte, i-am ţinut în şah cu carabina, conform dispoziţiilor, şi am răcnit la ei că trag, dacă mişcă vreunul. Apoi am auzit împuşcătura lui Scott şi oamenii au strigat. Cînd m-am uitat în jur, dus a fost".

„A mai crîcnit careva ?"

„Nu, sir. Întîi m-am zăpăcit. Dar au venit apoi în fugă Parton, Haines și domnul Short, și am cercetat îndată cătușele".

„Și totul era în ordine ?"

„Da, Înălțimea-voastră. Oamenii au jurat că n-au știut nimic. Cînd Dawes s-a dus la masă, lanțurile sale erau în stare bună".

Frere se aplecă, luînd cătușele. „La dracu ! Dacă vă neglijați în asemenea hal datoria, vă dau afară. Ia privește aici, amice !"

Cele două belciuge de la gleznă erau distruse. Unul fusese pilit, celălalt — spart cu forța.

„Nu știu de unde a avut pila", spuse gardianul Short.

„Ei, drăcie ! Habar n-aveți de nimic, pînă nu se întîmplă nenorocirea. O să vă instruiesc vreo lună-două, ca să vă treziți ! Ce înseamnă „nu știu" ? Mă mir că nu-s deschise larg toate ușile celulelor și că domnii pușcăriași nu iau masa la guvernator !"

Ochiul ager al lui Frere zărise lîngă belciugele sparte un ciob de faianță.

„Cu asta aș putea să pilesc cea mai dură bucată de fier, e clar ca lumina zilei. Ar fi trebuit să fiți cu mine pe Sarah Island, domnule Short".

„A fost o întîmplare nefericită, căpitane Frere", se apără Short. „Nu se mai poate schimba nimic".

„O întîmplare !", urlă Frere. „Scutiți-mă de vorbe. Cum dracu l-ați putut lăsa să scape ?"

„S-a urcat pe grămada de pietre", explică Scott. „Și apoi a sărit, probabil, pe acoperișul șopronului. Am tras după el, dar trecuse deja peste zid".

Frere aprecie distanța și admiră fără să vrea performanța sportivă pe care știa s-o prețuiască din proprie experiență.

„O săritură pe cinste !", spuse el. Apoi își aduse aminte de teribila nedreptate pe care i-o făcuse deținutului, și o frică instinctivă îl făcu să adauge : „Un tip ca acesta nu se teme nici de o crimă, cînd se vede la ananghie. În ce direcție a luat-o ?"

„Pe strada Macquarie, apoi în sus, spre munți. Erau puțini oameni pe stradă. Domnul Mays de la Ster Hotel a încercat să-l oprească, dar el i-a dat un brînci, încît a căzut jos. A zis că tipul alerga ca o căprioară".

„Dacă nu-l prindem pînă deseară, trebuie să promitem o recompensă", spuse Frere și dădu să plece. „Puneți pază dublă, așa ceva e contagios". Și, zicînd acestea, se grăbi să se întoarcă la cazarmă.

Semnalul de alarmă zbură prin tot orașul, iar patrula călare de pe șosea se grăbi cît putu, ca să găsească urma celui dispărut. Dar se lăsă noaptea și încă nu-l prinseseră. Polițiștii, care se întoarseră frînți de oboseală și decepționați, declaraseră că se ascunde, probabil, în vreo văgăună a munților din spatele orașului, și că numai foamea îl va sili să se predea.

Între timp, vestea se răspîndi grație sistemului organizat de guvernatorul Arthur. Pînă a doua zi la prînz, fiecare stație de semnalizare de pe coastă știa : deținutul pe viață nr. 8942 a evadat. Dar chiar dacă „Hobart Town Gazette" trîmbiță această noutate sub titlul „Fugă temerară", pe cei mai mulți dintre cititorii îi lăsă destul de rece faptul că vasul *Mary Jane* pornea la Port Arthur fără Rufus Dawes.

Existau însă și oameni pe care faptul acesta nu-i lăsă deloc indiferenți. Maiorul Vickers, de exemplu, era revoltat că mult lăudatele lui măsuri de siguranță eșuaseră. Revoltei sale îi corespundea necazul domnilor Jenkins, Scott și Co., care fuseseră, deocamdată, suspendați din serviciu și amenințați cu concedierea definitivă. Domnul Meekin trăia sub o tensiune permanentă de cînd un monstru atît de periculos își făcea mendrele în apropierea imediată a evlavioasei sale persoane. Sylvia fu cuprinsă de o agitație nervoasă. Și căpitanul Frere se temea teribil. Zece minute după ce ajunsese la cazarmă, plecă din nou în galop și străbătu tot teritoriul, pînă spre nord. În zorii zilei următoare, urcă în munți și cercetă, cu un cîine, văgăunile. Se oferise să dubleze recompensa și interogă el însuși o serie de persoane suspecte. Se știa că el inspectase închisoarea cu cîteva ore înaintea evadării deținutului, iar eforturile lui fură atribuite nu numai zelului, ci și furiei sale. „Scumpul nostru prieten simte că reputația lui e în joc", îi spuse Sylviei diaconul, cu prilejul ospățului de Crăciun. „E atît de mîndru de faptul că știe toate trucurile și vicleșugurile acestor oameni nefericiți, încît gîndul că cineva l-ar fi putut înșela îi este odios".

În ciuda tuturor explorărilor, Dawes rămase dispărut. Hangiul cel gras de la Star Hotel fu ultimul care-l văzuse. Arșița după-amiezii de vară păru să-l fi înghițit.

CAPITOLUL 9

Scrisoarea lui John Rex

„Cercul intim de prieteni“ pe care maiorul Vickers îl pomenise cu ocazia primei sale vizite în fața domnului Meekin devenise acum mai mare decît planificase inițial. Maiorul se gîndise la început doar la o masă festivă la care să participe logodnicul fiicei sale și clericul, se văzu silit să le întrețină și pe doamnele Protherick și Jellicoe, precum și pe domnii Mc Nab din garnizoană și pe domnul Pounce din administrația civilă. Masa restrînsă se transformase într-o serată festivă.

Discuția se învîrtea în jurul subiectului la modă — evadarea deținutului.

„Ce se mai aude în legătură cu Dawes ?“, întrebă domnul Pounce.

„Pînă acum, nimic nou“, răspunse Frere, morocănos. „Dar n-o să mai dureze mult. Am trimis în munți o duzină de oameni“.

„Probabil că nu e ușor, pentru un deținut, să scape de urmăritori“, spuse Meekin.

„Oh, nu trebuie numaidecît să fie prins, dacă la asta vă referiți“, răspunse Frere. „Foamea îl va alunga din bîrlogul lui. Vremea tîlharilor de codru a trecut, iar în zilele noastre sînt prea puține șanse ca cineva să poată rezista multă vreme în felul ăsta“.

„Așa-i“, spuse domnul Pounce, între două linguri de supă. „S-ar putea crede că providența a predestinat această insulă pentru a fi o colonie penitenciară. În ciuda climei fericite, vegetația e atît de sărăcăcioasă, încît nimeni nu poate trăi de pe urma ei“.

„Toate-s bune și frumoase“, îi spuse Mc Nab Sylviei, „dar mi se pare îndoielnic ca providența să fi creat Tasmania doar pentru a fi colonie penitenciară“.

„Și mie“, confirmă Sylvia.

„Nu știu“, interveni doamna Protherick. „Defunctul meu soț a spus că, pesemne, o mînă atotputernică a aranjat coloniile de deținuți de-a lungul coastei, căci țara e atît de sterilă“.

„Da, Port Arthur n-ar putea fi mai potrivit așezat nici chiar dacă ar fi fost creat special în scopul ăsta“, confirmă Frere. „De-a lungul întregii coaste, de la Tenby pînă la Sfînta Elena, nu crește nici măcar atîta verdeață cît să se sature o persoană. Pe coasta de vest e și mai rău. Dacă mă gîndesc la ceea ce era altădată, sir, îmi aduc aminte. . .“

„Ce voiam să spun ?“, îl întrerupse Meekin. „C-am adus ceva interesant, confesiunea lui Rex“.

„Confesiunea lui Rex ?“

„Da, o relatare a aventurilor sale după plecarea de la Macquarie Harbour. Vreau s-o trimit episcopului“.

„Oh, aş vrea s-o citesc şi eu“, spuse Sylvia, roşind. Ştiţi doar că povestea acestor oameni nefericiţi mă interesează personal“.

„E o temă interzisă, draga mea“.

„Nu, papa, nicidecum. Chestiunea nu mă mai nelinişteşte ca pînă acum. Trebuie să mi-o daţi s-o citesc, domnule Meekin“.

„Probabil că totul e minciună, de la un capăt la celălalt“, spuse Frere, sumbru. „Acest ticălos n-ar fi în stare să spună adevărul nici dacă viaţa lui ar depinde de asta“.

„Îl judecaţi greşit, căpitane Frere“, îl asigură Meekin. „Nu toţi deţinuţii sînt păcătoşi înrăiţi ca Rufus Dawes, Rex s-a căit sincer. I-a scris, dealtfel, o scrisoare emoţionantă şi tatălui său, la Londra“.

Vickers tresări : „O scrisoare ! Ştiţi doar, conform dispoziţiilor nu poate fi trimisă nici o scrisoare necenzurată prietenilor sau rudelor deţinuţilor“.

„Ştiu asta, domnule maior, tocmai din această cauză v-am adus scrisoarea, ca s-o citiţi. Mie mi se pare că respiră aerul adevăratei evlavii“.

„Daţi-mi scrisoarea“, zise Frere.

„Iat-o“. Meekin scoase un pacheţel. „Cu permisiunea doamnelor, o voi citi după-masă. E foarte interesantă“.

Doamnele Protherick şi Jellicoe schimbară priviri mirate. „Închipuie-ţi, scrisoarea unui puşcăriaş-interesantă ! Adevărat, domnul Meekin n-a fost demult în ţară“.

Frere întoarse pacheţelul pe o parte şi pe alta. Era adresat către John Rex senior, pe adresa domnului Blicks, strada Bishopsgate, nr. 38, Londra.

„De ce nu-i scria direct tatălui său ?“, întrebă el. „Cine e acest Blicks ?“

„După cîte ştiu, un negustor onorabil la care a fost angajat contabil nefericitul Rex, pe cînd era mai tînăr. După cum aţi putut constata şi dumneavoastră, nu-i lipseşte deloc cultura“.

„Deţinuţii aceştia sînt cei mai răi“, spuse Vickers. „James, mai toarnă ! În mod obişnuit, nu toastăm cu asemenea

prilejuri, dar azi e Crăciunul, aşadar : Trăiască Majestatea-Sa Regina !“

După ce, cu entuziasmul cuvenit, se toastase pentru regină, Vickers îi rugă pe musafiri să bea în cinstea lui sir John Franklin, ceea ce se făcu, de asemenea, cu respectul cuvenit. „Şi acum daţi-mi voie să vă doresc sărbători fericite şi un an nou cu noroc, sir“, spuse Frere, ţinînd în mînă scrisoarea. „Dumnezeu să ne binecuvînteze pe noi toţi !“

„Amin !“, spuse Meekin, onctuos. „Să sperăm că ne dă ascultare. Şi acum, doamnelor, scrisoarea. Confesiunea vă voi citi-o după aceasta“. Deschise pacheţelul, cu mina satisfăcută a truditorului în via Domnului care strînge prima sa recoltă, şi începu :

„Dragă tată,

Niciodată în viaţa mea, atît de bogată în evenimente, supusă atîtor întîmplări nefericite, nu m-am aflat în faţa unei sarcini atît de dureroase şi sfîşietoare ca azi, cînd îţi scriu din acest loc trist — din închisoarea înconjurată de apele oceanului — eu, omul aruncat în vîltoarea celei mai amare mizerii. . .“

„Ce poetic !“, comentă Frere.

„Asemenea unui copac uriaş am rezistat multor intemperii, dar vai, acum nu mai sînt decît un trunchi golaş, de pe care au căzut toate frunzele şi crengile. Deşi mă apropii cu paşi repezi de mijlocul vieţii, nu ocup un loc onorabil în societate. În schimb, voi purta, în curînd, pecetea ruşinii, dezonoranta haină de deţinut la P. A., adică la Port Arthur, „Patria ticăloşilor. . .“

„Bietul om !“, spuse Sylvia.

„Emoţionant, nu-i aşa ?“, spuse şi Meekin, continuînd : „Sfîşiat de griji şi chinuri, trăiesc printre *paria* societăţii. Situaţia mea de acum şi starea sufletească nu le vei găsi nicăieri descrise mai bine ca în psalmul 102, versetele 4 pînă la 12, şi te rog, dragă tată, să le citeşti cu mare atenţie înainte de a te apleca din nou asupra scrisorii mele. . .“

„Alo !“, spuse Frere, scoţînd carneţelul său. „Cum scrie acolo ? Mai repetaţi cifrele !“

Domnul Meekin făcu întocmai.

„Mai departe“, spuse, rînjind, Frere. „Îndată am să vă tălmăcesc scrisoarea asta“.

„Oh, dragă tată, te implor să renunţi la lectura cărţilor laice. Îndreaptă-ţi gîndurile către cele sfinte şi străduieşte-te să fii demn de harul Domnului“. Pslamul 73, 2. Pînă şi eu,

în starea mea jalnică, nu sînt lipsit de speranță. Pslamul 35, 18. „Vreau să-ți mulțumesc în fața mulțimii și printre mulți vreau să te laud...“

„Cîinele!“, se revoltă Vickers. „Doar n-o să-mi spuneți că îl credeți, domnule Meekin?“

„Mai așteptați încă un moment, pînă ce termin“, spuse clericul, cu o ușoară dojană.

„Pînă și aici, în închisoare, sîntem înconjurați de intrigi. Din păcate, trebuie să constat că o presă desfrînată împroașcă venin, deși autoritățile și superiorii sînt apreciați și stimați de toți deținuții rezonabili. Mă bucur însă comunicîndu-ți că odioșii calomniatori sînt expuși urii și disprețului general. Cu toate eforturile lor, nu vor realiza nimic. Totuși, dragă tată, ți-aș face o recomandare: nu citi ziarele din colonii, căci abundă în mîrșăvii și calomnii...“

„Asta e o aluzie la dumneavoastră, Frere“, spuse Vickers, zîmbind. „Vă mai aduceți aminte ce s-a scris despre prezența dumneavoastră la alergările de cai?“

„Firește“, răspunse Frere. „Ce ticălos! Citiți mai departe, domnule Meekin“.

„Să nu-i crezi nici pe inamicii guvernului, pe cei care relatează despre atrocități. Port Arthur nu mai este azi locul teribil înfățișat de niște scribi răzbunători. Într-adevăr, uneori deținuții sînt biciuiți ori primesc alte pedepse aspre, dar numai în cazuri excepționale. După părerea mea, biciul e folosit doar împotriva celui care-l merită...“

„E cazul lui“, spuse Frere, spărgînd o alună.

„Pasajele din Biblie pe care diaconul le citează atît de des îmi aduc alinarea, iar după încercarea nechibzuită de a-mi redobîndi libertatea, am toate motivele să-i fiu recunoscător pentru bunăvoința ce-mi arată. Moartea — moartea groaznică, a trupului și a sufletului — ar fi fost soarta ce o meritam, dar prin clemența Atotputernicului, acest potir a trecut pe lîngă mine, dumnezeu m-a cruțat, pentru a mă putea pocăi. Diaconul, un om foarte evlavios, spune că furtul nu aduce niciodată cîștig. „Adunați, în schimb, comori în ceruri, unde acestea nu sînt roase de molii“. Cu cinstea ajungi departe, de asta sînt convins. N-aș mai cădea în păcat nici pentru o mie de lire. Psalmul 38, 14. Cînd mă gîndesc la zilele fericite petrecute cu bunul Blicks, în vechea casă din Blue Anchor Yard, cînd îmi amintesc de ușurința mea care m-a făcut să păcătuiesc, furînd stofe scumpe, ceasuri, butoni, inele și bijuterii, mă copleșesc regretele și mă refugiez în rugăciune.

Psalm 5. Oh, cît de păcătos sînt! Cu toate astea jur că, cu ajutorul Domnului, voi încerca să mă întorc pe calea cea bună şi, după voia şi cuvîntul lui Isus Cristos, voi fi izbăvit. Psalm 100, 74. Dacă mai sînt în viaţă, o datorez exclusiv căpitanului Frere, care a avut generozitatea să ateste că nu s-au comis atrocităţi atunci cînd noi, adică Shiers, Barker şi alţii, am pus mîna pe *Osprey*. Roagă-te pentru căpitanul Frere, dragă tată. E un om bun şi, deşi slujba lui e, desigur, chinuitoare, nu-şi poate permite, ca ofiţer şi funcţionar de stat, luxul milei personale sau al răzbunării...“

„Dracu' să-l ia pe acest ticălos!“, strigă Frere, care se făcuse roşu ca sfecla.

„Salută-i, din partea mea, pe Sarah şi pe micuţul William, ca şi pe toţi prietenii care-şi mai aduc aminte de mine. Fie ca soarta mea să le slujească drept avertisment şi să-i ferească de ispită. O conştiinţă curată e mai preţioasă decît aurul; mizeria care succede căderii în păcat nu poate fi salvată de nici o sumă de bani, oricît de mare. Nu sînt sigur că te voi mai vedea vreodată, dragă tată, căci sînt condamnat pe viaţă, dacă guvernul nu-şi schimbă planurile, oferindu-mi ocazia să-mi redobîndesc libertatea prin muncă grea.

Dumnezeu să te aibă în pază, dragă tată — ţi-o doreşte fiul tău nefericit,

John Rex

P. S. Chiar dacă păcatul vostru e roşu ca sîngele, va deveni alb ca neaua“.

„Asta-i tot?“, întrebă Frere.

„Da, sir. O scrisoare emoţionantă“.

„Într-adevăr“, îşi dădu cu părerea Frere. „Daţi-mi-o pentru o clipă, domnule Meekin“.

Luă paginile şi se adînci încruntat în epistola lui John Rex, aruncînd, din cînd în cînd, cîte o privire asupra cifrelor.

„Mi-am închipuit!“, spuse el. „Cu pasajele din Biblie trebuie să fie o treabă necurată. Un truc vechi, dar aplicat cu mare rafinament“.

„Ce vreţi să spuneţi?“, întrebă Meekin derutat.

„O clipă!“, strigă Frere, vizibil mîndru de agerimea lui. „Acest document preţios conţine o veste foarte îmbucurătoare. Onorabilul domn e, evident, tăinuitor. Încercaţi personal, domnule Meekin. Aici e scrisoarea, iar aici aveţi un creion. Căutaţi primul pasaj citat din Biblie. E psalmul 102, versetele 4 pînă la 12, nu-i aşa? Foarte bine. Sînt nouă versuri, da? Subliniaţi, deci, consecutiv, nouă cuvinte, şi anume de

la cuvîntul al doilea al citatului, unde se spune : În situaţia mea tristă, şi aşa mai departe. Aţi găsit ?"
„Da", spuse Meekin mirat, timp în care ceilalţi se aplecară curioşi deasupra mesei.
„Bine. În continuare, citează versul 18 al psalmului 35, da ? Număraţi acum optsprezece cuvinte, subliniaţi-le pe următoarele cinci, apoi iar optsprezece şi subliniaţi cinci. Sînteţi gata ?"
„O clipă. Şaisprezece, şaptesprezece, optsprezece. Autorităţile şi superiorii".
„Continuaţi pînă ce ajungeţi la „pasajele din Biblie". V-aş ruga să-mi mai turnaţi un pahar, Vickers".
„Ah", spuse Meekin, după un timp. „Aici scrie : „Pasajele din Biblie pe care diaconul le citează atît de des...". Dar găsesc, domnule Frere..."
„Puţină răbdare", spuse Frere, rîzînd. „Cum sună următorul citat ? Aha, nu e indicat locul exact, deci va trebui să numărăm cuvintele. Cîte sînt ?"
„Adunaţi, în schimb, comori în ceruri, unde acestea nu sînt roase de molii", citi Meekin, nu fără revoltă. „Treisprezece cuvinte".
„Număraţi treisprezece cuvinte şi subliniaţi-l pe al treisprezecelea. Trucul cu pasajele din Biblie să i-l vîndă altuia, mai prost".
„O mie", spuse Meekin". Ah, mai văd şi cuvîntul lire. Deci : „O mie de lire".
„Ca text următor, avem psalmul 38, şi anume versetul 14. Faceţi ca mai înainte, număraţi cîte patrusprezece cuvinte şi subliniaţi următoarele opt. Ce vine după asta ?"
„Psalmul 5".
„Fiecare al cincilea cuvînt, deci. Mai departe, mai departe. „Să mă întorc..." şi... da. Cu asta am ajuns la psalmul 100. Ce verset ? 74. Număraţi şaptezeci şi patru de cuvinte şi subliniaţi-le".
Domnul Meekin numără. Toţi erau atenţi.
„Aşa... Şi acum citiţi cuvintele subliniate, Meekin, şi o să vedeţi că am dreptate".
Faţa lui Meekin se făcu tot mai roşie, în timp ce citea : „În situaţia mea tristă, nu sînt lipsit de speranţă... în închisoarea din Tasmania, autorităţile şi superiorii sînt... obiectul urii şi al dispreţului general... citeşte ziarele din colonii, care vorbesc despre atrocităţile lor — biciuirea şi alte pedepse... se dau pentru păcate uşoare... O mie de lire... în casa veche

din Blue Anchor Yard... stofe scumpe și ceasuri, butoni, inele și bijuterii... eu... vreau... să încerc... să mă întorc... și... apoi... răzbunare".

„Ei, doamnelor și domnilor", zise Maurice și privi, rînjind, în jur, „ce părere aveți despre asta ?"

„Remarcabil !", spuse domnul Pounce. „Cum ați dibuit-o, Frere ?"

„Oh, n-a fost prea greu", răspunse Frere, pe un ton care trăda contrariul. „Asemenea treburi sînt specialitatea mea. În comparație cu alte scrisori pe care le-am văzut, aceasta e destul de grosolan ticluită. Dar respiră aerul adevăratei evlavii, nu-i așa, Meekin ?"

Domnul Meekin se înfurie. „Găsesc că sînteți lipsit de tact, căpitane Frere. Fără îndoială, e o glumă reușită, dar mărturisesc că nu-mi place să glumesc cu asemenea lucruri. Într-adevăr, nu înțeleg cum se poate distra cineva cu atîta cinism pe marginea scrisorii bietului om către bătrînul său tată. Scrisoarea mi-a fost încredințată mie, unui cleric, în calitate de pastor creștin".

„Păi tocmai despre asta-i vorba. Derbedeii îi duc de nas pe preoți — vă rog să mă iertați — și-i transformă pe bieții „pastori creștini" în ajutoarele lor inconștiente. Cîinele, ce-o fi rîs pe-nfundate cînd v-a dat scrisoarea !"

„Căpitane Frere", spuse Meekin, care, furios și revoltat la culme își schimbă culoarea ca un cameleon, „sînt convins că interpretarea dumneavoastră este falsă. Cum ar fi putut, bietul om, să conceapă atît de bine un document secret ?"

„Dacă vă referiți la realizarea scrisorii trucate", răspunse Frere, „am să vă lămuresc cu plăcere. Presupun că avea la îndemînă o Biblie cînd a scris scrisoarea ?"

„Firește. Eu i-am permis să folosească Sfînta Scriptură, căpitane Frere. Aș fi considerat incompatibil cu funcția mea să i-o interzic".

„Natural. Acesta e punctul unde voi, preoții, ne băgați bețe-n roate. Ar fi mai sănătos dacă v-ați gîndi mai puțin la „misiunea dumneavoastră sfîntă" și ați deschide mai bine ochii..."

„Maurice ! Dragul meu Maurice !"

Frere făcu o încercare de a drege lucrurile. „Îmi cer scuze, Meekin" spuse el, „dar eu îi cunosc prea bine pe ticăloșii ăștia. Am trăit destulă vreme lîngă ei, am fost cu ei pe același vas, am băut cu ei și am stat de vorbă cu ei, le cunosc toate tertipurile. Biblia e singura carte la care ei au acces,

iar textele Bibliei sînt singurul lucru ce și l-au însușit vreodată. Ce carte să folosească, deci, pentru scopurile lor diabolice — ei, care n-au în cap decît planuri de evadare și conjurații — decît asta, pe care domnul diacon le-o lasă cu atîta bunăvoință ?"

Chipul lui Maurice Frere trădă silă, dar și o bună doză de mulțumire de sine.

„Doamne, e groaznic", spuse Meekin, care era egocentric, dar nu și nerezonabil. „Groaznic. . ."

„Dar, din păcate, adevărat", completă domnul Pounce.

„Pe sufletul meu !", exclamă cinstitul Mc Nab. „Mi se pare că tot sistemul nu favorizează opera de perfecționare morală".

„Domnule Mc Nab, sînteți amabil să-mi dați puțin vinul de Porto ?" ceru Vickers, legat de mîini și de picioare de prescripțiile sale de serviciu. Și, în felul acesta, discuția despre metodele de pedepsire, care amenința să alunece pe o pantă periculoasă, fu înăbușită într-o manieră înțeleaptă. Sylvia însă, din curiozitate ori împinsă de dorința de-a alina necazul clericului, cînd părăsi camera luă „confesiunea" ce zăcea lîngă paharul cu vin al lui Meekin.

„Vă rog, domnule Meekin, serviți-vă", spuse Vickers, cînd ușa se închise în urma doamnelor. „Povestea acestei scrisori bizare este regretabilă, dar vă puteți baza pe Frere, de asta vă asigur. Se pricepe la pușcăriași mai bine decît oricare de pe insulă".

„Pesemne că v-ați ocupat pe-ndelete de aceste elemente criminale, căpitane Frere".

„Într-adevăr, stimabile, le cunosc toate tertipurile și vicleșugurile. Am să vă destăinui principiul meu de bază. Cred că provine de la un francuz, dar asta nu contează : „Împarte și stăpînește !"[1]. Ticăloșii ăștia trebuie ațîțați unul împotriva altuia".

„Oh !", spuse Meekin.

„E singura cale. Vedeți, dacă deținuții ar fi atît de solidari ca noi, n-am putea rămîne pe insulă nici măcar o săptămînă. Dar pentru că nimeni nu îndrăznește să aibă încredere în vecinul său, eșuează orice răscoală".

„Așa o fi", spuse bietul Meekin.

„Puteți să-mi dați crezare, sir. Dacă-aș avea mînă liberă, aș face ca nici unul dintre pușcăriași să nu mai poată spune

[1] Divide et impera.

nimic vecinului din dreapta fără ca vecinul din stînga să nu-mi relateze imediat cele spuse. Aș promova spionii și i-aș face pe ticăloși propriii lor supraveghetori. Ha-ha !“

„Un asemenea procedeu ar prezenta, desigur, multe avantaje, dar și numeroase dezavantaje, căpitane Frere. Ar trezi cele mai josnice instincte și ar atrage după sine un șir nesfîrșit de minciuni și mîrșăvii. Asta e sigur“.

„Așteptați !“, strigă Frere. „Poate voi avea, cîndva, ocazia să-mi pun în aplicare principiul. Deținuții ! Cerule, nu există decît o singură metodă să le vin de hac. Le dau tutun cînd se poartă frumos și-i biciuiesc cînd se nărăvesc“.

„Îngrozitor !“, spuse clericul, cu oroare. „Vorbiți despre ei ca despre niște animale sălbatice“.

„Aștia sînt“, răspunse Maurice Frere, cu indiferență.

CAPITOLUL 10

Aventurile răsculaților

Lîngă zidul nu prea înalt care împrejmuia grădina, inundată de o vegetație luxuriantă, se găsea o bancă. Crengile copacilor englezești, plantați cu mulți ani în urmă, se aplecau adînc, iar printre frunzele tremurătoare se zăreau licărind apele fluviului. Sylvia stătea cu fața spre golf și cu spatele spre casă. Deschise pachețelul răpit domnului Meekin și începu să citească. Foile de hîrtie erau acoperite cu litere mari și apăsate. Titlul suna cam așa : „Descrierea suferințelor și a aventurilor unora dintre cei zece deținuți care au capturat bricul *Osprey* la Macquarie Harbour, Tasmania, notate de unul din mai sus-amintiții deținuți în închisoarea din orașul Hobart, unde își ispășește în prezent pedeapsa pentru păcatele sale“.

După ce Sylvia citise această frază bombastică, se opri o clipă. Povestea revoltei, cel mai important eveniment din copilăria ei, era în mîinile sale. Nu-și putea explica de ce avea sentimentul că relatarea — în măsura în care va fi veridică — îi va dezvălui ceva ciudat și înspăimîntător, care o apăsa de ani de zile, urmărindu-i ca o umbră gîndurile. Ardea de nerăbdare să citească în continuare și, totuși, ezita să desfacă filele, așa cum, copilă fiind, ezitase să deschidă, mai mult decît de un lat de palmă, ușa camerelor întunecoase în care dorea și, totodată, se temea să intre. Dar în clipa următoare învinse ezitarea.

„Cînd, de la cartierul general, sosi ordinul să fie dizolvată colonia penitenciară Macquarie Harbour, comandantul (maiorul Vickers de la regimentul nr. . .) şi majoritatea deţinuţilor se îmbarcară pe o navă colonială, îndreptîndu-se spre oraşul Hobart. Un bric construit la Macquarie Harbour urma să pornească la drum peste cîteva zile, sub comanda căpitanului Maurice Frere. La bordul bricului se aflau domnul Bates, cu funcţia de pilot, patru soldaţi şi zece deţinuţi. Soţia şi fata comandantului erau, de asemenea, la bord".

„Cît de ciudat sună toate astea", gîndi fata.

„La 12 ianuarie 1834, am ridicat pînzele, iar în după-amiaza aceleiaşi zile am aruncat ancora în afara Porţii Iadului. Deoarece o briză dinspre nord-vest făcea imposibilă trecerea digului de nisip, domnul Bates pilotă vasul înapoi, în golful Wellington, unde am rămas toată ziua următoare. După masă, căpitanul Frere luă una dintre bărci şi, împreună cu doi soldaţi plecă la pescuit. Nu mai erau la bord decît domnul Bates şi ceilalţi doi soldaţi. William Cheshire propuse să capturăm bricul. La început, m-am împotrivit, căci nu doream vărsare de sînge, dar Cheshire şi ceilalţi, care ştiau că mă pricep la navigaţie — în zilele mele fericite fusesem pe mare — mă ameninţară cu moartea în cazul că refuzam participarea. Astfel, începurăm să cîntăm, stînd pe puntea anterioară. Cînd unul dintre soldaţi veni să vadă despre ce e vorba, fu luat cu asalt. După aceea, Lyon şi Riley au prins santinela. Eu, care manifestasem prea puţin interes la început faţă de această acţiune şi participasem forţat, simţeam treptat că îmi surîdea libertatea, inima îmi bătea mai tare şi eram gata să jertfesc totul pentru atingerea ţelului. Mă animau speranţe temerare şi eram ca scos din minţi. Am preluat comanda peste nefericiţii mei tovarăşi şi sînt convins — oricît de greu am păcătuit împotriva legii — că am reuşit să împiedic actele de violenţă la care s-ar fi dedat aceşti oameni sălbăticiţi".

„Bietul om", gîndi Sylvia, convinsă de minciunile lui Rex. Credea că, într-adevăr, n-are nici o vină.

„Domnul Bates era jos, în cabină. Cînd Cheshire îl invită să se predea, încercă să se apere eroic, dar Barker ţinti prin geam. Ca să apăr viaţa soţiei şi a fiicei comandantului, l-am împins, iar glonţul a nimerit doar rama uneia dintre ferestrele provei. Între timp, soldaţii pe care-i legasem pe puntea anterioară îşi croiră drum prin chepeng şi încercară să coboare. Cheshire trase în primul, iar pe celălalt îl doborî cu patul puştii. Omul cu rana îşi pierdu echilibrul şi, fiindcă bricul

începuse să se clatine din cauza mareei, căzu peste bord. Asta a fost — grație Domnului — singura victimă a revoltei.

Domnul Bates își dăduse seama că sîntem stăpîni pe punte. Se declară învins, cu promisiunea noastră că le vom duce tefere la țărm pe soția și fata comandantului. I-am spus să ia cu el tot ce avea nevoie și am dat ordin să se coboare barca de salvare. În acest timp, sosi căpitanul Frere cu cealaltă barcă și încercă să urce la bord, dar barca fu mînată de valuri. Eram decis să lupt pentru libertatea mea, ceilalți — la fel, astfel încît le-am spus oamenilor din barcă și căpitanului că vom deschide focul dacă nu se predau. Căpitanul Frere refuză și voi să întreprindă o nouă încercare de a ajunge la bord, dar cei doi soldați trecură de partea noastră și zădărniciră încercarea lui. Între timp, barca plină cu prizonieri fu pregătită de plecare. L-am mutat pe căpitanul Frere în ea, am urcat în cea de a doua barcă și i-am silit pe căpitanul Frere și pe domnul Bates să vîslească spre țărm. Apoi am remorcat barca de salvare și ne-am întors la bric, unde pusesem santinele, de frică să nu ni-l ia înapoi.

În zori, ne-am adunat pe punte și ne-am sfătuit în privința împărțirii alimentelor. Cheshire voia ca pe cei debarcați să-i expună morții prin inaniție, dar Lesly, Shiers și cu mine am pledat în favoarea unei partajări drepte. După o dispută lungă și violentă, umanismul triumfă : alimentele fură puse în barcă și duse la țărm. Cînd le-am scos din barcă și le-am predat, domnul Bates ne-a adresat următoarele cuvinte : „Oameni buni, n-am putut spera niciodată că veți fi atît de generoși cu noi, căci știu că sînt puține alimente la bord. Cînd mă gîndesc că veți avea de parcurs un drum lung, fără un corăbier experimentat și cu o navă insuficient echipată, încercarea voastră mi se pare temerară. Domnul să vă aibă în pază și să vă ferească de pericolele pe care, după toate probabilitățile, le veți avea de îndurat pe marea furtunoasă". Doamna Vickers și-a exprimat bucuria că am fost atît de bun cu ea, mi-a urat mult noroc și mi-a promis că va interveni în favoarea mea, de îndată ce se vor întoarce în orașul Hobart. Cînd am plecat, au strigat cu toții „ura !" și ne-au dorit o călătorie plăcută, pentru că am fost atît de omenoși să împărțim proviziile cu ei.

După micul dejun, ne-am apucat să aruncăm peste bord încărcătura mai ușoară din magazie, ceea ce ne-a răpit timpul pînă la prînz. După masă, am aruncat o ancoră mică, agățată de o frînghie, apoi am ridicat ancora, deoarece, între timp,

mareea se oprise, și am deplasat vasul pînă ce am ajuns lîngă două insule, numite Cap și Bounet. Toți au trebuit să urce pe punte, ca să încetinim, iar după ce am ridicat ancora, am coborît barca, remorcată de bric. În felul acesta, am trecut fără nici un incident peste digul de nisip. Începu să adie o ușoară briză din sud-vest. Am tras o împușcătură de flintă, ca semnal, către cei rămași, că sîntem în siguranță și am pornit în larg".

Sylvia se opri din lectură, năpădită de gînduri chinuitoare. Își mai aducea aminte de împușcătură și de lacrimile mamei ei. Restul însă era învăluit în ceață. Imagini voalate treceau ca niște umbre prin fața ochilor ei. Lectura acestei povestiri ciudate îi provocă o agitație fără seamăn. Deși relatarea abunda în ipocrizie și evlavie aparentă, era lesne vizibil că povestitorul nu încercase să facă mai impresionantă povestea născocind fapte, deși pe alocuri înfățișate altfel lucrurile, pentru ca el să apară într-o lumină favorabilă, lingușindu-i pe oamenii de a căror bunăvoință depindea acum. Întreprinderea temerară plănuită și înfăptuită acum cinci ani era descrisă cu obiectivitatea care (deoarece poartă pecetea adevărului, silind fantezia cititorului să adauge de la sine amănuntele terifiante neamintite) e mai potrivită să trezească mila decît o descriere detaliată. Tocmai prozaismul relatării lăsă loc presupunerilor celor mai sinistre. Sylvia simți că inima îi bate mai tare cînd forța ei imaginativă, romantică, se grăbi să completeze tabloul groaznic schițat de pușcăriaș. Văzu totul în fața ochilor — marea albastră, soarele arzător, vaporul care dispărea încet, oamenii nefericiți de pe țărm, auzi... Oh, oare ce se mișca în tufișurile din spatele ei? Era o pasăre! Cît de nervoasă era!

„Lepădasem — credeam noi — lanțurile pentru totdeauna. Ne sfătuirăm, în cea mai bună dispoziție, cu privire la ceea ce aveam de făcut. Intenția mea era să acostăm lîngă vreo insulă din Marea Sudului, după ce vom fi scufundat bricul. În fața băștinașilor, urma să ne dăm drept marinari naufragiați, iar apoi să nădăjduim că bunul dumnezeu ne va trimite, întru salvare, un vapor oarecare, în drum spre patrie. Pe James Lesly, marinar încercat, l-am numit timonier, și am pregătit călătoria în continuare, de la Birches Rock, cu puținele instrumente de măsurat pe care le aveam. În primul rînd, am sfredelit cele două bărci și le-am lăsat pradă vîntului și valurilor. Am despărțit pe marinari de șoarecii de uscat, iar la ora opt seara ne-am îndreptat spre est-sud-est, făcînd prima

noastră gardă. Cam după o oră, se iscă o furtună puternică dinspre sud-vest. Unii dintre şoarecii de uscat, printre care şi eu, ne-am îmbolnăvit, iar lui Lesly îi venea destul de greu să menţină direcţia ; pe vreme de furtună, ar fi trebuit ca, la cîrmă, să fie, de fapt, doi bărbaţi. Spre dimineaţă m-am tîrît pînă la bord. Vîntul se potolise, dar, verificînd instalaţia de pompare, am constatat că e multă apă în magazie. Lesly îi chemă pe toţi la pompe, dar pompa de la tribord era singura care funcţiona. Din această clipă, nu mai existau la bord decît două lucruri importante : pompa şi timona. Furtuna a ţinut două zile şi o noapte. Bricul naviga cu contraranda redusă la maximum, nu îndrăzneam să strîngem pînzele, fiindcă ne temeam că un eventual urmăritor ne-ar putea ajunge. Spaima vieţii de puşcăriaş era încă vie în sufletele noastre.

În ziua de 16 ianuarie, către prînz, m-am tîrît din nou pe punte şi am schimbat direcţia bricului spre sud-est, căci voiam să evit ruta obişnuită a navelor şi să ocolesc spre sud Noua Zeelandă. Îmi venise în gînd ca, în cazul în care rezervele de alimente s-ar epuiza, să ajungem pînă la coasta sud-americană şi să ne refugiem la nişte creştini. Imediat după aceasta, am fost nevoit să mă retrag în cabină. O săptămînă, m-am zbătut între viaţă şi moarte. Uneori regretam hotărîrea mea, fiindcă Fair îmi spunea mereu că oamenii nu sînt mulţumiţi de direcţia vasului şi că trebuie să întreprind ceva.

În ziua de 21, avu loc o răzmeriţă. Şeful fu Lyon, care susţinea că ne îndreptăm spre Oceanul Pacific, şi că vom naufragia negreşit. Deşi acest pisălog n-avea habar de navigaţie, cerea să ne îndreptăm spre sud, deoarece ne aflăm la nord de insulele Prieteniei. Dacă vom acosta acolo, spunea el, vom putea cere ajutor băştinaşilor. În zadar Lesly le spuse că, navigînd înspre sud, vom ajunge la cîmpiile cu gheţari. Barker, care navigase pe o balenieră, le vîrî în cap că în preajma acelor meridiane e cald, deci că nu pot exista gheţari. După multă tevatură, Lyon s-a repezit la timonă. Russen scoase unul din pistoalele lui Bates şi-l împuşcă, după care toţi îşi reluară locurile. Gestul acesta a fost necesar pentru securitatea bricului ; dacă s-ar fi întîmplat la bordul unei nave echipate cu oameni liberi, putea trece drept o măsură aspră, dar inevitabilă. Tumultul de pe punte mă determinase să-mi părăsesc cabina. Am ţinut un scurt discurs şi i-am asigurat pe oameni că sînt în stare să realizez ceea ce le promisesem. Am reuşit să-i conving, deşi, în sinea mea, mă descurajasem şi-mi era dor de uscat. Sprijinit de Lesly şi Barker, am cal-

culat poziția noastră și am schimbat cursul spre nord-est. Bricul făcea unsprezece noduri pe oră cu pînzele contrarandei reduse și cu pompele în continuă activitate. Așa am navigat pînă la 31 ianuarie, cînd ne-a prins o rafală care era cît pe-aci să ne vină de hac. Corabia s-a ridicat din nou — furtuna o răsturnase pe o parte și smulse catargul artimon. Lesly ordonă să se strîngă gabierul mic, să se coboare zburătorul, să fie făcută sul pînza de jos și să se reducă pînza mare, așa că bricul mergea acum cu pînza mare redusă și vela trincă împotriva vîntului. Din această cauză a intrat atîta apă în vas, încît am pierdut orice speranță de-a ajunge vreodată la țărm. Mă rugam Atotputernicului să ne trimită repede ajutor. Nouă zile și nouă nopți a bîntuit furtuna. Oamenii erau la capătul puterilor. Unul dintre cei doi soldați, care trebuia să scoată cu un drug catargul smuls de vînt căzu peste bord și se înecă. Proviziile noastre se apropiau de sfîrșit. Cînd furtuna se potoli, în cea de a noua zi am dus restul alimentelor în șalupă. Deoarece valurile erau înalte, pentru a putea coborî șalupa a trebuie să fixăm verga anterioară și principală printr-un cabestan, cu odgoane de rezervă pe partea dinspre vînt. În cele din urmă, am pornit. Ceilalți bătuseră în cuie hublourile bricului. Am îmbrăcat hainele căpitanului și ale pilotului și, la apusul soarelui, am părăsit bricul, care era deja sub apă pînă la nivelul armăturii.

În timpul nopții, vîntul se înteți. Șalupa noastră, care mai degrabă putea fi numită șlep, căci era prevăzută cu catarg și bompres, începu să se clatine violent și fu inundată de valuri. Ne-am așezat cîte patru pe scîndurile pupei, cu spatele spre mare, pentru ca apa să nu pătrundă dinspre pupa în șalupă. Ziua ne răsplăti însă pentru noaptea îngrozitoare. Țărmul nu era mai departe de zece mile. Ne-am apropiat mult de el fără a ne pune viața în pericol, și, mînați de vînt, am navigat de-a lungul coastei, sperînd să dăm de vreun port. La orele două și jumătate, am zărit un golf foarte curios : era flancat de două stînci mari, care aminteau de piramide. Shiers, Rusen și Fair coborîră pe uscat, să aducă apă de băut. După scurt timp se întoarseră, spunînd că au dat de o colibă indiană în care au găsit mai multe vase de ceramică. Pentru a ne feri de un atac neprevăzut, ne-am ținut toată noaptea departe de țărm și am intrat în golf abia în zori. Cu această ocazie, am vînat o focă. Pentru prima oară, după patru ani, mîncam carne proaspătă. Ciudat era că o consumam în asemenea împrejurări. Pentru micul dejun am fiert aripile, ini-

ma și ficatul; am hrănit și pisica, pe care o luasem de pe bric, fiindcă ne-a fost milă să lăsăm pradă unei morți sigure un animal nevinovat. După micul dejun, am pornit din nou la drum. Mergeam de o oră, cînd se dezlănțui o nouă briză, care ne mînă cu o viteză de șapte noduri pe oră. Am mers din golf în golf, căutînd ființe vii. În sfîrșit, pe la apusul soarelui, am auzit dinspre uscat mugetul unui bou. James Barker, acest om brutal și nestăpînit, fu mișcat într-atît, încît izbucni în lacrimi.

După două ore, am văzut pe plajă un foc mare. Am aruncat ancora. Am stat treji toată noaptea. Dimineața ne-am apropiat de țărm și am fixat barca de o tufă de alge marine. Cînd ne-au văzut băștinașii, s-au apropiat de țărm. Eu le-am dăruit indienilor ace și ață, iar cînd am pronunțat cuvîntul „Valdivia", femeia a arătat cu degetul în direcția unei limbi de pămînt înspre sud, a ridicat trei degete și a strigat „Leagos!", ceea ce eu am interpretat drept trei mile. Așa a fost, după cum s-a văzut mai tîrziu.

Către orele trei după-amiază, am navigat împrejurul limbii de pămînt și am zărit pe partea bordului de sub vînt bastonul pavilionului și o baterie cu douăsprezece tunuri. I-am dat fiecăruia din echipaj partea lui din cele șase lire și zece șilingi, bani găsiți în cabina lui Frere, avînd grijă ca hainele să fie împărțite în mod just. Băgasem în buzunar două ceasuri, dintre care unul i l-am dăruit lui Lesly, iar pe celălalt l-am păstrat pentru mine. Între timp, convenisem să ne declarăm drept supraviețuitorii bricului *Iulia*, naufragiat în Marea Sudului, în drum spre China. Am acostat în apropierea bateriei. Am fost primiți de spanioli cu cea mai mare politețe și ospătați cu prietenie, deși nu înțelegeam o boabă din cele ce spuneau. A doua zi, am convenit ca Lesly, Barker, Shiers și Russen să împrumute contra cost un canoe și să ajungă pînă în orașul care se afla la nouă mile distanță pe fluviu în sus. În dimineața zilei de 6 martie, au pornit. La 9 martie, a sosit o barcă al cărei comandant, un locotenent, avea ordin să ne ducă și pe noi, cei rămași în oraș. Am urcat, deci, în șalupă și, oarecum neliniștiți de prezența însoțitorilor militari, am pornit spre oraș, unde am ajuns seara. M-am temut ca spaniolii să nu fi primit vreo veste despre noi. Așa a fost — soldatul rămas în viață ne trădase. Acest individ era un dublu trădător — își trădase atît ofițerul, cît și camarazii. Am fost duși imediat la închisoare, unde i-am regăsit pe cei patru tovarăși ai noștri. Unii au spus c-ar fi bine să menținem povestea cu naufragiul,

dar eu știam că, dacă vom fi interogați pe rînd, ne vom contrazice în mod forțat și le-am zis că o confesiune sinceră e singura noastră șansă de a scăpa cu viață. La 14 martie, am fost duși în fața guvernatorului, care ne-a comunicat că ne putem considera liberi dacă promitem să rămînem în oraș. La auzul acestor cuvinte, mi s-a luat o piatră de pe inimă și, în numele camarazilor mei, l-am rugat pe guvernator să nu ne predea englezilor. „Mai bine să ne omoare aici, în piața publică", i-am zis. Guvernatorul avea lacrimi în ochi cînd ne-a răspuns: „Fiți fără grijă, nu vom face așa ceva. Atîta vreme cît nu încercați să evadați, sînt prietenul vostru. Dacă ar veni mîine o corabie și ar cere extrădarea voastră, v-ați convinge că mă țin de cuvînt. În schimb, aștept de la voi să vă feriți de beție, care e un viciu larg răspîndit pe aici, și, pe cît posibil, să plătiți guvernului costul șederii voastre în închisoare".

A doua zi, am găsit cu toții de lucru la lansarea unui vas de trei sute de tone. Oamenii mei s-au arătat atît de zeloși, încît constructorul naval a spus că treizeci de concetățeni de-ai lui n-ar fi putut face cît noi. Această remarcă l-a bucurat pe guvernator, care asista la lansarea vasului. Dealtfel, venise toată populația, cînta muzica, fiindcă vasul stătuse în radă aproape trei ani. După lansare, cei dintre noi care erau marinari au ajutat la echiparea vasului, lucru pentru care căpătau cincisprezece dolari pe lună, plus hrană gratuită la bord. Eu însumi am căpătat foarte repede de lucru la șantierul constructorului naval, trăiam din banii cîștigați prin muncă cinstită și, bucurîndu-mă de libertate, am uitat aproape de tot trista întorsătură pe care o luase soarta mea. Închipuiți-vă, eu, care odinioară frecventasem cercuri de nobili și savanți, eram acum recunoscător că pot lucra pe un șantier naval și că pot dormi noaptea pe o grămadă de piei! Dar astea sînt chestiuni personale, asupra cărora nu vreau să insist.

Pe același șantier lucra și soldatul care ne trădase. Cînd, într-o zi, acesta căzu de la mare înălțime și muri cîteva ore mai tîrziu, nu m-am putut reține de a vedea în asta judecata Domnului. Timpul trecea, iar noi trăiam destul de fericiți. Dar, spre regretul tuturor Valdiviei [1], vechiul guvernator își înaintă demisia și, la 21 martie 1836, sosi noul guvernator, pe bricul *Achilles*, prevăzut cu douăzeci și unu de tunuri. Una dintre primele acțiuni ale acestui domn a fost vînzarea

[1] Valdivia — localitate în Chile, capitala provinciei cu același nume.

şlepului nostru, procedeu care m-a făcut să am presimţiri funeste. Mă temeam ca noul guvernator să nu ne predea din nou sclaviei; am hotărît, deci, să evadez. După ce le-am expus lui Barker, Lesly, Shiers şi Russen planul meu, l-am întrebat pe guvernator dacă nu vrea să-şi construiască o barcă frumoasă, pe care ne-am oferit s-o construim noi. Guvernatorul a fost de acord. După patrusprezece zile, construisem o barcă cu patru banchete pentru vîslit, în stare să reziste la vînt şi valuri. Am prevăzut-o cu pînze, am cumpărat provizii — în numele guvernatorului — şi, la 4 iulie, într-o sîmbătă, după apusul soarelui, am navigat în secret pe fluviu în jos. Poate că guvernatorului i s-a părut penibilă farsa pe care i-o jucasem, încît s-a decis să nu ne urmărească, ori poate că — mai plauzibil — absenţa noastră s-a descoperit abia luni, cînd eram hăt departe, nu pot spune. În orice caz, am ajuns nestingheriţi la mare, îndreptîndu-ne apoi, conform intenţiilor iniţiale, spre Insulele Prieteniei. Dar norocul, care părea să ne fi surîs pînă acum, ne întoarse spatele, căci după ce barca noastră s-a tîrît patru zile ca un melc, se instală o acalmie deplină şi patruzeci şi opt de ore nu ne-am mişcat din loc. Trei zile am zăcut în mijlocul oceanului, sub razele arzătoare ale soarelui, fără apă de băut şi provizii. În ziua a patra, convenisem să tragem la sorţi care dintre noi să moară voluntar, pentru ca să poată trăi ceilalţi, cînd am fost pescuiţi de un velier ce transporta opiu şi se întorcea la Canton. Căpitanul, un american, s-a purtat frumos cu noi. La sosirea noastră la Canton, negustorii britanici din oraş au organizat o colectă şi ne-au promis călătoria gratuită în Anglia. Din nefericire, Russen, în stare de ebrietate, trădă unele amănunte, care treziră bănuieli. De deasupra, eu îi relatasem consulului britanic povestea presupusului nostru naufragiu şi-mi atribuisem numele de Wilson, fără să ţin seama de faptul că pe sextantul rămas în barcă era gravat numele căpitanului Bates. Toate aceste detalii îl făcură bănuitor pe consul, astfel încît dădu ordin ca, la sosirea noastră la Londra, să fim duşi la judecătoria poliţienească. Deoarece nu se putea dovedi nimic, am fi fost achitaţi dacă în sală n-ar fi fost un anume doctor Pine. El, care fusese medic de navă pe bordul vasului de transport *Malabar*, mă recunoscu şi depuse jurămînt cu privire la identitatea mea. Am fost luaţi în detenţiune preventivă. Dovezile împotriva noastră s-au înmulţit cînd domnul Capon, gardianul din oraşul Hobart, aflat din întîmplare la Londra, apăru la tribunal şi ne identifică pe toţi. Povestea noastră fu

dată în vileag, iar Russen, împotriva căruia depuseră Barker și Lesly în calitate de martori ai coroanei, fu considerat vinovat de asasinarea lui Lyon și executat. Noi, ceilalți, am fost duși la bordul vasului *Leviathan*, unde am rămas pînă la mutarea noastră pe *Lady Jane*, ce urma să transporte deținuți în Tasmania. În colonia care fusese scena crimei noastre, urma să fim judecați pentru actul pirateresc împotriva bricului *Osprey*. La 15 decembrie 1838, am sosit în orașul Hobart".

Sylvia, care citise cu interes susținut surprinzătoarea relatare, lăsă să-i cadă mîinile în poală și privi în gol. Povestea acestei desperate lupte pentru libertate era plină de groază. Niciodată nu-și dăduse seama printre cel fel de oameni trăiește. E drept, acele ființe mohorîte care trudesc în lanțuri în coloniile de muncă, acești bărbați cu chipurile palide, inexpresive, din cauza regimului brutal de muncă, n-aveau, probabil, prea multe lucruri comune cu John Rex și camarazii săi. Sylvia își imagină călătoria pe bricul în care se infiltra apa, munca grea în America de Sud, fuga nocturnă, vîslitul istovitor, foamea chinuitoare, așteptarea morții și desperarea noului prizonierat, care le năruise toate speranțele. Desigur, oamenii aceștia înduraseră chinuri groaznice în colonia penitenciară, dacă luaseră asupra lor pericole atît de mari, pentru a scăpa de acolo ; John Rex, care, chinuit de boală, înăbușise o răzmeriță și condusese vasul — pe marea în furtună — avea cu siguranță însușiri ce puteau fi valorificate mai rodnic decît în cariera de piatră. Avea, oare, Maurice Frere dreptate ? Puteau fi subjugați și ținuți în frîu acești deținuți, dotați cu o capacitate supraomenească de a îndura, numai prin pedepse de o cruzime inumană — biciul ori lanțurile ? Așa chibzuia Sylvia în întunericul ce se lăsase. O trecură fiori gîndindu-se la violențele unor asemenea bărbați, dacă vreodată ar avea prilejul să se răzbune pe asupritorii lor. Maurice îi povestise că pușcăriașii aveau semnele lor tainice, limbajul lor secret. Fusese martor al felului iscusit în care Rex, care se mai gîndea și acum la evadare, reușise, în ciuda pazei severe, să scoată prin contrabandă o solie către prietenii lui. Oare insula nu era un adevărat vulcan, în care mocneau revolta și crima, iar pușcăriașii constituiau o colectivitate unită prin francmasoneria crimei și a suferinței ? Un gînd groaznic, totuși nu lipsit de temei. Ce drumuri ciudate parcursese civilizația, dacă se vedea silită să exileze monștrii pe care-i generase, hrănindu-i în acest colț încîntător al pămîntului ! Sylvia privi în jur și i se păru că toată frumusețea peisajului pălise.

Frunzişul, ale cărui contururi graţioase erau estompate de amurg, arăta terifiant. Fluviul curgea alene, ca şi cum apa i-ar fi fost împovărată cu sînge şi lacrimi. În umbra copacilor, părea să stea la pîndă groaza şi pericolul. Pînă şi şoaptele vîntului aduceau la urechile ei gemete, ameninţări şi vorbe de răzbunare.

Copleşită de un apăsător sentiment al singurătăţii, Sylvia apucă repede foile de hîrtie şi vru să se îndrepte spre casă, cînd — scoasă parcă din pămînt, de puterea fricii ei — o fiinţă în zdrenţe îi aţinu calea. Mintea ei înfierbîntată văzu în această apariţie întruchiparea tuturor primejdiilor necunoscute de care se temuse. Recunoscu hainele galbene de ocnaş, observă mîinile lacome care se întindeau spre ea. O străfulgeră gîndul la ceea ce de trei zile constituia senzaţia oraşului : banditul de la Port Arthur, asasinul evadat se afla în faţa ei, neferecat în lanţuri, nestingherit de nimic, pentru a se răzbuna pe ea.

„Sylvia ! În sfîrşit ! Am alergat ca un nebun să vă găsesc... Dar ce-i ? Nu mă mai recunoaşteţi ?". Cu mîinile strînse la piept, mută de groază, se dădu înapoi din faţa lui.

„Sînt Rufus Dawes", spuse el, privind-o plin de speranţă. Dar zîmbetul nu se arătă pe chipul ei. „Rufus Dawes", repetă el.

Maiorul şi oaspeţii lui, între timp, luaseră loc pe veranda spaţioasă. Ascultau tocmai una dintre inofensivele, dar plictisitoarele povestiri ale clericului, cînd la urechile lor ajunse un strigăt.

„Ce-i asta ?", strigă Vickers.

Frere sări în sus. În grădină se zăreau două fiinţe care păreau a se lupta. O privire îi fu de-ajuns. Cu o săritură, ateriză în straturile de flori, apoi se îndreptă în goană spre puşcăriaşul evadat.

Rufus Dawes îl văzu venind, dar considerîndu-se în siguranţă sub ocrotirea fetei care-i datora viaţa, se apropie de Sylvia, îi liberă mîna pe care i-o ţinuse cu respect, apoi îi atinse rochia.

„Ajutor, Maurice ! Ajutor", strigă Sylvia.

Pe faţa lui Rufus Dawes se citi spaimă şi consternare. Timp de trei zile, nenorocitul reuşise să-şi păstreze viaţa şi libertatea, pentru a ajunge la singura fiinţă despre care credea că-l iubeşte. După o evadare fără seamăn din închisoarea păzită cu străşnicie, se tîrîse, în ciuda pericolelor, spre lăcaşul idolului viselor sale, pentru a auzi din gura ei cuvinte de gratitudine. Iar ea refuza să-l asculte, se dădea înapoi din

fața lui, îngrozită ; era de-ajuns să-și rostească numele pentru ca ea să-l cheme în ajutor pe însuși dușmanul lui de moarte. Ea, copilul pe care-l îngrijise și-l hrănise, de dragul căruia renunțase la libertatea greu dobîndită și la bogăție, copilul pe care-l visase și al cărui chip îl adorase, pînă și ea era împotriva lui ! Nu mai era dreptate, nici cer, nici dumnezeu ! Rămase pironit locului, fără a ține seama de cei care-l înconjurau. În clipa următoare, Frere și Mc Nab se năpustiră asupra lui și-l doborîră. Deși era vlăguit, îi dădu fără greutate la o parte. Nimeni nu l-ar fi putut împiedica să sară peste zid. Dar părea a nu fi în stare să fugă. Pieptul i se umfla și cobora, cuprins parcă de spasme, broboane de sudoare îi acopereau fața palidă, iar ochii îi înotau în lacrimi. Fața i se crispase, ca și cum ar fi vrut s-o blesteme pe fata care plîngea cu capul pe umărul tatălui ei, dar nici o vorbă nu-i scăpă. Vîrî mîna în buzunarul de la piept și scoase ceva, apoi aruncă obiectul cu un gest de dezgust. Scoase un oftat adînc și întinse mîinile, lăsîndu-se legat.

Atît de jalnică era această durere mută, încît cei din jur se întoarseră fără să vrea atunci cînd ocnașul fu dus de acolo. Nu voiau să dea impresia că se bucură de înfrîngerea lui.

CAPITOLUL 11

Un suvenir de la Macquarie Harbour

„Trebuie să faci totul ca el să nu fie pedepsit prea aspru", îi spuse Sylvia a doua zi lui Frere. „N-am vrut să-l trădez pe bietul om, dar eram agitată de povestea cu ocnașii".

„Cine te pune să citești asemenea prostii ?", răspunse Frere. „N-are nici un sens. Să nu crezi o iotă din ce scrie acolo".

„E adevărat. Sînt convinsă de asta. Oh, Maurice, ce oameni groaznici ! Am crezut întotdeauna că știu totul despre ocnași, dar că printre ei sînt asemenea oameni. . ."

„Slavă Domnului că știi atît de puține despre ei !", spuse Maurice. „Slugile de aici, din casă, firește că nu pot fi comparate cu indivizi versați ca Rex și tovarășii lui".

„Ah, Maurice, urăsc acest oraș. Poate nu e just din partea mea, dar aș dori să nu mai văd haine galbene de ocnaș și lanțuri. Nu știu ce-i cu mine".

„Vino și tu la Sydney" propuse Frere. „Acolo nu sînt atîția deținuți. Oricum, voiam să mergem la Sydney".

„Da, în călătoria noastră de nuntă“, spuse Sylvia scurt. „Dar încă nu sîntem căsătoriți“.

„Asta se poate ușor remedia“ zise Maurice.

„Prostii, dragul meu. Ascultă-mă, trebuie să-ți vorbesc despre bietul Dawes. Nu cred că a avut intenții rele. Probabil a vrut să ceară ceva de mîncare, iar eu, în starea mea de agitație, n-am înțeles ce vrea. Doar n-o să-l spînzure, Maurice ?“

„Nu“, spuse Maurice. „M-am sfătuit azi dimineață cu tatăl tău. Pentru o condamnare la moarte, ar trebui judecat din nou și ar fi nevoie de mărturia ta. Ca să evităm acest lucru, am ajuns la concluzia că ajunge, ca pedeapsă, trimiterea la Port Arthur și lanțurile grele. I s-a dat încă o dată „închisoare pe viață“. E a treia oară“.

„El ce a spus ?“

„Nimic. Am ordonat să fie transportat imediat pe navă. Probabil că, acum, e deja în larg“.

„Maurice, am o senzație ciudată cînd mă gîndesc la omul acesta“.

„Cum adică ?“, întrebă Maurice.

„Mă tem, de parcă aș ști ceva despre el. Nu știu, totuși, ce anume“.

„Nu prea vorbești limpede“, își dădu Frere cu părerea, forțîndu-se să rîdă. „Dar să nu mai discutăm despre asta. În curînd vom întoarce spatele Port Arthur-ului și tuturor locuitorilor săi“.

„Maurice“, spuse ea drăgăstos, „te iubesc. Ai să mă aperi întotdeauna de acest om, nu-i așa ?“

Maurice o sărută. „N-ai învins spaima, Sylvia. Va trebui să mă ocup serios de nevestica mea“.

„Firește“, răspunse Sylvia.

Apoi se sărutară — Maurice o sărută pe Sylvia, iar ea se lăsă sărutată.

Deodată, privirea îi căzu pe ceva. „Dar ce-i acela, Maurice ? Acolo, lîngă fîntînă“.

Stăteau lîngă locul unde fusese legat Dawes, în seara anterioară. Un pîrîiaș ce străbătea grădina alimenta un havuz de piatră construit de ocnași, întruchipînd un zeu al mării ce sufla din corn. Sub cupa fîntînii zăcea un pachețel. Frere îl ridică. Pe învelișul din stofă galbenă se zăreau împunsături de ac mari și stîngace.

„Arată ca o perniță pentru ace“, spuse ea. „Să văd. Oh, ce straniu ! Iarăși pînză galbenă ! Se vede că-i a unui pușcăriaș, Maurice, e, desigur, a omului care a fost ieri aici !“

„Da", murmură Maurice, învîrtind în mîini pacheţelul, „aşa o fi".

„Mi s-a părut că a aruncat ceva. Asta o fi fost ?", spuse ea, privindu-l curioasă.

Cu o mină sumbră, Frere desfăcu pacheţelul misterios. Învelişul galben conţinea o fîşie de postav cenuşiu împăturită cu grijă, tăiată din uniforma deţinuţilor cu comportare bună, iar în ea ascunsă o bucăţică de stofă, uzată, decolorată, care fusese cîndva albastră.

„Ei !" strigă Frere. „Dar asta ce-o mai fi ?"

„O fîşie dintr-o rochie", spuse Sylvia.

Era talismanul lui Rufus Dawes, o zdreanţă din rochiţa pe care ea o purtase la Macquarie Harbour şi pe care nefericitul o păstrase cinci ani ca pe un talisman. Frere aruncă pacheţelul în apă ; curentul îl duse cu el.

„De ce ai făcut asta ?", spuse Sylvia, simţind un regret inexplicabil.

Zdreanţa înota încă la suprafaţa apei, prinsă de un fir de trestie, cînd cei doi aruncară privirea şi văzură dispărînd în zare vasul care-l ducea pe Rufus Dawes înapoi, în sclavie. Apoi căutară cu ochii ciudatul suvenir al banditului de la Port Arthur, dar şi acesta dispăruse între timp.

CAPITOLUL 12

La Port Arthur

Pe digul de piatră de la Port Arthur răsună zăngănitul obişnuit, cînd acostă vasul ce-l readucea pe recuperatul Rufus Dawes. La înălţimea mare deasupra esplanadei, se ridica ameninţătoare cazarma. Ceva mai jos, se zărea şirul lung al barăcilor de închisoare, cu atelierele şi dubele ; în stînga, se înălţa casa comandantului — cu crenelurile de pe terasă şi cu santinela în faţă făcea o impresie impunătoare. Pe digul aflat vizavi de stînca roşie a „Insulei Morţilor", ocnaşii în lanţuri, ameninţaţi de flintele supraveghetorilor, îşi făceau munca zilnică.

Pentru Rufus Dawes, priveliştea nu era nouă. Văzuse adesea frumuseţea soarelui la răsărit, a apei scînteietoare şi a colinelor împădurite. Cunoştea toate acestea, începînd cu digul curat de la picioarele sale, pînă la staţia de semnalizare înconjurată cu flori care-şi înălţau potirele spre cerul senin. Albastrul strălucitor al mării, umbrele moi ale colinelor, susurul liniştitor al valurilor — toate acestea nu erau în stare

să-l farmece. Şedea cu capul aplecat, cu mîinile cuprinzîndu-şi genunchii, fără să ridice privirea, pînă ce fu stîrnit din toropeala sa.

„Alo, Dawes!", strigă supraveghetorul Troke, oprind coloana de puşcăriaşi ferecaţi în lanţuri. „Iată-ne din nou aici. Sînt încîntat, Dawes! E o veşnicie de cînd nu ne-am mai văzut!". Puşcăriaşii făcură haz. Ştiau ce înseamnă să nu rîzi de glumele domnului Troke. „Hai, Dowes, să te prezint unor vechi prieteni. Se bucură că te văd din nou, nu-i aşa, băieţi? Credeam, Dawes, că te-am pierdut! Bănuiam că nu vrei să mai ştii de noi. La Hobart nu te-au păzit, pesemne, destul de bine, nu-i aşa? Aici o să avem grijă, Dawes. A doua oară nu ne mai scapi".

„Fiţi prudent, domnule Troke", îl avertiză o voce. „Iar începeţi? Lăsaţi omul în pace!"

Pe baza unui ordin transmis din Hobart, gardienii îl legară pe deţinutul periculos de ultimul om din coloană, nituindind de cătuşele de la picioarele lor o bucată de lanţ care, cînd era cazul, putea fi îndepărtată. Pînă acum, pe chipul lui Dawes nu se vedea că e conştient de locul unde se află. Dar, la auzul vocii prietenoase, ridică privirea şi văzu un om înalt, uscăţiv, într-o haină veche, de culoare cenuşie, şi cu o cravată neagră. Nu-l cunoştea.

„Oh, iertaţi-mă, domnule North", spuse Troke. Tiranul se transformă pe loc în lingău. „Nu v-am văzut, Sfinţia-voastră"

„E popă!" se gîndi Dawes, decepţionat, coborînd privirea.

„Ştiu", replică domnul North, rece, „căci altfel aţi fi fost numai lapte şi miere. Nu vă străduiţi cu minciunile în prezenţa mea".

Dawes se uită din nou în sus. „Ciudat popă!"

„Cum vă numiţi?", îl întrebă domnul North, cînd privirile lor se întîlniră.

Rufus Dawes voia, de fapt, să se închidă într-o tăcere morocănoasă, dar tonul poruncitor trezi în el, automat, cea de a doua natură, de deţinut, deci răspunse aproape fără voie: „Rufus Dawes".

„Oh", spuse domnul North, privindu-l cu o curiozitate amestecată cu compasiune. „Despre el era vorba? Am crezut că va fi trimis în minele de cărbuni".

„Într-adevăr", răspunse Troke, „dar următorul transport pleacă abia în patrusprezece zile. Pînă atunci, va lucra la noi în colonie".

„Oh!“, spuse domnul North din nou. „Împrumutaţi-mi, vă rog, cuţitul dumneavoastră, Troke“.

Clericul, în văzul tuturor, scoase din buzunarul hainei un sul de tutun de mestecat şi-şi tăie cu cuţitul lui Troke o priză. Rufus Dawes simţi ceva ce nu mai simţise de trei zile — interes. Se uită la preot cu o mirare nedisimulată. Domnul North interpretă greşit această privire fixă, căci îi întinse lui Dawes restul de tutun.

O mişcare străbătu coloana. Oamenii se aplecară înainte, căci fiecare voia măcar să se desfete privindu-l pe unul dintre ei mestecînd tutun. Troke rînjea, dar veselia lui mută nu prevestea nimic bun pentru deţinutul favorizat. „Iată“, spuse domnul North şi-i întinse lui Rufus Dawes bucata ademenitoare de tutun spre care erau îndreptaţi cu jind atîţia ochi. Deţinutul luă tutunul, îl privi lacom, dar, spre mirarea tuturor, îl aruncă înjurînd.

„N-am nevoie de tutunul dumneavoastră“, spuse el. „Păstraţi-l“.

Din gîtlejele deţinuţilor izbucniră strigăte de uimire admirativă, pe cînd ochii lui Troke scăpărară de mînie.

„Cîine!“, răcni el, pregătindu-se să-l pedepsească.

Domnul North ridică mîna. „Ajunge, Troke“, spuse el. „Cunosc respectul dumneavoastră pentru tagma preoţească. Duceţi oamenii de aici“.

„Marş!“, comandă Troke, înjurînd cu jumătate de voce. Dawes înaintă, forţat de lanţul proaspăt fixat. Nu era obişnuit să meargă în coloană, iar smucitura bruscă îl făcu să-şi piardă echilibrul. Se sprijini de vecinul său, pe care-l recunoscu de îndată. Era John Rex. Domnul North, observîndu-i pe cei doi bărbaţi, fu mirat de marea lor asemănare — înălţimea, ochii, culoarea părului şi a pielii erau la fel. Poate erau rude, în ciuda numelor diferite. „Puteau fi şi fraţi“, se gîndi North. „Bieţii oameni! N-am mai pomenit ca un deţinut să refuze tutun“. Privi spre locul unde căzuse tutunul aruncat, dar degeaba. John Rex, lipsit de complexul mîndriei stupide, îl ridicase şi-l băgase în gură.

Astfel, Rufus Dawes fu silit să-şi reia vechiul mod de viaţă. Ura atîtor ani de chinuri sporise enorm. Se simţea ca ameţit de trezirea bruscă din visurile sale, orbit parcă de lumina adevărului. La început, fu incapabil să-şi înţeleagă nenorocirea. Ştia doar că fetiţa adorată era în viaţă şi că se ferise de el, că singura fiinţă pe care o iubea şi în care avea încredere îl trădase, că toate speranţele lui sfîrşiră şi că tre-

buie, totuşi, să trăiască. Îşi executa muncile fără să dea atenţie observaţiilor ironice ale lui Troke, suportînd lanţurile chinuitoare, fără a se sinchisi de gemetele şi rîsetele din jur. Muşchii săi puternici îl fereau de bici; căci, în ciuda eforturilor amabilului Troke, el nu căzu sleit. Nu se plîngea, nu rîdea, nu ofta. Rex încercă să discute cu el, dar fără succes. Relatările lui captivante despre viaţa de noapte a Londrei îi stoarseră lui Rufus Dawes doar un oftat melancolic. „Flăcăul are un secret apăsător", gîndi Rex, uitîndu-se iscoditor la el.

Dar nu reuşi să-i prindă secretul. La toate întrebările legate de viaţa dinainte — oricît de iscusit plasate de Rex — celălalt rămase mut. Zadarnic Rex puse la bătaie toată fantezia şi elocvenţa lui, pentru a-l impresiona pe acest tăcut şi pentru a-i cîştiga încrederea. Rufus Dawes răspunse cu indiferenţă cinică la aceste încercări de apropiere, nu divulgă nimic, învăluindu-se în tăcere. Indiferenţa lui Dawes îl îndîrji pe John Rex, încît îl expuse la tot soiul de chinuri, dintre cele cu ajutorul cărora Gabbett, Vetch şi alte spirite conducătoare îi subjugau pe camarazii lor mai liniştiţi, dar cu Rufus Dawes nu-i merse. „Sînt de mai multă vreme în acest iad", spuse Rufus Dawes, „şi cunosc mai bine decît tine toate trucurile diabolice. Te sfătuiesc să stai liniştit". Rex nu ţinu seama de acest avertisment, iar Dawes sări, într-o zi, să-l sugrume. Dacă nu se întîmplă, fu numai pentru că Troke îl doborî cu un ciomag. Rex, care avea mare respect pentru curajul personal, fu destul de cumsecade să-i spună lui Troke că, de fapt, el era adevăratul vinovat. Dar nici acest gest de abnegaţie nu-l mişcă pe imperturbabilul Dawes. Rîdea — atît. În cele din urmă, Rex găsi o explicaţie: camaradul lui se gîndea la evadare. El, personal, avea aceleaşi intenţii, ca şi Gabbett şi Vetch, dar n-aveau încredere unul în celălalt, de aceea nu vorbeau despre planurile lor. „Dawes ar putea fi un tovarăş potrivit pentru evadare", se gîndi Rex, hotărînd să se coalizeze cu acest tovarăş tăcut şi periculos.

Una din puţinele întrebări puse de Dawes fu: „Cine e North?"

„Un diacon", răspunse Rex. „Se află aici pentru scurt timp. Va veni unul nou, iar North va pleca la Sydney. Nu e bine văzut de episcop".

„De unde ştii?"

„Am ochi în cap", spuse Rex, cu zîmbetul său caracteristic. „Poartă haină gri, fumează şi nu jonglează cu pasaje din Biblie. Episcopul se îmbracă în negru, urăşte tutunul şi ci-

tează mereu din Biblie. North nu rămîne decît o lună, ca să încălzească locul pentru măgarul de Meekin. Deci e clar că episcopul nu-l are la ficaţi pe North".

Jemmy Vetch, care stătea cel mai aproape de Rex, admiră sarcasmul acestuia.

„E al dracului de viclean, fîlfizonul, nu-i aşa ?", spuse el.

„Vrei s-o faci pe evlaviosul ?", continuă Rex. „La North nu ţine aşa ceva. Aşteaptă pînă ce vine prostănacul de Meekin. Pe acest demn urmaş al apostolilor îl poţi înfăşura pe degetul cel *mic* !"

„Tăcere !", strigă supraveghetorul. „Vreţi să fac reclamaţie împotriva voastră ?"

Zilele trecură, iar lui Rufus Dawes începuse să-i fie dor de minele de cărbuni. Transportul de la tabără spre mină şi înapoi însemna, pentru aceşti nefericiţi, o „excursie".

CAPITOLUL 13

Valetul comandantului

De patrusprezece zile Rufus Dawes era din nou în lagăr, cînd coloana se îmbogăţi cu unul „nou". Era vorba de un tînăr pe numele Kirkland, de vreo douăzeci de ani, slab blond, delicat. Făcea parte din aşa-zişii deţinuţi „culţi", fusese funcţionar de Bancă şi deportat pentru o fraudă, deşii unii aveau mari îndoieli cu privire la vinovăţia lui. Comandantul, căpitanul Burgess, îl luase în serviciul său, ca valet. Toţi spuneau că Kirkland se putea considera fericit. Aşa era, şi totul ar fi fost în ordine dacă n-ar fi avut loc un incident stupid. Căpitanul Burgess, un burlac de şcoală veche, avea slăbiciunea pentru înjurături şi obişnuia să arunce puşcăriaşilor cuvinte de ocară dintre cele mai obscene. Kirkland era dintr-o familie habotnică, de o religiozitate cu totul nepotrivită pe aceste meleaguri. Modul de exprimare al lui Burgess îi inspiră groaza. Într-o zi, nu se mai putu stăpîni şi-şi astupă urechile.

„Fiu de căţea !", strigă Burgess. „Blestematule, asta ţi-e recunoştinţa ? Lasă că te învăţ eu minte !". Şi-l pedepsi pe loc, pentru nesupunere, cu muncă silnică în colonie.

Aici era primit cu neîncredere, căci deţinuţii cu mîinile albe nu prea erau iubiţi. Troke, în intenţia de a face o experienţă, i-l dădu lui Gabbett, ca vecin. Ziua decurse ca de obicei, iar Kirkland, încetul cu încetul, nutri speranţe. Fireşte, munca era grea, tovarăşii — grosolani, dar în ciuda rănilor de la mîini

şi de pe spinare, traiul nu i se părea de nesuportat. Cînd bătu clopotul, iar coloana se dizolvă, Rufus Dawes, care se îndrepta tăcut spre celula sa singuratică, observă că noul venit, contrar obiceiului, nu era adăpostit separat, ci condus împreună cu ceilalţi în dormitorul comun.

„Să intru şi eu aici ?“, strigă fostul funcţionar de Bancă, privind îngrozit la mutrele respingătoare care rînjeau spre el.

„Întocmai“, răspunse Troke. „Bătrînul zice că o noapte petrecută aici o să-ţi scoată gărgăunii din cap. Hai, mişcă !“

„Dar, domnule Troke...“

„Ţine-ţi pliscul !“, ordonă Troke, nerăbdător, şi-i arse un şfichi de curea. „Crezi că am de gînd să stau toată noaptea aici ? Haide, intră odată !“

Şi astfel Kirkland, fiu de părinţi evlavioşi, intră în dormitor. Rufus Dawes oftă. Ştia ce înseamnă dormitorul comun. Dar nu se putea sustrage influenţei mediului său : cînd fu închis în celula sa, se ruşină pentru că oftase şi încercă să uite. „Kirkland doar nu-i mai breaz decît ceilalţi“, gîndi el, concentrîndu-se asupra propriilor sale suferinţe.

În zorii zilei următoare, domnul North, printre ale cărui obiceiuri dezavuate de episcop era şi acela de a apărea înopinat în închisoare, fu atras de nişte strigăte ce veneau dinspre dormitor.

„Ce s-a întîmplat ?“, întrebă el.

„Un deţinut recalcitrant, Sfinţia-voastră“, explică gardianul. „Vrea numaidecît să iasă“.

„Domnule North ! Domnule North !“, strigă o voce. „Pentru numele Domnului, scoateţi-mă de-aici !“

Palid ca ceara, cu privirea îngrozită, Kirkland se ţinea strîns de gratii. Sîngera, iar cămaşa lui era ferfeniţă. „Oh, domnule North ! Domnule North ! Îndurare, domnule North !“

„Dumneavoastră, Kirkland ?“, strigă North care nu aflase încă de răzbunarea comandantului. „Dar cum aţi ajuns aici ?“

Kirkland nu putea decît să repete : „Oh, domnule North, Îndurare !“, zgîlţîind cu mîinile sîngerînde gratiile.

„Lasă-l să iasă, gardian !“, spuse North.

„Nu fără ordinul comandantului, sir“.

„Vă ordon eu !“, răcni North, revoltat.

„Îmi pare rău, Sfinţia-voastră. Ştiţi doar că nu am voie“.

„Domnule North !“, strigă Kirkland. „Vreţi să mor aici ? Domnule North oh, slujitori ai lui Hristos, lupi ascunşi în blană de oaie, dumnezeu o să vă pedepsească ! Domnule North, vă rog, ascultaţi-mă !“

„Dă-i imediat drumul!“, strigă North, bătînd din picior. „Nu-i nimic de făcut, sir“, răspunse omul. „Nu pot. Nici dacă ar fi pe moarte, tot n-aş putea“.

North fugi la comandant. Abia plecase, că Hailes, gardianul deschise uşa şi se năpusti în dormitor. „Na!“, strigă el şi-l lovi atît de tare în cap cu legătura de chei, încît acesta căzu leşinat. „Numai necazuri am cu de-alde voi, aristocraţi blestemaţi! Acum ai să stai liniştit!“

Comandantul, trezit brusc din somn, spuse că Kirkland n-are decît să stea acolo unde este şi că i-ar f· îndatorat diaconului dacă nu l-ar mai trezi la miezul nopţii numai pentru că un blestemat fiu de căţea se smiorcăie şi el puţin.

„Dar domnule comandant“, obiectă North, care trebuia să se stăpînească, pentru a se menţine în limitele politeţei în această discuţie cu superiorul său, „ştiţi doar ce se petrece în baraca de dormit. Nu vă puteţi imagina ce a avut de îndurat nefericitul?“

„Aşa-i trebuie, obrăznicătura!“, răspunse Burgess. „Să-l ia naiba! Domnule North, îmi pare rău că v-aţi ostenit venind pînă aici, dar vă rog să mă lăsaţi să dorm!“

North se întoarse abătut la închisoare, unde-l găsi pe conştiinciosul Hailes la post. Era linişte.

„Ce face Kirkland?“, întrebă el.

„A adormit de atîta plîns, Sfinţia-voastră“, răspunse Hailes, pe un ton patern. „Bietul băiat! Grea soartă pentru domnişori atît de tineri, sir“.

Dimineaţa, cînd Rufus Dawes îşi ocupă locul în coloană, rămase uimit de înfăţişarea schimbată a lui Kirkland. Tînărul era de o paloare lividă şi avea o expresie înspăimîntătoare.

„Capul sus, omule!“, spuse Dawes, cuprins de milă. „Nu foloseşte la nimic dacă eşti trist“.

„Ce fac cu unul care încearcă s-o şteargă?“, şopti Kirkland.

„Îl împuşcă“, răspunse Dawes, mirat de naivitatea întrebării.

„Slavă Domnului!“, spuse Kirkland.

„Ei, plîngăreţule, ce-i cu tine?“, întrebă unul dintre bărbaţi.

Kirkland tresări, iar faţa sa palidă deveni roşie.

„Oh“, gemu el, „cum de mai poate trăi unul ca mine?!“

„Tăcere!“, răcni Troke. „Numărul patruzeci şi patru, dacă nu-ţi ţii clanţa, ai să vezi ce păţeşti. Înainte, marş!“

Toată după-amiaza, coloana trebui să care la mal trunchiuri grele de copac. Rufus Dawes observă că Kirkland arăta epuizat cu mult înainte de terminarea lucrului.

„Aştia te omoară, tinere" spuse el, destul de prietenos. „Ce-ai făcut de ai dat de bucluc ?"

„Ai fost vreodată acolo unde am fost eu noaptea trecută ?", întrebă Kirkland.

Rufus Dawes încuviinţă.

„Comandantul ştie ce se petrece acolo ?"

„Fireşte, dar nu-i pasă".

„Nu-i pasă ? Omule, crezi în dumnezeu ?"

„Nu", răspunse Dawes, „în orice caz, aici n-ai să-l găseşti. Ţine-te drept, băiete. Dacă te vei prăbuşi, te vom călca în picioare, noi, ceilalţi".

Abia rostise aceste cuvinte, că tînărul se şi aruncă în faţa trunchiului care venea rostogolindu-se spre ei. O clipă mai tîrziu, coloana ar fi trecut, probabil, peste trupul zdrobit, dacă Gabbett, cu o mînă de fier, n-ar fi împiedicat sinuciderea.

„Ţine-te de mine, plîngăreaţo", spuse uriaşul. „Sînt destul de puternic ca să car pentru amîndoi".

Ceva în vocea şi gesturile vorbitorului îl umplură de dezgust pe Kirkland, căci dădu la o parte mîna care i se întinsese, ţinu cu ambele mîini lanţul de fier şi o rupse la fugă, ţipînd, înspre apă.

„Opreşte-te, prostule !", răcni Troke, ridicînd carabina.

Dar Kirkland continuă să fugă, direct spre rîu. Dar, dintr-o dată, apăru domnul North de după grămada de pietre. Kirkland voi să sară pe dig, dar alunecă şi căzu în braţele diaconului.

„Aşteaptă, vierme, ai să mi-o plăteşti !", strigă Troke. „Ai să ţii minte ziua asta toată viaţa !"

„Oh, domnule North", gemu Kirkland, „de ce m-aţi oprit ? Mai bine mort decît să suport încă o noapte ca asta".

„Asta o să te coste, băiete", spuse Gabbett, cînd Kirkland fu adus înapoi. „O să te usture pielea, n-avea grijă".

Kirkland nu răspunse. Respira gîfîit şi-l căuta cu privirea pe domnul North, dar acesta plecase. După-masă, urma să sosească noul diacon, iar predecesorul lui trebuia să-l întîmpine.

Seara, Troke raportă incidentul, iar Burgess, care-l aştepta la masă pe noul diacon, luă imediat o hotărîre. „Încercare de evadare, hai ? Trebuie luate măsuri severe. Cincizeci de lovituri de bici, Troke. Anunţă-l pe doctorul Macklewain, sau mai bine nu, vorbesc eu cu el mai tîrziu. Îl îmblînzesc eu pe cîinele ăsta !"

„Da, sir", spuse Troke. „Bună seara, sir".

„Și încă ceva, Troke. Caută un tip vînjos, ai înțeles ? Nu o mîță plouată, ca ultima oară, cînd nici măcar o muscă nu s-ar fi sinchisit de loviturile lui".

„Băieții nu vor să bată un camarad", spuse Troke. „Nici în ruptul capului".

„Or să vrea", spuse Burgess. „Altfel or s-o pățească. Nu vreau ca oamenii mei să se ostenească biciuindu-i pe ticăloșii ăștia. Dacă respectivul refuză să-și facă datoria, îl legi și ordoni să i se dea, drept pedeapsă, douăzeci și cinci. Am să vin mîine dimineață jos, dac-am să pot".

„Bine, Excelență", spuse Troke.

Kirkland fu închis seara singur într-o celulă, iar ca să doarmă bine, Troke îl anunță că, dimineața, va primi cincizeci de lovituri de bici. „Dawes va avea grijă de asta", adăugă el. „E unul dintre cei mai puternici. Nu te cruță, fac prinsoare".

CAPITOLUL 14

Suferința domnului North

„O să aveți prilejul să constatați că acest loc e îngrozitor, domnule Meekin", îi spuse North succesorului său, îndreptîndu-se spre casa comandantului. „Eu am devenit apatic".

„Și eu, care credeam că aici e un mic paradis", răspunse Meekin. „Peisajul, se pare, e încîntător. M-a asigurat căpitanul Frere".

„Așa este", spuse North, privindu-și pieziș însoțitorul. „Dar pușcăriașii nu sînt deloc încîntători".

„Bietele ființe părăsite", oftă Meekin. „Îmi închipui. Ah, ce drăguț e malul de colo, scăldat în lumina lunii !"

„Părăsite, da. Părăsite de dumnezeu și de oameni".

„Domnule North, dumnezeu nu-i părăsește nici pe cei mai nevrednici slujitori ai lui. N-am pomenit încă niciodată ca El să-i părăsească pe cei drepți sau să-i lipsească de hrană pe copiii celor drepți. El e cu noi pînă și în Valea Morții. Toiagul lui... știți doar, domnul North. Într-adevăr, casa comandantului e situată splendid".

Domnul North oftă din nou. „Nu sînteți de multă vreme în colonie, domnule Meekin. Mă îndoiesc — scuzați-mi sinceritatea — de faptul că sînteți la curent cu sistemul nostru de pedepsire".

„Un sistem admirabil ! Admirabil în cel mai înalt grad", spuse Meekin. „Chiar dacă în orașul Hobart am mai văzut

unele lucruri cu care nu prea sînt de acord — înjurăturile, de pildă — sînt, în linii mari, entuziasmat de acest sistem. E perfect".

North strîmbă din nas. „Da, așa este", confirmă el. „Aș spune chiar prea perfect. Dar fiindcă sînt singurul care împărtășește această părere, ar fi mai bine să lăsăm baltă subiectul ăsta".

„Cum doriți", spuse Meekin, devenind serios. Episcopul îi povestise că domnul North e un tip arierat, că fumează pipă și că a fost prins bînd bere dintr-un vas de cositor; îi era, de asemenea, indiferent dacă preoții poartă coleretă albă sau nu.

Masa la comandant fu un succes deplin. Burgess voia să se pună într-o lumină bună față de favoritul episcopului, căci se abținea de la înjurături și era deosebit de politicos.

„O să considerați moravurile noastre puțin cam aspre, domnule Meekin", spuse el. „Dar veți putea constata, de asemenea, că sîntem cu toții la datorie atunci cînd e nevoie de noi. Această insulă e un mic imperiu".

„Ca aceea a lui Béranger ?" [1], întrebă Meekin, zîmbind.

Căpitanul Burgess nu auzise niciodată despre Béranger, dar zîmbea de parcă i-ar fi știut pe de rost toate poeziile.

„Sau ca insula lui Sancho Panza" [2], interveni North. „Vă aduceți aminte cum se făcea dreptate acolo, sir ?"

„Momentan, nu, sir", răspunse Burgess, cu demnitate. Nu era pentru prima oară cînd nutrea bănuiala că diaconul North își cam bate joc de el. „Vă rog să vă serviți. Mai doriți un pahar cu vin ?"

„Nu, mulțumesc", răspunse North, turnîndu-și apă în pahar. „Mă doare capul".

Vorbea și se mișca forțat, încît Meekin și Burgess amuțiră fără să vrea. Ambii își frămîntau creierul întrebîndu-se de ce domnul North era vizibil jenat, uitîndu-se peste tot, numai

---

[1] Jean Pierre de Béranger (1780—1857), scriitor francez, prețuit de Karl Marx pentru orientarea lui democratică, autor de cîntece satirice populare, foarte gustate în secolul al XIX-lea. Luptător progresist împotriva monarhiei din perioada Restaurației (1815—1830), satirizează, după 1830, manifestările capitalismului în dezvoltare. A înrîurit poezia română pașoptistă.

[2] Insula lui Sancho Panza — nobilii de la curte care-și bat joc de Don Quijote (în cartea a doua a celebrului roman) îl numesc pe Sancho Panza, scutierul „cavalerului tristei figuri", guvernator al inexistentei insule Barrataria.

la sticla de vin — nu. Meekin, care nu se lăsa ușor scos din sărite, sparse, în cele din urmă, tăcerea.

„Primiți des musafiri, căpitane Burgess ?“, întrebă el.

„Foarte rar. Uneori, vin oameni cu recomandare de la guvernator — pe aceștia îi conduc eu. Dar, în mod obișnuit, nu depindem decît de noi înșine“.

„Am întrebat“, continuă Meekin, „deoarece prieteni de-ai mei au intenția să vină pe-aici“.

„Oh, cine sînt aceștia ?“

„Îl cunoașteți pe căpitanul Frere ?“

„Frere ? Dacă-l cunosc ? !“ răspunse Burgess, iar rîsul său semăna cu cel al lui Frere. „Am fost cu el pe *Maria Island.* Sînteți prieten cu el ?“

„Am avut plăcerea să-l cunosc într-o societate. S-a însurat de curînd“.

„Într-adevăr ?“, răspunse Burgess. „Ei, drăcie ! Just, parcam auzit și eu ceva“.

„Domnișoara Vickers, o tînără și încîntătoare domnișoară. Merg la Sydney, unde căpitanul Frere are obligații de serviciu, și cu acest prilej vor să facă o escapadă la Port Arthur“.

„Ciudată ideea pentru o călătorie de nuntă“, observă North.

„Căpitanul Frere se interesează de tot ce ține de aplicarea pedepselor“, sublinie domnul Meekin, fără a ține seama de intervenția lui North. „Și apoi ar dori nespus de mult să-i arate soției sale Port Arthur-ul“.

„Da, trebuie văzut numaidecît înainte de a părăsi colonia“, confirmă Burgess. „Merită“.

„Așa zice și căpitanul Frere. Dealtfel, e o poveste romantică a celor doi, căpitane Burgess. Știți doar că el i-a salvat viața“.

„Ah, da, atunci, cu ocazia acelei revolte ciudate“, spuse Burgess. „Sînt aici, acum, indivizii ăia“.

„Am asistat la procesul lor în orașul Hobart“, relată Meekin. „Ba mai mult chiar, conducătorul lor, un anume John Rex, mi-a predat confesiunea sa. I-am trimis-o îndată episcopului“.

„Al dracului individ !“, spuse North. „E trecut prin ciur și prin dîrmon“.

„Sînt de cu totul altă părere“, spuse Meekin, nu fără asprime. „Se pare că toți s-au coalizat împotriva bietului om. Căpitanul Frere a vrut chiar să mă facă să cred că scrisorile lui conțin mesaje cifrate. Dar nu pot să cred așa ceva. Sînt convins că regretă sincer, că se căiește pentru păcatele sale.

E un om căzut în greșeală, dar nu un ipocrit, dacă nu cumva mă înșală intuiția".

„Să sperăm", spuse North. „Eu n-aș avea încredere în el".

„Oh, aici e bine păzit", îl asigură Burgess, bine dispus. „Dacă devine recalcitrant, îl domesticim ca pe o pisică".

„E nevoie de severitate", spuse Meekin, „deși trebuie să mărturisesc că nu sînt de acord cu pedeapsa cu biciul. E o pedeapsă bestială".

„E o pedeapsă pentru bestii", răspunse Burgess și izbucni în rîs, căci considera că a realizat un joc de cuvinte reușit. În clipa aceasta, atenția îi fu atrasă de purtarea ciudată a domnului North. Sărise în sus, deschise larg fereastra, părînd a se sufoca.

„Ei, North, vă e rău ?", strigă Burgess.

„Nimic", spuse North, care se stăpînea cu greu. „O criză. Am uneori asemenea crize".

„Beți un coniac ?"

„Nu, nu, trece îndată. Nu, am spus. Ei bine, dacă insistați...". Și zicînd acestea, apucă un pahar de apă, îl umplu cu brandy și-l dădu pe gît dintr-o înghițitură.

Reverendul Meekin se uită consternat la el. Nu era obișnuit să vadă clerici care purtau coleretă neagră, fumau pipă, mestecau tutun și beau alcool din pahare mari.

„Ah", spuse North, privind sălbatic în jur. „Acum mi-e mai bine".

„Să ieșim pe verandă", propuse Burgess. „Acolo e mai multă răcoare decît în casă".

Ieșiră afară și priviră spre închisoare. În depărtare se auzea clipocitul valurilor. Aerul răcoros părea să-i facă bine domnului North, iar discuția se învioră.

După un timp, din întuneric apăru un bărbat scund, fumînd o țigară. Era doctorul Macklewain, care, din motive de serviciu — pe *Woody Island* se accidentase un polițist — nu putuse să vină la masă.

„Ei, ce face Forrest ?", întrebă Burgess. „Dați-mi voie să vă prezint : „Domnul Meekin, doctorul Macklewain".

„E mort", spuse doctorul. „Încîntat, domnule Meekin".

„La naiba, era unul dintre cei mai buni oameni ai mei", murmură Burgess. „Beți cu noi un pahar de vin, doctore ?"

Dar Macklewain era obosit și voia să meargă acasă.

„Trebuie să mă gîndesc și eu la odihna mea nocturnă", observă Meekin. „Oricît de plăcută a fost călătoria, m-a obosit puțin".

„Vin şi eu, doctore, avem acelaşi drum", spuse North.

„Nu vreţi, totuşi, să beţi o înghiţitură de brandy ?", întrebă Burgess. „Nu ? O să vă trimit, deci, mîine dimineaţă pe cineva după dumneavoastră, domnule Meekin. Noapte bună, domnii mei. Macklewain, vreau să vă mai reţin o clipă".

De la casa comandantului, o cărare abruptă ducea în jos, pînă la platoul unde se aflau casele doctorului şi a diaconului. Cei doi clerici nu parcurseră nici jumătate din drum, cînd Macklewain îi ajunse din urmă.

„Mîine dimineaţă va fi biciuit unul", mîrîi el. „Asta înseamnă că iarăşi trebuie să mă scol în zori".

„Dar cine e, de data asta ?"

„Tînărul pe care l-a avut ca valet".

„Kirkland ?", întrebă North, speriat. „Doar nu vreţi să ziceţi că a dat ordin să fie biciuit Kirkland ?"

„Nesupunere", răspunse Macklewain. „Cincizeci de lovituri".

„Trebuie împiedicat cu orice preţ", strigă North, agitat la culme. „Nu va suporta. Credeţi-mă, Macklewain va muri".

„Vă rog să aveţi amabilitatea să mă lăsaţi pe mine să apreciez", răspunse Macklewain, ridicîndu-se pe vîrfuri, ca să pară ceva mai înalt.

„Scumpul meu", spuse North, împăciuitor, ştiind că nu e bine să-l supere tocmai acum pe medic. „Nu l-aţi văzut în ultima vreme. A încercat azi dimineaţă, să se sinucidă".

Meekin îşi manifestă îngrijorarea, dar domnul Macklewain îl linişti.

„Vedeţi, spuse doctorul, „dacă trebuie împiedicat ceva, apoi e o atitudine ca asta. Individul dă un exemplu prost celorlalţi. Mă miră că Burgess n-a ordonat o sută de lovituri".

„L-au închis în dormitorul mare", spuse North. „Şi dumneavoastră ştiţi ce se petrece acolo. Vă asigur că priveliştea acestui tînăr chinuit şi înjosit m-a zdruncinat".

„Ei, mîine şi aşa va intra în spital pentru o săptămînă sau mai bine", spuse Macklewain. „Acolo va avea, o vreme, linişte".

„Dacă Burgess va încuviinţa să fie biciuit, mă voi plînge guvernatorului", strigă North, revoltat. „Ceea ce se petrece în aceste dormitoare e strigător la cer".

„De ce nu se plînge tipul, dacă are motive s-o facă ? Fără dovezi, nu putem face nimic".

„Să se plîngă ? ! Ar mai fi sigur de viaţa lui ? În afară de asta, face parte dintre cei care nu se plîng. Mai degrabă şi-ar lua viaţa decît să vorbească despre aşa ceva".

„Astea-s prostii“, îl contrazise Macklewain.

„Numai pe baza unei simple bănuieli nu putem biciui tot dormitorul. Nu pot să-l ajut cu nimic. Cum îţi aşterni, aşa dormi“.

„Mă întorc să vorbesc cu Burgess“, spuse North. „Domnule Meekin, aici este intrarea, prima uşă pe dreapta de la camera dumneavoastră. Mă întorc îndată“.

„Vă rog să nu vă grăbiţi“, răspunse Meekin, politicos. „Dacă e vorba de o intervenţie pentru un deţinut, toate celelalte chestiuni trec pe un plan secundar. Cufărul meu e, probabil, în cameră ?“

„Da, da. Chemaţi servitorul, dacă aveţi nevoie de ceva. Doarme în odaia din spate“.

Şi North se îndepărtă repede.

„E impulsiv“, îi spuse Meekin lui Macklewain, în timp ce paşii lui North se pierdură în depărtare.

Macklewain dădu îngrijorat din cap. „Ceva nu-i în ordine, dar nu ştiu ce. Are uneori crize ciudate. Mă tem să nu aibă cancer la stomac“.

„Cancer la stomac ! Doamne, ar fi groaznic !“, spuse Meekin. „Ah, doctore, toţi ne purtăm crucea, nu-i aşa ? Ce frumos miroase iarba ! Pare a fi un loc minunat, cred că mă voi simţi bine aici. Noapte bună“.

„Noapte bună. Sper că nu veţi duce lipsă de confort“.

„Şi sper că bietul domn North va avea succes cu intervenţia lui“, spuse Meekin, cu mîna pe clanţă.

„Încă o dată, noapte bună“.

Căpitanul Burgess voia tocmai să închidă uşa de la verandă, cînd îl zări pe North apropriindu-se în fugă prin grădină.

„Căpitane Burgess, am auzit că aţi ordonat să-l biciuiască pe bietul Kirkland“.

„Da, aveţi ceva împotrivă ?“

„Vă rog să n-o faceţi, sir. Kirkland a fost şi aşa prea aspru pedepsit. Bietul băiat a încercat să se sinucidă“.

„Tocmai de asta va fi biciuit. Scot eu din capul deţinuţilor gîndul sinuciderii“.

„Dar n-o să reziste, sir. E prea slab“.

„Asta e treaba lui Macklewain“.

„Căpitane Burgess“, insistă North, „vă asigur că nu merită această pedeapsă. L-am văzut, e într-o stare deplorabilă“.

„Ascultați, domnule North, eu nu vă întreb ce faceți cu sufletele deținuților, așa că v-aș ruga să nu vă sinchisiți ce fac cu trupurile lor".

„Căpitane Burgess, n-aveți dreptul să vă bateți joc de slujba mea religioasă".

„Atunci nici dumneavoastră să nu vă amestecați în treburile mele, sir".

„Insistați, deci, ca Kirkland să fie biciuit ?"

„Am dat deja ordine în acest sens".

„Vă previn, căpitane Burgess", strigă North, iar fața sa palidă se înroși, „sîngele acestui băiat se va întoarce asupră-vă. Sînt un slujitor al Domnului, sir, și vă interzic să comiteți această crimă".

„La naiba, asta-i curată obrăznicie, sir !", răcni Burgess. „Sînteți un funcționar concediat al guvernului, nimic mai mult ! N-aveți nici o putere oficială, sir, și dacă vă mai amestecați încă o dată în treburile mele, vă pun în lanțuri pînă la plecarea vaporului dumneavoastră".

Era o amenințare deșartă, iar North știa exact că Burgess nu va îndrăzni să comită abuzuri împotriva lui, totuși ofensa îl șfichiui ca o lovitură de bici. Sări înainte, de parcă ar fi vrut să-l apuce de beregată pe comandant, se opri însă la timp și rămase locului, cu pumnii strînși și ochii scînteietori. Cei doi bărbați se uitară fix unul la altul, pînă ce Burgess nu mai fu în stare să suporte privirea diaconului.

„Om blestemat !", șuieră North. „Vă spun că băiatul n-o să fie biciuit !"

Palid de furie, Burgess își sună servitorul.

„Condu-l pe domnul North", îi ordonă el. „Du-te apoi la cazarmă și spune-i lui Troke că Kirkland va primi mîine o sută de lovituri. O să vedeți cine-i stăpîn aici, stimate prietene".

„Voi anunța guvernul", strigă North, îngrozit. „Asta-i o adevărată crimă".

„Guvernul să mă. . . și dumneavoastră la fel !", răcni Burgess. „Afară !"

Locțiitorul Domnului la Port Arthur trînti ușa în urma lui.

North merse acasă într-o stare de agitație supremă. „N-au voie să-l biciuiască !", murmură el. „La nevoie, îl voi ocroti cu propriul meu trup. Voi raporta totul guvernului, voi merge eu însumi la sir John Franklin. Voi avea grijă să se facă lumină în acest iad". Ajunse la căsuța lui și aprinse lampa în micuța odaie. Era liniște. Numai din camera alăturată răzbătea sforăitul domol al lui Meekin.

North luă o carte şi încercă să citească, dar literele îi jucau în faţa ochilor. „N-ar fi trebuit să beau paharul de brandy, nebun ce sînt“, gîndi el, plimbîndu-se necontenit prin cameră, apoi se aruncă pe sofa, ţîşni în sus, se apucă din nou să citească, se rugă : „Oh, Doamne, dă-mi putere ! Ajută-mă ! Ajută-mă ! Lupt, dar sînt slab. O, Doamne, îndură-te de mine !“

Palid, cu buzele albe şi faţa schimonosită, se zvîrcolea pe sofa, gemea, murmura rugăciuni. Părea chinuit de o boală teribilă. Deschise din nou cartea şi se sili să citească, dar privirea îi pleca mereu spre vitrină. Acolo era ascuns ceea ce-l ademenea cu atîta forţă. În cele din urmă, se ridică, merse în bucătărie şi scoase un pacheţel de piper roşu. Puse o linguriţă într-un pahar cu apă, amestecă şi bău. Un timp, asta-l ajută.

„Mîine trebuie să am mintea limpede“, şopti el. „De asta depinde viaţa băiatului. Şi apoi nici Meekin nu trebuie să observe ceva. Am să mă culc“. Merse în dormitorul său, dar şi în pat se răsucea neliniştit de pe o parte pe alta. Zadarnic recită versete din Biblie şi strofe din poezii, zadarnic numără pînă la o mie. Somnul nu-i venea. Parcă se apropia de o criză. „Trebuie numaidecît să beau măcar o linguriţă, ca să-mi astîmpăr setea“, zise el.

De două ori se opri din drumul scurt înspre camera de locuit şi de două ori fu mînat înainte de o forţă mai puternică decît voinţa lui. În cele din urmă, ajunse la vitrină, o deschise şi scoase ceea ce căuta : o sticlă cu rachiu.

De îndată ce atinse sticla, nu se mai gîndi la mimic. O duse la gură şi bău lacom. Ruşinat, o lăsă jos şi se întoarse în dormitor. Dar încă nu-şi găsea liniştea.

Simţi pe buze gustul rachiului şi jinduia după el. Văzu strălucind în întuneric lichidul galben ca chilimbarul. Mirosi aroma alcoolului, îşi închipui cum ar arăta apucînd sticla şi stingîndu-şi focul. Plînse, se rugă, luptă ca un nebun cu dorinţa sa. Îşi spunea mereu că viaţa unui om depinde de puterea sa de a se stăpîni, că e nedemn ca o fiinţă rezonabilă să cadă pradă acestui viciu, că e dezgustător şi de două ori degradant pentru un slujitor al Domnului. Zadarnic. În timp ce-şi făcea reproşuri, se apropie de vitrină şi duse sticla la buze.

Nu era bolnav de cancer. Diaconul James North, gentleman, erudit şi preot creştin, era ceea ce se numeşte în mod obişnuit un beţivan notoriu.

CAPITOLUL 15

O sută de lovituri de bici

Soarele dimineții arunca lumină asupra unui spectacol ciudat.

Într-una din curțile închisorii stăteau Troke, Burgess, Macklewain, Kirkland și Rufus Dawes, în fața a trei pari de lemn legați în formă de triunghi. Eșafodajul, de vreo șapte picioare înălțime, arăta ca acele instalații pe care țiganii își atîrnă ceaunele pentru gătit. Pe linia de bază a eșafodajului erau legate picioarele lui Kirkland, pe vîrf — încheieturile mîinilor, astfel încît corpul său era întins în toată lungimea. Spatele, gol, îi strălucea în lumina soarelui. În timpul acestor pregătiri, Kirkland nu scoase nici o vorbă; numai cînd Troke îi smulse cu brutalitate cămașa, fu cutremurat de un frison.

„Fă-ți datoria, deținut", îi spuse Troke lui Dawes.

Rufus Dawes se uită la cele trei chipuri sumbre, apoi la spatele alb al lui Kirkland, și fața i se coloră într-un roșu aprins. Niciodată în viața sa de deținut nu i se ordonase să bată un camarad. El însuși, ce-i drept, fusese de multe ori biciuit.

„Vreți cu-adevărat să-l biciuiesc, sir?", se adresă el comandantului.

Burgess îl privi mirat. „Ia pisica, ticălosule! Ce îndrăzneală!"

Rufus Dawes apucă biciul greu și așeză între degete șnururile înnodate.

„Haide, Dawes!", șopti Kirkland, fără să întoarcă capul. „Ori tu, ori altul, tot aia e".

„Ce spune?", întrebă Burgess.

„Ce zic toți. Să nu lovească prea tare", minți Troke.

„În privința asta, o să băgăm noi de seamă. Haide odată, și vezi să-l lovești cum trebuie, dacă nu, ordon să ți se dea și ție cincizeci. Pe sănătatea mea!"

„Haide, Dawes!", șopti din nou Kirkland. „Sînt gata".

Rufus Dawes ridică pisica, o învîrti în jurul capului și-i dădu drumul pe spatele lui Kirkland.

„Una!", numără Troke.

Pe spatele alb apărură urme roșii. Kirkland își înăbuși un strigăt — parcă-l tăiase în două.

„Hei, ticălosule", răcni Burgess. „Desfă șnururile! Ce-ți veni să lovești așa ușor?"

Rufus Dawes desfăcu şnururile încîlcite şi lovi din nou. Acum dădu mai bine : sîngele şiroia pe piele. Băiatul rămase mut, dar Macklewain văzu că mîinile sale strînseră mai tare ţăruşul şi că muşchii braţelor sale tremurară.

„Aşa-i bine !“, strigă Burgess.

A treia lovitură răsună ca şi cum ar fi nimerit în carne crudă, iar urmele roşii se colorară în purpuriu.

„Doamne !“, gemu Kirkland, muşcîndu-şi buzele.

Biciuitul progresă în tăcere. Abia la a zecea lovitură, Kirkland începu să urle ca un animal rănit. „Oh, căpitane Burgess ! Dawes ! Domnule Troke ! Dumnezeule ! Îndurare ! Doctore ! Domnule North !“

„Zece !“, striga Troke, continuînd să numere, imperturbabil.

După douăzeci de lovituri, spatele băiatului era umflat, arăta ca o cocoaşă, ori ca o piersică bine coaptă. Dawes se opri şi-şi trecu de două ori printre degete şnururile pisicii. Deveniseră rigide şi lipicioase.

„Mai departe !“, strigă Burgess şi-i făcu semn lui Dawes. Troke începu din nou să numere : „Una !“

Razele soarelui îl treziră pe domnul North. Deschise cu greu ochii injectaţi, îşi frecă fruntea cu mîinile nesigure şi, deodată, îi veni în minte ce avusese în gînd să facă. Coborî cu greu din pat, iar cînd ajunse în faţa noptierei, văzu sticla de rachiu goală. Abia acum îşi aducea aminte de cele întîmplate. Cu mîinile tremurînd, îşi turnă apă pe cap şi-şi netezi hainele. Consumul excesiv de alcool avea consecinţele obişnuite. Capul îi vîjîia, mîinile îi erau fierbinţi şi uscate, iar limba parcă i se lipise de cerul gurii. Se îngrozi cînd îşi văzu în oglindă chipul palid şi ochii încercănaţi. Se uită dacă uşa e închisă. În ciuda nerăbdării sale de beţivan, fusese destul de deştept ca să închidă uşa. Deci nu-l văzuse nimeni în această stare jalnică. Se furişă în camera de dormit şi constată că era ora şase şi jumătate. Biciuitul fusese fixat pentru ora cinci şi jumătate. Dacă nu intervenise vreo schimbare fericită, era prea tîrziu. Tremurînd de remuşcare şi spaimă, trecu pe lîngă camera în care Meekin îşi dormea somnul dulce şi fugi spre închisoare. Cînd ajunse în curte, Troke tocmai spunea „zece !“ Kirkland primise a cincizecea lovitură.

„Opriţi !“, strigă North. „Căpitane Burgess, vă rog să opriţi !“

„Veniţi cam tîrziu, domnule North“, răspunse Burgess. „Sîntem aproape gata“.

„Una !“, numără Troke. North își mușcă unghiile și scrîșni din dinți în timp ce urmară celelalte șase lovituri.

Kirkland încetase să mai țipe. Gemea. Spatele lui semăna ca un burete muiat în sînge, iar carnea umflată tresărea la lovituri, asemenea cărnii unei vite abia tăiate. Deodată, Macklewain observă capul tînărului căzînd pe umăr.

„Dezlegați-l !“, strigă el. „Dezlegați-l imediat !“

Troke desfăcu repede curelele.

„Turnați-i o găleată cu apă pe cap !“, ordonă Burgess. „Se preface !“

Apa rece îl readuse în simțiri pe Kirkland. Deschise ochii.

„Am spus eu !“, spuse Burgess. „Legați-l din nou !“

„Nu !“, strigă North. „Nu, dacă sînteți creștini !“

Găsi un aliat într-unul din oamenii de la care s-ar fi așteptat cel mai puțin. Rufus Dawes aruncă biciul ud de sînge și spuse : „Nu-l mai lovesc“.

„Ce ?“, răcni Burgess, nebun de furie din pricina acestei obrăznicii.

„Nu-l mai lovesc. Căutați-vă pe altcineva pentru meseria asta. Nu mai vreau“.

„Legați-l !“, urlă Burgess. „Legați-l ! Polițist, adu alt om, cu o pisică nouă. Te învăț eu minte ! Ai să capeți tu cele cincizeci de lovituri pe care le mai are de primit ticălosul ăsta, și încă cincizeci pe deasupra, iar el o să privească. Între timp, i se răcorește spatele“.

Dawes se uită la North, își scoase în tăcere cămașa și se așeză lîngă eșafod. Spatele lui nu era atît de alb și neted cum fusese cel al lui Kirkland ; era tare și plin de cicatrice de la pedepsele anterioare. Troke apăru împreună cu Gabbett, care rînjea cu toată fața. Lui Gabbett îi plăcea să bată și se lăuda adesea că poate omorî în bătaie pe oricine. Folosea mîna stîngă cu aceeași pricepere cu care folosea dreapta, iar cînd dădea peste un „preferat“, îl lovea cruciș.

Rufus Dawes își înfipse bine picioarele în pămînt, strînse tare țărușii și respiră adînc.

Macklewain îl așeză pe bietul Kirkland pe hainele celor doi deținuți întinși pe pămînt și se întoarse cu spatele, pentru a asista la o a doua parte a acestui divertisment de dimineață. Mormăi ceva în barba lui, căci trecuse de mult de ora micului dejun, iar el știa că dacă asistă comandantul la biciuire, pleacă greu de acolo.

Rufus Dawes suportă primele douăzeci și cinci de lovituri fără să crîcnească, apoi Gabett lovi în cruciș. Continuă astfel

pînă la a cincizecea lovitură. North admiră fără să vrea puterea de rezistență a lui Dawes. „Dacă n-aș fi băut blestematul ăla de rachiu". După cea de a o suta lovitură, uriașul se opri și așteptă ordinul de a-l dezlega pe deținut, dar Burgerss era ferm hotărît să-i vină de hac lui Dawes.

„Te fac eu să vorbești, cîine, chiar dacă o să fie nevoie să-ți scot sufletul din piept!" strigă el. „Mai departe, ocnaș".

La încă douăzeci de lovituri, Dawes rămase mut. Apoi, deodată, din pieptul său izbucni un țipăt îngrozitor. Dar nu era un strigăt de îndurare, ca la Kirkland. Părea că omul amarnic chinuit și-ar fi regăsit graiul. Îi înjură sălbatic pe Burgess, Troke și North, îi numi pe toți soldații — tirani, pe toți preoții — farisei mizerabili. Îl blestemă pe dumnezeu, conjură pămîntul să se despice și să-i înghită pe cei ce-l chinuiau, cerul să se deschidă și să verse foc pe ei, iadul să-și deschidă porțile și să-i înghită. S-ar fi putut crede că fiecare lovitură cu pisica îi provoacă o nouă explozie de mînie bestială. Făcea spume la gură, smucea legăturile, se zvîrcolea pe eșafodul de tortură și încercă să-l scuipe pe Burgess, care se amuza de chinurile sale. North stătea în colț, ascuns lîngă zid, împietrit de groază. Își astupase urechile, căci i se părea că, de jur împrejur, se dezlănțuiseră toate patimile iadului. Ar fi vrut să fugă, dar era ca vrăjit.

În mijlocul acestui vacarm, — pisica vîjîia mai tare ca oricînd, Burgess rîdea în hohote, iar țipetele stridente ale nefericitului Dawes sfîșiau aerul — North observă la Kirkland un zîmbet ciudat. Era, oare, cu-adevărat un zîmbet? North se apropie în grabă de el și țipă atît de înspăimîntător, încît toți se întoarseră spre el.

„Ce-i!", exclamă Troke, apropiindu-se de el.

„Kirkland dă ortul popii!"

Dar acesta era deja mort.

„Dezlegați-l!", ordonă Burgess, speriat de nefericitul incident. Gabett se supuse cu nu prea mare plăcere.

Imediat, de Rufus Dawes se apropiară doi polițiști — se întîmpla, uneori, ca deținutul torturat să înnebunească. Acesta amuți însă, după ultima lovitură. Numai cînd își scoase cămașa de sub trupul băiatului, murmură: „Mort", iar vocea lui păru a trăda o ușoară invidie. Apoi își azvîrli cămașa peste umerii însîngerați și se îndepărtă, pășind drept.

„Are curaj tipul!", i se adresă un polițist celuilalt, împingîndu-l pe Dawes, cu o oarecare blîndețe, într-o celulă goală, unde urma să-l îngrijească un infirmier de la spital.

Nimeni nu scoase o vorbă pînă ce trupul neînsuflețit al lui Kirkland nu fu luat de acolo. Burgess deveni palid, văzînd chipul amenințător al lui North.

„Nu-i vina mea, domnule North“, spuse el. „N-am putut bănui că individul are inima slabă“.

North îi întoarse, dezgustat, spatele.

Macklewain și Burgess porniră spre casele lor.

„Ciudat, a murit așa, netam-nesam“, spuse comandantul.

„Poate suferea de vreo boală internă“, își dădu cu părerea medicul.

„Vreo boală de inimă“, spuse Burgess.

„Îi voi face o autopsie, ca să constat cauza decesului“.

„Veniți cu mine, Macklewain, să bem ceva. Mi-a căzut greu la stomac“, spuse Burgess. Și intrară în casă.

Domnul North însă, care considera cele întîmplate drept consecință a faptului că-și neglijase datoria și era chinuit de remușcări, merse la închisoare. Încet și cu capul plecat, ca unul care pășește pe un drum greu, se îndreptă spre deținutul rămas în viață, care zăcea jos, epuizat. „Rufus Dawes !“

Auzindu-se interpelat, Rufus Dawes privi în sus. Cînd îl văzu pe cel din fața lui, ridică mîna, îndepărtîndu-l. „Nu vreau să vă văd“, îi zise lui North. „V-am spus ce cred despre dumneavoastră. Sînteți un fariseu, care asistă nepăsător la sfîrtecarea unui om, și mai are îndrăzneala să-i umple urechile cu vorbe sfinte“.

North stătea cu brațele fără vlagă și cu capul plecat, în mijlocul celulei. „Da“, spuse el, cu voce stinsă. „Mă considerați un fariseu. Sînt, oare, un demn slujitor al lui Hristos ? Nu, sînt o vită, un bețiv. N-am venit să vă umplu urechile cu lozinci pioase. Am venit să vă cer iertare. Aș fi putut să anulez pedeapsa, să salvez viața băiatului. Dumnezeu mi-e martor că am vrut să-l salvez ! Dar am un viciu : sînt bețiv. M-am lăsat ispitit și... am ajuns prea tîrziu. Stau în fața dumneavoastră, eu, păcătosul, și vă cer iertare“. Și North se aruncă la picioarele pușcăriașului, îi apucă mîinile însîngerate, implorîndu-l : „Iartă-mă, frate !“

Rufus Dawes era prea uimit ca să mai scoată o vorbă. Aruncă o privire asupra omului care stătea în genunchi în fața lui și fu cuprins de milă. Mizeria care i se dezvăluia i se părea mai cumplită decît a lui. În inima sa își făcu loc un sentiment de compasiune frățească. „Mai există, deci, un om în iadul acesta“, spuse el. Cei doi nefericiți își strînseră mîinile, apoi North se ridică, părăsind repede celula. Rufus Da-

wes își privi mîna care o strînsese pe cea a vizitatorului și zări ceva strălucitor — o lacrimă. Dawes se prăbuși, iar cînd veniră gardienii să-l ia, îl găsiră îngenuncheat într-un colț, plîngînd ca un copil.

CAPITOLUL 16

Cineva înoată împotriva curentului

În ziua următoare, domnul North se urcă la bordul navei ce se îndrepta spre Hobart. Evenimentele zilei premergătoare săpaseră o prăpastie adîncă între diaconul indezirabil și comandant.

Burgess știa că North avea intenția să dezvăluie moartea lui Kirkland și că nu va ezita să le vorbească acelor oameni din orașul Hobart care erau dispuși să răspîndească vestea. „A dracului de neplăcută chestia asta", mormăi comandantul. „Dacă individul n-ar fi murit, nimeni nu s-ar fi sinchisit".

Cît despre North, se consola cu gîndul că vestea despre moartea fulgerătoare a ocnașului va stîrni revoltă și că, în consecință, se va deschide o anchetă. „Adevărul va ieși astfel la iveală", își zicea North, cu naivitate. De patru ani era în slujba guvernului și încă nu se convinsese că asemenea cazuri erau, în general, mușamalizate de autorități. Trupul sfîrtecat al lui Kirkland avea să fie pradă viermilor înainte ca literele ultimului proces verbal să se fi zvîntat.

Burgess, care regreta incidentul din motive egoiste, se hotărî să i-o ia înainte preotului și să apeleze cel dintîi la autorități. Vaporul cu care călătorea inamicul lui urma să transporte și raportul oficial al comandantului către guvernator.

În seara zilei în care murise Kirkland, Meekin trecuse pe lîngă șopronul unde se afla cadavrul. Troke căra găleți cu apă roșiatică, iar înăuntru părea că se face o curățenie strașnică.

„Dar ce se ptrece aici ?", întrebă clericul.

„Doctorul a terminat autopsia pușcăriașului biciuit azi dimineață, sir", răspunse Troke. „Acum facem curățenie".

Meekin se întoarse scîrbit și plecă mai departe. Auzise că Kirkland — nu spusese nimănui acest lucru — fusese bolnav de inimă și murise înainte de a i se fi aplicat întreaga pedeapsă. Datoria sa de cleric ar fi fost să-i tămăduiască sufletul ; cu cadavrul mutilat n-avea ce face. Își îndreptă, deci, pașii spre dig, sperînd că briza îi va alunga sentimentul

de scîrbă care-l cuprinsese. Pe dig îl văzu pe North cu preotul catolic Flaherty. Pentru Meekin, ca urmare a educației sale, un preot catolic era asemenea lupului pentru cioban, așadar se mulțumi să-i adreseze un salut rece. Cei doi vorbeau, se pare, despre incidentul din dimineața respectivă, căci, în momentul în care se apropie Meekin, Flaherty dădu din umeri și spuse : „Nu făcea parte dintre protejații mei, domnule North, iar guvernul nu-mi permite să mă amestec în treburile deținuților protestanți". „Bietul om a fost, deci, protestant", gîndi Meekin. „Deci sufletul său nemuritor n-a fost periclitat de ereziile bisericii catolice". Avu grijă să nu se apropie prea tare de bunul Denis Flaherty, fiul unui negustor de unt din Kildrum, de parcă s-ar fi temut că irlandezul îi va aține calea și-l ca converti, prin rafinamentul său iezuit și prin elocvența sa elastică, la credința eretică — se știa doar ce fel de obiceiuri au acești gladiatori spirituali ai credinței catolice. North, în schimb, se despărți cu greu de Flaherty. Petrecuse multe ore plăcute cu el. Știa că preotul catolic suferea de pedanterie, dar era foarte conștiincios și nu lipsit de umor. Grație firii lui, era mai potrivit pentru o comună obișnuită, unde toate se desfășoară normal, iar oamenii trăiesc prea bine pentru a comite păcate mari ; era total inapt pentru a-l combate pe Satana într-o colonie penitenciară. Astfel, cu o ușoară tristețe și cu puțin spirit satiric, îl judeca pe Flaherty, în timp ce nava de transport se îndepărta de Port Arthur. „Dumnezeu să-i ajute pe bieții ticăloși, căci preoții n-o pot face", murmură el, încetișor.

Avea dreptate. Spre deosebire de el, un bețivan chinuit de remușcări, Meekin și Flaherty nu erau în stare să facă ceva. Nu simțeau compasiune, n-aveau destulă experiență și suficiente cunoștințe, nu știau cît de mare e puterea de a răbda ce sălășluia în sufletul celui mai temut răufăcător.

Imediat după sosire, North merse la maiorul Vickers.

„Am o reclamație, sir", spuse el. „Aș vrea să înaintez o plîngere conform tuturor uzanțelor. La Port Arthur, un deținut a fost omorît în bătaie. Am fost martor".

Vickers se încruntă. „E o acuzație gravă, domnule North. Trebuie s-o înregistrez cu atenția cuvenită, dat fiind faptul că vine din partea dumneavoastră, dar sper că ați meditat suficient asupra chestiunii. Căpitanul Burgess e socotit, în genere, un tip foarte umanitar".

North dădu din cap. Nu voia să-l acuze pe Burgess. Faptele trebuiau să vorbească singure. „Cer doar o anchetă", spuse el.

„Da, stimabile, desigur. Nu puteţi proceda altfel dacă sînteţi încredinţat că s-a comis o nedreptate. Dar v-aţi gîndit ce cheltuieli implică o asemenea chestiune, cîtă agitaţie şi nemulţumire stîrneşte ?"

„Nici un fel de argumente n-ar trebui să ne stăvilească lupta pentru omenie şi justiţie", strigă North.

„Fireşte, dar ce înseamnă, în acest caz, justiţie ? Sînteţi sigur că puteţi aduce dovezi ? Departe de mine gîndul vinovăţiei căpitanului Burgess, pe care-l ştiu un om onorabil şi un ofiţer conştiincios, dar să presupunem că-l acuzaţi pe bună dreptate. Puteţi să dovediţi cele afirmate ?"

„Da. Cu condiţia ca martorii să spună adevărul".

„Cine sînt martorii ?"

„Eu însumi, doctorul Macklewain, poliţistul şi doi deţinuţi, dintre care unul a fost el însuşi biciuit. Sînt sigur că acesta va spune adevărul, în celălalt nu prea am încredere".

„Ei bine, rămîne, deci, un deţinut şi doctorul Macklewain, căci poliţistul nu va vrea să-şi învinuiască superiorul, în cazul în care e ceva putred la mijloc. Dealtfel, nici doctorul nu e de aceeaşi părere cu dumneavoastră".

„Nu ?", exclamă North, mirat la culme.

„Nu. Aşadar, dragul meu, nu e bine de grăbit asemenea lucruri. Mi se pare — iertaţi-mi sinceritatea — că inima dumneavoastră bună v-a indus în eroare. Am primit adineauri, de la căpitanul Burgess, un raport detaliat asupra incidentului. Scrie că deţinutul a fost condamnat la o sută de lovituri de bici — pentru obrăznicie gravă şi nesupunere — şi că medicul a fost de faţă la executarea pedepsei. Apoi scrie că după cincizeci şi şase de lovituri, a dat ordin ca delincventul să fie dezlegat, că omul a fost găsit mort nu mult timp după aceea şi că medicul i-a găsit, în urma autopsiei, o afecţiune de cord".

North sări în sus. „O autopsie ? Nu ştiu nimic despre aşa ceva".

„Convingeţi-vă", spuse Vickers. „Aici se află expertiza medicală, declaraţia poliţistului şi o scrisoare a comandantului".

Bietul North apucă hîrtiile şi le citi. Se părea că totul e în ordine. Cauza decesului : anevrism la partea incipientă a aortei. Medicul recunoştea sincer să n-ar fi aprobat administrarea a mai mult de douăzeci şi cinci de lovituri dac-ar fi fost încunoştiinţat de boala gravă de inimă a decedatului.

„Îl socot om cinstit pe Macklewain", spuse North, ezitînd. „Nu se pretează să dea dovezi false. Pe de altă parte, dacă

mă gîndesc la circumstanțele cazului, la condițiile de viață ale deținuților, la experiențele groaznice ale băiatului..."

„Nu pot intra în amănunte, domnule North. Obligația mea este să aplic legea, cît de bine posibil, nu să mă îndoiesc de ea".

La această admonestare, North lăsă capul în jos. Simțea că a meritat-o întrucîtva. „Nu mai am nimic de adăugat, sir. Probabil că și în această chestiune voi avea tot de puțin succes ca și în altele, anterioare. Constat că totul e împotriva mea. Cu toate acestea, sînt obligat să-mi continui eforturile, cît de bine cu putință".

Vickers făcu o plecăciune rigidă în fața lui, dorindu-i o dimineață plăcută. Oricît de politicoși ar fi superiorii în viața lor particulară, la slujbă manifestă o aversiune naturală împotriva nemulțumirilor care insistă pînă dincolo de limită asupra anchetelor.

North fu foarte abătut după ce-l părăsi pe maior. În vestibul, întîlni o domnișoară tînără și frumoasă. Era Sylvia, care voia să-și viziteze tatăl. Își ridică pălăria, apoi privi în urma ei. Aceasta era, desigur, fiica celui de la care plecase, soția căpitanului Frere, despre care auzise atîtea. North era un om a cărui minte înfierbîntată îl făcea să aibă adesea viziuni ciudate : i se păruse că în ochii limpezi, de peruzea, care-l priviseră în treacăt licărea presimțirea unor suferințe viitoare, de care, fără să-și dea seama cum, se făcea și el vinovat. Se uită lung în urma ei, pînă ce tînăra și delicata doamnă dispăru din raza privirilor lui.

CAPITOLUL 17

Căpitanul Frere și soția lui

Sylvia se măritase cu Maurice Frere. Nunta stîrnise o oarecare vîlvă în colonia penitenciară, căci deși Frere, ca alți bărbați de teapa lui, se rușina să facă publicitate, avînd în vedere faptul că era vorba de o partidă atît de avantajoasă, nu putea pretinde o nuntă fără pompă. Nunta fu celebrată cu fastul cuvenit : bal, dineu de gală și, deoarece tinerii însurăței nu se puteau retrage rușinos pe continent sau în Scoția, cum era obiceiul în Anglia, cei doi merseră în voiaj de nuntă la cea mai apropiată fermă a maiorului, unde rămaseră patrusprezece zile, înainte de a se îmbarca pentru Sydney.

Maiorul Vickers nutrea o sinceră afecțiune pentru bărbatul pe care-l socotea salvatorul fiicei lui, dar nu dorea ca

Frere să trăiască din banii Sylviei. Dăduse, deci, fiicei sale și eventualilor ei copii suma de zece mii de lire, iar ginerelui îi spuse că așteaptă ca el să-și cîștige singur existența. După îndelungi discuții, tînăra pereche convenise ca Maurice să renunțe la uniformă și să preia la Sydney un post în administrația civilă. Propunerea fu a lui Frere. Nu-i păsa prea mult de serviciul militar și, pe deasupra, avea și datorii considerabile. Dacă vindea licența sa de ofițer putea să-și plătească toate datoriile și să solicite un post bine plătit guvernului colonial, post pe care renumele lui de expert în probleme de detențiune și recomandarea din partea socrului său i-l puteau procura cu mare ușurință.

Vickers și-ar fi păstrat cu dragă inimă fiica în apropiere, dar, în cele din urmă, fu de acord cu hotărîrea lor, mai ales că trebuia să-i dea dreptate lui Frere, care zicea că Sylviei îi va face bine anturajul unor oameni simpatici, la Sydney.

„Ne poți vizita de îndată ce vom fi instalați, papa", spuse ea, cu mîndria femeii abia măritate. „Și noi te vom vizita. Orașul Hobart e foarte drăguț, dar vreau să văd și eu, în sfîrșit, lumea largă".

„Londra ar fi foarte potrivită pentru tine, comoara mea", spuse Maurice. „N-am dreptate, sir ?"

„Oh, Londra !" strigă Sylvia, bătînd din palme. „Westminster Abbey, și Turnul Londrei, și St. James Palace, și Fleetstreet !" „Sir, spuse doctorul Johnson [1], să ne plimbăm pe Fleetstreet !" Așa scria în cartea lui Croker, îți aduci aminte, Maurice ? Nu, firește că nu, tu n-ai urmărit decît ilustrațiile, apoi ai citit relatarea lui Pierce Egan [2] despre meciul de box între Bob Gaynor și Ned Neal — parcă-așa le zice".

„Fetițele trebuie privite nu ascultate", spuse Maurice, rîzînd. „Ai face bine să nu răsfoiești cărțile mele".

---

[1] Samuel Johnson (1709—1784), istoric și critic literar, filolog, autor de proză satirică. Cel mai important reprezentant al orientării clasicizante a iluminismului englez, autorul celebrului „Dicționar al limbii engleze" (1755). Prietenul său James Boswell (1740—1795) este autorul celebrei biografii „Viața lui Johnson" (1791), rămasă pînă în zilele noastre principala sursă de informații asupra vieții renumitului scriitor englez. John Wilson Croker (1780—1857) a publicat, în 1831, amintita biografie. Citatul din romanul lui Clarke e luat din această biografie, fie din volumul „Johnsoniana" (1836), editat și el de Croker.

[2] Pierce Egan (1772—1849), scriitor și jurnalist, cunoscut drept autor al uneia dintre primele lucrări consacrate boxului, intitulată „Boxiana sau considerații despre pugilistica clasică și modernă" (5 volume, 1815—1819).

„De ce ?", spuse ea, ușor stînjenită. „Oamenii căsătoriți nu trebuie să aibă secrete, dragul meu. Ar fi bine să cunoști și tu cărțile mele. Îți voi citi din Shelley" [1].

„Să nu faci una ca asta, draga mea", spuse Maurice, fără ezitare, „și-așa nu pricep nimic din el".

Această mică scenă a avut loc la cină, în căsuța lui Frere, din New Town Road. Maiorul Vickers fusese invitat, deoarece tinerii voiau să-i împărtășească planurile lor de viitor.

„Nu-mi place gîndul că vom merge la Port Arthur", spuse Sylvia mai tîrziu. „Am putea renunța la această călătorie, Maurice".

„Aș vrea, totuși, să văd măcar o dată locul acesta", răspunse Frere. „Știi doar că pun preț pe cunoașterea sistemului penal în toate etapele lui".

„Probabil, se va întocmi un raport în legătură cu moartea unui deținut", spuse Vickers. „Diaconul — un palavragiu, dar cu intenții bune — a făcut un memoriu. Cu acest prilej, ai putea rezolva chestiunea respectivă, Maurice".

„E-n ordine, măcar să-mi scot banii de călătorie", spuse Frere.

„Dar e atît de trist", interveni Sylvia.

„E cel mai atrăgător loc din întreaga insulă, scumpa mea. Am fost cîndva, pentru cîteva zile, la Port Arthur și mi-a plăcut foarte mult".

Vickers se gîndi în sinea lui : e de mirare cum, într-o căsnicie, fiecare partener preia cîte ceva din modul de exprimare al celuilalt. Sylvia își alegea cuvintele cu mai puțină grijă, pe cînd la Frere se petrecea invers. Maiorul se întrebă, fără să vrea, care dintre cele două maniere va învinge.

„Dar cîinii, rechinii și toate celelalte... Oh, Maurice, speram că ai terminat cu deținuții, odată pentru totdeauna".

„Am termniat ? Dimpotrivă, pe seama lor vreau să-mi cîștig existența", răspunse Maurice cu nonșalanță.

Sylvia oftă.

„Cîntă-ne ceva, scumpa mea", o rugă tatăl.

---

1 Percy Bysshe Shelley (1792—1822), poet romantic englez, prietenul lui Byron. A murit într-un accident de navigație în Italia. De certă orientare democratică, aparține celei mai revoluționare aripi a romantismului englez. Lirica naturii și cea erotică, în care proslăvește spiritul vieții și al creației, se caracterizează prin metaforica generoasă și tendința spre utilizarea miturilor ; în eseurile sale ca și în lirica politică pledează pentru înalte idealuri sociale și umane (Karl Marx l-a numit „un revoluționar prin excelență").

Ea se așeză la pian și începu să cînte, încît uitară de Port Arthur.

Nu mai vorbiră despre asta, dar cînd Sylvia făcu o nouă încercare în acest sens, își dădu seama că soțul ei e de neînduplecat. Voia să plece, așadar vor pleca. Cînd îi intra în cap că o chestiune îi aduce avantaje, o îndărătnicie congenitală îl făcea să persiste în această direcție. Sylvia avu o criză de melancolie, din pricina călătoriei, dar apoi cedă și se grăbi să aplaneze această primă neînțelegere din tînăra lor căsnicie. Temerile și îndoielile Sylviei se topiră curînd, la căldura dragostei lui Maurice, care o iubea cu-adevărat. Dragostea îl făcuse mai blînd, ascunzîndu-i defectele. Sylvia, copila cu fantezie aprinsă, însuflețită de năzuințe nobile, al cărei suflet era cureierat de umbrele bolii psihice, devenise prin căsătorie o femeie ce-și întemeia încrederea și mîndria pe bărbatul căruia i se dăruise de bună voie. Dar, cu timpul, acest sentiment se transformă într-o teamă ciudată. Se acomodase cu situația ei de soție, înlăturase toate îndoielile cu privire la putința ei de a-l iubi pe bărbatul căruia îi aparținea, dar o chinuia tot mai des gîndul că dragostea ei pentru Maurice ar putea fi diminuată din vina lui. În repetate rînduri avusese ocazia să constate că soțul ei este de un egoism sălbatic. Nu-i cerea, ce-i drept jertfe mari, dar deseori o jignea cu o nepăsare dureroasă. O iubea, poate chiar cu prea multă patimă, dar nu era dispus să se adapteze ei în special în ceea ce privea chestiunile mărunte, de care ține seama un om de caracter. Dacă ea voia, bunăoară, să citească o carte, iar el dorea să se plimbe, îi lua glumind cartea din mînă, convins că plimbarea împreună cu el era cel mai plăcut lucru din lume. Dacă ea voia să se plimbe în timp ce el se odihnea, îi răspundea rîzînd că lenea lui e motiv suficient pentru ca și ea să stea acasă. Nu făcea nici cel mai mic efort să-și ascundă indiferența atunci cînd o vedea citind din cărțile ei preferate. Dacă se simțea obosit, mergea la culcare fără a-și lua rămas bun ori a-și cere scuze, chiar dacă ea, de pildă, nu terminase de cîntat la pian. Cînd ea vorbea despre lucruri care nu-l interesau, începea pur și simplu să vorbească despre altceva. N-o jignea intenționat, găsea firesc să caște atunci cînd se plictisea, să doarmă — atunci cînd era obosit și să discute numai subiecte care-l interesau. Dacă i s-ar fi spus că e un egoist, ar fi rămas stupefiat. Astfel, Sylvia descoperi, într-o zi, că trăiește două vieți : una trupească și una spirituală, iar că lui Maurice îi e străină existența ei spirituală. „Dar cum o să priceapă Maurice tras-

năile mele?", își spunea ea. În ciuda gîndului neliniştitor că aceste trăsnăi nu erau simple copilării, ci izvorau din partea cea mai luminoasă a sufletului ei, reuşea să-şi învingă starea de apatie. „Bărbatul are alt drum ca femeia", își spunea Sylvia, „el are muncile şi grijile lui la care femeia nu se pricepe. Trebuie să-l încurajez, nicidecum să-l plictisesc cu prostiile mele".

În ceea ce-l privea pe Maurice, era destul de derutat. N-o înțelegea pe nevastă-sa. Firea Sylviei i se părea enigmatică, sufletul ei — un soi de joc din bucățele nepotrivit față de corectitudinea dreptunghiulară a cotidianului. O cunoştea de cînd era copilă, o iubea încă de atunci. Pentru a o cuceri, comisese o crimă odioasă. Iar acum, cînd o cucerise, nu ştia despre secretul ei mai mult decît înainte. Își imagina că era toată a lui, că e stăpîn pe întreaga ei făptură. Şi totuşi, se întîmpla, uneori, ca buzele ei să rămînă reci la sărutările lui, iar ochii ei să-l măsoare cu dispreț atunci cînd dădea frîu liber patimii sale. O surprindea pierdută în visări, în timp ce el îi vorbea tot aşa precum ea îl surprindea dormind atunci cînd îi citea ceva (Sylvia, e drept, în asemenea cazuri tresărea vinovată şi se ruşina de absența lui spirituală, ceea ce lui Maurice nu i se întîmpla niciodată). Maurice nu era omul care să mediteze la astfel de lucruri. Se gîndi puțin la ele, în timp ce-şi fuma pipa, se scărpină în cap şi, fiindcă toate astea nu-l ajutară, renunță. Cum ar fi putut găsi cheia sufletului Sylviei, dacă pînă şi trupul ei avea încă destule mistere pentru el? Nu era în stare să înțeleagă că fetița pe care o ştia se transformase într-o tînără femeie. Se minuna în fiecare zi de comoara pe care o dobîndise, îi admira iscusința și bunul gust, felicitîndu-se pentru alegere. O compara în gînd cu femei ca Sarah Purfop, pe care le cunoscuse înainte, apreciind de astă dată farmecul virtuții.

CAPITOLUL 18

La spital

Spitalul de la Port Arthur nu era un loc prea plăcut, dar lui Rufus Dawes i se păru a fi în paradis. Chiar dacă infirmierii îl tratau cu dispreț şi se purtau grosolan cu el, cel puțin se simțea om, nu era silit să suporte colectivitatea unor indivizi pe care-i disprețuia şi care-l cufundau tot mai adînc în mocirlă. În toți aceşti ani, apărat de amintirea jertfei şi dra-

gostei sale, își păstrase respectul de sine, dar acum simțea că-l pierde. Încetul cu încetul, ajunsese să se considere un exilat din imperiul dragostei și al milei, un oropsit al soartei. Din seara aceea, cînd fusese umilit în grădina de la Hobart, dăduse frîu liber furiei și desperării sale. „Ea m-a uitat ori mă dispreţuieşte, ce importanță mai are dacă devin ca toţi ceilalţi ?". Resemnat, ascultase de căpitanul Burgess și acceptase să execute pedeapsa cu biciul. Și nefericitul Kirkland îi spusese : „Ori tu, ori altul". Într-adevăr, cine era el, pentru a-și revendica dreptul la onoare și omenie ? Cu toate acestea, fusese pradă rușinii atunci cînd îl bătuse pe Kirkland, iar cînd aruncase pisica și-și dezvelise spatele pentru a primi loviturile, fusese cuprins de o bucurie sălbatică la gîndul că-și ispășea cruzimea cu sîngele lui. În celulă, epuizat de chinurile groaznice, nu regreta decît înjurăturile pe care i le smulsese tortura. Mai bine și-ar fi mușcat limba decît să blesteme, căci în felul acesta, arătînd cît de tare suferea, procura celor care-l torturau satisfacţia dorită. Dacă-l respinsese pe North, nu o făcuse atît pentru că North asistase la biciuirea lui, ci pentru că-l auzise țipînd. Încrederea în sine și voința care-l susținuseră pînă acum pe Rufus Dawes îl părăsiră tocmai în momentul cînd avea mai multă nevoie de ele. Omul care sfidase cu curaj spînzurătoarea, singurătatea și necuprinsul mării fusese învins de martirajul trupesc al biciului. Mai fusese biciuit, dar întreaga măsură a acestei umiliri o simţi abia acum, cînd înțelese că suferința trpului poate sili sufletul să abandoneze ultimul refugiu jalnic, aparenta indiferență, și să se declare învins.

Cu cîteva luni în urmă, un ocnaș, nemaiputînd suporta „mila și generozitatea" comandantului, își omorîse în timpul lucrului vecinul, îl purtase în spinare pînă la lagăr, unde se predase singur. Asasinul mersese bucuros la moarte și mulțumise Domnului că scăpase de mizerie, pe o cale pe care-o puteau invidia doar tovarășii lui de suferință. Dawes fusese îngrozit de fapta sîngeroasă a acestuia. El și alții îl judecaseră aspru pe lașul care se sustrăsese destinului. Acum înțelegea cauza crimei și nu simți pentru el decît milă. Fără somn, zăcea pe prici, spatele îi ardea sub pansamentul îmbibat în camfor, și în liniștea spitalului, cu privirea aţintită asupra luminării ce pîlpîia, jură în sinea lui să nu mai ofere dușmanilor săi satisfacţia de a se amuza pe seama lui. În această

stare de spirit, își aduse aminte de acel om ciudat care-i strînsese mîna, numindu-l frate. Această neașteptată dovadă de prietenie din partea unei ființe pe care o credea la fel de insensibilă ca și pe toți ceilalți, îi storsese lacrimi de care nu trebuia să se sfiască. Într-un moment cînd simțise rușine pentru propria-i slăbiciune, fusese încurajat de mărturisirea slăbiciunii altui om. În cele patrusprezece zile de izolare, se liniștise într-atît, încît gîndurile sale începură să se îndrepte spre religie. Citise cîndva despre martirii cărora doar credința lor le dăduse puterea să îndure chinuri inimaginabile. În tinerețea lui furtunoasă, își bătuse joc de rugăciuni și de preoți. Mai tîrziu, odată cu ura sălbatică, se născuse în el disprețul pentru o religie care poruncea oamenilor : „Iubiți-vă ca frații ! Dumnezeu este dragostea, frații mei", predica diaconul duminica, iar în timpul săptămînii biciul gardienilor pocnea, pisica vîjîia. Cui folosea o credință lipsită de sens ? Unui „consilier religios" îi era mai ușor să-l povățuiască pe ocnaș să nu cadă pradă viciilor și să suporte pedeapsa cu stoicism. Era, desigur, just că-l sfătuia „să aibă încredere în dumnezeu". Dar, oare, cum spusese deținutul judecat pentru stare de ebrietate într-un local deocheat ? „Dumnezeu e tare departe de Port Arthur..."

Rufus Dawes zîmbea văzîndu-i pe preoți că recomandau căință, pentru păcate mărunte, unor oameni care știau și văzuseră tot atîtea lucruri ca și el. Era convins că toți preoții sînt ori proști ori escroci, că religia e o minciună. Acum însă, cînd își dădu seama că propria-i forță nu rezistase încercării chinului trupesc, îl ademenea gîndul că religia, de care-și bătuse joc, ar putea fi mai mult decît o culegere de legende și prescripții, ceva viu și mîngîietor. Zdrobit trupește și sufletește, fără încredere în voința lui, își doresc un sprijin : să se îndrepte către necunoscut. Dacă în apropierea lui s-ar fi aflat acum un om, indiferent de ce credință, care să-i fi adresat vorbe bune, despre dreptate și nemurire, și-ar fi sfidat destinul. Dar unde era omul acela ? North ducea o luptă acerbă împotriva birocrației administrației, vrînd să-l răzbune pe Kirkland. Deveni însă victima birocraților care-l trimiteau de ici colo, închizîndu-i ușa în nas. Rufus Dawes ceru să vină diaconul. Așteptă o dimineață, apoi se rușină de cererea lui. Deodată, ușa celulei se deschise și fu introdus respectuos doctorul sufletelor — Meekin.

CAPITOLUL 19

Binefacerea religiei

„Ei, fiule", începu Meekin, cu voce blîndă. „Ai dorit să vorbeşti cu mine ?"

„Am cerut să vină diaconul", spuse Rufus Dawes, a cărui mînie creştea tot mai mult.

„Eu sînt diaconul", răspunse Meekin, demn ; asta voia să însemne : „În faţa ta nu se află North, un beţivan cu coloretă neagră, ci un diacon onorabil, care se bucură de protecţia unui episcop !"

„Am crezut că domnul North. . ."

„Domnul North ne-a părăsit, dragul meu", spuse Meekin, sec. „Îmi vei spune mie ceea ce aveai de zis. Rămîneţi pe-aproape, domnule poliţist, aşteptaţi în faţa uşii".

Rufus Dawes se răsuci pe patul de lemn astfel încît îşi putu rezema spatele, abia vindecat, de perete. Zîmbea cu amărăciune :

„Nici o frică, sir, nu vă fac nimic", spuse el. „Am vrut doar să stau puţin la taclale".

Meekin răspunse cu o întrebare.

„Obişnuieşti să citeşti Bibilia ? Cred că ţi-ar fi mai de folos să citeşti Biblia decît să stai la taclale. Trebuie să înveţi umilinţa rugîndu-te, Dawes".

„Am citit Biblia", spuse Dawes, rămînînd în aceeaşi poziţie — jumătate culcat, jumătate şezînd.

„Dar învăţăturile Sfintei Scripturi au reuşit, oare, să-ţi mişte sufletul ? Ţi-ai dat seama de nesfîrşita bunătate a Domnului, care se îndură pînă şi de cei mai înrăiţi păcătoşi ?"

Puşcăriaşul dădu din cap, iritat. Din nou aceleaşi vorbe goale, pe cît de mincinoase, pe atît de sterile. Cerea pîine, şi, ca de obicei, i se azvîrleau pietre.

„Credeţi că există dumnezeu, domnule Meekin ?"

„Păcătosule ! Vrei să jigneşti un cleric ?"

„Am întrebat doar... Uneori mă gîndesc că, dac-ar exista dumnezeu, multe din cele ce se întîmplă aici trebuie să-l înfurie", spuse Dawes, ca pentru sine.

„Nu permit comentarii blasfematoare, ocnaş", strigă Meekin, revoltat. „Ar fi bine să nu adaugi crimelor tale şi pe cea a blasfemiei. Mă tem că, în actuala ta stare de spirit, orice discuţie este inutilă. Voi sublinia în Biblie cîteva versete care mi se par potrivite pentru situaţia ta, şi te-aş ruga să le memorezi. Hailes, vă rog să deschideţi uşa".

Cu o ușoară plecăciune, „consolatorul“ plecă.

Rufus Dawes rămase mai descurajat ca oricînd. Așadar, North plecase. Singurul om care părea bun plecase. Singurul om care-i atinsese mîna bătătorită, murdară de sînge, zicîndu-i „frate“, plecase.

Întoarse capul. Prin fereastra larg deschisă și fără zăbrele — natura avusese grijă ca, la Port Arthur, să nu fie necesare zăbrelele — văzu golful fermecător, sclipind în lumina soarelui de după-amiază, cheiul pe care lucrau ocnașii, auzi murmurul blînd al valurilor și foșnetul copacilor, zăngănitul continuu al lanțurilor și zgomotul ciocanelor. „Voi rămîne, oare, îngropat în acest cavou, respins de cer și de oameni ?“

Apariția lui Hailes îl smulse din visările sale.

„Uite o carte pentru tine“, spuse gardianul, rînjind. „Ți-o trimite popa“.

Rufus Dawes luă Biblia, o așeză pe genunchi și deschise paginile la care erau puse semne. Cele trei sau patru fîșii înguste de hîrtie trimiteau la vreo douăzeci de pasaje subliniate.

„A zis că vine mîine și te ascultă. Și să nu-i murdărești cartea“.

„Să nu-i murdăresc cartea ! Mă ascultă !“ Drept ce-l lua Meekin ? Drept elev al școlii duminicale ? Incapacitatea diaconului de a-l înțelege, de a pricepe ceva din suferința lui, era atît de copleșitoare, că-i veni aproape să rîdă. Își îndreptă privirea spre pasajele din Biblie. Venerabilul Meekin alesese, în nemărginita lui prostie, acuzațiile cele mai violente ale vechilor profeți. Cele mai veninoase blesteme cu care psalmistul își urgisea dușmanii, cele mai furibunde cuvîntări ale lui Isaia împotriva Israelului renegat, cuvintele acuzatoare ale apostolilor și evangheliștilor împotriva ereziei și a lipsei de credință, pe toate le adunase spre a-l îmblînzi pe Dawes. Scoase din context și lipsite, astfel, de poezie și sens, aceste amenințări spăimoase erau azvîrlite de mîna nepricepută a lui Meekin asupra păcătosului în suferință.

Nefericitul pușcăriaș, care căuta consolare și pace, răsfoi Biblia și nu găsi decît „chinurile iadului“, „focul veșnic“, „abisul fără de sfîrșit“, din care în vecii vecilor va ieși „fumul chinurilor“. Fariseul, care ar fi trebuit să-l învețe că omenirea va fi răscumpărată prin dragoste, nu-i arătă imaginea îndurării, ci predica despre legea crudă și puterea ei barbară.

Lipsit de orice speranță, descurajat, Rufus Dawes puse jos cartea. „Oare nu voi avea parte decît de suferință, aici și în viața de apoi ?“, gemu el. Deodată, ochii săi căutară mîna

dreaptă, oprindu-se asupra ei, privind-o de parcă din ea ar fi emanat o forţă secretă. „*Dînsul* n-ar fi făcut aşa ceva. *Dînsul* nu mi-ar fi aruncat în obraz acuzaţiile astea teribile, amintind numai de iad şi moarte. *Dînsul* mi-a spus „frate !". Copleşit de sentimente stranii, de compasiune, de dorinţa de a fi împreună cu omul care-i căutase prietenia, mîngîie mîna pe care căzuseră lacrimile lui North.

A doua zi dimineaţa, Meekin îl găsi mai sumbru şi mai recalcitrant ca oricînd.

„Ei, ai memorat textele ?", întrebă pe un ton vioi, ferm decis să nu se enerveze din pricina oiţei îndărătnice.

Rufus Dawes îi arătă cu piciorul Biblia, care zăcea pe jos. „Nu !"

„Nu ? De ce nu, fiule ?"

„Nu vreau să memorez asemenea cuvinte ! Prefer să le uit".

„Să le uiţi ? Dar, fiule, eu. . .".

Cuprins de o subită mînie, Rufus Dawes sări în sus. Cu un gest nelipsit de demnitate, în ciuda cătuşelor, arătă stpre uşă, strigînd : „Ce ştiţi dumneavoastră despre sentimentele unor oameni ca mine ? Plecaţi, cu cartea dumneavoastră cu tot ! Nu la dumneavoastră m-am gîndit cînd am cerut să vină un preot ! Afară !"

Meekin trăia, e drept, cu credinţa că i se cuvine o aureolă de sfînt, dar în această clipă calmul îl părăsi. Deosebirile dintre ei erau şterse : se aflau, faţă în faţă, doi bărbaţi. Atitudinea ameninţătoare a sclavului păcătos îl sili pe preot şi pe stăpîn să bată în retragere. Sprintenul Meekin luă de jos Biblia şi dispăru.

„Dawes e un neruşinat", îi spuse diaconul căpitanului Burgess. „Azi a fost nespus de obraznic cu mine".

„Da ?", spuse Burgess. „Probabil a lenevit prea mult. Mîine îl trimit din nou la muncă".

„Ar fi bine dacă i s-ar da ceva de făcut", confirmă Meekin.

CAPITOLUL 20

O „şcoală de corecţie naturală"

La Port Arthur, prin „muncă" se înţelegea, înainte de toate, munca agricolă, construcţia navelor şi tăbăcăria. Ocnaşul Dawes fusese silit, împreună cu ceilalţi membri ai coloanei, să care la mal trunchiuri de copac sau să la ajusteze la şantierul naval. Nu era o treabă prea uşoară. Un om deştept făcuse socoteală că, la transportul unui trunchi de copac, pe fiecare

umăr de ocnaş zăcea o povară de o sută douăzeci şi cinci de livre. Membrii coloanei purtau haine galbene de puşcăriaş, care — pentru „încurajarea" celorlalţi — din cînd în cînd, aveau trecut cuvîntul răufăcător".

Asta era viaţa pe care o ducea Rufus Dawes : vara se scula la ora cinci şi jumătate şi lucra pînă la ora şase seara. Din acest timp se scădeau patruzeci şi cinci de minute pentru micul dejun şi o oră pentru prînz. O dată pe săptămînă aveau voie să schimbe cămaşa, o dată la patrusprezece zile — ciorapii. Cînd era bolnav, putea să se anunţe la medicul lagărului. Dacă voia să scrie o scrisoare, trebuia să ceară permisiunea comandantului şi să-i predea scrisoarea deschisă. Expedierea depindea în întregime de bunăvoinţa ofiţerului atotputernic. Dacă deţinutului i se părea injust un ordin, trebuia, conform regulamentului, să-l execute ; avea însă voie, ulterior, „dacă socotea oportun", să se plîngă comandantului. Dacă înainta o asemenea reclamaţie, era nevoie „să adopte un ton deosebit de respectuos, în cazul cînd vorbea despre sau cu un ofiţer sau poliţist". El răspundea doar de buna stare a lanţurilor sale ; în rest, trebuia să se supună fără a crîcni supraveghetorilor. Supraveghetorii, care aveau oricînd dreptul de a pătrunde în celule şi de a-i percheziţiona pe deţinuţi, răspundeau numai în faţa comandantului, iar acesta — numai în faţa guvernatorului. Jurisdicţia comandantului se extindea asupra întregii peninsule, cu toate insulele şi apele, în interiorul graniţei, pe o distanţă de trei mile. Avea datoria ca, din cînd în cînd, să raporteze situaţia cartierului general ; în rest, puterea lui era nelimitată.

Încă două vorbe despre poziţia şi structura acestei colonii penitenciare. Peninsula, după cum am mai amintit, avea forma unui cercel cu montură dublă. Inelul de jos era mai larg şi ornamentat cu o bordură de golfuri marine. La sud, se zărea o adîncitură, numită Maingon-Bay, mărginită la răsărit de stîncile, ca nişte tuburi de orgă, ale lui Cap Raoul, iar la vest de maiestuosul Cap Pillar. De la Maingon-Bay, un braţ marin îşi croia drum înspre nord, printre pereţii stîncoşi. Pe malul de vest al acestui braţ marin, se afla colonia. Insula, aşezată în faţa ei, îi servea drept cimitir. Se numea Insula Morţilor. Înainte ca un deţinut nou-sosit să treacă pe lîngă Golgota puşcăriaşilor, privirea sa cădea asupra unei limbi de pămînt, cenuşie, stîncoasă, acoperită cu clădiri albe şi pe care fremăta o viaţă şi o activitate intensă : Point Puer, lagărul penitenciar pentru tineri între opt şi douăzeci de ani. Era surprinzător — cel puţin, aşa susţineau mulţi oameni onorabili

— cît de puţină recunoştinţă manifestau aceşti tineri deţinuţi pentru binefacerile pe care le primeau din partea guvernului. De la Long Bay, cum se numea braţul marin, un drum de şine făcut de deţinuţi ducea spre nord, prin jungla aproape de nepătruns, pînă la Norfolk Bay, la intrarea căreia se află Woody Island. Pe această insulă se afla o staţie de semnalizare şi un echipaj înarmat. Între Woody Island şi One-Tree Point — colţul cel mai sudic al inelului superior — marea se îngusta către răsărit, pînă întîlnea digul de nisip de la Eaglehawk-Neck. Eaglehawk-Neck, veriga de legătură între cele două inele, era o fîşie de nisip lată de vreo patru sute de iarzi. Partea de răsărit era atinsă cu o forţă nestăvilită de apele albastre ale Golfului Piraţilor, cu alte cuvinte ale Mării Sudului. Strîmtoarea făcea parte dintr-un lanţ stîncos în care marea, lacomă, săpase peşteri ciudate, tulburate veşnic de vuietul valurilor. Undeva, în acest deşert sălbatic, marea tăiase peretele stîncos, pe o înălţime de vreo două sute de picioare; aici, pe vreme furtunoasă, apa sărată ţîşneşte printr-un puţ vertical, la o înălţime mai mare de cinci sute de picioare. Acest loc se numeşte Gura Diavolului. Inelul superior al cercelului era Peninsula Forrestier, legată de uscat printr-o altă strîmtoare — East Bay Neck. Peninsula Forrestier era acoperită de o vegetaţie de nepătruns, întinzîndu-se pînă în apropierea unei stînci abrupte de bazalt.

Eaglehawk-Neck era poarta închisorii, păzită cu străşnicie. Pe fîşia îngustă de pămînt se afla o cameră de gardă ocupată zi şi noapte. Santinelele — soldaţi staţionaţi pe uscat — se schimbau între ei. Punţile de debarcare ce duceau, în ambele părţi, spre apă, erau păzite de cîini. Ofiţerul din garnizoană era obligat să se ocupe în mod special de hrănirea şi îngrijirea acestor animale folositoare, şi să raporteze imediat comandantului dacă vreunul se îmbolnăvea. De asemenea, trebuie amintit că în acest golf mişunau rechini. La vest de Eaglehawk-Neck şi Woody Island, se aflau temutele mine de cărbuni. Aici trudeau şaizeci de „ostracizaţi" păziţi cu străşnicie. În apropierea minelor era o staţie de semnalizare aşezată astfel, încît făcea aproape imposibilă orice evadare. Aspectul sălbatic al peninsulei le uşura mult sarcina soldaţilor care răspundeau de aceste staţii de semnalizare. Pe vîrful colinei, deasupra turnului de pază al coloniei, se înălţa ciotul uriaş al unui arbore de cauciuc, ce purta instalaţia de alarmă. Prin semnale care traversau peninsula, de la o staţie la alta, se făcea legătura cu cele două aripi ale închisorii — Eaglehawk-Neck şi minele de cărbuni. Colonia era legată de Mount Arthur, Mount

Arthur de One-Tree Hill, One-Tree Hill de Mount Communication, iar Mount Communication de minele de cărbuni. În cealaltă direcţie, semnalele mergeau de la colonie la Signal Hill, de la Signal Hill la Woody Island şi de la Woody Island la Eaglehawk-Neck. Dacă un ocnaş evada din minele de cărbuni, putea fi înştiinţat postul de la Eaglehawk-Neck şi, în mai puţin de douăzeci de minute, toată insula era înştiinţată. Datorită acestor avantaje, în parte naturale, în parte artificiale. Port Arthur este considerată cea mai sigură închisoare din lume. Colonelul Arthur raportase guvernului de la Londra că insula care-i poartă numele e o „şcoală de corecţie naturală". Demnul gardian credea, probabil, că Atotputernicul, cu înalta sa înţelepciune, cînd a creat lumea s-a gîndit la el, vrînd să-i înlesnească realizarea celebrelor „dispoziţii pentru sistemul deţinuţilor".

CAPITOLUL 21

Călătoria căpitanului Frere

Într-o după-amiază, neobositele instalaţii de semnalizare transmiseră o veste ce stîrni senzaţie. Căpitanul Maurice Frere sosise cu ordine speciale de la cartierul general, să ancheteze cazul Kirkland, şi se presupune că, după această treabă va vizita lagărele. Ca atare, supraveghetorii „şcolii de corecţie naturală" primiseră indicaţii să-şi prezinte „elevii" în stare bună.

Burgess era încîntat la culme că afacerea fusese încredinţată unui suflet înrudit cu el.

„E o simplă formalitate", îi explică Frere, chiar de la prima întîlnire, fostului său coleg. „Popa a făcut atîta tevatură, încît trebuie să-i închidem gura".

„Sînt bucuros că am ocazia să vă arăt, dumneavoastră şi soţiei, Port Arthur-ul", îl asigură Burgess. „Mă tem că soţia dumneavoastră se va plictisi aici ; mă voi strădui, totuşi, să-i fac şederea cît mai plăcută".

„Trebuie să mărturisesc, căpitane Burgess", spuse Sylvia, „că aş fi preferat să plec direct la Sydney. Dar soţul meu a fost nevoit să facă această călătorie, iar eu, desigur, l-am însoţit".

„O să vă simţiţi, poate, puţin stingherită", îşi dădu părerea Meekin, care sosise în întîmpinarea lor. „Singura femeie de aici e doamna Datchett, soţia judecătorului de poliţie. Sper că voi avea plăcerea să vă fac cunoştinţă cu ea în seara aceas-

ta, în casa comandantului. Domnul Mc Nab, pe care l-ați cunoscut, nu poate, din păcate, să lipsească de la Eaglehawk-Neck, altfel n-ar fi lipsit".

„Astăzi voi organiza o mică serată", spuse Burgess, „dar mă tem că succesul nu va fi întru totul pe măsura speranțelor mele".

„De ce nu vă însurați ? Sînteți un burlac înrăit !", spuse Frere, rîzînd. „De ce nu luați exemplu de la mine ?"

„Ah", spuse Burgess, făcînd o plecăciune în fața doamnei Frere, „ar fi greu !"

Sylvia răspunse cu un zîmbet forțat complimentului care i se făcuse în prezența a douăzeci de ocnași. Oamenii fură puși să le care cuferele și pachetele, iar Sylvia observă că unii dintre ei rînjiseră de politețea grosolană a comandantului.

„Nu-mi place căpitanul Burgess, Maurice", îi spuse ea, cînd rămaseră singuri. „Îmi vine să cred că bietul om a murit din pricina lui. După figură, pare a fi capabil de asemenea cruzime".

„Prostii !", spuse Maurice, iritat. „E băiat bun. Dealtfel, am citit și actul de deces. Nu pot pricepe mila ta ridicolă pentru ocnași".

„Oare nu merită cîtuși de puțină înțelegere ?"

„Nu, nu ! Sînt niște ticăloși ! Nu știu de ce îi compătimești, Sylvia. Nu sînt deloc de acord cu tine, ți-am spus-o în repetate rînduri".

Sylvia nu-i răspunse nimic. Maurice se răstea deseori la ea și învățase că tăcerea e cel mai bun răspuns în asemenea ocazii. Numai că tăcererea ei nu însemna indiferență ; reproșurile lui erau injuste, și nimic nu rănește sensibilitatea unei femei mai mult decît nedreptatea.

Burgess invitase „elita societății" din Port Arthur la o masă festivă. Preotul Flaherty, Meekin, doctorul Macklewain, domnul și doamna Datchett erau de față. Sufrageria strălucea, încărcată de flori.

„Unul dintre deținuții mei a fost grădinar", îi spuse Burgess Sylviei, „iar eu îi valorific talentul".

„Avem aici și un pictor", spuse Macklewain, nu fără mîndrie. „Pictura de colo, „Prizonierul din Chillou" [1], e a lui. E remarcabilă, nu-i așa ?"

---

[1] *Prizonierul din Chillou* — tabloul se inspiră din poezia cu același titlu a lui George Gordon Byron (1788—1824). Celebrul romantic englez descrie aici, în culori sumbre, prizonieratul lui François de Bounivard, încarcerat între anii 1530 și 1536 în castelul Chillou, de lîngă lacul Geneva, deoarece luptase pentru libertatea orașului Geneva.

„Mîine o să vă arăt colecţia mea de curiozităţi , spuse Burgess. „Am adunat multe. Merită văzute. Aceste inele pentru şerveţele sînt făcute tot de un ocnaş“.

Frere se uită la inelul de os, frumos cizelat. „Ah, e un obiect frumos“.

„Inelul l-a făcut Rex“, spuse Meekin. „E foarte iscusit în treburi din astea. Mie mi-a făcut un coup-papier — adevărată operă de artă“.

„În zilele următoare, o să mergem la Eaglehawk-Neck“, spuse Burgess. „O să vedeţi acolo, doamnă Frere, o gură de ventilaţie. Vă va interesa“.

„E departe ?“, întrebă Sylvia.

„Oh, nu, mergem cu trenul“.

„Cu trenul ?“

„Da. De ce vă miraţi ? Oh, doamnele din oraşul Hobart nici nu bănuiesc ce avem aici“.

„Cînd rezolvăm afacerea Kirkland ?“, întrebă Frere. „Am putea sta mîine dimineaţă o jumătate de oră, să interogăm martorii ?“

„Fireşte, dragul meu“, răspunse Burgess. „Mie îmi convine orice oră“.

„Dac-ar fi după mine, nu v-aş da atîta bătaie de cap“, spuse Frere, pe un ton de scuză — mîncarea fusese gustoasă — „dar ştiţi, mi se cere un „raport exact şi conform cu realitatea, în toate amănuntele“, cum zice legea.

„Fireşte“, răspunse Burgess, cu un zîmbet îndatoritor. „E clar. Aş vrea, dealtfel, să-i arăt doamnei Frere Point Puer“.

„Cîţi deţinuţi adolescenţi aveţi ?“, întrebă Sylvia.

„Cam trei sute. Vom merge mîine acolo, doamnă Frere. O să vedeţi ce bine sînt trataţi“.

„Nu m-aş duce“, spuse Sylvia. „Mă tem că interesul meu pentru aceste lucruri nu e atît de mare pe cît ar trebui să fie. Toate astea mă îngrozesc“.

„Prostii !“, mormăi Frere. „Va veni în mod sigur, Burgess“.

Următoarele două zile fură consacrate vizitării lagărului. Sylvia fu condusă prin spital şi ateliere, i se arătă staţia de semnalizare, iar Maurice o închise, în glumă, într-o celulă fără lumină. Pentru Frere şi Burgess, închisoarea părea un animal domestic pe care-l puteai mîngîia după plac şi a cărui sălbăticie naturală o ţineai în frîu printr-o inteligenţă superioară. Maurice intra peste tot, punea întrebări puşcăriaşilor, glumea cu supraveghetorii şi împărţea cu generozitate tutun bolnavilor.

În cele din urmă, ajunseră la Point Puer, unde li se pregătise o gustare.

Tocmai în această dimineață, la Point Puer avusese loc o întîmplare regretabilă. Tot lagărul se afla într-o stare de agitație cu greu înăbușită. Un mic hoț recalcitrant, în vîrstă de doisprezece ani, pe nume Peter Brown, în prezența polițistului de gardă se aruncase de pe o stîncă în mare. Sinuciderile fuseseră dese în ultima vreme, iar Burgess sperase că, cel puțin în ziua respectivă, nu se va întîmpla nimic. Era teribil de supărat; dacă s-ar fi putut reînsufleți trupul bietului Peter Brown, ar fi fost biciuit pentru îndrăzneala lui.

„Regret sincer că s-a întîmplat așa ceva tocmai azi", îi spuse el lui Frere, cînd văzură cadavrul băiatului depus în celulă.

„Nu se poate face nimic", răspunse Frere, uitîndu-se posomorît la băiatul care părea să-i zîmbească. „Îi știu eu pe diavolii ăștia tineri. O fac de ciudă. Cum s-a comportat, dealtfel ?"

„Prost. Johnson, adu registrul".

Johnson execută ordinul, iar cei doi bărbați se adînciră în lectura listei păcatelor lui Peter Brown, scrisă caligrafic.

20 noiembrie : Comportare nepotrivită — 12 lovituri de bici ;

24 noiembrie : Atitudine obraznică față de infirmier — reducerea rației de alimente ;

4 decembrie : Furtul șepcii altui pușcăriaș — 12 lovituri de bici ;

15 decembrie : Lipsă la apel — 2 zile izolare celulă ;

23 decembrie : Obraznic și recalcitrant — 2 zile izolare celulă ;

8 ianuarie : Obraznic și recalcitrant — 12 lovituri de bici ;

20 ianuarie : Obraznic și recalcitrant — 12 lovituri de bici ;

22 februarie : Obraznic și recalcitrant — 12 lovituri de bici și o săptămînă izolare celulă ;

6 martie : Obraznic și recalcitrant — 20 lovituri de bici.

„Asta e ultima însemnare ?", întrebă Frere.

„Da, sir", răspunse Johnson.

„Și apoi s-a... ?"

„Da. Așa a fost".

După gustare, vizitatorii fură conduși prin încăperi. Totul era demn de admirație. Văzură o sală de clasă în care oameni ca Meekin le spuneau copiilor că dragostea Domnului se îndreaptă în special către copii. În spatele sălii de clasă erau

celulele şi curtea unde poliţiştii îi biciuiau pe elevi. Sylvia se îngrozi văzînd chipurile băieţilor. De la vlăjganul de nouăsprezece ani, trăit la ţară, pînă la băiatul londonez de zece ani, toţi exprimau răutate făţişă şi supunere prefăcută. Prin faţa Sylviei se perindară toate treptele şi nuanţele de vicii adolescentine.

„Lăsaţi copiii să vină la mine, căci a lor e împărăţia cerului“, spusese întemeietorul religiei noastre. Aici se părea însă că un număr mare de gentlemeni, împreună cu servitorii fideli ai Majestăţii-Sale, întruniţi în Parlament, se străduiseră să înalţe un imperiu al infernului.

Se jucă din nou obişnuita farsă : copiii se ridicară în picioare, se aşezară la loc, cîntară apoi în cor, răspunseră la întrebări — cît fac doi ori cinci ? — şi repetară monoton : „Cred în unul dumnezeu, Tatăl şi Atotputernicul creator al cerului şi pămîntului“.

Vizitară apoi atelierele şi toate celelalte încăperi, în afară de cea în care se afla cadavrul lui Peter Brown. Tocmai prin faţa acestei încăperi, Sylvia trecu printr-o mică încercare. Meekin rămăsese în urmă, iar Frere plecase cu Burgess, care avea obligaţii de serviciu. Sylvia găsise o bancă, de unde se deschidea o privelişte splendidă spre mare. Stînd pe bancă, simţi, deodată, apropierea cuiva. Întoarse capul şi văzu un băiat micuţ, care ţinea într-o mînă şapca, iar în cealaltă un ciocan. Băieţaşul, în surtucul cenuşiu mult prea lung pentru el şi cu ciocanul greu în mîna vlăguită, avea ceva nespus de emoţionant.

„Ce vrei, micuţule ?“ întrebă Sylvia.

„Credeam că l-aţi văzut, doamnă“, spuse băiatul, iar ochii săi, larg deschişi, trădau uimirea pentru felul prietenos în care i se adresase femeia străină.

„Pe cine ?“

„Pe Cronky Brown, doamnă“, răspunse copilul, „pe cel care „a făcut-o“ azi dimineaţă. Billy şi cu mine l-am cunoscut bine, era tovarăşul nostru de muncă... Am fi vrut să ştim dacă arăta fericit“.

„Despre ce vorbeşti, copilaş ?“, întrebă Sylvia, cuprinsă de o teamă ciudată. Cu nespusă milă, apropie copilul de ea şi-l sărută.

El o privi mirat şi o bucurie nesfîrşită îi lumină faţa.

Sylvia îl mai sărută o dată.

„Nu te-a sărutat nimeni, niciodată, micuţule ?“, îl întrebă ea.

„Ba da, mama“, răspunse el, „dar e acasă“. Deodată roşi, apoi întrebă : „Pot să-l aduc şi pe Billy, doamnă ?“

Încurajat de zîmbetul ei, se apropie de o scobitură în stîncă şi se întoarse pe loc cu o altă ființă mică, tot în haină cenuşie, de puşcăriaş, şi ţinînd în mînă un ciocan.

„Acesta e Billy, doamnă“, spuse el. „Billy n-are mamă. Sărutaţi-l şi pe el“.

Ochii tinerei femei se umplură de lacrimi. „Biete ființe oropsite !“ zise ea, îngenunchind şi îmbrăţişînd cele două făpturi părăsite.

„Ce ai, Sylvia ?“, întrebă Frere, puţin mai tîrziu, cînd veni s-o ia. „Ai plîns“.

„Oh, nu-i nimic, Maurice. Eu... îţi voi povesti mai tîrziu“.

Seara, cînd rămaseră singuri, îi povesti întîmplarea cu copiii. El izbucni în rîs. „Nişte escroci versaţi“, zise el. Îi dădu apoi exemple de depravare precoce a tinerilor delincvenţi, încît Sylvia, fără voie, se lăsă pe jumătate convinsă.

Între timp, după plecarea Sylviei, Tommy şi Billy se hotărîră să pună în aplicare planul pe care-l purtau de săptămîni întregi în sărmanele lor căpşoare.

„Acum pot s-o fac“, spuse Tommy. „Mă simt destul de puternic“.

„Oare doare tare, Tommy ?“, întrebă mai puţin curajosul Billy.

„Nu ca biciuitul“.

„Mi-e teamă ! O, Tom, e aşa de adînc ! Să nu mă laşi singur, Tom !“

Cel mai mare îşi scoase şalul de la gît şi-şi legă mîna stîngă de dreapta micuţului. „Aşa, acum poţi fi sigur că nu te las singur“.

„Ce spunea doamna care ne-a sărutat, Tommy ?“

„Doamne, îndură-te de cei doi orfani“, repetă Tommy.

„Aşa să spunem şi noi, Tom“.

Cei doi copii îngenuncheară lîngă stîncă, ridicară mîinile legate, ridicară privirile spre cer şi se rugară : „Doamne, îndură-te de doi orfani !“

Apoi se sărutară şi „o făcură“.

Vestea transmisă de staţiile de semnalizare sosi la comandant în timpul cinei. Enervat, povesti şi celorlalţi.

Sylvia scoase un strigăt : „Sînt cei doi copii pe care i-am întîlnit. Oh, Maurice, bieţii de ei, şi-au luat viaţa !...“

„Sufletele lor sînt condamnate la chin veşnic !“, spuse Meekin, înălţîndu-şi privirea spre cer.

„Domnule Meekin! Cum puteţi vorbi aşa? Sărmanele făpturi! Oh, e groaznic! Maurice, vreau să plec de-aici". Şi izbucni în plîns.

Lui Burgess i se făcu ruşine.

„Nu se poate face nimic, doamnă", spuse el. „N-am nici o vină!"

„E atît de nervoasă", spuse Frere, conducînd-o afară. „Vă rog să ne scuzaţi. Vino, draga mea, trebuie să te odihneşti".

„Nu vrea să mai rămîn aici", spuse ea, plîngînd în hohote. „Să plecăm mîine, Maurice".

„Nu se poate", răspunse Frere.

„Trebuie! Insist! Maurice, dacă mă iubeşti, ia-mă de aici!..."

„Bine, o să încerc", spuse Maurice, mişcat de disperarea ei.

Vorbi cu Burgess. „Ascultaţi-mă, povestea asta a indispus-o în aşa hal pe nevastă-mea, încît vrea să plece imediat. Eu, personal, după cum ştiţi, trebuie numaidecît să vizitez şi Eaglehawk-Neck. Cum putem face?"

„Dacă vîntul nu se schimbă", răspunse Burgess, „bricul poate veni pînă la Golful Piraţilor, să vă ia de acolo. În acest caz, veţi sta doar o singură noapte la cazarmă".

„Cred că e cea mai bună soluţie", zise Frere.

„Aşadar, plecăm mîine. Dacă mi-aţi da, acum, hîrtie şi cerneală, v-aş rămîne foarte îndatorat".

„Sper că aţi rămas satisfăcut în urma vizitei", spuse Burgess.

„Oh, da", îl asigură Frere. „E drept, paza ar trebui întărită la Point Puer. Nu putem tolera ca ticăloşii ăştia tineri să ne scape printre degete".

Se redactă, deci, un raport frumos şi curăţel cu privire la incident, anexat dosarelor ce purtau numele William Tomkins şi Thomas Grove. Macklewain eliberă actul de deces şi, cu asta, afacerea fu încheiată. Nici nu era cazul să se discute prea mult de treaba asta. În închisorile londoneze mai erau mulţi ca Tommy şi Billy.

Pentru Sylvia, restul călătoriei a fost un coşmar. Incidentul îngrozitor îi zdruncinase nervii şi dorea cît mai repede să părăsească această regiune de care o legau amintiri atît de sinistre. Nici Eaglehawk-Neck, cu punţile de debarcare păzite cu cîini şi „pavajul natural", nu-i trezi interesul, iar complimentele lui Mc Nab o obosiră. Abisul puţului de mină îi provocă frisoane şi fu cuprinsă de teamă cînd „trenul" comandantului porni pe drumul periculos ce ducea la Long Bay.

„Trenul“ era alcătuit din vagoane joase. Cînd urcau, acestea erau împinse de ocnași, iar cînd coborau, tot ocnașii jucau rol de frînă — Sylvia considera umilitor să te lași împins de oameni, tresărind de fiecare dată cînd ocnașii răspundeau cu urlete animalice la loviturile de bici. Printre acești oameni folosiți ca animale de povară, recunoscu un chip care-i umbrise multă vreme zilele, ca o amenințare, și dispăruse de scurtă vreme din visele ei. Această figură o privea cu un dispreț adînc și cu o ură nemărginită. Respiră ușurată cînd, după pauza de prînz, omul respectiv, împreună cu alți patru, fu dus înapoi, în lagăr. Frere îi recunoscu imediat pe cei cinci.

„Privește, draga mea“, spuse el, „iată-i pe vechii noștri prieteni, Rex, Dawes și ceilalți. Nu le îngădui să meargă cu noi pînă la golf, căci nu știi niciodată ce au de gînd asemenea tipi“.

Deodată, lucrurile se limpeziră în mintea Sylviei : era fața lui Dawes. Se uită în urma lui și-l văzu ridicînd pumnii, cu un gest amenințător, care o sperie. În același timp, o străfulgeră o amintire plină de compasiune. Privindu-l, medită îndelung, dorind să-și amintească de ce Rufus Dawes, ticălosul din ghearele căruia o salvase soțul ei, meritase mila ei. Dar memoria încețoșată a Sylviei refuză să-i dezvăluie imaginea, iar cînd vagoanele depășiră curba și grupul dispăru, se surprinse oftînd.

„Maurice“, șopti ea, „cum se face că, de fiecare dată cînd îl văd pe omul acesta, mă întristez ?“

Fața soțului ei se posomorî. Apoi o mîngîie, sfătuind-o să-l uite pe omul acela.

„Am făcut o greșeală silindu-te să mă însoțești în această călătorie“, îi spuse el a doua zi dimineață, pe puntea vaporului care trebuia să-i ducă la Sidney, în timp ce „școala de corecție naturală“ dispărea în zare. „Nu ești destul de rezistentă pentru așa ceva“.

„Dawes“, îi spuse John Rex, „tu o iubești pe femeia asta ! Acum, cînd ai văzut că e soția altcuiva, cînd l-ai împins ca un animal, în timp ce el o ținea în brațe, acum, că ai văzut toate astea și n-ai protestat, poate ai să mi te alături“.

Rufus Dawes ridică mîna, în semn de refuz.

„Gîndește-te bine. Altfel nu vei scăpa de-aici. Haide, fii bărbat, vino cu noi !“

„Nu !“

„E singura ta șansă. De ce refuzi ? Vrei să zaci aici toată viața ?“

„N-am nevoie să fiu ajutat. Nu vreau, și cu asta — basta“.

Rex dădu din umeri, pregătindu-se de plecare.

„Dacă-ţi închipui c-o să fie ceva de capul „anchetei“, te înşeli amarnic“, îi spuse el, înainte de a pleca. „Frere a muşamalizat totul“.

Avea dreptate. Nu se întîmplă nimic. Domnul North primi după vreo şase luni — se afla, pe atunci, la Paramatta — o adresă oficială (remarcabilă prin risipa de ştampile, hîrtie şi ceară roşie) din care află că, în conformitate cu hotărîrea supraveghetorului general al coloniei penitenciare, „ancheta cu privire la moartea deţinutului menţionat alături“ a fost sistată definitv şi că un anume domn a cărui semnătură era indescifrabilă are onoarea „să-i rămînă îndatorat“.

CAPITOLUL 22

Planul prinde contur

Speranţele cu care Maurice Frere venise la Sydney se împliniră curînd. Actul eroic de la Macquarie Harbour, căsătoria lui cu fiica unui ofiţer colonial atît de stimat ca maiorul Vickers, precum şi renumele lui de expert în sistemul penal îl impuneau ca om de vază. Căpătă un post în administraţie, unde avea să se distingă prin şi mai mare cruzime şi viclenie. Ocnaşii îl numeau „blestematul Frere“ şi promiteau că se vor răzbuna, fapt de care el rîdea dispreţuitor.

Metodele prin care-şi ţinea în frîu oiţele ieşiră în evidenţă cu prilejul unui incident concludent în egală măsură pentru caracterul, ca şi pentru curajul său. De două ori pe săptămînă, obişnuia să inspecteze curtea închisorii de la Hyde Park Barracks. Ca orice om care are de a face cu deţinuţi, era înarmat. Cele două ţevi de pistol care se zăreau ieşind din brîul său atraseră multe priviri. Orice puşcăriaş ar fi putut smulge unul dintre pistoale, trăgînd apoi în temnicerul odios! Dar Frere, temerar pînă la lipsa raţiunii, n-avea de gînd să-şi ascundă armele. Se plimba liniştit prin curte, cu mîinile în buzunare şi cu pistoalele la îndemîna oricărui deţinut destul de curajos să le apuce.

Într-o zi, în timp ce traversă curtea, un oarecare Kavanagh, un „evadat recuperat“ care, la Tribunal, declarase deschis că-l va ucide pe Frere, sări la el şi-i smulse pistolul de la brîu. Deţinuţii îşi ţinură respiraţia, iar gardianul de serviciu, auzind clinchetul închizătorului, întoarse involutar capul, spre a nu fi orbit de raza de foc. Dar Kavanagh nu trase. Cînd ridică arma, întîlni privirea pătrunzătoare a lui Frere, care-l atră-

gea cu o forţă magnetică. Un efort — şi vraja s-ar fi spulberat, o simplă mişcare a degetului — şi duşmanul ar fi căzut mort. O clipă i-ar fi fost de-ajuns lui Kavanagh ca să mişte degetul, dar el lăsă să-i scape această clipă. Privirea lui Frere, lipsită de teamă, îl împietri. Se juca nervos cu pistolul, în timp ce deţinuţii îl priveau, muţi de uimire. Frere stătea calm, fără a-şi scoate mîinile din buzunare.

„Frumos pistol, nu-i aşa, Jack ?", spuse el, în cele din urmă.

Kavanagh, cu faţa scăldată de sudoare, izbucni într-un rîs dement, apoi vîrî arma înapoi în brîul lui Frere.

Kavanagh căzu în genunchi. „Pentru numele lui dumnezeu, îndurare, căpitane Frere !"

Frere îl privi pe omul care tremura ca varga, rîse dispreţuitor şi puse arma la loc.

„Piei din ochii mei, cîine", spuse el. „Cine vrea să mă învingă trebuie să fie mai deştept ca tine. Hawkins, aduceţi-l mîine sus şi administraţi-i douăzeci şi cinci".

Zicînd acestea, se îndepărtă, în uralele celor din curte — admiraţia puterii era nemărginită.

Primul lucru pe care îl făcu Frere după sosirea lui la Sydney fu să ia informaţii despre Sarah Purfoy. Spre mirarea lui, află că poseda o mare firmă de export în Pit Street, o căsuţă drăguţă pe una din limbile de pămînt ce înaintau în golf şi, după spusele oamenilor, un cont la Bancă respectabil. Zadarnic îşi frămîntă creierul să găsească răspuns la această enigmă. Fosta lui iubită părăsise Tasmania ca o femeie nicidecum înstărită, judecînd după aparenţe şi după asigurările ei. Cum dobîndise, deodată, această bunăstare ? Şi, mai ales, de ce îşi plasase banii astfel ? Încercă să ia informaţii la Bancă, dar i se răspunse laconic. Băncile din Sydney, pe vremea aceea, erau amestecate în tot soiul de afaceri stranii.

Doamna Purfoy avusese referinţe bune, îi spuse directorul, zîmbind.

„Dar de unde avea banii ?", întrebă Frere. „E suspect cînd cineva se îmbogăţeşte peste noapte. Femeia aceasta era cunoscută la Hobart pentru viaţa ei uşuratică, iar cînd a plecat, n-avea un sfanţ".

„Iubite căpitane Frere", răspunse inteligent directorul Băncii, „e împotriva uzanţelor Băncii noastre să se facă investigaţii cu privire la trecutul clienţilor. Poliţele erau în ordine, vă asigur de asta, altfel nu le-am fi onorat. Bună ziua".

Poliţele ! Frere găsi explicaţia : Sarah căpătase venitul escrocheriilor lui Rex. Îşi aminti de scrisoarea în care fusese

vorba despre „o mie de lire din casa veche din Blue Anchor Yard". Poate că Sarah primise banii de la tăinuitor și-i plasase. Dar de ce făcea negoț tocmai cu seu și ulei ? Niciodată nu avusese prea multă încredere în femeia asta, pentru că pur și simplu n-o înțelegea, iar acum o suspecta și mai mult. Fără îndoială, punea ceva la cale. Frere își propuse să se folosească de poziția lui pentru a descoperi secretul și a-l da în vileag. Omul căruia îi scrisese Rex se numea Blicks. Problema era să găsească printre deținuții din subordinea sa pe vreunul care-l cunoștea pe Blicks. Presimțirea lui se adeveri. Primi în curînd răspunsul : Blicks era un tăinuitor londonez cunoscut de cel puțin o duzină dintre ocnașii de la Sydney. Trecea drept putred de bogat, fusese adus de mai multe ori în fața Tribunalului, dar niciodată condamnat. Aceste informații nu-i folosiră prea mult. O întîlnire pe care o avu cîteva luni mai tîrziu îl puse în fața unui nou mister. Nu ocupase de prea mult timp noua sa slujbă, cînd la el veni Blunt. Căpitanul îl scăpase odinioară de Sarah Purfoy, iar acum își cerea răsplata.

„E vorba să se elibereze postul de căpitan pe o goeletă, sir", îi spuse Blunt, de îndată ce rămase singur cu Frere.

„Care ?"

„*Franklin*-ul".

Franklin-ul era un vapor de 320 de tone, care circula între Norfolk și Sidney, așa cum circulase odinioară *Osprey* între Macquarie Harbour și orașul Hobart.

„Mă tem că-mi cereți cam mult, Blunt", spuse Frere. „Vedeți, e unul dintre cele mai bune posturi, și nu știu dacă-l voi putea obține pentru dumneavoastră. Nu sînt sigur că am atîta influență. În afară de asta", adăugă el, privindu-l cu ochi critic, „sînteți cam bătrîn pentru așa ceva, nu credeți ?"

Phineas Blunt întinse brațele și deschise gura, arătîndu-și dinți albi și sănătoși.

„Douăzeci de ani mai rezist ușor, sir", spuse el. „Tatăl meu a condus un vas comercial la vîrsta de șaptezeci și cinci de ani. Sînt sănătos și vioi, slavă Domnului, iar în afară de faptul că, din cînd în cînd, mai beau cîte o picătură de rom, n-am alte vicii. Dealtfel, treaba nu-i presantă. Mai e timp — vreo lună—două, sir. Am vrut doar să vă împrospătez memoria".

„Aha, deci mai aveți timp. Dar ce faceți acum ?"

Blunt evită privirea aspră a lui Frere. „Am în vedere o slujbuliță".

„Mă bucur. Unde ?"

„Pe o balenieră“, răspunse Blunt, şi mai încurcat.

„Ce spuneţi ?! Ei, da, la asta vă pricepeţi. Şi cine e stăpînul ?“

Întrebarea nu trăda nici o bănuială, aşadar Blunt ar fi putut ocoli răspunsul. Dar el răspunse ca unul care primise indicaţia să răspundă precis tocmai la această întrebare. „Doamna Purfoy“.

„Ce ?“, strigă Frere, care nu-şi crezu urechilor.

„Are mai multe vapoare, domnule căpitan, iar unul urmează să-l conduc eu“.

Frere se uită fix la Blunt, care, la rîndul lui, se uita fix pe fereastră. Ceva plutea în aer, un plan ascuns — căpitanul simţi asta din instinct. Dar raţiunea, care ne induce de atîtea ori în eroare, îi spuse că, în fond, nu e nimic neobişnuit în faptul că Sarah posedă nişte baleniere. Dacă-şi exercita negustoria de dragul comerţului, era normal să aibă şi cîteva baleniere. Existau la Sydney mulţi oameni de provenienţă tot atît de obscură care aveau jumătate de duzină de vapoare.

„Aşa, deci...“, spuse el. „Şi cînd începeţi ?“

„Aştept răspuns de la o zi la alta“, răspunse Blunt, vizibil uşurat. „Dar mi-am spus că e mai bine să vorbesc întîi cu dumneavoastră, presupunînd că n-ar ieşi trampa“.

Frere ţinea în mînă un briceag, pe care îl lăsa mereu să cadă pe masă. Un timp, nu se auzi decît sunetul pe care-l scotea vîrful briceagului cînd pătrundea în lemn ; apoi întrebă :

„De unde ia banii ?“

„Dracu' ştie !“, spuse Blunt, fără prefăcătorie. „N-am idee. Cică a făcut economii. Asta s-o creadă altul“.

„Deci nu ştiţi nimic ?“ Frere deveni, deodată, violent.

„Nu, nimic“.

Agitat, începu să vorbească grosolan, ca pe vremuri. „Dacă miros ceva, o să iasă rău, doar mă cunoaşte. Ziceţi-i că o ţin sub observaţie. Să se gîndească la conversaţia noastră. Dacă-mi joacă o farsă, o să mă pomenească“.

În furia lui, înfipse cuţitul în masă cu atîta violenţă, încît se tăie la deget.

„Am să-i transmit ce-aţi zis“, spuse Blunt, ştergîndu-şi sudoarea de pe frunte. „Dar sînt sigur că n-are intenţii rele în ceea ce vă priveşte. Cînd mă întorc, trec pe la dumneavoastră, sir“.

Afară, în vestibul, respiră adînc. „A dracului de delicată chestiune“, murmură el şi se scutură, gîndindu-se la explozia de furie a lui Frere. „Există o singură femeie în lume pentru care aş risca aşa ceva“.

Chinuit de bănuieli, după-amiază Maurice Frere porni călare pînă la glof, să vadă vilișoara posesoarei „Casei de comerț Purfoy". Era o clădire joasă, la vreo patru mile depărtare de oraș, la capătul unei limbi înguste de pămînt care înainta în apa adîncă a portului.

În fața casei avea o grădină îngrijită, în care Frere zări pe cineva săpînd.

„Aici stă doamna Purfoy ?", strigă el, deschizînd o aripă a porții de fier.

Omul dădu din cap și se uită cu neîncredere la vizitator.

„E acasă ?"

„Nu".

„Știți precis ?"

„Întrebați în casă, dacă nu mă credeți", răspunse celălalt nepoliticos, ca un om liber.

Frere luă calul de căpăstru și o porni pe cărarea largă și bine întreținută. Un lacheu în livrea îi deschise cînd sună, comunicîndu-i că doamna Purfoy e plecată în oraș, apoi îi trînti ușa în nas.

Surprins și oarecum revoltat de aceste vizibile semne de neatîrnare, Frere se opri și, o clipă, se gîndi să intre cu forța. Privi în jur și zări, printre ramurile copacilor, catargele unui bric ancorat lîngă capătul limbii de pămînt. Așadar, puteai să ajungi și să pleci de acasă nu numai pe uscat, ci și pe apă. Oare alesese intenționat poziția asta, ori era o simplă întîmplare ? Frere nu se simțea prea în largul său, dar încercă să-și spună că totul e în ordine.

Pînă acum, Sarah își respectase promisiunea. Începuse o viață nouă. Blunt spusese, probabil, adevărul. Se întîmpla deseori ca femei asemenea Sarei să ajungă la o oarecare bunăstare și să ducă o viață virtuoasă, cel puțin la prima vedere. Probabil vreun negustor bogat era proprietarul adevărat al casei și al grădinii, al iahtului luxos și al firmei. „Nu", se gîndi Frere, „nu cred că sînt îndreptățit să am bănuieli".

Temnicerul rutinat subapreciase posibilitățile deținutului John Rex.

Din momentul în care John Rex auzise sentința „condamnat pe viață la deportare", gîndurile i se îndreptaseră spre evadare, concentrîndu-și toate puterile spre acest țel. Prima sa grijă fusese să facă rost de parale și, din acest motiv, redactase scrisoarea adresată lui Blicks. Cînd află de la Meekin ce se întîmplase cu scrisoarea lui, alese altă soluție, mai comodă și anume să-și procure banii prin Sarah Purfoy.

Îi era caracteristică acestui om ingratitudinea față de femeia atît de devotată lui, care-l urmase în exil și trăia doar pentru a-l vedea liber. Frumusețea ei îl atrăsese pe vremea cînd frecventa societatea londoneză, sub numele de Lionel Crofton. Inteligența și devotamentul ei îl plictiseau. Timp de doisprezece ani, cîți trecuseră de la arestarea lui în casa falsificatorului Green, nu se prea gîndise la ea. Îndurase atîtea, încît viața de dinainte părea cufundată în uitare. Cînd, întors în colonie, auzise că Sarah Purfoy se mai află în orașul Hobart, se bucură nespus, știind-o aliata lui, care va face totul ca să-l ajute. Evident, îi va cere drept răsplată, dragostea, care se stinsese demult. Cu toate acestea, se hotărî să ia legătura cu ea.

Cu evlavia lui prefăcută, realizase exact ce dorise : domnul Meekin avea deplină încredere în el, deci nu se lăsă derutat de interpretarea dată de Frere scrisorii cifrate. Acestui domn respectabil John Rex îi înșiră o poveste ciudată și tristă. Îi spuse că e fiul unui pastor anglican al cărui nume trebuie să-l treacă sub tăcere, din respect pentru cler. Fusese — firește, pe nedrept — acuzat de falsificare de documente oficiale și condamnat la deportare. Sarah Purfoy e soția lui, soție pe care o mai iubește încă. Ea, ființă inocentă și încrezătoare, se angajase la doamna Vickers în calitate de cameristă, spre a-l urma pe soțul ei în deportare, conform jurămîntului depus în fața altarului. Din păcate, el, John Rex, fusese atins de o boală gravă, iar Maurice Frere, un ticălos, se folosise de acest prilej pentru a o arunca pe biata femeie în ghearele pierzaniei. Rex făcu tot soiul de aluzii la felul în care seducătorul se folosise de puterea lui asupra soțului bolnav și lipsit de apărare, ca armă împotriva virtuții Sarei. Bietul Meekin se sperie atît de tare, încît, dacă lucrurile nu s-ar fi petrecut „cu atîta vreme în urmă", ar fi socotit necesar să-l judece aspru pe ușuraticul ginere al maiorului Vickers.

„Azi nu-i mai port ranchiună, sir", spuse Rex. „E drept, a fost un timp cînd l-aș fi putut ucide, dar cînd mi-a picat în mînă, nu am fost în stare să-l lovesc, după cum bine știți. Nu, sir, n-am fost în stare să comit o crimă !"

„Foarte frumos", interveni Meekin, „într-adevăr, ești demn de laudă".

„Dumnezeu îl va pedepsi cum va crede de cuviință. El singur va hotărî", continuă Rex. „Toată grija mea se îndreaptă spre biata femeie. După cîte știu, a ajuns la Sydney, fiind din nou pe drumul cel bun. Ah, sir, îmi plînge inima cînd

mă gîndesc la ea". Rex scoase un oftat care reuși să-l înduioșeze pe Meekin.

„Bietul meu fiu", spuse Meekin. „Știți unde locuiește ?"

„Da, sir".

„De ce nu-i scrieți ?"

John Rex păru că meditează, luptînd cu sine însuși, apoi luă o hotărîre. „Nu, domnule Meekin, n-am să-i scriu".

„De ce ?"

„Cunoașteți regulamentul, sir. Comandantul citește toate scrisorile înainte de a le expedia. Pot, oare, să las ca alți ochi să citească tot ce am să-i scriu bietei mele Sarah ?". Se uită pe furiș la Meekin.

„N... uu, nu puteți", aprobă Meekin, după o oarecare ezitare.

„Așadar, sir...", spuse Rex, lăsînd trist capul în jos.

A doua zi, Meekin veni din nou la păcătosul pocăit. Roșind, — știa că e pe cale să facă ceva nepermis — îi spuse : „Dacă-mi promiteți că n-o să scrieți despre lucruri interzise de comandant, voi expedia personal scrisoarea soției dumneavoastră".

„Cerul să vă binecuvînteze", spuse Rex.

Îi trebuiră două zile ca să redacteze o scrisoare care-o punea în temă pe Sarah Purfoy în privința tuturor măsurilor ce trebuiau luate. Scrisoarea era un exemplu de claritate și concizie. John Rex nu uitase nici un detaliu, reușind să nu dea de bănuit cîtuși de puțin. Planul, elaborat în șase luni, era expus în forma cea mai clară. Îi dădu lui Meekin scrisoarea nesigilată. Diaconul privi epistola cu un interes nu lipsit de îndoială.

„Îmi dați cuvîntul că n-ați scris nimic interzis de comandant ?", întrebă el.

John Rex nu era un om lipsit de îndrăzneală, dar cînd văzu mesajul periculos în mîna clericului, începu să tremure. Se bază însă pe flerul său, mizînd totul pe o carte.

„Citiți-l, sir", spuse el, întorcîndu-i cu reproș spatele. „Sînteți un domn, în dumneavoastră am încredere".

„Nu, Rex", îi răspunse Meekin, căzînd în capcană. „Nu citesc scrisori particulare". Sigilă scrisoarea, iar în acel moment John Rex avu sentimentul că fusese anulat fitilul de la un butoi cu pulbere.

După o lună, domnul Meekin căpătă o scrisoare îngrijită din partea Sarei Rex, care-l înștiința că aflase despre generozitatea lui, rugîndu-l să-i transmită epistola anexată soțului ei ; dacă aceasta ar contraveni regulamentului, nu se va supăra dacă-i va trimite scrisoarea înapoi, nedesfăcută. Firește, Rex primi scrisoarea. A doua zi, îi înmînă lui Meekin opera

ultraevlavioasă şi deosebit de emoţionantă a Sarei, rugîndu-l s-o citească. Meekin îi îndeplini dorinţa; toate îndoielile care-l încercaseră se risipiră. Nu ştia că, în afara acestei scrisori emoţionante, John Rex mai primise una, destinată exclusiv lui, atît de importantă, încît o mestecă şi o înghiţi, după ce o citise de două ori.

Planul de evadare era, de fapt, foarte simplu. Sarah Purfoy urma să-şi procure banii ţinuţi în custodie de Blicks, iar cu aceştia să înceapă un negoţ care să-i ofere posibilitatea de a trimite o corabie să navigheze de-a lungul coastei de sud a Tasmaniei, fără a stîrni bănuieli. Pentru evadare, lui Rex i se păreau cele mai potrivite lunile de vară, iunie sau iulie. Corabia trebuia să aibă drept căpitan o persoană de încredere, care urma să acosteze des pe coasta sud-estică, atent la fenomene neobişnuite. Cum avea să scape de cîini şi gardieni — asta era treaba lui Rex, aici nu-l putea ajuta nimeni. „Vei spune că e vorba de un plan temerar“, scria Rex, „dar e numai pe jumătate atît de îndrăzneţ pe cît pare. Am schiţat o jumătate de duzină de alte planuri, dar am renunţat la toate. Aceasta e singura cale. Meditează asupra fiecărui pas. Evadarea mea e uşor de realizat, dacă ajutorul se află pe aproape. Totul depinde de găsirea unui om de încredere în calitate de căpitan al vasului. Voi aştepta un an şi jumătate, ca să ai destulă vreme să faci pregătiri“.

Timpul trecuse, iar momentul pentru realizarea îndrăzneţei încercări venise. Credincios filozofiei sale egoiste, John Rex căutase din timp ţapi ispăşitori, care să plătească pentru ca salvarea lui să devină posibilă.

Descoperise că opt din cei douăzeci de oameni din coloana sa nutreau gînduri de evadare. Cei opt erau Gabbett, Vetch, Bodenham, Cornelius, Greenhill, Sanders — numit şi „cerşetorul“ — Cox şi Travers. Şefii erau Vetch şi Gabbett, care-l rugară respectuos pe „filfizon“ să li se alăture. Bănuitor ca întotdeauna şi fiind mai întîi respins de zelul uriaşului, John Rex refuză, dar încetul cu încetul deveni mai receptiv şi se arătă dispus să participe. Intenţia lui era să sprijine iniţiativa celorlalţi, pentru ca, în vîlva ce avea să se iște, să scape mai uşor. „Dacă toată insula îi va urmări pe cei opt dobitoci, cu atît mai mari vor fi şansele mele de a o tuli neobservat“, îi scrise el Sarei. Işi dorea, totuşi, un tovarăş pentru evadare, un om puternic care, la nevoie, să poată ţine piept urmăritorilor ori să fie de folos în alte împrejurări. Cel mai potrivit i se păru Rufus Dawes.

În timp ce, mai întîi, îl iscodea pe Dawes doar din motive egoiste, cu timpul începu să aibă pentru el un fel de simpatie, tocmai pentru că acesta respingea cu îndărătnicie încercările lui de apropiere. John Rex, bun cunoscător al firii omenești, descoperi ușor că, sub învelișul aspru cu care nefericitul om se apăra de cei din jur, se ascundeau un curaj neîntrecut, seriozitate și onestitate. În plus, Rufus Dawes era învăluit într-un văl de taină pe care Rex, căruia îi plăcea să citească în inimile oamenilor, ar fi dorit să-l descopere cu mare plăcere. „N-ai nici un prieten pe care ai vrea să-l revezi ?“, îl întrebă el într-o seară, cînd Rufus Dawes părea mai receptiv ca altădată.

„Nu“, răspunse Dawes, posomorît. „Toți prietenii mei sînt morți pentru mine“.

„Cum, toți ?“, întrebă celălalt. „Cei mai mulți dintre noi avem cel puțin un om de care ne este dor“.

Rufus Dawes zîmbi ușor, melancolic. „Mă simt mai bine aici“.

„Ești mulțumit cu viața asta de cîine ?“

„Destul, destul“, spuse Dawes. „Hotărîrea mea e fermă“.

„Vino-ți în fire, omule !“ strigă Rex. „Nu se poate să nu reușim. M-am gîndit un an și jumătate la problemă, nu vom da chix“.

„Cine participă ?“, întrebă Dawes, fără să ridice capul.

John Rex îi numi pe cei opt. Dawes îl privi. „Nu. Am fost judecat de două ori pentru așa ceva, îmi ajunge. Te-aș sfătui s-o lași baltă“.

„De ce ?“

„Gabbett a evadat de mai multe ori“, spuse Rufus Dawes, cutremurat de amintirea cadavrului de la Poarta Iadului. „Niciodată n-a plecat singur și totdeauna s-a întors singur“.

„Ce vrei să spui ?“, întrebă Rex, căruia i se părea ciudat tonul cu care-i vorbise Dawes.

„Ce s-a întîmplat cu ceilalți ?“

„Probabil c-au murit“, își dădu cu părerea „filfizonul“, rîzînd forțat.

„Da, dar cum ? Nici unul n-avea ce să mănînce. Cum a reușit Gabbett să se mențină în viață timp de șase săptămîni ?“.

John Rex păli și nu răspunse. Își aduse aminte de zvonurile care circulaseră la vremea aceea în lagăr, dar fiindcă, oricum, nu dorea să evadeze însoțit de uriaș, n-avea de ce să se teamă.

„Atunci să fugim numai noi doi“, spuse el, scurt. „Să ne încercăm norocul împreună“.

„Nu. Decizia mea e fermă. Rămîn“.

„Renunţi să-ţi dovedeşti nevinovăţia ?"
„Cum aş putea s-o dovedesc ?", strigă Rufus Dawes, nerăbdător. „Există crime care nu se descoperă niciodată, iar a mea face parte dintre acestea".
„Bine", spuse Rex, „fă ce vrei. Tu ştii mai bine. Nu-i uşor s-o faci pe detectivul particular. Eu însumi am preluat odată un caz misterios. Era vorba despre fiul unui armator pe care l-am vînat patru luni, iar după aceea i-am pierdut urma".
„Despre fiul unui armator ? Cum îi zicea ?"
John Rex tăcu o clipă, mirat de interesul viu trădat de întrebare. I se oferea o nouă posibilitate de a se apropia de Dawes şi nu ezită să profite de ea. „E o poveste ciudată. Despre o personalitate foarte cunoscută pe vremea mea — sir Richard Devine. Un zgîrîie-brînză, bătrîn, cu un fiu nereuşit".
Rufus Dawes îşi muşcă buzele. Asta era o doua oară cînd cineva îi vorbea de tatăl său, mort.
„Da, parcă am auzit ceva despre afacerea asta", răspunse el, mirîndu-se de calmul lui.
„O poveste ciudată", repetă Rex, cufundat în amintirile sale. „Pe atunci lucram ocazional ca detectiv, iar bătrînul a venit la mine. Voia informaţii despre fiul lui, plecat în străinătate. Un tînăr uşuratic, după cîte am aflat".
„Şi i-ai procurat informaţiile ?"
„Pînă la un anumit punct, da. L-am urmărit pe tînăr de la Paris la Bruxelles, de la Bruxelles la Anvers, iar de aici — înapoi la Paris. Acolo l-am pierdut din ochi. Un sfîrşit jalnic pentru atîtea căutări, îndelungi şi costisitoare. Singurul lucru pe care l-am putut depista, luîndu-l cu mine, a fost un mic geamantan cu scrisori de la mama lui. Le-am trimis armatorului. Conţinea se pare, veşti care l-au rănit mortal, căci a murit scurt timp după aceea".
„Şi fiul ?"
„Da, ăsta e cel mai ciudat lucru în toată povestea asta. Bătrînul i-a lăsat averea — o sumă bunicică, crede-mă, dar el se afla deja în drum spre India. S-a scufundat cu *Hydaspes*. Frere este vărul lui".
„Ah !"
„Cerule, înnebunesc cînd mă gîndesc la asta", continuă Rex, în care se trezise din nou aventurierul temerar. „Eşecul ăsta jalnic — şi ce mijloace aveau la dispoziţie ! Zi şi noapte l-am căutat pe acest Richard Devine, dar nici umbra n-am apucat să i-o văd. Bătrînul mi-l descrisese cu exactitate şi-mi dădu, în plus, o scrisoare. Trei luni am purtat la mine mutra lui pictată pe fildeş, şi mă tot uitam la ea, ca să-mi împrospătez

memoria. Doamne, dacă l-aş fi întîlnit undeva, l-aş fi recunoscut de îndată, oriunde s-ar fi aflat, cu condiţia să mai semene cît de cît cu portretul său".

„Crezi că l-ai mai recunoaşte şi azi ?", întrebă Rufus Dawes, încet, uitîndu-se în altă parte.

Poate că mai rămăsese ceva în ţinuta lui, ori, poate, tremurul vocii, în orice caz, în mintea lui John Rex se produse una din acele legături automate care, ulterior, ne uimesc. Fiul risipitor — secretul vieţii lui Dawes !

Gardianul Troke se apropie de Rex, punîndu-i mîna pe umăr.

„Hei, Dawes", îi spuse el, „vino în curte". Îşi dădu apoi seama de eroare şi spuse rînjind : „Ei, drăcie ! Voi doi semănaţi atît de bine, că v-am încurcat".

Rufus Dawes se îndepărtă în tăcere. John Rex pălise — un gînd ciudat făcu să-i bată inima mai tare.

Troke avea dreptate, se gîndi el, semănăm. *Nu-l voi mai îndemna să fugă.*

CAPITOLUL 23

O nouă tentativă

Pretty Mary — cel mai urît şi mai rău mirositor vas care circulase vreodată în apele sudice — naviga de vreo trei săptămîni în faţa lui Cap Surville. Căpitanul Blunt începu să devină nerăbdător. Se strădui din răsputeri să găsească ceea ce se presupunea a căuta, şi anume colonii de stridii, dar eforturile sale fură zadarnice. Degeaba cobora mereu barca, vîslind în toate golfurile, în colţurile ferite, între Riff Hippolyte şi Schoutens Island. Degeaba se apropia cu *Pretty Mary* de recifele abrupte, coborînd de nenumărate ori pe uscat, pentru a cerceta coasta. Degeaba se căţără pe stînci — în zelul lui de a servi interesele doamnei Purfoy — şi petrecu ore întregi cu măsurarea adîncimii golfului Blackman. Nicăieri nu descoperi nici măcar o singură stridie.

„Mai aştept trei sau patru zile", îi spuse ajutorului său. Dacă nu găsesc nimic pînă atunci, ne întoarcem. E periculos de navigat pe-aici".

Cînd căpitanul Blunt luă această hotărîre, paznicul de pe Signal Hill văzu că braţele stîlpului de semnalizare din colonie făcură trei mişcări.

Stîlpul de semnalizare avea trei braţe mobile, fixate unul deasupra celuilalt. Cel de sus indica unităţile, şi anume cifrele

de la unu la șase, cel mijlociu — cifrele zecimale, de la zece la șaizeci, cel de jos — sutimele, de la o sută la șase sute. Brațul de jos și cel de sus se mișcară. Asta însemna : trei sute șase. De-a lungul stîlpului, zbură o minge. Asta însemna : o mie. 1306, ceea ce însemna : „Ocnaș evadat".

„Ei, drăcie, Harry", spuse Jones, paznicul, „au șters-o cîțiva".

Dispozitivul de alarmă intră din nou în acțiune : 1411.

„Cu arme !", traduse Jones semnele. „Vino sus, Harry, s-a întîmplat ceva !"

Dar Harry nu răspunse, iar cînd celălalt întoarse capul, văzu în pragul ușii o figură omenească. De data asta, renumitul dispozitiv de alarmă dăduse chix : „Evadații" sosiră tot atît de repede ca și semnalul !

Paznicul se repezi la carabină, dar intrusul o și înhățase.

„Nu te osteni, Jones ! Sîntem nouă oameni. Ocupă-te, te rog, de semnale !"

Jones recunoscu vocea. Era a lui John Rex.

„Răspunde-le", spuse Rex, calm. „Căpitanul Burgess se grăbește".

Și, într-adevăr, brațele stației de semnalizare din colonie gesticulară cu o vioiciune de-a dreptul comică. Jones apucă șnururile. Cu cartea de semnalizare deschisă în fața lui, voia tocmai să confirme vestea, cînd Rex îl opri : „O clipă", spuse el. „Comunică-le : „Nu am văzut pe nimeni. Semnalizați mai departe, la Eaglehawk !"

Jones îl privi, nedecis. Era el însuși deținut și se temea de bici în cazul în care ar fi transmis o știre falsă.

„Dacă află că...". Nu reuși să spună mai mult, căci Rex potrivise carabina, iar ochii lui erau atît de hotărîți, încît Jones — deși nu era un laș — începu să semnalizeze fără ezitare. De jos se auzi zăngănit de fier, iar o voce strigă : „Ce s-a întîmplat filfizonule ?"

„Totul e în ordine. Desfaceți lanțurile și-apoi mai stăm de vorbă. Îi pun eu bătrînului Burgess sare pe coadă".

Gluma grosolană fu primită cu hohote de rîs. Jones aruncă o privire pe fereastră : cîțiva bărbați își desfăceau lanțurile cu ajutorul unui ciocan șterpelit din camera de gardă, în timp cei doi deținuți, fără lanțuri, stingeau focul de pază. Departe, se afla santinela, legată de mîini și de picioare.

„Așa", spuse conducătorul bandei, „iar acum semnalul către Woody Island".

Jones fu nevoit să asculte.

„Comunic : „Deținut evadat din minele de cărbuni ! One-Tree Point, trebuie păzit cu atenție ! Comunicați mai departe la Eaglehawk ! Urgent !“

Jones, care înțelese pe loc că manevra aceasta urma să abată atenția de la Eaglehawk-Neck, execută ordinul rînjind.

„Știi meserie, Jack-filfizon“, îi spuse el.

John Rex răspunse complimentului îndreptînd spre el carabina.

„Întinde mîinile !“, îi ordonă el. „Hei, Jemmy Vetch !“

„Prezent“, răspunse de jos pîndarul. „Vino sus și leagă-l pe prietenul nostru Jones. Gabbett, unde-s topoarele ?“

„E numai unul aici“, răcni Gabbett, cu o înjurătură.

„Ia-l pe ăsta și toate proviziile pe care le găsești. L-ai legat ? Bine, băieți, plecați !“

Cinci minute după ce Harry, care nu bănuia nimic, fusese înhățat de două ființe apărute pe furiș din umbra colibelor, nimic nu se mai mișca în stațiunea Signal Hill.

Între timp, Burgess clocotea de mînie. Nouă oameni puseseră stăpînire pe barca din Long Bay și aveau un avans de o jumătate de oră înainte de a se fi dat alarma ! Așa ceva nu se mai pomenise ! Ce făcuse Troke ? Dar Troke, pe care-l găsiseră peste opt ore, în pădure, dezarmat, legat și cu căluș în gură nu se simțea vinovat. Cum ar fi putut bănui că cei nouă bărbați pe care-i conducea spre Stewart's Bay așteptau un semn de la Jack-„filfizonul“, ca să se năpustească asupra lui și să-l lege înainte de a fi putut măcar să scoată arma ? Cel mai periculos om din coloană, Rufus Dawes, ceruse să fie trimis voluntar la înfipt țăruși, o treabă detestată de toți, deci Troke n-avea nici o grijă. O conjurație la care nu participa Rufus Dawes — așa ceva nu se mai întîmplase !

Polițiști călare și pedeștri cutreierau pădurea din jurul coloniei. Pe baza comunicației de la Signal Hill, Burgess era convins că strîmtoarea Eaglehawk fusese anunțată. Credea că evadații vor fi recuperați în cîteva ore, așadar se retrase ca să ia masa, după ce dăduse ordin ca legătura să fie menținută. Servitorul tocmai adusese supa, cînd i se comunică comandantului rezultatul intervenției lui John Rex, și anume faptul că Signal Hill nu răspundea.

„Poate că nu văd bine proștii ăștia“, își dădu cu părerea Burgess. „Aprindeți farul și înșeuați-mi calul“.

Farul fu aprins. Mount Arthur, Mount Communication și minele de cărbuni reacționară imediat : înspre vest, legătura era în ordine pe întreaga linie. Dar din Signal Hill nu venea nici un răspuns. Burgess, de furie, lovi podeaua cu piciorul :

„Echipajul șalupei mele să fie pregătit. Și anunțați minele de cărbuni să semnalizeze spre Woody Island". Stătea pe dig, cînd un mesager îi aduse în goană răspunsul : „Echipajul șalupei — plecat conform ordinului de la One-Tree-Point ! La fel, cinci oameni la Eaglehawk !". Burgess înțelese jocul. Derbedeii ademeniseră santinela de la Eaglehawk. „Porniți băieți !". Iar șalupa țîșni, prin întuneric, spre Long Bay. „Nu pot să fie prea departe", spuse comandantul.

Între Eaglehawk și Signal Hill, pericole noi ii pîndeau pe evadați : de-a lungul coastei de la Port Bunche, se aflau patru stații polițienești, simple colibe, care comunicau între ele. Trebuiau să se țină departe de acestea. Un ocol prin junglă era, deci, inevitabil. Asta însemna pierdere de vreme, dar John Rex își dădea seama că a trece pe lîngă aceste patru stații este sinucidere curată. Salvarea lor depindea de șansa de a fi ajuns la timp la Eaglehawk-Neck, în timp ce paza era slăbită, și înainte de a se fi dat alarma pe brațul răsăritean al peninsulei. John Rex îi făcu pe oameni să meargă la pas ; la scurtă distanță înainte de Norfolk Bay, se abătură din drum și se îndreptară direct spre Eaglehawk-Neck. Noaptea aduse un puternic vînt de vest — era o vreme de ploaie. Se făcuse întuneric beznă, iar fugarii se puteau orienta doar după vuietul surd al valurilor ce loveau Descent Beach. Fără furtuna care se anunța dinspre vest ar fi avut și mai puține șanse de orientare.

Jemmy-pîndarul mergea înainte în chip de ghid — purta o flintă luată de la Harry. Urma Gabbett, cu toporul, iar după el — ceilalți șase, cu alimentele capturate la Signal Hill. John Rex, care luase carabina și pistoalele lui Troke, încheia alaiul. Pentru încercarea lor temerară, separarea însemna putere. În stînga lor străluceau, ici și colo, luminile stațiilor de poliție ; cu cît înaintau mai mult, cu atît mai clar auzeau vuietul surd al mării de la care așteptau libertatea sau moartea.

După un marș obositor, de vreo două ore, Jemmy Vetch se opri, făcînd semn celorlalți să se apropie. Se aflau pe o colină nisipoasă. În stînga, se zărea ceva — era coliba unui polițist ; în dreapta, se distingea o linie albă — marea ; în fața lor, se legănau lămpi, iar în lumina lor se mișcau, încoace și încolo, trupuri întunecoase. Jemmy Vetch arătă într-acolo.

„Cîinii !", șopti el.

Instinctiv, se aruncară jos, de frică să nu fie văzuți de cele două santinele care apăruseră în lumina roșie a camerei de gardă.

„Ce facem, acum, băieţi ?“, întrebă Gabbett.

În clipa aceea, unul dintre cîinii de pază scoase un urlet şi toată haita începu să-i ţină isonul.

Chiar şi pe John Rex, cel mai curajos dintre ei, îl trecură fiori.

„Ne-au adulmecat“, murmură el. „Trebuie să plecăm“.

Gabbett scuipă în palme, apucînd strîns coada toporului.

„Ai dreptate“, spuse el. „Înainte de a se face dimineaţă, cîţiva dintre ei n-or să mai fie“.

Pe ţărm, se zăreau lumini, iar fugarii auziră paşi grăbiţi.

„Să mergem înspre partea dreaptă a digului“, şopti Rex. „Dacă nu mă înşel, acolo e o barcă. E singura noastră şansă. Pe lîngă camera de gardă nu vom reuşi să trecem. Sînteţi gata ? S-o pornim toţi deodată !“

Gabbett îi lăsase pe ceilalţi cu trei-patru paşi în urmă. Din cei unsprezece cîini, doi erau legaţi de podeţ, unul în faţa celuilalt, astfel încît boturile lor aproape se atingeau. Uriaşul sări între ei şi, cu o lovitură de topor, zdrobi capul celui din dreapta lui. Dar, din nefericire, ajunse în raza celuilalt, care-l înhăţă de şold.

„Foc !“, strigă Nc Nab, din cealaltă parte.

Uriaşul urlă de mînie şi durere, apoi căzu, îngropînd cîinele sub el. Glonţul destinat lui îl nimeri pe Travers în maxilar. Nefericitul se prăbuşi scuipînd, ca Dares al lui Virgiliu : „Sînge, dinţi şi blesteme“ [1].

Pumnii de fier al lui Gabbett strînseră beregata cîinelui pînă ce animalul cedă, apucă apoi toporul şi, sfîrtecat cum era, se năpusti cu urlete de mînie asupra soldatului celui mai apropiat. Dar Jemmy Vetch i-o luă înainte. Spumegînd de ură, ridică flinta şi-l nimeri pe soldat în piept. Ceilalţi se năpustiră prin lanţul de pază întrerupt, fugind care cum puteau, spre barcă.

„Neghiobilor !“, strigă Rex, în urma lor. „Totul e pierdut ! Ia priviţi în stînga !“

Burgess fusese transportat în cea mai mare grabă pe drumul spre Signal Hill, se oprise acolo doar atît cît să elibereze santinela încătuşată, ajungînd, în cele din urmă, la Eaglehawk-Neck. Întăriturile pe care le aducea se aflau la doar zece coţi de dig.

Jemmy Vetch îşi dădu imediat seama de pericol. Cu curajul desperării, sări în apă şi eliberă barca lui Mc Nab.

---

[1] Dares al lui Virgiliu — personaj din *Eneida* lui Virgiliu (70—19 î.e.n.), cartea a 5-a.

„Veniţi încoace, dacă vă e dragă viaţa !“, strigă el.
O a doua salvă a santinelei tulbură apa din jurul evadaţilor, dar gloanţele nu-şi nimeriră ţinta. Gabbett se aruncă în barcă şi apucă o vîslă.
„Cox, Bodenham, Greenhill ! Porniţi ! Repede, Tom, sus !“
Tocmai cînd căpitanul Burgess sări pe uscat, Cornelius nimeri în barcă, iar aceasta o porni în ritm rapid.
Mc Nab fugi înspre plajă, ca să-l ajute pe comandant.
„Ridicaţi-o deasupra digului de nisip !“, strigă el.
Douăsprezece braţe puternice ridicară barca lui Burgess, purtînd-o pe deasupra strîmtorii.
„Avem un avans de cinci minute“, constată Vetch, cu sînge rece, cînd îl văzu pe comandant aşezîndu-se în barcă. „Haideţi, băieţi, mai repede ! Reuşesc, oare, să ne ajungă ?“
Soldaţii mai traseră o dată, la întîmplare. La lumina focului care ţîşnea din flintele lor, văzură că urmăritorii se aflau la aproximativ o sută de coţi în urma fugarilor, care ajunseseră deja la apa adîncă a Golfului Piraţilor. Abia acum deţinuţii observară că John Rex nu mai era printre ei.

CAPITOLUL 24

În întunericul nopţii

John Rex îşi realizase prima parte a planului.
Zărise barca lui Burgess aproape de dig, scoţînd strigătul pe care-l auzise Vetch. Imediat după aceea dispăruse în beznă. Acum se îndrepta spre un anume loc al plajei, aflat la oarecare distanţă de Eaglehawk-Neck. Spera cu desperare că paznicii vor acorda atenţie doar bărcii în care erau fugarii şi că, în întunericul nopţii, favorizat de zăpăceala generală, va reuşi să înoate spre peninsulă. Aceasta era o performanţă de care se credea oricînd în stare. Odată ajuns acolo, ştia ce avea de făcut. Deoarece vîntul aprig dinspre vest îndrepta marea spre strîmtoare, se punea problema să intre în apă într-un punct cît mai sudic, fără a risca să fie aruncat înapoi, de curent, ci împins în larg. Se grăbi să treacă peste povîrnişurile nisipoase de la intrarea golfului, îndreptîndu-se apoi spre mare. Ajunse la plaja cu nisip bătătorit. Deodată, se opri şi ciuli urechile. În spatele lui, auzi paşi. Cineva îl urmărea. Paşii se apropiară şi se auzi o voce : „Predă-te !“
Era Mc Nab, care observase retragerea lui Rex şi-l urmase cu curaj. John Rex scoase din buzunarul de la piept unul din pistoalele lui Troke şi aşteptă.
„Predă-te !“, strigă din nou vocea, iar omul se apropie.

În clipa în care Rex ridică arma să tragă, un fulger străbătu noaptea, iar el zări în dreapta lui două bărci pe marea învolburată, dintre care cea de la spate părea să se afle la numai cîţiva coţi depărtare. Oamenii din barcă arătau ca nişte cadavre. În depărtare, se înălţa capul Surville, iar dedesubt spumega marea. Într-o clipă, imaginea dispăru, înghiţită de întuneric. Dar spaima îl făcu să-şi greşească ţinta. Cu o înjurătură, aruncă pistolul şi o luă la fugă. Mc Nab se ţinea după el. Cărarea folosită de soldaţii staţiei era bătătorită, deci fugea cu uşurinţă. Ca mulţi oameni care-şi petrec o bună parte din timp în întuneric, dobîndise o însuşire de felină, aceea de a evita la timp piedicile, o însuşire bazată mai degrabă pe simţul tactil accentuat decît pe acuitatea văzului. Picioarele lui se adaptau de la sine tuturor asperităţilor solului, mîinile sale apucau instinctiv crengile copacilor care-i aţineau calea, capul se apleca în faţa oricărui obstacol. Urmăritorul lui nu era atît de iscusit. De două ori Rex îl auzi poticnindu-se ceea ce-l făcu să rînjească ; o dată rîse de-a binelea, dîndu-şi seama că acela căzuse în pîrîul peste care el sărise cu uşurinţă. Acum însă drumul o pornea în sus, iar Rex fu nevoit să-şi dubleze eforturile. Datorită forţei sale superioare, spera să scape de urmăritor. Urcă în goană colina, se opri şi ascultă încordat. În spatele lui, crengile nu mai trozneau. Se părea că e singur.

Stătea pe vîrful unei stînci. Luminile dinspre Neck erau invizibile. Sub el se întindea necuprinsul mării. Dintr-acolo, veneau rafale de aer sărat. Coamele înspumate ale valurilor ce loveau de stînci erau purtate de vînt — pete albe înghiţite de întuneric. Dinspre nord, se auzea mugetul valurilor lovindu-se de recifurile de córali ale peninsulei Forrestier. La picioarele lui, se auzeau şuiere îngrozitoare, întrerupte de zgomote ce semănau a tunete. Unde era ? Epuizat şi fără suflare, se aruncă în desiş şi ascultă. Deodată, dinspre drumul pe care venise auzi un zgomot care-l făcu să sară în sus — era lătratul surd al unui cîine !

John Rex vîrî mîna în buzunarul de la piept unde, păstrase un al doilea pistol, şi scoase un strigăt. Îl pierduse. Căută pe jos, în întuneric, vreun băţ ori vreo piatră pe care s-o folosească drept armă, dar fu în zadar. Dădu numai de iarbă şi mărăcini. Sudoarea fricii îi ţîşni prin toţi porii. Cu ochii holbaţi şi părul răvăşit, scruta întunericul, ca şi cum ar fi putut să-l destrame cu intensitatea privirii sale. Din nou auzi lătratul surd, mai ascuţit decît şuierul vîntului şi vuietul apei ; părea a veni de undeva, de aproape. Cineva asmuţea cîinele

să caute, dar vîntul alunga cuvintele, încît John Rex nu recunoscu vocea. Probabil că trimiseseră cîţiva soldaţi după Mc Nab. Totul ar fi fost pierdut. De teamă, nenorocitul promise să se pocăiască, dacă va scăpa de acest pericol. Cîinele pătrunse prin desiş, lătră o dată scurt şi amuţi.

Întunericul crescuse odată cu furtuna. Vîntul azvîrlise pe cer o perdea neagră de nori. Apa, spumegînd, nu se zărea. Nici măcar fulgerele nu reuşeau să lumineze noaptea neagră ca păcura. Un strop mare de ploaie căzu pe mîna întinsă a lui Rex ; deasupra lui, urlau tunetele. Şuierul pe care-l auzise mai înainte amuţise, dar, din cînd în cînd, pămîntul se scutura de parc-ar fi primit nişte lovituri violente. Privi înspre mare : se zări o făptură înaltă, învăluită în ceaţă, desprinzîndu-se albă din întuneric, care-i făcea semn şi se înclina în faţa lui. O clipă, o văzu foarte clar, apoi aceasta se prăbuşi şi dispăru cu un ţipăt ce părea să trădeze mînie şi desperare. Cuprins de groază, omul hăituit se întoarse. În aceeaşi clipă, dădu cu ochii de pericolul real.

Mîrîind, cîinele se aruncă asupra lui. John Rex căzu pe spate, dar mîinile i se agăţară de beregata animalului. Cu eforturi uriaşe, reuşi să-l azvîrle cît colo. Fiara urlă, apoi amuţi. Pe locul unde zăcea, se înălţă din nou o coloană albă, ceţoasă. Încă puţină răbdare : poate va reuşi, totuşi, să scape ! Avusese noroc — doborîse repede cîinele. Însufleţit de speranţă, o luă din nou la fugă. Dar iată că înaintea sa reapăru făptura învăluită în ceaţă ; respiraţia ei de gheaţă îi atingea faţa. Lui Rex i se părea că-i şopteşte să se întoarcă. Frica îl mînă însă mai departe. Cîţiva paşi, şi era pe vîrful stîncii. Auzea deja vuietul apei. Deodată, vîntul se linişti, făptura dispăru, iar dinspre locul unde se aflase cu o clipă înainte se auzi un rînjet mînios, încît John Rex se opri, îngrozit. Prea tîrziu. Pămîntul cedă sub picioarele lui. Căzu, căută zadarnic să se agaţe de stînci ori de tufişuri. În aceeaşi clipă, perdeaua de nori fu sfîşiată, iar fulgerele strălucitoare care luminau oceanul îi deschiseră lui John Rex o privelişte mai groaznică decît însăşi groaza. Cărarea ducea spre scobitura stîncii poreclită Răsuflătoarea Diavolului.

Se agăţă de un arbore prăbuşit, privind în jur. În faţa lui, stînca forma o boltă uriaşă, prin care se vedea oceanul. Sub el, se căsca un hău, în care se zărea o apă tulbure, mlăştinoasă. Deodată, abisul păru a se înălţa spre el ; trombe de apă ţîşneau mereu, ameninţînd să-l înghită. Era doar o vedenie, ori la suprafaţa apei plutea cadavrul unui cîine ? Abisul în care se prăbuşise John Rex avea forma unei pîlnii uriaşe. Pereţii

laterali erau de stîncă, iar pe limbile de pămînt ce acopereau, ici și colo, promontoriile, creșteau tufe pitice. La jumătatea înălțimii, pînă și această vegetație jalnică murea. Mai jos, stînca era neîncetat măturată de apă. Din întîmplare, John Rex căzuse pe cel mai de jos dintre aceste promontorii acoperite cu pămînt. (Într-o asemenea împrejurare, Meekin ar fi vorbit despre „providență"). Pe alt fel de vreme, aici ar fi fost în afara oricărui pericol ; la lumina fulgerelor, zări un perete negru, stîncos și umed, aflat la zece pași deasupra capului său — asta însemna că locul unde stătea putea fi acoperit de următorul val.

Coloana de apă se înălța cu o viteză uluitoare. Rex simți cum îl smulge, ridicîndu-l. Îmbrățișă copacul și-și ancoră mîinile în mînecile hainei. În poziția aceasta, ar fi supraviețuit asaltului apelor. Picioarele îi fură apucate ca de mîna unui uriaș și trase cu putere în sus, apa îi șiroia în urechi, iar brațele păreau a-i ieși din încheieturi. Dacă presiunea apei n-ar fi cedat, John Rex s-ar fi prăbușit în adîncuri. Dar coloana de apă coborî cu un muget sălbatic — părea un monstru marin eliberîndu-și prada — și-l părăsi istovit, însîngerat,, aproape sufocat, dar în viață. N-ar fi rezistat încă unui asalt. Amorțit, se lăsă în voia destinului. În clipa aceasta, pe peretele din dreapta zări o lumină roșiatică și umbra uriașă a unui om. Se uită în sus : o creangă arzînd, de care era legată o frînghie, era lăsată cu grijă în jos. Mc Nab folosea pauza între două asalturi ale apei pentru a cerceta pereții laterali ai răsuflătorii.

O speranță desperată îi surîse lui John Rex. Lumina îl va dezvălui privirilor celor de sus. Îl vor descoperi, iar dacă vor coborî repede frînghia, Rex își putea salva viața.

Frica de moarte era mai puternică decît hotărîrea de a nu se preda. Apa, care scădea chinuitor de încet, fusese suptă de gura abisului. Rex știa că viitoarea trombă de apă îl va acoperi din nou. Centimetru cu centimetru, făclia uriașă se lăsa în jos. Se pregătea deja să scoată un strigăt de ajutor, cînd zări un fenomen ciudat în fața stîncii. La o distanță de vreo șase picioare, din peretele stîncii se prelingea — strălucind ca aurul topit, în lumina făcliei — un șuvoi domol de apă, asemenea unui șarpe ieșind din scorbură. Deasupra acestui șuvoi de apă, persista o pată întunecoasă. John Rex simți cum inima începe să-i bată mai tare : înțelesese că se află în imediata apropiere a unuia dintre acele ganguri întortocheate pe care marea le sapă, nu rareori, în pereții peșterilor. Cîndva, un cutremur înălțase muntele deasupra nivelului mării, descope-

rind gangul ce ducea, probabil, înăuntrul stîncii. Şuvoiul de apă se pierdea treptat, semn că tromba de apă nu pătrundea prea adînc înăuntrul acestei ascunzători miraculoase.

Uimitoarea constatare îl făcu pe John Rex să ia o hotărîre care, într-o împrejurare mai puţin desperată, ar fi frizat demenţa. „Frînghia! Frînghia!“, le strigă urmăritorilor săi. Cuvintele, trimise înapoi de pereţii pîlniei uriaşe, ajunseră, multiplicate de ecou, pînă la urechile celor doi bărbaţi.

„Trăieşte!“, strigă Mc Nab, privind în adîncul prăpastiei. „Iată, acolo e!“

Soldatul legă capătul odgonului, din piele de bou, în jurul copacului de care se ţinea el, mişcîndu-l încoace şi încolo, pentru ca făclia aprinsă să ajungă pînă la promontoriul pe care stătea temerarul deţinut. Geamătul apelor anunţa începutul năvalnic al fluxului.

„Dumnezeu să-l aibă în pază pe bietul om!“, spuse tînărul soldat, respirînd greu.

Adîncul prăpastiei se acoperi cu o spumă albă, iar geamătul se transformă în urlet. John Rex observă pendula arzătoare ce se apropia tot mai mult, privi pentru ultima oară cerul întunecos şi începu, în gînd, o rugăciune. Creanga aprinsă, care ardea în chip de evantai, lumină trăsăturile sale încordate. Apucă zdravăn funia. „Daţi-i drumul! Daţi-i drumul!“, strigă Rex, trăgînd spre el creanga aprinsă şi încercînd să stingă flacăra cu picioarele.

Soldatul se sprijinea de trunchiul copacului şi ţinea strîns funia. N-avea curajul să privească în hăul îngrozitor. „Ţineţi-vă bine, domnule!“, strigă el către Mc Nab. „Vine puhoiul!“

Cu o rafală de vînt, apa clocotitoare ţîşni din adîncuri.

John Rex nu fu în stare să stingă flacăra. Îşi înfăşură funia în jurul braţului şi, cu o clipă mai înainte ca apa să ajungă pînă la gura gangului, se sprijini cu picioarele de stîncă, avîntîndu-se deasupra abisului. Deodată, sosi fluxul, funia deveni moale, lumina se stinse, iar cînd coloana de apă scăzu, făclia nu mai era decît o bucată de lemn, carbonizată. Anunţată de tunete, începu să cadă ploaia de mult anunţată. Norii se destrămară, încît cei doi zăriră marea învolburată, deasupra capetelor lor — stîncile prăpăstioase, iar la picioarele lor — hăul negru al răsuflătorii, în care nu se mai vedea nici o mişcare.

În tăcere, traseră în sus funia. Aprinseră o a doua creangă şi o lăsară în jos, dar în van. Nu se mai vedea nimic.

„Dumnezeu să-l odihnească în pace!“, spuse Mc Nab, înfiorat. „S-a sustras justiţiei omeneşti“.

CAPITOLUL 25

Fuga

La sfatul pîndarului, Gabbett se hotărî să tragă la mal barca, lîngă vîrful sudic al Capului Surville. Cititorul căruia i-a fost descrisă școala de corecție a colonelului Arthur, va admite că numai situația desperată a fugarilor putea justifica o întreprindere atît de temerară. Din pricina stîncilor abrupte, orice încercare de debarcare părea de la început sortită eșecului. Dar Vetch participase, la Eaglehawk-Neck, la construirea debarcaderului, și știa că spre vîrful sudic al promontoriului se afla o porțiune de plajă unde ar fi putut debarca. Cu o siguranță deloc mai prejos decît cea a stăpînului și maestrului său John Rex, Vetch se hotărî — asta era singura lor posibilitate — apucă vîsla care le servea drept cîrmă și se îndreptă neabătut în direcția stîncii înalte care forma cornul nordic al Golfului Piraților.

Cu excepția ușoarei fosforescențe a valurilor, era atît de întuneric, încît Burgess nu-și dădea seama dacă se mai află pe urmele fugarilor. Abia un fulger îi arătă comandantului barca. Se clătina ca o coajă de nucă pe coama unui val uriaș și — după cîte se părea — în fiece clipă îi era sortit să se spargă de peretele stîncos care părea neobișnuit de înalt și îngrozitor de aproape. În clipa următoare, barca urmăritorilor fu ridicată de un val, iar Burgess văzu deșertul clocotitor al apei despicîndu-se în văi înfricoșător de adînci. În adîncul uneia dintre aceste văi plutea barca fugarilor, semănînd cu o insectă. Stînca uriașă ale cărei țancuri erau atît de clar vizibile, părea să îndrepte un fir de pai spre insecta care se zbătea. Era o fîșie de plajă nisipoasă, peste care, în clipa următoare, apa vijelioasă se revărsă împreună cu insecta minusculă. Fulgerul fu urmat de un tunet înfricoșător. Lui Burgess i se păru că vede stînca uriașă aplecîndu-se peste ocean, dar valul se rostogoli mai departe, barca lunecă în adîncuri, iar tabloul fantasmagoric dispăru în întuneric.

Burgess se cutremură. Răcnind, dădu ordin să se încetinească viteza bărcii. Vîntul îi fură cuvintele, împrăștiindu-le în văzduh. Un val îi smulse din mînă timona. În ciuda eforturilor desperate ale soldaților, barca fu purtată ca o frunză. Un al doilea fulger le arătă niște ființe minuscule luptînd cu apa și o barcă răsturnată pe valurile în reflux. O clipă, toți crezură că sînt sortiți să împărtășească soarta nefericiților deținuți, dar Burgess puse la timp stăpînire pe barcă. Scăpaseră

de moarte ca prin urechile acului ; aceasta îl determină să dea ordin de întoarcere. În timp ce oamenii vîsleau spre binecuvîntatele lumini ale Neck-ului, văzură lîngă barcă plutind ceva negru, și auziră un strigăt puternic. Era vorba de unul dintre deținuții din barcă — se ținea de o vîslă, împins cu repeziciune în larg.

„Era singurul supraviețuitor“, spuse Burgess, două ore mai tîrziu, la Eaglehawk-Neck, bandajîndu-și încheietura mîinii. „Cred că l-au înghițit peștii“.

Se înșela. Soarta le hărăzise deținuților o moarte mai puțin blîndă decît aceea prin înec. Fulgerele îi dădură lui Jemmy Vetch posibilitatea de a așeza barca pe plajă. Micul grup se tîrî, sîngerînd, spre partea mai înaltă a coastei. Lipsea doar Cox. Vîslise primul, și, deoarece era cam greoi și-i încurca pe ceilalți, Vetch, temîndu-se că nu va ajunge la mal, îl apucă de guler și-l dădu la o parte, ca să-și salveze pielea. Cox se agăță de primul obiect întîlnit în cale, dădu peste o vîslă, iar în clipa următoare fu smuls de valuri împreună cu barca răsturnată. Viteza vertiginoasă cu care trecu pe lîngă barca comandantului — singura lui speranță de salvare — făcu imposibil orice ajutor și, înainte ca bietul om să știe ce-i cu el, era pe cale de a scăpa de ștreangul cu care-l amenințaseră de atîtea ori, în glumă, tovarășii lui de suferință. Dar era puternic și se ținea cu îndărătnicie de vîslă, ba își desfăcu și cordonul de piele, legîndu-se cît putu mai bine de pluta salvatoare. În zori, la cîteva mile de Capul Surville, fu zărit de un marinar de pe *Pretty Mary*. Blunt, care nutrea speranța că această jucărie a valurilor ar putea fi iubitul Sarei Purfoy, trimise după el o barcă și-l pescui. Înghițise multă apă, era epuizat, înghețat, iar două coaste îi erau rupte. Victima grabei lui Vetch mai avu, totuși, destulă putere să supraviețuiască două ore încercărilor de reanimare ale lui Blunt. În acest interval de timp, spuse că se numește Cox și că evadase, împreună cu încă opt persoane, de la Port Arthur. Pe John Rex, conducătorul lor, îl prinseseră, probabil, urmăritorii, iar ceilalți se înecaseră. După ce-i comunicase toate aceste detalii lui Blunt, mai spuse că-l doare coșul pieptului, îi blestemă pe Jemmy Vetch, colonia și marea, apoi muri, nepocăit, așa precum trăise.

Blunt fumă trei pipe, apoi schimbă cursul lui *Pretty Mary*, spre răsărit, îndreptîndu-se spre coastă. Era posibil, totuși, ca omul pe care-l căuta să nu fi fost prins și să-l aștepte. Acum, căpitanul știa că evadarea planificată avusese loc, n-avea voie să abandoneze, atîta vreme cît mai exista o speranță.

„Vreau să mă mai uit o dată", își spuse în sinea lui.

Mînată de o ușoară briză, *Pretty Mary* se tîrî toată ziua aproape de coastă, dar Blunt nu zări nimic. O debarcare pe Capul Surville ar fi fost o nebunie, căci stația ar fi dat imediat alarma. Astfel, la sosirea nopții, vasul ancoră în fața Golfului Piraților. Blunt se plimba pe punte, posomorît din cauza acestei expediții stupide, cînd privirea îi fu atrasă de ceva neobișnuit, pe cornul sudic al golfului. Pe deal, părea să ardă un foc ! Blunt se frecă la ochi, se uită încă o dată, apoi privi spre timonier : „Vezi ceva vizavi, Jem ?"

Jem, un om din Sydney, care nu navigase niciodată în această regiune, răspunse scurt : „Far".

Blunt merse în cabină și consultă harta maritimă. În locul respectiv nu era indicat nici un far ; exista numai un marcaj ca o ancoră și specificarea : „Peșteră remarcabilă". „Ia te uită, o peșteră remarcabilă !", gîndi Blunt. „Arată mai degrabă ca un cuptor de var remarcabil".

Îl chemă pe ajutorul lui, William Staples, un tînăr pe care aurul Sarei Purfoy îl transformase în sclavul ei devotat cu trup și suflet. Staples privi un timp lumina, cînd mai slabă, cînd mai intensă, și, în cele din urmă, spuse cu un glas tremurînd de lăcomie : „E un foc. Trebuie să încetinim și să coborîm barca. Bătrîne, fac pariu că e pasărea care ne va aduce o mie de lire !"

Pretty Mary coborî pînzele, apoi Blunt și Staples se suiră în barcă.

„Porniți din nou după stridii, sir ?", întrebă rînjind unul dintre marinari, cînd Blunt aruncă în barcă o legăturică.

Staples clipi viclean din ochi. Echipajul, ales cu grijă, aflase între timp despre ce era vorba. Blunt alesese oameni de încredere și, în afară de asta, Rex recomandase o măsură de precauție care făcea aproape imposibilă trădarea.

„Ce-i înăuntru ?", întrebă Will Staples, arătînd spre legăturică.

„Haine", răspunse Blunt. „Dacă e el, nu-l putem lua la bord cu hainele galbene. Își va scoate zdrențele, va arunca în apă livreaua Majestății-Sale și va urca la bord în chip de „marinar naufragiat".

„Bună idee. Cui i-a venit ? Doamnei noastre, nu-i așa ?"

„Da".

„Se pricepe".

Rîsetele celor doi bărbați răsunară limpede.

„Atenție, omule !", spuse Blunt, cînd se apropiară de coastă. „Dincolo, la Eaglehawk, toți sînt treji, iar dacă vor

începe să latre cîinii ăia blestemaţi, într-o clipă ne trezim cu o barcă de-a lor pe cap. Noroc că vîslim contra vîntului".

Staples strînse vîslele, apoi privi atent. În noaptea fără lună, corabia nu putea fi recunoscută. Se apropiară de lanţul stîncos dinspre sud-est ; Eaglehawk-Neck, strîmtoarea păzită, era ascunsă de stînca înaintînd în mare. În colţul sud-vestic al stîncii, la jumătatea înălţimii între pisc şi mare, dintr-o gură de peşteră răzbătea o lumină roşiatică. Flacăra pîlpîia — cînd părea să se stingă, cînd ardea cu vioiciune. Din vreme în vreme, în această gură uriaşă de sobă se zărea o figură neagră care se apleca mereu, întreţinînd focul. Se putea crede că zeul Vulcan, din greşeală, uitase deschisă uşa fierăriei sale, iar acum făurea arme pentru un semizeu.

Blunt păli. „Asta nu-i fiinţă omenească", şopti el. „Mai bine să ne întoarcem".

„Şi ce-o să spună doamna ?", răspunse temerarul Will Staples, care, pentru bani, s-ar fi aruncat şi în craterul unui vulcan. Acest apel la pasiunea atotputernică a lui Blunt avu răsunet. Barca îşi urmă drumul.

CAPITOLUL 26

Opera mării

Fluxul salvase viaţa lui John Rex. Dădu de el în momentul în care acostase în faţa intrării peşterii. Valul care urca lovi şi lateral, încît deţinutul fu proiectat înăuntrul gangului. Gangul era înclinat, aşadar John Rex se dădu de cîteva ori de-a berbeleacul, pînă ce, în sfîrşit, se opri într-un lăcaş aflat între două stînci uriaşe, în timp ce, deasupra lui, apa se revărsa într-o prăpastie înfricoşătoare. Din fericire, tocmai asaltul demenţial al apelor împiedică valul în reflux să-l ia din nou cu el. Auzi cum apa se prăvălea în abis. Peste cîteva clipe, peştera era goală.

Ieşi cu greu din scobitură şi încercă să se caţăre pe cele două stînci ce închideau prăpastia adîncă de sub el. La prima mişcare, scoase un strigăt. Braţul stîng, cu care ţinuse funia, atîrna inert, paralizat din cauză că-l lovise de peretele stîncos. Desperat, nenorocitul se aruncă pe pămîntul umed al peşterii, dar un muget surd anunţa următorul val. Îşi adună toate forţele şi se căţără pe stîncă. De durere şi oboseală, fu gata să leşine, dar desperarea îl mînă mai departe. Auzi vuietul apei care se apropia. Ajunsese la intrarea peşterii. Simţi pe faţă spuma sărată, iar valul mînios îi linse mîna ce atîrna fără

vlagă. În cele din urmă, fu în afara oricărui pericol. Curajul uluitor, forța supraomenească ce-l susținuseră atîta vreme făcură loc unui lung leșin.

Cînd se trezi, peștera era inundată de lumina blîndă a zorilor. Sus, deasupra capului, zări un acoperiș de stîncă pe care dansau inele multicolore. În dreapta, se afla intrarea peșterii, iar în stînga se căsca un abis îngrozitor, în care vuia marea. Se ridică, îndreptîndu-și trupul țeapăn. În ciuda umărului rănit, n-avea voie să zăbovească. Poate că Mc Nab văzuse locul unde se refugiase, poate că exista o a doua intrare, prin care ar fi putut pătrunde urmăritorii. În plus, era ud leoarcă și înfometat. Viața sa ar fi fost salvată cu căldură și hrană. Cercetă mai întîi intrarea prin care pătrunsese în peșteră. Avea forma unui triunghi cu laturile inegale, și baza erodată de ape. În cazul unor furtuni ca aceea din noaptea trecută, apa creștea atît de mult, încît fluxul pătrundea în gang. John Rex nu îndrăzni să se cațăre pînă la margine, căci se temea că va aluneca pe pietrișul umed și alunecos, și se va prăbuși în răsuflătoare. Dacă întindea gîtul, putea vedea, la o sută de pași sub el, apa fierbînd în vîrtejuri uriașe și tulburi. În direcția aceasta, nu era posibil de coborît. Se întoarse în peșteră și se apucă s-o cerceteze în cealaltă parte.

Stîncile sprijineau ca doi pitoni acoperișul peșterii. În dosul lor, era neantul — o umbră cenușie, palid luminată de valurile mării. La jumătatea înălțimii, o rază de lumină cu pîlpîiri bizare sfîșia umbra cenușie, dezvăluind un deșert de alge marine. Stînca uriașă care, de afară, părea masivă era goală pe dinăuntru. Marea spălase și nivelase interiorul stîncii. În comparație cu prăpastia în care privea Rex acum, răsuflătoarea părea o neînsemnată fisură. Cu greu coborî povîrnișul abrupt, pînă ce ajunse la o galerie stîncoasă ale cărei margini, acoperite cu alge marine, trădau urmele unor inundații frecvente. În afara stîncii trebuia să fie, acum, reflux. John Rex se agăță de algele, tari ca niște rădăcini, ce atîrnau pe pereții veșnic umezi, se tîrî în jurul unei porțiuni proeminente a galeriei și ieși, deodată, la lumină. În peretele lateral al stîncii ca un fagure se căsca o deschizătură largă. Deasupra lui, se boltea cerul senin. O briză proaspătă îi răcorea obrajii și, la șaizeci de picioare sub el, se întindea leneșă marea care, în lumina soarelui de dimineață, strălucea cu miriade de valuri mărunte. Nici un semn al furtunii nocturne, nimic nu amintea de închisoarea sumbră. Vedea doar cerul albastru zîmbind mării ca safirul.

Dar această linişte paşnică a naturii era, pentru deţinutul hăituit, un nou izvor de nelinişte. Pe vreme bună, răsuflătoarea şi imediata ei apropiere puteau fi cercetate amănunţit, şi desigur că Mc Nab şi Burgess vor face totul ca să obţină certitudini în privinţa soartei fugarului. Făcu repede cale întoarsă şi se decise să coboare mai mult. Lumina soarelui îi insuflase curaj, putere. Instinctul îi spunea că stînca semănînd a fagure trebuie să aibă şi jos o scurgere, prin care se putea ieşi pe vreme de reflux. Cu cît cobora mai mult, cu atît se făcea mai întuneric. De două ori, era cît pe-aci să se întoarcă de frica prăpăstiilor. I se păru, deodată, că jgheabul acoperit cu alge nu ducea în jos, ci în interiorul muntelui. Dar foamea chinuitoare şi amintirea faptului că, în cîteva ore, mareea va inunda din nou gangul subteran, tăindu-i retragerea, îl făcu să înainteze cu desperare. În cele din urmă — coborîse cam la nouăzeci de picioare adîncime şi pierduse din ochi galeria — o rază de soare îi arătă drumul. Dădu la o parte două tufe uriaşe de alge şi se pomeni în mijlocul crăpăturii înguste prin care marea pătrundea în răsuflătoare.

Sus de tot, deasupra sa, se vedea poarta boltită a stîncii, iar în spatele acesteia — cîteva vîrfuri în formă de pîlnie, în care căzuse el. În zadar căuta cu privirea gangul lateral unde găsise refugiu. De aici, nu se putea recunoaşte nimic. Dedesubt, stînca era străbătută de un jgheab lung şi atît de îngust, încît ar fi putut sări peste el. În acest jgheab curgea o apă neagră care venea direct din mare, curgea pe o distanţă de cincizeci de coţi pe sub o stîncă uriaşă şi se spărgea apoi de stîncile strălucind în soare. Un fior îl străbătu pe temerarul deţinut. Înţelese că locul unde se afla se umplea de apă cu fiecare flux, că peştera îngustă se transforma atunci într-un canal subacvatic de vreo patruzeci de picioare lungime, prin care oceanul îşi împingea apele.

Platoul stîncos îngust de la talpa stîncii era neted ca o masă. Ici-colo se zăreau scobituri mari, asemenea unor oale umplute cu apă. În crăpăturile stîncii, John Rex descoperi raci albi şi grămezi de scoici. E drept, nu prea erau cărnoase şi aveau un gust ciudat, dar lui i se păreau delicioase, înfometat cum era. Melcii, lipiţi de suprafaţa pietrelor, erau prea săraţi ; în schimb, un soi de melci mai mari, al căror trup gros de un deget, era ocrotit de o scoică lunguiaţă, în formă de cuţit, erau mai puţini săraţi, aşadar John Rex putu lua masa. După ce mîncase şi stătuse un timp la soare, porni să cerceteze stînca uriaşă, în inima căruia pătrunsese într-un fel atît de ciudat. Stînca fisurată ţinea piept vîntului şi valu-

rilor, așezată pe un soclu lat care, în mod sigur, se prelungea mult sub apă. Cu mantia de alge, semăna cu o ființă imobilă, dar vie, ca un monstru marin, un titan al mării condamnat pe vecie să țină piept furtunilor violente ale oceanului. Dar oricît de împietrit era bătrînul venerabil, dezvăluia, totuși, secretele răzbunării sale. De pe platforma pe care nu călcase picior de om înaintea sa, John Rex zări sus de tot, prins într-o peșteră, un obiect pe care ochiul lui de marinar îl recunoscu de îndată : era o parte a unui cafas al catargului. Această rămășiță, acoperită de scoici și alge, erau o dovadă a triumfului naturii asupra înțelepciunii omului. Stînca uriașă, ciopîrțită de marea nemiloasă, expusă fără apărare furtunilor, ținînd piept valurilor ce veneau dinspre ghețarii polului sud și se spărgeau mînioase de fruntea ei, ducea propria ei campanie, mută, de răzbunare. Cu labe de oțel, își ținea prada smulsă mării lacome. Cine știe, poate că uriașul mut și orb, cînd corabia sortită pieirii se scufundase, trăsese spre el cafasul catargului aruncat de valuri.

John Rex, care privea spre acest simbol al unei tragedii uitate, simți o bucurie prozaică. „Lemne pentru focul meu !“, gîndi el, urcînd într-acolo. Aruncă întîi lemnele desprinse pe platforma galeriei. Soarele uscase de mult lemnul, apa nu ajungea pînă acolo ; trebuia, deci, să ardă strașnic. Tocmai ce-i lipsea lui ! Ciudată întîmplare, ce păstrase ani de zile, pe o stîncă izolată, această relicvă a unui vas scufundat, pentru a încălzi într-o zi trupul unui pușcăriaș evadat !

John Rex sparse restul lemnelor, scoase cămașa și o legă în chip de pungă, în care cară o parte din pradă. Parcurse drumul încă o dată și se pregătea să meargă a treia oară, cînd urechile sale agere auziră zgomot de vîsle. Abia ajunsese la perdeaua de alge marine care ascundea intrarea în peșteră, cînd barca de la Eaglehawk coti după stîncă. În față, ședea Burgess, care părea să facă semn cuiva de pe vîrful stîncii. Rex rînji, ghicind sensul manevrei. Mc Nab și oamenii lui trebuiau să caute sus, în timp ce comandantul cerceta jos. Barca se îndreptă direct spre jgheab. Temerarul John Rex tremură la gîndul că urmăritorii ar putea ști de peșteră. Dar era puțin probabil. Rămase, deci, unde era. Barca pătrunse în deschizătură, la numai cîțiva pași distanță de el. Observă că fața, de obicei roșie, a lui Burgess era palidă și că purta un bandaj în jurul brațului stîng. Avusese loc, probabil, un schimb de împușcături, iar complicii săi fuseseră prinși ! De bucurie că fusese atît de clarvăzător, rîse în sinea lui. Barca traversase, între timp, bolta și ajunsese pînă la lacul de pe fundul răsuflătorii,

unde vîslaşii se opriră din mers. John Rex observă cum Burgess privea scrutător stîncile și vîrtejul de ape, semnalizîndu-i lui Mc Nab. Respiră uşurat cînd barca făcu cale întoarsă.

Puşcăriaşul urmărise această manevră periculoasă cu atîta atenție, încît îi scăpă o schimbare în interiorul peșterii. Cu vreo oră în urmă, se mai putea vedea un colț lung de stîncă neagră, acum însă solul pietros de la picioarele treptelor pe care coborîse era acoperit de apă. Venea fluxul, iar valurile, aspirate printr-un tunel subacvatic, pătrundeau în boltă cu o viteză atît de mare, încît deschizătura peșterii în scurtă vreme avea să fie acoperită de apă. Valurile atingeau deja picioarele pușcăriașului ; aruncînd o ultimă privire asupra bărcii, văzu un val uriaș, verzui, îndreptîndu-se spre intrarea în peșteră. Dacă Burgess nu vroia ca barca lui să fie strivită ca o nucă de acoperișul tunelului, era timpul s-o șteargă. Comandantul era și el perfect conștient de pericol, așadar renunță la căutarea cadavrului ocnașului evadat și se grăbi să iasă în larg. Barca scăpă ca prin urechile acului de distrugere. John Rex, se cățărase, între timp, pînă la galerie și urmări cu mare satisfacție dispărînd spatele larg al temnicerului. Eforturile urmăritorilor săi rămăseseră fără rezultat. O oră mai tîrziu, singura cale de acces la ascunzătoarea fugarului se va afla sub apa mînioasă.

Burgess și Mc Nab erau convinși că era mort, așadar n-aveau să-l mai caute. În privința asta, toate erau în ordine. Îl aștepta însă o ultimă aventură — părăsirea acestei peșteri minunate, care pentru el era refugiu și închisoare. John Rex clădi lemnele uscate și, după multe încercări zadarnice reuși să aprindă focul cu ajutorul unei bucăți de cremene și a inelului de fier de la gleznă. Își încălzi mădularele înțepenite la focul care ardea viu și prinse a se gîndi la situația lui. Pentru moment, era la adăpost, iar stînca îi oferea suficientă hrană, astfel încît se putea menține în viață încă multe zile. Dar nu era, totuși, posibil să stea multă vreme ascuns. N-avea apă de băut, iar dacă nu simțise pînă acum această lipsă, datorită ploilor abundente, consumarea scoicilor sărate îi provocase o sete pe care n-avea cu ce s-o stingă. În viitoarele patruzeci și opt de ore, trebuia numaidecît să ajungă la țărm. Își aduse aminte de micul pîrîu în care fusese cît pe-aci să cadă în timpul fugii sale nocturne și spera ca, ocrotit de întuneric, să se poată strecura pînă acolo, nevăzut de nimeni. Trebuia să treacă pe lîngă cîini și paznici, să ajungă pînă la peninsulă, iar acolo să aștepte corabia salvatoare. Își dădu seama că lucrurile nu stăteau prea bine. Dacă Gabbett și ceilalți fuseseră prinși, țăr-

mul nu era, probabil, strașnic păzit; dacă scăpaseră însă... Îl cunoștea pe Burgess — nu va renunța la urmărire atîta vreme cît mai exista vreo speranță cît de mică de a-i prinde pe fugari. Și chiar dacă toate vor decurge după dorințele sale, trebuia să se mențină, totuși, în viață pînă ce-l găsea Blunt — presupunînd că Blunt nu renunțase, sătul de așteptare periculoasă și zadarnică.

Veni noaptea. Focul arunca umbre ciudate, ce se îndreptau spre el din ungherele peșterii imense, iar din adîncuri se auzeau sunete înfricoșătoare. Îl năpădi un sentiment de singurătate dezolantă. Această ascunzătoare minunată va deveni, oare, mormîntul său? Se strădui să-și alunge gîndurile sumbre, făurindu-și planuri de viitor. Zadarnic. Încerca să-și imagineze ceea ce, pînă acum, i se conturase destul de vag — cum îi va fura bogatului fiu al armatorului numele și moștenirea. Presimțirile rele nu-i dădură pace să-și planifice acțiunea în liniște. În timp ce se gîndea cum ar putea face să se întoarcă în Anglia ca moștenitor al averii lui sir Richard Devine, îl asaltară alte imagini fantasmagorice, ce sălășluiau în ascunzătorile singuratice ale acestei peșteri. Mai pusese lemne pe foc, pentru ca lumina să alunge făpturile terifiante care-l pîndeau din toate părțile. Nu îndrăznea să se uite în jur, căci se temea ca vreun monstru marin ori vreun polip lacom să nu apară din văgăunile umede, înhățîndu-l în întuneric. Fantezia sa — aprinsă de evenimentele din noaptea trecută — îl făcu să vadă în orice umbră un păianjen marin gata să se năpustească în clipa următoare asupra lui. Clipocitul apei, vuietul mării păreau a anunța apropierea vreunui monstru necunoscut. Făpturi din mîl și sare se furișau pînă la foc și se holbau la el. Incrustațiile plumburii de pe pereții stîncii se lăsară în jos, apropiindu-se greoi de foc, în chip de ființe acoperite de mucegai. Jarul lumina pereții peșterii, părînd a atrage nenumărate ființe străvezii. Veneau spre el din toate părțile; făpturi palide, transparente fugeau încoace și încolo, broaște rîioase ieșeau de sub stînci. Toți locuitorii ascunși ochiului omenesc păreau a urca spre el, din adîncuri necunoscute. Se refugie la marginea prăpastiei. Lemnul aprins de mîna sa lumina o movilă acoperită cu alge, semănînd cu capul unui înecat. Se retrase pînă la zidul galeriei și se sperie de propria lui umbră, care-i ieși în întîmpinare cu brațele ridicate amenințător, ca un zeu al răzbunării.

Un naturalist, un geolog sau un marinar naufragiat n-ar fi găsit nimic terifiant în această lume inofensivă a oceanului australian, dar conștiința culpabilă a ocnașului nu se mai lăsa

adormită. Forța rațiunii, care-l susținuse atîta vreme, făcu loc fanteziei, acestei religii inconștiente a sufletului. Dacă nu fusese niciodată aproape de remușcare, în schimb era acum. Fantomele celor uciși de el năvăliră asupra lui. Își ascunse fața în mîini, apoi căzu în genunchi. Lemnul aprins îi scăpă din mînă și se prăvăli în adîncuri. Deodată, se auzi o voce care-l chema : „John Rex !"

Îngrozit, se tupilă la pămînt.

„John Rex !"

Era o voce omenească ! Dacă aparținea unui prieten sau unui dușman — asta nu mai știa.

„Aici ! Aici !", strigă el, alergînd spre gura peșterii.

Blunt și Staples ajunseseră la poalele stîncii. Era întuneric beznă — lumina misterioasă, care-i orientase pînă acum, dispăruse. Deși nu se simțea nici o adiere, iar oceanul era calm, apa pătrundea, totuși, cu putere în canalul ce ducea spre răsuflătoare. Blunt simți instinctiv că erau mînați spre un pericol și menținu cu dibăcie barca în afara curentului din apropierea stîncii. Deodată, deasupra lor se zări o lumină, iar scurt timp după aceea zbură prin aer o bucată de lemn aprinsă. Numai un om hăituit și-ar fi putut căuta un refugiu atît de înspăimîntător.

În frica și desperarea lui, Blunt decise să mizeze totul pe o carte. Puse mîinile pîlnie la gură și răcni : „John Rex !". În gura peșterii se aprinse din nou lumina și văzură o ființă cu un lemn aprins în mînă. Avea un chip schimonosit, de frică și așteptare chinuitoare. „Aici ! Aici !"

„Bietul om, pare ieșit din minți", spuse Will Staples, cu jumătate de voce. Apoi strigă : „Sîntem prieteni !"

Cîteva cuvinte fură de-ajuns. Spaima lui John Rex dispăru, recăpătîndu-și calmul.

Stînd în genunchi pe platforma stîncii, le vorbea celor doi bărbați.

„Deocamdată, nu pot face nimic", spuse el. „Apa acoperă singura ieșire a peșterii !"

„Nu puteți trece înot ?", întrebă Will Staples.

„Nu, e imposibil", răspunse Rex, cuprins de fiori reci la gîndul că ar trebui să se arunce în vîrtejul îngrozitor.

„Și ce vom face ? Nu puteți nici să coborîți pe peretele stîncii ?"

„Trebuie să așteptăm pînă dimineață", spuse Rex, calm. „La ora șapte se termină refluxul. Trimiteți la ora șase o barcă ; nivelul apei va fi atît de scăzut, încît voi putea trece".

„Și paznicii ?"

„N-or să ne deranjeze, dragul meu. Au destul de făcut, păzind Eaglehawk-Neck-ul și căutîndu-i pe tovarășii mei. Precis nu vor veni aici. Ei mă cred mort".
„Mort ?"
„Da, ei mă socot mort, ceea ce e foarte bine pentru mine. Principalul e să nu fie văzută corabia sau barca — nu ni se poate întîmpla nimic".
„Dar e un risc al dracului de mare", spuse Blunt. „Gîndiți-vă, dacă dăm greș, ne paște închisoarea pe viață".
„Și eu sînt condamnat la moarte", răspunse celălalt, cu un zîmbet mohorît. „Cu oarecare prudență, e total lipsit de pericol. În cușca unui șoarece nimeni n-o să caute șoareci, iar de aici pînă la Cap Pillar, pe țărm, nu mai e nici un punct de control. Trebuie să vă străduiți să stați departe de Eaglehawk. Mergeți pe la Descent Beach și totul va fi în ordine".
„Bine, am să încerc", spuse Blunt.
„Din partea mea, puteți rămîne aici pînă mîine dimineață, să-mi țineți companie", propuse Rex, care începuse să-și bată joc de temerile sale de pînă acum.
Will Staples rîse.
„Al dracului de curajos sînteți !", spuse el. „Ne întoarcem în zori".
„Aveți haine, așa cum am convenit ?"
„Da".
„Atunci, noapte bună ! Am să sting focul, să nu-l vadă cineva".
„Noapte bună".
„N-a întrebat de doamna", spuse Staples, cînd ajunseră la vapor.
„Nici o vorbă, ingratul", confirmă Blunt. „Așa-s femeile", adăugă cu amărăciune. „Pentru cei care nu dau pe ele nici o ceapă degerată, se fac luntre și punte, iar la cei care-și frîng gîtul ca să le fie pe plac nici nu se uită ! Mai bine nu m-aș fi băgat în borșul ăsta".
„Bătrîn și tot prost", gîndi Will Staples, privind în întuneric spre locul unde arsese focul. Dar se feri să-și exteriorizeze gîndurile.
A doua zi dimineața, *Pretty Mary* porni la drum cu toate pînzele sus. Campania de pescuit a lui Blunt se terminase. Pescuise un marinar naufragiat care se urcase în zori la bord și-și lua acum micul dejun în cabină. Membrii echipajului își dădură coate cînd marinarul uscățiv se cățără sus : ciudat de bine mai arătau hainele lui ! Dar nici unul nu-și putea permite să-l contrazică pe căpitan.

„Încotro mergem ?“, întrebă John Rex, pufăind cu voluptate dintr-o pipă. „Mă supun indicaţiilor dumneavoastră, scumpe căpitane Blunt“.

„Am ordin să navighez în ţinutul cu balene pînă ce dau de corabia-soră“, răspunse Blunt, morocănos. „Dumneavoastră vă urcaţi la bord, iar corabia vă va duce la Sydney. Am provizii pentru douăsprezece luni“.

„Prea bine !“, strigă Rex, bătîndu-l pe umeri pe salvatorul său. „Într-un fel sau altul, voi ajunge la Sydney. Dar fiindcă mă pîndesc filistinii, e mai bine să stau la Jericho, pînă ce-mi va creşte barba. Ce mă tot măsuraţi, domnule Staples ?“

Ştiindu-se în siguranţă, spiritul îi lucra în voie. „Vă miraţi cît de bine mă descurc în Biblie ? Vă asigur că am urmat o şcoală bună. Ba chiar şi faptul că stau aici şi fumez tutunul vostru oribil se datorează, în primul rînd, preotului meu venerabil !“

CAPITOLUL 27

În valea umbrei morţii

Abia cînd fugarii simţiră pămînt sub picioare, îşi dădură seama de lipsa unui dintre ei. Gabbett îi numără pe cei care-şi storceau pe plajă hainele unde-şi constată lipsa celui care fusese primul în şir. „Unde-i Cox ?“

„Prostănacul, a căzut peşte bord“, spuse Jemmy Vetch.

„Nici nu-i de mirare. La aşa un tîmpit, capul nu-i fixat bine pe umeri“.

Gabbett privea mohorît. „Trei dintre noi s-au dus“, spuse el, abătut.

Stabiliră ce arme au la dispoziţie în cazul unui atac. Sandors şi Grenhill aveau cuţite. Gabbett mai avea toporul. Vetch îşi pierduse flinta la Eaglehawk, iar Bodenham şi Cornelius erau neînarmaţi.

„Aşa, iar acum să numărăm alimentele“, îşi dădu Vetch cu părerea.

Aveau doar o pungă mică, iar în ea o bucată de carne afumată, două pîini şi cîţiva cartofi cruzi. Staţiunea Signal Hill nu avusese multe provizii.

Pîndarul era destul de abătut. „N-avem cine ştie ce, nu-i aşa, Gabbett ?“

„Trebuie să ne-ajungă“, răspunse uriaşul, imperturbabil.

Acestea fiind lămurite, cei şase oameni îşi aşezară tabăra, ocrotiţi de o stîncă. Bodenham voia să aprindă un foc, dar

Vetch, care preluase pe tăcute comanda, interzise acest lucru, arătînd că focul i-ar putea trăda.

„Lasă-i să creadă că ne-am înecat. N-or să ne mai urmărească“, spuse el.

Strîns lipiţi unul de altul, nenorociţii îşi petrecură noaptea fără foc.

Sosi dimineaţa, luminoasă şi limpede, iar oamenii, liberi pentru prima oară după zece ani, înţeleseră că trebuie s-o pornească la drum. „Unde să mergem? Din ce să trăim?“, întrebă Bodenham. „Gabbett, ai două încercări de evadare... Cu ce te-ai hrănit?“

„Spargem colibele ciobanilor şi trăim din proviziile lor, pînă ce găsim undeva alte haine“, spuse Gabbett, fără a răspunde la întrebarea propriu zisă. „Cel mai bine ar fi să mergem de-a lungul ţărmului“.

„Încet, domnii mei, încet“, strigă prudentul Vetch. „Trebuie să ne furişăm în jurul movilelor de nisip de colo şi să dispărem în mărăciniş, căci dacă cei de la Eaglehawk au un binoclu bun, sîntem pierduţi“.

„Par să fie aproape de tot“, observă Bodenham. „Aş putea nimeri camera de gardă cu o piatră. Adio, locuri blestemate!“, strigă el cu subită mînie, ameninţînd răzbunător cu pumnul. „Nu vreau să vă mai văd pînă la Judecata de apoi“.

Vetch repartiză alimentele. Merseră toată ziua, pînă noaptea tîrziu. Mărăcinişul era des. Hainele le spînzurau pe trup, iar picioarele le sîngerau. Erau epuizaţi. Deoarece nu mai aveau a se teme de urmărire, aprinseră focul şi se culcară. A doua zi, ajunseră la o limbă de pămînt nisipoasă ce înainta în mare şi constatară că se abătuseră prea mult spre răsărit. Trebuiau să urmeze linia coastei, în direcţia East Bay Neck. Se tîrîră înapoi, prin mărăciniş. În noaptea aceasta, mîncară ultimele fărîmituri de pîine. Către ora prînzului, a treia zi, după un drum greu, ajunseră la movila denumită azi Collins Mount. La picioarele lor, zăriră strîmtoarea de la East Bay Neck. În dreapta, se înălţau cîteva stînci, iar în depărtarea albastră văzură Maria Island, insula pe care o urau. „Trebuie s-o luăm spre răsărit“, spuse Greenhill, „altfel dăm de colonişti, şi atunci s-a zis cu noi“. Traversară strîmtoarea şi merseră prin mărăciniş, de-a lungul coastei. Înfometaţi, se culcară, ocrotiţi de cîteva movile joase.

A patra zi, Bodenham, care se mişca greu, rămînea tot mai des în urma celorlalţi, iar chemările sale îi sileau să-l aştepte. Gabbett îl sfătui să se grăbească, altfel va avea mai mult de suferit decît numai de pe urma picioarelor. Din fericire,

către seară, Greenhill descoperi o colibă. N-aveau încredere în stăpînul ei, așa că așteptară pînă ce acesta plecă dimineața, îl trimiseră apoi pe Vetch înăuntru, să adune alimentele. Vetch se întoarse gîfîind sub povara unei jumătăți de sac de făină. „Ia tu făina“, îi spuse lui Gabbett, „și dă-mi mie toporul“. Gabbett îl măsură cu o privire ce părea să exprime disprețul pentru omul slab, aruncă sacul pe umăr și-i dădu toporul lui Sanders. Se furișară cu precauție între țărm și movile, oprindu-se lîngă golf. După îndelungi căutări, Vetch găsi un pumn de boabe din care mîncară jumătate pe loc, iar cealaltă jumătate o păstrară pentru a doua zi. Maria Island dispăru din raza privirilor lor, așadar era înlăturat pericolul de a fi zăriți prin binoclu. Seara ajunseră pînă la locul de odihnă, istoviți de oboseală și sleiți de foame.

În ziua a șaptea, Bodenham spuse că îl dor atît de tare picioarele, încît nu mai poate merge mai departe. Uitîndu-se lacom la provizii, Greenhill îl sfătui să rămînă în urmă. Deoarece bietul om se simțea epuizat, ascultă de sfatul tovarășilor săi, spre amiaza zilei următoare. Dar imediat ce-i observă lipsa, Gabbett se întoarse și reveni după o oră cu nenorocitul de Bodenham. Greenhill mîrîi — era o gură în plus pe cap — dar uriașul îl făcu să tacă, aruncîndu-i o privire furioasă. Jemmy Vetch, care-și aminti că Greenhill mai evadase o dată împreună cu Gabbett, încercă un sentiment de neplăcere. Vorbi cu Sanders și-i împărtăși bănuiala sa, dar Sanders rîse. Era clar că între cei trei era o înțelegere.

Soarele răsări a noua oară de cînd erau liberi. Așternea lumină peste movilele nisipoase și sterpe, și peste cei șase oameni înfometați care-și blestemau zilele, temîndu-se, totuși, de moarte. În jurul lor, nu se zăreau decît mărăcini, care nu le ofereau nici hrană, nici umbră, nici ocrotire. Deasupra lor, se boltea cerul necruțător. În depărtare, se auzea vuietul mării. Ceva înspăimîntător plutea în aer. Deșertul cenușiu era păstrătorul unor secrete spăimoase. Vetch era de părere că golful cu stridii nu putea fi prea departe — litoralul părea înșelător de aproape — și, deși asta însemna o deviere de la ruta lor, conveniră să meargă mai departe, spre răsărit. După cinci mile, nu păreau mai aproape de ținta lor decît fuseseră înainte. Epuizați de efort și foame, se aruncară jos, desperați. Lui Vetch i se păru că ochii lui Gabbett scăpărau și se depărtă instinctiv de el. Deodată, Greenhill spuse : „Mi-e îngrozitor de foame... Cred c-aș putea mînca și carne de om“.

În ziua a zecea, Bodenham refuză să meargă mai departe și, deoarece nici ceilalți nu mai erau în stare să facă un pas, rămaseră lîngă el. Greenhill îl privi și spuse încet: „N-ar fi pentru prima oară, băieți. Are gust de carne de porc“.

„Ar fi o crimă! Și dacă nu vom putea s-o înghițim?“, spuse Vetch.

„Ba da“, spuse Gabbett, rînjind, „garantez eu. Dar trebuie să participăm cu toții“.

Gabbett, Sanders și Greenhill se retraseră. Apoi Sanders se apropie de Vetch și-i spuse: „Și-a biciuit camarazii. Nu merită altă soartă“.

„Dar și Gabbett a făcut așa ceva“, răspunse Vetch, cutremurat.

„E-adevărat, dar Bodenham nu mai poate să meargă“, spuse Sanders. „Ar fi păcat să-l abandonăm“.

Deoarece n-aveau foc, își făcură din crengi un paravan împotriva vîntului și se culcară. Pe la orele trei dimineața, Vetch auzi prin somn un strigăt groaznic. Se trezi, scăldat în sudoare.

În afara lui Gabbett și Greenhill, nimeni nu voi să mănînce. Cei doi aprinseră focul, aruncară bucăți de carne pe jar și le înghițiră cu lăcomie.

În ziua aceea, își continuară drumul în tăcere. După o pauză la prînz, porniră din nou la drum. După o jumătate de oră, Cornelius dispăru. Gabbett și Greenhill se apucară să-l caute și se întoarseră blestemînd: „O să crape ca un cîine“, spuse Greenhill. Jemmy Vetch se gîndi în sinea lui că, probabil, Cornelius prefera o moarte ca asta celei care-l aștepta.

Erau în cea de a douăsprezecea zi, cețoasă și umedă. Vetch știa bine că proviziile sînt pe sfîrșite, dar se străduia să pară nepăsător. Îngrozit, își dădu seama că e cel mai vlăguit din grup, dar și cel mai uscățiv — îi veni în minte ca o consolare jalnică. După masă, ajunseră la un golfuleț spre care își făcură zadarnic un vad. A doua zi, Gabbett și Vetch înotară pînă acolo și, la propunerea lui Vetch, Gabbett tăie o creangă lungă, cu ajutorul căreia îl traseră pe Greenhill și pe „cerșetor“.

„Ce v-ați face fără mine?“, spuse pîndarul, rînjind.

Nu putură aprinde focul, căci Greenhill lăsase iasca să se umezească. Uriașul era furios. Ridicase amenințător toporul, dar Vetch îi atrase atenția că Greenhill era lat în umeri.

În cea de a paisprezecea zi, abia se mai tîrau. Îi dureau toate mădularele. Greenhill, care era cel mai slab, îi văzu pe Gabbett și pe „cerșetor“ sfătuindu-se în secret. Se tîrî în patru labe pînă la pîndar, gemînd : „Pentru numele lui dumnezeu, nu-i lăsa să mă ucidă !“

„Nu te pot ajuta“, îi spuse Vetch, privind speriat în jur. „Gîndește-te la bietul Bodenham“.

„Ăsta, cel puțin, n-a ucis. Dar dacă mă omoară pe mine, ajung în iad, înecat în sîngele lui Tom“.

Gabbett se întoarse și-i ordonă pîndarului să strîngă lemne pentru foc. Vetch îl văzu pe Greenhill îmbrățișînd genunchii uriașului. Sanders strigă în urma lui : „Ai s-auzi ceva, Jem“.

Vetch își astupă urechile, dar auzi, totuși, un trosnet înăbușit și un geamăt. Cînd aduse lemnele, Gabbett tocmai scotea ghetele mortului, mai bune decît ale lui.

„Să ne odihnim aici, o zi-două“, spuse el. „Mîncare avem“.

Trecură două zile, după care cei trei oameni, care se suspectau unul pe celălalt, își continuară drumul. În ziua următoare — a șaisprezecea — constatară cu groază că nu mai aveau mîncare. Se uitară unul la altul, întrebîndu-se : „Cine va fi următorul ?“

„Trebuie să murim cu toții împreună, înainte de a se întîmpla altceva“, spuse Sanders, grăbit.

Vetch simți teama din aceste cuvinte, iar cînd uriașul se depărtă puțin, îl conjură pe „cerșetor“ : „În numele cerului, să mergem singuri mai departe, Alick. Vezi doar de ce e în stare Gabbett. Mai degrabă și-ar omorî tatăl decît să îndure o zi de foame“.

Fugiră spre desiș, dar uriașul se întoarse și o luă pe urmele lor. Vetch se dădu la o parte, încît toporul lui Gabbett îl nimeri în frunte pe cerșetor. „Ajutor, Jem, ajutor !“, strigă Sanders, care nu fusese lovit mortal. Cu forța desperării, smulse monstrului toporul și-l aruncă lui Vetch. „Ia-l tu, Jemmy“, strigă gîfîind, „să nu mai poată ucide pe nimeni !“

Porniră mai departe, prin desiș. La un moment dat, Vetch, îi făcu semn uriașului, iar cînd acesta se apropie, îi șopti cu voce stranie : „Trebuie să moară“.

Gabbett rîse. „Ori tu, ori el. Dă-mi toporul“.

„Nu“, spuse Vetch, iar pe fața sa răutăcioasă se citea o hotărîre sălbatică. „Îl păstrez eu ! Înapoi ! Tu îl ții, restul fac eu“.

Sanders îi văzu apropiindu-se și știu că-i sunase ultimul ceas. Se resemnă, rugîndu-i să-i mai lase jumătate de oră pentru rugăciune. Aceștia consimțiră, iar nenorocitul căzu în genunchi, cu mîinile împreunate, ca un copil. Dădu cu teamă din cap, căutînd zadarnic să se stăpînească. „Am uitat cuvintele, Jem !"

„Ptiu, drăcie !", mîrîi pîndarul, avîntînd toporul. „Doar n-o să flămînzim toată noaptea".

Trecură încă patru zile. Ultimii doi supraviețuitori ședeau în tăcere unul în fața celuilalt și se pîndeau. Uriașul îl privi pe omul mărunțel, cu ochii scînteind de ură și foame. Vetch ținea strîns toporul și se felicita că fusese atît de deștept. De două zile, nici unul nu scotea o vorbă, de două zile fiecare dorea să adoarmă celălalt și să nu se mai trezească niciodată. Vetch își dădu abia acum seama de intențiile diabolicului Gabbett, care-i ademenise pe cinci dintre tovarășii lui, ca să se mențină în viață. Gabbett pîndea momentul să smulgă arma pîndarului, sfîrșind astfel jocul groazei. Ziua în timp ce mergeau, căutau mereu pretexte să rămînă în urmă. Noaptea se prefăceau că dorm, pîndindu-se cu prudență. Vetch simțea că-i dispar puterile. De oboseală, nu mai era în stare să gîndească. Uriașul era în pragul demenței, căci mîrîia tot timpul, gesticula și făcea spume la gură. Va reuși, oare, monstrul să se arunce asupra lui și să-l sugrume ? Sau va adormi Gabbett, devenind victimă ?

În ziua a cincea de la moartea lui Sanders, Vetch se furișă după un copac, își scoase cureaua și făcu un laț. Voia să se spînzure. Cînd azvîrli capătul curelei peste creangă, fu cuprins de spaimă. Gabbett se apropie. Vetch se ascunse și mai adînc în desiș. Uriașul, mînat de demență și foame, nu renunță. Vetch încercă să fugă, dar nu-l mai țineau picioarele. Toporul, însetat de sînge, era greu ca plumbul. Să-l arunce ? Nu, nu îndrăznea. Se lăsă noaptea. Trebuia să doarmă, dacă nu voia să înnebunească. Membrele îi erau ca paralizate. Ochii i se închiseră. Adormi din picioare. Toată oroarea asta nu putea fi decît un coșmar. Era la Port Arthur, sau nu, stătea culcat pe un sac de paie, la azilul unde dormise de mic copil. Să fie acesta, oare, aprodul care venea să-l trezească ? Încă nu era timpul — precis nu era timpul. . . Dormea, iar uriașul se apropie de el în vîrful picioarelor, rînjind de bucurie, și puse mîna pe toporul rîvnit.

Pe coasta de nord a Tasmaniei, se afla St. Helen's Point. Într-acolo se lăsă transportat, într-o bună zi, un căpitan de vas, căutînd apă de băut. Cînd el şi oamenii lui acostară, dădură peste un om înfricoşător, mînjit de sînge, ale cărui zdrenţe galbene arătau că e ocnaş. Purta pe spate o legătură şi un topor. De îndată ce zări marinarii le făcu semn să se apropei, deschise grav legătura şi-i pofti să guste din conţinut. Îngroziţi de priveliştea ce li se oferea, îl prinseră pe nebun şi-l legară. La Hobart Town, acesta fu recunoscut drept singurul supravieţuitor dintre cei nouă bandiţi evadaţi din „şcoala de corecţie naturală" a colonelului Arthur.

Cartea a patra

NORFOLK ISLAND
1846

CAPITOLUL 1

Extrase din jurnalul de zi al reverendului James North

Bathurst, 11 februarie 1846

Răsfoiesc jurnalul meu de zi, în care vreau să consemnez vestea îmbucurătoare primită de curînd.

Sînt consternat, dîndu-mi seama cît de pustie și monotonă a fost viața mea în ultimii șapte ani.

Oare se poate ca eu, James North, cel mai bun elev al seminarului teologic, poet laureat și cine mai știe ce încă, să mă mulțumesc a trăi în acest loc dezolant, ca un animal pentru care nu contează altceva decît ieslea ? Și, totuşi, așa a fost. Lumea mea, la care visasem atît, era aici, Gloria mea, care urma să se întindă peste tot globul, a ajuns numai pînă la fermele vecine. Prietenii mei, ciobani, mă numesc „un predicator destoinic". Foarte drăguț din partea lor.

Și totuși, acum cînd trebuie să părăsesc această lume, sînt nevoit să recunosc că viața mea singuratică a avut un oarecare farmec. Am avut cărțile și gîndurile mele, tovarăşi posomoriți uneori. Am luptat cu viciul meu și n-am fost totdeauna înfrînt. Ce mărturisire tristă : „Nu întotdeauna !". Atrage după sine pe : „Totuși", ca un răufăcător pe paznicul său. Am jurat, dealtfel, ca în acest jurnal să nu mă înșel pe mine însumi, și n-o voi face. Nu voi găsi nici o scuză păcatelor mele. Jurnalul acesta este confesorul meu, în fața căruia mă dezvălui fără rezerve.

Ciudat de multă bucurie am cînd pot să-mi aștern pe hîrtie toate suferințele și dorințele secrete, despre care nu îndrăznesc să vorbesc. Din aceleași motive, probabil, asasinii își încredințează crimele lor cîinilor și pisicilor, oamenii care au „ceva pe suflet" se trezesc gîndind cu voce tare, soția regelui Midas [1] era ademenită să şoptească secretul soțului ei firelor de tres-

[1] Regele Midas — legenda spune că Apolo, supărat pe Midas, care, la o întrecere de canto între Apolo și Pan, îi dăduse premiu celui din urmă, i-a dăruit regelui urechi de măgar. Midas își ascundea infirmitatea față de oameni ; numai bărbierul său a observat-o și, derutat, s-a destăinuit trestiei. Marcus Clarke atribuie rolul bărbierului soției lui Midas.

tie. Pe dinafară, sînt un slujitor al Domnului, evlavios, serios și blînd. Dar pe dinăuntru? Păcătos, laș, slab, așa cum apar în această carte... Îmi vine s-o rup, iar într-o zi am s-o fac. Deocamdată, o țin sub lacăt, ca să-mi păstreze secretele. Nu, iartă-mă, vechi prieten, care ai fost atîta vreme alături de mine, iartă-mă! Îmi ești soție și preot. Ție, paginilor tale, vreau să încredințez poveștile, dorurile și chinurile despre care n-aș vorbi nimănui, chiar dac-aș găsi un om la fel de discret ca tine. Se spune că nimeni n-ar trebui să-și noteze toate gîndurile și faptele, căci hîrtia ar roși. Dar vezi, paginile tale sînt încă... albe. Vecinii noștri de la Roma cunosc firea omului. Omul *trebuie* să se destăinuie. Eu, care trăiesc aici, fără prieteni, izolat și uitat de toți, nu-mi pot cerni sufletul, așadar mă hrănesc cu propriile mele gînduri:

Cine ești tu, supremă forță
Sălășluind în noi, nevrînd,
Și luminînd, precum o torță,
Tiranică, și vis și gînd.

Cine? Conștiința? Vorbă de speriat copiii. Fiecare dintre noi își făurește propria conștiință. Prietenul meu, canibalul cu dinți de rechin, pe care Staples l-a adus la Sydney, pe baleniera lui, ar fi fost cu siguranță chinuit de remușcări dac-ar fi refuzat să participe la ospețele festive devenite, încă de pe vremea strămoșilor lui, un obicei sfînt. Scînteia divină? Nu vreau să am de-a face cu ea, deși o predic. Trebuie să ții seamă de gîndirea simplă a poporului. Preoțimea depinde de această „înșelăciune cucernică". Mîntuitorul însuși a vorbit în metafore. Rațiunea? Cea care recunoaște cît de puțin corespund faptele noastre propriei noastre voințe? Diabolica rațiune, emanație a creierului care-și bate joc de noi atunci cînd ne poticnim? Ori, poate, nebunia? Da, mai degrabă ea, căci nu există om care să nu fie nebun măcar un ceas pe zi. Dacă e nebunie să judeci lucrurile înconjurătoare altfel decît majoritatea oamenilor, sînt, probabil, nebun, sau prea înțelept. James North, adu-ți aminte de lipsa de chibzuință din trecut, de căderea și salvarea ta, și revino la realitate! Împrejurările au făcut din tine ceea ce ești azi, și vor condiționa soarta ta viitoare. Comod, nu-i așa?

Să presupunem — pentru a zăbovi asupra coșmarului meu — că omul e, într-adevăr, sclavul întîmplării (o teză pe care o admit cu greu, deși îmi surîde); ce împrejurări au determinat subita trezire a acelor puteri care l-au făcut pe James North să-și asume noi obligații?

„Dragul meu North !

Spre marea mea bucurie, vă pot înştiinţa că vă stă la dispoziţie postul de diacon protestant la Norflolk Island, dacă doriţi acest lucru. Cu diaconul de pînă acum s-au ivit unele probleme, iar cînd mi s-a cerut sfatul, v-am recomandat pe dumneavoastră. Se plăteşte, ce-i drept, cam puţin, dar aveţi anumite avantaje, de pildă o casă proprie. În orice caz, la Norfolk Island e mai bine decît la Bathurst — e considerat, in general, drept un loz cîştigător în loteria bisericească.

Situaţia de la Norfolk Island va fi, dealtfel, obiectul unei anchete. Bietul Pratt — ştiţi doar că a acceptat postul la îndemnul insistent al guvernului — pare să fi tratat deţinuţii cu o indulgenţă de-a dreptul ridicolă ; aud că pe insulă e o harababură teribilă. Sir Fardley este în căutarea unui temnicer sever, care să ţină mai bine hăţurile în mînă.

Repet.: postul de diacon este liber, şi m-am gîndit de îndată la dumneavoastră".

Trebuie să meditez în linişte asupra chestiunii.

19 februarie

Am primit. Poate că munca ce mă aşteaptă, cu oamenii aceştia nefericiţi, mă va ajuta să mă pocăiesc. Autorităţile vor trebui, totuşi, să-mi dea ascultare, deşi ancheta de la Port Arthur n-a dus la nimic. Între timp, a apărut un nou faraon, care nu ştie nimic despre Iosif [1]. Preotul incomod care se plînsese că oamenii erau omorîţi cu biciul a fost uitat, aşa cum sînt uitaţi toţi oamenii. Multe stafii vor fi mişunînd în singurătatea înfricoşătoare a acestei închisori de pe ţărm ! Bietul Burgess şi-a dat duhul. Oare sufletul lui vizitează locurile de tortură ? Am scris „bietul" Burgess... E ciudat cum îi compătimim pe cei care mor. Orice duşmănie e uitată dacă nu rămîne decît amintirea nedreptăţii pe care am suferit-o. Faptul că un om care m-ar fi nedreptăţit mai trăieşte ar trebui să fie pentru mine suficient motiv de a-l urî, iar dacă l-aş fi nedreptăţit eu pe el, ura mea ar trebui să fie şi mai mare. Poate că ăsta e motivul pentru care mă urăsc uneori pe mine însumi. Există crime, de neiertat, împotriva propriei persoane. N-a fost Tacitus [2] cel care a spus că ura îndreptată împotriva

---

[1] Iosif — personaj biblic ; fiul lui Iacob şi al Raşelei. A fost vîndut de fraţii săi ca sclav, în Egipt, devenind vicerege.

[2] Publius Cornelius Tacitus (c. 55—c. 120), strălucit reprezentant al istoriografiei romane, om politic.

rudelor celor mai apropiate e cea mai durabilă ? Dar din nou deviez de la subiect.

Nine Creeks, 27 februarie,
orele douăsprezece noaptea.

Ţin la exacta indicare a locului şi a timpului. Exactitatea este o virtute, deci mă voi supune ei : este vorba despre ferma aflată la nouăzeci de mile de Bathurst. Şeptel — aproximativ patru mii de vite. Trai bun, fără ambiţii superioare. Mîncare, băutură, cărţi. Numele gazdei : Carr. Are vreo treizeci şi patru de ani, arată încă destul de bine şi e o femeie deşteaptă — nu în sensul poetic, ci în cel mai prozaic sens al cuvîntului. Nu mi-aş dori să fiu însurat cu ea. Femeile n-au voie să aibă o minte atît de ascuţită ca ea — adică dacă vor să fie femei, nu nişte monştri. Doamna Carr nu este o doamnă, deşi a fost, poate, cîndva. Şi nici o femeie bună. E posibil chiar că ea să fi inspăşit vreo pedeapsă în colonie. Trebuie să ascundă o taină ; am auzit că e văduva unui căpitan pe o balenieră şi că s-a numit doamna Purfoy, înainte de a se căsători cu una dintre slugile repartizate ei, care şi-a redobîndit acum cinci ani libertatea, părăsind-o de îndată. O observaţie la masă mi-a dat de gîndit. Tocmai primise nişte ziare din Anglia ; părea distrată şi — drept scuză — a spus cu o voce dîrză : „Cred că ştiu unde mi-e bărbatul". N-aş vrea să fiu în pielea lui Carr, dacă l-a depistat într-adevăr ! Nu e femeia care să accepte liniştită o jignire. Dar ce-mi pasă de toate astea ? La masă am băut mai mult vin decît trebuia. Mă auzi, confesorule ? Dar nu vreau, n-am voie să mă las ademenit. Rîzi, răutăciosule ! Eu fac la fel, dar mîine mă vor chinui remuşcările.

Sydney, 20 martie

La căpitanul Frere. Au trecut douăzeci şi una de zile de cînd te-am deschis ultima oară ! Cît de mult aş vrea să nu te mai deschid niciodată ! Fiecare pagină îmi aduce aminte de lucruri pe care aş prefera să le uit.

Ultima pagină a făcut din mine alt om. Nu mai sînt morocănos.

Ciudat e că, graţie întîmplării, am putut vieţui timp de o săptămînă sub acelaşi acoperiş cu acea figură luminoasă care mă obseda de atîta vreme. O întîlnire pe stradă, sînt prezentat şi invitat. Totul e încîntător.

Într-adevăr, împrejurările care ne hotărăsc destinul sînt bizare. Crezusem că nu voi mai reîntîlni fiinţa care a exercitat

o atracţie inexplicabilă asupra mea, şi iată că-mi zîmbeşte în fiecare zi.

Căpitanul Frere ar trebui să fie un om fericit. Şi, totuşi, ceva nu-i în ordine. Tînăra femeie, atît de atrăgătoare şi veselă, n-ar trebui să cunoască melancolia, care astăzi i-a umbrit de două ori chipul. El pare a fi un pasionat, dar necioplit — acest neîntrecut maistru temnicer. Pe bieţii lui elevi îi ţine bine în frîu. Micuţă şi încîntătoare Sylvia, cu înţelepciunea şi aleasa ta frumuseţe, eşti mult prea bună pentru el.

21 martie

De cînd sînt aici, ţin zilnic serviciul divin — cu haina mea neagră şi cravata albă — şi de fiecare dată mă simt vinovat. Ce-ar zice, oare, micuţa doamnă evlavioasă, dac-ar şti că sînt un ipocrit, că predic vorbe goale, că-i îndemn pe alţii să creadă în acele minuni în care eu însumi nu cred? Sînt un laş, care nu îndrăzneşte să-şi smulgă de pe chip masca sfîntului şi să apară ca liber-cugetător. Dar sînt, oare, cu-adevărat un laş? Îmi spun mereu că, dacă tac, e spre gloria Domnului. Un preot renegat ar aduce supărare şi ar provoca mai mult rău decît ar putea realiza domnia raţiunii. Să ne imaginăm, de exemplu, această femeie încrezătoare — ar suferi îngrozitor la gîndul unui asemenea păcat, deşi altul ar fi păcătosul. „Celui care amărăşte pe unul dintre cei umili, merită să i se agaţe de gît o piatră de moară şi să fie înecat în mare, unde-i apa mai adîncă". Dar adevărul rămîne adevăr, şi trebuie rostit. Nu eşti de aceeaşi părere, răutăciosule, care-mi aduci aminte ori de cîte ori trec sub tăcere? Cu siguranţă, printre sutanele negre ale venerabilului nostru episcop mai există oameni ca mine, care nu-şi pot sili mintea să creadă lucruri ce contrazic experienţa omenirii şi legile naturii.

22 martie

Acest deloc romantic căpitan Frere a avut cîteva aventuri romantice, despre care povesteşte amplu şi cu plăcere. Conform relatărilor sale, în tinereţe avusese perspective sigure de a moşteni uriaşa avere a unchiului său, aflat în ceartă cu propriul fiu. Dar unchiul moare exact în ziua stabilită pentru schimbarea testamentului, fiul dispare — se zice, înecat. Văduva refuză să dea crezare zvonurilor despre moartea fiului ei şi, fiindcă pentru tot timpul vieţii dispune de uzufructul averii, o apără cu îndîrjire. Gazda mea săracă depinde, deci, exclusiv de solda de ofiţer. Acum trei ani, pe cînd nutrea spe-

ranţe că, după moartea mătuşii sale, el, cea mai apropiată rudă, va avea, în sfîrşit, prilejul să revendice o parte din avere, se întoarce ca prin minune fiul rătăcitor, e recunoscut de mama sa şi de administratorii averii, şi e repus în drepturi ca moştenitor legitim. Cealaltă poveste e legată de căsnicia lui Frere. În seara aceasta mi-a povestit cum a salvat viaţa soţiei sale, pe cînd era copil, ferind-o de brutalităţile unui puşcăriaş evadat — unul dintre monştrii generaţi de sistemul nostru. „*Şi, cu ocazia asta, ne-am îndrăgostit*“, *spuse el, sorbindu-şi* cu plăcere vinul. „O ocazie fericită“, am remarcat eu, iar el a încuviinţat dînd din cap. Cred că nu e prea deştept.

Şi acum voi încerca să descriu fermecătoarea casă şi pe locuitorii acesteia :

O casă scundă, albă, împrejmuită de o grădină plină de flori. Ferestrele înalte dau spre curtea cu gazon. În spate se întinde marea. E seară. Mă întreţin cu doamna Frere ; vorbim despre reforme sociale, galerii de pictură, apusuri de soare şi cărţi noi. Afară se aude scîrţîit de roţi. Stăpînul casei se întoarce de la slujbă. Îl auzim urcînd repede treptele, dar nu ne întrerupem conversaţia. (A fost, probabil, o vreme cînd stăpîna casei îi ieşea bucuroasă în întîmpinare). El intră, îşi sărută cu răceală soţia şi schimbă vorba : „Ce căldură ! Ce ziceţi, domnule North, tot n-a venit scrisoarea de la cartierul general ! Sylvia, am întîlnit-o pe doamna Golightly şi m-a întrebat de tine. În curînd are loc un bal în clădirea guvernului. Trebuie să mergem şi noi“. Apoi părăseşte camera şi-l auzi înjurînd prin casă — că apa nu-i suficient de fierbinte sau că Dawkins, valetul, nu i-a periat destul de bine pantalonii. Noi ne continuăm conversaţia, dar iată-l venind din nou : voios, fercheş, pus la punct. „Ei, hai la masă ! Nu mă pot plînge de lipsă de apetit, ha-ha ! North, conduceţi-o pe soţia mea la masă“. Apoi, în timpul mesei : „Un sherry, North ? Sylvia supa iarăşi e prea sărată. Ai fost azi la plimbare ? Nu ?“. Se încruntă, iar eu bănuiesc la ce se gîndeşte : a citit din nou unul din romanele sale proaste. Dar el rînjeşte, povestindu-ne cum l-a prins poliţia pe Bill-„papagalul“, celebrul tîlhar de drumul mare.

După masă, împreună cu temnicerul vorbim despre cîini şi cai, cocoşi de luptă, ocnaşi şi evenimente senzaţionale, pe apă şi pe uscat. Eu mă laud cu pozne studenţeşti din tinereţe, străduindu-mă să-l egalez în relatările cu privire la performanţele sale sportive. Sîntem cu toţii nişte farisei, căci în acest timp eu aştept cu nerăbdare să ne putem întoarce în salon, la doamna Frere, să vorbim despre un nou poet, un

anume Tennyson [1]. Frere nu-l citește pe Tennyson, nu citește nimic. După ce ne retragem în salon — doamna Frere și cu mine — discutăm pînă la cină. E o companie fermecătoare, iar cînd eu mă avînt în discuții — trebuie să recunoști că sînt un bun orator, bătrîne prieten — fața ei se luminează, arătînd atîta interes, cum n-am observat la ea decît rareori. În prezența ei, sînt liniștit — mă simt ocrotit. După fermă și Bathurst, liniștea nobilă a acestei case e ca răcoarea unei păduri într-un peisaj încins de căldură.

Doamna Frere are douăzeci și cinci de ani. E micuță, zveltă și cu aer de copil. Are părul blond auriu și ochi albaștri. Dac-o privești mai de aproape , constați că trăsăturile ei nu mai au rotunjimea delicată a primei tinereți. A avut un copil, care i-a murit după naștere. Pe față i se citește o ușoară tristețe, poate del a suferințe fizice ori de la vreo durere sufletească. Chipul ei palid face ca ochii să-i pară mai mari, fruntea — mai înaltă. Mîinile îi sînt albe și firave ; cîndva, vor fi fost rotunjoare și frumoase. Buzele îi sînt roșii, de parc-ar avea mereu febră.

Căpitanul Frere pare să fi furat toată vitalitatea soției sale (unde am citit povestea despre Lucius Claudius Hermippus, care a reușit să ajungă la o vîrstă înaintată pentru că se înconjura numai de fete tinere ? Cred că la Burton [2], care-l citează pe dumnezeu). Pe măsură ce prospețimea ei a dispărut, vitalitatea lui a sporit. Deși are cel puțin patruzeci de ani, nu-i dai mai mult de treizeci. Are o față rumenă, ochii vii, o voce hotărîtă, plină. Pare a dispune de rezistență fizică și de un curaj neobișnuit, cărora li se asociază o poftă de mîncare pantagruelică. Nici un tendon din trupul lui nu-i mai puțin întins ca o coardă de pian. E înalt, lat în spate și cu oase mari, are favoriți și păr roșcat. În lume e zgomotos și autoritar, vorbește numai despre cîini, cai, cocoși de luptă și deținuți. Ce pereche ciudată !

30 martie

O scrisoare din Tasmania. Din cele scrise, rezultă că supraveghetorul general al sistemului ocnelor l-a însărcinat pe

---

[1] Alfred Tennyson (1809—1892), poet englez. Versurile sale, realizate cu măiestrie, dar nu lipsite de o anume artificialitate, alcătuiesc o amplă cronică a Angliei victoriene, ale cărei fapte și moravuri sînt înfățișate de pe pozițiile conservatorismului burghez.

[2] Aluzie la Robert Burton (1577—1640), scriitor englez, supranumit „Montaigne al Angliei" și la opera acestuia, intitulată *Anatomia melancoliei* (1621).

un anume domn Pounce să întreprindă o anchetă cu privire la situaţia de la Norfolk Island. Eu trebuie să-l însoţesc, deci voi primi, în acest sens, indicaţii de la supraveghetorul general. Căpitanul Frere, pe care l-am pus în temă, i-a scris lui Pounce şi l-a invitat ca ,în călătoria lui, să se oprească aici. De atunci nu se vorbeşte decît despre sistemul de organizare a ocnelor. E o temă preferată a lui Frere. Mă plictiseşte groaznic cu povestirile sale despre trucurile şi şmecheriile deţinuţilor. E celebru pentru cunoştinţele sale în acest domeniu. Ce odios! Servitorii lui îl urăsc, dar îl ascultă. Am observat cum criminalii se ascund în faţa omului care i-a îmblînzit. Nu m-aş mira dacă guvernul l-ar numi pe Frere în funcţia de „temnicer".

4 aprilie

Nimic demn de relatat. În ciuda celor patruzeci şi şapte de ani ai mei, mă simt ca acel James North care l-a învins pe marinar, cîştigînd medalia de aur. Ce băutură bună e apa! *Fons Bandusiae splendidior vitreo*[1]! A fost mai bună decît vinul din via ce creşte pe Massicus, meştere Horaţiu! Mă îndoiesc că celebra dumneavoastră băutură, datînd de pe vremea consulatului lui Manlius, se poate lua la întrecere cu Blanduzia.

Dar să trecem la lucruri mai importante. Am aflat, între timp, două lucruri care m-au surprins. În primul rînd a ieşit la iveală faptul că puşcăriaşul despre care vorbea Frere nu e altcineva decît acel nefericit biciuit la Port Arthur din cauză că m-am lăsat copleşit de viciu; chipul lui mă urmăreşte şi acum, ca un reproş mut. În al doilea rînd, doamna Carr e o veche cunoştinţă a căpitanului Frere. Asta am aflat-o printr-o întîmplare ciudată. Într-o seară, după ce doamna Frere s-a retras, am stat de vorbă despre femei inteligente. Mi-am expus teoria după care un intelect puternic dezvoltat pune în pericol feminitatea.

„Dorinţei bărbatului", am spus, „ar trebui să-i corespundă voinţa femeii, raţiunii — intuiţia, adoraţiei — devoţiunea, pasiunii — dragostea. Bărbatul se caracterizează prin puterea minţii, femeia — prin spontaneitatea simţirii. O femeie cu inteligenţă masculină e o anomalie".

---

[1] În limba latină: „Fîntîna Blanduziei e mai limpede decît cristalul". Izvorul lăudat de Horaţiu (65—8 î.e.n.) se afla pe moşia acestuia, dăruită de Mecena.

Era clar că nu mă putea urmări, dar, în principiu, era de acord cu mine. „Am cunoscut o femeie“, spuse el, „cu o voinţă puternică, dar era uşuratică“.

„Una nu e consecinţa celeilalte“, i-am răspuns. „Era frivolă, dar ageră şi imperturbabilă şi, în plus, foarte drăguţă“.

Am citit pe chipul lui că de femeia aceasta îl leagă amintiri neplăcute. L-am îndemnat să vorbească în continuare. „Stă undeva pe aici, prin apropiere“, povesti el. „Am auzit că s-a măritat cu un servitor — deţinut repartizat ei — un individ pe nume Carr. N-am mai văzut-o de ani de zile. Nu ştiu cum o fi arătînd acum, dar atunci, cînd ne-am cunoscut, era exact aşa cum aţi descris-o“ (de fapt, n-am descris-o deloc). „Am venit din Australia cu aceeaşi corabie, era camerista mamei soţiei mele“.

Era cît pe-aci să-i spun că o cunosc, dar ceva mă îndemna să tac. În viaţa unor bărbaţi ca Frere există momente neplăcute despre care e mai bine să nu vorbim. Se vede că judecasem bine, căci, în clipa cînd intră soţia lui, schimbă brusc subiectul. E posibil, oare, ca faimosul temnicer şi soţia deţinutului-servitor să fi fost în tinereţe mai mult decît simpli prieteni ? Posibil. E capabil de asemenea legături. Iar femeia, cu mişcări de felină şi ochi negri ar fi fost în stare să-l vrăjească. Poate că o poveste de acest gen a dus la tristeţea din ochii doamnei Frere. Dar oare de ce-mi frămînt creierii ? Asemenea bănuieli o jignesc, iar mie nu-mi fac decît inimă rea.

7 aprilie

A sosit domnul Pounce. Pătruns de importanţa misiunii sale, păşeşte cu mina unui ministru de stat în ajunul primirii Ordinului Jartierei — plin de speranţe, de îndoieli, de teamă şi demnitate. Vorbesc ironic, ca o şcolăriţă, despre acest funcţionar pompos, deşi îmi dau seama — cerul mi-e martor — cît de importantă e misiunea care-l aşteaptă. Preţiozităţile sale sînt schimonoseli spirituale prin care-şi descarcă nervii. Îmi amintesc că, la Hobart Town, un puşcăriaş, a cărui condamnare la moarte fusese amînată de două ori, cînd află că sentinţa a fost confirmată definitiv, începu să ţopăie şi să răcnească în neştire. Îmi povesti că ar fi înnebunit dacă n-ar fi strigat în gura mare.

10 aprilie

Ieri seară a avut loc un dineu de gală. Conversaţia se învîrtea în jurul deţinuţilor. Niciodată n-am văzut-o pe doamna Frere atît de tăcută, absentă şi tristă. Mi-a mărturisit că urăşte

pînă și cuvîntul *deținut*, pentru că trezește în ea anumite imagini. „Am trăit toată viața în mijlocul lor", spuse ea, „dar asta nu schimbă lucrurile. Știți, domnule North, uneori mă hăituiesc imagini îngrozitoare, care ar putea fi amintiri uitate. De nimic nu mă tem mai mult decît de o nouă legătură cu deținuții. Sînt sigură că mă amenință un pericol din partea lor".

Firește, am încercat să-i abat atenția — zadarnic. Nu renunța la ideea ei, privindu-mă cu ochi temători. Pe chipul ei se citea o suferință nemărginită.

„Sînteți obosită", i-am spus. „Aveți nevoie de liniște".

„Da, sînt obosită", răspunse cu acea sinceritate pe care am remarcat-o deseori la ea. „Și am presimțiri funeste".

O vreme, am tăcut. Apoi și-a fixat privirile asupra mea și a întrebat cu voce calmă : „Domnule North, cum voi muri ?" Am tresărit. Întrebarea era un ecou al propriilor mele gînduri. Hotărît, nu de o moarte pașnică. M-am refugiat în sutana mea neagră. „Dar, stimată doamnă, nu trebuie să vă gîndiți la asemenea lucru. Doar știți că moartea e un somn lung. De ce să ne temem ?"

Ea oftă, de parcă s-ar fi trezit încetișor din transă. Ochii îi erau plini de lacrimi, dar se stăpîni. Apoi mă părăsi, se apropie de pian și începu să cînte un vals. Această stare euforică se va termina cu o criză de melancolie — îl aud pe Frere recomandîndu-i flaconul cu săruri. Ar fi în stare să recomande săruri chiar și Pythiei [1], dacă l-ar consulta.

26 aprilie

Totul e pregătit, mîine dimineață plecăm. Domnul Pounce se află într-o stare de demnitate dobîndită cu eforturi. Cred că abia îndrăznește să se miște, de teamă că i s-ar putea topi mina oficială. De cînd a aflat că eu sînt „capelanul", e mai reținut. Asta îmi lezează vanitatea, dar îmi fortifică răbdarea. Întrebare : „Majoritatea oamenilor n-ar prefera, oare, să se lase plictisiți de persoane oficiale decît să treacă neobservați ?". În ceea ce-l privește pe James North, refuză să răspundă la această întrebare.

Mi-am luat rămas bun de la prietenii mei. Dacă privesc în urmă, la frumoasele ceasuri petrecute aici, mă copleșește tristețea. E greu de presupus că-mi vor mai fi hărăzite în viață ceasuri atît de plăcute. Mă simt ca un hoinar, lăsat

[1] Pythia — la grecii antici, preoteasa oracolului din Delfi. Dădea răspunsuri considerate ca fiind ale zeului Apolo.

cîteva clipe să se încălzească la focul unui cămin, alungat apoi în stradă, în frig şi ploaie. Oare ce-am scris în albumul ei cu amintiri ?

Ca un sărman beţiv trecînd
Pe străzi pustii, el, dintr-o dată,
Prin ploaie vede apărînd,
Sus, o fereastră luminată,
Şi-oprit în drum şi stînd aşa,
Cu ochii tulburi, vrînd să urce,
Se pierde-apoi în bezna grea,
Ca frumuseţea-i să nu spurce...

Da, aşa sunau versurile. Conţin mai mult adevăr decît îşi închipuie ea. Totuşi, e un motiv, acesta, să devin sentimental ? Ştiu ce gîndeşti, prietene : acest North e năzuros ca o fată !

Aşa... Iar acum, hai la Norfolk Island, să ne pocăim !

CAPITOLUL 2

Moştenitorul rătăcitor

Fiul rătăcitor al lui sir Richard Devine se întorsese în Anglia şi-şi revendicase numele şi averea. Cu alte cuvinte : John Rex realizase cu succes planul de a-şi însuşi toate drepturile vechiului său tovarăş de ocnă.

Uneori, cînd John Rex, instalat comod în locuinţa lui, fuma o ţigară sau îşi ridica privirea de pe calculele pentru următoarele curse de cai, se întreba cum de putuse transforma în realitate, cu atîta uşurinţă, o escrocherie aparent atît de dificilă. După sosirea sa la Sydney, abia scăpat din sclavie, fusese nevoit să îndure un jug nu mai puţin apăsător : convieţuirea silită cu o femeie nedorită. Moartea unuia dintre servitori îi oferise Sarei Purfoy ocazia binevenită de a adăposti în casa ei pe deţinutul evadat. Pe atunci nu părea nimic neobişnuit ca un deţinut repartizat unor colonişti liberi drept servitor să se însoare cu stăpîna lui. Nimeni nu găsi ceva de obiectat cînd doamna Purfoy, văduva unui căpitan pe o balenieră, se căsători cu administratorul ei, un anume John Carr, deportat pentru delapidare şi care mai avea doi ani de pedeapsă. Cînd John Carr fu eliberat, un an mai tîrziu, fiind posesorul unei soţii drăguţe şi a unei averi considerabile, mulţi oameni s-ar fi bucurat să-i facă şederea în Australia cît mai plăcută. Dar John Rex nu intenţiona să rămînă mai

mult decît era necesar. Toate gîndurile lui se îndreptau spre evadarea din această închisoare. Multă vreme, eforturile sale rămaseră zadarnice. Cu toată dragostea, Sarah Purfoy nu se feri să-i declare deschis că-l cumpărase şi că-l consideră avutul ei. El ştia exact că această femeie, care-şi asumase pentru el atîtea riscuri, n-ar fi ezitat să-l predea autorităţilor, la prima încercare de a scăpa de jug, spunîndu-le că transmisese numele şi poziţia puşcăriaşului John Carr, decedat la timp, ocnaşului evadat John Rex. La început, se simţise în siguranţă, pentru că ea, fiindu-i soţie, nu putea depune mărturie împotriva lui, dar îşi aduse aminte că ar fi fost de-ajuns o vorbuliţă suflată lui Blunt.

„Ştiu că nu mă iubeşti, John", îi spuse ea. „Dar viaţa ta e în mîinile mele. Dacă mă părăseşti, te paşte ştreangul".

Grăbit să scape de ea, se gîndi la noi posibilităţi de a fugi. Zadarnic, era legat de mîini şi de picioare. Ea dispunea de banii lui, iar suma se dublase, prin manevrele ei inteligente. Deţinea toată puterea, iar el nu-şi putea realiza planul decît dacă moartea sau vreo întîmplare fericită îl scăpau de ea.

„Dacă reuşesc să fug", se gîndea el, în timp ce călărea singur pe terenul fermei al cărei stăpîn era, „restul e uşor. Mă întorc în Anglia şi torn o poveste plauzibilă despre un naufragiu. Scumpa mea mamă, de care am fost despărţit atîta amar de vreme, mă va primi cu braţele deschise, iar Richard Devine îşi va recăpăta avutul".

Dar nu era tocmai uşor să scapi de ea. De două ori încercă, şi de două ori îl prinse.

„Te-am cumpărat, John", spuse ea rîzînd, „şi te voi păstra. Poţi să fii mulţumit de viaţa pe care o duci. Înainte te mulţumeai cu mai puţin. Am devenit, oare, atît de urîtă şi de respingătoare ?"

„Mi-e dor de casă", răspunse John Carr. „Să ne întoarcem în Anglia, Sarah".

„Să mă întorc în Anglia ? Oh, nu, dragul meu. Ştiu că ţi-ar conveni. Ţi-ar veni din nou apa la moară, nu-i aşa ? Ai pune mîna pe bani, iar pe mine m-ai abandona. Te cunosc prea bine, Jack. Nu, rămînem aici, unde pot oricînd să te predau autorităţilor, dacă nu eşti drăguţ cu mine".

„Diavoliţă ce eşti !"

„Oh, nu reuşeşti să mă jigneşti. Poţi să mă şi înjuri, dacă-ţi face plăcere. Bate-mă, dacă vrei, dar nu mă părăsi, căci o să-ţi pară rău".

„Eşti o femeie ciudată !", strigă el, cuprins de admiraţie.

„Pentru că iubesc un ticălos ca tine? Nu știu".
„Mai bine-aș fi rămas la Port Arthur! Mai bine să fi robotit acolo, decît să trăiesc aici, ca un cîine!"
„De ce nu te întorci? N-ai decît să ceri!"
Se certau deseori. Sarah se bucura de puterea ei asupra bărbatului care o dominase atîta vreme, în timp ce el se consola cu speranța că ziua libertății și a înavuțirii nu poate fi prea departe. Și, într-adevăr, se ivi o șansă. Sarah se îmbolnăvi. Ingratul John Rex o șterse cu cinci sute de lire și doi cai, ajunse nestingherit la Sydney și se îmbarcă pentru Rio.
Scăpat de cătușe, John Rex începu să joace cu maximă prudență cartea cea mai mare a vieții sale. Plecă în Europa și petrecu săptămîni întregi în tot soiul de orașe în care, după cîte știa, trăise Richard Devine. Se familiariză cu străzile, cunoscu oameni mai în vîrstă, adună informații. Acestea erau, ce-i drept, cam anemice; ușuraticul Richard Devine fusese prea sărac și prea neînsemnat ca să lase impresii puternice. Rex știa că o escrocherie așa cum plănuia el era adesea descoperită prin întîmplările cele mai neprevăzute. Era suficient să apară vreun vechi prieten, sau vreo cunoștință a moștenitorului rătăcitor și să-l întrebe despre lucruri obișnuite — aceste întrebări ar rupe la fel de ușor plasa pe care o țesuse, așa cum sabia lui Saladin[1] ar tăia o haină de mătase. Nu putea risca să omită nici cel mai mic amănunt. Cu grijă și dibăcie, recompuse povestea cu care avea s-o înșele pe biata mamă, punînd mîna pe una dintre cele mai mari averi particulare din Anglia.
Aceasta era povestea ticluită de el: o corabie în drum spre Rio îl salvase de pe *Hydaspes*, cuprins de flăcări. Mîndria — o trăsătură distinctă a caracterului său — îl făcuse, pe el, care nu știa nimic de moartea lui Sir Richard, să ia hotărîrea de a nu se întoarce în patrie decît după dobîndirea unei averi cel puțin tot atît de mari precum fusese moștenirea pierdută. În America Latină încercase zadarnic să ajungă la bunăstare. Paisprezece ani se chinuise, ca paznic de vite, călător, speculant și soldat, dar eșuase. Acum se întorcea acasă, pocăit, un om zdrobit, care căuta pentru trupul lui istovit un colț de pămînt englezesc. Povestea era destul de verosimilă, iar John Rex se încumeta să dea răspuns la toate întrebările. Marinarului de pe *Osprey*, omului care trăise în

---

[1] Saladin — sultan al Egiptului și al Siriei (1137—1197 e.n.), eroul musulman al celei de a treia cruciade.

Chile şi mînase cirezi de vite pe pajiştile de la Carrum, nu i se puteau reproşa cunoştinţe insuficiente într-ale călăritului, ori în domeniul navigaţiei, ori necunoaşterea moravurilor spaniole.

Testamentul care-l desemna pe Richard Devine moştenitor era din 1807, deci dintr-o vreme cînd testatorul se mai credea a fi tatăl lui Richard. Hotărî ca lady Devine să capete, din întreaga avere încredinţată la doi administratori, o rentă viageră de trei mii de lire, pînă ce fiul ei va împlini vîrsta de douăzeci şi cinci de ani sau va deceda. De îndată ce va surveni vreunul din cele două evenimente, lady Devine avea dreptul asupra sumei de o sută de mii de lire. Investită în titluri consolidate, suma aceasta, după calculul lui sir Richard, echivala cu pierderea rentei viagere. Restul averii trecea nedivizată asupra fiului, dacă mai era în viaţă, asupra copiilor acestuia sau asupra celor mai apropiate rude. Cei doi administratori erau colonelul Wotton Wade, tatăl lui lady Devine, şi domnul Silas Quiad, de la biroul avocaţial Purkiss şi Quaid. Înaintea morţii sale, colonelul Wade, de acord cu Quaid, îl numise pe fiul lui, domnul Francis Wade, drept administrator. Cînd muri Quaid, firma Purkiss şi Quaid (în locul lui Quaid venise un nepot, un tip viclean) îşi declină orice răspundere, iar Francis Wade rămase, la rugămintea doamnei Devine, singurul administrator. Sora lui sir Richard şi soţul ei, Anthony Frere, muriseră demult, iar fiul lor Maurice, după cum ştim, se resemnase şi renunţase la orice speranţă de a-şi mai moşteni unchiul.

În felul acesta, John Rex, în rolul lui Richard, fiul reîntors, avea de convins doar două persoane în privinţa identităţii sale : pe presupusul lui unchi, domnul Francis Wade, şi pe presupusa lui mamă, lady Devine.

După cum constată în curînd, era un joc simplu. Francis Wade era un cunoscător şi iubitor de artă bolnăvicios, căruia nu-i plăcea să se ocupe de probleme profesionale. Ambiţia lui era să treacă drept om de gust. Avînd asigurată independenţa printr-o mică avere, de la moartea tatălui său nu mai părăsise Northendul, trăind numai printre colecţiile sale. Cînd, la insistenţele surorii sale, acceptase să preia singur responsabilitatea averii, investi tot capitalul lichid în acţiuni de trei procente şi se mulţumi să constate cum cresc încetişor dobînzile. Lady Devine fusese atît de greu lovită de evenimentele legate de moartea lui sir Richard, încît nu-şi reveni din şoc pînă tîrziu. Se agăţă de credinţa că fiul ei trăieşte, considerîndu-se păstrătoarea intereselor lui. Fratele şi sora

trăiau retrași și donau cam un sfert din veniturile lor operelor de binefacere și achiziționării de antichități. Amîndoi se bucurară nespus de întoarcerea fiului rătăcitor. Pentru lady Devine, însemna împlinirea unui vis de ani de zile, care devenise a doua ei viață, iar Francis Wade respiră ușurat, gîndindu-se că scapă de răspunderea care nu-i fusese pe plan — aceea de a se ocupa de banii altcuiva.

„Nu mă gîndesc să răstorn dispozițiile dumneavoastră, dragă unchiule", îi spuse John Rex, în prima seară. „Aș da dovadă de ingratitudine. Nu sînt prea pretențios, mă mulțumesc cu puțin. Voi lua contact ocazional cu avocații dumneavoastră și voi dispune de cele necesare".

„Du-te cît de curînd la ei, ar fi bine chiar mîine. Știi doar că nu sînt om de afaceri, dar sper că vei fi mulțumit de cele ce am făcut".

Dar Richard amînă vizita de la o zi la alta. Nu prea voia să aibă de a face cu avocați. Știa exact cum trebuie să procedeze : deocamdată, lady Devine avea să-l întrețină ; drepturile și le va revendica abia după moartea ei. „Viața mea de vagabond m-a dezobișnuit de societate", spuse el. „Nu faceți mare caz de întoarcerea mea. Un colțișor liniștit, unde să-mi fumez pipa — mai mult nu-mi trebuie ca să fiu fericit". Lady Devine, cuprinsă de o compasiune a cărei cauză John Rex n-o putea pricepe, fu de acord, și astfel „domnul Richard" era considerat pretutindeni drept victimă a împrejurărilor, drept un om conștient de imperfecțiunea sa și care trebuia, așadar, tratat cu indulgență. Fiul pierdut și regăsit primi o suită proprie, servitori personali și un cont propriu la Bancă. Bea, fuma și era bine dispus.

Cinci sau șase luni se simți ca-n paradis. Treptat, viața asta îi deveni insuportabilă. Prefăcătoria e o povară grea, iar Rex era silit s-o poarte tot timpul. Lady Devine avea pretenția să stea mereu cu ea, îl privea, iar el trebuia să-i repete mereu povestea rătăcirilor sale. Nu obosea sărutîndu-l și mulțumindu-i, cu lacrimi în ochi, pentru „jertfa" adusă ei.

„De fapt, n-aș mai fi vrut să vorbim despre asta, Richard", îi spuse biata femeie, într-una din zile, „dar dac-aș putea răscumpăra cu dragostea mea nedreptatea pe care ți-am făcut-o...".

„Taci, mamă dragă", răspunse John Rex, care habar n-avea despre ce vorbea, „nici un cuvînt în plus".

Lady Devine mai plînse o vreme, apoi plecă și-l lăsă pe omul care pretindea că este fiul ei — derutat și speriat. Fără îndoială, exista un secret, știut numai de lady Devine și fiul

ei. Deoarece ea nu reveni niciodată asupra subiectului, Rex se linişti şi, cu timpul, uită spaimele. La început, procedase la manevra sa de escroc cu ezitări şi cu prudenţă. Peste cîtva timp, se făcu simţit efectul binefăcător al confortului, al stimei generale şi al independenţei financiare — siguranţa sa interioară crescu. Era ca în vremurile lui Lionel Crofton. Încerca un sentiment nou şi destul de plăcut — era răsfăţat de o femeie iubitoare, care-l săruta mereu, numindu-l fiul ei — şi, fapt nu mai puţin îmbucurător, era privit cu admiraţie de oamenii simpli, de la ţară, lumea nobilă îl invidia, şi pretutindeni era primit cu respect. Toţi erau atît de buni cu el, încît îl păştea uneori gîndul să mărturisească adevărul şi să se predea celor pe care-i înşelase. Dar îşi spunea imediat că ar fi curată nerozie — adevărul n-ar folosi nimănui. Veritabilul Richard Devine zăcea între deţinuţi, supus la nenumărate pedepse. John Rex se alina cu gîndul că poartă numele unui om care, în fond, nu se mai află printre cei vii. Treptat, deveni mai îndrăzneţ, iar adevărata lui fire ieşi la iveală. Se răstea la servitori, îşi lovea cîinii şi caii, vorbea urît şi se purta grosolan. Pînă şi lady Devine, care ţinea nespus de mult la presupusul ei fiu, căutînd să-l despăgubească pentru jertfa lui, simţea repulsie faţă de egoismul său brutal şi de proastele lui maniere. Un timp, biata femeie luptă cu disperare, străduindu-se să-şi înfrîngă resentimentele. Considera o crimă să gîndească astfel despre nefericitul ei fiu, dar, în cele din urmă, fu învinsă.

În primul an, purtarea domnului Richard fusese ireproşabilă. Mai tîrziu însă, cînd cercul cunoştinţelor sale se lărgi, iar încrederea în sine crescu, făcea tot mai prost faţă rolului. Într-o zi, era în vizită la un prieten de vînătoare, care se simţea foarte flatat că poate găzdui un om atît de bogat şi umblat în lume. Domnul Richard bău mai mult decît trebuia şi se întoarse acasă într-o stare respingătoare. Spun respingătoare, căci există oameni care, la beţie, dezvoltă un anume umor, ca atare nu sînt chiar antipatici. Dar cînd John Rex era beat, ieşea la iveală adevăratul lui caracter — devenea grosolan şi crud. Francis Wade ieşise în seara respectivă, iar lady Devine tocmai se culcase, cînd trăsura îl aduse acasă pe domnul Richard. Valetul, bine educat, care deschisese uşa fu întîmpinat cu o lovitură în piept şi cu porunca : „Adu rachiu !" După ce domnul Richard îl înjură pe alt servitor, intră poticnindu-se, în sufrageria sărac luminată — aşa cum se cuvine, atunci cînd domnul ia masa în afara casei — şi răcni să i se aducă mai multe lumînări. Lumînările fură

aduse, iar domnul Richard se amuză picurînd ceară pe covor. „Să facem lumină !“, strigă el. Apoi se cocoţă cu cizmele murdare pe scaun, zgîrie suprafaţa lustruită a mesei şi încercă să bage lumînările în sfeşnicele de argint de pe perete, cu care Francis Wade ornamentase încăperea.

„Atenţie, sir, masa“, îl avertiză servitorul.

„Prea puţin îmi pasă de masa asta blestemată !“, mîrîi Rex. „O să cumpăr alta. Ce-ţi pasă ţie de masă ?“

„Aşa-i, sir“, răspunse servitorul.

„Aşa-i ! Cum adică ? Pricepi ceva din treaba asta ?“

„Nu, sir“.

„Dacă aş avea acum... hîc... o cravaşă, te-aş face eu... să dansezi ! Unde-i rachiul ?“

„Aici, domnule Richard“.

„Bea ! Bun rachiu ! Cheamă sus oamenii, să danseze cu toţii. Ştii să dansesi, Tomkins ?“

„Nu, domnule Richard“.

„Ai să înveţi îndată, Tomkins. Ai să dansezi ! Hei, Mary ! Susan ! Janet ! William ! Veniţi sus ! Heei !“. Şi începu să răcnească şi să înjure.

„Nu preferaţi să vă culcaţi, domnule Richard ?“, îndrăzni Tomkins să intervină.

„Nu !“, strigă fostul ocnaş. „Nu vreau ! De mult prea multe ori m-am culcat la lumina zilei. Acum facem lumină ! Acum eu sînt stăpîn. Da, Richard Devine, ha-ha, e numele meu. Nu-i aşa, Tomkins ? Vorbeşte, ticălosule !“

„Da... desigur, domnule Richard“.

„Vă arăt eu vouă ! Nu sînt un escroc. Sînt un gentilom ! Un gentilom, care a cutreierat lumea. Mă pricep la de toate, da ! Aşteptaţi pînă ce crapă baba, atunci o să mă cunoaşteţi !“

Înjurînd, îi ameninţă în fel şi chip.

Cu o pocnitură, sticla goală se sparse de cămin.

„Fă lumină în salon ! Să dansăm ! Sînt beat ! E limpede ! Dac-aţi fi trecut prin ce-am trecut eu, v-aţi îmbăta şi voi. Arăt ca un nebun“ — se privea în oglindă — „dar nu-s, căci altfel n-aş fi, acum, aici. Dracu' să te ia de idiot !“ — sparse oglinda cu un pumn — „nu rînji aşa prosteşte ! Muzică ! Unde-i baba ? Aduceţi-o şi pe ea, să... danseze !“

„Lady Devine doarme, domnule Richard“, strigă Tomkins, consternat, încercînd să-l oprească.

„O smulg din pat“, răcni John Rex, îndreptîndu-se spre uşă.

Tomkins vru să-l reţină, dar beţivul îi făcu vînt într-o vitrină cu porţelanuri şi urcă, poticnindu-se, pe trepte. Cei-

lalţi servitori se năpustiră în urma lui şi-l înhăţară. El înjura şi se zvîrcolea ca un nebun. Se deschiseră uşi, se aprinseră lumînări, slujnice veniră în fugă, întrebînd speriate dacă nu cumva izbucnise focul. Toată casa era într-o agitaţie furibundă. Lady Devine apăru pe trepte şi privi îngrozită. Văzînd-o, Rex înjură ordinar, încît ea se retrase, speriată. În cele din urmă, reuşiră să-l ducă în dormitor pe bărbatul turbat, sîngerînd şi cu hainele zdrenţuite. Unul dintre servitorii a cărui faţă fusese rău lovită în timpul harţei, îi mai dădu la sfîrşit o lovitură zdravănă de picior.

A doua zi dimineaţa, lady Devine refuză să-l primească pe fiul ei, deşi acesta prezentase scuze în scris.

„Mă tem că ieri seară am fost puţin beat", îi spuse lui Tomkins.

„Într-adevăr, sir", răspunse Tomkins.

„Vinul, Tomkins. Pentru mine, o înghiţitură e otravă. Am fost turbulent ? Iată nişte bani pentru tine, Tomkins. Am zis ceva ?"

„Aţi fost cam zgomotos, domnule Richard. Aşa-s domnii cînd iau... hm... iau masa în altă parte".

„Ce prostie am făcut", gîndi John Rex, în timp ce se îmbrăca. „Dacă n-o să mă stăpînesc, stric tot". Avea dreptate. Era pe cale de a nărui totul. De data asta, îndreptă lucrurile : banii îi îmblînziră pe servitori, iar scuzele lui o determinară pe lady Devine să-l ierte în cele din urmă.

„Nu mă pot acomoda cu obiceiurile englezeşti, dragă mamă", spuse Rex. „Uneori mă simt stingher în casa asta liniştită. Aş vrea să călătoresc puţin, dacă m-aţi ajuta cu nişte bani".

Cu un sentiment de uşurare, lady Devine consimţi. Echipat cu scrisori de credit, John Rex plecă la Paris.

Acum, avînd la îndemînă tot soiul de distracţii, începu o viaţă uşuratică. În tinereţe, nu fusese beţivan. Abia mai tîrziu, în singurătatea junglei, devenise robul băuturii. Intenţia sa era de a-şi relua, cu ajutorul banilor de care dispunea, viaţa de odinioară. Lionel Crofton ar fi reuşit, probabil, să-i depisteze pe cîţiva dintre ticăloşii pe care-i frecventase înainte. Mulţi dintre ei mai trăiau încă şi deveniseră persoane de vază. Domnul Lemoine, de pildă, contractase un mariaj convenabil, locuia pe insula Jersey şi se gîndea chiar să-l dezmoştenească pe un nepot care ducea o viaţă cam uşuratică.

Dar domnul Lemoine nici nu visa c-ar putea fi frecventat de cartoforul Lionel Crofton, aşadar nu era recomandabil

să te apropii de el sub numele Richard Devine, căci o întîmplare nefericită ar fi putut duce la demascarea lui.

Astfel, bietul Lionel Crofton era silit să rămînă în mormîntul lui, iar domnul Richard Devine trebui să facă încercarea de a-i cuceri din nou pe vechii prieteni ai lui Lionel. Se baza pe trupul masiv și pe barbă, ca păstrătoare ale secretului său. La Paris și la Londra erau destui oameni dispuși să chefuiască împreună cu un gentilom bogat. Se vorbea în multe budoare și în numeroase cluburi despre povestea lui Richard Devine. E drept, nu suna pretutindeni la fel. Că fiul, presupus mort, al lui lady Devine se întorsese pe neașteptate — asta știa toată Londra, dar împrejurările întoarcerii erau relatate în diverse variante.

Asta se explica în primul rînd prin faptul că domnul Francis Wade era, ce-i drept, un om cunoscut, dar nu frecventa acele cercuri strălucitoare care se deschiseseră de curînd pentru nepotul lui. În Anglia existau mulți oameni cu o avere tot atît de mare ca aceea a bătrînului armator, necunoscuți însă în cercurile restrînse alcătuite, se zice, din toate persoanele remarcabile. Francis Wade era, în lumea sa, un om bine văzut. Oameni de artă, negustori de antichități, librari și savanți îl recunoșteau drept un mecena și un om de gust. Bancherii și avocații lui știau că e înstărit și independent, dar pentru că nu se sinchisea de politică și nu ieșea „în lume", pentru că nu făcea pariuri și nu specula la bursă, mulți oameni nu-i cunoșteau numele. Mulți bancheri nu i-ar fi onorat polițele dacă n-ar fi luat, în prealabil, informații, iar cei mai mulți membri ai cluburilor abia dacă știau cine e.

Misteriosul domn Richard Devine — un tip necioplit, putred de bogat — stîrni, în schimb, multă vîlvă cînd își făcu apariția în lume. Se culeseră ocazional informații despre viața lui, dar fiindcă nimeni nu putea să răspundă cu date precise, începură să circule tot soiul de zvonuri. Părerea unanimă era că familia lui îl repudiase, dar că dispunea, totuși, de o avere imensă.

Pe scurt, domnul Richard Devine era considerat bun de plată și primit în societate. Nu-i lipseau tovarășii de chefuri, care-l ajutau să-și toace banii. Acestei activități i se dărui cu atîta zel, încît Francis Wade, neliniștit de sumele cheltuite, își îndemnă, în cele din urmă, nepotul să-și rezolve problemele de afaceri. Dar Richard era la Paris, Hamburg sau Londra, și nu manifesta nici un interes pentru afacerile proprii. Domnul Francis Wade deveni tot mai îngrijorat. Sănătatea i se zdruncină din cauza enervărilor prici-

nuite de tendința lui Richard spre risipă. „Te rog, dragă Richard", îi scrise el, „înștiințează-mă cu privire la intențiile tale".

„Dragă unchiule, vă rog să faceți cum veți crede de cuviință", sună răspunsul.

„Îți convine ca Purkiss și Quaid să se ocupe de treburile tale ?", întrebă mult încercatul Francis.

„Urăsc avocații", răspunse Richard. „Faceți ce credeți".

Încetul cu încetul, Wade începu să regrete că privise, la început, lucrurile cu atîta ușurință. Firește, n-avea nici o bănuială, dar își aminti că Dick fusese totdeauna un ușuratic. Echilibrul vieții lui Wade fu distrus. Amatorul de arte frumoase deveni palid, suferea de stomac și nu mai manifesta același interes pentru îndrăgita sa colecție de porțelanuri. Pe scurt : se îndoia că putea face față răspunderilor. Lady Ellinor observă schimbarea fratelui. Era morocănos, irascibil, posomorît. Ea îl întrebă în secret pe medicul casei, care dădu din umeri și-i spuse că nu-i nici un pericol. „Să evite supărările", adăugă el. „Feriți-l de enervări, și va mai trăi mulți ani. Doar știți că tatăl lui a murit de o boală de inimă". După asta, lady Ellinor îi scrise lui Richard, aflat la Paris. Îi comunică recomandările medicului, rugîndu-l să vină imediat acasă. Richard îi răspunse că, momentan, e ocupat cu o cursă de cai extrem de importantă, dar că pe paisprezece ale lunii va descinde la locuința lui din Clarges Street [1] (își cumpărase mai demult o locuință în oraș). „Am pierdut mulți bani, mamă dragă", îi scrise Richard, „și aș dori nespus de mult rezolvarea definitivă a afacerilor mele".

Cu alte cuvinte : John Rex, care trei ani de zile trăise nestingherit din bani escrocați, considera că a venit momentul să-și însușească toată averea, o dată pentru totdeauna.

CAPITOLUL 3

Extrase din jurnalul de zi al diaconului James North

Am debarcat azi la Norfolk Island și am vizitat noua mea locuință, aflată la unsprezece sute de mile depărtare de Sydney. Insula, o stîncă singuratică uitată în largul oceanului tropical, pare a fi ales anume ca loc de exil. Are vreo șapte

[1] Clarges Street — în apropiere de Piccadilly, renumit bulevard londonez, situat între Haymarket și Hyde Park Corner.

mile lungime și patru lățime. Cel mai interesant obiectiv de pe Norfolk Island este un molid uriaș, care-și înalță creștetul deasupra pădurii înconjurătoare. Insula e de o frumusețe sălbatică — mi-a amintit de insulele romantice din Oceanul Pacific, a căror descriere am întîlnit-o la vechii geografi. Lămîi și mandarini găsești din belșug; la fel — portocali, viță de vie, smochini, banani, piersici, ananași. Clima e caldă și umedă. Accesul la Kingstown, orașul regilor — un nume prea mîndru pentru niște colibe — e anevoios. Un recif lung și neted — la origine, probabil, aparținuse stîncilor golașe de la Nepean și Philip din vestul și estul insulei — închideau vapoarelor intrarea în golf. Bărcile care ne-au transportat la țărm s-au strecurat printr-o crăpătură în recif, iar corabia noastră a ancorat la o oarecare distanță de țărm. Valurile ajung aproape de zidurile care mărginesc strada, ducînd la barăci. Sînt îngrozit de ceea ce văd aici. Disciplina și ordinea par noțiuni necunoscute. În drumul nostru spre casa comandantului, trecem pe lîngă o clădire joasă și dărăpănată. Cîțiva bărbați desfac porumb, iar cînd ne văd trecînd, fluieră și huiduiesc. În apropierea lor stau trei paznici, dar nici unul nu încearcă să intervină.

14 mai

Ezitînd, mă apuc să notez evenimentele de azi. Parcă m-aș fi cufundat într-o mocirlă.

În primul rînd, trebuie să vorbesc despre barăcile-închisoare, aflate pe un teren de vreo trei pogoane și înconjurate de un zid înalt. Așa-zisele barăci sînt un fel de clădiri cu trei etaje, care adăpostesc șapte sute nouăzeci de inși (de menționat că, pe insulă, se află mai mult de două mii de oameni). În total există douăzeci și două de secții. Fiecare încăpere e un soi de tub lung de vreo optsprezece picioare, prin care pătrunde aer cald sau rece. Oamenii dorm în hamacuri agățate unul lîngă altul. La mijloc e un culoar îngust. Fiecare grup are un „șef“, ales de deținuți din rîndurile lor, de obicei unul dintre cei mai răi. Acesta are misiunea de a asigura ordinea; firește că nu o face, căci, stînd împreună cu ceilalți în aceeași încăpere, de la orele șase seara și pînă în zori, ar fi, probabil, maltratat cu cruzime dacă s-ar face nesuferit.

Atît ferestrele barăcilor, cît și ale spitalului dau spre piață. Deținuții sînt în contact cu bolnavii. Spitalul, așezat lîngă plajă, e o clădire joasă, de piatră, care poate găzdui douăzeci de pacienți. Pereții sînt umezi — de la valurile ce-i

ating fără oprire. Pe insulă sînt două închisori, cea veche și cea nouă. Cea veche se află lîngă mare, în apropierea debarcaderului. În fața ușii se ridică spînzurătoarea. E primul lucru care-i întîmpină pe deținuți la sosire. Închisoarea nouă a fost terminată de curînd ; are forma unui pentagon și cuprinde optsprezece celule, așezate în formă radială. Această dispoziție a născocit-o un englez ultradeștept care-și închipuie că deținuții înnebunesc mai greu dacă sînt feriți de priveliștea tovarășilor lor de suferință. În vechea închisoare, douăzeci și patru de oameni, toți în lanțuri, așteaptă sentința ce urmează a fi pronunțată de comisia de anchetă de la Hobart. Unii dintre acești oameni au comis nelegiuirile scurt timp după ultima vizită a comisiei, deci zac de unsprezece luni în închisoare.

La orele șase, am asistat la apel. La început, am rostit o rugăciune și, spre mirarea mea, am constatat că au venit puțini deținuți ; cei mai mulți hoinăreau prin curte, fluierînd și cîntînd. Apelul e o farsă. Deținuții nu se aliniază și, după apel, nu sînt duși la locurile lor, ci umblă brambura, prin barăci, ori se tolănesc în hamacurile lor. Dacă se dezbracă sau nu — asta-i treaba lor. După aceea un gardian îi strigă, pe rînd, pe nume. După apel, totul e în ordine și se sting luminile. La orele opt, apare alt gardian, cu deținuții care, pentru buna lor comportare, au avut voie să stea afară încă două ore. Cunoscînd obiceiurile deținuților, mi se face greață cînd mă gîndesc la vreun nou venit, închis pentru prima oară de la orele șase seara pînă în zori, în acest lăcaș al viciilor.

15 mai

În dosul barăcilor se află ziduri înalte, așa-zisa „curte de lemn". E acoperită dinspre două părți și servește deținuților drept sală de mese. S-au pus acolo mese și bănci, oferind loc la vreo șase sute de persoane ; deoarece, de obicei, iau masa șapte sute de inși, cei mai slabi sînt siliți să șadă pe pămînt gol. Ce se întîmplă în timpul mesei e greu de imaginat. În baraca servind ca bucătărie, bărbații își coc pîinea de secară. În fața bucătăriei sînt stivuite lemne și peste tot se fac focuri, la care deținuții își frig porțiile de carne, își coc turtele, pălăvrăgesc și fumează.

Curtea de lemn e, pentru deținuți, un soi de refugiu. Cred că nici cel mai curajos polițist n-ar îndrăzni să intre acolo. Ar risca să nu mai iasă viu.

16 mai

Un gardian — grad inferior — pe nume Hankey mi-a povestit că patruzeci dintre cei mai vechi și înrăiți deținuți s-au constituit într-un fel de „asociație de luptă", ai cărei membri au jurat să se ajute reciproc și să răzbune orice pedeapsă primită de vreunul dintre ei. Ca dovadă, a citat două cazuri cu niște deținuți englezi : urmau să fie părtași la o nelegiuire și l-au înștiințat pe comandant de acțiunile „asociației". A doua zi au fost găsiți sugrumați în hamacurile lor. S-a făcut o anchetă, dar nici unul dintre cei nouăzeci de deținuți din secție n-a avut nimic de declarat.

Mă tem de sarcinile ce mă așteaptă. Cum să predic unor astfel de oameni cucernicie și morală ? Cum pot spera să-i salvez măcar pe cei mai puțin abrutizați ?

17 mai

Am vizitat azi secția și m-am întors deznădăjduit. Situația e îngrozitoare. Nu poate fi descrisă. Cei „noi" din Anglia sînt înjurați în maniera cea mai ordinară și maltratați de acești ticăloși, de drojdia de la Port Arthur. Nelegiuirile cele mai crunte li se par fleacuri. Unii dintre ei se opun fățiș tuturor ordinelor și se poartă ca la balamuc. Despre unii se știe că și-au omorît camarazii, ba se și laudă cu asta ! Și cu astfel de bestii sînt închiși împreună muncitori agricoli și meseriași englezi, oameni care au greșit împinși de mizerie ori din prostie, sau au fost victimele unei erori. Aceștia stau împreună cu nebuni, maniaci sau asasini. Lipsa de omenie, spiritul rebel, murdăria și desperarea — toate astea corespund exact concepției obișnuite despre iad.

21 mai

Am fost introdus azi în mod oficial în funcția mea de duhovnic al coloniei.

Dimineața a avut loc un incident care dovedește încă o dată cît de periculoasă este „asociația". L-am însoțit pe domnul Pounce la „curtea de lemn". În mijlocul mulțimii care se îmbulzea în fața bucătăriei, am observat un om care fuma ostentativ din pipă. Inspectorul de poliție al insulei — vechiul meu prieten Troke, de la Port Arthur — văzu că această sfidare fățișă îl impresionase neplăcut pe domnul Pounce și făcu semn ajutorului său. Polițistul, Jacob Gimblett, se îndreptă spre deținut și-i ceru pipa. Dar omul vîrî mîinile în buzunare și, într-un fel care trăda cel mai profund dispreț, se îndreptă

spre acea parte a curții unde stau adunați membrii „asociației".

„Băgați-l la închisoare", răcni Troke.

Nimeni nu se mișcă. Gardianul de la poarta ce ducea la barăci ne strigă să ieșim, căci deținuții nu vor tolera să fie smuls cu sila unul de-ai lor. Dar Pounce manifestă mai multă îndrăzneală decît l-aș fi crezut în stare și declară că nu e dispus să tolereze o încălcare atît de flagrantă a disciplinei. Lui Troke nu-i rămase altceva de făcut decît să-și croiască drum pînă la colțul în care se retrăsese deținutul.

Curtea bîzîia ca un roi de albine. Așteptau să se năpustească asupra lui din clipă în clipă. Imediat după aceasta, deținutul apăru mai mult escortat decît păzit de inspectorul de poliție al insulei. Se îndreptă spre polițistul nefericit, care stătea lîngă mine, și-l întrebă : „De ce vrei să mă închizi ?"

Polițistul îl sfătui să vină cu el fără multă vorbă, dar nu-și terminase spusele, că-l și doborî pumnul deținutului.

„Plecați, domnii mei, plecați", ne îndemnă Troke. „Oamenii au pus deja mîna pe cuțite".

Ne grăbirăm spre poartă, iar mulțimea se năpusti asupra celor doi polițiști. Eram sigur că se va comite o crimă, dar, după cîteva clipe, Troke și Gimblett apărură, asaltați de deținuți, prăfuiți, dar nevătămați. Deținutul pe care-l duceau între ei ridică morocănos mîna cînd trecu pe lîngă mine, de parcă și-ar fi aranjat mai bine pălăria de paie sau ar fi vrut să se scuze. N-am mai pomenit un om mai sfidător ca acesta. „Vulpile bătrîne" — așa erau numiți deținuții cu stagiu îndelungat — îi vorbesc de rău pe superiorii lor care, în asemenea cazuri, se prefac surzi, dar ca un deținut să doboare, pur și simplu, un polițist n-aș fi crezut posibil. Troke mi-a spus că omul se numește Rufus Dawes, că e șeful „asociației" și se bucură de renumele de a fi cel mai rău din întreaga insulă. După multe insistențe, s-a lăsat convins să-l urmeze pe polițist — Troke a adăugat că n-ar fi îndrăznit să se atingă de Dawes dacă n-ar fi fost prezent un funcționar autorizat din partea Excelenței-Sale.

E vorba, deci, de același om față de care m-am făcut vinovat la Port Arthur. Șapte ani de detenție nu par să-l fi făcut mai bun. Sentința suna : „Pe viață" — o viață întreagă în acest loc ! Era, după cum mi-a spus Troke, spaima Port Arthur-ului și fusese adus la Norfolk Island cu ocazia unei „epurări". E de patru ani aici. Bietul om !

24 mai

După slujbă, l-am vizitat pe Dawes. Se află în vechea închisoare, cu alţi şapte într-o celulă. L-am chemat afară. A venit şi s-a rezemat de uşă. S-a schimbat mult. Acum şapte ani era puternic şi plăcut la înfăţişare. Acum este un om morocănos, cu umerii căzuţi. Părul i-a încărunţit, deşi n-are mai mult de patruzeci de ani, iar trupul lui a pierdut acea armonie care l-a făcut, cîndva, atrăgător. Nici faţa nu i se mai deosebeşte de cea a altor deţinuţi. L-am recunoscut doar după ochii negri şi un anume fel de a strînge buzele. Am vorbit puţin cu el, căci ceilalţi deţinuţi ciuleau urechile, dornici să fie martorii înfrîngerii mele. Se vede că Rufus Dawes a dispreţuit eforturile predecesorului meu. Eu m-am mulţumit să-i spun că a fost o prostie să te ridici împotriva unui superior. N-a răspuns. Doar o singură dată a exteriorizat un sentiment — cînd i-am adus aminte că ne-am mai întîlnit undeva. A dat din umeri ca unul încercat de durere şi necaz şi parc-ar fi vrut să răspundă ceva. Dar privirea i-a căzut pe oamenii din celulă şi a tăcut. Trebuie să-i vorbesc între patru ochi, altfel e imposibil să te apropii de el.

L-am chemat pe Hankey şi m-am informat cu privire la situaţia din celule. A spus că închisoarea e arhiplină. „Izolare în celulă" — vorbe! Într-o celulă, numită „mănăstirea de călugăriţe", sînt înghesuiţi şase bărbaţi ; fiecare ar trebui să stea singur ! Celula e foarte mică, iar cînd am intrat, i-am găsit pe cei şase oameni înghesuiţi unul lîngă altul, cu piepturile dezgolite. Sudoarea curgea gîrlă pe trupurile lor. E înfiorător să descrii asemenea lucruri.

26 iunie

Pounce s-a întors cu *Lady Franklin* la Hobart. Circulă zvonul că vom avea un nou comandant. *Lady Franklin* e sub comanda unui bătrîn, pe nume Blunt, protejat al căpitanului Frere. Individul mi-e antipatic, deşi nu pot justifica acest sentiment.

Azi dimineaţă l-am vizitat pe Rufus Dawes. E în continuare ursuz. Referinţele despre el sînt foarte proaste. În documentele sale, pedepsele se ţin lanţ. El şi un anume Eastwood, poreclit Jacky Jacky, sînt recunoscuţi drept conducătorii „asociaţiei". Au declarat deschis că sînt sătui de viaţă. Oare pedeapsa nedreaptă primită de bietul om la Port Arthur l-a înrăit într-atît ? De neînchipuit. Oh, James North, aminteşte-ţi de propriile tale fapte rele şi roagă cerul să-ţi

îngăduie să salvezi măcar un suflet care să pledeze, în ceruri, pentru tine.

30 iunie

Azi după-amiază mi-am luat cîteva ceasuri libere și m-am dus la Mount Pitt. Asemenea unui „paradis pierdut în necuprinsul azuriu al mării", cum spune poetul preferat al doamnei Frere, insula se întindea la picioarele mele. Sofocle se exprimă asemănător în „Filoctet"[1], dar, din păcate, nu știu pe de rost pasajul. Am întîlnit ceva impresionant: un molid cu o circumferință de douăzeci și trei de picioare. Urmînd cursul pîrîiașului ce izvorăște dintre coline, am ajuns într-o vale fermecătoare, cu copaci înalți, împodobiți cu viță de vie. Aici am dat peste o colibă veche și dărăpănată ce fusese locuită, probabil, de primii coloniști. Lămîi, portocali și smochini cresc puzderie.

M-am așezat să-mi fumez pipa. Se vede că foștii locuitori cunoșteau limba franceză, căci căutînd o carte care să mă însoțească în plimbarea mea — nu plec niciodată în plimbare fără să iau la mine o carte — am dat de un volum de Balzac[2]. Era un volum din seria „La Vie Privée"[3]. Am deschis la întîmplare, la nuvela intitulată „La Fausse Maîtresse"[4]. Balzac m-a condus prin Parisul fanteziei sale poetice — unde Marcas era politician, Nucingen — bancher, Gobseck — cămătar, iar Vautrin — candidat la un loc ca acesta — făcîndu-mi cunoștință cu un polonez pe nume Paz, care o iubește pe soția prietenului său și veghează asupra fericirii ei și a soțului. Soțul ei e un cartofor, un bărbat ușuratic, sărăcit din cauza exceselor. Paz îi spune mereu femeii că e singurul vinovat de starea ei de mizerie: a dus o viață necumpătată și a împrumutat bani de la soțul ei.

---

[1] Filoctet — dramă de Sofocle (497—c. 405 î.e.n.), celebru poet tragic grec.

[2] Honoré de Balzac (1799—1850), cunoscut scriitor francez realist, autor a aproape 100 de romane și nuvele publicate sub titlul *Comedia umană* (replică la *Comedia divină* a lui Dante), care schițează „fiziologia" societății contemporane, reliefînd moravurile și tendințele economico-sociale ale epocii. Nici un alt scriitor n-a oferit un tablou al Franței (din timpul Monarhiei din iulie) mai exact și mai cuprinzător decît Balzac.

[3] *La Vie Privée* — în limba franceză, în original — *Viața particulară*; ciclu din *Comedia umană*. Balzac a repartizat materialul *Comediei umane* în „scene" și anume: *Scene ale vieții particulare*, *Scene ale vieții de provincie*, *Scene ale vieții pariziene*, *Scene ale vieții politice*, *Scene ale vieții militare*, *Scene ale vieții la țară*.

[4] În limba franceză, în original: *Falsa metresă*.

Fiindcă nu se lasă convinsă, el simulează o aventură cu o artistă de circ, pentru a-i adormi vigilenţa. Ea îi spune soţului : „Desparte-te de acest om uşuratic ! Goneşte-l !". Paz pleacă şi abia după dispariţia lui femeia îşi dă seama de generozitatea şi nobleţea de caracter a polonezului. Povestea n-are un final propriu-zis. Balzac era prea mare maestru. Nici în viaţa de toate zilele cortina nu cade niciodată peste drame încheiate definitiv. Jocul se continuă mereu.

M-am gîndit toată seara la această povestire. Un om care o iubeşte pe soţia prietenului său şi se străduieşte să-i sporească fericirea, ascunzînd aventurile soţului ei ! Numai lui Balzac putea să-i vină în minte aşa ceva : „Un bărbat care o iubeşte pe soţia prietenului său !". Asmodeu [1], demon şi seducător, nu mai scriu un rînd ! De mult nu m-am mai întreţinut cu tine, iar acum mi-e ruşine să-ţi dezvălui tot ce-mi tulbură inima. Destule vorbe, nu vreau să mărturisesc nimic.

24 august

De pe data de 30 iunie, jurnalul meu are doar o singură însemnare, despre sosirea noului comandant. N-am greşit : e căpitanul Maurice Frere.

Între timp, au survenit aici schimbări atît de mari, încît abia ştiu cum să le relatez. Căpitanul Frere a depăşit aşteptările mele. E brutal, ranchiunos şi trufaş. Singurul lucru care-l deosebeşte de sîngerosul monstru Burgess e o mai bună cunoaştere a sistemului ocnelor. Are un singur gînd : să-i supună pe deţinuţi. Cîtă vreme e linişte pe insulă, îi este indiferent dacă oamenii trăiesc sau mor. „Am fost trimis aici să fac ordine", spuse el, la cîteva zile după sosire, „şi jur că aşa va fi !"

Ce-i drept, s-a ţinut de cuvînt. Dar din ura pe care a semănat-o vor rodi, într-o zi, fructe îngrozitoare : la ordinul său, s-au organizat trei trupe poliţieneşti. Una patrulează pe cîmp, a doua păzeşte hambarele şi clădirile oficiale, a treia serveşte drept poliţie secretă. Pe insulă sînt staţionaţi două sute de soldaţi. Căpitanul Mc Nab a primit din partea lui Frere indicaţia de a înăspri paza. Frînele disciplinei au fost strînse brusc. Dezordinea a făcut loc unei discipline exagerat de severe. Dacă un ofiţer e prins dăruind tutun unui deţinut, e mutat disciplinar. Tutunul care creşte sălbatic e dezgropat şi distrus, pentru ca ocnaşii să nu se înfrupte nici măcar dintr-o frunză. Înainte, cînd veneau seara de la cîmp, oamenii

[1] Asmodeu — personaj diabolic, demon al plăcerilor impure.

aveau dreptul la o porție de apă fierbinte; acum, nici asta nu li se mai dă. Păstorilor, paznicilor de colibe și tuturor celorlalți deținuți, indiferent dacă lucrează la Longridge sau la cascade (unde sînt deținuții englezi), le este interzis să țină papagali sau alte păsări. Nici împletitul pălăriilor de paie, în timpul liber, nu mai e permis. În jurul locurilor de adăpost pentru „vulpile bătrîne“ au fost înălțate bariere pe care deținuții n-au voie să le treacă decît cînd merg la lucru.

Acum două zile, Job Dodd, un negru, a trecut bariera ca să-și ia haina și a fost biciuit fără crutare. Această pedeapsă cruntă e, dealtfel, la ordinea zilei. În multe dimineți pămîntul din preajma instalațiilor de tortură e îmbibat de sînge. Pe de altă parte, trebuie să admit, de dragul adevărului, că Frere a reușit să impună obediența totală. Nimeni nu se mai gîndește la revoltă. Oamenii muncesc fără să crîcnească și se furișează seara, ca niște cîini bătuți, în așa-zisele dormitoare. Închisorile sînt supraaglomerate și, totuși, în fiecare zi se ordonă noi pedepse pentru noi crime.

Metoda prin care căpitanul Frere a instalat această liniște de mormînt îl caracterizează. Îl pune pe fiecare să-l spioneze pe celălalt, îi intimidează pe cei temerari, depășindu-le brutalitatea, îi numește pe cei mai răi drept supraveghetori și-i silește să-l informeze în legătură cu acțiunile pasibile de pedeapsă. Fiecare trădare e răsplătită. Supraveghetorii recrutați din rîndul polițiștilor au voie să-și percheziționeze camarazii, cînd, unde și ori de cîte ori vor. Cu acest prilej, procedează cu brutalitate și cruzime. Dacă vreunul se opune, e doborît cu o lovitură de baston. Domnește o vigilență inchizitorială și o duritate fără nuanțe. Sute de deținuți trăiesc cu groază și scîrbă față de propria lor persoană.

„Nu-mi pot imagina, căpitane Frere“, i-am spus într-o zi, cînd mi-a descris sistemul lui, „că acești ticăloși, pe care i-ați făcut polițiști, își fac datoria“.

„Nu le rămîne altceva de făcut“, răspunse el. „Dacă sînt indulgenți cu deținuții, îi biciuiesc, o știu ei bine. Iar dacă fac ceea ce le ordon eu, se acoperă de atîta ură, încît preferă să-și tortureze propriul lor tată decît să riște pierderea postului“.

„Așadar, un soi de paznici de animale sălbatice. Trebuie să le maltrateze, pentru a nu fi ei înșiși maltratați“.

„Just“, spuse el, pe un ton aspru. „Iar dacă le-au maltratat o dată, nu se tem de nimic altceva mai mult decît de o întoarcere în cușcă, înțelegeți ?“

Ce îngrozitor : un om, care are soţie şi prieteni, să fie capabil de o logică atît de crudă. Oh, cît de mult urăsc acest loc ! Mă face să nu mai cred în dreptatea socială. E un sistem crud, degradant, inuman.

26 august

Azi am fost iarăşi la Rufus Dawes. Comportarea lui e, ca întotdeauna, conştient brutală şi grosolană. În dorinţa de a se degrada pe sine a decăzut într-atît, încît simte o plăcere în a fi umilit. Starea asta mi-e bine cunoscută.

Lucrează în colonia unde Hankey e gardian. Mooney cel orb, un deţinut bolnav de ochi, internat recent la spital, mi-a povestit că nişte tovarăşi de-ai lui vor să-l ucidă pe Hankey, dar că Dawes a împiedicat acţiunea, căci îi e îndatorat lui Hankey.

L-am căutat pe Hankey şi l-am întrebat dacă ştie că viaţa lui e în pericol. „Nu“, spuse el, tremurînd ca varga. „Dar mă aştept de mult la asta, şi maiorul Pratt mi-a promis să mă mute“. La întrebarea mea de ce Dawes îl ocroteşte, la început n-a vrut să răspundă ; abia cînd i-am promis că n-am să spun nimic comandantului, a devenit mai vorbăreţ. În ultima săptămînă, într-o dimineaţă, a mers cu un raport a lui Troke la căpitanul Frere, iar la întoarcere a rupt din grădină o floare. Dawes i-a oferit în schimbul ei două raţii zilnice. Hankey, care nu-i om rău, i-a adus floarea. „Avea lacrimi în ochi cînd a luat-o“, spuse el.

Trebuie să ajung cumva pînă la inima acestui om, oricît de greu mi-ar fi !

28 august

Ieri a fost omorît Hankey. Ceruse încă o dată transferul, dar Frere îl refuzase. „Nu admit laşitatea“, spusese căpitanul. „Tocmai pentru că te-au ameninţat, ai să mai rămîi o lună“.

Aceste cuvinte fură transmise deţinuţilor, care s-au năpustit asupra nenorocitului de Hankey. L-au ucis cu lopeţile. Troke spunea că unul dintre asasini a strigat : „Iată răsplata ! Iar dacă stăpînul tău nu e precaut, o s-o păţească într-o bună zi !“ Deţinuţii erau ocupaţi cu construirea unui dig şi stăteau pînă la subsuori în apă. Hankey căzu în mare, după prima lovitură, şi rămase nemişcat.

„E vina lui Frere“, îmi explică Dawes. „Ar fi trebuit să-l trimită de-aici“.

„Mă mir că n-aţi intervenit“, am spus eu.

„Am făcut tot ce-am putut“, mi-a răspuns. „Şi-apoi, ce contează, aici, o viaţă de om în plus sau în minus ?“
Gardienii sînt atît de speriaţi din pricina incidentului, încît l-au rugat în scris pe comandant să-i înlocuiască.

E semnificativ pentru Frere cum a reacţionat la această petiţie. Comportarea lui mi-a provocat admiraţie şi repulsie totodată. Cu petiţia în mînă, a apărut în curte, unde era înşiruită coloana de deţinuţi, a închis poarta şi a spus : „Am primit această cerere de la gardieni. Se tem că-i veţi omorî, aşa cum aţi făcut cu Hankey. Dacă vreţi neapărat să omorîţi pe cineva, de ce nu-mi faceţi mie de petrecanie ? Sînt aici ! Haide, daţi-i drumul !“

Vorbi sfidător, pe un ton de profund dispreţ, dar nimeni nu se mişcă. Deşi ochii tuturor scăpărau de ură, curajul lui îi intimida (Mi s-a povestit că, la Sydney, i s-a întîmplat ceva asemănător). Le-ar fi fost uşor să-l omoare, şi doar au jurat s-o facă, dar nici o mînă nu se ridică împotriva lui. Singurul care făcu o mişcare fu Rufus Dawes, dar se stăpîni imediat. În clipa următoare, Frere comise o imprudenţă de care nu l-aş fi crezut în stare. Se apropie de Dawes şi-i pipăi buzunarele, aşa cum făceau poliţiştii cînd îi percheziţionau. Dawes e un om iute la mînie — se înfierbîntă pe loc. Credeam că-l va doborî pe Frere, dar nu se întîmplă nimic. Frere se opri în faţa lui — era neînarmat şi singur — şi-l întrebă : „Ce mai faci, Dawes ? Mai ai de gînd să evadezi ? Nu cumva ai mai construit o barcă ?“

„Diavole !“, strigă cel încătuşat, iar în vocea lui răsună atîta sete de sînge, încît camarazii lui tresăriră.

„Pot să devin uşor diavol“, răspunse Frere, rîzînd batjocoritor. Apoi se îndreptă spre mine, continuînd pe acelaşi ton glumeţ : „Iată un păcătos pocăit, domnule North. Cu ăsta o să vă tociţi măselele“.

Eram mut de atîta neobrăzare. Probabil că faţa mea trăda repulsie, căci Frere roşi. Cînd părăseam curtea, a încercat să se scuze, spunînd : „N-are rost să predici evanghelia în faţa pietrelor. Îţi iroseşti timpul cu un ticălos ca Dawes. Îl cunosc de mult. Era pe vaporul cu care am venit din Anglia. A încercat să organizeze o răzmeriţă. Era cît pe-aci să-mi omoare nevasta. În ultimii optsprezece ani, n-a fost ţinut decît în lanţuri, şi deoarece a fost de trei ori condamnat „pe viaţă“, va muri, probabil, în lanţuri“.

Era, pesemne, un om violent. Cu toate astea, mă simţeam în mod ciudat atras de acest oropsit.

CAPITOLUL 4

O surpriză pentru domnul Richard Devine

Locuința orășenească a domnului Richard Devine era situată în Clarges Street. Vila, destul de modestă, nu era, dealtfel, singura proprietate a domnului Devine. John Rex avea preferințe costisitoare. Deși n-avea pasiunea vînătorii și nu-și plasase capitalul în conacuri scoțiene, ori îl folosise pentru construirea unor castele de vînătoare la Leicestershire, totuși grajdurile sale de cai de curse erau, la Londra, la ordinea zilei. Crescătoria lui de cai din apropiere de Doncaster era mare cît un sat. Iahtul său se afla la Cowes și, în afara unei case la Paris, mai închiriase o vilă la Brompton. Era membru al mai multor cluburi frecventate de lumea bună londoneză și nimic nu l-ar fi putut împiedica să apară ca un principe. Dar permanenta și chinuitoarea teamă de a fi descoperit, pe care n-o risipiseră cei trei ani de trai bun și excese, îl făcea să prefere izolarea propriei sale case, unde-și putea alege anturajul. Casa din Clarges Street era amenajată după gustul proprietarului. Pe pereți, atîrnau tablouri înfățișînd cai, iar biblioteca se compunea, în parte, din relatări despre cursele de cai, în parte — din romane pe teme sportive. Domnul Francis Wade, așteptîndu-și nepotul în dimineața zilei de 20 aprilie 1846, se gîndi la căminul său liniștit din Northend House.

Domnul Richard apăru în halat. Viața opulentă și băutura din ultimii trei ani răpiseră trupului său frumusețea atletică. Trecuse de patruzeci de ani, iar renunțarea bruscă la munca fizică favorizase tendința spre îngrășare. Obrajii lui, brăzdați de vinișoare roșii, trădau preferința pentru băuturile tari. Mîinile îi erau umflate și nu mai aveau siguranța de altădată. Favoriții se coloraseră în cenușiu, iar în jurul ochilor, strălucitori odinioară, se zărea o rețea de riduri.

Își salută cu politețe exagerată musafirul, spunîndu-i pe un ton de nepăsare artificială : „Ei, dragă unchiule ! Mă bucur că vă văd. Ați luat micul dejun ? Oh, sigur că ați dejunat. Eu m-am culcat cam tîrziu. Totuși, cu ce vă pot servi ? Un pahar de vin ? Nu ? Atunci luați loc și povestiți-mi ce mai e nou la Hampstead".

„Mulțumesc, Richard", spuse bătrînul, reținut. „Am de vorbit serios cu tine. Ce intenționezi să faci cu averea ? Incer-

titudinea mă îmbolnăveşte. Ori mă eliberezi de calitatea de custode, ori urmezi sfaturile mele".

„Ei bine", răspunse Richard, cu o privire ce nu promitea nimic bun, „adevărul e că — ce să mai lungesc vorba — sînt într-o jenă financiară cumplită".

„Într-o jenă financiară cumplită!", strigă domnul Wade, îngrozit. „Purkinss spune că moştenirea aduce un venit de douăzeci de mii de lire pe an".

„Aşa o fi fost în trecut — cu cinci ani în urmă. Dar crescătoria mea de cai, pariurile la curse şi alte plăceri, pe care e mai bine să le trecem sub tăcere, au înghiţit sume considerabile".

Vorbea fără pic de consideraţie. Succesul îl transformase pe „filfizon" în derbedeu. Sărăcia şi viclenia calculată îl determinaseră cîndva s-o facă pe domnul. Acum, cînd îşi atinsese ţinta, brutalitatea sa firească ieşea nestingherită la iveală. Domnul Francis Wade luă o priză şi spuse cu evidentă repulsie: „Nu ţin deloc să-mi povesteşti despre orgiile tale. Ştiu că ne-au mînjit renumele".

„Pe apă-au venit, pe apă s-au dus!", răspunse Richard. „Tatăl meu a cîştigat banii într-o manieră mai murdară decît cea în care îi cheltuiesc eu. Un al diolea zgîrîie-brînză ca el nu mai găseşti, sînt convins de asta".

Domnul Francis era revoltat. „N-ar trebui să-l ponegreşti pe tatăl tău, Richard. Oricum, ţi-a lăsat averea".

„Da, dar din pură întîmplare. Avea altfel de planuri. Dacă n-ar fi murit la momentul oportun, ticălosul de Maurice Frere ar fi moştenit totul", adăugă pe un ton schimbat. „Aţi mai auzit ceva de Maurice?"

„În ultimii ani, nu", răspunse domnul Wade. După cîte ştiu, are un post la Sydney".

„Aşa", spuse domnul Richard, cu teamă. „Sper că acolo va rămîne. Dar să vorbim despre afaceri. Deci, pe scurt: vreau să vînd tot".

„Să vinzi tot?"

„Da. Casa de la Hampstead şi tot ce ţine de ea".

„Să vinzi Northend House!", strigă bietul domn Wade, revoltat. „Sculpturile în lemn, de Grinling Gibbons[1], sînt cele mai frumoase din Anglia".

Domnul Richard rîse. „Ei şi?", spuse el, sunîndu-şi servitorul. „Am nevoie de bani peşin. Micul dejun, Smithers. Plec din nou în călătorie".

---

[1] Grinling Gibbons (1648—1720) — sculptor şi cioplitor englez.

Francis Wade respira greu. Intenția de a vinde casa care găzduia comorile sale de artă — monezile, colecția de porțelanuri, tablourile și documentele prețioase — îi părea bătrînului și respectabilului domn atît de uluitoare, de parcă i s-ar fi propus să vîndă catedrala Sfîntul Paul. „Cred că nu vorbești serios ?“, șopti el.

„Ba da. Foarte serios“.

„Dar... cine o s-o cumpere ?“

„O mulțime de oameni. Împart terenul în parcele de construit. Se vorbește despre construirea unei căi ferate la periferie, în direcția St. John's Wodd ; linia ar străbate tocmai grădina. Ați luat precis micul dejun ? Atunci îmi permiteți să...“

„Richard, glumești ! Nu poți să faci una ca asta !“

„Mă gîndesc la o călătorie în America“, răspunse Richard și începu să mănînce. „Sînt sătul de Europa. Ce să facă un om ca mine cu „familie“, „Conac la țară“ și alte prostii din astea ? Azi banii guvernează, dragă unchiule. Banii peșin ! Asta-i tot ce contează, fii sigur !“

„Și vrei cu adevărat să...“

„Să răscumpăr renta viageră a mamei, așa cum e prevăzut, să transform proprietatea în bani și să călătoresc“, completă domnul Richard, înfruptîndu-se dintr-un pateu de iepure.

„Sînt uluit, Richard. Da, sînt năucit. Firește, poți să faci ce vrei. Dar o hotărîre atît de neașteptată... casa cea veche... vazele... monezile... tablourile... risipite în toate colțurile lumii... Nu, într-adevăr, eu... Dar e avutul tău, firește... Îți doresc în continuare o dimineață plăcută !“

„Am să fac ce-mi place“, spuse Rex în sinea sa, în timp ce dejuna. Din partea mea, n-are decît să-și scoată la licitație boarfele și să plece în străinătate, în Germania, sau la Ierusalim. Cu cît pleacă mai departe, cu atît e mai bine. Eu, în orice caz, vînd averea și o tulesc. O călătorie în America îmi va prii“.

O bătaie în ușă îl făcu să tresară. „Intră !“. (Drăcie, cît de nervos am devenit !). „Ce s-a întîmplat ? Poșta ? Dă-o încoa' ! La dracu', Smithers, iar lipsește rachiul !“. Bău cu lăcomie și luă scrisorile.

„Ce tip grosolan“, mîrîi Smithers. „Dracu' să-l ia ! — Da, sir“, adăugă el, cînd fu rechemat de răcnetul stăpînului său.

„Cînd a venit asta ?“, întrebă domnul Richard, ținînd în mînă o scrisoare cu neobișnuit de multe timbre.

„Ieri seară, sir. Întîi a ajuns la Hampstead, sir, de unde a fost expediată cu restul poştei". Scînteile de mînie din ochii stăpînului îl determinară să adauge: „Sper că nu s-a întîmplat nimic, sir".

„Nimic, idiotule", strigă domnul Richard, palid de mînie, „în afară de faptul că ar fi trebuit să-mi fie trimisă imediat. Nu vezi că scrie pe eu „urgent"? Nu ştii să citeşti? Ce scrie aici? Nu minţi. Afară!"

Smithers dispăru. Domnul Richard se plimbă cu paşi mari prin cameră îşi şterse fruntea, dădu pe gît un pahar mare de brandy şi se aşeză jos, pentru a reciti scrisoarea. Era scurtă, dar limpede.

Domnului Richard Devine — *Hotelul „George", Plymouth,*
Northend House — *17 aprilie 1846*
Hampstead

„Dragă Jack,

După cum vezi, te-am depistat. Dar asta nu contează. Cunosc împrejurările în care îţi duci viaţa, iar dacă domnul Richard Devine nu-şi va primi soţia *aşa cum se cuvine, va fi predat autorităţilor poliţieneşti. Aşadar, comoara mea, telegrafiază doamnei Richard Devine la adresa de mai sus.*

Mereu a ta,
Sarah".

Primise o lovitură grea şi neaşteptată. Tocmai acum, cînd era pe culmile succesului, să recadă în vechea robie?! Cuvintele drăgăstoase ce încheiau scrisoarea nu-l amăgi cu privire la adevăratele intenţii ale Sarei. Cîteva minute, rămase nemişcat, cu ochii aţintiţi asupra scrisorii.

Nu scoase un cuvînt, dar gîndurile sale erau limpezi: „Iat-o din nou pe blestemata asta de muiere! Şi cît de mult mi-am dorit libertatea! Cum m-o fi descoperit, oare? Nu mai contează. Ce pot face? Nimic. Să fug, n-are sens, or să mă prindă pînă la urmă. N-am nici bani. Contul meu la banca Masterman e depăşit cu două mii de lire. Dacă mă hotărăsc s-o iau din loc, trebuie s-o fac imediat, cel mai tîrziu în douăzeci şi patru de ore. Dar într-un asemenea interval de timp n-aş putea aduna mai mult de cinci mii de lire. Pentru aşa ceva, e nevoie de cel puţin patruzeci şi opt de ore. În patruzeci şi opt de ore, aş putea face rost de douăzeci de mii de lire. Nu, nu pot aştepta atît. Blestemată muiere! O cunosc prea bine. Cum dracu' de m-a găsit? Dar dacă nu-i dau prilejul, n-o să-mi facă nimic. Noroc că nu m-am însurat din nou! Mai bine accept condiţiile ei şi mă bizui pe norocul meu. Dealtfel, n-are intenţii rele în ceea ce

mă priveşte. Biata Sarah! Fără ea aş fi putrezit pe insula aia. Nu e rea deloc. Şi drăguţă, pe deasupra. O să ne înţelegem într-un fel. Vînd tot şi plecăm împreună. Putea fi şi mai rău. O să obţin cu siguranţă trei sute de mii de lire, iar cu suma asta poţi face destule în America. De ea o să scap eu cumva! Da, trebuie să mă resemnez. A dracului muiere! Sună. „Smithers!" Smithers intră. „Adu-mi un formular de telegramă şi o trăsură! Mai aşteaptă! Împachetează-mi geamantanele. Trebuie să plec pentru cîteva zile. (Plec la ea, aşa e cel mai bine). Şi adu-mi mersul trenurilor! (Dracu' s-o ia de muiere!)".

CAPITOLUL 5

Atacul de cord al diaconului

Casa comandantului de pe Insula Norfolk era amenajată extrem de confortabil şi nu trăda nimic din ororile petrecute în închisoare. Dar repulsia cu care Sylvia venise pe această insulă de temut, care era, din păcate, legată de viaţa ei, nu fu diminuată graţie acestui lucru. Strigăte de durere şi scene de tortură o urmăreau şi în vis. Nu era în stare să privească pe geam de emoţie. Seara, cînd soţul ei se întorcea acasă, tremura la gîndul că acesta îi va vorbi despre o nouă oroare. Dimineaţa, nu îndrăznea să întrebe unde pleacă, de teamă că-i va spune despre vreo nouă acţiune de pedeapsă.

„Mai bine n-am fi venit aici, Maurice", şopti ea, cînd îi povesti despre incidentul din curtea închisorii. Într-o zi, aceşti nenorociţi se vor răzbuna".

„Prostii!", răspunse el. N-au destul curaj. Sînt convinşi că le vin de hac tuturor, chiar şi celor mai puternici dintre ei".

„Nu înţeleg cum de-ţi pot aduce bucurii mizeria şi ticăloşia. Pentru mine, toate astea-s îngrozitoare".

„Chestie de gust, copila mea. — Jenkins! La dracu', unde eşti? Hei, Jenkins!" Servitorul intră. „Unde-i registrul de conduită? De cîte ori să-ţi spun că trebuie să fie la îndemînă? De ce nu faci ce ţi se ordonă, cîine puturos? Ai lenevit, se vede, prin bucătărie, nu-i aşa?"

„Nu, domnule, am..."

„Tacă-ţi pliscul şi dă-mi registrul".

Îl luă şi, în timp ce parcurgea pagina, citind cu jumătate de voce faptele ce trebuiau pedepsite în dimineaţa următoare, adăuga de la sine cîte o observaţie: „Meeraseek:

a fumat pipă — ticălosul! Benjamin Pellet: a șterpelit grăsime. Mlle Byrne: n-a fugit destul de repede — o să-l mobilizăm noi pe domnul Byrne! Thomas Twist: a fumat pipă și a aprins lumina. William Barnes: lipsă la apel, zice să s-a spălat — las' că-l spăl eu! John Richards: lipsă la apel, obraznic. John Gately: obraznic și recalcitrant. James Hopkins: vorbește necuviincios. Rufus Dawes: grosolan, refuză să muncească — trebuie să ne ocupăm puțin de el. E în cîrdășie cu popa. Am să-ți vin eu de hac, băiete. — Sylvia!"

„Da".

„Prietenul tău Dawes are o educație aleasă".

„Cine?"

„Dawes, ticălosul! Cîinele iadului..."

Ea îl întrerupse: „Maurice, te-am rugat să nu vorbești urît. De cîte ori să-ți spun că nu suport?"

Vorbea cu mîhnire, știind că orice mustrare e zadarnică, dar spera, totuși, într-o îndreptare a lucrurilor.

„Ia te uită! Soția mea nu suportă ca soțul ei să înjure! Ce sensibilă ai devenit!"

„N-am vrut să te jignesc", spuse ea, obosită. „Te rog să nu ne certăm".

El ieși, trîntind ușa. Sylvia ședea, cu privirea pierdută, cînd un zgomot o făcu să treasară. Fața ei se lumină cînd îl văzu pe North. „Ah, domnule North! Nu vă așteptam. Cu ce treburi pe la noi? Rămîneți, firește, la masă". (Sună fără să aștepte răspunsul lui). „Domnul North ia masa cu noi; pune un tacîm în plus". Apoi, către North: „Mi-ați adus cartea? Sînt nespus de curioasă".

„Iat-o", spuse North și scoase din buzunar un volum din Contele de Monte Cristo [1]. „Vă invidiez".

Sylvia apucă repede cartea, o răsfoi și o deschise la pagina de gardă.

„E a predecesorului meu", spuse North, citindu-i gîndurile. „A fost pesemne, un mare iubitor al literaturii franceze, căci am găsit multe romane franțuzești în biblioteca lui".

„Și eu, care credeam că clericii nu citesc romane franțuzești", spuse Sylvia, zîmbind.

„Există romane franțuzești bune și proaste", răspunse North. „Numai cine nu le cunoaște le vîră în aceeași oală. Am avut, la Sydney, un prieten respectabil care s-a îngro-

---

[1] Contele de Monte Cristo — roman de Alexandre Dumas-tatăl (1802—1870), apărut în 1844—1845.

zit auzind că-l citeam pe Rabelais[2], iar cînd l-am întrebat dacă-i cunoaşte opera, mi-a răspuns că mai bine şi-ar tăia o mînă decît să citească aşa ceva. Vedeţi cum se poate judeca o carte ? !"

„Dar romanul acesta e cu-adevărat bun ? Tata mi-a spus, odată, că e o prostie".

„E un roman de aventuri, unul foarte bun, după opinia mea. Un tînăr marinar, care găseşte în închisoare un prieten şi un dascăl, preot dealtfel, şi care se întoarce în lume ca un gentleman, spre a se răzbuna — splendidă idee".

„Staţi, staţi, nu-mi povestiţi totul", protestă ea, rîzînd, şi adăugînd cu o logică tipic feminină : „Şi despre ce e vorba în carte, aşa, în general ?"

„E povestea unui om închis pe nedrept, care scapă ca prin minune, devine putred de bogat şi-şi consacră viaţa şi averea răzbunării".

„Şi s-a răzbunat ?"

„Da, pe toţi duşmanii, mai puţin pe unul".

„Iar acesta ?"

„Aceasta... aceasta era soţia celui mai mare duşman al său, iar Dantès a cruţat-o, căci o iubea".

Sylvia privi în altă parte. „Foarte interesant", spuse ea, rece.

Se lăsă o scurtă tăcere, pe care nici unul dintre ei nu îndrăzni s-o întrerupă. În cele din urmă, îşi înălţă privirea, iar cînd o întîlni pe a clericului, se ridică repede, să-şi întîmpine soţul.

„Luaţi masa cu noi, nu-i aşa ?", spuse Frere, care nu-l putea suferi pe popă, dar era bucuros că nu trebuie să-şi petreacă singur seara.

„De fapt, voiam să-i aduc doamnei Frere o carte".

„Citeşte prea mult. Mereu ţine cîte o carte în mînă. Nu-i bine să stai mereu cu nasul în cărţi, nu sînteţi de aceeaşi părere, North ? Spuneţi-i că aşa este, poate pe dumneavoastră vă ascultă. Aşa, şi acum haideţi, mi-e foame !"

Vorbea cu vioiciunea cu care soţi de teapa lui îşi ascund proasta dispoziţie.

Într-o clipă, Sylvia adoptase o atitudine de apărare. „Desigur, cum ar putea fi altfel, bărbaţii sînt solidari. Cînd doi

---

[2] François Rabelais (1494—1553), celebru scriitor francez renascentist, autorul romanelor *Gargantua* (1534) şi *Pantagruel* (1532—1564, postum). În spiritul concepţiilor înaintate ale vremii, satirizează biserica catolică, monarhia despotică, moravurile corupte ale clerului, abuzurile nobilimii ş.a

bărbaţi nu sînt de acord atunci cînd e vorba de obligaţiile unei femei ? Cu toate acestea, voi citi. Ştiţi, domnule North, că m-am măritat cu soţul meu cu condiţia să nu-i cos nasturii ?"

„Ce spuneţi ? !", răspunse North, care nu-şi putea explica noua ei atitudine.

„Iar ea a respectat cu stricteţe înţelegerea", adăugă Frere, pe care bucatele păreau să-l dispună. „N-am nici măcar o singură cămaşă care să fie în ordine. Credeţi ori nu, în dulap sînt vreo duzină de cămăşi la care lipsesc nasturii".

North privi încurcat în farfurie. Îi veni în minte un citat din Balzac : „Le grand écueil est le ridicule"[1] şi tot felul de comentarii filozofice care n-au ce căuta, dealtfel, în capul unui diacon.

După masă, Maurice abordă tema lui favorită : sistemul penitenciarelor. Era bucuros, că, în sfîrşit, cineva îl ascultă, căci nevasta lui nu gusta asemenea discuţii şi-l trata cu indiferenţă ori de cîte ori încerca să-i expună planurile sale de domesticire a ticăloşilor revoltaţi. „Tu eşti cel care a ţinut numaidecît să vină aici", spunea ea. „Eu am fost de la început împotrivă. Scuteşte-mă de asemenea discuţii. Să vorbim despre altceva". Cînd vorbea pe acest ton, nu-i rămînea decît să cedeze, căci, într-un fel, se temea de ea.

În căsnicia aceasta ciudată, el era numai aparent stăpînul. Dispreţuia pe oricine era mai slab, iar firea lui mai puternică părea să triumfe asupra celei firave a soţiei sale. Despre dragostea lor, nu mai era de mult vorba. Fata tînără şi sensibilă de acum şapte ani devenise o femeie obosită şi suferindă. O femeie e întotdeauna ceea ce soţul face din ea, iar senzualitatea lui ordinară o transformase într-o fiinţă nervoasă, bolnăvicioasă. Nu trezise în ea dragostea, ci o repulsie din ce în ce mai puternică. Nu avem nici iscusinţa, nici îndrăzneala acelui filozof, a cărui introspecţie în sufletul omenesc îl îndemna pe North la meditaţii, de aceea nu vom întreprinde redactarea povestirii căsniciei acestui Minotaurus[2]. Să ne mulţumim cu constatarea că Sylvia îşi iubea cel mai puţin soţul atunci cînd el o dorea cu violenţă. Tocmai această repulsie condiţiona puterea ei asupra lui. Cînd se

[1] În limba franceză, în original : „Marele obstacol este ridicolul".

[2] Minotaurus — monstru mitologic, o fiinţă pe jumătate om, pe jumătate taur. În mitologia greacă, e fiul — cu cap de taur — al Pasiphei, soţia lui Minos, şi al unui taur, alb ca neaua, trimis de Poseidon. Pînă cînd eroul atic Theseu l-a ucis pe Minotaurus în labirintul său, monstrul mînca tineri şi fecioare aduse jertfă de atenieni.

întîlnesc o fire instinctuală și una spiritualizată, cea nobilă triumfă, chiar dacă, în aparență, e învinsă. Maurice Frere știa că, în ciuda docilității ei, el e mai slab și se temea de statuia creată de mîinile lui. Era de gheață, dar din acea gheață artificială preparată de chimiști chiar pe arșița cea mai mare. Răceala ei era slăbiciunea și, totodată, puterea ei.

Fără a bănui ce gînduri îl frămîntau pe musafirul său, Frere pălăvrăgea în continuare, neostenit. North vorbea puțin, în schimb bea mult, devenind tot mai tăcut. În cele din urmă, cei doi bărbați merseră în salonul unde-i aștepta doamna Frere. Frere era vorbăreț și bine dispus, North — retras și într-o stare de spirit depresivă.

„Cîntă-ne ceva, Sylvia!", îi spuse Frere, de parc-ar fi comandat unei cutii muzicale.

„Ah, domnului North nu-i place muzica, iar eu nu sînt dispusă să cînt. Părerea mea este că muzica e nepotrivită aici".

„Prostii!", strigă Frere. De ce să fie nepotrivită tocmai aici?"

„Doamna Frere vrea să zică, desigur, că veselia nu se potrivește acestui loc trist", interveni North.

„Loc trist?". Frere își plimbă privirea peste sofa, scaune și oglindă. „Recunosc, casa nu e atît de frumoasă ca aceea de la Sydney, dar e amenajată confortabil".

„Nu mă înțelegi, Maurice", spuse Sylvia. „Locul acesta sinistru mă apasă. Doar gîndindu-mă la acești nenorociți, mă îmbolnăvesc".

„Fleacuri!", bombăni Frere. „Ticăloșii ăștia nu merită altă soartă. Nu trebuie să-ți faci griji pentru ei".

„Bieții oameni! Ce știm noi despre dorințele lor, despre regretele amare pe care le încearcă?"

„Pedeapsa e răsplata dreaptă a faptelor rele", spuse deodată North, cu voce aspră. „Criminalii trebuie să învețe s-o accepte. Remușcarea nu poate anula păcatul".

„Dar și cei mai mari păcătoși beneficiază de grațieri", îl contrazise blînd Sylvia.

North nu voia sau nu putea să-i răspundă.

„Grațieri!", strigă Frere. „Eu nu sînt pus aici să-i grațiez, ci să-i țin în frîu pe derbedei, și voi face-o!"

„Nu vorbi astfel, Maurice. Gîndește-te că fiecare dintre noi ar fi putut avea aceeași soartă. Dar ce aveți, domnule North?

Domnul North se făcuse alb ca varul. „Nimic", spuse el, gîfîind. „O ușoară criză".

Frere deschise fereastra, iar diaconul își reveni încetul cu încetul, ca în urmă cu șapte ani, în locuința lui Burgess, la Port Arthur. „Am deseori asemenea atacuri. De inimă, cred. Trebuie să mă odihnesc o zi, două".

„Da, luați un concediu", spuse Frere. „Sînteți surmenat".

North respira greu, era palid și avea un zîmbet fantomatic.. „Așa... așa voi face. Dacă n-o să mă vedeți timp de o săptămînă, veți ști de ce".

„O săptămînă. Sper că n-o să dureze atît de mult", strigă North roși și spuse încurcat: „Uneori mai mult. E... e nesigur". Spre norocul lui, în clipa aceea intră Jenkins, abătînd atenția de la North.

„Un mesaj de la domnul Troke, sir".

„De la Troke? Ce s-a mai întîmplat?"

„Dawes a fost recalcitrant, sir, l-a atacat pe domnul Troke. Domnul Troke m-a trimis la dumneavoastră pentru că ați ordonat să vi se comunice orice abatere de la disciplină".

„Just. Unde e?"

„La închisoare, sir. Dar am auzit că a fost o luptă grea pînă au reușit să-l vîre înăuntru".

„Așa? Frumos! Complimente domnului Troke, iar mîine dimineață, la ora nouă fix, voi avea plăcerea să frîng îndărătnicia domnului Dawes".

„Maurice", spuse Sylvia, care ascultase conversația cu vădită neplăcere, „vrei să-mi faci o bucurie? Nu-l mai chinui pe omul ăsta".

„De ce te rogi tocmai pentru el?" întrebă Frere cu violență.

„Pentru că, din copilăria mea, numele lui înseamnă, pentru mine, suferință și chin. Și-a ispășit păcatele, oricît de mari vor fi fost, prin detenția sa pe viață".

Compasiunea îi lumina fața, iar North, care o privea fără să clipească, văzu în ochii ei apărînd lacrimi de durere.

„Socoți asta ispășire?", întrebă Frere, aspru, arătînd spre scrisoarea lui Troke.

„Știu că e un om rău, dar..." — își șterse fruntea cu mîna, vechiul ei gest rătăcit — „nu se poate să fi fost totdeauna rău. Mi se pare că am auzit cîndva și lucruri bune despre el".

„Prostii!", decise Frere, ridicîndu-se. „Astea-s închipuiri! Nu vreau să mai aud nimic despre el! E recalcitrant, deci trebuie înmuiat prin lovituri. Haide, North, să mai bem o înghițitură înainte de a pleca".

„Domnule North, nu vreți să mă ajutați?", strigă biata Sylvia, care-și pierduse total stăpînirea de sine. „Cred că mai

aveţi inimă și cunoaşteţi suferinţele acestor bieţi oameni!"
Dar North, care părea absent, privi în altă parte și răspunse cu greutate: „N-am dreptul să mă amestec în treburile soţului dumneavoastră, doamnă!". Spunînd acestea, se ridică, părăsindu-i fără să-i salute.
„L-ai îmbolnăvit de tot pe bătrînul North", spuse Frere, întorcîndu-se după o clipă. Spera să scape de reproşurile Sylviei, schimbînd macazul. „A băut, ca să se liniştească, o jumătate de sticlă de brandy și a fugit apoi ca ars".
Sylvia privi în gol, îngîndurată, și nu răspunse.

CAPITOLUL 6

Înfrîngerea unui om

Abaterea de la disciplină de care se făcuse vinovat Rufus Dawes nu era prea grozavă. Poliţiştii nou-numiţi ai căpitanului Frere obișnuiau să pătrundă, noaptea, cu mult zgomot în dormitoare. Îi smulgeau pe oameni cu brutalitate din hamacurile lor, îi controlau să vadă dacă n-au ascuns tutun, ba îi puneau chiar să deschidă gura, să se convingă dacă nu cumva mestecau tutun. Oamenii din coloana lui Dawes, faţă de care domnul Troke nutrea o aversiune deosebită, erau percheziţionaţi de mai multe ori pe noapte, cu o cruzime și o lipsă de consideraţie fără seamăn. La fel se întîmpla atunci cînd mergeau la lucru și la masă, înainte și după slujba divină. Victimele acestor persecuţii permanente, cărora li se răpea nu numai somnul, ci și puţinul respect de sine pe care și-l păstraseră, erau cu toţii animaţi de gîndul de a se năpusti asupra celor ce-i torturau și de a-i ucide.
Troke urmărea să-l prindă pe Dawes cu vreo abatere. Dar conducătorul „asociaţiei" era prudent. În zadar Troke, care voia să-și menţină renumele de gardian sever și vigilent, îl urmărise zi și noapte. Niciodată nu găsi nimic asupra lui Dawes. În zadar legase suluri de tutun cu fire lungi, de aţă, aşteptînd, după un tufiș, să se miște aţa: peștele era prea deștept — nu mușca din momeală. În cele din urmă, gardianului, ros de mînie și ambiţie, îi veni în minte un truc rafinat. Era sigur că Dawes avea tutun, problema era cum să-l descoperi la el. Se întîmplase că Rufus Dawes, în general o fire reţinută, se împrietenise cu Mooney cel orb — dacă putem considera prieten un om bătrîn și abrutizat ca acesta. Ciudata prietenie se putea explica prin aceea că Mooney era singurul om de pe insulă care știa mai mult despre ororile

vieţii de ocnaş decît conducătorul „asociaţiei". Se mai adăuga şi faptul că Mooney era orb, iar unui om melancolic, reţinut, cu accese de mînie şi care-şi privea tovarăşii de ocnă cu permanentă suspiciune, un camarad orb i se potrivea mai bine decît unul cu văzul perfect.

Mooney făcea parte din „vechea gardă". Venise la Sydney în 1789, cu cincizeci şi şapte de ani în urmă, cu unul dintre primele transporturi. Avea, pe atunci, vreo paisprezece ani. Trudise în lanţuri, lucrase ca iobag, se însurase, evadase şi fusese condamnat din nou. Moşneagul era un soi de patriarh la Norfolk Island, căci locuia pe această insulă de pe vremea cînd era colonizată cu deţinuţi. N-avea prieteni, soţia îi murise demult, iar el povestea, fără a se contrazice vreodată, că stăpînului său îi plăcuse de nevastă-sa şi de aia îl vîrîse pe el în închisoare. Erau obişnuite asemenea maşinaţiuni.

Rufus Dawes cîştigase simpatia moşneagului orb şi prin faptul că-i pasa, din cînd în cînd, puţin tutun. Troke ştia şi, în seara respectivă, îi veni o idee extraordinară. Se furişă în tăcere în baraca unde dormea colonia şi se aşeză lîngă Dawes. Reuşi să imite atît de bine vocea fonfănită a lui Mooney, încît Dawes, doar pe jumătate treaz, la rugămintea lui repetată de a-i da „puţin tutun", îi puse ceva în mînă. Troke apucă strîns braţul lui Dawes şi aprinse lumina. De data asta, îl prinsese : Dawes îi dăduse presupusului său prieten o bucată de tutun lungă de-un deget.

Vă puteţi imagina ce simte un om atras în cursă într-o manieră atît de perfidă. Recunoscînd chipul urît al gardianului, Rufus Dawes sări din hamac şi-i aplică o lovitură care-l trimise pe domnul Troke drept în braţele poliţiştilor ce veniră fuga. Se iscă o luptă desperată, încheiată cu transportarea deţinutului într-o celulă. Fu aruncat pe duşumeaua de piatră, i se puse căluş, fu legat de un inel de fier şi bătut crunt, de cinci sau şase poliţişti.

A doua zi dimineaţa, comandantul se lăsă condus la rebelul legat.

„Hei !", strigă el. „Din nou aici ? Cum îţi place ?"

Dawes se uită fix la el şi nu-i răspunse.

„Ai să capeţi cincizeci de lovituri de bici, dragul meu", spuse Frere. „Să vedem cum te vei simţi după asta !"

Cele cincizeci de lovituri fură administrate conform ordinului, iar a doua zi comandantul îl vizită din nou pe Dawes. Acesta tăcea în continuare.

„Mai daţi-i încă cincizeci, Troke. O să vedem ce zace în el".

Cele cincizeci de lovituri ajunseră la o sută douăzeci, dar deținutul tăcea cu consecvență. Fu apoi condamnat la patrusprezece zile detenție izolată, într-una din noile celule. Își ispăși pedeapsa și, la următorul interogatoriu, le rîse în nas. Din nou fu închis patrusprezece zile, dar fiindcă tăcea în continuare, fu iarăși biciuit și închis patrusprezece zile. În acel moment, diaconul l-ar fi găsit receptiv la cuvintele sale mîngîietoare. Capelanul însă nu venea — se zicea că e bolnav. După a treia detenție, Rufus Dawes era atît de slăbit, încît medicul ordonă să fie dus la spital. De îndată ce se restabili într-o oarecare măsură, Frere îl vizită și găsindu-i „îndărătnicia" intactă, ordonă să fie trimis la măcinat porumb. Fiindcă Dawes refuză, fu legat cu o mînă de manivela pietrei de moară, iar cu celaltă — de alt deținut, deci fu silit să facă aceleași mișcări.

„O să faci ce-ți vor spune alții", rîse de el Frere, arătînd spre roata care se învîrtea.

Dawes își încordă mușchii și opri roata. Frere porunci să i se aplice încă cincizeci de lovituri și îl trimise, a doua zi, la măcinat piper. De această pedeapsă deținuții se temeau cel mai mult. Praful înțepător le intra în ochi și se fixa în plămîni, încît treceau prin chinurile iadului. Pentru un om cu spatele numai carne vie, munca aceasta era un adevărat martiriu. După patru zile, Rufus Dawes se prăbuși, pe jumătate orb, acoperit de bășici.

„Pentru dumnezeu, căpitane Frere, ucideți-mă", îl imploră el.

„Nici nu mă gîndesc", răspunse celălalt, încîntat de această dovadă a puterii sale. „Ai cedat — asta am vrut. Troke, du-l la spital".

În spital, îl vizită North.

„Aș fi venit mai degrabă", spuse clericul, „dar am fost grav bolnav".

Arăta încă foarte prost. Avusese temperatură. Barba îi fusese rasă, iar părul tăiat scurt. Dawes își dădu seama că suferise mult.

A doua zi, apăru Frere, îi lăudă curajul și-i oferi un post de polițist. Deținutul îi întoarse spatele și nu-i răspunse.

„Mă tem că vi l-ați făcut dușman", îi spuse North, la următoarea vizită. „De ce nu i-ați acceptat oferta ?"

Dawes îi aruncă o privire disprețuitoare. „Să-mi trădez tovarășii ? Nu pot".

Clericul îi vorbi despre speranță, despre eliberare, despre remușcare și mîntuire. Deținutul rîse. „Cine mă poate mîn-

tui pe mine?" strigă el. „Pentru a fi salvat unul ca mine, ar trebui să moară din nou Hristos".

North îi vorbi despre nemurire. „Există viața de apoi", spuse el. „Acesta e viitorul pentru care trebuie să trăiți".

„Nu mă gîndesc la nimic", răspunse Rufus. „Tot ce doresc e liniște — o liniște de mormînt".

„Îndărătnicia" lui fusese înfrîntă, dar mai avea atîta forță încît să nu accepte repetatele oferte ale lui Frere.

„Asta n-o voi face", îi spuse lui North, „nici dacă mă taie în bucăți".

North îl conjură să cedeze, de mila trupului său zdrobit, dar implorările sale fură zadarnice. Inima îi dezvălui cifrul secret al acestei ființe. „O fire nobilă, sortită pieirii", își spuse în sinea lui. Ce taină ascunde? Dawes, la rîndul lui, care-și dădea seama cît de mult se deosebea acest cleric de alte sutane negre, își făcea gînduri văzîndu-i obrajii supți și ochii injectați. Se întreba ce suferință inspiră rugăciunile pline de chin și rugămințile înflăcărate ale preotului. Încetul cu încetul, între preot și deținut se înfiripă o legătură trainică.

Într-o zi, această legătură fu întinsă dureros. Diaconul purta la butonieră o floare. Dawes o privi melancolic, iar cînd clericul se pregăti să plece, îl rugă: „Domnule North, n-ați vrea să-mi dăruiți bobocul de trandafir?"

North se opri, nehotărît. Apoi scoase floarea de la butonieră și o puse cu grijă în mîna, brăzdată de cicatrice, a ocnașului. De îndată ce Dawes se crezu singur, atinse cu buzele floarea. În clipa aceasta, North se întoarse, iar ochii celor doi bărbați se întîlniră. Dawes roși, iar chipul lui North păli. Nici unul nu scoase o vorbă, dar sufletele lor se apropiară — sărutaseră bobocul de trandafir cules de Sylvia.

CAPITOLUL 7

Extrase din jurnalul de zi al diaconului James North

21 octombrie

Pentru următoarea jumătate de an, sînt în afară de pericol. Ultima mea criză a durat mai mult decît m-am așteptat. Mai devreme sau mai tîrziu, voi muri de inimă. N-am de ce să regret.

Aș vrea să știu doar dacă tu, confidentul meu — încep să urăsc acest cuvînt — îmi vei reproșa că-mi caut scuze

susţinînd că viciul meu e, de fapt, o boală. Sînt convins că aşa este. Nu pot altfel : trebuie să beau, aşa cum un nebun trebuie să ţipe. Poate aş fi arătat altfel dac-aş fi fost căsătorit, aş fi avut copii ori griji casnice, care să mă preocupe. Aşa, spre veşnica mea suferinţă, sînt un om singuratic, morocănos, copleşit de tristeţe şi chinuit de dorinţe stăpînite. Mă gîndesc la alţi bărbaţi fericiţi, cu soţii mîngîietoare şi copii drăgălaşi, la bărbaţii care iubesc şi sînt iubiţi, la Frere, de pildă, şi devin ca un animal sălbatic, nestăpînit.

Cu regrete amare, jur să încep o nouă viaţă, să nu mă mai ating de rachiu şi să nu beau decît apă. Cîteva săptămîni, lucrurile merg bine, ba mi-e scîrbă pînă şi de mirosul de alcool. Apoi devin nervos, nemulţumit şi melancolic. Fumez, şi asta mă linişteşte. Sporesc raţia de tutun. De la cinci pipe pe zi, urc la şase, şapte, zece sau douăsprezece, apoi fac efortul de a renunţa, ajungînd la patru, a doua zi fumez din nou unsprezece şi, în cele din urmă, refuz să mai număr. Fumatul excesiv mă turmentează. Sînt bine dispus, dar dimineaţa limba mi-e ca iasca şi simt nevoia s-o umezesc cu puţin alcool. Beau cu cumpătare vin şi bere, şi totul merge bine. Membrele îmi sînt din nou elastice, mîinile — reci, gîndurile — calme şi ordonate. Simt că am voinţă, sînt încrezător, plin de speranţe. Acestei stări îi urmează nemijlocit cea mai apăsătoare stare depresivă. Cad în abisul desperării, ore întregi sînt ca ameţit. Totul mi se pare monoton, fără culoare. Viaţa îmi e ca o povară. Vreau să dorm, dar cînd somnul îmi dă tîrcoale, îl alung, căci din întuneric îmi apar imagini înfricoşătoare. Noaptea, mă rog : „Doamne, de-ar veni odată dimineaţa !“. Mi-e scîrbă de mine şi de tot ce mă-nconjoară. Sînt abătut, lipsit de elan. Ştiu ce mi-ar putea redărui dorul de viaţă. Băutura. Un pahar, şi sîngele mi se încălzeşte, inima îmi bate cu putere, mîna mea nu mai tremură. La al treilea pahar, sînt din nou plin de speranţe, demonii dispar. Văd imagini colorate, cîmpii înfloritoare, păsări cîntătoare, o mare de safir, soarele cald şi strălucitor. Doamne, cine ar putea rezista ispitei ?

Cu un ultim efort, mă stăpînesc, gîndindu-mă la cărţile mele şi la nefericiţii deţinuţi. Un timp, reuşesc, dar sîngele începe să-mi fiarbă. Beau din nou. Visez. Simt cum ziua am halucinaţii, obiectele cele mai obişnuite îmi trezesc asocieri odioase. Noaptea mă transform în satir. Mă urăsc pe mine însumi şi mă tem de mine, totodată. Am mereu în faţa ochilor un chip frumos, care-mi călăuzeşte visele precum lu-

na călătoare în nopţile furtunoase, la tropice. Nu îndrăznesc să mă apropii de oamenii pe care-i iubesc, de teamă c-aş putea rosti cuvinte necuviincioase. Acestor crize nu le ajută decît rachiul. Mi se urcă la cap, şi cad beat mort.

Dar trezirea! Nu vreau s-o descriu amănunţit. Delir, febră, greaţă, slăbiciune, desperare. Din oglindă mă priveşte o faţă puhavă, cu ochii injectaţi. Mîinile îmi tremură, braţele mele sînt slăbite şi fără vlagă. Mă întreb dacă nu cumva sînt pe cale de a deveni unul dintre acele personaje groteşti, cu ochii în lacrimi, cu nasul roşu, pîntecele umflat şi picioarele moi. Brr! E foarte probabil.

22 octombrie

Am petrecut ziua cu doamna Frere. Nu-şi doreşte nimic mai mult decît să părăsească acest loc — ca şi mine, dealtfel. Frere se bucură de puterea sa, rîzînd de reproşurile ei. Cred că bărbaţii se plictisesc, cu timpul, de soţiile lor În actuala mea dispoziţie, nu pot înţelege cum un soţ poate refuza ceva soţiei lui. Nu cred că e cu putinţă ca ea să-l iubească. Nu sînt un egoist sentimental, ca majoritatea seducătorilor, şi nu i-aş lua niciodată unui bărbat soţia numai pentru simplu fapt că o iubesc. Cred, totuşi, că există cazuri cînd un om care iubeşte e neîndreptăţit să facă fericită o femeie chiar cu riscul de a-şi pierde mîntuirea sufletului.

S-o fac fericită! Da! Aş putea, oare? Foarte puţini oameni suportă să fie bîrfiţi, arătaţi cu degtul, priviţi cu reproş, iar femeile sînt deosebit de sensibile în această privinţă. Eu, un bărbat de patruzeci de ani, cu părul aproape alb, nu sînt atît de prost să-mi imaginez că viaţa lîngă un beţiv chinuit de sentimentul culpei poate răscumpăra pierderea unei poziţii sociale sigure. Nu sînt atît de prost să nu-mi dau seama că femeia pe care o iubesc va înceta, într-o zi, să mă iubească, şi faptul că n-o pot lega nici prin respectul faţă de mine însumi, nici prin poziţia socială sau obligaţii de familie, îmi va pricinui, cîndva, aceeaşi durere pe care i-am pricinuit-o soţului. Făcînd abstracţie de întrebarea dacă e păcat să încalci legea a şasea, sînt de părere că, în actuala ordine socială, un soţ cît de rău şi o căsnicie cît de nefericită sînt de preferat celui mai fidel amant. Într-adevăr, un subiect ciudat pentru un cleric? Dacă acest jurnal ar nimeri vreodată în mîinile unui prostănac cu frica lui dumnezeu, care n-a căzut niciodată în ispită, rîvnind la nevasta aproapelui, cît de aspru m-ar judeca! Pe drept cuvînt.

4 noiembrie

Într-una din încăperile gardienilor din noua închisoare, atîrnă un harnaşament curios. Privindu-l, te întrebi dacă există un cal destul de mic ca să-l poarte. Dacă vrei neapărat să ştii, afli că harnaşamentul e destinat oamenilor. De zăbală e fixată o bucată de lemn, aşezată transversal. Acest căluş e introdus în gură şi prins cu o curea lată, de piele. Printr-un mic orificiu, se poate respira. Curele şi panglici asigură fixarea. Nu-ţi poţi închipui hamuri mai complete.

Ieri seara, la orele opt, am fost la închisoare. L-am vizitat pe Rufus Dawes şi am schimbat două vorbe cu Haley. L-am întîlnit şi pe Gimblett, cel care i-a furat domnului Vane două sute de lire. Făcea parte dintre deţinuţii favorizaţi pentru buna lor comportare, era temnicer şi cîştiga doi şilingi pe zi. Era o tăcere mormîntală, în celule, cînd Gimblett spuse : „A vorbit cineva. Ştiu cine". Apoi a luat harnaşamentul din cui, o pereche de cătuşe şi s-a dus.

L-am urmat într-una dintre celule. Pe un sac de paie, zăcea un om dezbrăcat şi, după toate aparenţele, dormea. Gimblett i-a ordonat să se scoale şi să se îmbrace. Omul s-a supus, iar gardianul l-a scos în curte, vîrîndu-i în gură căluşul de lemn. Fiecare respiraţie era însoţită de un şuierat — bietul om respira greu. Cînd Gimblett îşi conduse victima lîngă un felinar, l-am recunoscut pe Mooney-orbul. Gardianul îl rezemă cu spatele de ţăruş, îi spuse să ducă mîinile la spate, apoi îi fixă cătuşele. Îmi povesti că Mooney trebuie să stea astfel trei ore. Am fugit la comandant. M-a invitat în salon — o invitaţie căreia nu i-am dat curs — dar a refuzat să mă asculte. „Bătrînul pungaş spune mereu că nu vede, ori de cîte ori e nedisciplinat", răspunse Frere.

Ce fel de om e soţul ei ! ?

CAPITOLUL 8

Firul de pai cel mai lung

A doua zi, la lucru, Rufus Dawes află ce i se întîmplase prietenului său. Un geamăt surd îi ieşi din piept. „Nu mai sînt puternic ca odinioară", murmură el, iar cuvintele sunară ca o scuză. „M-au lichidat". Cu tristeţe, îşi privi trupul vlăguit.

„Nu mai pot suporta", spuse Mooney, sumbru. „Am vorbit cu Bland. Tu ştii ce-am hotărît ? A venit momentul".

Rufus Dawes privi ochii fără lumină, îndreptaţi spre el.

Băgă mîna în buzunarul de la piept, unde-şi ţinea comoara, şi spuse cutremurat : „Nu, nu acum".

„Ţi-e frică ?", întrebă Mooney şi întinse braţul în direcţia din care venea vocea. „Dai înapoi ?". Dawes evită atingerea, dîndu-se un pas înapoi, dar se uită fix la cel fără vedere. „Ai jurat, Dawes, iar tu nu-ţi calci jurămîntul. Vorbeşte omule !"

„Bland participă ?", întrebă Dawes, privind în jur şi căutînd, parcă, să scape.

„Da, e gata. L-au biciuit, ieri, din nou. Aşteptăm pînă mîine", insistă moşneagul, cu o rîvnă ciudată. „Sînt sătul".

Rufus Dawes privi zidul în spatele căruia se afla casa comandantului. „Da, aşteptăm pînă mîine", spuse el, ducînd mîna la buzunarul de la piept.

Cei doi erau atît de scufundaţi în conversaţia lor, încît nu-l auziră pe duşmanul lor apropiindu-se.

„Ce ai aici ?", răcni Frere, smulgînd mîna lui Dawes. „Iarăşi tutun, cîine ?". Mîna deţinutului se deschise, şi un trandafir ofilit căzu pe pămînt. Frere îl ridică, mirat şi revoltat, totodată. Ei, drăcie, ce-i asta ? Ai pornit la furat flori din grădina mea, Jack ?"

Comandantul îi numea astfel pe toţi deţinuţii, cînd era bine dispus.

Rufus Dawes scoase un răcnet, iar acum stătea tremurînd în faţa lui Frere. După acest urlet, care trăda furia şi amarul lui, camarazii lui se aşteptau să-i smulgă comandantului floarea ori să-l lovească. S-ar fi putut crede că trandafirul pe care-l păstrase cu atîta grijă era vrăjit, căci Dawes se uita ca fermecat la el, în timp ce Frere îl sucea şi-l învîrtea între degete. „Un trandafir pentru butonieră, ia te uită ! Vrei, probabil, să ieşi duminică la plimbare cu drăguţa ta ?". Deţinuţii rîseră. „De unde ai floarea ?". Dawes tăcu. „Hei, răspunde !". Tăcere. „Troke, ia să vedem dacă domnul Dawes şi-a înghiţit limba. Scoate-ţi cămaşa, prietene. Asta e drumul cel mai scurt spre inima ta. Nu-i aşa, băieţi ?"

La această aluzie străvezie, cei de faţă rîseră din nou, apoi se uitară miraţi unul la altul. Oare şeful „asociaţiei" era pe cale de a ceda ? Aşa părea, căci Dawes era palid ca un cadavru şi tremura din tot trupul. „Să nu mă biciuiţi iarăşi, sir !", strigă el. „Am găsit-o în curte. Aţi pierdut-o dumneavoastră". Frere zîmbi şi se felicită pentru succesul metodei sale educative. Explicaţia i se păru plauzibilă. El purta adesea o floare la butonieră şi era aproape exlus ca deţinutul să şi-o fi procurat în alt fel. Dac-ar fi fost un sul de tutun ! Frere

știa că mulți deținuți introduceau tutun prin contrabandă. Dar cine ar fi riscat să încaseze cincizeci de lovituri de bici pentru ceva lipsit de valoare, cum era floarea ? Îi spuse doar : „Pe viitor, să te abții de la gesturi din astea, Jack. Nu plantăm flori pentru plăcerea ta". Aruncă apoi cu dispreț trandafirul și trecu mai departe.

Coloana, lăsată o clipă în voia ei, își îndreptă atenția spre Rufus Dawes. Lacrimi îi curgeau pe obraji, în timp ce, ca într-un vis, privea spre zid. Oamenii strîmbară disprețuitor din nas. Unul, ceva mai sensibil, arătă cu degetul spre frunte și le făcu cu ochiul camarazilor. „S-a scrîntit la cap", spuse individul, care nu putea înțelege că un deținut normal pune preț pe flori. Dawes își reveni, iar privirile pline de dispreț ale tovarășilor săi îl făcură să roșească.

„În seara asta, trecem la acțiune", șopti el lui Mooney. Orbul zîmbi bucuros.

De cînd cu „trucul cu tutunul", Mooney și Dawes stăteau în închisoarea cea nouă, împreună cu un anume Bland, care avea două încercări de sinucidere. Cînd bătrînul Mooney, după tortura cu harnașamentul, își deplînse soarta amară, Bland veni cu o propunere a cărei realizare ar fi însemnat salvarea cel puțin a doi dintre ei. Era o faptă desperată, dar fiecare membru al „asociației" era obligat prin jurămînt să apuce fără ezitare această cale, dacă doi alți membri îl rugau să-i ajute.

Planul era simplu. Seara, cînd se închise ușa celulei, iar ei fură siguri că, timp de o oră, nu va veni nici un gardian, Bland scoase din rogojină un fir de pai și-l arătă celor doi tovarăși. Dawes luă firul, îl rupse în trei bucăți de lungime inegală, apoi le înmînă lui Mooney.

„Firul cel mai lung e cîștigător", spuse bătrînul orb. „Hai, băieți, băgați mîna în oala cu noroc !"

Lozul urma să decidă cui anume destinul îi va dărui libertatea. În tăcere, Bland și Dawes întinseră mîna, apoi se priviră. Lozul cîștigător nu fusese tras : Mooney — norocosul — rămăsese cu firul cel mai lung. Mîna lui Bland tremură cînd își măsură paiul, punîndu-l alături de cel al tovarășului său. Se făcu liniște. Ochii nevăzătorului priveau cu atîta încordare, de parcă ar fi vrut să străpungă întunericul.

„Al meu e cel mai scurt", îi spuse Dawes lui Bland. „Tu trebuie s-o faci".

„Mă bucur", spuse Mooney.

Bland părea îngrozit de ceea ce-i rezervase soarta, căci trînti o înjurătură și rupse în bucățele mici lozul fatal. Tre-

murînd de frică, şedea şi-şi frîngea mîinile. Mooney se întinse pe patul de lemn. „Hai, băieţi“, spuse el.

Bland îl apucă de mînecă pe Rufus Dawes. „Ai mai multă putere. Fă-o tu“.

„Nu, nu“, spuse Dawes, nu mai puţin palid ca el. „Am tras la loz în mod cinstit. Tu ai făcut propunerea“.

Bland, care sperase că norocul îi va surîde lui, se sucea în toate părţile. „Nu pot s-o fac“, şopti el, lac de sudoare.

„Ce-aştepţi ?, strigă Mooney Hai, sînt gata“.

„Eu... eu am crezut că... poate... vrei să spui o rugăciune“, bîigui Bland.

Observaţia îi aminti bătrînului de o datorie uitată din pricina elanului de fericire.

„Da, o să mă rog !“, strigă el. Îngenunche, închise ochii — ca şi cum ar fi fost orbit de o lumină pe care camarazii săi n-o vedeau — şi-şi mişcă în tăcere buzele.

După o clipă, liniştea fu întreruptă de paşii gardianului care trecea pe coridor. Bland se bucură.

„Trebuie să aşteptăm pînă pleacă“, şopti el. „Poate se uită înăuntru...“.

Dawes confirmă, dînd din cap, iar Mooney, al cărui auz ascuţit era în stare să distingă orice mişcare a gardianului, se ridică, avînd chipul strălucitor. O clipă mai tîrziu, în uşă apăru mutra posomorîtă a lui Gimblett.

„Totul în ordine ?“, întrebă el, mai puţin ursuz ca altădată, cel puţin aşa li se păru celor din celulă.

„Totul în ordine“, fu răspunsul, iar Mooney adăugă : „Noapte bună, domnule Gimblett“.

„De ce-o fi atît de vesel moşneagul ?“, se gîndi Gimblett, traversînd coridorul următor.

După ce ecoul paşilor săi se stinse, Dawes şi Bland auziră pîrîiul surd al unei bucăţi de stofă sfîşiate. Mooney, norocosul cîştigător, rupea o fîşie din pătura lui. „O să ţină“, spuse el. „Sînt bătrîn“. S-ar fi putut crede că se pregăteşte să coboare într-o prăpastie, cu ajutorul unei frînghii din stofă. „Ţine, Bland, ţine. Unde eşti ? Nu fi laş, omule. Nu durează mult“.

În încăpere era întuneric beznă, dar cînd Bland păşi în faţă, chipul lui, asemenea unei măşti, era alb ca varul. Dawes îi strînse mîna tovarăşului său fericit şi se retrase în colţul cel mai îndepărtat al celulei. Bland şi Mooney fură ocupaţi, un timp, cu aşezatul frînghiei. Tăcerea era întreruptă doar de zăngănitul lanţurilor lui Bland, care tremura ca un epileptic. În cele din urmă, Mooney vorbi ; vocea lui era blîndă

şi liniştită : „Dawes, băiatul meu, crezi că există paradis ?“

„Ştiu doar că există iad“, răspunse Dawes, fără să se întoarcă.

„Da, dar şi paradis, băiete. Sper că voi ajunge în ceruri, şi tu — la fel, căci ai fost bun cu mine. Fii binecuvîntat — te-ai purtat frumos cu mine“.

Cînd veni Troke dimineaţa, constată ce se întîmplase şi se grăbi să-l scoată de acolo pe Mooney, care fusese sugrumat.

„Am tras la sorţi“, spuse Dawes, arătînd spre Bland, care stătea ghemuit într-un colţ. „Soarta l-a ales pe el ca făptaş. Eu sînt martorul“.

„O să vă spînzure pe amîndoi“, spuse Troke.

„Sper“, răspunse Rufus Dawes.

Acesta era planul generat de suferinţă şi desperare : trei bărbaţi se asociau şi trăgeau la sorţi, stabilind cine să fie ucis. Acela care trăgea cel mai lung fir de pai era cîştigătorul — era ucis. Cel cu bucata mijlocie de pai trebuia să comită fapta — era spînzurat. Al treilea şi ultimul era martorul faptei — avea şi el şanse să fie spînzurat, dar nu cît ceilalţi doi ; ca atare, era considerat cel cu ghinion.

CAPITOLUL 9

O întîlnire

John Rex constată cu neplăcere că sosirea sa fusese anunţată la hotelul „George“, unde fu primit ca un principe. Chelneri serviabili îi luară din mînă geanta de voiaj şi pardesiul, iar proprietarul însuşi îi ieşi în întîmpinare. Doi ofiţeri de marină ce părăseau restaurantului hotelului se uitară curioşi la el. „Mai aveţi şi alte bagaje, domnule Devine ?“, îl întrebă proprietarul hotelului, în timp ce-i deschidea uşa spre cea mai frumoasă cameră a hotelului. John Rex înţelese jocul : nevasta sa voia să se înfrupte din onorurile furate de el.

Într-un colţ al camerei, masa era pregătită pentru două persoane. Paharul şi tacîmurile străluceau în lumina sfeşnicelor, iar în cămin ardea un foc vesel. Pe un scaun, aştepta gazeta de seară. Într-o rochie elegantă, cu o mînă zîmbitoare, se apropie de el femeia abandonată. „Ei, domnule Richard Devine“, îi spuse ea, „presupun că nu v-aţi aşteptat să mă mai revedeţi vreodată“.

John Rex își pregătise, e drept, în tren un discurs de salut, dar în fața acestei politeți nefirești cuvintele alese cu grijă îi rămaseră în gît. „Sarah, n-am avut intenția să...".

„Gura, dragă Richard — trebuie să-ți vorbesc astfel — nu e momentul potrivit pentru declarații. În afară de asta, s-ar putea să te audă chelnerul. Să luăm mai întîi masa, ești, desigur, flămînd". El se îndreptă automat spre masă. „O, cît te-ai îngrășat !", continuă ea. „Probabil că duci o viață prea îmbelșugată. La Port Ar... Oh, iertare, scumpul meu ! Înainte nu erai atît de gras. Stai jos. Așa. Le-am spus oamenilor că sînt soția ta, pe care ai chemat-o la tine, ca atare sînt tratată cu deosebit respect și cu mare atenție. Nu le spulbera buna părere despre mine".

El deschise gura ca s-o înjure, dar ea îl făcu să tacă. „Fără scandal, John. Dacă nu, chem poliția. Să ne înțelegem, scumpule, în fața altora vei fi trecînd drept om de vază, dar pentru mine nu ești decît soțul meu, fugar, și un pușcăriaș evadat. Dacă nu iei masa civilizat, chem poliția"

„Sarah !", îi spuse el, „n-am vrut să te abandonez. Pe onoarea mea ! E o neînțelegere. Voi...".

„Mai tîrziu, John, adică Richard. Mai întîi mănîncă. Ah, știu ce vrei".

Umplu un pahar cu apă și i-l întinse. El îl dădu peste cap într-o clipită, rîse ca încălzit de alcool și spuse : „Ce femeie extraordinară ești, Sarah ! M-am purtat ca un porc, îmi dau seama".

„Ai fost un ticălos", răspunse ea, furioasă, „un nemernic".

„Dar Sarah...".

„Nu mă atinge !"

„Adevărat, Sarah, ești o femeie de caracter. Am fost un prost că am fugit de tine".

Complimentul păru s-o îmblînzească, fiindcă vorbi mai calm. „Ai fost crud. Te-am salvat de la moarte, te-am îngrijit, am făcut din tine un om bogat, iar tu te-ai purtat ca ultimul ticălos".

„Recunosc".

„Așa, recunoști ? Dar n-ai nici pic de rușine, nu-i așa ? Nu-ți pare rău că am suferit atît, în acești ani, din pricina ta ?"

„Nu cred că ți-a fost chiar așa de dor".

„Nu crezi ? Ei bine, tu nu m-ai iubit niciodată. Dar eu m-am gîndit numai la tine și am cheltuit o avere ca să te găsesc. Acum, că te-am găsit, tu vei fi cel care va suferi".

El își ascunse neliniștea într-un hohot de rîs. „Cum m-ai descoperit, Sarah ?“

Cu o repeziciune care trăda faptul că se aștepta la această întrebare, ea scoase o mapă de scris, o deschise și-i arătă un ziar. „Printr-una dintre acele întîmplări la care nu se așteaptă oameni ca tine. Printre ziarele pe care administratorul meu le primea de la niște prieteni din Anglia, s-a strecurat și acesta“.

Îl ridică — era ediția ilustrată, de duminică, a unui ziar sportiv — și-i arătă o fotografie de pe prima pagină. Reprezenta un bărbat lat în umeri, cu barbă, a cărui vestimentație-sport trăda pe iubitorul de cai și pe proprietarul de cai de curse. Stătea lîngă o estradă pe care se înălțau tot soiul de cupe și trofee. Sub fotografie, John Rex citi :

Domnul Richard Devine
Leul hipodromului

„După asta m-ai recunoscut ?“

„În orice caz, îți semăna destul, așa că mi-a venit ideea să întreprind investigații. Cînd am aflat că domnul Richard Devine s-a întors pe neașteptate acasă, după paisprezece ani de absență misterioasă, m-am apucat serios de treabă. M-a costat o grămadă de parale, Jack, dar te-am găsit“.

„Ai procedat inteligent. Respectele mele“.

„Știu totul despre tine, John Rex“, continuă ea. „Fiecare pas pe care l-ai făcut de cînd ai fugit din casa mea. Am aflat de călătoriile tale pe continent, știu că ai căutat anumite puncte de reper. Am refăcut totul, și știu că, printr-un truc ordinar, ai furat secretul unui om presupus mort, pentru a arunca în ghearele pierzaniei o familie nevinovată și onorabilă“.

„Ia te uită“, exclamă John Rex, rîzînd. „De cînd ești apărătoarea virtuții ?“

„Poți să rîzi cît vrei, ești la cheremul meu. Sînt în legătură cu femeia la al cărei fiu i-ai furat averea. Sînt sigură că, în zilele ce urmează, voi avea vești de la doamna Devine“

„Și atunci ?“

„Îi voi înapoia averea, pentru prețul tăcerii ei“.

„Ași ! Ce spui ? !“

„Da, asta voi face. Iar dacă soțul meu nu se întoarce de bună voie la mine, mă adresez poliției“.

John Rex sări ca ars. „Cine o să te creadă, gîscă ce ești ?“, strigă el. „O să pun să fii aruncată în închisoare pentru escrocherie“.

„Uiţi, scumpule", răspunse Sarah, jucîndu-se cochet cu verigheta şi urmărindu-l cu atenţie, „uiţi că ai recunoscut, faţă de proprietarul hotelului şi faţă de servitori, că sînt nevasta ta? Pentru manevre de genul acesta, e prea tîrziu. Dragul meu Jack, te crezi deştept, dar eu te depăşesc".

El îşi înăbuşi o înjurătură şi se aşeză lîngă ea. „Ascultă, Sarah. E o prostie să ne certăm, ca doi copii. Sînt bogat..."

„Eu — la fel".

„Cu atît mai bine, o să ne unim averile. Recunosc, am fost un prost şi un ticălos, părăsindu-te. Dar erau mize mari în joc: numele lui Richard Devine şi o jumătate de milion. Banii sînt, acum, ai mei, i-am cîştigat şi-i voi împărţi cu tine. Sarah, am sfidat cu ani în urmă împreună lumea, să nu ne dezbinăm acum! Fireşte, am fost ingrat. Uită! Nici unul, nici celălalt nu sîntem îngeri. Îţi aduci aminte de prima noastră întîlnire? Eram hotărîţi să facem bani. Ei, am reuşit! De ce să ne distrugem unul pe altul? Tu eşti la fel de frumoasă ca odinioară, iar eu — tot atît de deştept ca pe vremuri. De ce să mă dai în vileag ca puşcăriaş evadat? Spune, la ce bun? Sărută-mă, Sarah, şi să ne împăcăm. Recunosc, nu m-aş fi întors la tine de bună voie. Dar dacă m-ai găsit, mă supun voinţei tale. Ia-ţi înapoi soţul: eşti doamna Richard Devine. Ai vrut să fii o doamnă din înalta societate. Profită de ocazie!"

Sarah avea toate motivele să-l urască, îi cunoştea firea vicleană şi ingrată, ştia că nu trebuie să se încreadă în el, totuşi se simţea toropită din nou de dragostea ciudată şi morbidă pentru acest ticălos. Auzindu-i glasul şi înregistrîndu-i cu lăcomie promisiunea fidelităţii viitoare, cu siguranţă mincinoasă, evocă trecutul fericit, iar în fantezia ei ticălosul devenea din nou bărbatul căruia îi dăruise, cîndva, dragostea. Credinţa, plină de abnegaţie, pe care o păstrase nealterată pentru escrocul şi puşcăriaşul abrutizat, era, într-adevăr, singura ei virtute. Sub înrîurirea unor astfel de gînduri, dorinţa ei de răzbunare se topi. Amărăciunea dragostei respinse, ruşinea şi mînia dispărură. În ochii ei, străluciră lacrimile iertării. Strînse mîna trădătorului, cu singurul reproş: „Oh, John, John, de ce n-ai avut încredere în mine?"

John Rex ieşise victorios. Zîmbi cînd o îmbrăţişă. „Nu te mai gîndi la asta. Vino să luăm masa".

După masă, cei doi se aşezară şi făcură planuri.

„Tu speri că obţii avantaje, Sarah", spuse John Rex, „dar trebuie să ţii cont şi de un dezavantaj: pericolul de a fi demascat".

„Cum ?"

„Am fost primit, e drept, fără suspiciune, dar nu şi fără aversiune. Domnul Francis Wade, unchiul meu, de la început mi-a arătat că nu mă poate suferi, iar eu am făcut greşeala să mă cert cu doamna Devine. Dacă ei constată, acum, că am o nevastă, aversiunea lor se va preschimba în suspiciune. Nu e, oare, puţin probabil că sînt căsătorit de atîta vreme, fără să le fi spus nimic despre asta ?"

„Foarte puţin probabil", confirmă Sarah, calmă. „Tocmai din acest motiv n-ai să spui că eşti însurat de multă vreme. Într-adevăr", adăugă ea, rîzînd, „tare grei de cap mai sînteţi voi, bărbaţii. Le-ai turnat pînă acum o mie de minciuni, dar minciuna o mie unu nu-ţi vine în minte".

„Ce vrei să spui ?"

„Dragul meu Richard, ai uitat, cumva, că te-ai însurat cu mîne anul trecut, pe continent ? Ai fost plecat anul trecut, nu-i aşa ? Eu sînt fiica unui cleric sărac al bisericii anglicane. Numele meu... Ei bine, nu contează, caută şi tu un nume. Ne-am cunoscut la Baden-Baden, Aix sau Bruxelles. Dacă vrei, chiar dincolo de Alpi, să zicem, la Roma".

John Rex se ţinu cu mîinile de cap. „Fireşte, ce prost sînt !", spuse el. „Nu prea mai sînt la înălţime. Am băut şi am chefuit prea mult".

„Nu-i nimic", răspunse ea, rîzînd, dar privirea, plină de teamă, dezicea veselia ei. „De-acum înainte vei duce o viaţă liniştită, John, vreau să spun Dick".

„Bine, bine", adăugă el, nerăbdător. „Iar după aceea ?"

„De îndată ce ne-am înţeles cu privire la toate aceste amănunte, mă iei cu tine la Londra şi mă prezinţi rudelor şi cunoştinţelor tale".

El o privi speriat. „Temerară întreprindere".

„Temerară ? Fleacuri ! E calea cea mai sigură. Oamenii încep să devină bănuitori doar atunci cînd o faci pe misteriosul. Am pregătit totul în acest sens. Aici, la hotel, fiecare ştie că sînt nevasta ta. Nu e nici cel mai mic pericol... Te-ai căsătorit, cumva, între timp ?", întrebă ea, suspicioasă.

„Oh, de asta să nu-ţi fie teamă. Nu-s chiar aşa de tîmpit să mă fi însurat cu alta, ştiindu-te pe tine în viaţă, chiar dac-aş fi găsit o femeie corespunzătoare. Dar ce facem cu doamna Devine ? Ai spus mai înainte că ai intrat în legătură cu ea".

„I-am comunicat să-i scrie — la post restant — doamnei Carr, la Torquay [1], dacă vrea să afle ceva important pentru

[1] Torquay — port şi staţiune maritimă engleză (Devonshire).

ea. Dac-ai fi făcut fasoane, i-aş fi scris, dîndu-i amănunte despre tine şi provenienţa ta. Deoarece acest lucru nu s-a întîmplat, ea va primi o scrisoare în care i se vor cere banii ; scrisoarea va rămîne, probabil, fără răspuns, căci primeşte des asemenea depeşe. Ei, ce ai de zis, Richard Devine ?"

„Meriţi să ai succes, Sarah", răspunse John, cu sinceră admiraţie. „Parol, asta-i o chestie ca în zilele noastre de glorie, cînd eram domnul şi doamna Crofton".

„Sau domnul şi doamna Skinner, nu-i aşa, John ?", întrebă ea cu tandreţe, de parc-ar fi fost o soţie virtuoasă care-şi aducea aminte de luna de miere. „Nu prea ne-a adus noroc numele acela, comoara mea. Dar pe-atunci n-ascultai de mine". Zîmbind, se pierdură un timp în amintiri plăcute, privind escrocheriile lor de altădată. Rex se trezi primul din visare.

„De astă dată, voi asculta de sfaturile tale", o încredinţa el. „Deci, cum crezi că se vor desfăşura lucrurile ?"

„Ei bine, deoarece crezi că prezenţa mea măreşte pericolul, vom părăsi în tăcere Anglia. De îndată ce m-ai prezentat mamei tale şi ai ajuns la o înţelegere cu domnul Francis Wade, ne vom muta, pentru un timp, la Hampstead. În timpul acesta, va trebui să transformi în bani lichizi cît mai multe proprietăţi. Apoi vom pleca în străinătate, într-o excursie, de unde nu ne vom mai întoarce. După un an-doi, vei scrie agentului nostru să mai vîndă o parte din averea imobilă şi, în cele din urmă, după ce se vor fi obişnuit cu absenţa noastră, în vreo trei-patru ani vom lichida restul şi ne vom muta în America. Dacă vei vrea, vei putea face, atunci, o donaţie ori vei putea clădi o biserică, în amintirea omului al cărui loc l-ai ocupat".

John Rex izbucni în rîs. „O idee excelentă ! Chestia cu donaţia îmi place. „Spitalul Devine" — nu sună rău, nu-i aşa ?"

„Cum de-ai aflat atîtea amănunte din viaţa acelui om ? Doar se ştia că a pierit în timpul incendiului de pe *Hydaspes*".

„Nu", îi explică Rex, nu fără o oarecare mîndrie. A fost deportat, sub numele de Rufus Dawes, pe *Malabar*. Îl ţii minte cu siguranţă. E o poveste lungă. Iar în ce priveşte amănuntele, nici n-au fost atît de multe. Dacă bătrîna doamnă ar fi fost mai suspicioasă, m-ar fi putut demasca uşor. Dar s-a agăţat de ideea că fiul ei mai e în viaţă, aşadar era dispusă să creadă orice. Dar asta-ţi voi povesti altă dată, acum vreau să mă culc. Sînt obosit şi mă doare capul de-mi crapă".

„Rămîne stabilit : îmi urmezi indicaţiile ?"
„Da".
Ea se ridică şi se pregăti să cheme valetul.
„Ce vrei să faci ?", întrebă el, cu teamă.
„Nimic. Vei trimite valetului tău o telegramă, cerîndu-i să pregătească totul pentru primirea soţiei tale, care soseşte poimîine, împreună cu tine".
John Rex îi apucă mîna şi o ţinu strîns. „Sună bine", spuse el, „dar dacă iese prost ?"
„Asta-i treaba ta, John. Depinde în întregime de tine dacă vrei să-ţi joci rolul în continuare, sau nu. Mie mi-ar părea mai bine să n-o faci".
„Dar ce-o să se întîmple cu mine ?"
„E drept, nu-s atît de bogată ca tine, dar, cu ferma şi toate angaralele, ajung la şapte mii de lire pe an. Vino cu mine în Australia şi lasă-le bieţilor oameni averea. Ah, John, crede-mă, ăsta ar fi lucrul cel mai bun ! Ne putem permite să fim oneşti".
„Frumos plan !", strigă el. „Să arunc pe gîrlă o jumătate de milion şi să plec în Australia ! Trebuie să-mi fi pierdut minţile !"
„Atunci telegrafiază".
„Dar, draga mea...".
„Pst ! Vine valetul".
John Rex redactă telegrama. Cu nu prea mare plăcere, îşi dădu seama că reuşise să-i recucerească dragostea, dar că această dragoste era la fel de autoritară ca altădată.

CAPITOLUL 10

Extrase din jurnalul de zi al diaconului James North

7 decembrie

M-am decis să părăsesc aceste locuri. Cît de mult aş vrea să mă pierd în junglă, aşteptîndu-mi acolo sfîrşitul. Vreau să plec, pentru că nu mai pot suporta ororile închisorii. Dacă nu-i pot salva pe alţii, vreau, cel puţin, să mă scutesc pe mine de chinuri. Dar am jurat să nu scriu decît adevărul, ca atare sînt silit să mărturisesc că adevăratele motive nu sînt acestea. Recunosc deschis : rîvnesc la soţia aproapelui meu. Nu prea arată bine, scris negru pe alb. Arată chiar rău. În sufletul meu, găsesc mii de scuze pasiunii mele. Îmi spun : aproa-

pele meu nu-și iubește nevasta, iar ea e apăsată de povara unei vieți fără dragoste. E silită să trăiască în singurătatea acestei insule blestemate, își dorește un tovarăș, simte că eu o înțeleg și o prețuiesc, că aș putea s-o iubesc, s-o fac fericită, așa pecum merită. Sînt sigur că am întîlnit pe singura femeie în stare să mă cucerească, să mă oprească din cădere, făcînd din mine un om folositor. Dacă înșir aceste argumente, mă simt tentat să sfidez opinia publică și să provoc fericirea a doi oameni. Eu, mai degrabă dorințele mele, îmi șoptesc : Ce fel de păcat e ăsta ? Adulter ? Nu. Căci cel mai josnic adulter e căsătoria fără dragostea. Ce leagă un bărbat și o femeie ? Ceremonia religioasă, recunoscută de legea laică drept „căsătorie legală“ ? Desigur, asta nu poate fi singura legătură, căci căsătoria e un contract reciproc, și orice contract își pierde valabilitatea dacă unul dintre parteneri nu respectă condițiile. Doamna Frere nu e, deci, obligată să respecte contractul. Nu mă pot abține să gîndesc astfel. Dar, oare, ea e gata să accepte rușinea unui divorț sau să încalce legea ? E posibil. E, oare, destul de tare pentru a purta povara disprețului de care va avea parte ? Nu va ajunge, oare, fără voie, să-l disprețuiască pe cel care i-a adus rușinea ? Oare confortul de care e înconjurată nu-i oferă o compensație pentru lipsa dragostei ? Și așa continui să-mi pun întrebări, pînă ce simt că înnebunesc.

Firește, n-am dreptate, firește, îmi periclitez profesiunea de cleric, firește, îmi pun în pericol credința, sufletul. Dar, din nefericire, și clericii au inimă și pasiuni, ca restul oamenilor. Slavă Domnului că nu mi-am exteriorizat încă demența în cuvinte. Ah, ce viață mi-a hărăzit destinul ! Cînd sînt în preajma ei, sufăr, cînd sînt departe de ea, o văd mereu în fața ochilor, înzestrată cu mii de calități. Cînd mă gîndesc la ea, roșesc, cînd îi aud numele, inima mi se oprește în loc și pălesc. Dragoste ! Ce înseamnă dragostea a doua suflete curate, ce nu cunosc paradisul în care au pătruns, în comparație cu acest delir ? Abia acum am aflat ce semnificație are otrava din cupa lui Circe [1] : e chinul dulce-amar al unei iubiri interzise, asemenea iubirii mele !

---

[1] Circe — figură din mitologia greacă, fiica lui Helios, înzestrată cu puteri supranaturale ; apare în poemele homerice și în legenda argonauților. I-a transformat, prin vrajă, pe tovarășii de drum ai lui Ulise în porci, fiind învinsă, la rîndul ei, de o forță magică mai puternică ; l-a născut, mai tîrziu, pe Telegonas, fiul lui Ulise.

9 decembrie

I-am vizitat pe cei doi deţinuţi condamnaţi, Dawes şi Bland, şi m-am rugat împreună cu ei. Doamne, de-aş putea salva măcar un singur suflet, ca să se roage pentru mine! Ajută-mă să salvez o fiinţă omenească de la căderea în abis! Dar te obosesc cu rugile mele. Oh, Doamne, priveşte-mă cu îngăduinţă! Fă-mi un semn, aşa cum l-ai făcut pe vremuri, oamenilor, care nu te-au rugat mai insistent decît mine. Aşa scrie în cartea ta, în care cred. Fă-mi un semn, un singur semn, cît de mic! Nu vreau s-o mai văd. Am jurat. Tu îmi cunoşti suferinţa. Ştii de ce o iubesc. Ştii cîte eforturi fac ca s-o determin să mă urască. Oare asta nu e o jertfă? Sînt atît de singur, şi pe acest pămînt nu iubesc decît o singură fiinţă. Dar ce înseamnă, pentru tine, dragostea pămînteană? Crud şi imperturbabil, şezi pe tronul tău ceresc, înălţat de oameni, şi dispreţuieşti omenirea! Oare sîngele sfinţilor, arşi pe rug şi ucişi, nu te-a îmblînzit? Nu eşti sătul de sînge şi lacrimi, o, zeu al răzbunării, al mîniei şi al desperării? Sfinte Isuse, îndură-te de mine! Da, te vei îndura, căci ai fost om! Tu, care, în ciuda supremaţiei tale, l-ai implorat, în culmea desperării, pe tatăl tău ceresc să te salveze, aminteşte-ţi de clipa cînd te-ai crezut părăsit, şi nu mă lăsa! Îndură-te de robul tău!

Nu mai pot să scriu. Vreau să mă rog vorbind. Vreau să-mi strig rugăminţile. Vreau să urlu, ca toată lumea să mă audă şi să se mire de tăcerea ta. Doamne, cît eşti de crud şi de nedrept!

14 decembrie

Ce cuvinte neroade am rostit, în desperarea mea! Nebunie, în ce abisuri mi-ai aruncat sufletul?!

Asemenea acelui om, care rătăcea printre morminte, sfîşiindu-şi hainele, sînt posedat de demoni. De o săptămînă, sufăr chinurile iadului. Mi-am văzut de obligaţiile zilnice, dar nu mai ţin minte nimic. Oamenii s-au uitat curios la mine. Se mai uită şi acum. Poate că beţia mi-a luat minţile? Sînt chiar nebun sau mă aflu numai în pragul demenţei? Of, Doamne, ţi-am mărturisit totul, nu mă lăsa să-mi pierd minţile, fereşte-mă de umilinţa de a fi arătat cu degetul şi compătimit! Nu mă izgoni, cruţă-mă, să nu mă ajungă aici pedeapsa ta. Las-o să mă vadă vulgar şi brutal, să creadă că sînt ingratul şi ticălosul care vreau să par, dar nu mă umili.

CAPITOLUL 11

Ciudata comportare a diaconului

În jurul datei de 8 decembrie, doamna Frere observă la diacon o schimbare bruscă și inexplicabilă. Într-o după-amiază, îi făcu o vizită, iar după ce discută un timp, destul de neclar și incoerent despre mizeria din închisori și viața nefericită a unora dintre deținuți, aduse vorba despre Rufus Dawes.

„Nu vreau să mă gîndesc la el", spuse Sylvia, cutremurîndu-se. „Am cele mai ciudate și teribile vise legate de el. E un om rău. Cînd eram mică, a încercat să mă ucidă. Dacă n-ar fi fost soțul meu, ar fi făcut-o. De atunci, nu l-am mai văzut decît o singură dată — la Hobart, cînd l-au arestat".

„Vorbește, uneori, despre dumneavoastră", spuse North, privind-o fix. „O dată m-a rugat să-i dăruiesc un trandafir cules de dumneavoastră pentru mine, din grădină".

Sylvia păli. „Și i l-ați dat ?"

„Da, desigur. De ce nu ?"

„Firește, contează o floare, dar, oricum, unui deținut...".

„Vă supără gîndul ?"

„Oh, nu ! De ce ?", răspunse ea, rîzînd forțat. „Mă mir cum de i-a venit ideea...".

„Dacă v-aș ruga acum să-mi dați un trandafir, mi-ați da ?"

Sylvia îi evită privirea. „Dumneavoastră ? Desigur", spuse ea, ezitînd. „Doar sînteți o persoană onorabilă".

„Nu. Nu mă cunoașteți".

„Ce vreți să spuneți ?"

„Că ar fi fost mai bine pentru dumneavoastră dacă nu m-ați fi cunoscut niciodată".

„Domnule North !". Sylvia sări în sus, speriată de strălucirea sălbatică a ochilor lui. „Cît de ciudat vorbiți astăzi !"

„Oh, nu trebuie să vă temeți, doamnă, nu sînt beat !". Acest ultim cuvînt îl rosti apăsat. „Am să vă las. Cred că e, într-adevăr, mai bine să ne vedem cît mai rar".

Sylvia fu uimită de această izbucnire bizară, încît nu-și luă rămas bun. Îl văzu traversînd grădina și închizînd portița. Nu zări însă fața lui îndurerată și gestul trist prin care-și deplîngea înjosirea voită. Se gîndi la comportarea lui. Nu putea fi beat. Probabil că mai suferea de pe urmele febrei care-l țintuise la pat nu demult. Gîndind astfel, își dădu seama cu groază cît de importantă devenise, pentru ea, viața lui.

A doua zi, îl întîlni pe stradă. O salută și trecu repede pe lîngă ea. Gestul acesta o uimi, îndurerînd-o, totodată. Oare-l

jignise fără să vrea ? Îl rugă pe Maurice să-l invite la masă, dar acesta pretextă o boală. Se simţi lezată şi-i trimise înapoi cărţile şi notiţele sale. O curiozitate nedemnă de ea o sili să-l întrebe pe servitor ce anume spusese preotul cînd primise pachetul.

„De spus, n-a spus nimic. A rîs doar".

A rîs ! Deci îşi bătea joc de nerozia ei ! Purtarea lui era ordinară. Îşi propuse să uite cît de repede posibil că un asemenea om a existat în viaţa ei. Decizia asta o determină să fie neobişnuit de îngăduitoare cu soţul ei.

Trecu astfel o săptămînă, iar domnul North nu se mai arătă. Din nefericire, cu jertfa de sine provocă tocmai ce voise să evite cu orice preţ. Dacă relaţia lor s-ar fi continuat lin, uniform, probabil că ar fi împărtăşit soarta celor mai multe relaţii de acest fel — amintirile s-ar fi stins, iar Sylvia n-ar fi descoperit niciodată că nutrea pentru diacon mai mult decît stimă. Dar despărţirea bruscă de tovarăşul ei de suflet îi dezvălui tristeţea vieţii singuratice la care era condamnată. Soţul ei nu i se potrivea deloc — asta admisese mai demult. N-o bucura compania lui, văzîndu-se silită să caute aiurea înţelegerea rîvnită. Dragostea lui se stinsese. Ceea ce Sylvia considera iubire nu era altceva decît dorinţă. Din păcate, multe femei fac în viaţă descoperiri asemănătoare, dar celor mai multe li se oferă o preocupare care le abate gîndurile. Dacă Sylvia ar fi trăit în lumea nobilă, poate că discuţiile spirituale şi omagiile unor bărbaţi cultivaţi i-ar fi oferit consolare şi distracţie. Într-un oraş, ea s-ar fi numărat printre acele femei drăguţe care-i adună în jurul lor pe toţi bărbaţii deştepţi disponibili, în timp ce soţului îi revine misiunea utilă de a deschide sticlele de şampanie. Femeile celebre, care ies din cercul casnic, pentru a stîrni admiraţie în lumea mare, au, aproape întotdeauna, o viaţă de familie nefericită. Dar bietei Sylvia nu-i era hărăzită o astfel de soartă. Lăsată liberă, nu găsea o ieşire din necazurile ei. Abia cînd întîlni un om destul de matur pentru a-i inspira încredere şi destul de inteligent pentru a-i căuta compania, reuşi să uite de necazuri şi, pentru prima oară, simţi că poate vorbi cuiva apropiat sufleteşte. Dar acela dispăruse. Sylvia se îngrozi la gîndul vieţii plictisitoare care o aştepta. Înrt-un cuvînt : compania lui North îi devenise necesară : ar fi suferit nespus de mult s-o fi pierdut atît de ne ptat.

Cu asemenea gînduri se luptă aproape o săptămînă şi, pe zi ce trecea, tristeţea existenţei ei i se păru tot mai insupor-

tabilă. În cele din urmă, îl rugă pe soțul ei să-i dea voie să se întoarcă la Hobart. „Nu pot trăi pe insula asta blestemată", spuse ea. „Mă îmbolnăvesc. Dă-mi voie să plec pentru cîteva luni la tatăl meu". Maurice consimți. Soția lui arăta, într-adevăr, mizerabil, iar maiorul Vickers e un om în vîrstă — un om bogat — care-și iubea nespus de mult singura fiică. Putea fi, deci, avantajoasă această vizită la tatăl ei ; în afară de asta, cei doi soți se simpatizau atît de puțin, încît Maurice era mulțumit să scape de ea pentru un timp. „Poți călători cu *Lady Franklin*, draga mea", spuse el. „Trebuie să apară din zi în zi". Nu mică-i fu mirarea cînd, drept răspuns, ea îl sărută atît de drăgăstos, cum n-o mai făcuse de la moartea copilului lor.

Vestea plecării Sylviei se răspîndi repede, dar North nu se arătă. Dacă doamna Frere n-ar fi considerat gestul sub demnitatea ei, s-ar fi dus la el să-i reproșeze comportarea lui inexplicabilă. Dar simpatia pentru el era alterată de un sentiment de culpă, de aceea ezita să facă pasul la care o fată tînără, cu inocența ei, s-ar fi decis fără zăbavă. Cînd însă, într-o zi, îi făcu o vizită soției medicului, îl întîlni acolo pe diacon și îl șfichiui cu o observație ironică referitoare la absența lui. Atitudinea bietului om, lovit de cuvintele ei ca de un pumnal, fu destul de curioasă. Uită de bunele maniere și de stima datorată unei doamne, îi aruncă o privire desperată și, în același timp, mînioasă, și-i întoarse spatele. Sylvia se făcu roșie ca focul și încercă să scuze impolitețea lui, făcînd aluzie la boala recentă. Soția medicului părea șocată și schimbă subiectul. Scurt timp după asta, Sylvia o întîlni pe stradă, o salută prietenos, dar primi un răspuns atît de țepos, încît sîngele începu să-i clocotească în vine. „Aș vrea să știu ce i-am făcut doamnei Field", îi spuse ea lui Maurice. „Azi aproape s-a făcut că nu mă vede". „Ah, cotoroanța naibii !", răspunse Maurice. „Ce ne pasă de ea ?". Cîteva zile mai tîrziu, el nu mai fu la fel de indiferent. Merse la Field și discută mult cu el. Cînd doamna Frere află despre ce discutaseră, plînse amarnic de rușine, revoltă și mîndrie lezată. Conform relatărilor, North așteptase pînă ce Sylvia părăsise casa medicului, se întorsese apoi și, „bîlbîindu-se și ezitînd", după cum spunea doamna Field, declarase că n-o poate suferi pe doamna Frere și că n-o va mai vizita niciodată, căci dă dovadă de frivolitate, nepotrivită cu rangul și poziția socială. Cu această atitudine josnică, nefericitul preot își atinse, în sfîrșit, țelul : Sylvia nu-i mai dădu nici o atenție.

Relațiile dintre comandant și diacon se răciră vizibil, iar Frere se străduia, prin mici șicane, să-l determine pe North să demisioneze. Gardienii observară de îndată că diaconul căzuse în dizgrație, și se comportară în consecință. Respectul fu înlocuit cu obrăznicia, zelul — cu rezistența ursuză, supunerea — cu obrăznicia fățișă. Deținuții pe care-i favoriza North fură siliți să suporte brutalități de tot felul, iar dacă unul dintre ei era văzut stînd de vorbă cu clericul, se putea aștepta să fie chinuit cu sadism. North era lipsit de putere. Simțea cum sufletele pentru care se lupta el și pe care se străduia să le salveze recădeau în abis, cum oamenii cîștigați pe jumătate, începeau să-l evite. Văzu că simpatia sa mai mult le dăuna decît le ajuta deținuților. Nefericitul om, astfel torturat sufletește, devenea, cu fiecare zi, din ce în ce mai slab și mai palid. Renunțase la o dragoste care, deși condamnabilă, era, totuși, singura dragoste adevărată a vieții lui. Constată abia acum că victoria asupra lui însuși îi atrăsese ura tuturor oamenilor. Puterea comandantului era atît de mare, încît o tresărire a sprîncenelor lui decidea soarta cuiva. Cine era în relații proaste cu el era sortit pieirii ; cel pe care-l ura comandantul urma să fie urît și de cei ce doreau să trăiască în pace. Numai un singur om refuza să-și schimbe atitudinea — deținutul Rufus Dawes, care-și aștepta moartea. Copleșit de povara suferințelor, se prăbușise, amuțise pentru multe zile. North, lipsit de orice mîngîiere și simpatie, se luptă să redea pacea sufletului lui Dawes. I se păru că deținutul, pentru care vărsase lacrimi, îi fusese încredințat drept ostatic pentru propria lui salvare sufletească. „Trebuie să-l salvez sau să pier“, își spunea el. „Trebuie să-l salvez chiar de-ar fi să-l răscumpăr cu sîngele meu“.

Frere, care nu înțelegea din ce motive criminalul condamnat la moarte suporta torturile cu atîta calm, își imagina că Dawes simulează cucernicia ca să obțină rații de carne mai mari. Așadar, spori severitatea. Din ordinul său, Dawes fu scos la muncă tocmai în timpul cînd diaconul își făcea vizitele. Sub pretextul că Dawes e periculos, Frere porunci unui gardian să stea de față la toate discuțiile, „ca nu cumva diaconul să fie asasinat“. Ordonă ca toți funcționarii administrației civile să dea răspunsuri la întrebările deținuților pe post de gardieni. Cînd apărea North să se roage împreună cu Dawes, era oprit de cel puțin zece ori de ticăloși care-l deranjau cu întrebarea : „Cine-i acolo ?“, rîzîndu-i în nas. Polițiștii recru-

tați din rîndul deținuților erau autorizați să facă oricînd și oriunde percheziții, dacă apărea bănuiala că un deținut era în posesia unui avut străin. Firește, și servitorul lui North era deținut, iar sub pretextul că vor să-l apere pe diacon de hoți, dulapurile lui erau răscolite de două ori pe săptămînă, sub supravegherea lui Troke. North suportă aceste obrăznicii fără să protesteze. Frere era derutat, pînă cînd sosirea vasului *Lady Franklin* oferi explicația aparentei indiferențe a diaconului. Demisionase cu două luni în urmă, iar în locul lui fusese numit domnul Meekin. Deoarece Frere se văzu în imposibilitatea de a se răzbuna pe preot și supărat de înfrîngerea suferită, își revărsă ura asupra lui Rufus Dawes.

CAPITOLUL 12

Domnul North vorbește

Mijloacele și metodele prin care s-a răzbunat Frere au fost comentate amănunțit, deși în șoaptă. Se spune că North, la interdicția de a-l vizita pe deținut, răspunse cu amenințarea că, întors la Hobart, va da lucrurile în vileag, o amenințare care-l determină pe comandant să-și anuleze ordinul. Consecința a fost că Frere descoperi la Rufus Dawes simptome de „îndărătnicie“, apucîndu-se de îndată să-i frîngă „dîrzenia“, în maniera bine cunoscută. Nefericitul deținut fu lipsit de hrană și somn, trebuia să facă cele mai istovitoare munci și era ferecat cu lanțuri grele. Troke îi sugeră, cu diabolică răutate, că-i poate ameliora situația, dacă refuză să-l vadă pe diacon, dar încercările lui rămaseră fără ecou. Convins că moartea lui e sigură, Dawes se cramponă de prezența lui North, în care vedea pe salvatorul sufletului său torturat. Frere era ca ieșit din minți din cauza încăpățînării lui Dawes, și-l supunea la torturile cunoscute sub denumirea de „vulturul cu aripile întinse“ și „extinderea“.

Vestea despre îndărătnicia acestui deținut înrăit ajunse și la urechile Sylviei. Își aduse aminte de acea discuție ciudată cu diaconul în care fusese vorba și de Dawes. Auzise, întîmplător, despre torturile îngrozitoare la care fusese condamnat din ordinul soțului ei și se gîndea mereu — nu-i ieșea din minte ultima convorbire cu diaconul — la floarea îndrăgită de deținut. Treptat, se reactivară amintirile neclare care-i umbriseră copilăria. Ce o lega, oare, de acest om? Cum se făcea că o cuprindea, uneori, o compasiune atît de ciudată față

de el, iar el, cel care voise s-o ucidă, cerşea o floare atinsă de mîna ei? Încerca să afle de la soţul ei amănunte cu privire la nelegiurile deţinutului, dar Maurice Frere, glosolan şi iritat, ca şi în alte rînduri cînd fusese vorba despre Dawes, refuză orice discuţie. Comportarea lui spori curiozitatea. Se gîndi cît de crud fusese întotdeauna Maurice cu acest om, îşi aduse aminte cum deţinutul hăituit, căutase, încrezător, refugiu la ea, la Hobart, îi veni în minte gestul lui cu bucăţica de stofă pe care, apoi, Maurice o azvîrlise, dispreţuitor, în pîrîu. Şi lucrul cel mai ciudat era că numele spăimos al lui Dawes trezea în sufletul ei sentimente frumoase, de consolare şi speranţă. Ce mister ascundea în penumbra ce-i întuneca amintirile din copilărie? Cu North, căruia, cu cîteva săptămîni în urmă, i-ar fi încredinţat îndoielile şi temerile, nu se mai putea sfătui. Se decise, aşadar, să facă un pas de care-i era groază. Voia să viziteze închisoarea şi să se convingă cu ochii ei în ce măsură erau justificate zvonurile despre cruzimea soţului ei.

Într-o după-amiază posomorîtă — comandantul era pe teren, în inspecţie — Troke, care se plimba prin apropierea închisorii celei noi, o zări, spre marea lui mirare, pe soţia comandantului.

„Ce doriţi, doamnă?“, întrebă el, refuzînd să-şi creadă ochilor.

„Aş vrea să-l văd pe Dawes“.

Troke rămase cu gura căscată. „Pe Dawes?“

„Da. Unde este?“

Troke căută o scuză, dar vocea autoritară şi privirea fermă îl zăpăciră.

„E aici“.

„Duceţi-mă la el“.

„Este... este sub pedeapsă, doamnă“.

„Ce vreţi să ziceţi? E biciuit?“

„Nu, asta nu. Dar este periculos, doamnă. Comandantul a...“.

„Vreţi să deschideţi uşa sau nu, domnule Troke?“

Troke se uită la ea, dezorientat. Se vedea că nu prea vroia să deschidă uşa. „Camandantul a ordonat...“.

„Să mă plîng comandantului?“, strigă Sylvia, căci deducea, din ezitarea lui Troke, că gardienii îl torturează pe deţinut pentru propria lor plăcere. „Deschideţi imediat uşa! Imediat!“

Troke murmură cevâ de soiul : „Nu-i treaba mea“, adăugînd că speră ca doamna Frere să nu povestească soțului totul, exact așa cum a fost, apoi deschise o ușă în dreapta coridorului. În celulă era beznă, așa că Sylvia distinse, la început, doar contururile unui pat pe care zăcea ceva ce semăna cu un trup omenesc. Primul ei gînd fu că omul murise, dar nu — gemea. Treptat, ochii ei se obișnuiră cu întunericul și-și dădu seama în ce consta „pedeapsa“. În mijlocul încăperii, se afla o ramă de fier de șase picioare lungime și două picioare lățime, ai cărei drugi transversali, rotunzi, din fier, erau fixați la o distanță, între ei, de doisprezece țoli. Deținutul era legat de-a lungul cadrului, în așa fel, încît gîtul și capul îi atîrnau dincolo de margine. Cînd capul îi cădea, sîngele i se urca în creștet, amenințînd să-l sufoce ; dacă încerca să-l țină ridicat, tensiunea musculară nefirească îl făcea să îndure chinurile iadului. Fața îi era sîngerie, iar la gură făcuse spume.

Sylvia scoase un strigăt. „Asta nu-i pedeapsă, e o crimă ! Cine a ordonat așa ceva ?“

„Comandantul“, răspunse Troke, morocănos.

„Nu cred. Dezlegați-l !“

„N-am voie, doamnă“, spuse Troke.

„Dezlegați-l, vă spun. Haide, Hailey !“. Între timp, veniseră și cîțiva gardieni. „Nu mă auziți ? Nu știți cine sînt ? Dezlegați-l, vă ordon !“ Copleșită de milă, îngenunche lîngă banca de tortură, iar mîinile ei firave traseră de frînghii. „Ticăloșilor, l-ați sfîrtecat ! Moare ! Ajutor ! L-ați omorît !“

Deținutul leșină cînd o văzu aplecată deasupra lui și auzind lîngă urechea sa vocea pe care, timp de șapte ani, n-o auzise decît în vîs. Explozia de desperarea a Sylviei îi determină pe Troke și pe Hailey să tragă cadrul în coridorul luminat, unde tăiară repede frînghiile. Dawes se prăbuși ca un trunchi de copac, iar capul lui atinse rochia doamnei Frere. Troke îl dădu la o parte cu piciorul și strigă după apă.

Tremurînd și palidă de mînie, Sylvia se adresă oamenilor : „Cît timp a stat așa ?“

„O oră“, răspunse Troke.

„Minciuni !“, strigă o voce severă, dinspre ușă. „Nouă ore !“

„Ticăloșilor !“, exclamă, revoltată, Sylvia. „O să plătiți pentru asta. Vai, amețesc“. Se sprijini de zid. „Eu... eu“. North o observă, pe chip i se citi suferința, dar nu se clinti. „Leșin. Eu...“. Scoase un geamăt. „Domnule North ! Nu vedeți ? Oh ! Duceți-mă acasă... acasă !“. Dacă North n-ar fi prins-o în brațe, s-ar fi prăbușit peste deținutul torturat.

Rufus Dawes se trezi din leşin. În lumina razelor de soare ce se strecurau în coridor, o văzu pe femeia ce venise să-i salveze trupul, sprijinită de preotul ce venise să-i tămăduiască sufletul. Se ridică, clătinîndu-se şi, îngenunchind în faţa celor doi, întinse braţele cu un strigăt înăbuşit. Priveliştea aceasta îi reaminti soţiei comandantului o imagine din trecutul învăluit în mister : o fiinţă asemănătoare, care întindea braţele spre un copil speriat. Tresări, îşi dădu la o parte părul de pe frunte şi-l privi temătoare pe cel îngenuncheat, sperînd parcă să găsească la el explicaţia amintirii întunecoase care o chinuia. Poate că i-ar fi vorbit, dar North, care credea că agitaţia avea să-i declanşeze Sylviei o criză de nervi, o trase repede spre ieşire. Deţinutul lăsă braţele în jos şi avu presimţirea unei nenorociri cînd văzu cum preotul, palid de emoţie, o conduce pe tînăra femeie, din lumina soarelui în umbra porţii boltite. O clipă, întunericul îi înghiţi pe amîndoi, iar lui Dawes i se păru că bizarul om al bisericii se transformase subit într-un demon, gata să distrugă frumuseţea şi inocenţa. Dar îi zări ieşind pe poartă, iar soarele lumină din nou chipurile lor.

„Sînteţi bolnavă", spuse North. „Mă tem că veţi leşina. De ce sînteţi atît de rătăcită ?"

Sylvia părea să asculte ceva ce venea din adîncul sufletului ei. „Ce mă leagă de acest om ?", şopti ea, ca pentru sine. „Din toate părţile mă asaltează amintirile, dar se sting înainte de a mi se limpezi în minte. Oh, închisoarea asta !"

„Liniştiţi-vă, sîntem sub cerul liber, iar soarele străluceşte atît de frumos...".

Ea duse mîna la frunte şi oftă adînc, ca trezită dintr-un somn greu. O trecură fiori şi-şi retrase braţul dintr-al lui North. Acesta se coloră la faţă. „Iertaţi-mă, dar nu vă pot lăsa să mergeţi singură. O să cădeţi. Vă conduc pînă la poarta grădinii".

Îl privi, iar reproşul trist pe care-l citi în ochii ei era cît pe-aci să-i smulgă o mărturisire. Lăsă însă capul în jos şi tăcu.

Ajunseră acasă. El o aşeză cu grijă pe un scaun.

„Mi-am făcut datoria, doamnă", spuse el, „vă părăsesc acum".

Ea izbucni în plîns. „De ce mă trataţi în felul acesta, domnule North ? Ce v-am făcut de mă urîţi ?"

„Eu... vă urăsc ?", răspunse North cu buzele tremurînd. „Oh, nu... nu vă urăsc. Sînt doar un necioplit, mă exprim adesea într-o manieră necorespunzătoare. Trebuie să uitaţi asta... şi pe mine, la fel".

Pe cărăruie se auzi gonind un cal. Imediat după asta, Maurice Frere năvăli în cameră. Întorcîndu-se din inspecţie, îl întîlnise pe Troke şi aflase de eliberarea deţinutului. Era revoltat de purtarea nevestei sale. Călărise, deci, în trap spre casă, decis să-şi afirme autoritatea. În furia lui oarbă, o văzu doar pe Sylvia. „Ce-am auzit? De cînd dracu' te amesteci în treburile mele? Eliberezi deţinuţii? Tu...".

„Căpitane Frere!", spuse North, înaintînd cu un pas spre a-l face să vadă că e un străin de faţă.

Frere se întoarse, mirat că diaconul îndrăznise să-i intre în casă. Şi aceasta era o jignire adusă demnităţii sale, o lezare a autorităţi sale neîngrădite. Cuprins de mînie, reacţionă surprinzător.

„Dumneavoastră, aici?", răcni el. „Ce căutaţi... împreună cu soţia mea? Deci asta era cearta...!". Ochii lui scăpărau. Se apropie de North. „Mincinos afurisit! Dacă n-ai fi în sutana asta neagră, te-aş...".

„Maurice!", strigă Sylvia, roşie de ruşine şi teamă, încercînd să-l oprească. Îi trînti o înjurătură atît de grosolană, încît North, palid de mînie, fu pe cale să se năpustească asupra bădăranului.

O clipă, cei doi bărbaţi stătură faţă în faţă, apoi Frere o dădu violent la o parte pe Sylvia, ieşind din încăpere. Blestema şi-i înjura pe toţi — pe deţinuţi, pe temniceri, pe soţia lui şi pe preot. Sylvia căzu, lovindu-se de perete, iar cînd diaconul se grăbi s-o ajute, auzi răsunînd copitele calului ce pleca în galop.

„Oh!", gemu Sylvia şi-şi ascunse faţa în mîini. „Vreau să plec de-aici, să plec!".

North o cuprinse, străduindu-se să găsească vorbe calde, ocrotitoare. Ameţită încă, se agăţă de el, plîngînd în hohote. Dintr-o dată, mărturisirea lui izbucni ca un şuvoi. „De ce răbdaţi atît?", strigă el. „Cerul n-a voit să deveniţi soţia unui bădăran, tocmai dumneavoastră, a cărei viaţă ar fi trebuit să fie plină de lumină şi bucurie. Părăsiţi-l! V-a înjosit. Am suferit împreună. Să părăsim amîndoi acest loc îngrozitor — această punte între pămînt şi iad! Eu vă voi reda fericirea".

„Voi pleca", spuse ea, cu o voce slabă. „Oricum, mă hotărîsem să plec".

North tremură. „Soarta a vrut să se-ntîmple astfel. Plecăm împreună!"

Se uitară unul la altul. Ea citi pasiunea din ochii lui, înțelese semnificația „urii" sale și, palidă, își retrase mîna dintr-a lui.

„Plecați !", șopti ea. „Dacă mă iubiți, părăsiți-mă, părăsiți-mă ! N-aveți voie să mă revedeți sau să-mi vorbiți...".

Tăcerea ei adăugă cuvintele pe care nu îndrăznea să le rostească : *pînă mai tîrziu.*

CAPITOLUL 13

Plecarea

Mînia lui Maurice Frere se consumă cu această ultimă izbucnire. Nu se întoarse la închisoare, cum își propusese, ci o apucă pe drumul spre cascade. Regreta bănuielile sale pripite. În fond, ce era atît de neobișnuit în prezența diaconului ? Sylviei îi plăcuse întotdeauna să se întrețină cu omul acesta. Venise, desigur, să-și ceară scuze, iar ea îl iertase. Iar el, Frere, se purtase ca un idiot — făcuse din țînțar, armăsar. Era firesc, apoi, că dăduse ordin ca Dawes să fie dezlegat — femeile sînt sensibile. Cîteva vorbe, rostite calm — precum că era imperios necesar să se ia măsuri severe, oricît de crud li s-ar părea tratamentul unor oameni care nu știau de ce e în stare acest individ înrăit — ar fi fost mai indicate decît amenințările și jignirile sale. În plus, North urma să plece cu *Lady Franklin* și era posibil ca el să se țină de cuvînt, făcînd o reclamație oficială, dacă nu era tratat cu deferență. Nu era indicat ca Dawes să mai fie torturat, căci Troke și prietenii săi și-ar fi dat seama că soția comandantului a acționat arbitrar, și asta nu era bine. Cu alte cuvinte : trebuia să dreagă lucrurile. Soția lui urma să plece tot cu *Lady Franklin.* În cîteva zile, deci, va putea să-și continue „igiena pedepsei". Frere merse la închisoare și-i comunică bietului Troke că e uimit de cruzimea lui barbară.

„Doamna Frere, care a venit să mă ia de aici, mi-a povestit că Dawes a stat de la ora șapte dimineața pe cadrul de extindere".

„Dumneavoastră ați spus să-l legăm dimineață, Excelența-voastră", spuse Troke.

„Da, prostule, dar n-am spus să-l lăsați acolo nouă ore. Mă mir că nu l-ați omorît de-a binelea !". Troke se scărpina în cap. „Scoateți-i lanțurile și duceți-l într-o celulă izolată, din vechea închisoare. Chiar dac-ar fi un asasin, n-aveți

dreptul să aplicaţi legea din proprie iniţiativă, aţi înţeles? Să fiţi mai prudenţi pe viitor, Troke".

La întoarcere, îl întîlni pe diacon, care cînd îl văzu, o apucă repede pe o străduţă laterală.

„Hei!", răcni Frere. „Hei, domnule North!"

North se opri, iar comandantul se apropie de el. „Ascultaţi, sir, adineauri am fost cam nepoliticos, al dracului de nepoliticos. Vă cer scuze". North făcu, în tăcere, o plecăciune şi se pregăti să meargă mai departe. „Trebuie să mă iertaţi, am fost impulsiv", continuă Frere. „Sînt iute la mînie şi nu-mi place ca nevastă-mea să-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala. Ştiţi, doar, că femeile văd cu alţi ochi asemenea lucruri, n-au habar cum sînt în realitate aceşti indivizi". North se înclină încă o dată. „La dracu, sînteţi tulburat rău de tot. Arătaţi groaznic. Se vede că am rostit cuvinte detestabile la adresa dumneavoastră, nu-i aşa? Haide, să le uităm, şi vă rog să veniţi la noi la masă, sir". Frere dădu din umeri, cu un gest care simula indulgenţa binevoitoare, şi-i întinse preotului mîna. „Daţi-mi mîna, domnule North. Veţi fi obligat să vă ocupaţi puţin de soţia mea, în timpul călătoriei, deci e mai bine să aplanăm diferendele noastre. Haide, da-ţi-mi mîna!"

„Lăsaţi-mă să trec, sir!", strigă North, furios. Fără să ia în seamă mîna întinsă, plecă grăbit.

„Frumoasă purtare pentru un preot, n-am ce zice", mormăi Frere, în sinea lui. „Fie, dacă nu vrea, nu vrea. N-am să-l mai rog încă o dată, asta-i sigur".

Strădaniile lui de a o împăca pe Sylvia fură deopotrivă zadarnice. Îl primi cu o răceală de gheaţă. Mîndria ei fusese prea tare lezată, pentru a mai vărsa lacrimi.

„Sînt hotărîtă", spuse ea. „Plec la tatăl meu. Dacă doreşti să-ţi explici purtarea, n-ai decît s-o faci în faţa lui".

„Nu fi atît de dură, Sylvia", o rugă el. „Am fost un ticălos, ştiu. Iartă-mă".

„Nu te umili, n-are rost", răspunse ea. „Nu mai sînt în stare să suport. În aceşti şapte ani, te-am iertat de prea multe ori".

Încercă s-o îmbrăţişeze, dar ea îl respinse. Frere trase o înjurătură şi căzu într-o muţenie îndărătnică. După un timp, veni Blunt cu documentele de navigaţie. Cei doi bărbaţi băură un rom, în timp ce, în camera ei, Splvia îşi mai împacheta cîteva mărunţişuri. În vremea asta, North stătea în camera lui şi se uita nerăbdător spre fereastra luminată a Sylviei.

La rîndul lui, Rufus Dawes — cel care provocase, fără voie, această situaţie, se afla în noua celulă, gîndindu-se la întorsătura favorabilă pe care o luase destinul său. Nu se îndoia de faptul că Sylvia intervenise şi dobîndise pentru el unele favoruri. „Binecuvîntată să fie", şopti el. „Am nedreptăţit-o în toţi aceşti ani. Nu ştia cît sufăr". Îl aştepta cu nerăbdare pe North, care urma să confirme justeţea presupunerilor sale. „Vreau să-l rog să-i mulţumească în numele meu", se gîndi el. Dar trecură două zile, fără ca North să-şi fi făcut apariţia. Nu venea nimeni, în afara gardienilor. Cînd, prin geamul celulei, privea marea, vedea vaporul ancorat, ce părea să-i arate sfidător cît de aproape şi, totodată, cît de departe e libertatea. În sfîrşit, în cea de a treia zi, apăru North. Vorbea răstit şi nefiresc. Privirea sa o evita pe a lui Dawes.

„Aş vrea să vă rog să-i mulţumiţi în numele meu, domnule North", spuse Dawes.

„Cui să-i mulţumesc ?"

„Doamnei Frere".

Nefericitul preot tresări cînd îi auzi numele. „Nu cred că-i datoraţi mulţumiri. Lanţurile v-au fost îndepărtate din ordinul comandantului".

„Ea l-a determinat s-o facă. O simt. Ah, am nedreptăţit-o crezînd că m-a uitat. Spuneţi-i că o rog să mă ierte".

„Să vă ierte ?", repetă North, gîndindu-se la scena din închisoare. „Oare ce-aţi făcut ca să-i cereţi iertare ?"

„M-am îndoit de sentimentele ei", răspunse Rufus Dawes. „Am crezut-o ingrată şi necredincioasă. Am bănuit că ea e cea care m-a împins din nou în sclavia de care fugisem. Eram sigur că m-a trădat, m-a trădat ticălosului pe care l-am salvat doar de dragul ei".

„Despre ce vorbiţi ?", întrebă North. „Nu mi-aţi spus pînă acum nimic din toate astea".

„Nu, am jurat să ascund taina în sufletul meu. Era prea amară, n-o puteam încredinţa nimănui".

„I-aţi salvat viaţa ?"

„Da, şi ei — la fel. Eu am construit barca, redîndu-le libertatea. Eu am ţinut-o în braţe, i-am dat din raţia mea de mîncare".

„Dar ea nu ştie nimic", murmură North.

„Poate că a uitat, pe-atunci era un copil. Dar nu-i aşa că o să-i amintiţi, o să-i povestiţi totul înaintea morţii mele, rugînd-o să mă ierte ?"

North nu-i putu explica lui Dawes ce anume îl împiedica să-i împlinească dorința, dar îi făcu promisiunea dorită.

„Pleacă cu goeleta“, îi spuse el, fără a aminti că pleacă împreună“. Îi voi face o vizită și-i voi spune tot“.

„Cerul să vă binecuvînteze“, spuse bietul Dawes. „Iar acum, rugați-vă cu mine“.

Nefericitul preot rosti o rugăciune potrivită pentru astfel de ocazii.

A doua zi, îi comunică lui Dawes că doamna Frere l-a iertat. Era o minciună, nici n-o văzuse, dar ce mai conta o minciună în plus ? Totuși, îl chinuiau remușcările. Devenise robul pasiunii lui, renunțase de bună voie la adevăr și cinste, de dragul dragostei, dar de îndată ce rămînea singur, se disprețuia amarnic. Ca să-și adoarmă conștiința, se apucă de băut. În anumite pase nervoase, forțele noastre fizice nu sînt diminuate de alcool. Mulți oameni tocmai în această stare de spirit atestă un spirit sclipitor și o agerime a minții care-i încîntă pe prietenii lor și-i sperie pe medici. North ajunsese la această stare de ebrietate cerebrală. Altfel spus, era în pragul nebuniei.

Zilele trecură repede, iar pregătirile lui Blunt pentru călătoria marină luară sfîrșit. Cele două cabine de pe puntea goeletei erau destinate : una doamnei Frere, cealaltă — domnului North. Maurice nu mai făcuse nici o încercare de a ajunge la o înțelegere cu diaconul, iar acesta nu-i vorbise. Ținînd seama de ultimele cuvinte ale Sylviei, North nu voia s-o reîntîlnească, Blunt spuse că va porni seara, așadar după-amiază cei doi pasageri urcară la bord.

De la geamul său, Rufus Dawes observă goeleta care ancora în apropiere. Văzu barca lui Frere care o transporta pe Sylvia și o a doua barcă, ducîndu-l pe diacon. Era limpede că North dorește să-și ia rămas bun de la prietenii săi. Stătu toată după-amiaza la fereastra celulei, așteptînd întoarcerea bărcii și sperînd că diaconul îi va aduce o veste de la femeia pe care n-avea s-o mai revadă niciodată. Orele treceau greu. Nici o briză, cît de ușoară, nu unduia suprafața apei. Aerul era apăsător și fierbinte, iar orizontul era acoperit de nori negri. Totul indica persistența acalmiei, dacă n-avea să vină o furtună, să purifice aerul. Blunt susținea cu încăpățînarea ursului de mare că va veni sigur o briză și că n-are motive să-și schimbe planurile. După-amiaza fierbinte trecu, soarele se cufundă în mare, sîngeriu și acoperit de ceață. Abia cînd umbrele serii deveniră mai lungi, deținutul văzu cum o barcă se desprinde de peretele goeletei, străbate apa uleioasă și se

îndreaptă spre dig. Se întorcea diaconul! Cu siguranţă, peste puţină vreme va fi lîngă el şi-i va transmite mesajul mîngîietor după care tînjea atît. Rufus Dawes se aruncă pe pat, cufundîndu-se în amintiri. Trecutul i se perindă prin faţa ochilor — construirea bărcii, vestea despre moştenire, dragostea şi renunţarea.

North se întoarse, e drept, dar nu ca să-i aducă un mesaj consolator, ci cu intenţia de a-l vizita. Nefericitul om, sfîşiat de remuşcări şi patimi, luase o decizie: voia să-şi răscumpere vina, mărturisindu-i lui Dawes că-l minţise, că el însuşi o iubeşte pe soţia comandantului şi că e pe cale de a părăsi pentru totdeauna insula, împreună cu ea.

Gîndul că, prin această mărturisire, se va face odios omului care-l îndrăgea făcea bine fanteziei sale bolnave. I se păru potrivit să-şi dezvăluie abia în ultima clipă mîrşăvia; voia să-şi arate brusc josnicia, apoi să dispară. În acest scop, luase măsuri să se întoarcă la ţărm scurt timp înainte de plecare. Lăsase special în camera lui o geantă de voiaj — nimic nu e mai probabil decît să uiţi ceva cînd te grăbeşti să pleci. Prin întrebări iscusite, aflase că Blunt nu conta pe vînt înainte de lăsarea întunericului, dar voia ca „totul să fie gata", deci, cînd soarele începu să apună, constată că trebuie să se întoarcă numaidecît. Blunt răspunse înjurînd, că, dacă nu poate altfel, n-are decît să se-ntoarcă.

„În două ore se înteţeşte vîntul", spuse el. „Aveţi timp destul, dar dacă la prima rafală nu v-aţi întors, plec fără dumneavoastră, fiţi sigur de asta".

North îi promise că va fi punctual. „Dacă nu voi veni la timp, puteţi pleca fără mine", spuse dînsul, nepăsător.

„În locul dumneavoastră, aşa aş face, Blunt", spuse comandantul, care aştepta să-şi ia rămas bun de la soţia lui. „Daţi-i drumul", strigă el echipajului bărcii, „şi aşteptaţi la dig. Dacă domnul North pierde vaporul din cauza lenei voastre, o s-o păţiţi". Barca porni, iar North rîse în hohote la gîndul că ar putea întîrzia. Frere observă cu uimire că diaconul se învelise într-o pelerină de ploaie găsită pe scîndurile punţii. „Pare să-i fie frig, în ciuda căldurii?", îi spuse el lui Blunt. Într-adevăr, North tremura de frig, deşi mîinile şi obrajii îi ardeau. Ajuns pe uscat, se îndreptă cu paşi siguri către închisoarea veche. Dar, spre mirarea lui, Gimblett nu-i dădu voie să intre.

„Dar vin din ordinul comandantului", spuse North.

„Aveţi autorizaţie de liberă trecere, sir?"

„O autorizaţie de liberă trecere? Nu".

„Atunci nu vă pot da drumul“, îi spuse Gimblett.

„Trebuie să vorbesc cu deținutul Dawes. Am un mesaj pentru el. De asta m-am întors“.

„Regret, sir, eu. . .“

„Ascultă, omule, corabia pleacă peste două ore, am s-o scap“, strigă North, revoltat că planul îi e zădărnicit. „Lasă-mă să trec !“

„Aș face-o cu plăcere, sir“, îl asigură Gimblett. „Dar ordinul e ordin, n-am nici o putere, sir“.

North era desperat. Deodată, îi veni o idee. Scoase sticluța cu rom și o înmînă temnicerului. „Nu vorbi prostii, Gimbeltt. Chiar crezi că n-am ordin ? Haide, bea și lasă-mă să trec“.

Pe fața lui Gimblett apăru un rînjet. „Firește, sir, dacă spuneți dumneavoastră, așa o fi“, zise el și, în timp ce cu o mînă apucă sticla, cu cealaltă deschise celula lui Dawes.

North intră. Cînd ușa se închise în urma lui, deținutul, care dormea pe patul de scînduri, sări în sus și vru să-l apuce de beregată.

Rufus Dawes visase. Singur în întuneric, conjurase trecutul și-l populase cu amintiri. Se credea din nou pe plaja pustie, împreună cu copilul iubit. Retrăi viața de atunci. Se văzu construind barca, urcînd în ea, navigînd. . . Capul blond al fetiței era așezat pe pieptul lui. Frere ședea lîngă el și-l privea cu ură. De jur împrejur — marea, de unde nu le venea nici un ajutor. Dar, deodată — bricul american ! Sus, zărește fețele bărboase ale marinarilor, îl vede pe Frere urcînd la bord cu fetița, aude strigătele de bucurie și dă mîna cu cei care-i întîmpină pe naufragiați. Puntea e plină de oameni. Toți cunoscuții lui. Vede chipul sever al lui sir Richard Devine. Lîngă el, e mama lui, care plînge. Frere înaintează, iar în urma lui se înghesuie John Rex, prin mulțimea deținuților și a supraveghetorilor. Vrea să se năpustească asupra lui sir Richard, dar lordul Bellasis, cel asasinat, se ridică și-l azvîrle înapoi. Dar ce e, oare, zgomotul ăsta ? Se construiește un sicriu ? Nu pentru Sylvia, nu ! Aerul devine înăbușitor, se văd flăcări, se simte fumul. *Hydaspes* arde ! Sylvia se agață de soțul ei. Ticălosule, vrei s-o distrugi ! Privește în sus : stelele strălucesc pe cer ! Deasupra fumului e aer curat. Un pas, încă unul ! Privește-mă drept în ochi ! Ah, dar ea îmi întoarce spatele ! Cum ? Un preot. . . un preot caută s-o tragă în prăpastie. Îl apucă de beregată. „Ticălosule, am salvat-o ca s-o ucizi ?“, strigă Dawes, tre-

zindu-se. În fața lui, stătea diaconul, idolul său: „Domnule North !"

Paralizat de atacul neașteptat, ca și de acuzația profetică, North lăsă să-i cadă pelerina și stătu, tremurînd, în fața omului căruia venise să-i trezească ura. „Am visat", spuse Rufus Dawes. „Un vis îngrozitor! Dar acum totul e bine. Mesajul... îmi aduceți precis un mesaj? Oh, vi s-a-ntîmplat ceva? Sînteți atît de palid, genunchii vă tremură... V-am supărat cu ceva...?"

North își adună puterile. „N-am nimic. Trebuie să fiu scurt, clipele sînt numărate. M-ați considerat un om bun — un slujitor al Domnului, onest, curat, demn. Am venit să vă spun adevărul: nu sînt cel care m-ați crezut".

Rufus Dawes se uită lung la el, fără să-l înțeleagă.

„V-am spus că femeia pe care o iubiți v-a iertat. A fost o minciună".

„Cum?"

„Nu i-am vorbit despre confesiunea dumneavoastră. Nici nu v-am pomenit numele".

„Iar ea a plecat fără să afle... Oh, domnule North, ce-ați făcut?"

„Mi-am distrus sufletul!", strigă North, torturat de glasul desperat, plin de reproș al lui Dawes. „Am realizat ce am vrut: mă veți urî. Asta a fost dorința mea — o merit. Lăsați-mă să plec! Altfel, va fi prea tîrziu!"

„Prea tîrziu? De ce?". Dawes privi pelerina, auzi vocile bărbaților din barcă, își aminti de trandafir, de scena din închisoare, și, deodată, înțelese. „Doamne, vreți să plecați împreună!"

„Lăsați-mă să plec!", repetă North, cu voce răgușită.

Rufus Dawes îi tăie calea. „Nu, nu vă las să plecați. Ceea ce vreți să faceți e o crimă. Distrugeți această ființă, care vă iubește!". North, care, spre consternarea lui, devenise din atacant — atacat, se lipi, speriat, de perete. „Nu, n-o să plecați! O iubiți, dar și eu o iubesc. Iar dragostea mea e mai puternică decît o dumneavoastră. O voi salva!

„Pentru numele lui dumnezeu!...", exclamă nefericitul preot, astupîndu-și urechile.

„Da, mă rog Domnului să-mi dea puterea să vă salvez! Oh, domnule North, dascălul, prietenul, fratele meu, fie-vă milă de această femeie!"

În ochii lui North se citea desperarea. „Dar o iubesc! O iubesc, n-auziți? Ce știți, oare, despre dragoste?"

„Dragoste ?“, strigă Rufus Dawes. Oh, nu ştiţi ce e dragostea ! E renunţare la tine însuţi în favoarea celuilalt. Dragostea e un sentiment măreţ. Al dumneavoastră e egoist, şi va sfîrşi în ruşine ! Ascultaţi-mă, vă voi istorisi povestea unei iubiri asemenea celei pe care o nutriţi dumneavoastră !“

Incapabil de a se sustrage forţei copleşitoare a celuilalt, North, se dădu înapoi, tremurînd.

„Vă voi povesti secretul vieţii mele, cauza pentru care mă aflu aici“.

CAPITOLUL 14

Demascarea

Casa din Clarges Street căpătase o stăpînă : sosise doamna Richard Devine, fapt înregistrat cu mirare şi aversiune de Smithers şi ceilalţi servitori. Dacă lady Devine avea să-şi recunoască oficial nora, celelalte puncte ale planului ticluit cu dichis nu mai prezentau dificultăţi. John Rex era conştient de rolul pe care-l dobîndise în societate graţie numelui său furat. În ceea ce-i priveşte pe servitori şi chelneri, pe oamenii care ascultau bîrfele slugilor şi ale chelnerilor, frecventatorii hipodroamelor şi cheflii — în măsura în care aceştia erau preocupaţi de problemele familiale ale domnului Richard — acest cerc de persoane avea să comenteze evenimentul în felul următor : „Aud că Devine s-a căsătorit de curînd“, sau ceva asemănător. Iar „lumea mare“, ale cărei comentarii ar fi putut dăuna numelui său, nu se mai mira de multă vreme de faptele domnului Richard Devine. Pînă şi vestea că „leul hipodromului“ a luat-o de nevastă pe spălătoreasa lui n-ar fi fost receptată, în saloanele bogate, decît cu observaţia că nici nu te puteai aştepta la altceva din partea lui.

Pentru a spune adevărul, domnul Richard nutrea, în sinea lui, speranţa că lady Devine — scîrbită de brutalitatea lui — nu va mai voi să aibă de a face cu el, ceea ce l-ar fi scutit de sarcina penibilă de a-i prezenta soţia. Lady Devine decisese însă altfel. Vestea că domnul Richard plănuia să vîndă Northend House o încurajă la mărturisirea sinceră a aversiunii ei, devenită tot mai puternică, şi-i mări îndoielile în privinţa identităţii omului care-şi zicea fiul ei.

„Se poartă brutal“, îi spunea fratelui. „Nu pot să înţeleg asta“.

„E mai mult decît brutal, e nefiresc", răspunse Francis Wade, aruncîndu-i, pe furiș, o privire. „Și, în plus, mai e și căsătorit".

„Căsătorit ?", repetă lady Devine, derutată.

„Da, așa scrie aici", continuă domnul Francis, scoțînd din buzunar o epistolă scrisă de Rex și dictată de Sarah. „Mă înștiințează că soția lui, cu care s-a însurat anul trecut, în străinătate, a venit în Anglia și vrea să fie primită de noi"

„N-am s-o primesc", strigă lady Devine, plimbîndu-se enervată prin cameră.

„Asta ar echivala cu o declarație de război fățișă", spuse bietul Francis. „Nu cred că e bine".

Cu gestul omului care s-a hotărît, în sfîrșit, lady Devine se opri.

„Richard nu va vinde această casă", declară ea.

„Draga mea Ellinor", răspunse fratele ei, ușor surprins de fermitatea neobișnuită cu care vorbea ea, „mă tem că nu vei putea evita acest lucru".

„Dacă el este într-adevăr cine susține că este, voi putea", răspunse ea, cu vizibilă ezitare.

Francis Wade respiră greu. „Dacă e... Adevărat... și eu m-am întrebat uneori... Oh, Ellinor, oare n-am căzut în mîinile unui escroc ?"

Lady Devine se refugie în brațele fratelui ei, așa cum, cu nouăsprezece ani în urmă, în aceeași grădină, căutase ocrotire în brațele fiului ei. „Nu știu, nici nu îndrăznesc să mă gîndesc la așa ceva. Dar există un secret — un secret rușinos, necunoscut doar de mine și de Richard. Dacă omul care mă amenință nu cunoaște acest secret, el nu e fiul meu. În caz că-l cunoaște, atunci..."

„Vorbește ! Atunci ?..."

„Atunci știe că n-are dreptul asupra averii celui care a fost soțul meu".

„Ellinor, mă sperii. Ce înseamnă asta ?"

„Îți voi povesti totul dacă va fi nevoie", răspunse nefericita femeie. „Dar nu acum, nu, nu acum. N-aș fi vrut să mai vorbesc niciodată despre asta, nici chiar cu el. Înțelege, mi-e greu să rup o tăcere de aproape două decenii. Scrie-i că vreau să-l văd singur, înainte de a o primi pe soția lui. Să nu vină încă. Trebuie mai întîi să știu cum stau lucrurile cu el. Voi pleca să mă-ntîlnesc cu el la Londra".

Domnul Richard era destul de agitat cînd, în după-amiaza zilei de 3 mai 1846, stătea împreună cu soția lui în salon, așteptînd vizita mamei sale. De cîteva zile, suferea de un de-

zechilibru nervos. Gîndul apropiatei discuţii îl apăsa ca un coşmar, deşi nu-şi putea explica motivele. „De ce vrea să stea de vorbă cu mine între patru ochi ?“ se întreba Rex. „Ce-o fi avînd să-mi spună ? Bănuieşte ceva ?“ Se strădui să-şi risipească temerile — zadarnic.

Vestea sosirii mamei sale îi acceleră pulsul. „Mă simt cam slăbit, Sarah“, spuse el, „Să mai sorbim ceva“.

„Ai sorbit prea mult în ultimii cinci ani, Dick“. (Se obişnuise, între timp, cu noul lui nume). „Mă tem că „slăbiciunea“ ta e consecinţa „sorbitului“.

„Te rog să nu-mi ţii predici, n-am dispoziţia potrivită pentru aşa ceva“.

„Ei bine, bea. Eşti sigur să ştii ce ai de spus ?“

Reconfortat de băutură, o salută pe lady Devine cu afecţiune simulată.

„Dragă mamă, îmi permiteţi. . .“

Se opri, căci pe faţa doamnei Devine citi confirmarea celor mai crunte temeri ale sale.

„Vreau să vorbesc cu tine între patru ochi“, i se adresă ea, fără a-i acorda vreo atenţie femeii.

John Rex ezită. Sarah însă îşi dădu seama de pericol şi se grăbi s-o întîmpine. „O soţie e cel mai bun prieten al soţului ei. Fiul dumneavoastră s-a însurat de bună voie cu mine, aşadar mama lui n-are a-i spune nimic în taină, după drept şi datorie. După cum vedeţi, nu mai sînt o copilă. Pot suporta orice“.

Lady Devine îşi muşcă buzele palide. Îşi dăduse imediat seama că această femeie nu e de origine nobilă, dar îi simţea superioritatea spirituală. Deşi nu se aştepta la nimic bun, rămase derutată de faptul că ostilităţile fuseseră începute atît de repede şi de deschis. Tocmai asta intenţionase Sarah. Lady Devine simţi că n-are voie să-şi irosească forţele într-un duel de cuvinte, dacă vrea să se achite de sarcina asumată.

Fără a o mai onora pe adversa ei cu vreo privire, i se adresă lui Rex. „Fratele meu va fi aici peste o jumătate de oră“, spuse ea, vrînd să sublinieze că nu era lipsită de apărare. „L-am rugat să vină puţin mai tîrziu, fiindcă vreau să stau de vorbă cu tine nestingherită“.

„Ei bine, n-o să vă stingherească nimeni. Ce aveţi a-mi spune ?“

„Îţi interzic să vinzi proprietatea lui sir Richard“.

„Ah, deci asta era !“, exclamă Rex, vizibil uşurat. „Ar trebui să ştiţi că, prin testamentul tatălui meu, am dreptul s-o fac“.

„Testamentul tatălui tău nu te îndreptățește la așa ceva, iar tu o știi prea bine". Ea vorbea de parc-ar fi rostit un discurs, învățat mai înainte. Sarah o urmărea cu neliniște crescîndă.

„Prostii !" se revoltă John Rex, uimit. „Am consultat un jurist".

„Îți aduci aminte ce s-a întîmplat acum nouăsprezece ani, la Hampstead ?"

„La Hampstead ?", repetă Rex, devenind subit palid. „Acum nouăsprezece ani ? Ce vreți să spuneți ?"

„Deci nu-ți aduci aminte ?", întrebă ea, nerăbdătoare, aplecîndu-se înainte. „Nu-ți aduci aminte de ce ai părăsit casa în care te-ai născut și pe care acum vrei s-o vinzi unor străini ?"

John Rex stătea ca împietrit, sîngele îi clocotea în vine. Își dădea seama că un secret al omului frustrat de el îi rămăsese străin — secretul la care făcuse aluzie și cu alt prilej lady Devine — bănuind că aceasta era arma cu care avea să fie distrus.

Sarah Purfoy tremura și ea, dar mai mult de furie decît de teamă. Se apropie de lady Devine și-i spuse : „Ei, vorbiți, dac-aveți ceva de spus ! Ce-i reproșați soțului meu ?"

„E un escroc !", strigă lady Devine. Mîndria ei, rănită, de mamă îi dădea puterea să-și înfrunte adversara. „Acest om nu e fiul meu !"

Acum că fusese rostite aceste cuvinte, John Rex simți cum toți demonii din el se revoltă împotriva înfrîngerii. „Sînteți nebună !", răcni el. „Timp de trei ani m-ați recunoscut drept fiu, iar acum, deodată, numai pentru că-mi revendic averea, vreți să negați tot ! Vă avertizez, nu mă scoateți din sărite ! Chiar dacă nu sînt fiul dumneavoastră, m-ați recunoscut, totuși, ca atare. Legea e, deci, de partea mea, iar eu insist să mi se facă dreptate".

Doamna Devine se îndreptă spre el. „Ai să-ți capeți drepturile ! Ai să capeți ceea ce-ți se cuvine după lege ! Ah, cum am putut fi atît de oarbă ? ! Persistă în escrocherie ! Numește-te în continuare Richard Devine, iar eu voi dezvălui lumii întregi secretul rușinos din cauza căruia a murit fiul meu ! Fii Richard Devine. Richard Devine a fost un bastard, iar după lege n-are dreptul la nimic !"

Nu încăpea îndoială că spunea adevărul. O femeie ca ea n-ar fi fost în stare să inventeze o asemenea minciună, care o acoperea și pe ea de rușine, numai ca să răzbune o ofensă. Dar John Rex se sili să arate ca un om neîncrezător, între-

bînd : „Dacă nu soțul dumneavoastră a fost tatăl fiului dumneavoastră, atunci cine ?“

„Vărul meu, Armigell Esmé Wade, lordul Bellasis“.

John Rex păli. Mîna lui se crispă, încercă să-și desfacă gulerul cămășii, care amenința să-l sufoce. Orizontul trecutului său se limpezi, ca luminat de un fulger. Creierul său nu făcu față acestei ultime lovituri. Se clătină și, dacă nu s-ar fi ținut de un dulap, s-ar fi prăbușit. Cele mai secrete gînduri ale sale ieșiră la iveală și, fără să-și dea seama, exlamă : „Lordul Bellasis ! Era și tatăl meu. Eu l-am ucis !“

Urmă o tăcere adîncă. Apoi lady Devine, cuprinsă de frică și groază, se apropie, cu mîinile întinse, de ucigaș. Îl întrebă, șoptind : „Ce-ați făcut cu fiul meu ? L-ați ucis și pe el ?“

John Rex lăsă capul în jos și nu răspunse. Sarah Purfoy, deși îngrozită de întorsătura dramatică a lucrurilor, nu uitase că Francis Wade poate sosi din clipă în clipă. Își dădu seama de ultima ei șansă și nu ezită s-o folosească. O atinse pe umăr pe lady Devine. „Fiul dumneavoastră trăiește !“

„Unde ?“

„Îmi promiteți că ne lăsați să părăsim nestingheriți această casă, dacă vă spunem adevărul ?“

„Da, da“.

„Promiteți să treceți sub tăcere secretul pe care l-ați aflat pînă ce vom părăsi Anglia ?“

„Promit. Pentru dumnezeu, femeie, vorbește dacă ai inimă ! Unde este fiul meu ?“

Sarah Purfoy nu-și cruță inamica. Rar, accentuînd fiecare cuvînt, spuse : „I se zice Rufus Dawes. E ocnaș la Norfolk Island și a fost deportat pe viață pentru crima comisă, după cum știți, de soțul meu“.

Lady Devine leșină.

CAPITOLUL 15

Cincisprezece ore

Sarah i se adresă lui Rex. „Scoală-te, John, te rog, scoală-te ! N-avem voie să pierdem nici o clipă“.

John Rex își trecu, obosit, mîna peste frunte. „Nu mai pot gîndi. Ceva nu-i în ordine. Sînt bolnav. Creierul meu e ca paralizat“.

Ea deschise dulapul, luă pălăria și voaleta. Își îmbrăcă repede paltonul, aruncînd priviri îngrijorate bărbatului, vlăguit. Într-o clipă, îl scoase din casă și-l vîrî într-o birjă.

„Lombard Street, treizeci și nouă. Repede !"

„Doar n-ai intenția să mă predai ?", întrebă Rex, pe jumătate absent.

„Să te predau ? Nu. Dar poliția va fi pe urmele noastre de îndată ce femeia aceasta va deschide gura, iar fratele ei va chema avocatul. Știu cît valorează promisiunea lor. Mai avem cel mult cincisprezece ore.

„Nu mai pot, Sarah", murmură el. „Sînt obosit și amețit..."

Ea își înăbuși teama și încerca să-l încurajeze. „Ai băut prea mult. John. Stai liniștit și așteptă-mă. Vreau să scot repede niște bani. Avem nevoie".

Zicînd acestea, intră la Bancă. Numele ei îi asigură o întrevedere imediată cu directorul.

„E o femeie bogată", îi șopti prietenului său unul dintre funcționari.

„Și, în plus, văduvă ! Ar fi ceva pentru tine, Tom", zise rîzînd celălalt.

Imediat după asta, un salariat ieși din biroul directorului, dădu ordin să se emită o poliță de trei mii de lire, minus spezele, pentru Sydney, puse să i se plătească un cec semnat Sarah Carr, pentru suma de două sute de lire, și se grăbi să se întoarcă la birou. De la Bancă, ea merse la agenția navală Green. „Am nevoie urgent de o cabină pe primul vapor pentru Sydney".

Salariatul se grăbi să consulte tabela. „Vasul *Highflyer* pleacă peste douăsprezece zile, mai avem o cabină liberă".

„Trebuie să plec mai repede — mîine, cel tîrziu poimîne".

Tînărul zîmbi cu regret. „Mă tem că e imposibil, doamnă", spuse el.

În clipa aceea, unul dintre șefi ieși din biroul lui ; ținea în mînă o telegramă și-i făcu semn salariatului. Sarah se pregătea să părăsească încăperea și să se îndrepte spre o altă agenție, cînd tînărul funcționar se repezi spre ea.

„Aveți noroc, doamnă", spuse el. „Un client, care reținuse o cabină clasa întîi pe *Dido*, ne-a telegrafiat că soția lui s-a îmbolnăvit subit, așadar e nevoit să renunțe la cabină".

„Cînd pleacă *Dido ?*"

„Mîine dimineață. E la Plymouth, așteaptă poșta. Dacă veți lua în seara asta trenul poștal de la ora nouă și treizeci, veți ajunge la timp".

„Bine, iau cabina. Prețul ?"

„O sută treizeci de lire, doamnă“, răspunse el.
Ea scoase bancnotele. „Vă rog să le numărați. Și noi am fost, dealtfel, reținuți de un caz de boală. Soțul meu e suferind. Deosebirea e doar că noi n-am găsit pe nimeni care să ne fi returnat banii de drum“.
„Numele ?“, întrebă salariatul, în timp ce număra bancnotele. „Domnul și doamna Carr ? Mulțumesc“. Apoi îi înmînă biletele.
„Vă sînt îndatorată“, răspunse Sarah, cu un zîmbet încîntător.
John Rex ședea mohorît în birjă, chinuit de nerăbdare. Ea îi întinse biletele. „Ești salvat. Înainte ca domnul Wade și sora lui să se dezmeticească, vom fi departe“.
„La Sydney !“, strigă Rex supărat, privind biletele. „De ce tocmai la Sydney ?“
Sarah îi aruncă o privire disprețuitoare. „Planul tău a eșuat. E rîndul meu. M-ai abandonat. Ești un asasin și un laș, dar nu-mi pasă. Te salvez și vreau să te păstrez. Plecăm în Australia, unde pot spune primului polițist ce-mi iese în cale că ești un pușcăriaș evadat. Dacă nu vrei să vii cu mine, rămîi aici. Nu-mi pasă. Sînt bogată și n-am făcut nimănui nici un rău. Ei, te-ai decis ? Spune birjarului să plece la Silver, la Cornhill, vreau să-ți cumpăr haine noi !“
După ce făcu toate pregătirile de călătorie, îl lăsă pe Rex, abătut, într-un han liniștit, lîngă gară. Abia acum încercă să afle cum ajunsese să comită crima mărturisită.
„De ce l-ai ucis pe lordul Bellasis ?“, întrebă ea, liniștită.
„Am aflat de la mama că sînt fiul lui nelegitim. Într-o zi, cînd ne întoarcem împreună de la vînătoare, i-am povestit despre asta. Și-a bătut joc de mine, iar eu l-am lovit. N-am vrut să-l omor, dar era un om în vîrstă, iar eu eram ca scos din minți de furie. A căzut jos. Fiindcă mi se părea că văd un călăreț printre copaci, am luat-o la fugă. Asta a fost ghinionul meu : în aceeași seară, am fost arestat în casa falsificatorului de bani“.
„S-a spus că a fost jefuit“.
„Nu de către mine. Dar n-aș vrea să mai vorbim despre asta. Sînt bolnav. Se învîrte casa cu mine. Vreau să dorm“.
„Vă rog s-aveți grijă. Ridicați-l încet !“, spuse doamna Carr, cînd barca, la lumina palidă a unei dimineți de mai, se sprijinea de vasul *Dido*.
„Ce se-ntîmplă acolo, jos ?“, întrebă ofițerul de gardă, mirat de tevatura din barcă.

„Domnul e bolnav. Probabil, un atac de apoplexie", răspunse un marinar.

Propunerea era justă. Nu mai exista nici un pericol ca John Rex să fugă din nou. Sarah îl salvase, dar numai pentru a-l putea îngriji pînă la sfîrșitul zilelor lui. John Rex muri fără a-și da măcar seama de îngrijirile ei.

CAPITOLUL 16

Ispășirea

„Acum știți totul. Evenimentele despre care v-am vorbit vă vor sluji drept avertisment. Renunțați la intențiile dumneavoastră și cruțați biata femeie! Pedeapsa păcatului nu-l lovește numai pe cel care a păcătuit. Tragedia unei vieți rușinoase și nelegiuite, al cărei punct culminant va fi executarea mea, a fost provocată de un păcat ca al dumneavoastră".

În celulă, se făcuse întuneric. Rufus Dawes se simți apucat de mînă.

„Îngăduiți-mi să vă strîng mîna. Nu Richard Devine l-a omorît pe tatăl dumneavoastră, ci un călăreț, care-l însoțea pe lordul Bellasis, l-a ucis, și apoi a fugit".

„Dumnezeule! De unde știți asta?"

„Pentru că am fost martorul crimei, pentru că... eu am jefuit cadavrul".

„Dumneavoastră?"

„În tinerețea mea, am fost un cartofor. Lordul Bellasis cîștigase la joc, iar eu mi-am achitat datoria cu două polițe falsificate. El a descoperit înșelătoria. Lipsit de scrupule și crud, a amenințat că mă va denunța, dacă nu-i voi restitui îndoit suma. Falsificarea de polițe era pedepsită cu moartea, iar eu m-am străduit cu disperare să fac rost de bani, pentru a răscumpăra dovezile faptei mele nechibzuite. În cele din urmă, am reușit. În seara despre care mi-ați vorbit, urma să mă întîlnesc cu lordul Bellasis în apropierea casei sale din Hampstead, ca să-i dau banii și să iau, în schimb, polițele. Cînd l-am văzut căzînd, m-am apropiat, dar în loc să-l urmăresc pe ucigaș, i-am furat polițele falsificate. Mi-a fost frică să depun mărturie la proces altfel v-aș fi putut salva..."

„Dumnezeu să vă ierte!", spuse Rufus Dawes, apoi tăcu.

„Vorbiți!", strigă North. „Spuneți ceva, dacă nu vreți să-mi pierd mințile. Faceți-mi reproșuri, scuipați-mă! Nu puteți avea despre mine o părere mai proastă decît a mea".

Dar celălalt își sprijinise capul în mîini și tăcea. Cu un gest sălbatic, North ieși din celulă.

Trecuse aproape o oră de cînd diaconul îi dăduse temnicerului sticla cu rom. Pe jumătate amețit, Gimblett constată că n-o golise. Inițial, își propusese să bea doar o singură înghițitură. Dar așteptînd, bău a doua, a treia înghițitură, pînă ce dădu pe gît mai mult de jumătate din conținutul sticlei. Ar fi vrut să mai bea. Gimblett era într-o situație dificilă : dacă nu golea sticla, avea să regrete veșnic ; dacă o golea, se îmbăta, iar starea de ebrietate în timpul serviciului se pedepsea aspru. Privi marea : luminile goeletei abia se zăreau. Comandantul era departe ! Așa cum prezisese Blunt, se stîrnise către seară o briză ușoară, care aducea spre el vocile echipajului din barca de lîngă dig. Șeful echipajului era prietenul său, Jack Mannix. Gimblett decise că și Jack trebuie să tragă o dușcă. Lăsă poarta fără pază, se apropie de zidul digului, se apleca și-și strigă prietenul. Dar briza îi fură vorbele. Jack Mannix nu auzise nimic, așadar nu-și întrerupse discuția. Jignit de această lipsă de politețe, Gimblett se așeză jos, lîngă zid, și goli sticla de rom. Efectul fu rapid. Făcu o slabă încercare de a se ridica iar în picioare, privi cu reproș sticla de rom, se strădui să mai stoarcă o picătură, blestemă insula, cu toate angaralele ei, și adormi apoi, cu un zîmbet mulțumit.

North nu observă absența temnicerului cînd părăsi închisoarea. Cu capul descoperit, fără pelerină, fugi pe poartă, cu privirea rătăcită și pumnii strînși, ca unul care fuge din fața unei vedenii. Adîncit în gînduri, fără a băga de seamă unde-l duc pașii, o apucă pe cărăruia ce ducea spre căsuța lui. „Acest om zace în pușcărie !“, murmură el: „E un martir ! O, Doamne, cîtă dragoste ! Da, asta e cu-adevărat dragoste ! Oh, James North, ce ești tu în comparație cu acest om, hulit de lume ? !“. Ajungînd în camera sa, văzu geanta de voiaj lăsată pe masă. Își aduse aminte de intențiile sale. Destinul îl condamnase să păcătuiască, iar fatalitatea, pe care ar fi putut, cîndva, s-o înlăture, trebuia să-și urmeze cursul. Deodată, i se păru că pata întunecată ce reprezenta goeleta se desprinde încet de țărm. Nu mai avea voie să întîrzie : îl așteptau lîngă dig. Dar North văzu barca înaintînd. Cum ? Avea, desigur, o halucinație. Cine era omul de la prova, învelit în pelerină ? O rafală puternică de vînt alungă norii împrejurul lunii, iar barca dispăru, ca înghițită de furtuna pe cale de a se dezlănțui. North se cutremură, înțelegînd ce se întîmplase.

Își aduse aminte de promisiunea făcută : „Vreau să-l răscumpăr cu sîngele meu !". Era, oare, posibil ca această făgăduială să fi determinat cerul să-l elibereze pe omul care devenise victima unui nemernic, pedepsindu-l, totodată, pe cel laș ? Oh, acest om merita libertatea. El, în schimb. . . Pe masă se afla oglinda în care cît de curînd avea să-și răsfrîngă chipul ipocritul de Meekin. O mînie violentă îl cuprinse. Cît de netrebnic era ! Da, se va lepăda de sine !

„E mai bine așa", îi șopti el, cu voce răgușită, chipului din oglindă. „Ești o coajă searbădă, sub care se ascunde un miez putred. El trebuie să trăiască, tu vei muri !"

Lumînarea căzu și se stinse, și totul fu învăluit de întuneric.

Confesiunea lui North îl uluise pe Rufus Dawes. Cîteva clipe, nu fu în stare să se miște. Așteptă să audă zgomotul surd cu care avea să se închidă poarta în urma diaconului. Nu auzi însă nimic. Deodată, i se păru că în celulă s-a răcorit simțitor. Se apropie de ușă și privi afară ; presupunea că Gimblett trebăluiește pe coridor. Spre uimirea lui, văzu poarta larg deschisă, și nici urmă de temnicer. Primul său gînd se îndreptă spre North ; se întrebă dacă povestea tragică a vieții lui, rugămințile fierbinți îl determinaseră pe diacon să renunțe la intențiile sale. Privi în jur. Cerul era sumbru, vîntul se întețise, iar în depărtare se auzea vuietul surd al mării. Dacă vasul urma să pornească în noaptea aceasta, trebuia să ajungă cît mai repede în larg. Dar unde era diaconul ? Poate că întîrziase atît de mult, încît porniseră fără el. . .

Rufus Dawes se apropie de chei și privi în jur. Iată-l pe Gimblett, beat mort !

„Hei !", răcni cineva de lîngă dig. „Dumneavoastră sînteți, domnule North ? E timpul, sir !"

La casa diaconului, se lumină o fereastră — North aprinsese lumînarea. Inima lui Dawes începu să bată mai repede. Se întoarse în celulă, își puse în cap pălăria preotului, își aruncă pe umăr pelerina și coborî în grabă spre dig. Numai de n-ar ieși luna !

„Urcați, repede, sir", spuse Mannix, fără a bănui ceva. „Ne așteaptă o noapte grea. Stați jos, sir. Plecăm !"

Barca o porni. „Slavă domnului, am reușit !", strigă Mannix, cînd prinse barca de goeleta ce se profila în întuneric. „Repede, urcați, Sfinția-voastră !"

Vîntul își schimbase direcția — venea, acum, dinspre țărm. Blunt, care-și dădea seama c-ar fi fost mai bine să nu fi pornit, era prea încăpățînat s-o admită. Dorea, acum,

s-ajungă cît mai repede în larg. „Ce-mi pasă de popă!“, spusese el. „Doar n-o să-l așteptăm toată noaptea. Ridicați ancora, domnule Johnson“. Ancora era trasă deja cînd Rufus Dawes urcă la bord.

Comandantul, a cărui barcă începuse să se depărteze de vapor, strigă în urma lui: „La revedere! Ați sosit în ultima clipă!“. Iar apoi, mai încet: „Al dracului om! Nu vrea să răspundă“.

Diaconul nu vorbi cu nimeni. Coborî pe trepte și se îndreptă spre cabine. „Bine c-ați reușit, Prea Sfinte!“, îi spuse cineva respectuos, deschizîndu-i ușa. Diaconul nu-i răspunse, închise ușa și se aruncă pe pat, gîfîind. De-afară, se auzeau, din cînd în cînd, comenzi date echipajului. Prin hubloul deschis al cabinei, pătrundea mirosul sărat al apei. Dawes zări în depărtare lumină la casa diaconului. Goeleta mergea din plin — *Lady Franklin* pornise la drum. Cu ochii îndreptați asupra luminiței, Rufus Dawes se gîndi la ce avea să se-ntîmple. Chiar dacă reușea să stea ascuns tot timpul călătoriei, urma să fie prins la Hobart. Dar n-avea importanță. O salvase pe Sylvia, căci North rămăsese în urmă. Bietul North! Dawes căzu în genunchi, rugîndu-se pentru sufletul diaconului.

„S-a auzit o împușcătură la țărm“, spuse Partridge, cîrmaciul. „O rachetă roșie, căpitane. Un pușcăriaș a evadat. Ne întoarcem?“

„Să ne întoarcem?“, strigă bătrînul Blunt. „O să avem cu toții altceva de făcut. Priviți cerul!“

Spre nord, se vedea, la orizont, o dungă palid-verzuie și un nor negru ca tăciunele.

CAPITOLUL 17

Ciclonul

Blunt era convins ce pericol îl amenință și regreta amarnic încăpățînarea sa. Toate semnele indicau apropierea unui uragan.

Pe coasta de sud a Australiei, uraganale nu sînt o raritate. Furtunile circulă mai întîi spre nord-vest, își continuă drumul, cu violență crescîndă, spre vest și sud-vest, îndreptîndu-se treptat spre sud. Ciclonuri autentice întîlnim în Noua Zeelandă. În caietul de bord al vasului *Adelaide*, găsim, la data de 29 februarie 1870, descrierea unui ciclon cu o viteză de zece mile pe oră, cu toate semnele unui autentic uragan tropical — traseul în formă de parabolă și acalmia de la centru. Un ciclon care bîn-

tuie pe coasta de vest a Noii Zeelande își are originea în Noile Hebride, unde asemenea furtuni sînt foarte frecvente și se încrucișează pe înălțimea insulei Norfolk, cu ruta vaselor ce navighează din America de sud spre Sydney. Una dintre aceste furtuni tropicale abătute din drum o amenința pe *Lady Franklin*. Acalmia care apăsase insula în timpul zilei făcuse loc unui vînt puternic dinspre nord-est. Goeleta ajunse în larg cînd Blunt își dădu seama că furtuna e prea violentă pentru a mai putea face cale-ntoarsă.

Epuizat de emoțiile ultimelor ore, Rufus Dawes adormi. Se trezi însă după cîtva timp. Sări în sus, constatînd că împrejurul lui era întuneric beznă. Se auzeau strigătele răgușite ale lui Blunt și tropăitul grăbit al bărbaților care fugeau încoace și încolo. Deschise hubloul și privi afară. Cerul era învăluit într-o lumină galben-verzuie. Fulgere palide traversau văzduhul, iar în depărtare se auzeau tunete, răpăitul ploii și mugetul oceanului. Vîntul mînase atît de repede goeleta, încît luminile insulei dispăruseră deja. De jur împrejur, se întindea, amenințător, oceanul. Rufus Dawes observă un fenomen ciudat : fulgerele păreau să țîșnească din adîncul oceanului. Din cînd în cînd, valurile scuipau foc. Deodată, un bubuit de tunet se rostogoli pe cer, însoțit de un torent de ploaie. Ciclonul se abătuse asupra lor.

Rufus Dawes înțelese că e expus, fără apărare, elmentelor naturii. În fața pericolului amenințător, își descoperi rezistența firească. În fond, nu existau decît două posibilități : ori se îneca aici, jos, în cabină, ori era silit să urce pe punte — unde-ar fi fost demascat. O clipă, fu cuprins de disperare. O voce de femeie îl rechemă la realitate. Precaut, întredeschise ușa cabinei vecine și privi prin crăpătură : o zări pe Sylvia, care era nespus de îngrijorată din pricina furtunii. Rufus Dawes o văzu privind spre ușa în spatele căreia se afla el și înțelese ce anume își închipuia : că e a diaconului. Închise ușa și-și puse în grabă hainele lui North, decis să aștepte pînă ce ajutorul va fi necesar. În întuneric, Sylvia îl va lua drept North. Dacă va fi nevoie de bărcile de salvare, o va așeza în barcă și va lăsa restul la voia întîmplării. Cîtă vreme Sylvia era în pericol, locul lui era lîngă ea.

Oamenii de pe puntea vasului fură martorii unui spectacol îngrozitor. Norii se înmulțiseră, arcul de lumină dispăruse, de jur împrejur era întuneric beznă. La orizont, se îngrămădeau munți uriași de apă, ce păreau a se îndrepta spre goeletă. Rafale de vînt străbăteau văzduhul. O pînză desprinsă fu azvîrlită

de valuri. Barometrul indica 29,50 [1]. Blunt blestema amarnic. Urletul furtunii era asurzitor. Cuprinşi de groază, marinarii n-aveau decît un singur gînd : să se agaţe de ceva. Era imposibil să ridici capul şi să priveşti în zare. Partridge îşi dădu seama că ordinele nu mai aveau rost — nici măcar cel de lîngă el nu le-ar fi putut auzi. Vasul era aplecat pe o parte, iar pînzele căzură peste bord.

Către ora cinci dimineaţa, furtuna atinse punctul culminant. Corabia se culcase pe o parte, ţinută în loc de vîntul sălbatic care părea să netezească oceanul. Barometrul indica 27,82. Goeleta nu mai era decît o epavă scoasă din luptă, ameninţată să se scufunde dintr-o clipă într-alta. La ora trei şi jumătate, barometru scăzuse la 27,62.

Deodată, coloana de mercur a barometrului urcă la 29,90. Şuierul vîntului se transformă într-un urlet asurzitor, apoi se lăsă liniştea : *Lady Franklin* ajunsese în centrul ciclonului. Goeleta era, acum, o jucărie a valurilor. Vîntul se azvîrlise din nou, cu putere, asupra ei, de data asta din altă direcţie. Furtuna făcuse cale-ntoarsă ; uraganul era gata să-şi repete atacul dinspre nord-vest.

Apa, care năvălea prin toate spărturile, smulse uşa cabinei. Sylvia se văzu, deodată, înconjurată de ape învolburate, care ameninţau s-o ducă cu ele. Strigă după ajutor, dar n-o auzi nimeni. Agăţată de catargul care străbătea cabina ei, cu ochii aţintiţi spre uşa în spatele căreia îl bănuia pe North, scoase un ultim strigăt. Deodată, uşa se deschise, şi apăru o făptură îmbrăcată în negru. În lumina lămpii Sylvia zări un chip care nu era al omului pe care sperase să-l vadă. Văzu doi ochi negri, care o priveau cu o imensă milă şi dragoste. Simţi cum o ridică două braţe puternice, ca în zilele copilăriei, învăluite în ceaţă. De spaimă, bezna care-i învăluise mintea se risipi. Îşi aduse aminte de îngrozitoarele evenimente de la Macquarie Harbour, de seara în care două braţe puternice o înălţaseră deasupra bărcii gata construite, de promisiunea făcută salvatorului ei — că va interveni pentru el, la întoarcere. Abia acum, cînd îşi redobîndise memoria, îşi dădu seama cîte chinuri îndurase acest om. Înţelese că soţul ei o înşelase ca un nemernic. Trezită brusc din uitare, nu se gîndea decît la îngrozitoarea nedreptate care i se făcuse. Dintr-o dată, îşi aminti cuvintele de recunoştinţă de odinioară : „Bunul domn Dawes !"

---

[1] Barometrul indica 29,50 — după sistemul englez ; 1 inch fiind 25,40 mm, acesta ar fi egal, deci, cu 750 mm.

Ochii bărbatului şi ai femeii se întîlniră într-o privire lungă. Zîmbind, Sylvia îşi întinse braţele spre el. Cei doi își dădură seama că viaţa se sfîrşise pentru ei. Uniţi astfel, nu mai erau singuri în faţa morţii. Privirea lor deveni limpede și, în timp ce mîinile li se împreunară, inimile lor se căutară, înfiorate...

Nefericiţii care se agăţaseră cu desperare de epavă priviră apa mînioasă, simţind că le venise sfîrșitul.

EPILOG

În dimineaţa de după furtună, razele soarelui căzură pe un obiect aflat în apropierea locului unde se scufundase goeleta.

Era o parte din catargul vasului *Lady Franklin*. Lîngă el, se zăreau două trupuri — un bărbat şi o femeie. Braţele bărbatului ţineau strîns mijlocul femeii, capul ei era lipit de pieptul lui.

Furtuna se potolise. Cerul era limpede, iar oceanul îşi legăna molcom apele. În lumina aurie a dimineţii, epava cu povara ei pluteau în larg.

CUPRINS

CARTEA A TREIA — PORT ARTHUR, 1838, 173

CARTEA A PATRA — NORFOLK ISLAND, 1846, 329

Tiparul executat sub comanda nr. 20.389
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piața Presei Libere, 1, București
ROMÂNIA

